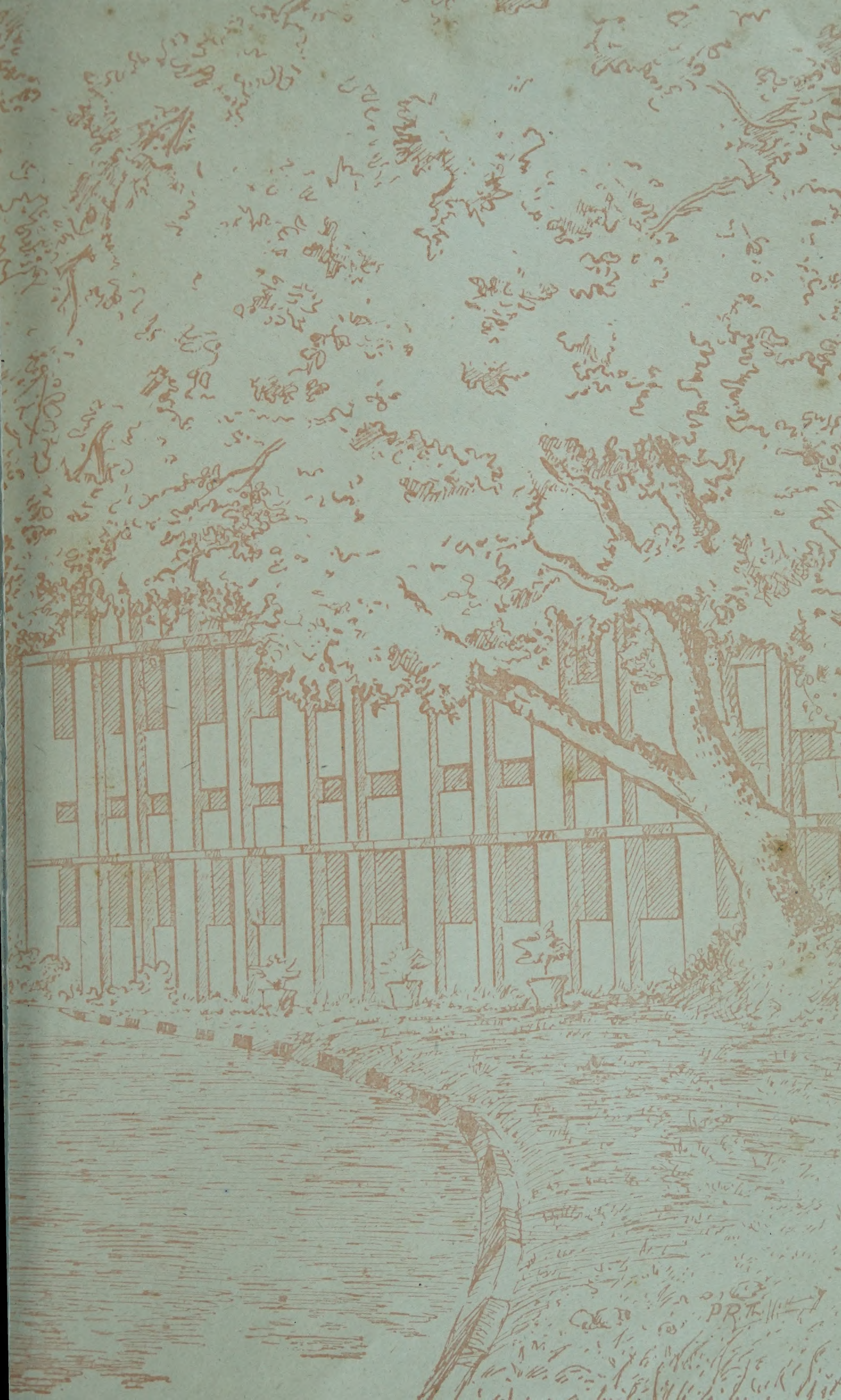
ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸ ವಿರಚಿತ

ಸಾನಂದ ಚರಿತೆ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ : : ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ಸಂಪಾದಕ
ಎಸ್. ಬಸಪ್ಪ





ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸ ವಿರಚಿತ

ಸಾನಂದ ಚರಿತೆ

ಸಂಪಾದಕ

ಎಸ್. ಬಸಪ್ಪ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

೧೯೭೫

SANANDA CHARITE by Kumara Padmarasa; edited by Sri S. Basappa: published by the Institute of Kannada Studies, University of Mysore, Manasa Gangotri, Mysore-570006.
First Edition 1975; pp. xxii+320

ಬೆಲೆ: ರೂ 15-00

ಮಾರಾಟಗಾರರು : ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-570012
ಮುದ್ರಣ : ಯಜ್ಞಾನ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಪುರಂ, ಮೈಸೂರು-570008

ಮುನ್ನುಡಿ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೧೯೬೬ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ 'ಸಂಪಾದನ ವಿಭಾಗ'ವೆಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೩೪೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಉಪಲಬ್ಧ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಾಗಿರುವ ರನ್ನನ 'ಗದಾಯುದ್ಧ'ದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ೧೮೫೦ರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿರುವ 'ಪ್ರಭಾವತಿ ಪರಿಣಯ'ದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯವರೆಗೆ ಇಂದು ೫೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ 'ಸಂಪಾದನ ವಿಭಾಗ' ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ, ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ, ಸ್ನಾತಕ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಆಕರಗ್ರಂಥಗಳ ತವರಾಗಿದೆ, ಪ್ರೇರಣೆಯ ಸ್ರೋತವಾಗಿದೆ.

ಮುದ್ರಣಸೌಲಭ್ಯ ಈಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ದೊರೆತಿರುವ ವರ. ಈ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಓಲೆಗರಿ ಅಥವಾ ತಾಡಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕಂಠದಿಂದ ಕೊರೆದು, ಅನನ್ಯಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಅಂದಿನ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ತಮಗೆ ಪ್ರಿಯವೆನಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಮಾಡಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಆ ಕಾಲದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹವ್ಯಾಸವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ, ಓಲೆಗರಿಯ ಒಂದು ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿಯೇ, ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಲಿಪೀಕರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಹಂಚುವುದನ್ನು ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು ಬಗೆದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಲಿಪೀಕರಣ ಹಲವರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಸಾಧನವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸುಂದರ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುವ ವಾಡಿಕೆಯೂ ಇತ್ತು. ಇವು ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಶಾಸ್ತ್ರ-ಕಲಾಭಿರುಚಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇತಿಹಾಸ, ಭಾಷಾಚರಿತ್ರೆ–ಇವುಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅರಿವಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕೋಶ ಅಥವಾ ನಿಘಂಟು

ಗಳ ರಚನೆಗೆ, ಅವುಗಳ ಮೂಲಘಟಕಗಳಾದ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪುನರ್ರಚನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಅನುಪಲಬ್ಧವಾಗಿವೆ. ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಕವಿಗಳ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹಲವು ಕವಿಗಳ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತವೆ 'ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತಮತಿ'ಗಳಾಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯ ಬಳಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲ ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು. ನಾಡಿನ ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಓಲೆಗರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನೇಕ ಶತಮಾನ ಗಳವರೆಗೆ ತನ್ನ ವೈಭವವನ್ನು ಮೆರೆದಿತ್ತು. ಕಾವ್ಯಪಾರಾಯಣ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೇಶಕಾಲಪರಿಸರಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ, ಜನತೆಯ ಅಜ್ಞಾನ, ಅಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಔದಾಸೀನ್ಯಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಅವು ಮೂಲೆಗುಂಪಾ ಗುತ್ತ ಬಂದು ಕೀಟಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗತೊಡಗಿದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾರದೆ ನದಿಯ ಪಾಲೋ, ಬೆಂಕಿಯ ಪಾಲೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಅಸಂಖ್ಯಾ ಗಿವೆ; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿಯಂದು ಬೆಳಕುಕಂಡು ಪೂಜಾರ್ಹವಾಗಿ ಹಾಲುಂಡು ಮತ್ತೆ ಕತ್ತಲ ಕೋಣೆಯ ಮೂಲೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ದುಃಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಹಲ ವಾರು ಅಮೂಲ್ಯ ಪ್ರತಿಗಳು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿಹೋಗಿವೆ. ಇಂಥ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಳೆದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಇಲ್ಲವೆ ಎರವಲಾಗಿ ಪಡೆದು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಸಂಪಾದಿಸುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಪಾದನ ವಿಭಾಗ ಹೊತ್ತಿದೆ.

ಅನುಪಲಬ್ಧವಾಗಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯರಾಶಿಯನ್ನು ಹೊರತರಲು, ಉಪಲಬ್ಧ ಸಾಹಿ ತ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕಾರ್ಯ ಸತತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದ ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕವಿಗಳ ಕೀರ್ತಿ ಹರ ಡಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಜ್ಞಾನಗಂಗೆಯನ್ನು ಮನೆಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದ ಶಿವಶರಣರು ಮತ್ತು ದಾಸರುಗಳು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಮಠಗಳು ಸ್ಮಾರಕಗಳು ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಮತ್ತು ಭಕ್ತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯೋಪಾಸಕರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಎಂತೋ ಸಂಗ್ರಹಿತ ವಾಗಿರುವ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಂಡಾರ ವನ್ನು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವತ್ತ ಆದ್ಯಗಮನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದೂ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೊಣೆ. ಕೀಟಗಳ ಹಾವಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪ್ರತಿಗಳು ಶಿಥಿಲವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಲ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು, ಕೀಟನಿರೋಧಕತೈಲ ಲೇಪನಮಾಡುವುದು, ವಾಯುನಿಯಂತ್ರಿತ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು

ಪ್ರಧೂಮನ ಉಪಚಾರ ನೀಡುವುದು (fumigation treatment), ಶೀರ ತ್ರುಟಿತ ವಾದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮೈಕ್ರೊಫಿಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗು ತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರಮ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ ಶ್ರಮಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ. ವಿದ್ವತ್ತು, ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ, ಪ್ರತಿಭೆ ಮೇಳವಿಸಿರುವ ಸಮರ್ಥರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪರಿಚಯವೂ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಕಾಲ ದೇಶ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಸಿಗಳು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಗಳ ಮೇಲೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಉಂಟು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವು ಮೂಲದ ಅಂಗವೋ ಎಂಬಂತೆ ಸೇರಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಸಹಜವೇ. ಪ್ರತಿಭಾವಂತರೂ ವ್ಯುತ್ಪನ್ನಮತಿಗಳೂ ಕಾವ್ಯರಚನಾಸಮರ್ಥರೂ ಮೂಲವನ್ನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಕೆಡಿಸಿ, ಅರ್ಥಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗು ವಂತಹ ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೂಲಧಾಟಿಗೆ ಭಂಗ ಬರದಂತೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕ್ಷೇಪಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಇಂತಹ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದೂ ಉಂಟು; (ಒಂದು ವೇಳೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹಾಗಾಗದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಕರು ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡದ್ದೂ, ತಮ್ಮ ಚಪಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದೂ ಸತ್ಯ) ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಿಸ್ತರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾಗಿ ಕೃತಿಯ ಗಾತ್ರದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನೆರವಾಗಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಲಿಪಿಕಾರರೂ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತಮಗೆ ಸರಿದೋರಿದಂತೆ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತಕಂಡಂತೆ ಶಬ್ದರೂಪಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಶಬ್ದವನ್ನು ತಂದು ಗಿಡಿದು, ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಮೂಲಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದುದುಂಟು. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಕಾರಣ ಗಳಿಂದಾಗಿ ಒಂದೇ ಕೃತಿಯ ಹಲವು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದೇ ಪ್ರತಿಗಳು ದೊರಕಿದ್ದು ಅದೂ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಪ್ರತಿಯ ಪಾಠವನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕನ ಪರೀಕ್ಷೆಯೇ ನಡೆದುಹೋಗು ತ್ತದೆ. ವಿದ್ವತ್ತಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆ, ಶ್ರಮಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ ಇಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆದಿದೆ.

'ಸಂಪಾದನ ವಿಭಾಗ' ಹಲವಾರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು

ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಪಾಠಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪೀಠಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಕವಿಯ ಕಾಲ, ದೇಶ, ಕೃತಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅಗತ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗದ್ಯಾನುವಾದಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅರ್ಥ ಕೋಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಚ್ಯವಿದ್ಯಾಸಂಶೋಧನಾಲಯದ ಅಂಗ ವಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೊರತಂದಿರುವ ೪೦ ಗ್ರಂಥಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಯಾದ ಮೇಲೆ 'ಪ್ರಾಚ್ಯಕಾವ್ಯಮಾಲೆ'ಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ೩೩ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲಾಗಿದೆ. ಬೆಳಕುಕಾಣಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರತರಲು ಸಂಸ್ಥೆ ಸತತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಸಂಪಾದನ ವಿಭಾಗದ ಸಂಶೋಧನ ಸಹಾಯಕರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟಿಸ ಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿರುವ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಗಿನವರೂ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿ ಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಕೆಲಸ ತ್ವರಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲೇ ಉಳಿದು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಕೈಗೆಟುಕದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸರ್ವರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ತೀವ್ರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸಂಪಾದನ ವಿಭಾಗ ಸಂಕಲಿತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹೊರತರುವಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ನೆರ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎರಡುಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಪರಂಪರೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಕಲನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿವಿಧ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು ಆಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಬಯಸುವವರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದೂ ಸಂಪಾದನ ವಿಭಾಗದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಹೊಣೆ ಯಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ 'ಸಾನಂದ ಚರಿತೆ' ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಮಾಲೆಯ ನಲವತ್ತನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಪಾದನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸಹಾಯಕ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಸಪ್ಪನವರು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಶ್ರೀ ಬಸಪ್ಪನವರು ಶಿವೈಕ್ಯರಾದುದು ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ಇದನ್ನು ಅವರು ತೀರಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದುದು ನಮಗೆ ತುಂಬ ವಿಷಾದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ
ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-೬

ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ

ವಿಭಾಗ ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು

ಭರತಖಂಡ ಹಲವಾರು ಧರ್ಮಗಳ ತವರೂರು. ಈ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಧರ್ಮ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಮೆರೆದಿರುವುದನ್ನು ಇತಿಹಾಸ ದಿಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಗಳಿಂದಲೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಈ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ತಿಕ್ಕಾಟವೂ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಗಾಗಿ ಧರ್ಮಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೂ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದುಂಟು. ರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಾದವಿವಾದ ಗಳಿಗಾಗಿ ವಿದ್ವತ್ ಗೋಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಗಾಗಿ ರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಂಡ ಪಂಡಿತರು ತಮ್ಮ ಅಪಾರವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವುಗಳಲ್ಲಿ ದೋರಸಮುದ್ರದ ಬಲ್ಲಾಳ ರಾಯನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರದೇಶದ ತ್ರಿಭುವನತಾತನಿಗೂ ಪದ್ಮರಸರಿಗೂ ನಡೆದ ವಾದಪ್ರಕರಣ, ಪ್ರತಾಪರುದ್ರನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏಕದಂಡಿ ದ್ವಿದಂಡಿ ತ್ರಿದಂಡಿ ಎಂಬ ಮೂವರು ವೈಷ್ಣವರಿಗೂ ರಾಘವಾಂಕನಿಗೂ ನಡೆದ ವಾದಪ್ರಕರಣ-ಇವುಗಳನ್ನು ಉದಹರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಾದ ವಿವಾದಗಳ ಸಾರಾಂಶವಿಷ್ಟೆ: ಪರಮತ ನಿರಾಕರಣೆ, ಸ್ವಮತಸ್ಥಿರೀಕರಣೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿರುವ ವಿಷಯ ಈ ತೆರನಾದುದು. ಇಲ್ಲಿ ಸಾನಂದನ ಚರಿತೆ ಗೌಣವಾದುದು. ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ನಿರೂಪಣೆ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮೂರ್ತಿ ವತ್ತಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಈತನು ಆಧರಿಸಿದ ವೇದಾಗಮ ಪುರಾಣೇತಿಹಾಸಗಳು ಅಸಂಖ್ಯ.

ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸನ ಪಿತಾಮಹರಾದಿಯಾಗಿ ಆತನ ವಂಶಜರೆಲ್ಲ ಗುರು ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದವರು; ಚತುಶ್ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತರು; ನಿತ್ಯಶಿವಾನುಭಾವಿಗಳು; ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮರಸ್ಯ ಸುಖಿಗಳು; ಕಾಶೀವಿಶ್ವನಾಥನ ನಿಸ್ಸೀಮ ಭಕ್ತರು; ಘನ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ಈ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲೇ ಬಂದ ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸ ತನ್ನ ಹಿರಿಯ ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗರ್ಭೀಕರಿಸಿ ಕೊಂಡು ವೀರಶೈವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥವಾದ ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯನ್ನು ತಂದೆಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ರಚಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಈತನ ತಂದೆಯಾದ ಕೆರೆಯ

ಪೀಠಿಕೆ

I ಕವಿ :

ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯ ಕರ್ತೃ ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸ. ಈತನಿಗೆ ಪದುಮಿಗ, ಪದುಮಿದೇವ, ಪದ್ಮಿದೇವ ಎಂಬ ಪರ್ಯಾಯನಾಮಗಳು ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈತನಿಗೆ 'ಶರಣಕವಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದಿದ್ದಂತೆಯೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.[1]

ಕಂ॥ ಗುರುವಂ ಹರನಂ ಪಂಚಾ
ಕ್ಷರಿಯಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ ವಿಭೂತಿಯನೊಲ್ದಾ
ದರಿಪರ್ ಶರಣಕವಿಯ ಪ
ದ್ಮರಸರ ಸಾನಂದಚರಿತೆಯೋದುಗೆ ಶರಣರ್

ಪ್ರತಿಸಂಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ "ಇದು ನಂದಿ ರಚಿತ ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯೊಳಗಿದು ಪದಪಿನಿಂ ಶರಣಕವಿಯೊರೆದ ಕನ್ನಡದೊಳಿದು" ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಈತನಿಗೆ ಶರಣಕವಿ ಎಂಬ ಪರ್ಯಾಯನಾಮವು ಇದ್ದುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸನ ತಂದೆ ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸ. ತಾಯಿ ಮಾದೇವಿ. ಈತನು ಬಾಲ್ಯವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಳಿಯೇ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈತನ ಪೂರ್ವಜರು ರಾಜರುಗಳಾಗಿಯೂ ಕವಿಗಳಾಗಿಯೂ ಯೋಗಿಗಳಾಗಿಯೂ ದಂಡನಾಯಕರುಗಳಾಗಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೆತನದ ಮೂಲಪುರುಷರಾದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಂಡಿತ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲರಸರು ಕಲ್ಲುಕುರಿಕೆಯವರು. ಇವರ ಮಗ ಸಕಲೇಶ ಮಾದರಸರು. ಇವರು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಚನಕಾರರು. ಈ ಸಕಲೇಶ ಮಾದರಸರ ಮಗ ಮಾಯಿದೇವ. ಈ ಮಾಯಿದೇವರ ತನುಜ ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸ. ಈ ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸರ ಸುಪುತ್ರರೇ ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸರು. ಈ ಪರಂಪರೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಶ್ರುತಿ, ಸ್ಮೃತಿ ವಿಶಾರದರು, ಚತುಶ್ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತರು, ನಿತ್ಯಶಿವಾನುಭಾವಿಗಳು, ಪ್ರಕಾಂಡ ಪಂಡಿತರು, ಕಾಶೀವಿಶ್ವನಾಥನ ನಿಸ್ಸೀಮ ಭಕ್ತರು.

ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದಂತೆ:

---

1 ಕಥಾಗರ್ಭ ಸಂಧಿ-೧೫ ಸಾನಂದಚರಿತೆ ೧-೧೦, ೭-೨೪೫, ೬-೧೩೩

ಓರಿದುವಾರುಂ ಮುನ್ನ
ವಿರಚಿಸಿದರಿಲ್ಲೆಂದು
ಧರೆಯೊಳೊಳುಗನ್ನಡದಿ ಪಸರಿಸೆಂದು
ಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವಪತಿ
ಕರುಣಿಸಿದ ತೆಱದಿನಾಂ
ವರಪುರಾಣಾರ್ಥಮಂ ಕನ್ನಡಿಸಿದೆಂ (೮-೩)
ಹರಚಮೂವರ ಪರಮ
ವಿರಚಿತ ಶ್ಲೋಕಬಂ
ಧುರ ದೇವಭಾಷೆಯುಂ ಕನ್ನಡಿಸಿದೆಂ
ಗುರು ಕೆಱೆಯಪದ್ಮರಸ
ವರಸೂನು ಪದುಮಿಗಂ
ಧರೆಯೊಳು ಸ್ತ್ರೀಬಾಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗೆ (೯-೧೦)

ಈ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪದ್ಮಣಾಂಕನು ತನ್ನ ಪದ್ಮರಾಜಪುರಾಣದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಬಳಿಕೆ ಸಮಯಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಂ ಶ್ರುತಿ ಸ್ಮೃತಿ ವಿ
ಮಳ ಪುರಾಣಾಗಮೋಪನಿಷತ್ಪ್ರಭೃತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ
ಕುಲದ ಸಾರಂದೆಗೆದು ದೃಷ್ಟಕೆ ಬರೆದು ಸರ್ವರಱಿಯೆ ಕರ್ಣಾಟವಾಗಿ
ಅಲಘು ವರ್ಣಕ ರೀತಿಯಿಂ ರಸಂ ಮುಸುಕಿಯು
ಜ್ವಳಿಪಂತೆ ಸಾನಂದಚರಿತಾಖ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಮನ
ಶುಳಗುರುವರಂ ನಿಜಾತ್ಮಜನಿನೊರೆಯಿಸುತೆ ಶಿವಸುಖದೊಳಿಂತೊಪ್ಪ
ತಿರ್ದಂ (೧೨-೫೬)

II ಕಾಲ :

ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯರಚನಾಕಾಲವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈತನ ತಂದೆಯಾದ ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸನ ಕಾಲನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವಾಗ ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಂಕರ ಕಾಲನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಮೂವರೂ ಹಿರಿಯ-ಕಿರಿಯ ಸಮಕಾಲೀನರಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಾವ್ಯ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಂಕ, ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸ-ಇವರ ಕಾಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ನಡೆದಿದೆ. ಬಹು ಜನ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಈ ಮೂವರೂ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದವರು. ಅದರಂತೆ ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸನೂ ಕೂಡ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದನೆಂದು ಊಹಿಸುವುದು ಅಸಂಭಾವ್ಯವಾಗಲಾರದು.

III ಕೃತಿ :

'ಶಿವಾದ್ವೈತಸಾಕಾರಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾನಂದಚರಿತ' ಎಂಬುದು ಈ ಕೃತಿಯ ಅನ್ವರ್ಥ ನಾಮ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವನು ಕೆರೆಯಪದ್ಮರಸ. ಈತನ ಮತ್ತೊಂದು ಕನ್ನಡ ಕೃತಿ 'ದೀಕ್ಷಾ ಬೋಧೆ'. ಈತನಿಗೆ ಸಕಲ ಶಾಬ್ದಿಕ ಸಾರ್ವಭೌಮ, ಉದ್ಧತವಾದಿನಿಕರವೇಲ್ಪಾಭುಜಂಗ, ತಾರ್ಕಿಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಶಿವಾದ್ವೈತ ಸಾಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಚಾರ್ಯ, ಶರಣಕವಿ, ಭವಿದೂರ ಮುಂತಾದ ಬಿರುದುಗಳಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಈತನ ಮಗನಾದ ಕುಮಾರಪದ್ಮರಸನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾನಂದಚರಿತೆ ಉಪಲಬ್ಧವಿಲ್ಲ. ದೋರಸಮುದ್ರದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹ ಬಲ್ಲಾಳನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರದೇಶದಿಂದ ವಾದಕ್ಕೆ ಬಂದ ತ್ರಿಭುವನ ತಾತನೆಂಬ ವೈಷ್ಣವನೊರ್ವನನ್ನು ಈ ಸಾನಂದ ಚರಿತವೆಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಕರಣ ಗ್ರಂಥ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸೋಲಿಸಿ ಮೆರೆದರು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ದೋರಾಂಬುಧಿಯ ರಾಮಣ್ಣಾದಿ ವಿಬುಧರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ವಿದಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸಾರ್ಯರೆ ಅದರ ಕರ್ತೃವೆಂಬುದನ್ನು ಏಕಕಂಠದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೃತಿ ಉಪಲಬ್ಧವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ದುರ್ದೈವವೇ ಸರಿ. ನೀಲಕಂಠ ನಾಗನಾಥಾಚಾರ್ಯನು ತನ್ನ 'ವೀರಮಾಹೇಶ್ವರಾಚಾರ ಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ'ದ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಚೀನರನ್ನು ನುತಿಸುತ್ತಾ 'ದೇಶಭಾಷೆಯಿಂದ ಶಿವ ಭಕ್ತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮೆರೆದಂತಹ ಪಂಪಾಹರೀಶ್ವರನನ್ನು ನುತಿಸುವೆನು' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಹೇಳದೆ 'ಸಾನಂದ ಚರಿತಂ ನಾಮ ಗ್ರಂಥಂ ಚಕ್ರೇತಿಯತ್ನತಃ। ಯಸ್ತಸ್ಮೈ ಪದ್ಮರಾಜಾಯ ನಮೋ ದುರ್ವಾದದಾಹಿನೇ' (ಅಧ್ಯಾಯ ೧ ಶ್ಲೋಕ ೧೬) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೇ ಪದ್ಮರಾಜನು ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯನ್ನು ಬಹುಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಬರೆದಿರುವನೆಂದೂ ಪದ್ಮರಸನು ದುರ್ವಾದಿಗಳನ್ನು ದಹಿಸತಕ್ಕವನು ಎಂದೂ ಸ್ತುತಿಸಿರುವನು. ಇದರಿಂದಲೂ ಮೂಲಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾನಂದ ಚರಿತವೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ಈ ಸಾನಂದ ಚರಿತವು ಕೇವಲ ಪುರಾಣದ ಕಥೆಯಾಗಿರದೆ ಪುರಾಣಾರ್ಥವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆ ಜಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರಶಿವಾದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಇತರ ಮತಾಂತರಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿ ಸಾಧಾರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿರಚಿಸಿದ ಮಹಾಪ್ರಕರಣ ಪ್ರಬಂಧ ಅಥವಾ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾವ್ಯವೆಂಬುದು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆರೆಯಪದ್ಮರಸನು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸನಿಗೆ 'ಸ್ತ್ರೀಬಾಲಸಾಧ್ಯಮಾಗೆ' ಈ ಪುರಾಣಾರ್ಥವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸುವಂತೆ ಆಣತಿಮಾಡಿದನು. ಈ ಕೃತಿ ಎಷ್ಟೇ ಸರಳವಾಗಿದ್ದರೂ, ಸುಭಗವಾಗಿದ್ದರೂ ವಿಷಯ ಕಠಿಣವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಷಯವಾದ ಕಾರಣ ಪ್ರೌಢಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಕರಣ ಪ್ರಬಂಧವೆಂದೇ ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಂದೆಯಂತೆಯೇ ಈ

ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸನು ಒಳುಗನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸುಲಲಿತ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈತನು ತನ್ನ ತಂದೆಯಂತೆಯೇ ಬಹುಶ್ರುತ; ಉಭಯ ಭಾಷಾಪಂಡಿತ.

ಸಾನಂದಚರಿತೆ, ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆಸೋಮನಾಥಭಾಷ್ಯ ಇವೆರಡೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಾದಿಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಇಬ್ಬರ ಧ್ಯೇಯವೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಮ್ಯತೆ ಇದ್ದು ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾನಂದಚರಿತೆ ಸಾಕಾರಶಿವಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆನಿಸಿದೆ. ಸೋಮನಾಥಭಾಷ್ಯವು ವೀರಮಾಹೇಶ್ವರಾಚಾರ ಸಾರೋದ್ಧಾರ ಎನಿಸಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೋಮನಾಥಭಾಷ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾನಂದಚರಿತ ಪ್ರಕರಣಗ್ರಂಥಗಳು ಶಿವಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಹೊಸತಿರುವುಕೊಟ್ಟ ಭಾಷ್ಯಸ್ಥಾನಾಪನ್ನ ಗ್ರಂಥಗಳು. ಪರಮತ ನಿರಾಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಮತ ಸ್ಥಿರೀಕರಣವೇ ಭಾಷ್ಯಗಳ ಗಮ್ಯಗುರಿ. ಅಂತೆಯೇ ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣ ಗ್ರಂಥಗಳು ವೀರಶೈವಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಗಳು. ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥ ಮತ್ತು ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸರ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ತರುವಾಯ ಅಮೃತೇಶ್ವರ ಭಾಷ್ಯ, ಲಿಂಗಧಾರಣ ಚಂದ್ರಿಕೆ, ಪದ್ಮರಾಜಪುರಾಣ, ಆರಾಧ್ಯಚಾರಿತ್ರ, ವೀರಶೈವಾಮೃತಮಹಾಪುರಾಣ, ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆಸೋಮೇಶ್ವರಪುರಾಣ, ವೀರಶೈವಾನಂದ ಚಂದ್ರಿಕೆ, ಶಿವತತ್ತ್ವರತ್ನಾಕರ ಇತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳು ರಚಿತವಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಕೃತ ಸಾನಂದಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾನಂದನ ಚರಿತೆ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿವಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಲವತ್ತಾರು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಕರಣಗಳಿದ್ದು ಶಿವನ, ಶಿವಧರ್ಮದ, ಶಿವಮಂತ್ರದ, ಶಿವಭಕ್ತರ ಘನತೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯಿಸುತ್ತ 'ತಸ್ಯ ವಾಚಕಃ ಪ್ರಣವಃ' 'ತಜ್ಜಪಸ್ತದರ್ಥಸಾಧನಂ' 'ಪ್ರಣವಲತಾ ಫಲವೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ' ಎಂಬ ಯೋಗಸೂತ್ರಗಳ ಮತ್ತು ಹರೀಶ್ವರನ ಉಕ್ತಿಗಳಂತೆ ಶಿವವಾಚಕವಾದ ಪ್ರಣವಾಭಿನ್ನವಾದ ಶಿವಮಹಾಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರದ ಘನತೆಯನ್ನೂ, ಆ ಮಂತ್ರದ ತಾರಕಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸ್ಫುಟಗೊಳಿಸಲೋಸುಗವೇ ಪ್ರಕರಣಾನುಸಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀನಂದೀಶ್ವರನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಸನತ್ಕುಮಾರನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಶಿವಮಂತ್ರ ಸಿದ್ಧರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ, ಶತಾನಂದ, ಸಾನಂದರು, ಪುರಾತನರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖರು.

ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಚರಿತೆ ಸಾನಂದೇಶಚರಿತೆ ಜಗದಾನಂದಚರಿತೆ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀವರಮಹಿಮೆಯು' (೧-೨೬) ಎಂಬುದರಿಂದ ಈ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಹಿಮೆಯ ವೈಭವಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಥಾಗರ್ಭ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

IV ಸಾನಂದ ಚರಿತೆ:

ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ 'ಶಿವಾದ್ವೈತಸಾಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತ' ಎಂಬ ಅನ್ವರ್ಥನಾಮವೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲಾದ್ವೈತಿಗಳು ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗಾವಲಂಬಿಗಳು. ಅವರು ಸಾಕಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ವೀರಶೈವರು ಕ್ರಿಯಾಜ್ಞಾನಸಮ ಸಮುಚ್ಚಯವಾದಿಗಳು. ಇವರು ಸಾಕಾರ ನಿರಾಕಾರಗಳೆರಡನ್ನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. 'ರೂಪತತ್ತ್ವವೆಂದು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ ನಾಮವೆಂದಱಿವುದು', 'ಘೃತಕಾಠಿನ್ಯವನ್ಮೂರ್ತಿಃ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಲಕ್ಷಣಾ', 'ಅರೂಪೇ ಭಾವನಾ ನಾಸ್ತಿ' ಇತ್ಯಾದಿ ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬ್ರಹ್ಮದೊಡಕನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ವಿವರಿಸುವಾಗ "ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಬೇಱೆ ಬಯಲ ನಿರಾಕಾರವಲ್ಲ ಸಾಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತನಪ್ಪ ಒಡೆಯ ರುದ್ರನ ನಾಮದೊಳಗೊಂದು ನಾಮ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದಱಿವುದು" (೨-೧೭೦ ವಚನ), "ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಬೇಱಿಟ್ಟು ನುಡಿವ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವಾದಿನಾಮದೊಳಗೊಂದು ನಾಮವೆಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಮಂ ನಾನಾಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥಂಗಳಿಂ ತೋಱಿದೆನಾಗಿ ಯಿನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮವ ನಿರಾಕಾರವೆಂದು ಬಯಲ್ಗೆಡೆದು ನರಕಕ್ಕಿಳಿಯಲಾಗದು. ಮುನ್ನೊರ್ವ ಸನತ್ಕುಮಾರನು ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂಬುದು ಬಯಲೆಂದನಾಗಿ ದಿವ್ಯಸಹಸ್ರವರುಷ ಒಟ್ಟೆಯಾಗಿರ್ದ. ಇದನಱಿದು ಇನ್ನು ಈ ಪರಿಯಲಖಿಳೋಪನಿಷತ್ ಶ್ರುತಿ ಸ್ಮೃತೀತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಾಗಮಾದಿ ವಾಕ್ಯಂಗಳ್ ಪಲವುಂಟು... ಇವನಱಿದು ಲೋಕದೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮದೊಡಕೆಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಗೆ ಸಾಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತವಂ ಮಾಡಿ ಶಿವಾದ್ವೈತಮಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ ಪರಮಾರ್ಥದ ತೊಡಕಂ ಬಿಡಿಸಿ ಸುಸೂತ್ರವಂ ಮಾಡಿ ತತ್ತ್ವವಿದೆಂದು ತೋಱುವ ಜ್ಞಾನಾಂಜನದೀಪ್ತಿಯೆಂದರಿವುದಿದಂ" (೨೨-೭೩) ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಿರಾಕಾರ ಸಾಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮದೊಡಕನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

"ಈ ಕೃತಿ ಎಲ್ಲಾಕೃತಿಯ ಹಾಗೆ ತರು ಗಿರಿ ಖಗ ಮೃಗಾದಿ ಸ್ತ್ರೀವ್ಯಾವರ್ಣನೆಯ ಪೊಗಳಿ ಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಸೊಗಸ ಪುಟ್ಟಿಸುವುದಲ್ಲ. ಪರಮಾರ್ಥವನಲ್ಲದೆ ಪೊಗಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರುಲಿಂಗದ ಘನ ಮಾಹೇಶ್ವರಾಧಿಕ್ಯವನಲ್ಲದೆ ಪೊಗಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರುತಿ ಸ್ಮೃತಿ ಪುರಾಣಾಗಮ ವಾಕ್ಯಂಗಳರ್ಥವನೂ ಯೋಜಿಸಿಕೊಂಡು ಆನೆಯ ಮಾನದೊಳಗಡಗಿಸುವಹಾಗೆ ಒಂದೊಂದೇ ಷಟ್ಪದಿಯೊಳಗೆ ಪೇಳುತ್ತಂ ಬರಬೇಕು. ಈ ಕೃತಿಯ ಸೇರಿಸುವ ಶರಣಕವಿಯ ಆಯಾಸವನೂ ಏಕೋನಿಷ್ಠರಪ್ಪ ಸಜ್ಜನ ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಸದೈವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಹೇಶ್ವರರು ಚಿತ್ತೈಸುವುದು" (ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ, ಆದಿಯ ವಚನ) ಎಂಬುದರಿಂದ ಕೃತಿಯ ಸ್ವರೂಪ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕವಿ ಶಿವಪುರಾಣ, ಸ್ಕಾಂದಪುರಾಣ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಪುರಾಣ ಕೂರ್ಮಪುರಾಣ, ಮಾನವಪುರಾಣ, ಸೌರಪುರಾಣ, ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣ, ಶಾಂಭಪುರಾಣ—ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಪುರಾಣಗಳಿಂದಲೂ, ಶಿವಗೀತೆ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಕಾಳಿಕಾಖಾಂಡ, ಮಹಾಭಾರತ, ಋಗ್ವೇದ, ಯಜುರ್ವೇದ, ಶಿವಸಂಕಲ್ಪ, ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರೋಪನಿಷತ್, ಸನತ್ಕುಮಾರ ಸಂಹಿತೆ, ಮಾನವೀಯ ಸಂಹಿತೆ ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕವಿಯ ಉಭಯ ಭಾಷಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ:

ಅಱಿವಡಲ್ಪಾಶ್ರಯಮ
ವಱಿಯಲ್ಪಫಲದಂಗ
ಳಱಿ ಬಱಿಯ ನಿಸ್ಸಾರಧರ್ಮವನಿತುಂ
ಪರಿಕಿಸೆ ಮಹಾಶ್ರಯಂ
ಪರಮ ಕಲ್ಯಾಣದಮಿ
ದೊರೆಯೆ ಶಿವಧರ್ಮವೊಂದೇಯೆಂದುದಂ (೩-೬)

ಅಲ್ಪಾಶ್ರಯಾನಲ್ಪ ಫಲಾಂ ಸ್ತ್ವಸಾರಾನನ್ಯಾನ್ ಧರ್ಮಾನ್ ಪ್ರಾಹುರ್ವಿಶ್ವೇ ದ್ವಿಜೇಂದ್ರಾಃ। ಮಹಾಶ್ರಯಂ ಬಹುಕಲ್ಯಾಣರೂಪಂ ವದಂತಿ ಸಂತಃ ಶಿವಧರ್ಮ ಮೇಕಮ್ ॥9॥ (೩-೯)

ಎಂತಖಿಳ ಪ್ರಾಣಿಗಳ
ನಂತವಜ್ಜೆಗಳಮುಮ
ದಂತಿವಜ್ಜೆಯೊಳಡಂಗುವ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ
ಕಂತುಜಿತ ಧರ್ಮದೊಳ
ನಂತಭೇದದ ಧರ್ಮ
ವಂತವೆಯ್ದಿಹವೆಂದ ಸೌರಾದಿಯಂ

ಯಥಾ ದ್ವಿಜಾ ಹಸ್ತಿಪದೇ ಪದಾನಿ ಸಂಲೀಯಂತೇ ಸರ್ವಸತ್ತ್ವೋದ್ಭವಾನಿ
ಏವಂ ಧರ್ಮಾಶ್ಶೈವಧರ್ಮೇ ತು ಸರ್ವೇ ಸಂಲೀಯಂತೇ ನಾತ್ರ ಚಿತ್ರಂ
ಮುನೀಂದ್ರಾಃ
(೩-೧೦)

ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾನಂದ ಚರಿತೆ—

ಇದು ಪುರಾಣದ ಸಾರ
ವಿದು ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತಿಯುಳುಮೆ
ಯಿದು ಶಿವಾಗಮದೊಂದು ಗೂಢಾರ್ಥವು

ಇದು ತತ್ತ್ವದೀಪವಿಂ
ತಿದು ಶಿವಾದ್ವೈತವಿಂ
ತಿದು ಸತ್ಪಥಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಪದ್ಧತಿ ೧-೨೫

ಚರಿತೆ ಸಾನಂದೇಶ
ಚರಿತೆ ಜಗದಾನಂದ
ಚರಿತೆ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ವರಮಹಿಮೆಯು
ಚರಿತೆ ಶಿವಭಕ್ತಿಗಿದು
ಚರಿತೆ ಗುರುನಿಷ್ಠೆಗಿದು
ಚರಿತೆ ಸತ್ಪಥಕೆ ತಾನೆಂತೆಂತೆನೆ ೨೬

ಎಂಬಂತೆ ಇದು ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮದೊಡಕೇ ಮುಂತಾದ ಕಠಿನ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಭಾಷ್ಯಸ್ಥಾನಾಪನ್ನ ಪ್ರಕರಣಗ್ರಂಥ ವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಭವವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕವಿ 'ಇಕ್ಕಿದೆಂ ಶ್ರುತಿ ನಿಚಯ ಮುಡಿಗೆಯನಿಕ್ಕಿದೆಂ ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿ ಮುಡಿಗೆಯನಿಕ್ಕಿದೆಂ ಶೈವಾಗಮಾದಿಯ ವಾಕ್ಯಮುಡಿಗೆಯಿಂದಂ' (೯-೧೨) ಎಂಬಂತೆ ಮುಡಿಗೆಯಿಕ್ಕಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ 'ನೆರೆದ ನಿಗಮಾಳಿಯೊಳು ಕಥೆಗಳನುಱೆ ಸಸಾಕ್ಷಿಕವಾಗೆ ಪೊಸತೆನಲೊರೆದೆ ಸಾಸಿರದೈದನೂಱಱಿಂದಱಿಯೆ ಕಿಱಿದಱೊಳೆ' ಎಂಬಂತೆ ಸಾವಿರದೈನೂರು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಸಿವೆಯಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಸಾಗರವ ತುಂಬಿದಂತೆ ಬಹು ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ, ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ, ವಿವೇಕದಿಂದ, ವಿನಯದಿಂದ ರಚಿಸಿರುವ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೃತಿ ಸಹೃದಯರಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಧರ್ಮಮರ್ಮಜ್ಞರಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ನಂದೀಶ್ವರ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಸಿದ್ಧ. ಇವನ ಶಿಷ್ಯರು ಸನಕ, ಸನಂದ, ಸನಾತನ, ಸನತ್ಸುಜಾತ, ಸನತ್ಕುಮಾರರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಸನತ್ಕುಮಾರನು ಬಯಲ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿ ಯಾಗಿ ಶಿವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದಾಗಲೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ ಶಿವನ ರೂಪನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಾತ್ರವೆಂದು ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದೆ ಒಂಟೆಯಂತೆ ಮೋರೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಮೇಲ್ಮುಖ ನಾಗಿ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನನಾದ ಕಾರಣ ನಂದಿಕೇಶನು ಒಂಟೆಯಾಗೆಂದು ಶಪಿಸಿದನು. ಕೊನೆಗೆ ಸನತ್ಕುಮಾರನು ಗುರು ನಂದೀಶ್ವರನಿಗೇ ಮೊರೆಬಿದ್ದು ಗುರುಕರುಣ ಪಡೆದು ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಅನುಗ್ರಹವಾಂತು ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಹಿಮಾ ಸಮರ್ಥಕ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಅರುಹಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಕಾಂದಪುರಾಣದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿರೋ ಮಣಿಯಾಗಿರ್ಪ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀಸಿದ್ಧನಾದ ಸಾನಂದನ ಕಥೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನು. ಈ ಸಾನಂದನ ಕಥೆಯೇ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಗ್ರಂಥವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾವ್ಯದ ಕಥಾವಸ್ತು. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಅವನ ಬಾಲಲೀಲೆ, ಶಿವಪೂಜಾಸಕ್ತಿ, ಶಿವಕಥಾಶ್ರವಣಾಸಕ್ತಿ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ

ಕಥಾಶ್ರವಣಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ಶಿವಧರ್ಮೋತ್ತರದ ನರಕವರ್ಣನೆ, ನರಕಿಗಳ ಯಾತನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾಕರುಣೆ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದು ನಾರಕಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಹಾ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿ ಶಿವಲೋಕಕ್ಕೈದಿದ ಪರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಶಿವಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗುವಂತೆ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಥೋಪನಿಷತ್ತು (೧-೧೧) ಎನಿಸುವಂತೆ ಒಂಭತ್ತು ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟನೂರ ಎಂಭೈತ್ತೈದು ಸಾಕ್ಷಿಗ್ರಂಥಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವಿಧ ಛಂದಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮನಂಬುಗುವಂತೆ ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯನ್ನು ಓದುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟಕ್ರಮ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವಿವಿಧ ರಾಗ, ತಾಳಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿವೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಆಕರಗ್ರಂಥಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥನ ಗಣಸಹಸ್ರನಾಮವು ಶಿವಶರಣ ಶರಣೆಯರ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯ ಕೊನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹೇಶನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ವರ್ಣಿತವಾಗಿರುವ ಶಿವಭಕ್ತರ, ಶರಣಶರಣೆಯರ, ಪ್ರಮಥರ ಮತ್ತು ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸರ ನಾಮಾವಳಿಗಳೂ ಸಹ ಮತ್ತೊಂದು ಚರಿತ್ರೆಯ ಮೈಲಿಗಲ್ಲೆನಿಸಿ ಚರಿತ್ರಕಾರರಿಗೆ ತುಂಬ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ತರುವಾಯ ಬಂದ ಶಿವತತ್ತ್ವಚಿಂತಾಮಣಿ, ವೀರಶೈವಾಮೃತ ಮಹಾಪುರಾಣ, ಚೆನ್ನಬಸವ ಪುರಾಣ, ಗುರುರಾಜ ಚಾರಿತ್ರ ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೂತನ ಶರಣರ ನಾಮಾವಳಿಗಳೂ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಮಿಗಿಲಾದ ಸಹಾಯವಾದಂತಾಗಿದೆ.

ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧, ೨, ೩, ಮತ್ತು ೫ನೆಯ ಸಂಧಿಗಳು ಕುಸುಮ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ೭, ೮ ಮತ್ತು ೯ನೆಯ ಸಂಧಿಗಳು ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಲಲಿತರಗಳೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ ಉತ್ಸಾಹರಗಳೆಯಲ್ಲಿಯೂ ರಚಿತವಾಗಿವೆ. ೪ ಮತ್ತು ೬ನೆಯ ಸಂಧಿಗಳ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಂದ ಪದ್ಯ ಇದೆ.

ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯನ್ನು ಮೂರು ಪ್ರತಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಓಲೆಯಪ್ರತಿಗಳು, ಒಂದು ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕ, ಖ, ಗ, ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

'ಕ' ಪ್ರತಿ :- ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಕೆ. ೩೬ ನಂಬರಿನ ಓಲೆಯಪ್ರತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೩೩ ಪತ್ರಗಳಿವೆ. ಈ ಪ್ರತಿಯು ಉದ್ದ ೧೭'', ಅಗಲ-೨''. ೧,೮೩, ೧೩೨ ಈ ಪತ್ರಗಳ ಅಂಚು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುರಿದಿದೆ.

ಕೊನೆಯ ಪತ್ರವಾದ ೧೩೩ ಪತ್ರದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಕೃತಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಯ ಅಕ್ಷರಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಶಕಟರೇಫವನ್ನು ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದೆ. ಒಂದೆರಡೆಡೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಬಳಸಿದೆ. ಇದು ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರತಿ. ಇದರಿಂದ ಅಚ್ಚಿನ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ.

'ಖ' ಪ್ರತಿ:—ಈ ಪ್ರತಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿದೆ. ಪತ್ರಸಂಖ್ಯೆ ೮೭ ರಿಂದ ೧೮೨. ಇದು ೧೩.೮'' ಮತ್ತು ೧.೮'' ಉದ್ದ ಅಗಲಗಳು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯ ಬಲ ಭಾಗದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪತ್ರಗಳು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿವೆ. ಈ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಶಕಟರೇಫವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದೆ.

'ಗ' ಪ್ರತಿ:—ಇದು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆ. ಬಿ. ೧೪೬ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ೨೬೭ ಪುಟಗಳಿವೆ. ಇದು ೭.೩'' ಮತ್ತು ೫.೮'' ಉದ್ದಳತೆಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿದೆ. ಶಕಟರೇಫವನ್ನು ಬಳಸಿದೆ. ಇದರ ಪಾಠಾಂತರಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿವೆ.

ಮೇಲಿನ ಮೂರುಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಕ' ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. 'ಖ' 'ಗ' ಪ್ರತಿಗಳು ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ತುಂಬ ಸಾಮ್ಯವಿದೆ. ಇವು ಒಂದರಿಂದ ಒಂದು ಹುಟ್ಟಿದವು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವಂತಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಾಗ 'ಖ' 'ಗ' ಪ್ರತಿಗಳು ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿವೆ. 'ಕ' ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೆಡೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪದ್ಯ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ 'ಕ' ಪ್ರತಿಕಾರ ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉದಾಹರಣ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪುರಾಣಗಳಿಂದ ಹಲವು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಮೊದಮೊದಲು ಕೊಡುವ ಪುರಾಣ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳದೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಪುರಾಣಶ್ಲೋಕದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ 'ಖ' 'ಗ' ಪ್ರತಿಕಾರರು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪುರಾಣಗಳ ಒಟ್ಟು ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಪ್ರತಿಕಾರರೂ ಯಾವ ಶ್ಲೋಕವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಆಯಾಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಾನು ನಿವೃತ್ತನಾದಮೇಲೆ ಅಪ್ರಕಟಿತವಾದ ಈ ಸಾನಂದಚರಿತೆಯ ಸಂಪಾದನಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ನನಗೆ ವಹಿಸಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ. ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕರಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕೃತಿಯ ವಸ್ತುವಿಚಾರ, ಪೀಠಿಕೆ ಇವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಈ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನೆರವಾದ ಪ್ರಾಚ್ಯವಿದ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನಾಲಯದ ವಿದ್ವಾನ್ ಎಮ್. ಎಸ್. ಬಸವರಾಜಯ್ಯನವರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಚ್ಚಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿ ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಪಾದನ ವಿಭಾಗದ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಾರಾಧ್ಯ ಅವರಿಗೂ ಕರಡಚ್ಚನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದೇ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ಸಂಪಾದನಾ ವಿಭಾಗದ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು. ಈ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಗೆ ಮಾತೃಕೆಗಳನ್ನು ಎರವಲಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ. ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ ಅವರಿಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ. ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಮೈಸೂರು.

ಎಸ್. ಬಸಪ್ಪ
ಸಂಪಾದಕ

ಸ್ವಾನಂದ ಚರಿತೆ

ಕುಮಾರ ಪದ್ಮರಸ ವಿರಚಿತ

ಸಾನಂದ ಚರಿತೆ

ಕಥಾಗರ್ಭಸಂಧಿ

ವಚನ॥ ಸಕಲವಿದ್ವಾಂಸರ ಹೇಳಿಕೆ—

ಉ॥ ದೋರಸಮುದ್ರವೆಂಬ ಪೆಸರಿಂ [1]ಕರಮೊ[1]ಪ್ಪುವ ರಾಜಧಾನಿಯೊಳ್
[2]ಧಿ[2]ೀರನೃಸಿಂಹ ಭೂವರ[3]ನಹೋ ಮಹಿಯಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರ
ಲ್ಕಾ ರಸೆಯಾಣ್ಮನೋಲಗ[3]ಕೆ ಬಂದ[4]ನಗುರ್ವಿಸುತಾಂಧ್ರದೇಶದಿಂ
ಶೌರಿಯ ಭೃತ್ಯನೋಪ್ರೊ ಭುವನತ್ರಯತಾತನೆನಿಪ್ಪನೊರ್ವ[4]ವಂ ೧

ಮ॥ ಶಿವನಿಲ್ಲಾ ಶಿವಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಶಿವಸಿದ್ಧಾಂತಂ [5]ದಲಿಲ್ಲಾ ಮತಂ
ಸುವಿಚಾರ ಸ್ಥಿತಿಗಿಲ್ಲ ನಾಡೆ[5] ವನಜಾಕ್ಷಂ ದೈವ[6]ಮಾ[6] ವೈಷ್ಣವಂ
ಸುವಿಶಾಲಂ ನಿಜಭಕ್ತಿಗೆಂದೆನುತೆ ಪತ್ರಾಲಂಬನಂಗೆ[7]ಯ್ಯೆ ತ
ದ್ಭವಿಯಂ ಪದ್ಮರಸಾರ್ಯರೋಡಿಸಿದರೀ[7] ಸಾನಂದಚಾರಿತ್ರದಿಂ ೨

ಉ॥ [8]ಪಿಂದೆ ಸಮಸ್ತನೀಲಪಟಸಾಂಖ್ಯರ[8] ಬೌದ್ಧರ [9]ಜೈನಭೇದದೊಳ್
ಸಂ[9]ದರ [10]ಭಾಟ್ಟ[10]ತಾರ್ಕಿಕರ ಕೂಡತಿವಾದಿಸಿ [11]ಸೊರ್ಕಿ ಸೂಕ್ತಿಯು
ಳ್ಳೊಂದದಬದ್ಧವಾದಿಯೆನಿಪುದ್ಧತ[11]ವೈಷ್ಣವನಂ ವಿಭಾಡಿಸು
ತ್ತಿಂದುಧ[12]ರಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನೆ ಪದ್ಮರಸರ್ ನೆಗಳ್ದರ್ ಧರಿತ್ರಿ[12]ಯೊಳ್ ೩

---

1 ದೆಸದೊ (ಕ) 2 ವೀ (ಗ) 3 ನಿರುತ್ತಿರೆ ದೇಶವ ಪಾಲಿಸುತ್ತಮಿರ್ಪ ರಮಣೀಯ ರಾಜನ ಸವಿಾಪ (ಕ) 4 ನುಮುಂದ್ರ ದೇಶದಿಂನಾರಣಭೃತ್ಯತ್ರೈ ಭುವನತಾತನೆನಿಪ್ಪ ನದೊರ್ವವೈಷ್ಣ (ಕ) 5 ದಿಟಂ ಮುನ್ನಮಿಲ್ಲ ವಿಚಾರಂ ಪುಸಿ ತಥ್ಯಮಲ್ಲ (ಕ) 6 ನಾ (ಖಗ) 7 ಯ್ಯಲಾ ಭವಿಯೊಳ್ ದೇಸಿ ಗೆಲಿದಂ ಪದ್ಮರಸನೀ (ಕ) 8 ಚಂದ ವಿವೇಕದಿಂದಲತಿ ವೈಷ್ಣವ (ಕ) 9 ನಾರ್ಹತಾಂತರಾಳಂ (ಕ) 10 ಭ್ರಷ್ಟ (ಕ) 11 ವೇದಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದಂದು ವಿರೋಧಿ ವಾದಿಯೆನಿಸುತ್ತಿಹ (ಕ) 12 ರೈಕಭಕ್ತಿರಸಪದ್ಮರಸಾರ್ಯನು ಕಾಂಬ್ದುನುರ್ವಿ (ಕ).

ವ ॥ ಸಕಲಜನಸೇವ್ಯ ದೋರಾಂಬುಧಿಯ ರಾಮಣ್ಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆ—

* ಕಂ॥ ಪ್ರಭು[1]ತೆಯ ಪೆರ್ಮೆಗಮಾಮಾ[1]
ತ್ರಿಭುವನತಾ[2]ತಾಖ್ಯೆಯಾಂತ[2] ವೈಷ್ಣವ[3]ಸುದ್ಯ
ದ್ವಿ[3]ಭುಪದ್ಮ[4]ಣಾರ್ಯರೊಳ್ ಸೋ
ಲ್ತ[4]ಭಯವ[5]ನೆರೆದಂಘ್ರಿಗೆಱಗಿದಂ ನೃಪಸಭೆಯೊಳ್[5] ೪

ವ ॥ ಹಂಪೆಯ ರಾಘವದೇವರ ವಾಕ್ಯಂ—

ಕಂ॥ [6]ಮಿಹಿರಂಗೆ ತಿಮಿರವಿದಿರೇ
ಸಹಜಕ್ಕೆ ಕಮಾಳವಿದಿರೆ ಪದ್ಮರಸಾರ್ಯಂ
ಗಹಹಾ ತ್ರಿಭುವನತಾತಂ
ಬಹುವಿಧದಿಂ ಬಗೆಯು[7]ಲಿದಿರೆ[7] ತಾನೇ[6] ಕೆಟ್ಟಂ ೫

ವ ॥ ಹುಲಿಗೆಱೆಯ ಮಾಯಿದೇವಪುರಾಣಭಟ್ಟರ ಹೇಳಿಕೆ—

ಕಂ॥ ತನುವೆಂಟುಂ ಶಿವನವು ತ
ತ್ತನುವಿನೊಳಮರ್ದಿರ್ದು ಬೇಱೆ ದೈವಂ ಸಮಯಂ
ತನ[8]ಗೆಂಬ ತಲೆಗಳನೆ ತಱಿ
ದೀ[8]ನಗಂ [9]ಚೆಂ[9]ಡಾಡಲಾಯ್ತು ಮನವಶ್ರಾಂತಂ ೬

ವ ॥ ಗುರುಭಕ್ತಕಾಮಣ್ಣಗಳ ಶ್ಲೋಕಂಗಳು—

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಸಂಸಾರರೋಗದಷ್ಟಾನಾಂ ಶಿವಾದ್ವೈತಂ ಮಹೌಷಧಮ್
ಶಿವಸಾಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತಂ ಸಾನಂದಚರಿತಂ ನಮಃ ॥ ೭
ಶ್ರೀ ಶಿವಾದ್ವೈತಸಾಕಾರಸಿದ್ಧಾಂತಂ ಸಮುದೀರಿತಮ್
ಸಾನಂದಚರಿತಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ಪದ್ಮರಾಜಮಹಾತ್ಮನಾ ॥ ೮

---

[1] ತನದ ಹೆಮ್ಮೆಗಾಹಾ (ಕ) [2] ತನುವೆನಿಪ್ಪ (ಕ) [3] ನಂತಾ ವಿ (ಕ) [4] ರಸಾಯರ್ ರೊಳಗಿದ (ಕ) [5] ಬೇಡುತ್ತುಮಿರ್ದ ಬಿಳ್ದಿರ್ದೆಳದೆ (ಕ) [6] ಅಹುದಹುದು ಸೂರ್ಯನಿದಿರೊಳ್ ಬಹುತಮವಿದಿರಾಗಬಹುದೆ ತ್ರಿಭುವನ ತಾತಂ ಬಹುವಿಧದೆ ಪದ್ಮನಿದಿರೊಳಗಹಹಕ್ಕಟ ನುಗ್ಗು ನುಸಿಯುದಾಗಿಯೆ (ಕ) [7]ಱುಯುಡೆ(ಗ) [8] ಗೆನಗೆಂಬರ ಶಿರವುಂ ಎ (ಕ) [9] ಸೆಂ (ಕಗ).

* ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಕಂದ'ಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'ಪದ' ಎಂದು ಕಾಣ್ಬುದುದ್ದಕ್ಕೂ ಇದೆ.

ವ॥ ಇನ್ನು ವಿಶ್ವಣ್ಣಂಗಳ ಹೇಳಿಕೆ—

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಸಾನಂದಚರಿತಂ ಶೈವಾದ್ವೈತಂ ಧೂತಮತಾಂತರಮ್
ಶಿವಸಾಕಾರಸಿದ್ಧಾಂತಂ ಪದ್ಮರಾಜೋ ವ್ಯಚೀಕರತ್॥ ೯

ಹರಸಾಕಾರಸಿದ್ಧಾಂತಂ ಸಾನಂದಚರಿತಂ ಸತಾಮ್
ಕಥಯನ್ನಾಗಿದೇವಾರ್ಯಃ ಶಿವಾಯ ಜಯತಾದಿಹಮ್॥ ೧೦

ಶಾ॥ ಶ್ರೀಮದ್ದೇಶಿಕ ಪದ್ಮರಾಜಚರಿತಂ ಸಾಕಾರಸಿದ್ಧಾಂತಕಮ್
ಶೈವಾದ್ವೈತಮಶೇಷದುರ್ಮತಕುಲಧ್ವಾಂತಪ್ರಭಾವಲ್ಲಭಮ್
ಸಾನಂದಸ್ಯ ಚರಿತ್ರಮತ್ರ ಜಗತಿಪ್ರಖ್ಯಾಪಯಂತಂ ಮುದಾ
ನಾಗಾರ್ಯಂ ಸಮವತ್ವಶೇಷಜಗದಾರಾಧ್ಯಂ ಭವಾನೀಧವಃ॥ ೧೧

ವ॥ ಕರ್ಣಾಭರಣರ ಹೇಳಿಕೆ—

ಚಂ॥ ಪರಸಮಯಾಂಧಕಾರ ಘನಚಂಡಕರಂ ಹ[1]ರಿಯೆಂ[1]ದು ಸಾಱ[3] ಧಿ
ಕ್ಕರಿಸುವ ವಾದಿಯಂ ಸಕಲವೇದಪುರಾಣಪುರಾತನೋಕ್ತಿಯಿಂ
ದೊರಸು[2]ವೊಡು[2]ರ್ವರಾತಳದೊಳೊರ್ವನೆ ಶೈವತಟಾಕಪದ್ಮ ಪ
ದ್ಮರಸನನಂತಶಾಸ್ತ್ರಸರಸಂ ಬೆರಸಂ ಪರದೈವಜೀವರಂ ೧೨

ಕಂ॥ [3]ಲತೆಯುಂ ಖಗಮುಂ ಮೃ[3]ಗಮುಂ
ಸತಿಯುರುಮಂ ಪೊಗಳ್ದು ಕವಿತೆಯು ನೀಗದೆ ಪಾ
ರ್ವತಿಯರಸನನೇ ಪೊಗಳ್ದಂ
ಕ್ಷಿತಿಯೊಳ್ ಪದ್ಮರಸಶರಣಕವಿ ಭವಿದೂರಂ ೧೩

ವ॥ ದೇವರಸರ ಹೇಳಿಕೆ—

ಕಂ॥ ಏಕೆ ಬಿಡು ಮತ್ತೆ ಗಳಪದಿ
ರೇಕೋರುದ್ರಂ ದಲೆಂಬ ಶ್ರುತಿವಿಡಿದೆಲ್ಲಾ
ಕಾಕುಮತಂಗಳನಲೆದು ನಿ
ರಾಕರಿಸಿದ ಸತ್ಯಶರಣಕವಿಗಿದಿರುಂಟೇ ೧೪

ವ॥ ಹಂಪೆಯ ರಾಮಣ್ಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆ—

ಕಂ॥ ಗುರುವಂ ಹರನಂ ಪಂಚಾ
ಕ್ಷರಿಯಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ ವಿಭೂತಿಯುನೊಲ್ದಾ
ದರಿಪರ್ ಶರಣಕವಿಯ ಪ
ದ್ಮರಸರ ಸಾನಂದಚರಿತೆಯೋದುಗೆ ಶರಣರ್ ೧೫

---

[1] ರಸೆಂ (ಕ) [2] ವನು (ಕ) [3] ರತಿಯಂ ದುರ್ಭ (ಗ)

*

ಮ॥ಸ್ರ॥ ಪರವಾದಿಧ್ವಾಂತಸೂರ್ಯಂ ಕೆಱೆಯ ಪದುಮರಾಜಂ ಸ್ವಗುರ್ವಾಜ್ಞೆಯಿಂದೀ
ಶ್ವರಭಕ್ತರ್ ಮೆಚ್ಚೆಯಾಹಾ ವಿರಚಿಸಿದ ಶಿವಾದ್ವೈತಸಾಕಾರಸಿದ್ಧಾಂ
ತರಸಂ ಸಾನಂದಚಾರಿತ್ರಮನೆ ಪಸರಿಸುತ್ತಿರ್ಪುದೀ ಕ್ಷೋಣಿಗೆಂದುಂ
ಗುರುಭಕ್ತಂ ಕಾರಣಾತ್ಮಂ ವರಗುಣಿ ಜಗದಾರಾಧ್ಯನಾ ನಾಗಿದೇವಂ ೧೬

ಉ॥ ಸಂದ ಪುರಾಣ[1]ದಾ[1]ಗಮದ ವೇದದ ಶೈವಕಥಾವಿತಾನದೊಳ್
ಕುಂದಿನಿತಿಲ್ಲ ಸೇರುವೆ ಚಮತ್ಕೃತಿಯಾದುದು ಮಾ ಮಝು ಲೇ
ಸೆಂದು ಸಮಸ್ತ ಸತ್ಕವಿಜನಂ ಪೊಗಳುತ್ತಿರೆ ಪೇಳ್ದನೆಯ್ದೆ ಸಾ
ನಂದಚರಿತ್ರಮಂ ಕೆಱೆಯ ಪದ್ಮರಸಂ ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರಕೋವಿದಂ ೧೭

ಕಂ॥ ಛಂದದ ಪೌರಾಣಾಗಮ
ವೃಂದದ ಹೃದಯಮದು ಶೈವಪಥವೆಂದೆನೆ ಸಾ
ನಂದಚರಿತ್ರಮನೊರೆದಂ
ಸಂದಿಸಿ ಪದ್ಮರಸಶರಣಕವಿ ಭವಿದೂರಂ ೧೮

ಚಂ॥ ಹರನ ಸಮಗ್ರಭಕ್ತಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಪುರಾತನ ಕೇಶಿರಾಜ ಬಾ
ಚರಸರ ಚೊಕ್ಕನಾಯ್ಕರ ದಧೀಚಿಯ ಶಂಕರದಾಸಿಮಯ್ಯನೆಂ
ಬರವರತೇಜದಂತೆ ಮಲೆವನ್ಯಮತಾಂಧರನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕುವಂ
ಶರಣಕವೀಶ್ವರಂ ಕೆಱೆಯ ಪದ್ಮರಸಂ ಪ್ರತಿವಾದಿಭಂಜನಂ ೧೯

ಕಂ॥ ತರು ಗಿರಿ ಲತೆ ನಾರಿಯರಂ
ಮುರಹರನಂ ಪೊಗಳ್ವ ಕಥೆಯ[2]ನಾಲಿಪ[2]ರಲ್ಲದೆ
ಪುರಹರನ ಕಥೆಯನೊಲ್ಲರ್
ಹರ ಹರ ಕರಮರಿದು ಶರಣಕವಿ ಭವಿದೂರಂ ೨೦

ವ॥ ಶಿವದಾಸರ ಹೇಳಿಕೆ—

ಕಂ॥ ಮೃಡಭಕ್ತಿಪಥದ ಸಾರಂ
ಮೃಡನೊಡನೆಣೆಗಾಣ್ಬನೊಡಲ ಸುಡುವತಿಧೀರಂ
ಜಡರಜ್ಞಾನನಿವಾರಂ
ಕಡುಗಲಿ ಪದ್ಮರಸಶರಣಕವಿ ಭವಿದೂರಂ ೨೧

---

1 ಶಾಸ್ತ್ರ (ಗ) 2 ಕೇಳುವ (ಕಗ) * ೧೬ನೆಯ ಪದ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಕರ್ಣಾಟಕ ಕವಿ ಚರಿತೆ ಭಾಗ-೧, ಪುಟ ೨೫೧ರಲ್ಲಿ ಜಗದಾರಾಧ್ಯ ನಾಗಿದೇವ ಎಂದು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ.

ವ॥ ದಾವರಸರ ಹೇಳಿಕೆ—
ಕಂ॥ ಏಕೈಕ ವೀರನೊರ್ವನೆ
ಏಕೋರುದ್ರನ ಲಲಾಟನೇತ್ರ[1]ದೊಳೊಗೆದಂ
ದೇ[1]ಕೆ ಶಿವನೆಂಬ ದ[2]ಕ್ಷಂ
ಗಾ ಕುಱಿದಲೆಯಿತ್ತನವ[2]ನ ಪಡಿ ಪದ್ಮರಸಂ ೨೧

ವ॥ ಶರಣಕವಿಯ ಪ್ರಯೋಗಂ—
ಕಂ॥ ಒಳ್ಳೆಗಳುಂ ಗರಳದ ಕರಿ
ಗೊಳ್ಳೆಗಳುಂ ಕೈಪೆಸೊರೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳುಂ ಚೀ
ಟೊಳ್ಳೆಗಳುಂ ದ್ವೈವಾಖ್ಯಕೆ
ಕಳ್ಳರ್ ಗುರುರೂಪವಿಶ್ವನಾಥಂಗೆಣೆಯೇ ೨೨

ವ॥ ಶ್ರೀ ಶಿವಾದ್ವೈತಸಾಕಾರಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾನಂದಚರಿತ್ರಕಥಾಗರ್ಭ ವೃತ್ತಾಂತ ವೆಂತೆಂದೊಡೆ—

ಶ್ರೀಮತ್ಸರ್ವಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಸಾರ್ವಭೌಮಂಗೆ ಸ್ಕಂದ ನಂದಿ ಭೃಂಗಿ ವೀರಭದ್ರಾದಿ ಪ್ರಮಥಗಣನಾಥಯೂಥಪರಿವೃತಂಗೆ ಸಾಂಬಂಗೆ ಮದ್ಗುರುರೂಪವಿಶ್ವನಾಥಂಗೆ ಸಮಯವಱಿದೊಂದು ಬಾರಿ ಸರ್ವಜ್ಞನುಚಿತಜ್ಞಂ ದ್ವಿತೀಯ ಶಂಕರನಪ್ಪ ನಂದಿಕೇಶ್ವರಂ ದೇವ ದೇವ ಸನಕಾದಿ ಯೋಗಿಗಳೊಳಗೊರ್ವಂ ಸನತ್ಕುಮಾರನೆಂಬವನನೇಕ ಕಲ್ಪಂಗಳಂತರಿಸಿ ಪೋಗಲ್ ಧ್ಯಾನಾರೂಢನಾಗಿರ್ದಪನವಂಗೆ ದೇವರ್ ಕಾರುಣ್ಯಚಿತ್ತರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿಯಂ ತೋಱಿ ಕೃತಾರ್ಥನಂ ಮಾಡಿ ಕರುಣಿಸಲ್ವೇಳ್ಕುಮೆಂದು ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ಯಲದರ್ಕೆ ಮಱುಮಾತುಗುಡದೆ ಮುಗುಳ್ನಗೆಯಂ ನಗುತ್ತಮಿರಲಾಪೊಳ್ತು ಮಾತನುಳಿದು ಮತ್ತಮಾ ಸನತ್ಕುಮಾರನ ಮೇಲಣ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದೊಂದೆರಡು ಬಾರಿಯಾಪರಿಯಲೆ ಬಿನ್ನಪಂ ಮಾಡೆ ಶಿವನೆಂದಂ—

ಕೇಳೈ ನಂದೀಶಾ! ನೀ ನಮಗೆಂದುದನುದಾಸೀನಂ ಮಾಡಿದವರಲ್ತು ನೀಂ ಪೇಳ್ದಾ ಸನತ್ಕುಮಾರಂ ಬ್ರಹ್ಮಾsಹಮೆಂಬಾ ಭ್ರಮೆಯಿಂದಹಂಕರಿಸಿ ನಿರಾಕಾರಭ್ರಾಂತಿಯಿಂ ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ತಚ್ಚಿತ್ತನಾಗಿರ್ದಪನದುಕಾರಣದಿಂ ಸುಮ್ಮನಿರ್ದಪೆನು[3]ತ್ತಂ ಲೋಕೇಶಂ[3] ಸರ್ವಜಗದ್ಗುರು ಸರ್ವಜ್ಞಂ ಶಿವನಾ ನಂದೀಶ್ವರನ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿರ್ದಾಗ್ರಹವಂ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಭಕ್ತಾಧೀನಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ[4]ಮಾ[4]ಗಲ್ ಕಂಡು ಗ್ರಂಥ-'ಅದ್ವೈತಂ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ನಾದ್ವೈತಂ ಗುರುಣಾ ಸಹ' ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಯೋಗಗ್ರಂಥಾರಂಭದ ಗುರುವಱಿಯದ ಮೂಢಂ ಬಯಲುಗನಪ್ಪ ಸನತ್ಕುಮಾರಂ ಶೂನ್ಯಹೃದಯಾಂಧಂ, ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ

---

1 ದೆ ಪುಟ್ಟಿನ್ನೇ (ಕ) 2 ಕ್ಷನ ನೀಳರಿಸಿಯೆ ಶಿರವನರಿದ (ಕ) 3 ತ್ತುಂ (ಗ) 4 ನಾ (ಗ).

ಗೋಣಂ ನಿಮಿರ್ಚಿ ಬಲ್ಗರಂ ಪೊಡೆದಂತೆ ಬೆಬ್ಬನೆ ಬೆಱತಿರೆ ಮೂದಲಿಸುವಂತೆ ನಗುತ್ತುಂ ಶಿವಂ ಮೊಗಮಂ ನೋಡೆ ನಾಣ್ಚಿ ತಲೆಗುತ್ತಿ ಶಿವ ಶಿವಾ ಮಹಾದೇವ ಈ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಠುರ ನಪ್ಪ ದುಷ್ಟ[1]ನೊಟ್ಟೆಯಂ[1]ತಿರ್ದಪನೆಂದು ಆ ಸಂದೀಶ್ವರಂ ನೆನೆವಲ್ಲಿಂ ಮುನ್ನವಾ ಸನತ್ಕುಮಾರಂ ಪೂರ್ವ[2]ಜನ್ಮವಳಿ[2]ದೊಟ್ಟೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಹಾಳಾದ ಪೇರೊಡ[3]ಲ್ಗೆ[3] ನಾಡಕಾಡ ಸೊಪ್ಪೆಲ್ಲವಂ ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಡಸುತ್ತಂತಱುವತ್ತುದಿವ್ಯಸಹಸ್ರಾಬ್ದಂಬರಮಾ ತೆಱದಿಂ ತೊಟ್ಟನೆ ತೊಳಲ್ದು ಬ[4]ಟ್ಟ[4]ಸರಿಬಂದು ಬೇಸತ್ತಿರೆ ಮುನ್ನಂ ತನಗೆ ತೋಱಿದ ಶಿವ[5]ನ ಶ್ರೀ[5]ಪದವಂ ಕಂಡಂದಿನ ಪುಣ್ಯಗೌರವದಿಂ ಪರಮವೈರಾಗ್ಯಮೊದವಿ ಬೆರ್ಚಿ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ಸನತ್ಕುಮಾರಂ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿಯಕ್ಕಟಕ್ಕಟಾ ಸೋಽಹಂ ಸೋಽಹಮೆಂದು ಬೆಂದ ಮೋಹದಿಂದಿಂದುವರಂ ಬಕ್ಕಟಬಯಲೊಡನೆ ಪೋರ್ದುಯೆನಗುಳ್ಳಾಯುಮಂ ಜ್ಞಾನಮಂ ಬಱಿದೆ ಬಱಿಕೆಯ್ದು ಹಾಳಾಗಿ ಬಕ್ಕಟ ಬಯ[6]ಲ್ಗೆ[6] ಬೀಳ್ದು ಕೆಟ್ಟೆನೆನ್ನ ಮೇಲಣ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದಂದು ತೋಱಿದ ಶಿವನ ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿಯಂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕಮೆಂದು ಕಂಡು ಗರ್ವಿಸಿಯಾ ಶಿವನ ಗಣೇಶ್ವರರೊಳಗೊರ್ವ ನಂದೀಶನ ಉದಾಸೀನದಿಂದಖಂಡಾದ್ವಯ ಪರಿಪೂರ್ಣವಪ್ಪ ಪರಬೊಮ್ಮವಾನೆಂದುಕೊಂಡಿರ್ದಾನೆ ಬ್ರಹ್ಮವಾಗೊಟ್ಟೆಯಾದೆಂ ಚಿಃ ಸುಡೆನ್ನೀ ಬೆಂದ ಬಯಲ ಬಿಮ್ಮಿನಹಂಕಾರಜ್ಞಾನವನೆಂದು ಕೊಕ್ಕರಿಸಿ ಲೇಸಾಗಿ ಹೇಸಿ ಇನ್ನಿದನುಪಯೋಗವೆಂದಾ ಯೋಗಮಂ ಬಿಸುಟ್ಟು ನಾಣ್ಚಿ ಇನ್ನಾ ಶಿವನಲ್ಲಿಗಾನೆಯ್ದಲೇಸಱಿವನೆಂದೆಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟುದನಲ್ಲಿಯಱಸಿ ಕಾಣ[7]ಲ್ವೇಳ್ಕುಮೆಂ[7]ದಾ ಸದ್ಗುರುವಪ್ಪ ಸಂದೀಶನ ಶ್ರೀಚರಣಾರವಿಂದಧ್ಯಾನಾರೂಢನಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಲ್ಪಂಬರಂ ತಪಂಬಟ್ಟೊಟ್ಟೆತನಮಂ ಭವಿತನಮಂ ನೀಗಿಯಾ ಸಂದೀಶ್ವರನಿಂ ಗುರುಕಾರುಣ್ಯಮಂ ಪಡೆ[8]ದು[8] ಶಿವಭಕ್ತಿಪಥನಿರತನಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದೆಲ್ಲಮಂ ತಿಳಿದು ಸರ್ವಜ್ಞನೆನಿಸಿ ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಘನವನನೇಕ[9]ವೇಳೆ[9] ಕೇಳ್ದು ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀ ಗುರುವೆಯ್ನೆನಗೀ ಮಂತ್ರಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿರ್ಪುದೊಂದು ಕಥೆಯಂ ಕರುಣಿಸಿದಲ್ಲದೆನ್ನ ಮನದಾರ್ತಂ ತೀರದೆನಲದರ್ಕಾ ನಂದೀಶಂ ಹೃಷ್ಟನಾಗಿ ಮುನ್ನನಾದಿಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಶಿವಂ ಪೇಳ್ದ ರಹಸ್ಯವಪ್ಪ ಸ್ಕಂದಪುರಾಣದ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಶಿರೋಮಣಿಯಾಗಿರ್ದ ಸಾನಂದ ಚರಿತ್ರದ ಕಥೆ ತಾನೆ ಇವನ ಚಿತ್ತದಾರ್ತತೆಯಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದೆಂದಱಿದು ನಂದೀಶಂ ಪೇಳ್ದನದೆಂತೆನೆ—

ಕೇಳಾ, ಮಗನೆ ಸನತ್ಕುಮಾರ! ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಿತ್ತನೆಂಬ ಋಷಿಗೆ ಶಿವ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಂಗಳೆ ಪಂಚಭೌತಿಕ ಶರೀರವಾದುದೆಂಬಂತೆ ಸಾನಂದನು ದಯಿಸಿ ಸದ್ಗುರು ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗಿಯಾ ನಾಮಂ ತನಗನ್ವರ್ಥಮಾಗೆ ಶಿವನಿಂ ಸಮರೂಪ

---

[1] ನುಷ್ಟದಂ (ಖ) [2] ಜ್ಞಾನವಳಿಯ (ಖ) [3] ಲಿಂಗೆ (ಕ) [4] ಳ್ಕೆ (ಗ) [5] ನಂಘ್ರಿ (ಖ) [6] ಲಿಂಗೆ (ಕ) [7] ಲ್ಪೇಕೆಂ (ಕ) [8] ದುಂ (ಖ) [9] ಬಾರಿ (ಕ).

ಸಮನಿತ್ಯತ್ವದೊಳಗಾದಖಿಳ ವರಂಬೆರಸು ಗಣೇಶತ್ವಮಂ ಪಡೆದು ತನಗೆ ನಿಯಮಂ ಗಳುದಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಶಿವಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮಾಳೋಚನೆಯುಂ ಮಾಳ್ಪಂ ಪಗಲಿನವಸರದೊಳ್ ನಿಯಮವಾಗಿ ಜಂಗಮಾರೋಗಣೆ ಮುಖ್ಯವಾದಾ ರಾಧನೆಯುಂ ಮಾಳ್ಪನಲ್ಲಿಂದಂ ಮೇಲೇನಾನುಂ ಪಗಲುಳಿದೊಡೆಯದನಂತೆ ಕಳೆಯಲಾ ಱದೆ ಶಿವನ ಕ್ರೀಡಾವಿನೋದ ಕಥೆಗಳಂ ಕೇಳ್ವನಿರುಳಿನವರಸದೊಳ್ ಪರಿಮಿತದೊಳಾಡಿ ಹಾಡಿ ಬೆಳಗಂ ಮಾಳ್ಪನಿಂತಿಂತು ತ್ರಿಕಾಲ ನಿಯಮವಂ ನಡಯಿಸುತ್ತಿರಲೊಂದು ದಿನಂ ಶೈವೋಕ್ತವೆಂಬ ದಿವ್ಯಾಗಮದೊಳಗಣ ಶಿವಧರ್ಮ ಶಿವಧರ್ಮೋತ್ತರವಂ ಕೇಳುತಿರಲ ಲ್ಲಿರ್ದ ನರಕಾಖ್ಯಾನಂ ಬರಲದಂ ಕೇಳ್ದು ಮನದೊಳ್ ನೊಂದು ಶಿವ ಶಿವೆಂದು ವಿಸ್ಮಯಂಬಟ್ಟು ಕಿವಿಯ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲಣ ದಯೆಯಿಂ ಪರಾರ್ಥ ನಿಧಿಯಾ ನರಕಿಗಳ ನೋವಂ ಮಾಣಿಸುವೆನೆಂದಾಕ್ಷಣಂ ಸಮಸ್ತ ಗಣೇಶರ್ವೆರಸಿ ಪುಷ್ಪ ಕವನೇಱಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ಯೆಯಾ ಧರ್ಮನುತ್ಸವದಿಂದಿದಿರ್ಗೊಂಡರ್ಚಿಸಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಗವರ್ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದ ಪ್ರಸ್ತುತವನಾಲಿಸಿಯುವರ್ ಬೆಸಸಲಱಿದವನೆಂದಂ ದೇವ ದೇವ ಮುನ್ನೊರ್ಮೆ ತನಗೆ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಾವಜ್ಞೆಯಿಂದಾದಪಮಾನವಿಂತೆಂದೆಲ್ಲವಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿ ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ದು ದೇವ ಅದುಕಾರಣದಿಂ ನೀವು ಬೆಸಸಿತಂ ತೋಱಲ್‌ಬಹುದು ಬಾರ ದೆಂದೆನಲಮ್ಮಂ ದೇವ ನೀವು ಕರುಣಿಸಿತೆನಗಲಂಘ್ಯಂ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದಾ ಸಾನಂದ ದೇವರಂ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ಸಿಕೊಂಡುಪೋಗಿಯತಳವಿತಳಾದಿ ಭುವನದಿಂ ಕೆಳಗೆ ದೀಪ ಮಾಲೆಯ ನೆಲೆಯಂ ತೋರ್ಪವೊಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಂಚಪ್ರಧಾನರೊಂದು ಕೋಟಿ ನಾಯಕ ನರಕಂ ಗಣಿಸಲರಿದೆನಿಪ ಪರಿವಾರ ನರಕವನುಳ್ಳ ಘೋರಾನುಘೋರಾದಿ ನರಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿರ್ಪ ನರಕದ ನೆಲೆವಿಡಿದಿಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಬಿಡುದಾಣಂಗಳಿಂ ಕೆಳಗೆ ತಟ್ಟ ತಳ ದಟ್ಟಡಿಯಲೆಕ್ಕಲನಂತಿರ್ಪ ನರಕವನೊಂದನುಳಿದೆಲ್ಲಾ ನರಕಂಗಳುಮನಾ ಯಾತನೆ ಗಳುಮಂ ಪಾಪಂಗಳನುಂಡು ನವೆದು ತೀರುವವಸಾನಂಗಳುಮಂ ಬಿನ್ನಪಂ ಮಾಡುತ್ತಂ ಸಮಸ್ತನರಕಂಗಳಂ ತೋಱಿಸಿಯದೊಂದನೇಕುಳುಪಿದೆಯೆನೆ ಧರ್ಮನೆಂದಂ ದೇವ ದೇವ ಚಿತ್ತೈಸುವುದನಾದಿಯಾಗಿಯಾ ನರಕದೊಳ್ ಪೊಕ್ಕರೆಂದುಂ ಪೊಱಮಡುವರಲ್ಲಂ ನಿತ್ಯನರಕಿಗಳಾಗಿರ್ಪರದುಕಾರಣದಿಂ ಬಿನ್ನೈಸಲಂಜಿಯುಳುಪಿದೆನೆನಲಾದಡದೊಂದರ್ಕೆ ಬಂದ ವಿಶೇಷವೇನೆಂದಾಗ್ರಹಂಮಾಡಲ್ ದೇವ ಬಿನ್ನಪವಿದೊಂದಾಗ್ರಹವನುಳಿಯಿ ಮೆಂದು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕೆ ಏಳೇಳು ಕೌತುಕವದೇನೆಂದೊಡಂ ಪೇಳಲ್ವೇಳ್ಕುಮೆನಲವಂ ಚಿತ್ತ ದೊಳ್ ನೊಂದಿವರಾಗ್ರಹಂ ತನ್ನಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಡಿಂಗೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಮನದೊಳ್ ನೆನೆವು ತ್ತೆಂದಂ–ದೇವ [1]ರುದ್ರಸನ್ನಿಭ ಕೇಳಾ ಈ ಪಾಪಿಗಳೆಸಗಿದ ಪಾಪವಿದೆಂದು ಪೆಸರ್ಗೊ ಳಲಾಗಳೆಯಿವರ್ಗೆ[1] ಬಿಡುಗಡೆಯಪ್ಪುದೆನೆ ಲೇಸಾಯಿತಿದೆನಗೆ ನೆರವೆನ್ನಾಣೆಯದಾವುದು

---

[1] ಹೇಳಬೇಕೆ (ಕ)

ಪೇೞಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆನೆ ಧರ್ಮನೆಂದನೀ ಪಾತಕಿಗಳನಂತಕೋಟಿ ಜನ್ಮದೊಳಗೊಂದು ಬಾರಿ ಮಱೆದಾದೊಡಂ ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಗೊಂಡು 'ನಮಶ್ಶಿವಾಯ' ಎಂದಱಿಯರನ್ಯರು 'ನಮಶ್ಶಿವಾಯ' ಎಂದು ಮನದೊಳಗಾಗಿಯುಂ ಕಿವಿಯಿಂ ಕೇಳಿ ಅಱಿಯದ ದ್ರೋಹರಿವಂದಿರ ವೃತ್ತಾಂತವಿದೆಂದಾಡಿದಾ ಮಾತ ನರಕಿಗಳ ಕಿವಿಗೆಯ್ದಲಾ ಶಿವಮಂತ್ರಪ್ರಭಾವದಿಂದಾ ಸಾನಂದ ದೇವರ ಕಾರುಣ್ಯ ಕಟಾಕ್ಷನೀರೀಕ್ಷಣ ಮಹತ್ವದಿಂ ನರಕದಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲಂ ದಶಭುಜ ಪಂಚವಕ್ತ್ರರಾಗಿ ಗಣೇಶ್ವರರ ರೂಪಂ ತಳೆದವರೆಲ್ಲಂ ಬಂದು ಸಾನಂದದೇವರ್ಗೆ ಮೈಯಿಕ್ಕಿಯಾ ಸಾನಂದಂ ರೋಮಾಂಚಕಂಚುಕಿತಗಾತ್ರನಾಗಿ ಮೈಮಱೆದು 'ಹರ ಹರ ನಮಶ್ಶಿವಾಯ' ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆನಲಾ ನರಕಮಂಡಲದ ವೀಥಿವೀಥಿಯೊಳ್ ಸುೞಿಸುೞಿದಶೇಷನರಕದೊಳ್ ನವೆವರಂ ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ತನ್ನೋಪಾದಿಯ ಗಣೇಶ್ವರರಂ ಮಾಡಿ ರುದ್ರಕನ್ನೆಯರೊಡನೆ ವಿಮಾನದೊಳ್ ಸಾಂಬಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಳುಪಿ ಸಾನಂದಂ ಎಲೈ ಧರ್ಮ ನಿನಗೆಲ್ಲಾ ಲೇಸುಗಳಾಗಲಿಯಾವಿನ್ನು ಪೋಪೆವೆನೆ ದೇವ ದೇವ ಎನಗಿನ್ನಾವುದು ಬುದ್ಧಿ ಆವುದು ನಿಯೋಗವೆಂದು ಧರ್ಮಂ ಬಿನ್ನೈಸಲದರ್ಕೇನುವೆನ್ನದೆ ಮುಗುಳ್ನಗೆಯುಂ ನಗುತ್ತಾ ಮಾರ್ಗದೊಳೆ ಪೋಗಿ ಶಿವನೋಲಗದೊಳಿರ್ದನಿರಲಿತ್ತಲ್ ಯಮನೀ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವನೊಡೆಯಂಗಱುಪದಿರ್ದೊಡೆ ಮುಂದೆ ರಾಜದ್ರೋಹಂ ಬಪ್ಪುದೆಂದೆಲ್ಲ ಸಿಪ್ಪಡಿ ದಂಡ ಮುದ್ರೆಯೊಳಗಾದವಂ ಕೊಂಡು ತ್ವರಿತದಿಂ ಪೋಗಿ ಮಂದರದರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳಿರ್ದೊಳಗಣ್ಗಱುಪಿ ಪಿತರ ಕರಯಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿವನೋಲಗದ ಮುಂದೆಲ್ಲವನಿಳುಪಿ ಮೈಯಿಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿಯಾದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿಯಧಿಕಾರವನೊಪ್ಪಿಸಿದೆಂ ದೇವ ಈ ಪರಿಯಲನೇಕ [1]ವೇಳೆ[1] ನಿಮ್ಮವರಿಂದೆನಗೆ [2]ಪಿಂ[2]ದೆಯಾದ[3]ಪ[3]ಮಾನವಂ ದೇವರಱಿವಿರೆಂದು ನೆವದಿಂ ಸಾನಂದನಂ ದೂಱಿದ ಧರ್ಮನ ಬಿನ್ನಪಕ್ಕೆ ನಗುತಂ ಶಿವನೆಂದಂ—

ಕೇಳೆ[4]ಲಾ[4] ಧರ್ಮ ಅನಾದಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನ ನರಕ[5]ಲೋಕಕ್ಕೆ[5]ರಡು ಪಗೆಯೆನ್ನ ಭಕ್ತ[6]ರುಂ[6] ಶ್ರೀಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯುಮೆಂದಱಿಪಿ ನಿನಗೆಯಾನೆ ನಿಯಾಮಿಸಿ ನಿಯೋಗಮಂ ಕೊಟ್ಟೆವೆಂದವನಂ ತಿಳುಪಿ ಮರಳಿ ಜೋಳೈಸಿ ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸಿ ಸಂತವಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ ಕೇಳೈ ಧರ್ಮ ! ಕಲ್ಪನೆ ತೀರಿದ ದೇವದಾನವ ಮಾನವಾದಿಯುಂ ತಂದಿನ್ನೊಂದು ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರವಂ ನಡಯಿಸುವುದೆಂದವನಂ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಪೋಗೆಂದು ಕಳುಪಿ ಶ್ರೀಗುರುರೂಪವಿಶ್ವನಾಥಂ ಶ್ರೀಸಾನಂದದೇವರಂ ತಳ್ಕೈಸಿ ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿ ಲಾಲಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿ ನೆರದಖಿಳ ಗಣೇಶ್ವರರ ಮುಂದೆ ಕೊಂಡಾಡಿ ಮುಂಡಾಡಿ ಮೆಱೆದನೆಂದು ಶ್ರೀ[7]ಸದ್ಗುರುವಪ್ಪ ಶ್ರೀನಂದಿಕೇಶ್ವರಂ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನಪ್ಪಾ ಸನತ್ಕುಮಾರಂಗೆ ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಘನಮುಂ ಮಾಹೇಶ್ವರಾಧಿಕ್ಯಮುಂ ಪೇೞ್ದ ಶ್ರೀಸಾನಂದಚರಿತ್ರದ ಕಥಾಗರ್ಭವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ಸೂಚನಂ ಸಮಾಪ್ತಂ.[7]

---

1 ಬಾರಿ (ಕ) 2 ಹಿಂ (ಕ) 3 ವ (ಖಗ) 4 ಲೊ (ಗ) 5 ಕ್ಕೆ (ಖ) 6 ನುಂ (ಗ)
7 ಶಿವಾದ್ವೈತ ಸಾಕಾರಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾನಂದ ಚರಿತೆಯ ಮೊದಲ ಸಂಧಿ (ಗ)

ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಧಿ

ಕುಸುಮ ಷಟ್ಪದಿ :

ರಾಗ— ರಾಮ[1] ಕ್ರಿಯಾ[1]

ಪಲ್ಲವ ॥ ಪರಮ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ
ವರಸಿದ್ಧ ಸಾನಂದ
ಚರಿತೆಯಂ ನಂದೀಶರೊರೆದರೊಲ್ದು

ವಚನ ॥ ಅಂದು ನಿಜಸುತಂಗೆ—

ಪದ ॥ ಶ್ರೀನಗಜೆಯಧಿಪ ಪಂ
ಚಾನನ ಷಡಕ್ಷರೀ
ದಾನಿ ಮದ್ಗುರುರೂಪವಿಶ್ವನಾಥಂ
ಸಾನಂದಚರಿತೆ ಜಗ
ದಾನಂದಚರಿತವಿದ
ನಾನೊಲ್ದು ಕೀರ್ತಿಪುದನೀವುದೆಂದು ೧

ಸಾನಂದನಂ ಪೊಗಳ
ಲಾ ನಾಕಿಗಳುಮಱಿಯ
ರಾನನಂ ಸಾಸಿರದನಂತನಱಿಯಂ
ದಾನವರಿಪು ಬ್ರಹ್ಮ
ರೇನಾನುಮಱಿಯರ್ ಭ
ವಾನಿಯಣುಗಂ ನಂದಿನಾಥನಱಿವಂ ೨

ಪಿರಿದುವಾರುಂ ಮುನ್ನ
ವಿರಚಿಸಿದರಿಲ್ಲೆಂದು
ಧರೆಯೊಳೊಳುಗನ್ನಡದಿ ಪಸರಿಸೆಂದು
ಗುರುರೂಪವಿಶ್ವಪತಿ
ಕರುಣಿಸಿದ ತೆಱದಿನಾಂ
ವರಪುರಾಣಾರ್ಥ[2]ಮಂ[2] ಕನ್ನಡಿಸಿದೆಂ ೩

---

[1] ಕ್ರಿ (ಕಖ) [2] ನಂ (ಕ)

ಉಮೆಯಾಣ್ಮಗಾದಿಕವಿ
ಗಮರವಾ ವಾ[1]ಣೀಶ[1]
ಪ್ರಮುಖರ ಪ್ರತಿಭೆಯೆನಲುಂ ನಾಣ್ಚದೆ
ಸಮೆದ ಕೃತಿಯುಂ ಭಕ್ತಿ
ರಮಣಿಯನುಕೂಲದಿಂ
ಸ್ವಮತಿ ಪರಿಣಾಮಾವಧಿಯೆಂದಿರೆ ೪

ಗುರುರೂಪವಿಶ್ವಪತಿ
ಧರೆಯೊಳೊಗೆದಿರ್ದಾದಿ
ಗುರುಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ರಭುವೆನಿಸಿದಂ
ವರಮಹಿಮನನುಪಮಾ
ಚರಣನಖಿಳಾಗಮಾ
ಭರಣನಾ ಕಲ್ಲಕುಱಿಕೆಯೊಳೊಪ್ಪುವಂ ೫

ಸುಕರಗುಣನಿಳಯಂಗೆ
ಯಕಳಂಕನೊಗೆದನಾ
ಸಕಳೇಶಮಾದಿರಾ[2]ಜಾರ್ಯ[2]ನೊರ್ವಂ
ಸಕಲಾಗಮಾಚಾರ್ಯ
ಮುಕುರ ಮಾಯ್ದೇವನಾ
ಯಕನೊರ್ವ ಶರಣಪಥಸಂಪನ್ನನಿಂ ೬

ಸಂಗೊಳಿಸಿದಂ ಮಹಾ
ಲಿಂಗ ನಿಷ್ಠಾಪ್ರಾಣಿ
ಜಂಗಮದ ನೇಹವೇ ರೂಪುಗೊಂಡಾ
ತುಂಗಗುಣನಭಿನವ ಶಿ
ವಂ ಗಣೇಶ್ವರನೆಮ್ಮ
ಮಂಗಳಮಯಂ ಕೆಱೆಯಪದ್ಮರಸ[3]ನುಂ[3] ೭

ಶರಣಪಥಸಾರವಂ
ಪರಿಕಿಸುವ ಭರದಿಂದೆ
ಕರುಣಿ ಮತ್ರ್ಯೀಮದಿಂದವತರಿಸಿದಂ

---

1 ಗ್ಗೋರ (ಖ) ಗ್ವರ (ಗ) 2 ಜಯ್ಯ (ಗ) 3 ರುಂ (ಖ) ನೂ (ಗ)

ಹರ ಹರ ಮಹಾದೇವ
ಗುರುರೂಪವಿಶ್ವಪತಿ
ಧರೆಯೊಳಚ್ಚರಿಯೆನಿಸಿ ನಿಜನಾಮದಿಂ ೮

ಆ ಮಹಾವಿಭುವಿನ ಮ
ಹಾ ಮಹಿಮ ಗುರುವಿನ
ಪ್ರೇಮಕಿಂಕರನೆನಿಸಿ ಕರುಣವಡೆದು
ಸೋಮ ಸೋಮಾಭರಣ
ಕಾಮಹರನಭಿರಾಮ
ಭೀಮನಣುಗನ ಕಥಾಸೂಕ್ತವಿದನು ೯

ಹರಚಮೂವರ ಪರಮ
ವಿರಚಿತ ಶ್ಲೋಕಬಂ
ಧುರ ದೇವಭಾಷೆಯಂ ಕನ್ನಡಿಸಿದೆಂ
ಗುರು ಕೆಱೆಯಪದ್ಮರಸ
ವರಸೂನು ಪದುಮಿಗಂ
ಧರೆಯೊಳು ಸ್ತ್ರೀಬಾಲಸಾಧ್ಯವಾಗೆ ೧೦

ಅಂದು ಶ್ರುತಿಗಳವಟ್ಟು
ಸಂದವು ಷಡಂಗಮವು
[1]ಮಿಂ[1]ದೀ ಕಥೋಪನಿಷದಕ್ಕೆಯುಮದರ್ು
ಭೇದದಿಂದಳವಟ್ಟು
ಸಂದ ಷಟ್ಪದಿಗ[2]ಳಿ[2]ವ
ಅಂದವಂ ತಿಳಿವುದೆಮ್ಮಯ ಶರಣರು ೧೧

ಹರಿಯಜದ್ವಿಜರನಱಿ
ದಱಿದು ನಿಂದಿಪ ಗೀತ
ದೊರೆಯೆಂದು [3]ಮೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾ[3]ಗಮಜ್ಞಾನವುಂಟೆ
ಹರನವರ್ಗೆಂಬ ಪಾ
ರ್ವರ ದುರ್ಜನರ ದೂಷ
ಕರ ಕೊರಲಡಂಗಲುರ್ವರೆಯೊಳಿಂತು ೧೨

---

1 ಯಿಂ (ಗ) 2 ಳ (ಗ) 3 ಪೊರೆವುದಕ್ಕಾ (ಖ)

ಹರನ ವರಗೀತದೊರೆ
ಗೊರೆ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾದಿ
ಪ್ಪೊರೆಗೊರೆಗಳಾ ಗೀತವೆನೆ ಬುಧಾಳಿ
ಪರಿಪಾಟಿ ಸಾಟಿ ಸರಿ
ದೊರೆಯೆಂದು ಮೆಚ್ಚಿಯಾ
ದ್ಯರ ಗೀತಸಂಚಿತಾರ್ಥಂ ಕೃತಿಯಿದು ೧೩

[1]ಪ್ರು[1]ಸಿಯಿಂದಲೊಗೆದ ಜಗ
ವ್ಪೊಸೆಗು ಹುಸಿ ರಸ ವೃತ್ತಿ
ವಸರಕೆನಲದನೊಲ್ಲದೊಗುವರೆಂದು
ಎಸೆವ ವಿಶ್ವಾಧಿಕನ
ಶಿಶುಗಳಿಂದಱಿದುವಾಂ
ಪೊಸತೆನಿಪ್ಪಚ್ಚ ಶಿವಕಥನವ್ಪೊರೆದೆಂ ೧೪

ಆರಯ್ದು ಬುಧರಿದಂ
ಬಾರಿಪುದು ನಾಡಾಡಿ
ನಾರಕಿ ಕುಕವಿಮಾರ್ಗವಲ್ತುವಲ್ತು
ಆಱಂಗವಾಱಧ್ವ
ವಾಱಕ್ಷರ ಬ್ರಹ್ಮ
ವಾಱಱರ್ಥವೆ ಷಟ್ಪದಿಗಳಾದಿವಂ ೧೫

ಶ್ರುತಿಪುರಾಣಾಗಮ
ಸ್ಮೃತಿ ಕುಸುಮ ಪರಿಮಳದ
ಧೃತಿಯುಂಡು ಪಾಡಿ ರಾಗಿಸಿ ಸುಖದೊಳು
ಜಿತರತಿಪ ಪದಪದ್ಮ
ದತಿಶಯಾವಾಸದೊಳ
ಗಿತರವಱಿಯದೆಯಿ[2]ರ್ಪ[2] ಷಟ್ಪದಿಗಳು ೧೬

ತರುಣನೆನ್ನಂ ನೋಡಿ
ಹಿರಿಯುರುಸುರದೆ ಸುಮ್ಮ
ನಿರಲಾಗದನಸೂಯರಮಲಗುಣರು

---

[1] ಹು (ಕ) [2] ಪ್ಪ (ಕ)

ಗಿರಿಜಾವರಾದ್ವೈತ
ವರಕೃತಿಯಿದಂ ನೋಡಿ
ಧರಣಿಗೞುಪುವುದು ಮೆಱೆವುದು ನಿಮ್ಮವಂ ೧೭

ನಂದೀಶರೆಮ್ಮ ಸಾ
ನಂದೇಶರಾದಿಯಾ
ದಂದಿನ ಪುರಾತನರು ವೇದ್ಯರೊಲಿದು
ಸಂದ ನಿಮ್ಮವರಣುಗ
ನೆಂದೆನಗೆ ಕರುಣದಿಂ
ದಂದವಡಿಸಿಯೆ ತಿ[1]ದ್ದಿ[1] ಪ್ರೋದಿಸುವುದು ೧೮

ಸಂದೇಹಿಯುಂ ಭವಿಯೊ
ಳೊಂದಿ ಚರಿಪನನವರ್ಗೆ
ಳಂದದಾಚರಣವೊರೆವನನುರಿಗನಂ
ಮಂದಮತಿಯುಮನರಿದು
ದಂದುಗಂ ಬಡಿಸುವುದಿ
ದಿಂದುಶೇಖರ ವರಾದ್ವೈತವಱಿಯಾ ೧೯

ಜಂಡೆಯರು ಮುಂಡೆಯರು
ಭಂಡೆಯರು ದಿಂಡೆಯರು
ಮಿಂಡುಗಳಿಗಾಗಲೇಂ [2]ಸಾವಾ[2]ಸಿಯು
ಭಂಡವಸರವೆ ಜೋಗಿ
ತಂಡವೊದಕೆಯೆ ಕಂಡ
ಕಂಡವರ್ಗುಱಿಸಿರಲು ಹುದುಗದೆಯಿದೆ ೨೦

ಏಕನಿಷ್ಠರ್ಗೆ ಲೋ
ಕೈಕವೀರರ್ಗಾ ಪಿ
ನಾಕಿಯಲ್ಲದೆ ಪೆಱರನಱಿಯದರ್ಗೆ
ಲೌಕಿಕವಿದೂರರ್ಗೆ
ಶ್ರೀಕಂಠನಣುಗರ್ಗೆ
ಲೌಕಿಕಮಿದಪ್ಪುದಪ್ಪುದು ತಪ್ಪದೆ ೨೧

---

1 ಬಿ೯ (ಗ) 2 ಸಂನ್ಯಾ (ಕ)

ಪರಮಮತ್ಕೃತಿ ತರಣಿ
ಕಿರಣೋದಯದೊಳು ಮುಂ
ನೆರೆದ ಭವತಿಮಿರವಳಿವುದು ಚಿತ್ರವೆ
ಶರಣಮುಖಸರಸಿರುಹ
ವರ[1]ಳ್ವುದೆನಲೊ[1]ಪ್ಪದೆ
ಶರಣಕವಿನಾಮ ಸಾಮ್ಯವನೀಕ್ಷಿಸೆ ೨೨

ಹರಿಯ ಪೊತ್ತಿಗರಿರದಿ
ದಿರದಿರೇಳ್ಕರ್ಮಿ ನೀಂ
ಪರಿಭವಂಬಡದೆ ಬಕ್ಕಟ ಬಯಲ್ಗಳಂ
ಪರಿಕಪದ್ವೈತಿಗಳ
ನೆರವಿವಗರಣಿಗ ಸರಿ
ಶರಣಕವಿ ಕೃತಿಯಿದಿರೊಳಾಂಪನಾವಂ ೨೩

ಪರವಾದಿತರುಪರಶು
ಪರಸಮಯಗಿರಿಗಶನಿ
ಪರದೈವವಿಪಿನಪಟುದಾವನಿದಿದೆ
ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮದೆ
ಪರವಿಲ್ಲವಿಲ್ಲೆಂದು
ಧರಣಿಯೊಳು ಡಂಗುರಂಬೊಯ್ವುದಿದಿದೆ ೨೪

ಇದು ಪುರಾಣದ ಸಾರ
ವಿದು ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತಿಯುಳುಮೆ
ಯಿದು ಶಿವಾಗಮದೊಂದು ಗೂಢಾರ್ಥವ
ಇದು ತತ್ತ್ವದೀಪವಿಂ
ತಿದು ಶಿವಾದ್ವೈತವಿಂ
ತಿದು ಸತ್ಪಥಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಪದ್ಧತಿ ೨೫

ಚರಿತೆ ಸಾನಂದೇಶ
ಚರಿತೆ ಜಗದಾನಂದ
ಚರಿತೆ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ವರಮಹಿಮೆಯು

---

1 ಲ್ವುದೆನೊ (ಖಗ)

ಚರಿತೆ ಶಿವಭಕ್ತಿಗಿದು
ಚರಿತೆ ಗುರುನಿಷ್ಠೆಗಿದು
ಚರಿತೆ ಸತ್ಪಥಕೆ ತಾನೆಂತೆಂತೆನೆ ೨೬

ಸಮಬಲಗಣಾಧಿಪರ್
ಕ್ರಮವಱಿದು ಸೇವಿಸ
ಲ್ಕಮಮ ನಂಶನೋಲಗವೆಸೆದುದು
ನಮಿಸೆ ಹರಿಯಜ ಸುರಪ
ರಮರಚಯ ಮುನಿಸಮಿತಿ
ಸಮುಚಿತಾಸನದೊಳಿರೆ ಸಮಯುವಱಿದು ೨೭

ಕೊಡೆ ಮೊಳಗಲು ವಾದ್ಯ
ವಾಡೆ ರಂಭಾಲಲನೆ
ಪಾಡೆ ತುಂಬುರ ಚಂಡಿ ಕೀರ್ತಿಸುತಿರೆ
ನೋಡಲೆರಡನೆಯ ಶಶಿ
ಚೂಡನಂತೆಸೆದಿರಲು
ಮಾಡಿದಂ ಬಿನ್ನಪವನುಚಿತವಱಿದು ೨೮

ಗುರುವೆಯೆನ್ನಯ ಕಲ್ಪ
ತರುವೆ ಕರುಣಾಕರನೆ
ಶರಣಜನ ಶರಧಿವರ್ಧನ ಶಶಾಂಕ
ಪರಮಪಂಚಾಕ್ಷರೀ
ವರಮಹಿಮೆವೊರೆ[2]ದು[2] ಮಿಗೆ
ಧರೆಗೆ ಕೌತುಕದ ಕಥೆವೇಳ್ವುದೆನಲು ೨೯

ಹರುಷ ಮಿಗೆ ಶೈಲಾದಿ
ಕರುಣರಸವೊಸರಿ ಮೇ
ಲ್ವರಿವಂತೆ ನೋಡಿ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಕೃಪೆಯಿಂ
[3]ಪಿ[3]ರಿದು ಮುನ್ನಿದನಿಂದು
ವರೆ ಕೇ[4]ಳ್ದ[4]ರಿಲ್ಲಯ್ಯ
ಗುರುಭಕ್ತ ಕೇಳೇಕಚಿತ್ತದಿಂದಂ ೩೦

[1] ಠ) ಖ) [2] ಡ (ಖ) [3] ಹಿ (ಕ) [4] ಳ (ಅ)

ಇಂದುಜೂಟನ ಕಂದ
ನಿಂದೊಗೆದ ಶ್ರೀಮಹಾ
ಸ್ಕಂದದಾಖ್ಯಾನಂಗಳಿಗೆ ತಲೆಯಿದೆ
ಯೆಂದು ಕೃಪೆಯಿಂ ಪೇಳ್ದ
ನಂದೊಲಿದು ಶೈಲಾದಿ
ನಂದಾ ಸನತ್ಕುಮಾರಂಗೆ ತಾನೆ ೩೧

ಹರಚರಣ ಸರಸಿರು[1]ಹ[1]
ಕಿರದೆಱಗಿ [2]ಸತ್ಕಥೆಯು
ಪರ[2]ಮಹಿಮೆಯುಂ ನೆನೆದು ನೆನೆದುವುಕ್ಕಿ
ತರತರದ ಬಾಷ್ಪಜಲ
ಪುರವಣಿಸಿ ಸುರಿವುತಿರೆ
ಕರಗಿ ನಿರ್ಭರದ ಗದ್ಗದಿಕೆ ಮಿಕ್ಕು ೩೨

ಹರನ ಪರತರವೆನಿಪ
ವರನಾಮದುನ್ನತಿಯು
ಉರುಮಹಿಮೆಯುಂ ಪೇಳ್ವ ಪದದೊಳಲ್ಲಿ
ಹರಿಯಜರ್ ಸುರಪಾದಿ
ನೆರೆದ ಮುನಿಸಮಿತಿಗಾ
ತುರಿಪ ಪರಮೋತ್ಸವಂಗಳವೆಸೆದ[3]ವು ೩೩

ಸರಿಯಲ್ತುವಲ್ತು ಕೇಳ್
ತರದೇಳುಕೋಟಿಯು
ಕ್ಕರದೊಲಿಗೆ ಕಂಥೆಮಂತ್ರಂಗಳೆಂದುಂ
ಗಿರಿರಾಜಕನ್ಯಕಾ
ವರನಾಣೆಯೆಮ್ಮೃಶಂ
ಕರ ಶರಣರಾಣೆ ಹುಸಿಯಲ್ಲೆಂತೆನೆ ೩೪

ನರಸಮೂಹದೊಳಿರ್ದ
ಶರಣರುನ್ನತಿಯೆಂತು
ಸುರರ ನಡುವೆಂತು ಹರಗಣನಾಥರು

---

[1] ಹಯುಗಳ (ಕ) [2] ಕೃತಿಯುರು (ಕ) [3] ದು (ಕ)

ಹರಿಯಜರೊಳೆಮ್ಮ ಶಂ
ಕರನೆಂತದೇಳ್ಗೋಟಿ
ನೆರೆದ ಮನುಮಾಲೆಯೊಳು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ೩೫‡

ಸತಿಯರೊಳಗುಮೆ ಸರಿ
ತ್ರತಿಗಳೊಳು ಗಂಗೆ ಪ
ರ್ವತ ನಿಚಯದೊಳು ಮೇರು ಘನವದೆಂತು
ಅತಿಶಯದ ದಯೆಗಳೊಳು
ಜಿತಪುರನ ದಯೆಯೆಂತು
ಕ[1]ತೆ[1]ಗಳೊಳು ಶಿವಕಥನ ಮಹಿಮೆಯೆಂತು ೩೬

ಪುರಹರನ ಮಂತ್ರದೊಳು
ವರಮೂಲಮಂತ್ರವೆಂ
ತುರುಘನಂ ವದನದೊಳಘೋರವದನಂ
ತರತರದ ನಾಮದೊಳು
ಪರತರಂ ಶಿವನಾಮ
ವರರೆ ಪುಂಡ್ರದೊಳು ತಿರ್ಯಕ್‌ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ೩೭

ಪರಿಪರಿಯ ಭಕ್ತಿ[2]ಗಂ[2]
ಗುರುಭಕ್ತಿ ಪಿರಿದೆಂತು
ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಶಿವನ ಸಾಕಾರದೊಳಗೆ
ಕರುಣಂಗಳೊಳಗೆ ಸ
ದ್ಗುರುಕರುಣವೆಂತಂತೆ
ನೆರೆದ ಮಂತ್ರದೊಳೆಮ್ಮ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ೩೮

ಒರಸಿ ಕಾಮಾದಿಗಳ
ನೆರೆದ[3]ಘೌಘ[3]ವನಿಕ್ಕಿ
ಯರಿದು ವ್ಯಾಮೋಹಲತೆಗಳ ಬೇರುಮಂ
[4]ಹು[4]ರಿವುದಾಮಿಷವನತಿ
ಕರಿವುದಾಸೆಗಳನಿ
ಟ್ಟುರುಹುವುದು ಮಾಯಾವಿಡಂಬತತಿಯಂ ೩೯

---

[1] ಥೆ (ಕಖ) [2] ಗಾ (ಕ) [3] ಪಾಪ (ಗ) [4] ಹ (ಕ) ವು (ಗ)

‡ (ಗ)ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ.

ಕೆಡೆಮೆಟ್ಟಿ ಕರ್ಮಮುಮ
ನೊಡೆಮೆಟ್ಟಿ ಬೊಮ್ಮಮುಮ
ನೆಡೆಗ[1]ಲಿ[1]ಸಿ ದಾಂಟಿ ಸಂಸೃತಿಜಲಧಿಯಂ
[2]ಪೊ[2]ಡೆವುದಿಡಿದಡಸಿ ಕಡು
ಹುಡಿಗುಟ್ಟಿ ಕಡಿದುಡಿದು
ವುಡುಗಿ ಸುಡುವುದು ದುರಿತ ಗಿರಿತರುಗಳಂ ೪೦

ಕೆಟ್ಟಸಂಸೃತಿಯೆಂಬ
ನಿಟ್ಟೊಡಲ ಧಂತಿ ಕ
ಟ್ಟೊಟ್ಟೈಸಲಾರ್ಗಮರಿದೆನಿಪುದಿದನು
ನಿಟ್ಟಿಸುವುದಟ್ಟುವುದು
ಕಟ್ಟುವುದು ಸಜಿಸಜಿನೆ
ಮೆಟ್ಟಿ ಸೀಳುವುದು ಪಂಚಾಸ್ಯಮಂತ್ರಂ ೪೧

ಯಮನನಳಿಕಿಪ ಜಂಬು
ಯಮಮೃಗದ ಬೆಳ್ಳಾರ
ವಮಮ ಯಮ ಹರಿಣೆಗಿಕ್ಕಿದ ಬೆಚ್ಚಿದು
ಯಮನ[3]ನಂಜಿ[3]ಸುವ ಅಂಬು
ಯಮನ ಗುಮ್ಮಂ ತಾನೆ
ಯಮನಾಧಿಪತ್ಯ ಘನಮಾರುತನಿದು ೪೨

ನರಕತರು ಪರಶುವಿದು
ನರಕವನದಾವನಿದು
ನರಕೇಭದಳನ ವರಪಂಚಾನನಂ
ನರಕಗಿರಿವಜ್ರವಿದು
ನರಕಾಂಧ ದಿನಪನಿದು
ನರಕಬಲವಜ್ಜಲಧಿವಡಬಾನಲಂ ೪೩

ವೇದಾಗಮಸ್ಮೃತಿಗ
ಳಾದಿಯಾದಿಂಗಡಲೊ
ಳಾದಿಯಲಚಲಭಕ್ತಿಕಡೆಗೋಲೊಳು

[1] ಲ (ಗ) [2] ಹೊ (ಖ) [3] ನಡುಂಗಿ (ಖ) ನದಿರಿ (ಗ)

[1]ಸೋದಿ[1]ಸಿ ಕಡೆದು ಪಡೆದ
ನಾದಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯು
ನೋದಿದಂಗೀವನೀಶಂ ತನ್ನನೆ ೪೪

ಕೆಡುಗು ಹುಳಿಯೆನಲಕಟ
ಜಡವೆನಿಪ ಪಾಲ್ಗಡಲೊ
ಳೊಡೆವೆಳೆದ ಮ[2]ದ್ಯ[2]ದೊಡ ಹುಟ್ಟಿದಮರ್ದಂ
ಕುಡಿದು ಸತ್ತುಂ ಹುಟ್ಟು
ತಡಿಗಡಿಗೆ ನಾಣ್ಬುದೀ
ಯೆಡಚರಂ ನಗುವುದೈ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ೪೫

ಭವವನಂತದೊಳೊಂದು
ನೆವದಿಂದೆ ನರನಾಗಿ
ಸವಯದೀ ಬೆಂದ ನಾಲಗೆಯಿರಲ್ಕೆ
ಶಿವಮಂತ್ರವಿದಿರೊಳಿರೆ
ತವಕದಿಂ ನೆನೆಯದೇ
ಕವಿದು ನರಕಕ್ಕಿಳಿವುದತಿಕೌತುಕಂ ೪೬

ಹಿಂದೆ ಕೇ[3]ಳ್ದೊ[3]ಮ್ಮೆ ಸಾ
ನಂದನೀ ಮಂತ್ರದಿಂ
ಸಂದಣಿಯ ನಿರಯದುರಿಯೊಳಗಳುರ್ವ
ಗೊಂದಣಿಯ ಪಾಪಿಗಳ
ನಿಂದುಜೂಟನ ಪುರ
ಕ್ಕೊಂದಿಸಿದನೆನಲಾ ಸನತ್ಕುಮಾರಂ ೪೭

ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದನೋವಿ
ನುಣಿಸಿಗಗಿದಗಿ[4]ದು[4] ಕುಣಿ
ಕುಣಿದು ಬೇವಾ ಪಾತಕರನೊರ್ಮೆಯೆ
ಅಣಕದಿಂ ಗಣಪನೀ
ಯ[5]ಣು[5]ವನುಚ್ಚರಿಸಿಯಾ
ತ್ರಿಣಯನ ಪುರಕ್ಕೊಯ್ದನೆಂತೆಂದೆನೆ ೪೮

---

[1]ಸಾಧಿ (ಖ) [2] ಧ್ಯ (ಗ) [3] ಳೊ (ಕ) [4] ದ (ಕ) [5] ಣುಗ (ಗ)

ಧರಣಿಯೊಳು ಮುನ್ನ ಭೂ
ಸುರ ಪೂರ್ಣವಿತ್ತನೆಂ
ದೊರೆವಡೆದವಂಗೆ ಪುರಹರನ ಭಕ್ತಿ
ಕರುವಿಡಿದುದೆಂಬಂತೆ
ಶರಣಜನಮುಖಕಮಲ
ತರಣಿಯೆನಲೊಗೆದ ಸಾನಂದನಂದು ೪೯

ಸಿರಿಯಂತೆ ಸುಖದಂತೆ
ಪರದಂತೆ ಗತಿಯಂತೆ
ವರಮುಕ್ತಿಯಂತಮಳಶ್ರುತಿಗಳಂತೆ
ಹರನ ಸದ್ವರದಂತೆ
ಗುರುದಯೆಗಳಂತೆಮ್ಮ
ಶರಣರುನ್ನತಕೀರ್ತಿಯಂತೆಸೆದನು ೫೦

ಶರಣಪದದಂತೆ ಪುರ
ಹರಸಭಾಸ್ಥಳದಂತೆ
ಗುರುರೂಪವಿಶ್ವಪತಿಪುರದಂದದಿಂ
ಗುರುಭಕ್ತಿಯಂತೆ ಸ
ದ್ಗುರುಕರುಣದಂತೆ ಶ್ರೀ
ಪರಮಶಿವಧರ್ಮದಂತಿರ್ದನಣ್ಣಾ ೫೧

ಒಡವೆಳೆಯೆ ಶಾಂತಿದಮೆ
ವೊಡವೆಳೆಯೆ ನೀತಿದಯೆ
ವೊಡವೆಳೆಯೆ ಕಾರುಣ್ಯತತಿಗಳವ[1]ನ[1]
ಒಡವೆಳೆಯೆ ವೈರಾಗ್ಯ
ವೊಡವೆಳೆಯೆ ಭಕ್ತಿ ತ
ನ್ನೊಡವೆಳೆಯೆ ಮುಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಕೆ [2]ಬ[2]ಳೆದಂ ೫೨

ನುಡಿಗ[3]ಳಂ[3] ಶಿವಮಂತ್ರ
ದೊಡನೆ ಕಲಿತಂ ಮೆಲ್ಲ
ನಡಿಯಿಡಲು ಕಲಿತನಾದ್ಯರಪಥದೊಳು

---

1 ನಂ (ಕ) 2 ಬೆ (ಕಖ) 3 ಳನು (ಕ).

ಮೃಡನ ಪ್ರಸಾದದೊಡ
ನೊಡನುಣಲ್ಕಲಿತ ಬೀ
ಳುಡೆಯೊಳುಡಕಲಿತು [1]ಬ[1]ಳೆದಂ ಮಹಿಮನು ೫೩

ಆನಂದನಖಿಳಜಗ
ದಾನಂದಮಯನಾಗ
ಲೀ ನಾಮವಾಯ್ತು ಕೇ[2]ಳೆಂದು[2] ತೊಡಗಿ
ಸಾನಂದದೇವನೆಂ
ದೇ ನಾಗಕುಂಡಲನ
ಸೂನುಗನ್ವರ್ಥ ಸಂತತಿಗಳಿಂ[3]ದಂ[3] ೫೪

ಶರಣಸಂತತಿಗೆ ತ
ತ್ಕರುಣವಲರ್ವಿನ [4]ಮಿ[4]ತ್ತು
ವರವಿಭೂತಿಯನುದುಘಸಂಪತ್ತಿಯಿಂ
ಗುರುಕರುಣಮಂ ಪಡೆದು
ಪರಮಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿ ನಿಜ
ಕರದೊಳಿರ್ದುದೆ ಉಳಿದವೇವು[5]ವೆಂ[5]ದು ೫೫

ತನಗೆ ಜನ್ಮವ್ರತಂ
ತನುಮನೋವಚನದೊಳ
ಗನುದಿನಂ ಗಿರಿಜಾವರನನರ್ಚಿಪಂ
ಧನವನವನಿಯನಖಿಳ
ವನಿತನಿತುವಸ್ತುಗಳ
ನನುನಯದೆ ಬಿಟ್ಟುಳಿದು ವೈರಾಗ್ಯದಿಂ ೫೬

ತಾಯನಾ ತಂದೆಯಂ
ದಾಯಾ[6]ದ್ಯ[6] ಬಂಧುಗಳ
ಮಾಯೆಯೆಂದೆಲ್ಲರುಮನುಳಿದು ತನಗೆ
ತಾ[7]ಯಿ[7] ತಂದೆಯು ಭಕ್ತಿ
ಯಾಯು ಗುರುಕರುಣವಾ
ದಾಯಂ ನಮಶ್ಶಿವಾಯೆಂಬುದಾಯ್ತು ೫೭

---

[1] ಬೆ (ಕಖ) [2] ಳಂಮ (ಖ) [3] ದಾ (ಗ) [4] ವಿ (ಕ) [5] ದೆಂ (ಗ) [6] ದ (ಖಗ)
[7] ಯು (ಖ) ಯ (ಗ)

[1]ಪ[1]ಸಿವಾಮಿಷಂ ಮಿಥ್ಯೆ
ತೃಷೆ ನಿದ್ರೆಯಾಲಸ್ಯ
ವ್ಯಸನವರಿಷಡ್ವರ್ಗವಿಂದ್ರಿಯತತಿ
ನುಸುಳು ತಾಪತ್ರಯಂ
ಕಿಸು[2]ದೋ[2]ರ್ಪ ಮತ್ಸರಂ
ದೆಸೆ ಹತ್ತಱೊಳು ಸುಳಿಯಲಮ್ಮವವಸಂ ೫೮

ಕಾಮಹರನಣುಗನಾ
ರಾಮದೊಳು ಸುಳಿಯುವಂ
ಶಾ ಮರುನ್ಮಧು ವಿಧುಗಳೆಂಬವಂಜಿ
ತಾಮಸವಸತ್ಯರುಜೆ
ಕಾಮವಳಿಪನ್ಯಾಯ
ವಾ ಮುನಿಪನಿ[3]ರ್ಪೇ[3]ಳು ನೆರೆಯೊಳಿಲ್ಲಂ ೫೯

ಪರಿಪರಿಯ ಪುಷ್ಪದಿಂ
ವರನದಿಗಳಗ್ಫಣೆಯಿ
ನುರುಪರಿಮಳಾನುಲೇಪಾದಿಯಿಂದಂ
ಕರಮೆಸೆವ ಧೂಪದಿಂ
ಪರಮದಿವ್ಯಾನ್ನದಿಂ
ಪರಿಮಿತದ ಗೀತವಾದ್ಯಸ್ತುತಿಗಳಿಂ ೬೦

ಅನುದಿನಂಗಳೊಳಿಂತು
ಮನವುಕ್ಕಿ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ
ಘನಮಹಿಮನಾ[4]ರಾಧನೆ[4]ಯನೆಸಗು[5]ತ್ತಂ[5]
ವಿನುತಮತಿ ಬಗೆಗೆ ಬಂ
ದನಿತುಪರಿಯೊಳು ಪೊಗಳು
ತನವರತಮಿಾಶನಂ ನೆನೆವುತಿರ್ಪಂ ೬೧

ಗುರುವೆ ಮದ್ಗುರುರೂಪ
ಗುರುವೆ ಕಾರುಣ್ಯೈಕ
ಶರಧಿ ಕರುಣಾಕರನೆ ಪರಮಗುರುವೆ

1 ಹ (ಗ) 2 ತೋ (ಖ) 3 ರ್ದೇ (ಕ) 4 ರೋಗಣೆ (ಗ) 5 ತುಂ (ಘ)

ಗುರುವೆಯೆನ್ನಯ ಕಲ್ಪ
ತರುವೆ ಸಿರಿಗುರುವೆ ಸ
ದ್ಗುರುವೆ ಗುರುವೆ ಗುರುವೆಯೆನುತ್ತಿರ್ಪನು ೬೨

ಜಿತಪಂಚಬಾಣ ಪಶು
ಪತಿ ಪುರಹರಪ್ರಲಂ
ಬಿತ ನಾಗಕುಂಡಲೋನ್ನತಪಿನಾಕಿ
ಹೃತದೋಷ ಚಂದ್ರಭೃ
ದ್ಧೃತಗರಳ ಹರವಿಶ್ವ
ಪತಿ ಮಹಾಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ಸಮೀಪ ೬೩

ಹರ ಮಹಾದೇವ ಶಂ
ಕರ ರುದ್ರ ಶಾಂತ ಪುರ
ಹರ ಶಂಭು ಭರ್ಗ ಗಿರಿಜಾರ್ಧದೇಹ
ನರಸಿಂಹಹರ ಮಹಾ
ಶರಭ ಸರ್ವಜ್ಞ ಮೃಡ
ಹರಿಣಾಂಕಜೂಟ ಶಿವಯೆನುತೆ ಜೋ[1]ಲ್ವಂ[1] ೬೪

ಅಳವಿಯೊಳು ಶಿವಯೆಂಬ
ಕಳಕಳಸ್ವನವಾಗೆ
ಕಳವಳಿಸಿ ತನುಭಾವವಳಿದು ಕಳಿವಂ
[2]ದಳದ[2]ಳನೆ ಪುಳಕದಗೆ
ನಳನಳಿ[3]ಸಿ[3] ಕಣ್ಗಳೊಳು
ಗಳಗಳನೆ ಬಾಷ್ಪಂಗಳಿಳಿದೊಗುತಿರೆ ೬೫

ತೊಡುವೆಡೆಯೊಳಿಡುವೆಡೆಯೊ
ಳುಡುವೆಡೆಯೊಳುಂಬೆಡೆಯೊ
ಳಡರ್ವ ನಿದ್ರೆಯೊಳಿಡಿದ ಸ್ವಪ್ನದೊಳಗೆ
ಪಡುವೆಡೆಯೊಳಿ[4]ರ್ಪ[4]ಡೆಯೊ
ಳಡಿಯನಿಡುವೆಡೆಯೊಳುಳಿ
ದೆಡೆಯೊಳಂ ಮೃಡನನೋರಂತೆ [5]ನೆ[5]ನೆವಂ ೬೬

---

1 ಲ್ಲಂ (ಖ) 2 ಧಳಧ (ಖಗ) 3 ಸೆ (ಗ) 4 ಪ್ಪೆ (ಗ) 5 ನ (ಕ)

ಸೂಡುವೆಡೆಯೊಳ್ ಮೃಡನ
[1]ಪಾ[1]ಡುವೆಡೆಯೊಳ್ ಮೃಡನ
ನಾಡುವೆಡೆಯೊಳ್ ಮೃಡನನೀಕ್ಷಿಪೆಡೆಯೊಳ್
ಮಾಡುವೆಡೆಯೊಳ್ ಮೃಡನ
ಬೇಡುವೆಡೆಯೊಳ್ ಮೃಡನ
ಕೂಡುವೆಡೆಯೊಳ್ ಮೃಡನನೋವಿ[2]ಯೋ[2]ವಿ ೬೭

ಶಿವನೊಳಗೆಯಖಿಳವಂ
ಶಿವನನೆಲ್ಲೆಡೆಯೊಳಂ
ಶಿವನೊಳಗೆ ತಾಂ ತನ್ನೊಳೆಯ್ದೆ ಶಿವನಂ
ಶಿವಭಕ್ತಿಯಿಂತಿಂತು
ಶಿವಮಯದ ಕಣ್ದೊಳಲೆ
ಯವನೊಳಾಯ್ತಾಹ ಶಿವಕಾರುಣ್ಯದಿಂ ೬೮

[3]ದೃಢ[3]ಭಾವವೇ ತಕ್ಕ
ವೆಡೆಗುಡದೆ ಬಲಿತವನ
ನಡೆನುಡಿಯ ಬಗೆದ ಸರಿನೂಲಿನಂತೆ
ಮೃಡನೊಳು ತೊಡಂಕಿ ಬಿಡ
ದಡದರ್ದೆನಲಾಹ ಸಡಿ
ಘಡ ಶರಣನಿರವನಾವಂ ಬಣ್ಣಿಪಂ ೬೯

ಹರಹರ ನಿರಂತರಂ
ಗುರುಪದಧ್ಯಾನ ತ
ತ್ಪರನಿರತನಿರವು ಕಂಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನ
ಗುರುಭಾವವೀ ತೆಱದಿ
ವರಮೂರ್ತಿಗೊಂಡುದೋ
ಶರಣನಿರ್ದಿರವೆನಿಸುತಿರಲು ಕಂಡು ೭೦

ಸಂದಣಿಪ ಕರುಣದಿಂ
ದಿಂದುಶೇಖರನಮಲ
ಕುಂದೇಂದುನಿಭನರ್ಧನಾರೀ[4]ಶ್ವರಂ[4]

---

[1] ಡಾ (ಗ) [2] ನೋ (ಕ) [3] ಮೃಡ (ಕ) [4] ಶನಾ (ಕ)

ಮುಂದೆ ತೊಳಗುವ ಲಿಂಗ
ದಿಂದೊಗೆದು ರಂಜಿಸಿದ
ನಂದು ಶ್ರೀಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವನಾಥಂ ೭೧

ತುಷ್ಟನಾದೆನು [1]ಏ[1]ಕ
ನಿಷ್ಠೆಗೆಲೆ ಮಗನೆ ನಿ
ನ್ನಿಷ್ಟವೇನದನೊರೆವುದೆನೆ ಶಿವಂಗೆ
ಹೃಷ್ಟನಾನಂದರಸ
ದಷ್ಟವತಿಭಕ್ತಿಸುಖ
ಪುಷ್ಟನಿರದೆಱಗಿ ಪೊಗಳ[2]ಲ್ತೊ[2]ಡಗಿದಂ ೭೨

ಶರಣಖಿಳಕಲ್ಯಾಣ
ವರಜಟಾಧರ ಶರಣು
ಪರಮಕಲ್ಯಾಣತರ ರಮಣೀಯನೆ
ಶರಣು ಕಲ್ಯಾಣದನೆ
ಕರುಣಾಕರನೆ ಶರಣು
ದುರಿತಾರಿ ಕಾಲಾರಿ ಶರಣು ಶರಣು ೭೩

ಹರ ನಿನ್ನೊಳಗೆ ಜಗಂ
[3]ಪರಮ[3] ನೀನವಱ[3]ೊಳಗೆ
ಪರವೆ ಕೌತುಕ ಚಿತ್ರಕರ್ತ ಸಿದ್ಧ
ನೆರ[4]ದ[4]ಖಿಳವಿಶ್ವಕ್ಕೆ
ಯರ[5]ಸು[5] ವಿಶ್ವೋತ್ತಮನೆ
ಪರಶಿವನೆ ಭವ ಮಹಾದೇವ ಮಹಿಮ ೭೪

ಎಸೆವಷ್ಟಮೂರ್ತಿಗಳ
ನೆಸಗುವಧಿಪತಿಯೆಯಾ
ಗಸ[6]ದೊಱ[3]ಪೆಱ೩ಯನಾಂತ ಗಗನ[6]ಕೇಶ
[7]ಶಶಿ[7]ದಿನಪ ಶಿಖಿಗಳಿಂ
ದಸಮನಯನನೆ ಮಹಾ
ಪೊಸತೆನಿಪ ಮೂರ್ತಿಯದ್ಭುತಕಾಯನೆ ೭೫

---

[1] ಯೆ (ಖಗ) [2] ಲು ತೊ (ಖಗ) [3] ವರದ (ಗ) [4] ವ (ಗ) [5] ಸ (ಗ) [6] ಸಂಚ್ಛಂದ್ರ ಭೃದ್ವ್ಯೋಮ (ಕ) [7] ಸಸಿ (ಕ)

ನೀನೆ ಸೃಜಿಸುವೆ ಭವನೆ
ನೀನೆ ರಕ್ಷಿಸುವೆ ಮೃಡ
ನೀನೆಯಖಿಳವನುರುಹಿ ಕಳವೆ ಹರನೆ
ನೀನೆಯಜಹರಿಸುರರು
ದಾನವರನಂತಂತೆ
ದಾನಿ ರಜ ಸತ್ತ್ವತಮಗುಣದಿನಭವ ೭೬

ಆರಿಗಿನಿತುಪಮಿಸ
ಲ್ಬಾರದತಿದುಸ್ತರಾ
ಪಾರಸಂಸಾರ ವಾರಿಧಿಯನಿದನು
ಮಾರಾರಿ ನಿನ್ನೊಂದು
ಕಾರುಣ್ಯ ನಾವೆಯಿಂ
ಸಾರಿಸುವೆ ತಡಿಗೆ ಶಂಕರನೆ ಹರನೆ ೭೭

ವರ ನಿಜಾವಯವಂಗ
ಳರರೆವೊಂದೊಂದೊಂದೆ
ಕರುಣದಿಂ ರಕ್ಷಿಪವು ಜಗವನಿತು[1]ವಂ[1]
ಹರ ನಿನ್ನ ಶ್ರೀಜಟಾ
ವರ ಭಸಿತದೊಳು ಗಂಗೆ
ನೆರದಿಂಗಿಪೋದಳೆನೆ ಪೊಗಳ್ವನಾವಂ ೭೮

ತ್ರಿಣಯನೆ ಮಹಾದೇವ
ಅಣುವಿಂಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರ
[2]ವ[2]ಣು ಮಹತ್ತಿಗೆ ಮಹೀ[3]ಯಾ[3]ನನುಪಮ
ಗುಣನಿಚಯಕಧಿಪ ನಿ
ರ್ಗುಣ [4]ಶ[4]ರ್ವ ಸರ್ವಜ್ಞ
ಪ್ರಣುತ ಸರ್ವ[5]ಗ[5] ನಿನ್ನ ಪೊಗಳ್ವನಾವಂ ೭೯

ಭೂತಪತಿಯೂಥ ಸಂ
ಗೀತದದ್ಭುತ ನಾಟ್ಯ
ಪಾತಾಳ ರಾಜ್ಯಫಣಿಭೂಷಿತಾಂಗ

---

[1] ಮಂ (ಕ) [2] ದ (ಕ) [3] ಮಾ (ಕ) ಯ್ಯಾ (ಖ) [4] ಸ (ಗ) [5] ಜ್ಞ (ಗ)

ತಾತ ವಿತ್ತೇಶಸಖ
ಶೀತಾಂಶುಧರ ಶಾಂತ
ಮಾತೆ ರಕ್ಷಿಸುವಡೆನಗೀವುದಿದನು ೮೦

ಆರೊ ನಿನ್ನ ವನವಂ
ಗಾರೊ ತೊತ್ತೆನಿಪಾತ
ನಾರವಂಗಿರದೆ ಡಿಂಗರಿಗನವನೆ
ಆರೊ ಭೃತ್ಯಾಂಕಿತನ
ದಾರೊ ಕಿಂಕರನೆನಿಪ
ನಾರವಂಗೆನ್ನ ನಾಳ್ಮಾಳ್ಪುದೀಶ ೮೧

ಭೃತ್ಯವಲ್ಲಭ ನಿನ್ನ
ಭೃತ್ಯಂಗೆ ಭೃತ್ಯ ತ
ದ್ಭೃತ್ಯಂಗೆ ಭೃತ್ಯನೆನಿಪವನವಂಗೆ
ಭೃತ್ಯನೆನಿಸುವುದು ಪುರು
ಷೋತ್ತಮಾದಿಗಲಭ್ಯ
ಭೃತ್ಯಪದವಿಯ ವರವನೀವುದೆನು[1]ತುಂ[1] ೮೨

ಕಡುಚೆಲ್ವುವಿಡಿದಿಡಿದ
ಮೃಡನ ರೂಪಂ ನೋಡಿ
ಬಿಡದಡರ್ದು ನೇಹವಿರ್ಮಡಿಸಿ ತೊರೆದು
ಎಡೆವಿಡದೆ ತೊರೆದು ಕ
ಣ್ಣಡಿಗಡಿಗೆ ಬಾಷ್ಪವಂ
ಘುಡುಘುಡಿಸಿಯೊಡನೊಡನೆ ಸುರಿವುತಿರಲು ೮೩

ಹರನನೀಕ್ಷಿಸವೇ[2]ಡಿ[2]
ಕರೆದು ತನ್ನಂ ತಾನೆ
ಹರಹರ ಶಿವಾನಂದವುಕ್ಕಿ ಮುಗ್ಧಂ
ಪರಮನರ್ಧಾಂಗಿಗಾ
ದರದಿಂದ ತೋರ್ಪನೊರೆ
ದೊರೆದು ಸೇನಾನಿವೃಷಭರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ೮೪

---

1 ತಂ (ಖ) 2 ಡೆ (ಖ)

ಸುಧೆಯಿದಾದುದೆಲೆ ಸುಧಾ
ನಿಧಿಯಿದಾದುದೆಲೆ ಮಹಾ
ಷಧಿಯಿದಾದುದಧಿಕತರ ಮಧುವೀದುದೆ
ವಿಧಿಯಿದಾದು[1]ದೆ[1]ನ್ನ ಸುಖ
ನಿಧಿಯಿದಾದುದೆನ್ನಳ್ಕ
ಅಧಿದೈವವಿದುವೀದುದೇಯೆನು[2]ತ್ತುಂ[2] ೮೫

ಹರುಷವಿದೆ ಸರಸವಿದೆ
ಸರಿಸವಿದೆ ಪರುಷವಿದೆ
ಕರುಣವಿದೆ ಹರಣವಿದೆ ವರವೀದುದೆ
ಸಿರಿಯಿದಾದುದೆನ್ನ ಸಿಂ
ಗರವೀದುದೆನ್ನ ಮದ
ಕರಿಯಿದಾದುದೆನ್ನ ಹೊರೆವಮರ್ದೀದುದೆ ೮೬

ಹರನೀದನೀದನೆಂ
ದುರವಣಿಸಿಯುಬ್ಬರಿಸಿ
ಹರಿಹರಿದು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಮೆಯ್ಯಱಿಯದೆ
ಕರಗಿಯಡಿಯೊಳ್ ಕೆ[3]ಡೆ[3]ದು
ಪೊರಳ್ದು ಶಿವಧೋ ಮಹಾ
ಗುರುವೆಯೆನುತಿರಲೆತ್ತಿ ಕರಯುಗಳದಿಂ ೮೭

ಮಗ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕಂ
ಗೊಗೆಯದಾ ನಗಜಾತೆ
ಗಗಣಿತವೆನಿಪ್ಪ ನೇಹದಿನಪ್ಪಿದಂ
ನೆಗೆಯಲುಘೆಯುಘೆ ಶಬ್ದ
ವೊಗೆಯೆ ದುಂದುಭಿ ಶಿವಂ
ಮಗುಳೆ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಘ್ರಾಣವೆಸಗಿ ನುಡಿದಂ ೮೮

ಸಾನಂದ ನಿತ್ಯನಾ
ಗೈ ನಿರಾಮಯನಾಗು
ನೀನಖಿಳದುಃಖವರ್ಜಿತನಾಗಿರ್ಪೈ

---

[1] ವೆ (ಖ) [2] ತ್ತುಂ (ಕ) [3] ಡ (ಖ)

ಈ ಸಂದಿಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸ
ಮಾನ ಗಣಪದವಿಯಂ
ನಾನಿತ್ತೆನೆನುತೆ ಮೃಡನಂದು ಕೃಪೆಯಿಂ ೮೯

ಪಲವೇಕೆ ನಾನೆಲ್ಲಿ
ನೆಲಸಿರ್ಪೆ ನೀನಲ್ಲಿ
ತೊಲಗದಾಂ ನೀನೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯಿರ್ಪೆಂ
ಸಲೆ ನಮ್ಮೊಳವಿಭೇದ
ದೊಲವು ಸಂದುದು ಸಂದು
ದೆಲವೊ ಸಾನಂದ ನಿನಗಿತ್ತೆನಿದುವಂ ೯೦

ಸಮ[1]ಶ[1]ಕ್ತಿ ಸಮಬಲಂ
ಸಮವಿಭುತ್ವಂ ತನ್ನ
ಸಮಗುಣಮು ಸಮರೂಪುಗಳುಮನಿತ್ತು
ಅಮರರುಘೆಯೆನಲಿಕಾ
ಕ್ರಮ[2]ದೆ[2] ಶಿವಲಿಂಗದೊಳು
ಸಮಸಂದನೀಶನತ್ತಲುವಿತ್ತಲು ೯೧

ಗುರುಭಕ್ತ ಕೇಳು ಶಂ
ಕರ ಕರುಣದಿಂದಿನಿತು
ವರನಿಚಯಮುಂ ಪಡೆದು ಗಣನಾಯಕಂ
ಗುರುಲಿಂಗಪೂಜೆಯೇ
ಪರಮಸಾಧನವೆಂದು
ವಿರಚಿಸಿದನಂತರದ ನಿಯಮವನಿತಂ ೯೨

ಉದಯದೊಳು ಗುರುಲಿಂಗ
ಸದಮಳದ ಪೂಜೆಗಳ
ನೊದವಿಸಿ ಶಿವಾಗಮಾಖ್ಯಾನಂಗಳಂ
ಪದೆದು ಕೇ[3]ಳ್ದೀ ತ್ರೆ[3]ಜಿದಿ
ಪದುಳದಿಂ ಪಗಲಾಗೆ
ಮದನರಿಪುವರ್ಚನೆಯ ಸಮನಂತರಂ ೯೩

---

1 ಸ (ಖ) 2 ದಿ (ಕಖ) 3 ಳೀತ (ಗ)

ಶರಣರಂ ಕಂಡು ಶಂ
ಕರನೆಂದು ನಡನಡುಗಿ
[1]ಪ[1]ರಿದು ಮೈಯಿಕ್ಕಿ ತಚ್ಚರಣಯುಗಮಂ
ಶಿರದೊಳು ಕಪೋಲದೊಳು
ಕರದೊಳುದರದೊಳು ಗುರು
ತರ ಭಾಳದೊಳು ಕಣ್ಗಳೊಳಗಿರಿಸುವಂ ೯೪

ಮಾರಾರಿಯುವರಿಗೊಲಿ
ದಾರೋಗಿಸಲ್ಕೀವ
ನಾರಾಧಿಸುವನಮಳವಸ್ತುಗಳುಮಂ
[2]ಸೀ[2]ರೆಯಂ ರತ್ನಭಂ
ಡಾರವನು ಲೇಪನಾ
ಗಾರವಂ ಸಿಂಗರವನಿತ್ತು ಕಣಿಯಂ ೯೫

ಇಂತುದಯಕಾಲದೊಳ
ಗಿಂತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದೊಳ
ಗಿಂತು ಶಿವಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ಪೂಜೆಯಂ
ಸಂತತಂ ಮಾಡಿ ಸಮ
ನಂತರದ ಪಗಲ್ಗಳುಮ
ನಂತೆ ಕಳೆಯಲ್ಕಾಱದಾ ಮಹಿಮನು ೯೬

ಇದು ನಂದಿನಾಥೇಶ
ಗದಿತವಾನಂದೈಕ
ದುದಧಿ ಸಾನಂದಾಖ್ಯಚರಿತೆಯೊಳಗೆ
ಮುದದಿಂದೆ ಶರಣಕವಿ
ಪದೆದು ಕನ್ನಡಿಸಿದೀ
ಮೊದಲ ಸಂಧಿಯೆ ಭಕ್ತಿಗಿದುವೆ ಸಂಧಿ ೯೭‡

---

[1] ಹ (ಕ) [2] ನೀ (ಕ)

‡ ೯೭ನೆಯ ಪದ್ಯ ಆದ ತರುವಾಯ 'ಅಂತು ಪ್ರಥಮ ಸಂಧಿ ೧ಕ್ಕಂ ಪದನು ೯೭ಕ್ಕಂ' ಎಂದು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, 'ಶ್ರೀ ಶಿವಾದ್ವೈತ ಸಾಕಾರಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾನಂದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಯೆರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಸಮಾಪ್ತ' ಎಂದು (ಖ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ

ಇಲ್ಲಿಯ ಪದಂಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಥೆಗಳ ಸಾಕ್ಷಿ ವಾಕ್ಯಂಗ[1]ಳಂ[1] ಬರೆವಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಭಾರಕ್ಕಂಜಿ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರ್ದವಕ್ಕೆಯುಂ ಪಲವು ವಾಕ್ಯದ[2]ಲ[2]ಲ್ಲದೆ ಕಥೆ [3]ನಡೆ[3] ಯದವಕ್ಕೆಯುಂ ಸಾಕ್ಷಿವಾಕ್ಯಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟುಳಿದವಕ್ಕವಱವಱ ಕಡೆಕಡೆಯಲ್ಲಿಯುವಱ ಸಾಕ್ಷಿವಾಕ್ಯಂಗಳನೊಡನೊಡನೆ ಬರವುತ್ತಂ ಬಂದೆನದನಱಿಂದು ಕೂಡಿವೋದುತ್ತಂ ಬಹುದು.

ರಾಗ—ಗು[4]ರ್ಜ[4]ರಿ॥ ತಾಳ—ಝಂಪೆ॥*

ಪಲ್ಲವ॥ ಪರಕೆ ಪರತರವೆನಿಪ
ವರನಿಚಯಮಂ ಪಡೆದು
ಹರಕಥಾಮೃತವನೀಂಟಿಯೆ ಕಿವಿಗಳಿಂ

ವಚನ॥ ಶ್ರೀಸಾನಂದನಂದು—

ಪದ॥ ಶ್ರೀಮದಮಳಾಗ್ನ್ಯರ್ಕ
ಸೋಮಾಂಬಕನ ಶಿವನ
ತಾಮರಸನಯನಾರ್ಚಿತಾಂಘ್ರಿಯುಗನ
ಸೋಮನಭಿರಾಮನು
ದ್ದಾಮ ಜಿತಕಾಮ ನಿ
ಸ್ಸೀಮ ಭೀಮನ ಮಗಂ ಸಾನಂದನು ೦

ನೋಡಿ ಕಣ್ದಣಿದು ನಲಿ
ದಾಡಿ ನಿಚ್ಚಂ ಶಿವ
ಕ್ರೀಡಾ ಕಥಾರತ್ನ ಶರಧಿಯೊಳಗೆ
ತೋಡಿ ಶ್ರು[5]ತಿ[5]ಪೂರವಂ
ಮಾಡುವನನರ್ಘ್ಯಮಂ
ಕೂಡಿಯುವನೆನಲದಂ ಪದ್ಮಿದೇವಂ ೧

---

[1] ಳನು (ಗ) [2] ಲಿ (ಗ) [3] ಮಡಿ (ಖಗ) [4] ಜ್ಜ (ಕ) [5] ತ (ಕ)

* ಇದು (ಖಗ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಜಿತಪುರನ ದಯೆಯಿಂದೆ
ನುತವೆನಲು ಪೇಳ್ದಿನಾ
ಶ್ರುತಿಪುರಾಣಾಗಮಸ್ಮೃತಿತತಿಯೊಳು
ಅತಿಶಯಾರ್ಥವನುಳ್ಳ
ಕಥೆಗಳಂ ತೆಗೆದು ನಿಜ
ಕೃತಿಯೊಳೊಂದೊಂದೆ ಪದದೊಳಗಮರ್ದಿರೆ ೩

ಒರೆದ ಕೃತಿ ಸೂಚಕದಿ
ನಱಿದಾಗಮಾದಿಗಳೊ
ಳಿರದಾ ಮಹಾರ್ಥವಂ ತೋಱಿ ಕೃಪೆಯಿಂ
ಧರಣಿಯ ಜಡತ್ವ[1]ಮಂ[1]
[2]ಪ[2]ಱಿದು ಪುರುಷಾರ್ಥನಿಧಿ
ವರರೀಶನವರೆನ್ನನುದ್ಧರಿಪುದು ೪

ಇಲ್ಲಿ ನಾನೆತ್ತಿ ಬರೆ
ದೆಲ್ಲಾ ಋಷಿಗ್ರಂಥ
ದಲ್ಲಿಲ್ಲದರ್ಥಾತಿರೇಕವೊರೆಯೆಂ
ಸೊಲ್ಲಿಸುವೆನುಳ್ಳುದುಮ
ನಲ್ಲಿ ಛಲಮಂ ಬಿಟ್ಟು
ಬಲ್ಲ ಸದ್ವಿದ್ವಾಂಸರಾರೈವುದು ೫

ವ ॥ ಶಿವಕ[3]ಥೆ[3]ಯು ಸಾಧಾರಣಮದಭವಭಕ್ತರ್ಗಲ್ಲದೆ ಯಾದೃಶತಾದೃಶರಿಗಾಗದೆಂಬುದನು ಪುರಾಣಾದಿಯರ್ಥವಱಿದಂಗಲ್ಲದೆ ಬ[4]ಱಿ[4]ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ[5]ಯಿಂ[5] ವೇದಾರ್ಥವಱಿಯಬಾರದೆಂಬುದಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಪದ ॥§ ಭವಿಯೊಡಲ ಮಾಂಸಾಸ್ಥಿ
ತೊವಲೊಳಿಡಿದಿರ್ದಘಂ
ತವೆಯಳಿದು ನಿರ್ದೋಷವಾದಲ್ಲದೆ

---

[1] ವಂ (ಕ) [2] ಹ (ಖಗ) [3] ವಿ (ಗ) [4] ಱಿಯ (ಗ) [5] ಯಂ (ಕ)

§ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ 'ಪದ' 'ವಚನ' ಗಳನ್ನು ಓದುಗರೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಓದುವುದು.

ಶಿವವಾರ್ತೆಯೊಳಗಾಗಿ
ಕಿವಿಯೊಗದುವೆಂದೊರೆದ
ಶಿವನಾಗಮಕ್ಕೆಣೆಗಳಾಗಿರ್ದವಂ

ಅಕ್ಷೀಣಾಂ ಶೇಷದೋಷಾಣಾಂ ಶಿವವಾರ್ತಾಽಪಿ ದುರ್ಲಭಾ ॥1॥

ಇದಾಗಮಂ ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಸಂಹಿತೆ—

ಪ್ರಕ್ಷಿಣಾಶೇಷದೋಷಸ್ಯ ಶುದ್ಧಾಂತಃಕರಣಸ್ಯ ತು
ದೇವದೇವ ಪರಿಜ್ಞಾನೇ ವಾಂಛಾ ಜಾಯೇತ ಸುವ್ರತಾಃ ॥2॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೬

ಎಲೆ ಶಿವನ ಕಥೆಗೇಳು
ತಲಸಿ ಮುಖವಂ ತಿರುಪಿ
ಕಿಲಕೊಯ್ವನಾವನವನನಿತುಸುಕೃತಂ
ಸಲೆ ಬೆಂದು ನಿರಯದೊಳು
ನೆಲೆಯಪ್ಪನೆಂದು ಮಿಗೆ
ಯುಲಿವ ಕಾಶೀಖಂಡ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಂ

ಗ್ರಂಥ ॥ ಶಿವವಾರ್ತಾ ಶ್ರುತೋದ್ಯುಕ್ತೋ ಯದ್ಯಾಲಸ್ಯಾತ್ಪರಾಙ್ಮುಖಃ
ವಿನಶ್ಯೇತ್ ಸುಕೃತಂ ಸರ್ವಂ ದುಷ್ಕೃತ್ಯೈ ರೌರವಂ ವ್ರಜೇತ್ ॥3॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೭

ಹರಕಥನ ಮಧ್ಯದೊ[1]ಳ್[1]
ಬರೆ ವಿಘ್ನವಂತಾಗ
ಳೊರೆವಾರ್ಯರಲ್ಲಿಯಾ ಪುಸ್ತಕದೊಳು
ಚರಿತದಿನನುಜ್ಞೆಗಳ
ನೆರೆದು ವಂದಿಸಿ ನಿಲಿಪು
ದುರವಣಿಸಿ ನಿಲಿಸಲಾಗದುಯೆಂ[2]ದವುಂ[2]

ಗ್ರಂಥ॥ ಪಾರವಶ್ಯಂ ಯದಾ ಮಧ್ಯೇ ದುರ್ನಿವಾರಂ ಮಹಾಮುನೇ
ತದಾ ಜ್ಞಾನಪ್ರವಕ್ತಾರಮನುಜ್ಞಾಪ್ಯ ತಥಾ ಶಿವಮ್ ॥4॥
ಪುಸ್ತಕಂ ಚ ಸಮಾರಾಧ್ಯ ಕ್ರಮಾದನ್ಯಪರೋ ಭವೇತ್॥5॥

[4]ಈಯೊಂದೂ[4]ವರೆ[5]ಯೂ[3]ಕಾಶೀಖಂಡಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೮

---

[1] ಳು (ಕ) [2] ಡುಮುಂ (ಕ) ಡುವೂ (ಗ) [3] ಕಾಶೀಖಂಡಂ (ಕ) [4] ಇದೊಂ (ಖ) ಈ ವೊಂ (ಗ) [5] ಯು (ಖಗ)

ಶ್ರುತಿಯರ್ಥವಂ ಪೇಳ್ವ
ಇತಿಹಾಸ ಪೌರಾಣ
ತತಿಯರ್ಥವಱಿಯದಱಿಮರುಳ ದ್ವಿಜರ್ಗೆ
ಮತಿಹೀನನೆನ್ನನುಱಿ[3]
ಪ್ರ[1]ತರಿ[1]ಸುವನೆಂದು ನಡು
ಗು[2]ತವಿ[2]ಹವು ಶ್ರುತಿಯೆಂದ ಸ್ಕಂದೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಇಲ್ಲಿ ಸೂತಸಂಹಿತೆಯ ಶಿವಮಹಾತ್ಮೆಯ ಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ಯಶ್ಚತುರ್ವೇದವಿದ್ವಿಪ್ರಃ ಪುರಾಣಂ ವೇತ್ತಿ ನಾರ್ಥತಃ
ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಯಮಾಪ್ನೋತಿ ವೇದೋ ಮಾಂ ಪ್ರತರಿಷ್ಯತಿ॥6॥

ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತಂ—

ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣಾಭ್ಯಾಂ ವೇದಂ ಸಮುಪಬೃಂಹಯೇತ್
ಬಿಭೇತ್ಯಲ್ಪಶ್ರುತಾದ್ವೇದೋ ಮಾಮಯಂ ಪ್ರತರಿಷ್ಯತಿ ॥7॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೯

ಋಗ್ವೇದಾದಿಯಾಗಿಯಥರ್ವಣವೇದಾಂತವಾದ ವೇದಂಗಳೊಳಂ ಆಗಮ ಸ್ಮೃತಿ ಪುರಾಣಾದಿಯೊಳಗುಳ್ಳ ಶಿವನ ಕ್ರೀಡಾವಿನೋದಕಥಾಸಮುದ್ರಂಗಳೊಳಗೆನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯನುರೂಪವಾಗಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವನರ್ಘ್ಯಕಥಾರತ್ನಂಗಳನಾಯ್ದು ಸೇರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆ ಋಗ್ವೇದಂ ತಾಂ ಮೊಳೆವುತ್ತುಂ ತನ್ನ ವಾಕ್‌ಶುದ್ಧಿನಿಮಿತ್ತಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಪರಂಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವಸೂಕ್ತವಂ ಜಪಿಸಿದ ವೇದಾದಿ ಲಕ್ಷ[3]ಣಂಗಳೊ[3]ಳಗಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಹರಿಯಜರಿರಿದಿರ ನೀರೊ
ಳಿರ[4]ದೆಳ್ದ[4] ಕಿಚ್ಚದೇ
ಉರುಲಿಂಗವೆಂದಱಿದು ಋಗ್ಮೊದಲೊಳು
ಒರೆದಗ್ನಿ ಮಿಳೆಗಾ
ಹರಿಸಿ ಸರ್ವಾಗವೋ
ತ್ತರ ಮು[5]ಖ್ಯ[5]ವುಸುರ್ದ ವೇದಾದಿಯೊಳಗಂ ೧೦

ಪರಿಕಿಸಲ್ಕಗ್ನಿಯಿಂ
ದುರುಭಸ್ಮನಾಮವದು
ಹರನೆಂದುವಱಿದಗ್ನಿ ಮಿಳೆಯೆಂದ

---

[1] ಕಟಿ (ಕ) [2] ವಿ (ಕ) [3] ಣಗಳಂ (ಕ) [4] ದೆದ್ದ (ಕ) ಪೇಳ್ದ (ಗ) [5] ಖ (ಗ)

ಪರಮಋಗ್ವೇದವಾ
ದರಿಸಿ ಮೊದಲೊಳೆ ಪೊಗಳ್ದ
ಪರಿಯನಾ ಸರ್ವಾಗವೋತ್ತರ[1]ಮೆ[1]ನೆ

ಆ ಶ್ರುತಿ 'ಅಗ್ನಿಮಿಾಳೇ ಪುರೋಹಿತಮೆಂ' ದುದರ್ಕೆ ಸರ್ವಾಗವೋತ್ತರವೊರೆದರ್ಥಂ—

ಯೋಽಗ್ನಿಃ ಸ ಭಸ್ಮನಃ ಪರೋಹ್ಯಗ್ನಿಮಿಾಳೇ ಪುರೋಹಿತಮ್
ಋಗಾಹಾಕಾಶಗಃ ಶಂಭುರ್ಯೋಽಗ್ರಜೋಽಗ್ನಿರಿತಿ ಶ್ರುತಿಃ ॥8॥

ಪುರೋಹಿತಮೆಂದುದಕ್ಕಗ್ರಜನೆಂದುದಾಗಿ ಅಗ್ರಜನೆಂದಾ[2]ಯಿರ್ವ[2]ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡನೋಡಲೇಕಾರ್ಣವಜಲದೊಳಗೆದ್ದ ಕಿಚ್ಚೆಂಬರ್ಥವಂ ಭಾಷ್ಕಳ ಸಂಹಿತೆಯ ಲಿಂಗ ಸೂಕ್ತದೊಳಗೆ—

'ಮಧ್ಯೇ ತಯೋರ್ದೃಶ್ಯತೇ ಜಾತವೇದಾಸ್ಸ್ಥಾಣುರುದತಿಷ್ಠದ್ಭುವನಸ್ಯ ಗೋಪ್ತಾ ಎಂದಾ' ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಗಳಂ ಬೋಧಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಲೋಸ್ಕರ ಉದಯಿಸಿದ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗವೆಂಬುದಕ್ಕರ್ಥಂ

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗದಲ್ಲಿ-ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಗ[2]ಳೀರ್ವ[2]ರು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗದ ಸ್ತೋತ್ರವ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ

ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಾವೃತಾಂಗಾಯ ಜ್ವಲನಸ್ತಂಭರೂಪಿಣೇ
ನಮಶ್ಶಿವಾಯ ಶಾಂತಾಯ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಲಿಂಗಮೂರ್ತಯೇ ॥9॥

ಇತಿ ಋಗ್ವೇದಾದಿಯೆಂದು ಪ್ರಣ[3]ವ[3]ವನೆಂಬರು. ಅದನೆನಹುವಜ್ಞತನಂ ವೇದಾದಿಯೆಂದು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವವೆಂದಱಿ[4]ವುದು ಇತ್ಯಾದಿ॥ ೧೧

ಧುರದ ಮಧ್ಯಜ್ಯೋತಿ
ಯುರುಲಿಂಗವಂ ನೋಡಿ
ಪರಿಕಿಸಲು ಗಡ ಹಂದಿ ಹದ್ದಾದರು
ಹರಿಯಜರು ಪರಿಭವಂ
ಬೊರೆದ ಕಥೆಯುಂ ಧರೆಯೊ
ಳೊರೆದ ಭಾಷ್ಕಳ ಸಂಹಿತಾವಾಕ್ಯವಂ

ಓಂ ಯುದ್ಧೇ ಸಂಯುಕ್ತಾವುಭೌ ಚ ದೃಷ್ಟ್ವಾ
ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣೂ ರಜಸಾ ಬದ್ಧವೈರೌ
ಮಧ್ಯೇ ತಯೋರ್ದೃಶ್ಯತೇ ಜಾತವೇದಾಃ
ಸ್ಥಾಣುರುದತಿಷ್ಠದ್ಭುವನಸ್ಯ ಗೋಪ್ತಾ ॥10॥

---

[1] ವೆ (ಕಗ) [2] ಯಿಬ್ಬ (ಕ) [3] ಳು ಇಬ್ಬ (ಕ) [4] ಡು (ಕಖ)

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ಸ್ಥಾಣುಮುಪರಮ್ಯ ಯುದ್ಧಂ
ಪ್ರತಸ್ಥತುರ್ದೂರಮನಾ ದಿದೃಕ್ಷುಃ
ವರಾಹೋ ವಿಷ್ಣುರ್ನಿಮಮಜ್ಜ ಭೂಮೌ
ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಪಪಾತ ದಿವಮಾಶು ಗೃಧ್ರುಃ ॥11॥
ಬುದ್ಧ್ವಾತ್ವನಂತಂ ಸುಚಿರಾಯ ಶಂಭುಂ
ಸ್ತುತಿಂ ಸ್ಮರತ್ವಾ ಪರಮಂ ಸ್ವರಾಜಃ
ತಾನಿಮಾಂ ಯವಚೇಮ್ಯ ದತ್ತಸ್ಯ
ಅವಿರಾಸ ಭುವನಾನುಮತಿವ್ರಾನ್ ॥12॥

ಇದು ಲಿಂಗಸೂಕ್ತಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨

ಉರುಲಿಂಗದಿದಿರೊಳಂ
ತಿರದೆ ತಮ್ಮಂ ಮಱೆದು
ಓರಿಯುರಾವೆಂದು ವಾಚಿಕದೋಷದಿಂ
ಹರಿ ಬೊಮ್ಮರಿ[1]ರ್ವ[1]ರುರು
ತರಕರ್ಮಪಾಕದು
ಬ್ಬರದೆ ಹೆಬ್ಬಂದಿ ಹದ್ದುಗಳಾದುದಂ

ಆ ಶ್ರುತಿಯ ಕರ್ಮವಿಪಾಕದಲ್ಲಿ
ವಾಚಿಕೈಃ ಪಕ್ಷಿಮೃಗತಾಂ ಮಾನಸೈರಂತ್ಯಜಾತಿತಾಮ್
ಶಾರೀರೈಃ ಕರ್ಮಬಂಧೈಶ್ಚ ಯಾತಿ ಸ್ಥಾವರತಾಂ ನರಃ ॥13॥

ಎಂಬಿದುವಾ[2]ಯಿರ್ವ[3]ರುಂಡ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಸಮವಾದುದಾಗಿ ಪದ್ಮರಸರುತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ—
'ಅತ್ಯುತ್ಕಟೈಃ ಪುಣ್ಯಪಾಪೈರಿಹೈವ ಫಲಮಶ್ನುತೇ'
ಎಂಬೀ ವಾಕ್ಯವು ತಾರ್ಕಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩

ಮೃಡನೊಂದು ಕಾರಣಂ
ತೊಡಲು ಬೇಡನ ರೂಪ
ನಡಿವಿಡಿದ ಪರಿಮಳವನೀಂಟಿಯೀಂಟಿ
ವೊಡನನಂತಶ್ರುತಿಗ
ಳೆಡೆವಿಡದೆ ನಾಯಾಗಿ
ನಡೆದುದಂ ಭಾರತಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ

---

[1] ಬ್ಬ (ಕ) [2] ಯುಬ್ಬ (ಕ) [3] ಹೊ (ಖ) [4] ಹಿ (ಖಗ)

ಆಘ್ರಾಯಾಘ್ರಾಯ ವಿಂದಂತಿ ವೇದಶ್ವಾನಃ ಶನೈಃ ಶನೈಃ
ಯತ್ಪದಾನಿ ಮಹಾರಣ್ಯೇ ತಂ ವಂದೇ ಶಬರೇಶ್ವರಮ್ ॥14॥

ಇದು ವೇದಂಗಳು ಸ್ವಯಂಭುವಲ್ಲೆಂಬುದಕ್ಕುದಾಹರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪

ಪುರಾತನರು ಮುನ್ನ ಉಡಲು ತೊಡಲು [3]ಪೊ[3]ದೆಯಲೆಂದು **ಕೆಡಪಿದಂ ಮೃಢ ಮೂವರನೆಂದನಿತಕ್ಕೆ** ತಾರ್ಕಣೆಯಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ದಾರುವನದೊಳು ನೆರೆದು
ಹಾರುವರು ಮಾಳ್ಪಾಭಿ
ಚಾರದಿಂ ನೆಗೆದುಬರೆ ನಗುತೆ ಸುಲಿದು
ಚಾರುವರ್ಣಕ್ಕೆಳಸಿ
ಮಾರಾರಿ ಪುಲಿಚರ್ಮ
ಧಾರಿಯೆನಿಸಿದ ಕಥೆಯದಂ ಸ್ಕಂದದಿಂ

ಆ ಸ್ಕಂದದ ಸನತ್ಕುಮಾರಸಂಹಿತೆಯ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ತತೋ ವ್ಯಾಘ್ರೋ ಮಹಾನ್ ಕ್ರುದ್ಧ ಆಜಗಾಮ ನಖಾಯುಧಃ
ತೇಷಾಮೃಷೀಣಾಮಾತ್ಮಸ್ಥಃ ಕ್ರೋಧೋಽಯಂ ನಿರ್ಗತೋ ಯಥಾ ॥15॥
ತಮಾದಾಯ ತ್ವಚಂ ಭಿತ್ವಾ ತಯಾ ಚರ್ಮಾಂಬರೋಽಭವತ್
ಶುಶುಭೇ ಚರ್ಮಣಾ ತೇನ ನಾನಾವರ್ಣಯುತೇನ ಚ ॥16॥

ಇವೆರಡೂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫

ವರಮುನಿಸಮಾಜದಾ
ಗುರುಲಿಂಗ ಪೂಜೆಗನ
ವರತವಸುರಂ ಗಜದ ರೂಪಿ[1]ನಿಂದೆ[1]
ಹರಿದು ವಿಘ್ನಿಸಲ[2]ವಂ[2]
ನೆರದು ಶಿವಧೋಯೆನಲು
ಪರಮನಿಭಕೃತ್ತಿವಾಸ[3]ನನಾ[3]ದುದಂ

ಆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ಹತ್ವಾ ತಂ ಕುಂಜರಂ ಭೀಮಮಧೃಷ್ಯಂ ದಿಗ್ಗಜೈರಪಿ
ಪಾದಹಸ್ತಯುತಂ ಚರ್ಮ ವೀರಸ್ಯಾಚ್ಛಿದ್ರಮಾತತಮ್ ॥17॥
ಪ್ರವೃತ್ಯಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮೇಶ ಸ್ತೂಯಮಾನೋಽಖಿಲೈಃ ಸುರೈಃ
ಋಷಿಭಿರ್ಬಾಧಿತೈಃ ಪೂರ್ವಂ ತೇನೈವಾಸುರಹಸ್ತಿನಮ್॥18॥

ಇವೆರಡೂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೬

---

[1] ನಂತೆ (ಕ) [2] ವರ್ (ಗ) [3] ಸವಾ (ಖ)

ಸುರರ್ಗಭಯುವಿತ್ತು ವರ
ಹರಿಬಕ್ಕೆ ಶರಭನಿಂ
ಹರಿಯ ರಂಜಿಪ ತೊವಲನೆತ್ತಿ ಸುಲಿಸಿ
ಗಿರಿಜಾವರಂ ಪೊದೆದು
ನರಸಿಂಹ ವರಚರ್ಮ
ಧರನಾದ ಪರಿಯದಂ ಲೈಂಗಾದಿಯಿಂ

ಅಥಾಸ್ಥಾಯ ಮಹಾದೇವಃ ಶಾರಭಂ ರೂಪಮವ್ಯಯಮ್
ಯಯೌ ಪ್ರಾಂತಂ ನೃಸಿಂಹಸ್ಯ ಗರ್ವಿತಸ್ಯ ಗರಾಶನಃ ॥19॥

ಅಪಹೃತ್ಯ ತಥಾ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಶರಭಃ ಸುರಪೂಜಿತಃ
ಸಿಂಹಾಜಿನಾಂಬರೋ ಭೂತ್ವಾ ಜಗಾಮ ತು ಯಥಾऽऽಗತಮ್ ॥20॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ನೃಸಿಂಹಕೃತ್ತಿವಸನಸ್ತಥಾ ಪ್ರಭೃತಿ ಶಂಕರಃ ॥21॥

ಎರಡೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೭

ಕಾಮ[2]ದಹನ[2]ತ್ರಿಪುರವಿಧ್ವಂಸನ[3]ದೊ[3]ಳಗಾದವಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಅರಲಂಬನನುಗೆಯ್ದು
ತಿರುವಾಯೊಳಿಟ್ಟಂದು
ವರುಷವಱುವತ್ತುಸಾವಿರವೀಕ್ಷಿ[4]ಸಿ[4]
ಹರನೂರ್ದ್ಧ್ವರೇತನೆಂ
ದಿರದೆ ತನ್ನಿಂ ತಾನೆ
ಉರಿದು ಮನಸಿಜನಾದುದಂ ಸೌರದಿಂ

ಬಹು. ೧೮

ಅ[5]ನಿ[5]ಮಿಷರ್ಮುಯುವೆನಿಪ
ವೊನೆ[6]ಯಂ[6]ಬನನುಗೆಯ್ಯ
ಲನುವಿಸಿದ ಜನವಮಮನೋಡಿ ನಗುತಂ
ಅನಿತುವಿವದಿರ ಹಂಗಿ
ವೆನಗೇವುದೆಂಬವೊಲು
ಮನದೊಳೀಕ್ಷಿಸಿ ಪುರಮವುರಿದ ಕಥೆ[7]ಯಂ[7]

---

[1] ಖಾಂ (ಕ) [2] ಹರ (ಕ) [3] ನೊ (ಕ) ವೊ (ಗ) [4] ಸೆ (ಗ) [5] ನು (ಕಖ) [6] ಯೆಂ (ಕ) [7] ಯಾ (ಖ)

[1]ಆ ಪು[1]ರಾಣಂ ಬಹು. ೧೯

ನುಡಿಗಲಿವುತಜಹರಿಗ
ಳೆಡೆಗಸುರರಂ ಪಟ್ಟ
ದೊಡೆಯರಂ ಮಾಡಿ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಗಳಂ
ನಡೆಗಲಿವ ಪದದೊಳೆಡೆ
ವಿಡದೆ ಮೃಡನಂ ತೊಡರ್ದು
ಮಡಿದಾ ಜಲಂಧರನ ಕಥೆಯನಲ್ಲಿ

ಇವು ಪಲವು ವಾಕ್ಯಂ. ೨೦

ಭೂಸುರರು ನಾಲ್ವತ್ತೇ
ಳ್ನಾಸಿರಂ ನೆರೆದು ಮು
ನ್ನಾಸುರದೆ ಕರ್ಮವಧಿಕವದೆಂದಿರೆ
ಈಶಂ ಮನಂ ನೋಡಿ
[2]ಪೇ[2]ಸಿಯದನುಳಿದು ಮಾ
ಹೇಶ್ವರರೆನಿಸಿ ಬಾಳ್ವುದಂ ಲೈಂಗದಿಂ

ಬಹು.

ಇದು ಶುಷ್ಕ [3]ಬ್ರಾ[3]ಹ್ಮಣಕರ್ಮಂಗಳು ನಿಷ್ಫಲವೆಂಬುದ[4]ಕ್ಕೆಯಿ[4]ದೆ ಉದಾಹರಣೆ

ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೧

ಬಯಲ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಬೋಧೆಗಳಿಂ ಕೇಡುಬಂದು ಬ್ರಹ್ಮನ ಶಿರಶ್ಛೇದನವಾದುದಂ ಸನತ್ಕುಮಾರನೊಟ್ಟಿಯಾದುದೊಳಗಾದವಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಕಲಿ[5]ಹುಗಲಿಕೆಲ್ಲ[5]ರುಗ
ಳಲಸಿ ಅದ್ವೈತವೇ
ನೆಲೆಯಾಗಿ ಶಿಶ್ನೋದರಂಗಳೆರಡಂ
ಸಲಹುವರು ದ್ವಿಜರು ನಾ
ಣಿಲಿ ಭಂಡರೆಂದು ಮಿಗೆ
ಉಲಿವ ಕಥೆಯಂ ವಿಷ್ಣುಪೌರಾಣದಿಂ

ಸರ್ವೇ ಬ್ರಹ್ಮ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ತು ಕಲೌಯುಗೇ
ನಾನುತಿಷ್ಠಂತಿ ಮೈತ್ರೇಯ ಶಿಶ್ನೋದರಪರಾಯಣಾಃ ॥22॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೨

---

1 [illegible] (ಖ) 2 ಹೇ (ಗ) 3 ಬ್ರ (ಖ) 4 ಕ್ಕೈ (ಖ) 5 ಯುಗದಲ್ಲಿಕೆಲ (ಗ)

ಅಱಿಯಯಾತ್ಮನೊರ್ವನೆಂ
ದಱಿಯೊಡಲ್ ಪಲವೆಂದು
ಅಱಿಸರ್ವವುಂ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಮಗಳಂ
ಉಱಿ ಬೋಧೆಗೆಯ್ದಜಂ
ಮೊಱಿಗೆಟ್ಟುದಂ ಧರೆಗೆ
ಯಱುಹಿಸಿದ ಧರ್ಮಸಂಹಿತೆ ಮುಖ್ಯವಂ

ಧರ್ಮಸಂಹಿತೆ—

ಆತ್ಮನೋ ನಾತ್ರ ಭೇದೋಽಸ್ತಿ ದೇಹಸ್ಯ ತು ವಿಚಾರತಃ
ಸರ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ರಂತುಮರ್ಹಸಿ ಮಾಮಿಹ॥23॥

ಇತ್ಯಾದಿ.

೨೩

ಮಗಳ್ಗಳಿಪಲವಳಗಿದು
ಮೃಗಿಯಾಗಲವಳಂತೆ
ಮೃಗವಾಗೆ ಶಿವನೆಸಲ್ಕಡಿವಡೆದಜಂ
ಗಗನದೊಳಗುಡುವಾಗಿ
ಮೃಗಶಿರವದೆಂದುವುಂ
ಸುಗಿದು ಚರಿಸುವುದೆಂದ ಋಕ್‌ಪ್ರಮುಖವಂ

ಆ ಋಗ್ವೇದಂ—

'ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ವೈ ಸ್ವಾಂ ದುಹಿತರಮಭ್ಯಧ್ಯಾಯತ್'

ಇದಕ್ಕೆ ಮಹಿಮ್ನಂ—

ವೃತ್ತ ॥ ಪ್ರಜಾನಾಥಂ ನಾಥಃ ಪ್ರಸಭಮಭಿಕಂ ಸ್ವಾಂ ದುಹಿತರಮ್
ಗತಂ ರೋಹಿದ್ಭೂತಾಂ ರಿರಮಯಿಷುಮೃಷ್ಯಸ್ಯ ವಪುಷಾ।
ಧನುಃಪಾಣೇರ್ಯಾತಂ ದಿವಮಪಿ ಸಪತ್ರಾಕೃತಮಮುಮ್
ತ್ರಸಂತಂ ತೇಽದ್ಯಾಪಿ ತ್ಯಜತಿ ನ ಮೃಗ ವ್ಯಾಧರಭಸಃ॥24॥

ಇತ್ಯಾದಿ.

೨೪

ಒಮ್ಮೆ ಸುರಸಮಿತಿಗಳು
ಬೊಮ್ಮವಂ ತಿಳುಪುಮೆನೆ
ಬೊಮ್ಮವಾನೆಂದಹಂಕರಿಸಲಜನ
ಸುಮ್ಮನಾ ತಲೆಯುಡಿದ
ಬೊಮ್ಮರಕ್ಕಸಗಣನ
ಹೆಮ್ಮೆಯದ್ಭುತವದಂ ಕೂರ್ಮಾದಿಯಿಂ

ಸ ಕೃತ್ವಾ ಸುಮಹದ್ಯುದ್ಧಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಕಾಲಭೈರವಃ
ಚಕರ್ತ ತಸ್ಯ ವದನಂ ವಿರಿಂಚಸ್ಯಾಥ ಪಂಚಮಮ್॥25॥

ಇದಕ್ಕೆ ಸನತ್ಕುಮಾರಸಂಹಿತೆ—

ಹಸ್ತಾಂಗುಷ್ಠನಖೇನಾಶು ವಾಮೇನಾವಜ್ಞಯೈವ ಹಿ।
ಚಕರ್ತ ತಂ ಮಹಾಘೋರಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪಂಚಮಂ ಶಿರಃ ॥26॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೫

ಕೆಟ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮಾsಸ್ಮಿಯೆಂ
ದೊಟ್ಟೈಯಾಗಿರೆ ನಂದಿ
ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪದೆ ಮರಳಿ ಸನತ್ಕುಮಾರಂ
ನೆಟ್ಟನಾ ಕರುಣದಿಂ
ದೊಟ್ಟೈತನವಳಿದು ಶಿವ
ಬಟ್ಟೆವಿಡಿದುಳಿದ ಕಥೆಯುಂ ಲೈಂಗದಿಂ

ಪುರಾತ್ಮಾಸ್ಮೀತಿ ಚೋಷ್ಟತ್ವಮಭಜಂ ನಂದಿನಃ ಪ್ರಭೋಃ
ಶಾಪಾತ್ಪುನಃ ಪ್ರಸಾದಾದ್ವೈ ಶಿವಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಶಂಕರಮ್ ॥27॥
ಪ್ರಸಾದಾನ್ನಂದಿನಸ್ತಸ್ಯ ಕರ್ಮಣೈವ ಯುಗಾಂತರೇ
ಕೃತೋತ್ತಮಾಂ ಗತಿಂ ದಿವ್ಯಾಮವಸ್ಥಾಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನಹಮ್ ॥28॥
ಶಿವಾರ್ಚನಪ್ರಕಾರೇಣ ಶಿವಧರ್ಮೇಣ ನಾನ್ಯಥಾ ॥29॥

ಎರಡೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೬

ಭಿಕ್ಷಾಟನ [1]ನಟನದಿಂ[1] ಸುಳಿವುತ್ತುಂ ಬಂದು ತ್ರಿಶೂಲದಿಂ ವಿಷ್ಣುವನಿಱಿದೆತ್ತಿದ ಕಾಲರುದ್ರನ ಲೀಲಾವಿಡಂಬನಮಹತ್ತ್ವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಮೃತ್ಯುಹರ ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆ
ಪೊತ್ತು ಬೊಮ್ಮಾಳಿಯುಂ
ಕುತ್ತುವೆನಗಘುವೇಕೆ ಪೊರ್ದದೆಂದುಂ
[2]ಪ[2]ತ್ತಿತೇ ನಿನಗೆ ಬಿಡು
ಜತ್ತಕವಿದೇಕೆಂದು
ಮೃತ್ಯು ನಗುತೆಂದುದಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಿಂ

ಆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಪುರಾ[3]ಣಂ[3]

---

[1] ದಿಂ (ಖಗ) [2] ಹ (ಖಗ) [3] ಣದಲ್ಲಿ (ಗ)

ಯಥೇಚ್ಛಸಿ ತಥಾ ಕ್ರೀಡ ಜಗನ್ನಾಥ ಮಹೇಶ್ವರ
ಮಾಯಯಾ ಮಾಂ ಮಹಾದೇವ ಆಚ್ಛಾದಯಿತುಮರ್ಹಸಿ ॥30॥
ನಿಯೋಗಾತ್ತವ ದೇವೇಶ ಬ್ರಹ್ಮಣಶ್ಚ ದಿನೇ ದಿನೇ
ಹರಾಮ್ಯನೇಕಾನ್ ದೇವೇಶ ಮಮ ಪಾಪಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥31॥
ತಥೈವ ತವ ಪಾಪಂ ವೈ ನಾಸ್ತ್ಯೇವ ಪರಮೇಶ್ವರ
ದೇವದೇವ ಮಹಾದೇವ ಮಾಯಾ[1][ವೀ ತ್ವಂ][4] ಮ[ಹಾನ್] ತವ॥32॥
ತ್ಯಜ ಮಾಯಾಮಿಮಾಂ ದೇವ ದುಸ್ತ್ಯಜಾಮಕೃತಾತ್ಮಭಿಃ
ಜಂತವೋ ಜಗತಿ ಹ್ಯಸ್ಮಿನ್ಮಾಯಯಾ ತವ ಮೋಹಿತಃ ॥33॥

ಈ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಂಥಂ. ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕಾಲರುದ್ರನನಾರಾಧಿಸಿ ದೇವದೇವ ಈ ಭಿಕ್ಷಾಟನ ಪ್ರಸ್ತುತವೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಳೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಶಿರಶ್ಛೇದನಂ ಮಾಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಕಾರಣಮೆನೆ ಆ ಮೃತ್ಯು ಬ್ರಹ್ಮ ಸಾಯನಿದೇನು ಕೌತುಕವೆನುತಾಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಶಿವನ ಠಕ್ಕಿನ ಮಾಯೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಂಗಳಲ್ಲಿಯು ವಾಕ್ಯಂಗಳಿವು ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೭

ತರದ ಬೊಮ್ಮಾಂಡವಂ
ನೆರಪುವಲ್ಲಿಯ ಪುಣ್ಯ
ಉರುಪುವಲ್ಲಿಯ ಪಾಪವೆಲ್ಲಿ ತೋಱ್ಕೆ
ಹರ ನಿನ್ನ ಗಾಡಿಯಂ
ಶರಣರ್ಗೆ ತೋರ್ಪ ಭರ
ವಱಿದೆ ನೆವವೊಳ್ಳಿತೆನೆ ನಗುತೆಸೆದುದಂ

ಆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ—
ಯಥಾವದೇತಜ್ಜಾನಾಮಿ ಚೇಷ್ಟಿತಂ ಗಿರಿಜಾಪತೇ
§ಸಂಹಾರಕಾಲೇ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ದೇವಾನ್ ಮುನಿಗಣಾನಪಿ॥34॥
ಬ್ರಹ್ಮಣಾನ್ ಸಕಲಾನನ್ಯಾನ್ ಹನಿಷ್ಯಸಿ ಜಗನ್ಮಯ
ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಕೃತಂ ಪಾಪಂ ಕಿಂಚಿನ್ನಾಸ್ತಿ ತವಾನಘ ॥35॥
ತ್ವಯಾ ದಗ್ಧಾ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಿನ್ನಸಂಖ್ಯಾತಾಃ ಪಿತಾಮಹಾಃ
ಹರಯಶ್ಚ ಜಗನ್ನಾಥ ಕಶ್ಚಿತ್ತೇ ನಾಸ್ತಿ ಕಿಲ್ಬಿಷಮ್ ॥36॥

ಇವು ಮೂಱು ಶ್ಲೋಕ ಆ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಆಕ್ಷೇಪದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ವಾಕ್ಯಂಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.§ ೨೮

---

[1] ವಿಶ್ವಂ (ಕ) ವಿಶ್ವ (ಖಗ) [2] ಹೀ(ಕ) ಹೋ (ಖಗ)

§ ಈ ಭಾಗ (ಖ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ.

ಬರೆತೆಗೆಯೆ ಬಾಗಿಲೊಳು
ಹರಿವಧೆಯೆ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ
ಗರರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗದಿಹುದೆ
ಅಱ[3]ಹೊತ್ತಿ ಬೇವು[1]ತಂ[1]
[2]ಪೆ[2]ಱ[3]ಧರನ [3]ಪೆ[3]ಗಲ ಹೆಣ
ನುಱ[3] ತಿಸುಳದೊಳಗೆಂದ ಕೂರ್ಮಾದಿಯಂ

ಅವಿಜ್ಞಾಯ ಪರಂ ಭಾವಂ ದಿವ್ಯಂ ತತ್ಪರಮೇಶ್ವರಮ್
ನ್ಯವಾರಯತ್ತ್ರಿಶೂಲಾಂಕಂ ದ್ವಾರಪಾಲೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥37॥

ದುದ್ರಾವಾಭಿಮುಖಂ ರುದ್ರಂ ಚಿಕ್ಷೇಪೇ ಚ ಸುದರ್ಶನಮ್
ಶೂಲೇನೋರಸಿ ನಿರ್ಭಿದ್ಯ ಪಾತಯಾಮಾಸ ತಂ ಭುವಿ ॥38॥

ಸಶೂಲನಿಹತೋಽತ್ಯರ್ಥಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವಂ ಪರಮಂ ಬಲಮ್
ತತ್ಯಾಜ ಜೀವಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮೃತ್ಯುಂ ವ್ಯಾಧಿಹತೋ ಯಥಾ ॥39॥

ನಿಹತ್ಯ ವಿಷ್ಣುಪುರುಷಂ ಸಾರ್ಧಂ ಪ್ರಮಥಪುಂಗವೈಃ
ವಿವೇಶ ಶೂಲೇನಾದಾಯ ತತ್ಕಲೇವರಮೀಶ್ವರಃ ॥40॥

ಈ ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಂ.
ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ನೃಸಿಂಹಂಗೆ ಶರಭದೇವರ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರದಲ್ಲಿಯದು.

ದಗ್ಧೋಽಸಿ ಯಸ್ಯ ಶೂಲಾಗ್ರೇ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನ ಛಲಾದ್ಭವಾನ್॥41॥
ಇವು ನಾಲ್ಕುವರೆಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅರಿಯೆ ಚಕ್ರದ [4]ಪ[4]ಣೆಯ
ನಿರದೆ ನೂಱೈವತ್ತು
ನೆಱ[3]ಯೋಜನಂಗಳಗಲದೊಳು [5]ಪ[5]ರಿವ
ಹರಿಯ ನೆತ್ತರನೆಯ್ದೆ
ವರದಿವ್ಯ ಸಾಹಸ್ರ
ವರುಷವಜನೊಳಯಿಕಿಂಟಿದ ಕಥೆಯುಮಂ

ವೀಕ್ಷ್ಯ ತಂ ಜಗತೋ ಹೇತುಮೀಶ್ವರಂ ಭಗವಾನ್ ಹರಿಃ
ಶಿರಾ ಲಲಾಟಾತ್ಸಂಭೇದ್ಯ ರಕ್ತಧಾರಾಮಪಾತಯತ್ ॥42॥

---

[1] ತುಂ (ಗ) [2] ಹೆ (ಕಖ) [3] ಹೆ (ಖ) [2] ಹ (ಖಗ) [5] ಜ (ಖಗ)

ಗೃಹಾಣ ಭಿಕ್ಷಾಂ ಭಗವನ್ ಮದೀಯಾಮಮಿತದ್ಯುತೇ
ನ ವಿದ್ಯತೇಽನ್ಯಾಹ್ಯುಚಿತಾ ತವ ತ್ರಿಪುರಮರ್ದನ ॥43॥
ನ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ಕಪಾಲಂ ತತ್ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪರಮೇಷ್ಠಿನಃ
ದಿವ್ಯವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಂ ತು ಸಾಚಾಧಾರಾ ಪ್ರವಾಹಿತಾಃ ॥44॥
ಅಥಾಬ್ರವೀತ್ ಕಾಲರುದ್ರಂ ಹರಿರ್ನಾರಾಯಣಪ್ರಭುಃ
ಸಂಸ್ತುತ್ಯ ವೈದಿಕೈರ್ಮಂತ್ರೈರ್ಬಹುಮಾನಪುರಸ್ಸರಮ್ ॥45॥

ಈ ನಾಲ್ಕು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕೂರ್ಮಪುರಾಣಂ—

ಪ್ರಣಿಪತ್ಯ ಜಗನ್ನಾಥಂ ಲಲಾಟಾಗ್ನಿರ್ಬಿಭೇದ ಸಃ
ತತಶ್ಚಾನೇಕವರ್ಷಾಣಿ ರಕ್ತಧಾರಾ ಪಪಾತ ವೈ ॥46॥
ಕಪಾಲಸ್ಯ ವಿಶಾಲಸ್ಯ ಸಾರ್ಧಮಪ್ಯಭಿಪೂರಿತಮ್
ತತೋ ನಾರಾಯಣೋ ದೇವಂ ತುಷ್ಟಾವ ವೃಷಭಧ್ವಜಮ್ ॥47॥
ಸ್ತೋತ್ರೈಶ್ಚ ವಿವಿಧೈರೀಶಂ ವೇದವೇದಾಂತಸಂಭವೈಃ ॥48॥

ಎರಡೂವರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸನತ್ಕುಮಾರಸಂಹಿತೆ—

ಶಿರಾಂ ಲಲಾಟಾತ್ಸಂಭೇದ್ಯ ರಕ್ತಧಾರಾಮಪಾತಯತ್
ಪಪಾತ ಸಾ ಚ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಾ ಯೋಜನಾರ್ಧಶತಾಽಽತತಾ ॥49॥
ತಯಾ ಪತಂತ್ಯಾ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರ ಬಹೂನ್ಯಬ್ದನಿ ಧಾರಯಾ
ಪಿತಾಮಹಕಪಾಲಸ್ಯ ನಾರ್ಧಮಪ್ಯಭಿಪೂರಿತಮ್ ॥50॥

ಇವು ಎರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೦

ವ್ಯಾಸಭುಜಸ್ತಂಭ—

ಶಿವನ ಘನಮಹಿಮೆಯು ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಕೇಶವನಧಿಕವೆಂದ ದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಸನ ತೋಳ್ ಪಱಿದುದಂ ಗಂಗೋತ್ಪತ್ತಿಯಾದುದಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಕೇಶವನ ಬೇಟವಳಿ
ದಾಸುರದ ಮೋಟುಳಿದು
ವ್ಯಾಸನಚ್ಯುತ ತೃಣವಿದೇವ್ರದೆಂದು
ಹೇಸಿಯುವನಂ ಬಿಸುಟು
ಯಿ[1]ಶಾಂ[1]ಘ್ರಿವಿಡಿದುಳಿದ
ವ್ರೋ[2]ಸಿ[2]ಯಂ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ

[1] ಶ್ಯಾಂ (ಗ) [2] ಸೆ (ಗ)

ಊರ್ಧ್ವಬಾಹುರುವಾಚೋಚ್ಚೈಃ ಶಿವಾಗ್ರೇ ಶ್ರೀಪತಿಂ ಸ್ತುವನ್
ಶೃಣ್ವಂತು ದೇವತಾಸ್ಸರ್ವೇ ಯಶ್ಚೈಕ್ಯಸ್ತ್ರೋಸ್ತು ಮೇಽಗ್ರತಃ ॥51॥
ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಪುನಸ್ಸತ್ಯಂ ನ ದೇವಃ ಕೇಶವಾತ್ಪರಃ
ಇತ್ಯುಕ್ತಮಾತ್ರೇ ಸಹಸಾ ನಂದಿನಾ ಸ್ತಂಭಿತೌ ಭುಜೌ ॥52॥
ನಿಷ್ಫಲಯತ್ನಗತಿಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕಿಮೇತದಿತಿ ಶಂಕಿತಃ
ಅಜಾನನ್ ತಸ್ಯ ತತ್ಕರ್ಮ ಪರಾಂ ಚಿಂತಾಂ ಸಮಾವಿಶತ್ ॥53॥
ಧ್ಯಾನೇನ ವೀಕ್ಷ್ಯತೇ ಯಾವತ್ತಾವತ್ಪಶ್ಯತಿ ಮಾಧವಮ್
ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪಾಣಿಂ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಸ್ಥಂ ಪೀತವಾಸಸಮ್ ॥54॥
ಶ್ಯಾಮಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ ದೀನಂ ರುದ್ರಕ್ರೋಧಾಗ್ನಿತಾಪಿತಮ್ ॥55॥

ವಿಷ್ಣುಃ—

ಅವಲೇಪೇನ ದುರ್ಬುದ್ಧೇ ತ್ವಯಾ ದುರ್ಭಾಷಿತಂ ಮಹತ್
ಮಮಾಪಿ ಗುರುಮಾಕ್ಷಿಪ್ಯ ಶಿವಂ ಮಾಂ ಯತ್ಪ್ರಶಂಸಸಿ ॥56॥
ಅತ್ರ ಮೇ ವಚನಂ ವ್ಯಾಸ ಶೃಣು ಮೂಢ ಯಥಾರ್ಥವತ್
ಯಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಶಿವ ಏವ ಭವೇನ್ಮತಿಃ ॥57॥
ಕರ್ತಾಹಂ ಸರ್ವಜಗತಾಂ ಮಮ ಕರ್ತಾ ಮಹೇಶ್ವರಃ
ತಸ್ಯ ದೇವಾದಿದೇವಸ್ಯ ಕರ್ತಾ ಕೋಽಪಿ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥58॥
ಶಿವಸ್ಯ ಪೂಜ್ಯತೇ ಲಿಂಗಂ ಸರ್ವೈರ್ದೇವಾಸುರೈರ್ನರೈಃ
ಶಿವೇನ ಪೂಜಿತಃ ಕೋ ವಾ ವದಂತು ಪ್ರತಿವಾದಿನಃ ॥59॥
ತಸ್ಮಾತ್ತ್ವಂ ಶರಣಂ ಯಾಹಿ ಜೀವಿತಂ ಮೇ ಯದಿಚ್ಛಸಿ
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾಂತರ್ದಧೇ ವಿ[1]ಷ್ಣುಃ[1] ಸೋಽಪಿ [2][ವಾ] ಭ[2]ಯವಿಹ್ವಲಃ ॥60॥
ಜಗಾಮ ಶರಣಂ ದೇವಂ ಸರ್ವಭಾವೇನ ಶಂಕರಮ್
ಸಂತ್ಯಜ್ಯ ತೃಣವದ್ದೇವಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಕಾಂಸ್ತಥಾ ॥61॥
ಇವು ಹತ್ತುವರೆಶ್ಲೋಕ ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೦

ಸುರಲೋಕದಿಂದೆ ಸಾ
ಸಿರಮುಖದೊಳೆಯ್ತಂದ
ವರಗಂಗೆ ಹೆರಜಟಾಗ್ರದ ಭಸಿತದಿಂ

[1] ಷ್ಣುರ್ವಾ (ಕ) ಷ್ಣುರ್ವ್ಯಾ (ಖ) [2] ಭ (ಕಖಗ)

ನೆರೆದಿಂಗಿಯೊಣಗಿ ಪುರ
ಹರನನರ್ಚಿಸಿಯರಸ
ನೆರೆಯಿತಂ ಮರಳಿ ಕಾಶೀಖಂಡದಿಂ

ಕ್ವಚಿತ್ಕದಾಚಿತ್ಸಕಲಂ ಜಲಜಾತಮಶೇಷತಃ
ಉದ್ಧೂಳಿತಜಟಾಭಸ್ಮನ್ಯದೃಶ್ಯತ್ವಮುಪಾಗಮತ್ ॥62॥
ನಾಪಿ ಷಡಾದ್ರ್ರಂ ತದ್ಭಸ್ಮ ನಾಪ್ಯಶುಷ್ಯತ ಜಾಹ್ನವಿ ॥63॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೨

ಪರಮನಾ ಭಸಿತಮಂ
ಬೆರ[1]ಲೆ[1]ರಡಱಿಂ ಪಿಡಿದು
ಪೊರಸಿ ನಖವೊನೆಯೊಳೊಗೆದೆಸೆವ ಗಂಗೆ
ವರಭಸಿತವರ್ಣವಾ
ಪರಿಮಳಂಬೊರೆದು ಪರ
ತರಪೂತೆಯಾದುದುಮನಂತಲ್ಲಿಯೆ

ಆ ಕಾಶೀಖಂಡಂ—

ಅಂಗುಷ್ಠತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂ ಸ ಭಸ್ಮಾದಾಯ ನ್ಯಪೀಡಯೇತ್
ಪಾಂಡುರಂ ಭಸ್ಮಗಂಧಂ ತದ್ಭಸ್ಮವರ್ಣಂ ತತೋ ಜಲಮ್॥64॥
ನಖಾಗ್ರಾದಪತದ್ಭೂಮೌ [2]ಮಧ್ಯೇ[2] ದೇವಿ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ
ತ್ರಿಯಂಬಕಜಟಾಭಸ್ಮವ್ಯಾಮಿಶ್ರಮತಿಪಾವನಮ್ ॥65॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೩

ಗಿರಿಜೆ ಕೇಳ್ ಮುನ್ನೆನ್ನ
ವರಮೌಳಿಯಿಂದೊಗೆದು
ಧರೆಗೆ ಪಾವನೆಯಾದಳಿಂದು ಮತ್ತೆ
ಮರಳಿ ಕಾಶೀಪುರಕೆ
ಪರಿತಂದು ಗಂಗೆ ಪರ
ತರಪರಮಪೂತೆಯೆಂದೀಶನೊರೆಯಲ್

ಆ ಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ಪೂರ್ವಂ ವಿನಿಸ್ಸೃತಾ ದೇವಿ ಮಮ ಮೌಳಿಮಹಾಲಯಾತ್
ಅತ್ರಾಗತ್ಯ ಪುನರ್ದೇವಿ ಗಂಗಾ ಪುಣ್ಯತರಾಭವತ್ ॥66॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೪

---

[1] ಳೆ (ಕ) [2] ಹಂದೇ (ಗ)

ಪರವಧುವನೀರಾಜು
ವರುಷಂಬರಂ ನೆರೆದು
ಸುರೆಭಾಂಡದೊಳು ಸತ್ತ [1]ಸಂ[1]ನ್ಯಾಸಿಯಂ
ವರಸುರಾಭಾಂಡೇಶೆ
ನುರುಲಿಂಗವಂ ಮಾಡಿ
ದುರುಮಹಿಮೆಯಲ್ಲಿರ್ದ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಂ

ಬಹು.

ಇದಕ್ಕಲ್ಲಿ—

ಅನ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕೃತಂ ಪಾಪಂ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೇ ವಿನಶ್ಯತಿ
ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕೃತಂ ಪಾಪಂ ವಾರಾಣಸ್ಯಾಂ ವಿನಶ್ಯತಿ ॥67॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೫

ಸಮದೂಷಣಪ್ರಕರಣಂ—

ಪದೆದು ಬುಧರವಿಗಳಿಗೆ
ಪುದಿದಲಘುಗುರುಗಳಿಗೆ
ಪೊದಗಿದಧಿದೈವವಾ ಹರಿಶಿವರೆನೆ
ಮುದದೆ ಶಿವನುದುಘಸಂ
ಪದವನಜಿಯರು ಜ್ಯೋತಿ
ಷದ ಛಂದಸಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಹೃದಯಂಗಳಿಂ

ಇದು ಪದ್ಮರಸರುತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೬

ಹರಿಯುನಾ ಜ್ಯೇ[2]ಷ್ಠಿತನ
ಗಿ[2]ರಲಿಡೆಯುನೆರೆಯೆ ಶಂ
ಕರನೊಡನೆ ಹರಿಯುಜರನೆಣೆಮಾಡುವ
ನರರ ಮನೆಯೊಳು ನಿರಂ
ತರವಿರ್ದು ಪೀಡಿಸು
ತ್ತಿರವೇಳಿತಂ ಲೈಂ[3]ಗ[3]ಪೌರಾಣದಿಂ

ವದಂತಿ ಯೇ ದುರಾತ್ಮಾನೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಸಮಂ ಶಿವಮ್
ವಸ್ಯಭುಂಕ್ಷ್ವ ಗೃಹೇ ತೇಷಾಮಿಷ್ಟಾಪೂರ್ತಮನನ್ಯಧೀಃ ॥68॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೭

---

[1] ಸ (ಗ) [2] ಷ್ಠವನಿ (ಗ) [3] ಗ್ಯ (ಕ)

ಶಿವನೊಡನೆ ಅನ್ಯದೈ
ವವನಾವನೆಣೆಗಾಬ
ನವನೆ ಹೊಲೆಯಂ ಹೊಲೆಯನಲ್ಲಂತ್ಯಜಂ
ತವೆಯೆಂದು[1]ವೆ[1]ಂದೊರೆದ
ಶಿವನಿ[2]ಷ್ಠ[2]ವಾಕ್ಯವಂ
ಶಿವರಹಸ್ಯಾದಿ ಪೌರಾಣೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಯೋ ಮಹಾದೇವಮನ್ಯೇನ ಹೀನದೈವೇನ ದುರ್ಮತಿಃ
ಸಾಧಾರಣಂ ಸಕೃದ್ಬ್ರೂತೇ ಸೋಽಂತ್ಯಜೋ ನಾಂತ್ಯಜೋಽಂತ್ಯಜಃ ॥69॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೮

ಹರನೊಳಜಹರಿಗಳಂ
ಗುರುಗೆ ಪ್ರಾಕೃತರನಾ
ಪರಮಶಿವಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಶ್ರುತಿನಿವಹಮಂ
ಸರಿಗಾಬ ನರಕಿಯಂ
ಸ್ಪರುಶಿಸಲುವಾಗದೆಂ
ದೊರೆದ ಸ್ಕಂದಪ್ರಮುಖವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಂ

ಶಿವಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಸ್ತುಲ್ಯಂ ಸ್ವಗುರುಂ ಪ್ರಾಕೃತೈಸ್ಸಮಮ್
ಶಿವವಿದ್ಯಾಂ ಚ ವೇದಾದ್ಯೈರ್ಮನುತೇ ಯಸ್ತು ಮಾನವಃ ॥70॥
ಸ ಪಾಪೀ ದುರ್ಮದಃ ಕ್ರೂರಃ ಶ್ವಪಚಃ ಶ್ವಪಚಾಧಮಃ ॥71॥

ಒಂದುವರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂ[3]ಗಂ[3]—

ಶಿವಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಸ್ತುಲ್ಯಂ ಶಿವಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಶಕ್ತಿಭಿಃ
ಸ್ವಗುರುಂ ಪ್ರಾಕೃತೈಃ ಸಾರ್ಧಂ ಯೇ ಸ್ಮರಂತಿ ವದಂತಿ ವಾ ॥72॥
ತೇಷಾಂ ಪಾಪಾನಿ ನಶ್ಯಂತಿ ಶ್ರೀಮತ್ಪಂಚನದಾಶ್ರಯಾತ್ ॥73॥

ಒಂದುವರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ವ್ರತದಲ್ಲಿ—

ಯೇ ಮಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಸ್ತುಲ್ಯಂ ತ್ವಾಂ ವೈ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾದಿ ಶಕ್ತಿಭಿಃ
ಗುರುಂ ವೈ ಪ್ರಾಕೃತೈಃ ಸಾರ್ಧಂ ಸಂಸ್ಮರಂತಿ ವದಂತಿ ವಾ ॥74॥

---

1 ಡೊಂ (ಕಖ) 2 ಷ್ಟ (ಗ) 3 ಗ್ಯಂ (ಕ)

ತೇಷಾಂ ಪಾಪಾನಿ ನಶ್ಯಂತಿ ಶಿವರಾತ್ರ್ಯಾಂ ಪ್ರಜಾಗರಾತ್ ॥75॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೯

ದ್ವಾರ[1]ಮುಂ[1]ಟೆಂದಥೋ
ದ್ವಾರವಂ ಬಾಯೊಡನೆ
ವೋರಗೆಯ ಮಾಳ್ಪರಂತೀಶ್ವರನೊಳು
ನಾರಾಯಣಾದಿಯುಂ
ಬಾರಿಪರ್ಸರಿಯೆಂದು
ನಾರಕಿಗಳೆಂದ ಸೂತನ ಗೀತೆಯುಂ

ಯಥಾಸ್ಯಾಪಾನಯೋಃ ಸಾಮ್ಯಂ ಛಿದ್ರತ್ವೇಽಪಿ ನ ವಿದ್ಯತೇ
ತಥೈಕತ್ವೇಽಪಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ ರುದ್ರಸಾಮ್ಯಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥76॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೦

ಭ್ರಮಿಸಿ[2]ದಂ[2] ಸ್ತೋತ್ರವಂ
ಸಮಬುದ್ಧಿ ವಂದನಮು
ನುಮೆಯಾಣ್ಮರುದ್ರ ನಿಮಗೆಸಗಿತುಂಟಿ
ಕ್ರಮವೆನ್ನ ಕೋಪಿಸಲು
ನಿಮಗದಲ್ತೆಂದೆಂದು
ನಮಿಪ[3][ಖು][3]ಕ್ಕಿನದೊಂದು ಭಯಭಕ್ತಿಯುಂ

'ಮಾ ತ್ವಾ ರುದ್ರ ಚುಕ್ರುಧಾ ಮಾನವೋಭಿರ್ಮಾ ದುಷ್ಟುತೀ ವೃಷಭೆ ಮಾಸ ಹೂತೀ'

ಇತ್ಯಾದಿ ೪೧

ಸರಿಯೆಂಬ ಪತಿತರವ
ಧರಿಸುವುದು ಹರಿಯ ಸಾ
ಸಿರನಾಮದಾದಿ ವಿಶ್ವಾಂಕವೆಸ[4]ರಂ[4]
ಗುರು ವಿಶ್ವಪತಿ ವಿಶ್ವ
ದರಸು ವಿಶ್ವಾಧಿಕೋ
ತ್ತರ ರುದ್ರಮೆಂದ ತೈತ್ತಿರಿಯಾದಿಯುಂ

ಆ ಯಜುರ್ಸ್[5]— 'ವಿಶ್ವಾಧಿಕೋ ರುದ್ರೋ ಮಹರ್ಷಿಃ'

ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತ ಸಂಹಿತೆ—

---

[1] ವೃಂ (ಕಗ) [2] ದು (ಕ) [3] ರು (ಕಖಗ) [4] ರೂ (ಗ) [5] ಸ್ಸ (ಖಗ)

ತತೋ ವಿಶ್ವಾಧಿಕಂ ರುದ್ರಂ ಮಹರ್ಷಿಂ ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿಣಮ್
ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದಯೋ ದೇವಾಃ ಪೂಜಯಾಮಾಸುರಾದರಾತ್ ॥77॥

ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನವ ಪುರಾಣಂ—

ರುದ್ರಂ ವಿಶ್ವಾಧಿಕಂ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮಹರ್ಷಿಂ ಸತತೋದಿತಮ್
ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಸಂಜ್ಞಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಜನಕಂ ತಥಾ ॥78॥

ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ—

ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರ ನಾಮದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವನೆಂಬ ನಾಮವದೆ. ನೋಡುವುದು ಶಾರ್ಕಣಿಗೆ ೪೨

ವ॥ ಶಿವಾಜ್ಞೆಯಿಂ ಸಾವ ಹುಟ್ಟುವ ಬರ್ದುಂಕುವ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಗಳ ಕ್ಷೀಣವೃತ್ತಿಯೊಳಗಾದವಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಉರುಳ್ವರೊಗೆವರು ವಿಷ್ಣು
ಸರಸಿಜೋದರ ಮುಖ್ಯ
ರುರಗಕುಂಡಲ ರುದ್ರನಾಜ್ಞೆಯಿಂದ
ನೆಱೆ[3] ಕತ್ತೆ[1]ಯೊಟ್ಟೆ[1]ಯಿಂ
ದುಱಿ[3] ಕಷ್ಟತರರೆಂದು
ಹಱಿ[3]ದಯೆಮ್ಮಯ ಸೂತಗೀತಾರ್ಥವಂ

ಶಿವಸ್ಯಾಜ್ಞಾಬಲಾದ್ವಿಷ್ಣುರ್ಜಾಯತೇ ಮ್ರಿಯತೇಽಪಿ ಚ
ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸರ್ವಜಗತ್ಕರ್ತಾ ವಿರಾಟ್ ಸಮ್ರಾಟ್ ಸ್ವರಾಡಪಿ ॥79॥
ಖರೋಷ್ಟ್ರತರವಃ ಕ್ಷುದ್ರಾ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದಯೋಽಭವನ್ ॥80॥

ಒಂದುವರೆ

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡಂ— ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳ ಬಿನ್ನಪಂ—

ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವರ್ಕಶಕ್ರೋಽಗ್ನಿಜಲಧರ್ಮಪುರೋಗ[2]ಮಾಃ[2]
ಸುರಾಸುರಾಃ ಸಂಪ್ರಸೂತಾಸ್ತ್ವತ್ತಃ ಸರ್ವೇ ದಿವೌಕಸಃ ॥81॥
ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಿಂದ್ರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಚ ಯಮಮನ್ಯಾನ್ ಸುರಾಸುರಾನ್
ಯತೋ ನಿಗೃಹ್ಯ ಹ[3]ರ[3]ಸಿ ಹರ ಇತ್ಯುಚ್ಯಸೇ ತತಃ ॥82॥

ಎರಡೂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೩

ಹರಿಯಜರ್ ಸುರಪಾದಿ
ನೆರವಿಯಾವಂಗೆ ಡಿಂ
ಗರಿಗರವರನು ಸೃಜಿಪನಾತನೆಂ[4]ದು[4]

---

[1] ಯೊಂಟೆ (ಗ) [2] ಮಃ (ಗ) [3] ರೇ (ಕ) [4] ದುಂ (ಗ)

ಪರಿಪೋಷಕಂ ವಿಭುವು
ವರ ಸಾಂಬನೆಂದ ಶ್ರುತಿ
ಯೊರೆಗೆ ದೊರೆ ವಾಯುವೀಯದ ಸೌರದಿಂ

ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರೋಪನಿಷತ್—

'ಯೋ ದೇವಾನಾಂ ಪ್ರಭವಶ್ಚೋದ್ಭವಶ್ಚ' 'ಅಶ್ವೇತ್ವಾ ತರಂ ಯೋ ದೇವಾನಾಮಧಿಪೋ ಯಸ್ಮಿನ್ ಲೋಕಾ ಅಧಿಶ್ರಿತಾಃ ಯ ಈಶೇ ಅಸ್ಯ ದ್ವಿಪದಶ್ಚತುಷ್ಪದಃ ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ'

ಇದಕ್ಕೆ ಯಜುರ್ವೇದ—

'ಯೋ ದೇವಾನಾಂ ದೇವ ಏಕೋ ಯಸ್ಮಿನ್ ದೇವಾ ಅಧಿ ವಿಶ್ವೇ ನಿಷೇದುಃ ಯಸ್ತಂ ನ ವೇದ ಕಿ[1]ಮ್ಯು[1]ಚಾ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯ ಈಶೇ ಅಸ್ಯ ದ್ವಿಪದಶ್ಚತುಷ್ಪದಃ ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ'

ಇದಕ್ಕೆ ವಾಯುವೀಯ ಸೌರಂ—

ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಸುರೇಶಾನಾಂ ಯಸ್ಸ್ರಷ್ಟಾ ಪ್ರಭುರವ್ಯಯಃ
ಬ್ರಹ್ಮಾದಯಃ ಪಿಶಾಚಾಂತಾ ಯಸ್ಯ ಕಿಂಕರವಾದಿನಃ ॥83॥

ಇದಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞವೈಭವ ಖಂಡಂ—

ಯಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದಾದೀಶಸ್ಯ ಕಣಲೇಶಲವೇನ ಚ
ಇದಂ ವಿಷ್ಣುಪದಂ ಲಬ್ಧಂ ತ್ವಯಾ ನಾನ್ಯೇನ ಹೇತುನಾ ॥84॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೪

ಉಮೆಯಾಣ್ಮನಿಂದೊಗೆದ
ವಮರ್ದು ಮತಿ ದಿವಿ ಧರಣಿ
ಯಮವ ಶಿಖಿ ರವಿಯಿಂದ್ರವಿಷ್ಣುಸಹಿತಂ
ಕ್ರಮದಿಂ[2]ದ[2]ವೆಂದೊರೆದ
ರಮಣೀಯ ವೇದದೊಳು
ಸಮೆದ ಸೋಮಃ ಪವತೆಯೆ[3]ನಲೊ[3]ರೆದವಂ

'ಸೋಮಃ ಪವತೇ ಜನಿತಾ ಮತೀನಾಂ ಜನಿತಾ ದಿವೋ ಜನಿತಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ಜನಿತಾಗ್ನೇರ್ಜನಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಜನಿತೇಂದ್ರಸ್ಯ ಜನಿತಾಥ ವಿಷ್ಣೋಃ'

ಇದಾ ಋಗ್ವೇದಂ.

ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವಸಂಕಲ್ಪಶ್ರುತಿ—

---

[1] ಮು (ಕ) [2] ದೆ (ಗ) [3] ನುತೊ (ಗ)

'ಯಸ್ಯೇದಂ ವೀರ್ಯಾಜ್ಜಗದುದ್ಬಭೂವ ಯಸ್ಮಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮಾವಿಷ್ಣೂ ಜಾತ ವೇದಾಃ ನಮಸ್ತಸ್ಮೈ ರುದ್ರರೂಪಾಯ ತುಭ್ಯಂ ತನ್ಮೇ ಮನಃ ಶಿವಸಂಕಲ್ಪಮಸ್ತು॥'

ಇದಕ್ಕೆ ಸೌರಪುರಾಣಂ—

ಉಮಯಾ ಸಹಿತೋ ದೇವಃ ಸೋಮ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಬುಧೈಃ
ಸ ಏವ ಕಾರಣಂ ನಾನ್ಯೋ ವಿಷ್ಣೋರಪಿ ಚ ವೈ ಶ್ರುತಿಃ ॥85॥

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾ[1]ಳಿಕಾ[1]ಖಂಡಂ—

ಮತೀನಾಂ ಚ ದಿವಃ ಪೃಥ್ವ್ಯಾ ವಹ್ನೇಸ್ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ವಜ್ರಿಣಃ
ಸಾಕ್ಷಾದಪಿ ಚ ವಿಷ್ಣೋರ್ವೈ ಸೋಮೋ ಜನಯಿತೇಶ್ವರಃ॥86॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೫

ಹರಿ ಸರಸಿಜೋದ್ಭವರು
ಸುರ ಮನು ಮುನೀಂದ್ರಾದಿ
ಪರಿಕಿಸುವೊಡೆಮ್ಮ ಗಿರಿಜಾವಸಥನಾ
ಅರಮನೆಯ ಸುಖಗೋಷ್ಠಿ
ವರವಟುಗಳೆಂದು ಧರೆ
ಗೊರೆದ ಸ್ಕಾಂದದ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಿಂ

ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಿಂದ್ರಚಂದ್ರಾದ್ಯಾ ಮುನಯೋ ಮಾನವಾಸ್ತಥಾ
ಸರ್ವೇ ಕ್ರಿಡನಕಾಸ್ತಸ್ಯ ದೇವದೇವಸ್ಯ ಶೂಲಿನಃ॥87॥

ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳ ಬಿನ್ನಪಂ—

ಶುಕವತ್ತ್ವವ ವಿಶ್ವೇಶ ಕ್ರೀಡಾಯೈ ಕೇವಲಂ ವಯಮ್
ತವೋನ್ಮೇಷನಿಮೇಷಾಭ್ಯಾಂ ಅಸ್ಮಾಕಂ ಪ್ರಳಯೋದಯೌ ॥88॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೬

ರಾಜಾಧಿರಾಜನಧಿ
ರಾಜನಖಿಳಕ್ಕೆ ದ್ವಿಜ
ರಾಜಶೇಖರನಜ ಹರಿ ಪ್ರತತಿಗೆ
ಓಜೆಯಿಂ[2]ದೆಂ[2]ದು ಶ್ರುತಿ
ರಾಜಿಯಾರ್ಥವನೊರೆದ
ತ್ರೈಜಗತ್ ಖ್ಯಾತ ಪಾರಾಶ[3]ರಿಯ[3]ದಿಂ

ರಾಜಾಧಿರಾಜಃ ಸರ್ವೇಷಾಂ ತ್ರ್ಯಂಬಕಸ್ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಃ
ತಸ್ಯೈವಾನುಚರಾಸ್ಸರ್ವೇ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಪುರೋಗಮಾಃ ॥89॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೭

---

1 ಶೀ (ಕ) 2 ಬೆಂ (ಗ) 3 ರ್ಯ (ಕ)

ಹರನಾಜ್ಞೆಗನಿಲದಿನ
ಕರ ವಹ್ನಿ [1]ಸುರಪ ಮೃ
ತ್ಯು[1]ರುಭಯದಿ ಹೆಚ್ಚುಕುಂದಿಲ್ಲವೆಂದುಂ
ಉಱತೆ ಸಂಭ್ರಮಿಸರು ಮೈ
ಮಱೆದು ನಿಲಲಮ್ಮರೆ
ಚ್ಚಱಿಕೆಯಿಂ ನಡೆವರೆಂದಾಯಜುಸ್ಸಂ

ಭೀಷಾಸ್ಮಾದ್ವಾತಃ ಪವತೇ ಭೀಷೋದೇತಿ ಸೂರ್ಯಃ
ಭೀಷಾಸ್ಮಾದಗ್ನಿರಿಂದ್ರಶ್ಚ ಮೃತ್ಯುರ್ಧಾವತಿ ಪಂಚಮಃ ॥90॥ ೪೮

ಇತಿ.

ಮಿಗೆ ಸರ್ವ ಸುರರಂದು
ನಗಜಾಧಿಪಂಗಗಿದು
ಸುಗಿದು ತಾಱುವರುಯೆಂದಱಿಯೆ ಮೋಕ್ಷಂ
ಜಗದೊಳಿಂದಂದಮಂ
ಪೊಗಳ್ವಜನ ನೀತಿಯಾ
ನಿಗಮಮಂತ್ರಾರ್ಥದೊರೆಗೊರೆದರ್ಥಮಂ

ಭೀಷಾಸ್ಮಾತ್ಪವತೇ ವಾಯುರ್ಭೀಷೋದೇತಿ [2]ದಿವಾಕರಃ[2]
ಭೀಷಾಸ್ಮಾದಗ್ನಿರಿಂದ್ರಶ್ಚ ಮೃತ್ಯುರ್ಧಾವತಿ ಪಂಚಮಃ ॥91॥
ಪಚತ್ಯಸ್ಯ ಭಯಾದಗ್ನಿರ್ಭಯಾತ್ತಪತಿ ಭಾಸ್ಕರಃ
ಭಯಾದಿಂದ್ರಶ್ಚ ವಾಯುಶ್ಚ ಮೃತ್ಯುರ್ಧಾವತಿ ಪಂಚಮಃ ॥92॥
ಇದಂ ಸರ್ವಂ ಜಗತ್ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಛೈವಾತ್ಕಂಪಯತೇ ಧ್ರುವಮ್
ಮಹದ್ಭಯಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ವಿದಿತ್ವಾ ಮುಚ್ಯತೇ ನರಃ ॥93॥

ಈ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಂಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಗೀ[3]ತೆ[3]ಯವು ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೯

ತರುವಕ್ಕಳಾಟದಂ
ತರರೆ ಹರಿಯಜಮುಖ್ಯ
ಸುರಪಾದಿ ವಿಶ್ವಮಂ ಪಡೆವ ತೊಡೆವ
ಗಿರಿಜೆವರನಾಟವತಿ
ತ್ವರಿತವದಱಿಂ ಕ್ಷಿಪ್ರ
ತರವೆಂದ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡಾದಿಯಿಂ

---

[1] ಹರಿಮೃತ್ಯುವು (ಖ) [2] ಸೂರ್ಯಃ (ಗ) [3] ತೆಯಲ್ಲಿ (ಕ)

ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದಯೋ ದೇವಾ ಯೇ ಕೇಚಿತ್ ಸ್ಥಾಣುಜಂಗಮಾಃ
ಉಮಾಧವಸ್ಯ ತೇ ಸರ್ವೇ ಬಾಲಕ್ರೀಡನಕಾ ಇವ ॥94॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೦

ವ॥ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಯ ಜಾತಿನಿರ್ಣಯಮಂ ಶಿವನ ಶುಕ್ಲವನೀಂಟಿ ಗರ್ಭವಾದ ಪರಿಯಂ ಬಸುಱುಗಳಂ ಸೀಳಿ ಬಸುಱಿಳಿದ ಪರಿಯು ಹರಿ ಮೇಘವಾಹನವಾದ ಪರಿಯುಂ ಆ ಹರಿ ಬ್ರಹ್ಮನ [1]ಗುದದಿಂ[1]ದ ಪುಟ್ಟಿದ ಪರಿಯೊಳಗಾದವಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಸುರರೊಳಗೆ ವಿಪ್ರನಿಂ
ನರತತಿಗೆ ವಿಪ್ರ ನಾಂ
ಗುರುತರಂ ನಿನ್ನ ನಾನಾಶ್ರೈಪುದು
ವರವೆಂದು ಸಾಮಶ್ರುತಿ
ಪುರಹರನ ನೆರೆಯಿತಾ
ದರಿಸಿ ತ್ವಂ ದೇವೇಷುವೆಂಬಾಣುವಿಂ

'ತ್ವಂ ದೇವೇಷು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಸ್ಯಹಂ ಮನುಷ್ಯೇಷು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮುಪಧಾವತ್ಯುಪಧಾವಾಮೀತಿ'

ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೧

ಪರಿವಿಡಿಯ ಕೀಳ್ಜಾತಿ
ಸುರರುಳಿದರೆಲ್ಲರುಂ
ಸುರಪನೊಕ್ಕಲಿಗನಜನು ವೈಶ್ಯನು
ಹರಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯಂ ವಿಪ್ರ
ವರರುದ್ರನೆಂದ ಶ್ರುತಿ
ವೊರೆಗೆ ಸರಿ ಪಾರಾಶರಿಯಾದಿಯಿಂ

ತತೋ ವಿಪ್ರಸ್ಯ ಸಂಬಂಧಃ ಶಿವೇನೈವ ಹಿ ಯುಜ್ಯತೇ।
[2][ಸಂ][2]ಕರಾ ಸ್ಸರ್ವದೇವಾಶ್ಚ ವೃಷಲಸ್ತು ಪುರಂದರಃ ॥95॥
ಪಿತಾಮಹಸ್ತು ವೈಶ್ಯಶ್ಚ ಕ್ಷತ್ರಿಯಃ ಪರಮೋ ಹರಿಃ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಭಗವಾನ್ ರುದ್ರಃ ಸರ್ವೇಷಾಮುತ್ತಮೋತ್ತಮಃ ॥96॥
ಬ್ರಹ್ಮಭಾವೋ ಹಿ ರುದ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಂ ನೈವ ಹೇತುಜಮ್
ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವೈ ಸದಾ ಲೋಕೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನುಪಧಾವತಿ ॥97॥
ಮಹಾಬ್ರಾಹ್ಮಣಮೀಶಾನಮುಪಗಚ್ಛೇನ್ನ ಚೇತರಮ್
ಸದಾ ಮಹಾಂತಮಾತ್ಮಾನಾಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಮ್ ॥98॥

---

[1] ಗೊಱಿಂ (ಖ) [2] ಶಂ (ಕಖಗ)

ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನವಪುರಾಣಂ—

ರುದ್ರ ಏವ ಸದಾ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಬ್ರಹ್ಮಭಾವತಃ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಪರಿತಸ್ತಸ್ಮಾತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ರುದ್ರ ಏವ ವೈ ॥99॥
ಪ್ರಜಾನಾಂ ಪಾಲಕೋ ರಾಜಾ ವಿಷ್ಣುಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಪಾಲಕಃ
ತೇನ ರಾಜಾ ಹರಿಸ್ತಸ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಂ ತ್ವೌಪಚಾರಿಕಮ್ ॥100॥
ಜಗದ್ವಿಸ್ತರಣೇನ್ಯೈವ ಕಾರ್ಯೇಣ ಭಗವಾನಜಃ
ಕೇವಲಂ ವೈಶ್ಯ ಏವ ಸ್ಯಾನ್ನ ರಾಜಾ ನ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಃ ॥101॥

ಇವು ಏಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೨

ಘನರೂಪನಾ[1]ಗೀಶೆ
ಗ[1]ನುವಾಗಿ ವಿಷ್ಣುವಾ
ಹನವಾಗಿ ದಿವ್ಯ[2]ಸಾಹಸ್ರಾ[3]ಬ್ದವಾ
ಘನಭಾರದುಬ್ಬಸಕೆ
ಘನತಪಂಬಟ್ಟ ವರ
[3]ದ[3]ನ ಬಲ[4]ದೆ ಧ[4]ರಿಸಿತಂ ಲೈಂಗಾದಿಯಿಂ

ದಿವ್ಯವರ್ಷಸಹಸ್ರಂ ತು ಮೇಘೋ ಭೂತ್ವಾಽವಹದ್ಧರಮ್
ನಾರಾಯಣೋ ಮಹಾದೇವಂ ಬಹುಮಾನೇನ ಸಾದರಮ್ ॥102॥
ಖಿನ್ನೋಽತಿಭಾರಾದ್ರುದ್ರಸ್ಯ ನಿಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸಕಾರಿಣಃ
ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯ ಶಿತಿಕಂಠಾಯ ತಪಶ್ಚಕ್ರೇಽಂಬುಜೇಕ್ಷಣಃ ॥103॥
ತಪಸಾ ಪರಮೈಶ್ವರ್ಯಂ [5]ಬ[5]ಲಂ ಚೈವ ತತೋಽದ್ಭುತಮ್
ಲಬ್ಧವಾನ್ ಪರಮೇಶಾನಾಚ್ಛಂಕರಾದವಹಚ್ಚ ತಮ್ ॥104॥

ಮೂ[6][ಜು][6] ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೩

ಶಶಿಕುಂದನಿಭಜಾತಿ
ಕುಸುಮೋತ್ಪಲಾಮೋದ
ದೆಸೆವ ಶಿವವೀರ್ಯವೀಂಟಿದ ಬಳಿಕ್ಕಂ
ಪಶು ಸರ್ವಭಕ್ಷಿ ಕ
ಲ್ಮಷನೆ ಪಾವಕನಾದ
ದುಸುರ್ದಥರ್ವಣಕೆ ದೊರೆ ಸ್ಕಂದಾದಿಯಂ

---

1 ಗಿ ಶರಣ (ಗ) 2 ಸಹಸ್ರಾ (ಗ) 3 ಥ (ಕ) 4 ದೆದ (ಖ) ವೆಧ (ಗ) 5 ಜ (ಖ)
6 ಜುವರೆ (ಕಖಗ)

ಅಥರ್ವಣವೇದಂ ಪಲವು;
ಆ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಸಂಹಿತೆ—

[1][ಶಿವಸ್ಯಾಸಂ][1]ಗಮಾಗಮ್ಯ ಪಶ್ಯೇಯಂ ತ್ವಾಂ ಚ ನಿತ್ಯಶಃ
ಧಾರಯೇ ತನ್ಮುಖೇನೈತದುತ್ಸೃಜೇದಂ ಚ ಶಂಕರ ॥105॥
ಸರ್ವಭಕ್ಷೋಪಲೇಪಸ್ಸ್ಯಾಂ ಪಾವಕಶ್ಚ ಭವಾಮ್ಯಹಮ್
ತಥೇತಿ ಭಗವಾನ್ ಸಮ್ಯಗಾಹ ದೇವೋ ವೃಷಧ್ವಜಃ ॥106॥

ಇವೆರಡು.
ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಅಮೋಘರೇತಾಃ ಸರ್ವತ್ರ ಮುಖೇ ಚಾಸ್ಯ ಹುತಾಶನಃ
ತಸ್ಮಾತ್ಸರ್ವಗತೋ ಮೇಧ್ಯಃ ಪಶುರೂಪೀ ಹುತಾಶನಃ ॥107॥

ಇದ[1]ಕ್ಕೆ ಆ[2]ದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ತತೋ ಲಿಂಗಾದ್ವಿನಿಷ್ಕ್ರಾಂತಂ ಚಂದ್ರಬಿಂಬಸಮಪ್ರಭಮ್
ಜಾತಿನೀಲೋತ್ಪಲಾಮೋದಂ ಪಾಣೌ ವಹ್ನೇರ್ದದೌ ಶಿವಃ ॥108॥
ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಪತಿತಂ ರೇತ ಅಭವತ್ ಪಾವಕಸ್ಯ ವೈ
ಪಪೌ ವಹ್ನಿಸ್ತತಃ ಶುಕ್ಲಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಭಾಸ್ಕರಂ ಪ್ರಭಮ್ ॥109॥

ಇ[3]ವೆರಡೂ[3] ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೪

ನೆರದ[4]ಸೂಯ[4]ದೆ ದೇವಿ
ಯರ ಬಸುಱೊಳೊಗೆಯದಿರ
ಲೆರೆದಜಹರಿ ಪ್ರತತಿಗಣಕದೇ ಶಿವಂ
ಎಱೆಯೆ ಶುಕ್ಲವನೀಂಟ
ಲುರುಗರ್ಭ[5]ವೊಗೆದು ನ[6]ವೆ[6]
ದುಱಿದೈವತೆಂಟುಸಾಹಸ್ರವರುಷಂ

ಆ ಸನತ್ಕುಮಾರಸಂಹಿತೆ—

ತತೋ ವಿಷ್ಣುಸಹಾಯಾಸ್ತೇ ಗತ್ವಾ ಶೃಂಗಂ ತದುಚ್ಛ್ರಿತಮ್
ತೇನೈಷತೇ ಯಥಾ ದೇವ್ಯಾ ನೇಹ ಸಂಜಾಯತೇ ಸುತಃ ॥110॥
ಜಾಯತೇ ಚ ಯಥಾ ದೇವ ತಥಾ ನಃ ಕರ್ತುಮರ್ಹಸಿ
ತೇನ ಕಂಚಿತ್ಸಿಮಂ ಕಾಲಂ ತೇಜಃ ಸಂಧಾರಿತಂ ಮಯಾ ॥111॥

---

[1] ಶಾಪಸ್ಯ ಭಂ (ಕಖಗ) [2] ಕ್ಕಾ (ಗ) [3] ವು ನಾಲ್ಕು (ಖಗ) [4] ಸುಯ್ಯು (ಗ) [5] ದೊಡೆಗ (ಖ) [6] ಡೆದು (ಗ)

ಅಸ್ಯ ಪ್ರಪಶ್ಯೈತಸ್ಸ್ಥಾನಮವೋಘಂ ಹ್ಯೇತದುತ್ತಮಮ್
ಅಥೈವಮುಕ್ತ್ವಾ ದೇವೇನ ತೇ ದೇವಾ ಮುನಿಸತ್ತಮಾಃ ॥112॥
ಬಭೂವುಸ್ಸಹಿತಾಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣುಪುರೋಗಮ್ಯೈಃ
ತೇಷಾಂ ವಹ್ನಿಸ್ತಥಾ ಮಧ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಃ ಪ್ರಾಹ ಮಹೇಶ್ವರಮ್ ॥113॥
ಜುಹುಷ್ವೈತತ್ಪರಂ ತೇಜೋ ಮಯಿ ದೇವ ತ್ರಿಲೋಚನ
ಜುಹಾವಾಗ್ನೌ ತತಸ್ತೇನ ತದಾತ್ಮೀಯಂ ವರಂ ಭವಃ ॥114॥
ಹುತ್ವಾ ರೇತಸ್ತತಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ತುಷ್ಟೋಽಭೂತ್ ಪರಮೇಶ್ವರಃ
ಅಥಾಜಗ್ಮುಃ ಸುರಾಸ್ಸರ್ವೇ ಸಾರ್ಧಂ ತತ್ರ ಹವಿರ್ಭುಜಾ ॥115॥
ವಿವರ್ಣಾಃ ಕ[1]ಶ್ಮಲೋಪೇತಾಃ ಸ[1]ಗರ್ಭಾ ಲಜ್ಜಯಾನ್ವಿತಾಃ ॥116॥

ಆಱುವರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಗಿರಿಜಾಕುಕ್ಷಿಸಂಭೂತಃ ಪುತ್ರೋ ಮಾಭೂತ್ತವಾನಘ
ಏವಮಸ್ತ್ವಿತ್ಯಸೌ ಶಂಭುರಿತಿ ಪ್ರಾಹ ಪುನರ್ವಚಃ ॥117॥
ನಾಹಂ ರೇತೋ ವೃಥಾ ಸ್ಕಂದೇ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಕ್ಷಯಕಾರಣಮ್
ಹಿತಾಯ ತಸ್ಮಾಲ್ಲೋಕಾನಾಂ ಮಮ ರೇತೋ ದಿವೌಕಸಃ ॥118॥
ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಚೈವ ಯುಷ್ಮಾಭಿಃ ಶೀಘ್ರಮೇವ ಪ್ರಯುಜ್ಯತಾಮ್
ಏವಂ ಶಂಭೋರ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ದೇವಾಸ್ತು ಭಯವಿಹ್ವಲಾಃ ॥119॥
ಸಲೋಕೇಶಾ ಸಗೋವಿಂದಾ ನ ಕಿಂಚಿಚ್ಚಾಬ್ರುವನ್ ದ್ವಿಜಾಃ
ಅಥ ದೇವೇಷು ಸೀದತ್ಸು ವಹ್ನಿರ್ಗೌರಿವ ಕರ್ದಮೇ ॥120॥
ಪ್ರಸಾರ್ಯ ಸ್ವಾಂಜಲಿಂ ಶಂಭುಂ ರೇತೋ ಮುಂಚೇತಿಚಾಬ್ರವೀತ್
ದೇವದೇವಾಮೃತಂ ದಿವ್ಯಂ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಮಮ ಶಂಕರ ॥121॥
ಶೀಘ್ರಮೇವ ಪ್ರಯಚ್ಛ ತ್ವಂ ಪಿಬಂತು ಸುರಪುಂಗವಾಃ
ವಹ್ನಿಸಂತರ್ಪಿತೇ ತೇನ ರೇತಸಾ ತ್ರಿದಿವೌಕಸಃ ॥122॥
ಸಗರ್ಭಾಃ ಖಲು ಸಂಜಾತಾಃ ನಾರಾಯಣಪುರೋಗಮಾಃ
ದಶಪಂಚಸಹಸ್ರಾಣಾಮತೀತೇಷು ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ॥123॥
ವರ್ಷಾಣಾಂ ತು ತಥಾಷ್ಟೌ ಚ ಗೂಢಗರ್ಭಾ ದಿವೌಕಸಃ ॥124॥

ಈ ಏಳುವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೫

---

1 ತಾಸ್ಸ (ಖ)

ಉರುಳೆ ಮಿಾ[1]ಸೆ[1]ಗಳು ಪಾಂ
ಡುಱಿತೆ ಬೆಳೆಯೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಂ
ಧರಿಸಿ ಲಜ್ಜಿಸಿ [2]ಹರಿಯಜ[2] ಪ್ರಮುಖರು
ಶರವಣದೊಳುದರವಂ
ಕೊಱಿದು ಬಸುಱಿಳಿ[3]ದ[3] ಮೂ
ಕೊಱಿಗಥೆಯುದಂ ಸ್ಕಂದಸೌರಾದಿಯಿಂ

ಆ ಸನತ್ಕುಮಾರಸಂಹಿತೆ—

ತೇಜೋ ನ ಶಕ್ನುಮಃ ಸೋಢುಮಿದಂ ತ್ರಿಭುವನೇಶ್ವರ
ತ್ರಾಹಿ ನಸ್ಸುರಲೋಕೇಶ ಯ[4]ದಾ[4]ಸ್ಯಾಮಗತಜ್ವರಾಃ ॥125॥
ನಾಮ್ನಾ ಶರವಣಂ ನಾಮ ಪುಣ್ಯಂ ದ್ವಾದಶಯೋಜನಮ್
ಯುಷ್ಮಾಕಂ ತತ್ರ ಸಂಭಿದ್ಯ ಕುಕ್ಷಿಂ ದೈವತಪುಂಗವಾಃ ॥126॥
ಮದೀಯಂ ತದ್ವರಂ ತೇಜೋ ನಿರ್ಗಮಿಷ್ಯತಿ ದೀಪ್ತಿಮತ್ ॥127॥

ಎರಡೂವರೆ.

ಇನ್ನಾದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ವಹ್ನಿನಾ ಪೀತಮಾತ್ರೇಣ ರೇತಸಾ ತವ ಶಂಕರ
ವಯಂ ಸಗರ್ಭಾಃ ಸಂಜಾತಾ ಗರ್ಭಕಾಲೇ ಹಿತೋ ಯಥಾ ॥128॥
ಉಪಹಾಸ್ಯಾ ವಯಂ ದೇವ ಪುಂಸಾಂ ಮದ್ಗರ್ಭಸಂಭವಃ
ಸರ್ವೇ ವೈ ಭೃಶಮುದ್ವಿಗ್ನಾಸ್ತವ ತೇಜೋವಶಾದ್ವಿಭೋ ॥129॥
ದಹ್ಯಮಾನಾ ಮಹಾದೇವ ನರಕೇ ಪಾಪಿನೋ ಯಥಾ
ಶರಣಂ ಭವ ದೇವಾನಾಂ ಕರಾಲಂಬಂ ದದಸ್ವ ನಃ ॥130॥
ದುಃಖೋದಧೌ ದುರುತ್ತಾರೇ ಪ್ರಣತಾರ್ತಿವಿನಾಶನ
ಭವದ್ಭಿರೀದೃಶಂ ಕಾರ್ಯಮಿಷ್ಟಂ ವೈ ಸುರಪುಂಗವಾಃ ॥131॥
ನೇಷ್ಟಂ ದೇವ್ಯುದರಸ್ಥಂ ಹಿ ತಸ್ಮಾದ್ಗರ್ಭದಶಾಂ ಗತಾಃ
ಶರದಾನವನೇ ಯೂಯಂ ಹ್ರದೋತ್ಸಂಗೇ ಪ್ರಸೂಯತ ॥132॥
ನಾರಾಯಣಂ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಪ್ರಸೂತಾಃ ಸರ್ವದೇವತಾಃ
ಗರ್ಭಶಲ್ಯವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಾ ಜಾತಾಸ್ತೇ ಸುಖಿನೋ ದ್ವಿಜಾಃ ॥133॥

ಇ[5]ವಾಱು[5] ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೬

---

1 ಶೆ (ಖ) 2 ಯಜಹರಿ (ಕ) 3 ಟ (ಗ) 4 ಥಾ (ಖ) 5 ವು (ಖಗ)

ಸುರನಗದ ಕಲ್ಮಣ್ಣು
ಮರ ಮಟ್ಟಿ ಗಿಡು ಬಳ್ಳಿ
ನೆರೆದ ತೃಣ ಮೃಗಖಗಾದಿಗಳನಿತ್ತುಂ
ಹರವೀರ್ಯವೇಧೆಯಿಂ
ವರರತ್ನಹೇಮವಾ
ದುರು ಮಹತ್ತ್ವ[1]ಮ[1]ನೊರೆದ ಸೌರಾದಿಯಿಂ

ಶರ್ವೇಣ ತೇಜಸಾ ತೇನ ರಂಜಿತೋ ಹೇಮಪರ್ವತಃ
ತತಃ ಕಾಂಚನತಾಂ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸಶೈಲವನಕಾನನಃ ||134||
ಸಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಮುನಯಶ್ಚೈವ ಯೇ ಕೇಚಿತ್ತತ್ರ ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ
ತೃಣಗುಲ್ಮಲತಾಶ್ಚೈವ ಜಲಸ್ಥಲರುಹಾಶ್ಚ ಯೇ ||135||
ಸರ್ವೇ ಕಾಂಚನಸಂಕಾಶಾಸ್ಸಂಜಾತಾಸ್ತತ್ಪ್ರಭಾವತಃ ||136||

ಇವೆರಡೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೭

ಪರಪುರುಷಲಿಂಗವದು
ಶಿರದೊಳಿರ್ದುಂ ಲಕುಮಿ
ಸರಸತಿ ಸಮಾಜ ತಂತಮ್ಮವರ್ಗೆ
ವರವಲ್ಲಭೆಯರಾಗಿ
ನೆರೆವರಿಂ ಮತ್ಸರಿಪ
ನರನಾವನೆಂದರ್ಥವಂ ಸ್ಕಾಂದದಿಂ

ಯಸ್ಯ ಲಿಂಗಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಜಾತಾಃ ಪತಿಷು ವಲ್ಲಭಾಃ
ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಾಗಾದಯೋ ದೇವ್ಯಃ ಕಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಮತ್ಸರೀ ಶಿವೇ ||137||

ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೮

ಅದು ವಿಷ್ಣುವೆಂದುಪರಿ
ಪದವಿರ್ವರಂ ಭಂಗಿ
ಸಿದುದಂದು ಶಿವನಜನಿಮವದನಜಿಯ
ಪದೆದು ಸೂರಿಗಳೀಕ್ಷಿ
ಪುದದೆ ತದ್ವಿಷ್ಣುವೆಂ
ದದನೊರೆದ ಶ್ರುತ್ಯರ್ಥದೊರೆಗೊರೆದವಂ

1 ವ (ಕಖ)

ಆ ಋಗ್ವೇದಂ-'ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಮ್
ಸದಾ ಪಶ್ಯಂತಿ ಸೂರಯಃ ದಿವೀವ ಚಕ್ಷುರಾತತಮ್'

ಇತಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಂಗೆ ವೀರೇಶ್ವರದೇವರುಯೆಂದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಂ —

ತಚ್ಛೇಪಸೋಽಪಿ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಯುವಾಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ನ ಹಿ ಕ್ಷಮೌ
ಸೂರಯೋ ಯತ್ರ ಪಶ್ಯಂತಿ ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಮ್ ||138||

ಇದಕ್ಕೆ ಕೂರ್ಮಪುರಾಣದೀಶ್ವರಗೀತೆ—

[1]ಅ[1]ಲಿಂಗಮೇಕಮವ್ಯಕ್ತಂ ಲಿಂಗಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ನಿಶ್ಚಿತಮ್
ಸ್ವಯಂಜ್ಯೋತಿಃ ಪರಂ ತತ್ತ್ವಂ ಪರೇ ವ್ಯೋಮ್ನಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಮ್ ||139||
ತದೇವ ಪರಮಂ ವ್ಯಕ್ತಂ ಪ್ರಭಾಮಂಡಲ ಮಂಡಿತಮ್
ತದಕ್ಷರಂ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಃ ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಮ್ ||140||
ಅವ್ಯಕ್ತಂ ಕಾರಣಂ ಯತ್ತದಕ್ಷರಂ ಪರಮಂ ಪದಮ್
ನಿರ್ಗುಣಂ ಶುದ್ಧವಿಜ್ಞಾನಂ ತದ್ವೈ ಪಶ್ಯಂತಿ ಸೂರಯಃ ||141||
ತನ್ನಿಷ್ಠಾಃ ಶಾಂತಸಂಕಲ್ಪಾಃ ನಿತ್ಯಂ ತದ್ಭಾವಭಾವಿತಾಃ
ಪಶ್ಯಂತಿ ತತ್ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಯತ್ತಲ್ಲಿಂಗಮಿತಿ ಶ್ರುತಿಃ ||142||
ಅನ್ಯಥಾ ನ ಹಿ ಮಾಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ಶಕ್ಯಂ ವೈ ಮುನಿಪುಂಗವಾಃ ||143||

ನಾಲ್ಕೂವರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಲಿಂಗಮೂರ್ತಿಶ್ಶಿವಜ್ಯೋತಿಸ್ತಮಸಮಸಶ್ಚೋಪರಿ ಸ್ಥಿತಃ ||144||

ಇತಿ.

ವಚನ॥ ತಮಸ್ಸೆಂ[2]ದೂ[2] ವಿಷ್ಣುವೆಂ[3]ದೂ[3] ಪರಿಯಾಯವಿದು. ವೇದೋಪನಿಷತ್ಪುರಾಣಾಗಮದ ನುಡಿಯಿದುಕಾರಣವಾಗಿ ತಮಸಃ ಪರವೆಂ[4]ದೊ[4]ಡೆಯೂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರವೆಂದೊಡೆಯೂ [5]ವೊಂ[5]ದು ವಿಷ್ಣುವಿಂ ಮೇಲಿಹುದು ಲಿಂಗವೆಂದ ಱುವುದೀ ಲಕ್ಷಣದಿಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೯

ಬಱಿ ಶಠೆಯನೆಸಗಿ [6]ಪು[6]ಗ
ಲುಱಿಕೆತ್ತ ಹರಿಯೊಡಲ
ನಿಱುಬಿನರಳಿಂಗೊಗೆದ ಪದ್ಮೋದ್ಭವಂ

---

[1] ಅ (ಗ) [2] ದು (ಗ) [3] ದು (ಗ) [4] ದ (ಕ) [5] ವೆಂ (ಗ) [6] ಹು (ಕ)

ತಱಿಸಲಿ[1]ಸಿಕೆ[1]ಱಲಜನ
ತೆಱಿದ ಗುದದಿಂ ವಿಷ್ಣು
[2]ಪೊ[2]ಱಗೊಗೆದು ಪಡೆದಧೋಕ್ಷಜವೆಸರುವಂ

ಶಿವರಹಸ್ಯಂ—

ದಿವ್ಯವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಂತೇ ಜಠರಾತ್ತಸ್ಯ ಧೀಮತಃ
ಅಧೋದ್ವಾರಾದ್ವಿನಿಷ್ಕ್ರಾಂತೋ ಭವಾಮ್ಯಹಮಧೋಕ್ಷಜಃ ||145||

ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೦

ವ|| ಎಲ್ಲಾಕ್ರಿಯೆಗಳುಂ ಮಾಹೇಶ್ವರರಾಧೀನವಾ[3]ಯತ್ತ[3]ಕರ್ಮರು ಸ್ವತಂತ್ರರು, ತಾವು ತಾವಾಗ ಬಲ್ಲರು, ಇಚ್ಛಾಧೀನದಿಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಂ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳಂ ಮಾಡಬಲ್ಲರು, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಾವು ತಮ್ಮನೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳಲಱಿಯರ ಸ್ವತಂತ್ರರು ಕರ್ಮಾಧೀನರು ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಹರೆಂಬಿದ[4]ನು[4] ವಿಭೂತಿಯಂ ತಳಿದೊಡೆ ಭಕ್ತನಂ ಮಾಡಬಹುದು [5]ಬ್ರಾ[5]ಹ್ಮಣನಂ ಮಾಡಬಹುದೆಯೆಂದು ಗ[6]ಳಪು[6]ವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯವಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಜನಿಸಿ ಮೊದಲೊಳು ಶೂದ್ರ
ನೆನಿಪನುಪನಯನದಿಂ
ದೆನಿಪ ದ್ವಿಜನೋದೆ ವಿದ್ವಾಂಸನೆನಿಪಂ
ಸಿನೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಕೆ ಶಿವಾ
ರ್ಚನದಿನಲ್ಲದೆಯಿಲ್ಲ
ವೆನುತೆ ವಿಧಿಸಿದ ಕಾರಣಪ್ರಮುಖದಿಂ

ವರ್ಣೇನ ಜಾಯತೇ ಶೂದ್ರಃ ಕ್ರಿಯಯಾ ದ್ವಿಜಜನ್ಮವಾನ್
ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವಿದ್ವಿದ್ವಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ||146||

ಇತ್ಯಾದಿ: ೬೧

ನೆರೆದ ವಿಪ್ರರ್ಗೆ ತಾಂ
ವರ ತೃತೀಯಂ ಜ[7]ನ್ಮ[7]
ಪರಮಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೆಂದಾ ಋಕ್ಕಿನ
ಒರೆಯುದತ್ಯಾಶ್ರಮಂ
ಪರಿಕಿಸಲ್ಮುಕ್ತಿಯಂ
ನೆರಪಲು ಸುಸಾಧ್ಯವೆಂದಾ ಅರ್ಥವಂ

---

1 ಸಿತ (ಕ) ಸಕೆ (ಗ) 2 ಹೊ (ಕ) 3 ಯಿತ್ತು (ಗ) 4 ನೂ (ಗ) 5 ಆ ಬ್ರಾ (ಗ) 6 ಳ:ಪು (ಕ) ಳಹು (ಖಗ) 7 ಲ್ಮ (ಕ)

ಆ ಋಗ್ವೇದಂ—

'ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವಿದ್ವಿದ್ವಾನ್ | ತದಸ್ಯ ತೃತೀಯಂ ಜನ್ಮೇತಿ'

ಇದಕ್ಕೆ ಕೈವಲ್ಯೋಪನಿಷತ್—

'ಅತ್ಯಾಶ್ರಮಸ್ಥಃ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ನಿರುಧ್ಯ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸ್ವಗುರುಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ'
ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೨

ಭೃಗುಮುನಿ ಹವ್ಯಾಖ್ಯನೃಪನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಾಡಿದಂದು

ಶರಣನೊಲಿದೊಡೆ ವಿಪ್ರ
ನರಿದೆ ಘಡ ತೆಗೆ[1]ಯೆಂದು[1]
ಶರಣಭೃಗುವಿತ್ತ ಹವ್ಯಾಖ್ಯನೃಪನಂ
ಅರವರಿಸದಿಂತು ಭೂ
ಸುರವರಿಯನಂ ಮಾಡಿ
ಯಿರಿಸಿತಂ ಭಾರತಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ

ಬಹು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೩

ವಸಿಷ್ಠಮುನಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಾಡಿದುದು

ಕರಮೆ ದ್ವಿಜನಂ ಮಾಡ
ಲರಿದೆಂಬ[2]ಡೆಮ್ಮ[2] ಶಂ
ಕರಶರಣನಾ ವಸಿಷ್ಠಂ ಕರುಣಿಸಿ
ಧರೆಗೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ
ನರಪನಂ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ
ವರನಾಗಲಿರಿಸಿತಂ ಭಾರತದೊಳು

ಬಹು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೪

ದಕ್ಷಾಧ್ವರ ವೃತ್ತಾಂತ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಹರಿಮುಖ್ಯರಂ ಗಣೇ
ಶ್ವರರೆರೆಯೆ ಭಾಗೆಯಂ
ವರವೇದವೇ ಪ್ರಮಾಣೆನಲೊರೆದವು
ನೆರೆದ ಮಖಕರಸು ಶಂ
ಕರನಿವರು ಪ್ರಥಮಹವಿ
ಗರುಹರೆಂದವುಮೆಂದ ಸ್ಕಂದಾದಿಯಂ

---

[1] ಯೆಮ್ಮ (ಗ) [2] ಡೆಂತು (ಗ)

ಆ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಸಂಹಿತೆ—

ಗಣೇಶ್ವರಬಲಂ ಚಾಗಾದ್ಭದ್ರಕಾಳೀಪುರೋಗಮವಮ್
ತೇ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಹಾಭಾಗಾಸ್ಸರ್ವೇ ದೀಪ್ತಾನಲಪ್ರಭಾಃ ||147||
ಊಚುಸ್ತಂ ಯಜಮಾನಂ ಚ ಋತ್ವಿಜೋಽಥ ಮುನೀಶ್ವರಾನ್
ವಯಂ ಹ್ಯನುಚರಾಸ್ಸರ್ವೇ ಶರ್ವಸ್ವಾಮಿತತೇಜಸಃ ||148||
ಭಾಗಾಭಿಲಿಪ್ಸಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತಭಾಗಾನ್ಯಚ್ಛಧ್ವಮೀಪ್ಸಿತಾನ್
ತಪಸಾ ಯಜ್ಞಭಾಗಿತ್ವಂ ಬಲೇನ ನಿಯಮೇನ ವಾ ||149||
ಐಶ್ವರ್ಯೇಣಾಥ ಯೋಗೇನ ನ[1]ಯ[1]ನೇಹ ಸುರಾಹಿ [2]ನಃ[2]
ಸರ್ವಂ ಚಾಸ್ಮಾಸ್ವಪಿ ಹಿತದ್ವಯಮಪ್ಯಂಶಭಾಗಿನಃ ||150||
ಅಥ ಚೇತ್ ಸ್ವಾಮಿನೋ ಭಾಗಾಸ್ತೇನ ಭಾಗಾರ್ಹತಾಂ ಗತಾಃ
ಸ್ವಾಮಿತ್ವಂ ಚ ಬಲೇ ಹೇತುಸ್ತಪೋವಾ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ||151||
ಅ[3]ಸ್ಮಾಸ್ವೇವೋ[3]ಭಯಂ ತಚ್ಚ ಸ್ವಾಮಿತ್ವಂ ತೇನ ತೇನ [4][ಹಿ][4]
ಅಥ ಚೇತ್ಕಸ್ಯಚಿ[5][ದಿಯಂ ಆ][5]ಜ್ಞಾ ಮುನಿಸುರೋತ್ತಮಾಃ ||152||
ಭಾಗಾ ಭವದ್ಭ್ಯೋ ದೇಯಾಸ್ತು ನಾಸ್ಮಭ್ಯಮಿತಿ ಕಥ್ಯತಾಮ್
ತಂ ಬ್ರೂತಾಜ್ಞಾಪಯತಿ ಯೋ ನೇಚ್ಛಾಂ ಪೋಹೇ ವಯಂ ತತಃ ||153||
ಏವಮುಕ್ತಾಸ್ತು ಹರಿಣಾ ಸರ್ವೇ ದೇವಾಃ ಪುರಸ್ಸರಾಃ
ಊಚುರ್ಮಂತ್ರಾಃ ಪ್ರಮಾಣಂ ನೋ ಭಾಗಂ ಪ್ರತಿ ಮಹೇಶ್ವರಮ್ ||154||
ಮಂತ್ರಾ ಊಚುಃ ಸುರಾ ಯೂಯಂ ತಮೋಪಹತಚೇತಸಃ
ಯೇನ ಪ್ರಥಮಭಾಗಾರ್ಹಂ ನ ಯಜಧ್ವಂ ಮಹೇಶ್ವರಮ್ ||155||
ಮಂತ್ರೈಸ್ಸ್ತೈಃ ಪ್ರೋಚ್ಯಮಾನಾ ಹಿ ನೈವ ಭಾಗಂ ದದುರ್ಯದಾ
ದೇವಾನ್ಮುಕ್ತ್ವಾ ಯ[6]ಯುರ್ಮಂತ್ರಾಃ[6] ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಂ ಸನಾತನಮ್ ||156||

ಇವು ಹತ್ತು.

ಇದಕ್ಕೆ ಯಜುಸ್ಸು—

'ಆವೋ ರಾಜಾನಮಧ್ವರಸ್ಯ ರುದ್ರ'ಮಿತಿ—

ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಂಬಪುರಾಣಂ—

---

[1] ಯೋ (ಖ) [2] ವಃ (ಕ) [3] ಸ್ಮಾಸ್ವಿಯೋ (ಕ) ಸ್ಮಸ್ವೇವೋ (ಖ) ಸ್ಮಾಸ್ವೇವ (ಗ) [4] ನ (ಕ) ವಃ (ಖ) ನಃ (ಗ) [5] ದಿಯಂ ಮಾ (ಕ) ದಿಯಂಮಾ (ಖ) ದೆಯುಮಾ (ಗ) [6] ಯುಂ ಮತ್ರಂ (ಗ)

ಸಾಕ್ಷಾದಧ್ವರರಾಜಸ್ತು ಸ ಏವ ಖಲು ನಾಪರಃ
ಯಸ್ತ್ರಿಣೇತ್ರಶ್ಶಿವಸ್ಸಾಂಬಃ ಸ ತ್ವಯಾ ನಾರ್ಚಿತಃ ಖಲು ||157||

'ಯಜ್ಞೋವೈವಿಷ್ಣುಃ' ವಿಷ್ಣುರ್ಯಜಃ' ಎಂದೆರಡು ಶ್ರುತಿ ಸಂಜ್ಞೆಯಿಂ 'ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಶಿರ'ವೆಂದೆನೆ, ಯಜ್ಞಶಿರವೆಚ್ಚರಿದು ಯಜ್ಞವಾಟದೊಳುರುಳೆ ಪ್ರಜ್ಞವೀರಾಂಕ[1][ನೊ][1]ಲ್ದೆಸೆ[2]ದ[2] ಕಥೆಯಂ—

ಯಜು[3]ಸ್ಸ್ನ[3] 'ಯಜ್ಞೋ ವೈ ವಿಷ್ಣುಃ' 'ವಿಷ್ಣುರ್ಯಜ್ಞಃ' ಖುಕ್ಕು ಆ ಎರಡೂ 'ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಶಿರಶ್ಛೇತ್ತಾ' ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೫

ಸುರಪನೊಜಲೆಗಳಾಗಿ
ಹರಿಚಾಪ ಶಿರುವರಿಯೆ
ಶಿರವೆರಸಿ ನೆಗೆದಿಂದ್ರಧನುವಾಯಿತು
ಹರಿಶಿರಂ ಘರ್ಮನು
ತ್ತೋಜಲಿಯಾ ಹೋಮದೊಳು
ನೆರೆದುರಿದುದೆಂದ ಶ್ರುತಿಲೈಂ[4]ಗಾ[4]ದಿಯಿಂ

ವಾಜಸನೀಯಂ—

'ತಸ್ಯೇಂದ್ರೋ ವರ್ಮಿ ರೂಪೇಣ ಧನುಜ್ಯಾರ್ಮಚ್ಛಿನತ್ ಸ್ವಯಮ್
ತದಿಂದ್ರಧನುರಿತ್ಯಜ್ಯಮಭ್ರವರ್ಣೇಷು ಚೇಕ್ಷ್ಯತೇ
ಏತದೇವ ಸಂಯುಗೇ ಬಾರ್ಹಸ್ಪತ್ಯಸ್ಯ ಏತದ್ರುದ್ರಸ್ಯ ಧನುಃ ರುದ್ರಸ್ಯ
ತ್ವೇವ ಧನುರಾರ್ತ್ನಿ ಶಿರಉತ್ಪಿಪೇಷ
ಧನುರಾರ್ತ್ನಿ ವಿಷ್ಟುರಂಶ್ಯೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಶಿರಃ ಪ್ರತಿ[5]ಚ್ಛೇದ[5]ತ್
ತತುಘ್ನಮಿತಿ (?) ಪಪಾತ'
ಇದುಯಜುಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಉಂಟು

ಲೈಂ[6]ಗಂ[6]—

ಪಪಾತ ಚ ತದಾ ಭೂಮೌ ವಿಸಂಜ್ಞಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ
ಪುನರುತ್ಥಾಯ ತಂ ಹಂತುಂ ಚಕ್ರಮುದ್ಯಮ್ಯ ಸ ಪ್ರಭುಃ ||158||
[7]ವ್ಯ[7]ಷ್ಟಂಭ[8]ಯ[8]ದದೀನಾತ್ಮಾ ಕರಸ್ಥಂ ನ ಚಚಾಲ ಚ
ಅತಿಷ್ಠತ್ ಸ್ತಂಭಿತಸ್ತೇನ ಪಾಷಾಣ ಇವ ನಿಶ್ಚಲಃ ||159||
ತ್ರಿಭಿಶ್ಚ ಘರ್ಷಿತಂ ಶಾರ್ಙ್ಗಂ ದ್ವಿಧಾಭೂತಂ ಪ್ರಭೋಸ್ತದಾ
ಶಾರ್ಙ್ಗಕೋಟಿಪ್ರಸಂಗಾದ್ವೈ ಚಿಚ್ಛೇದ ಸ ಶಿರಃ ಪ್ರಭುಃ ||160||

---

1 ನಾ (ಕಖಗ) 2 ವ (ಕ) 3 ಸಾ (ಕ) 4 ಗ್ಯಾ (ಕ) 5 ಛ್ಚವ (ಗ) 6 ಗ್ಯಂ (ಕ) 7 ತ್ವೈ (ಗ) 8 ವ (ಗ)

ತತುಘ್ನಮಿತಿ (?) ಪಪಾತ ಶಿರಸ್ತಸ್ಯ ಧರಾತಲೇ
ವಾಯುನಾ ಪ್ರೇಷಿತಂ ಚೈವಾಘ್ರಾಣಜೇನ ಪಿನಾಕಿನಃ ॥161॥
ಪ್ರವಿವೇಶ ಕ್ಷಣಾದೇವ ತದಾಹ್ಯಾಹವನೀಯ ತೇ ॥162॥

ನಾಲ್ಕುವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೬

ಬೆಣ್ಣೆಗಳ್ಳನ ನ[1]ಚ್ಚಿ[1]
ಹಣ್ಣೆ ಶಿವವಿರಹಿತಂ
ಬಣ್ಣವಣ್ಣೆಗೆಯ ದೈವವ ನೆರ[2]ಪ[2]ಲಾ
ಚಿಣ್ಣವೀರೇಶನಿಂ
ಹು[3]ಣ್ಣ[3]ಬೇನೆಯ ಹಣ್ಣ
ನುಣ್ಣನುಣುತಿರ್ಪಧ್ವರವ ಲೈಂ[4]ಗ[4]ದಿಂ

ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಶಿರಸಶ್ಛೇತ್ತಾ ಪೂಷ್ಣೋ ದಂತವಿನಾಶನಃ
ವಹ್ನಿಹಸ್ತಹರಸ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಭಗನೇತ್ರನಿಪಾತನಃ ॥163॥
ಪಾದಾಂಗುಷ್ಠೇನ ಸೋಮಾಂಗಪೇಷಕಃ ಪ್ರಭುಸಂಜ್ಞಿತಃ
ಉಪೇಂದ್ರೇಂದ್ರಯಮಾದೀನಾಂ ದೇವಾನಾಮಂಗತಕ್ಷಕಃ ॥164॥
ಸರಸ್ವತ್ಯಾ ಮಹಾದೇವ್ಯಾ ನಾಸಿಕೋಷ್ಠೋರ್ಧ್ವಕಂ ತನುಃ ॥165॥

ಎರಡೂವರೆ. ಆ ಲೈಂ[5]ಗ[5]ದ ವ್ಯಾಪೋಹನ ಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೭

ಸಲೆ ಮಖದ ಬೂದಿಯೊಳು
ಕೊಲಲವಿದ ಹರಿಯಜರ
ತಲೆವಿಡಿದು ತೆಗೆತೆಗೆದು ಕೊಲಲು ಶಿವನು
ಎಲೆ ಧೂಳಿತರನಯ್ಯೊ
ಕೊಲಲಹುದೆ ವೀರಯೆನೆ
ತಲೆಗಾದುಬಿಟ್ಟುದಂ ಸ್ಕಂದದಲ್ಲಿ

ಕಾಳಿಕಾಖಂಡಂ—

ದಕ್ಷಯಜ್ಞವಿನಾಶೇಽಪಿ ವೀರಭದ್ರೇಣ ದೇವತಾಃ
ಭಸ್ಮರಾಶೌ ನಿಮಗ್ನಾನಾಂ ಕೇಶೇಷ್ವಾಕೃಷ್ಯ ಶೂಲಿನೇ ॥166॥
ದರ್ಶಿತಾ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದ್ಯಾಶ್ಶಿವೇನ ಕೃಪಯೋಜ್ಝಿತಾಃ ॥167॥

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೮

---

1 ಚಿF (ಖ) 2 ಹ (ಖಗ) 3 ಣ್ಣು (ಕ) 4 ಗ್ಯ (ಕ) 5 ಗ್ಯ (ಕ)

ನರ[1]ನೆ[1]ಡಗ ದೈವವಂ
ಪಿರಿದುವರ್ಚಿಸಿ ದೈವ
ವೆರಸು ಕಡಿವಡೆಗು ಪಾಪಿಗಳುಮೆನಲು
ನರ[2]ಕಿ[2] ದಕ್ಷಕ್ಷುಪರ
ವೊರೆದ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸರಿ
ಗೆರಡನೆಯ ಶ್ರುತಿಯೊಳಿರ್ಪಾ ಮಂತ್ರ[3]ಮಂ[3]

ಯ[4]ಜು[4]ಸ್ಸು - 'ಯೋ ವಾ ಅಯಥಾ ದೇವತಂ ಯಜ್ಞಮುಪಚರತಿ ಆದೇವ ತಾಭ್ಯೋ ವೃಶ್ಚತೇ ಪಾಪೀಯಾನ್ ಭವತೀತಿ' ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೯

ದಕ್ಷಾಧ್ವರದಲ್ಲಿ ಶಿವವಿರಹಿತವಾಗಿ ನೆರೆದ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ[5]ಯುಂ[5] ಋಷಿಗಳಿಗೆಯುಂ ಆ ದಕ್ಷಂಗೆಯೂ ದಧೀಚಿದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪಮಂ ಮತ್ತೆ ಕ್ಷುಪನಿಮಿತ್ತಂ ನಾರಾಯಣನ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದಧೀಚಿದೇವರು ಆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕೈದುಗೆಳೆಲ್ಲವಂ ಸುಟ್ಟು ಚಕ್ರ[6]ವ[6] ನುಂಗಿ ಶಾಪ[7]ಮಂ[7] ಕೊಟ್ಟು[8]ದೊ[8]ಳಗಾದವಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಹರಿಯುಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸು
ತ್ತೊರೆದಂ ದಧೀಚಿ ಪೂ
ಜ್ಯರನುಳಿದ ಪೂಜ್ಯಪೂಜನವೆ ದಕ್ಷಾ
ನರಕಿ ಕೇಳ್ ಶಿರವರಿಸ
ದಿರದೆಂದ ನುಡಿಯ ತೈ
ತ್ತಿರಿಯದೊರೆ ವಾಯುವೀಯದ ಮುಖದೊಳು

ಅಪೂಜ್ಯಪೂಜನೇ ಚೈವ ಪೂಜ್ಯಾನಾಂ ಚಾಪ್ಯಪೂಜನೇ
ನರಃ ಪಾಪಮವಾಪ್ನೋತಿ ಮಹದ್ವೈ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥168॥
ಅಸತಾಂ ಸಮ್ಮತಿರ್ಯತ್ರ ಸತಾಮವಮತಿಸ್ತಥಾ
ದಂಡೋ ದೈವಕೃತಸ್ತತ್ರ ಸದ್ಯಃ ಪತತಿ ದಾರುಣಃ ॥169॥

ಎರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೦

ಹರನನುಳಿದೆಲೆ ದಕ್ಷ
ಹರಿಯೊಡಂಬಟ್ಟೈ ದಿಟ
ಉರುಳಲುರುಳಲಿ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗಳೆನುತಂ

---

[1] ನ (ಖ) [2] ರೆ (ಗ) [3] ವಂಖ (ಗ) [4] ಜ (ಗ) [5] ಯೂ (ಕ) [6] ವಂ (ಕ) [7] ವಂ (ಕ) [8] ಪೊ (ಗ)

ವರ ದಧೀಚರು ಶಪಿಸ
ಲೊರೆದೊರೆಗಳಿಗೆ ಸಾಂಬ
ವೊರೆಯಿತಾ ವಾಯುವೀಯದ ಸಂಗಡಂ

ಅಂತರೇಣ ಮಹಾದೇವಂ ಪೂಜಿತೋಽಸಿ ಜನಾರ್ದನ
ಅಧ್ವರೇ ತವ ದೇವೇಶಾದ್ದಂಡಸ್ತ್ರೀವ್ರೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥170॥
ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪೂಜ್ಯತಮೋ ರುದ್ರಸ್ತ್ವಯಾ ಕಸ್ಮಾನ್ನ ಪೂಜಿತಃ
ಅಂತರೇಣ ಮಹಾದೇವಂ ಕ್ಷುದ್ರೋ ವಿಷ್ಣುಸ್ತ್ವಯಾರ್ಚಿತಃ ॥171॥
ಶಿರಸಸ್ತ್ವಧ್ವರಸ್ಯಾಪಿ ಛೇದೋ ದಕ್ಷ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥172॥

ಇವೆರಡೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿಃ ೭೧

ಶಿವನಿಲ್ಲದಧ್ವರಕೆ
ಕವಿದ ಋಷಿಯರು ಕೇಳಿ
ಭವಭಕ್ತಿಭಾವವೇದದ ಸಂಗಮಂ
ನಿವಗಾನದಿರಲೆನು
ತ್ತವರ್ಗಾ ದಧೀಚಿಮುನಿ
ತವೆ ಶಾಪವಿತ್ತುದುಮನಾ ಸಾಂಬದಿಂ

ಅಧ್ವರೇ ಚಾನ್ವಿತಾ ಯೂಯಂ ಮುನಯೋ ರುದ್ರವರ್ಜಿತಾಃ
ಯುಷ್ಮಾಕಂ ವೇದಸಂಬಂಧೋ ಭಾವೀ ನೈವ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥173॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೨

ವರತ್ರಿಪುಂಡ್ರದೊಳು ಹರ
ಗುರುಕರುಣದೊಳು ಭಸಿತ
ದೊರೆದ ಧೂಳನ ಮುಖ್ಯದೊಳು ಸಂತತಂ
ಬೆರಸದಿರಿ ನೀವು ನಿ
ಮ್ಮುರು ಸಂತತಿಗಳು ಸಲೆ
ಬೆರಸಿ ಶ್ರುತಿಬಾಹ್ಯದೀಕ್ಷೆಗಳೊಳೆನುತುಂ

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣೇ ಭಸ್ಮಕುಂಠನೇ ವೇದಮಂತ್ರಿತೇ
ಭವೇತ ವಿಮುಖಾ ಯೂಯಂ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ವಂಶಜಾಸ್ತಥಾ ॥174॥
ವೇದಬಾಹ್ಯೇಷು ಮಂತ್ರೇಷು ಪಾಂಚರಾತ್ರಾದಿಷು ದ್ವಿಜಾಃ
ಭವೇತ ದೀಕ್ಷಿತಾ ಯೂಯಂ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ವಂಶಜಾಸ್ತಥಾ ॥175॥§

ಈ ಎರಡು ಸಾಂಬಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೩

§ ಈ ಪದ್ಯ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ.

‡ಬಿಡದೆ ಚಕ್ರಾದಿಯುಮ
ನೊಡಲೊಳಂ ಕೀಸಿ ಮಟ್ಟಿ
ವಡಿಕೆಯಿಂದೂರ್ಧ್ವತಿಲಕಾದಿಗಳುಮಂ
ಸಡಯಿಪಾ ಷಂಡದೊಳು
ವೊಡದೋಡುಗಳಿರೆಂದು
ಕಡುಗಲಿ ದಧೀಚಿಮುನಿರಾಯನೊರೆದಂ

ಅಂಗೇಷು ಚಾಂಕಿತಾ ಯೂಯಂ ಶಂಖಚಕ್ರಾಂಕುಶಾದಿಭಿಃ
ಭವೇತ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ವೇದಬಾಹ್ಯಾ ದ್ವಿಜಾಧಮಾಃ ॥176॥
ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರೇ ತಥಾ ಶೂಲೇ ವರ್ತುಲೇ ಚತುರಸ್ರಕೇ
ಚಿಹ್ನೇ ವೇದವಿರುದ್ಧೇ ತು ಭವೇತ ಶ್ರದ್ಧಯಾನ್ವಿತಾಃ ॥177॥
ಶ್ರೌತಸ್ಮಾರ್ತಸದಾಚಾರೈರ್ವರಿಷ್ಠೈಶ್ಚ ವಿವರ್ಜಿತಾಃ
ವೇದಬಾಹ್ಯೇ ಚ ದುರ್ಮಾರ್ಗೇ ಭವೇತಾವಿದ್ಯಯೈವ ತು ॥178॥

[1]ಇವು[1] ಮೂಱು ಶ್ಲೋಕವಾ ಸಾಂಬದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೪

ನರಪತಿಗೆ ಹಿತವಾಗಿ
ಹರಿ ದಧೀಚಿಯನೆಯ್ದೆ
ಧುರಕೆ ಚಕ್ರವನಿಕ್ಕೆ ಶಪಿಸಿ ಕೊಂದು
ಎಱಗಿ ತಲೆಯಂ ಕುತ್ತಿ
ಬಱುಗೈಗಳಿಂದಂದು
ಗಱಗಱನೆ ತುಱಿಸಿತಂ ಸ್ಕಂದಾದಿ[2]ಯಿಂ[2]

ಆ ಸ್ಕಂದದ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ನಿರ್ಜಿತಸ್ತ್ವಂ ದಧೀಚೇನ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಸಮರುದ್ಗಣಃ
ಕಂಡೂಯಮಾನಶ್ಶಿರಸಿ ಗತಸ್ತದ್ವಿಸ್ಮೃತಂ ತ್ವಯಾ ॥179॥
ಚಕ್ರಂ ವಿಕ್ರಮಸಾಹಾಯ್ಯಂ ಚಕ್ರಪಾಣೇ ತವ ಪ್ರಿಯಮ್
ಕುತಃ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಕೃತಂ ಕೇನ ತ್ವಯಾ ತದಪಿ ವಿಸ್ಮೃತಮ್ ॥180॥
[3]ಈ ಎ[3]ರಡೂ ನರಸಿಂಹಂಗೆ ಶರಭೇಶ್ವರನಣಕವಾಗೆಂದ ವಾಕ್ಯಂ

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಸಂಕಾಶಂ ದ್ವಿತೀಯಂ ಚಕ್ರಮುತ್ತಮಮ್
ಕುಂಠಿತಂ ಹಿ ಚ್ಯಾವನಿನಾ ದಧೀಚೇನ ಮಹರ್ಷಿಣಾ ॥181॥

---

1 ಈ (ಖ) 2 ಯಂ (ಖ) 3 ಇವೆ (ಖ)

‡ ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ 'ಗಂಗೋತ್ಪತ್ತಿ' ಎಂದಿದೆ.

ದಗ್ಧಂ ಶಾರ್ಙ್ಗಂ ತವಾಸ್ತ್ರಂ ಚ ಲಬ್ಧಂ ದೇವಪ್ರಸಾದತಃ ॥182॥

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೫

ಶರಣನಿಂ ಚಕ್ರವಂ
ದಿರದೆ ಪೋಗಲು ಶಿವನ
ಸರಸಿಜಂ [1]ಸಾವಿರ[1]ದೊಳೊಂದು ಕುಂದೆ
ಹರಿ ಕಣ್ಣನಿತ್ತು ತಾ
ಮರಸ ದೃಕ್ಚಕ್ರ[2]ಮಂ[2]
ಮರಳಿ ಶಿವನಿಂ ಪಡೆದುದಂ ಲೈಂ[3]ಗ[3]ದಿಂ

ತದಾ ಪ್ರಭೃತಿ ತಂ ಪ್ರಾಹುಃ ಪದ್ಮಾಕ್ಷಮಿತಿ ಸುವ್ರತಾಃ
ತದೈವ ನಯನಂ ಚಕ್ರಂ ವಿಷ್ಣವೇ ನೀಲಲೋಹಿತಃ ॥183॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೬

ಪಿರಿಯ ದೈವದ ಪೂಜೆ
ನೆರೆ[4]ಪು[4]ಗಳಿಳವನೆನು
ತ್ತಿರೆ ಯೋ ಯಥಾಯೆಂದ ತೈ[5]ತ್ತಿ[5]ರಿಯ[6]ದಿಂ[6]
ವರ ದಧೀಚಿ ಪ್ರಭೃತಿ
ಶರಣರೆಸಗೀ ಕೃತಿಗೆ
ಹರನುದುಘಸಂಪತ್ತಿಗಾಗಿರ್ದ[7]ವಂ[7]

‘ಯೋ ಯಥಾ ದೇವತಂ ಯಜ್ಞಮುಪಚರತಿ
ಆದೇವತಾಭ್ಯೋ ವೃಶ್ಚತೇ ಪಾಪಿಯಾನ್ ಭವತೀತಿ’

ಇಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಮುಪಚರತಿ ಎಂಬಿದು ಮೂ[8]ಲ[8]ಪಾಠದಲಿಲ್ಲೆನಲಾಗದೀ ಮಂತ್ರದ ಹಿಂದಣ ‘ಯೋ ವಾ ಅಯಥಾ’ ಎಂಬ ಮಂತ್ರಾರ್ಥಪ್ರಕರಣದ ಬಲುಹಿಂದಿ[9]ಲ್ಲಿಗೆ[9]ಯೂ ಆ ಪದಂ ಬಹುದೆಂದಱಿವುದು

ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೭

ಗೌತಮದೇವರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಶಾಪ ಬಂದ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಹರನಣುಗ ಗೌತಮಗೆ
ವರುಷ[10]ಏರಾಱಱಿೊಳ
ಗು[10]ರಿವ ಬಱಗಳಿದು ಕಱಿಮನದ ದ್ವಿಜರು

1 ನಾಸಿಕ (ಕ) 2 ವಂ (ಖ) 3 ಗ್ಯ (ಕ) 4 ಹು (ಖ) 5 ತ್ತ (ಕ) 6 ದಾ (ಖಗ)
7 ವ್ರಂ (ಖ) 8 ಲಂ (ಕ) 9 ಲ್ಲಿ (ಗ) 10 ಸೀರಾಱಱತೂಳು (ಕ) ರಾಱಱುಯೊಳ್ ಗು (ಗ)

ನೆರೆದಸೂಯ[1]ದೆ[1] ಮುನಿಗೆ
ಬಱಿಯದೊಂದಭಿಯೋಗ
ವೊರೆದು ಶಾಪಂಬೆತ್ತುದಂ ಸ್ಕಂದ[2]ದಿಂ[2]

ಆ ಸೂತಸಂಹಿತೆಯ ಯಜ್ಞವೈಭವ ಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ಯೇ ತೇ ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಸ್ಸರ್ವೇ ಯದ್ದ್ವಿಷಂತೋ ಮಹೇಶ್ವರಮ್
ಭವಂತು ವೇದಬಾಹ್ಯಾಸ್ತೇ ತಮೋಪಹತಚೇತಸಃ ॥184॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೮

ಶಿವಕೀರ್ತಿ ಶಿವಭಕ್ತಿ
ಶಿವತೀರ್ಥ ಶಿವಮಾರ್ಗ
ಶಿವನವರ್ಮೊದಲಾದವೆನಿತನಿತುವಂ
ಶಿವನ ಸೊಮ್ಮಿದಿದೆನ್ನ
ದವಿಚಾರ[3]ದಿಂ[3] ಸದಾ
ನಿವನಿವಗೆ ನಿಂದಿಸುವುದೆಂದದುವುಮಂ

ಆ ಯಜ್ಞವೈಭವ ಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ಮಹಾದೇವಸ್ವರೂಪೇ ಚ ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ವಿಗ್ರಹೇ
ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಭಕ್ತೌ ಚ ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ನಾಮ್ನಿ ಚ ॥185॥
ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನೇ ಮಹಾದೇವಪರಿಗ್ರಹೇ
ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಚ ಸ್ಥಾನೇ ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಕೀರ್ತಿಷು ॥186॥
ಮಹಾದೇವಾಪದಾನೇ ಚ ಮಹಾದೇವಾಶ್ರಯೇಷು ಚ
ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಚೋತ್ಕರ್ಷೇ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರೋದ್ಧೂಳನಾದಿಷು ॥187॥
ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ ರುದ್ರಲಿಂಗಸ್ಯೈವ ತು ಪೂಜನೇ
ರುದ್ರಾಲಯದಿದೃಕ್ಷಾಯಾಂ ರುದ್ರಯಾತ್ರಾದಿಕರ್ಮಸು ॥188॥
ಯದ್ಯತ್ತು ರುದ್ರಸಂಬಂಧಿ ತತ್ರ ತತ್ರಾಪಿ ದುರ್ಜನಾಃ
ಭವೇತ ವಿಮುಖಾ ಯೂಯಂ ಸರ್ವದಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥189॥

ಇ[4]ವೈದು ಇತ್ಯಾದಿ[4]. ೭೯

ಶ್ರುತಿಮಾರ್ಗವಂ ನಿಮ್ಮ
ಸತಿಯರಂ ಬಿಟ್ಟು ಪರ
ಸತಿಪತಿಗಳಾಗಿ ಗೋವಿಂದಾದಿ[5]ಯಂ[5]

---

1 ದಿ (ಕ) 2 ದಿ (ಗ) 3 ರಿಂ (ಗ) 4 ವು ಅಯಿದೂ (ಕ) 5 ಯಿಂ (ಕ)

ಜಿತಪುರಂಗಧಿಕರೆಂ
ದತಿಸಾಹಸಭ್ರಾಂತಿ
ಯುತರಾಗಿ ವಿಪ್ರಾಧಮರಿರೆಂದುದಂ

ಆ ಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತಿಪುರಾಣೋಕ್ತೇಷ್ವರ್ಥೇಷು ಸಕಲೇಷು ಚ
ಭವೇತಾನುನ್ಮುಖಾ ಯೂಯಂ ಸರ್ವದಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥190॥
ಸ್ವದಾರಾಗಮನೇ ಚೈವ ಪರದಾರಪರಿಗ್ರಹೇ
ಭವೇತ ಚೋನ್ಮುಖಾ ಯೂಯಂ ಸರ್ವದಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥190॥†
ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿದೇವತಾ[1]ಸ್ಸರ್ವೇ[1] ವಿಶಿಷ್ಟಾಶ್ಶಂಕರಾದಿತಿ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ನಾಃ ಭವೇತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥191॥

ಮೂಱುಶ್ಲೋಕ ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೦

ಕ[2]ಡೆ[2]ಗಿ ಶಂಖಾದಿಯಿಂ
ಸುಡಿಸಿಕೊಂಬುದು ಮಟ್ಟಿ
[3]ವ[3]ಡಿಕೆಯಿಂದೂರ್ಧ್ವಬರೆಗಳನನುದಿನಂ
ಕಡುಭಕ್ತಿಯಿಂ[4]ದೆ[4] ನಿ
ಮ್ಮೊಡಲೊಳಂಕಿತರಾಗಿ
ಪೊಡವಿಯೊಳು ಬಡಬಡಿಸುತಿರಿಮೆಂದುದಂ

ಆ ಖಂಡಂ—

ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಚಾಪದಂಡಪಾಶಾಂಕುಶಾದಿಭಿಃ
ಅಂಕಿತಾಶ್ರದ್ಧಯಾ ಯೂಯಂ ಭವೇತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥192॥
ವರ್ತುಳಾಶ್ವತ್ಥಪರ್ಣಾರ್ಧಚಂದ್ರದೀಪಾದಿಲಿಂಗಿನಃ
ಭವೇತ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಲಲಾಟೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥193॥

ಎರಡೂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೧

* ಉರದೊಳೋವದೆ ಕ್ಷೀಣ
ನರರ ರೂಪುಗಳುಮಂ
ಪರಿಪರಿಯ ಹೆಸರಕ್ಕರವನೆಲ್ಲರುಂ

---

1 ಸರ್ವಾF (ಖ) 2 ಡ (ಕ) 3 ಮ (ಕ) 4 ದ (ಖ)

† ಈಪದ್ಯ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ.

* ಈ ಪದ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ 'ಶಿವನನುಜ್ಞೆಯಿಂ ವಿಷ್ಣು ಸಾವ ಹುಟ್ಟುವನೆಂದುದ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ' ಎಂದಿದೆ.

ಪರಿಕಿಸದೆ ಬರದುಕೆಂಂ
ಡಿರಿ ಲೆಂಕರಾಗಿ ಪಾ
ರ್ವರಿರ ಕಡುನೇಹದಿಂದೆಂದು ಬಿಡದೆ

ಆ ಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ವಿಹೀನಜಾತಿನಾಮ್ನಾ ತು ರೂಪೇಣ ಚ ತಥೈವ ಚ
ಅಂಕಿತಾಃ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಯೂಯಂ ಭವೇತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥194॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೨

ಪಿತ ಮಾತೆ ಭ್ರಾತೃ ಸುತ
ಸತಿ ತೀರ್ಥ ದೈವವಂ
ಗತಿಗೆಟ್ಟು ಮಾಱಿ ಸುರೆ ಮಾಂಸಾದಿಯಂ
ಹತಬೌದ್ಧ ವೈಷ್ಣವಾ
ರ್ಹತ ಶಾಕ್ತ ಪಾಷಂಡ
ಯುತರಾಗಿ ಶಂಕೆಗೆಟ್ಟಿರಿಮೆಂದುದಂ

ಆ ಖಂ[1]ಡಂ[1]—

ಪಿತೃಮಾತೃಸುತಭ್ರಾತೃಭಾರ್ಯಾವಿಕ್ರಯಿಣಸ್ತಥಾ
ಬಂಧುವಿಕ್ರಯಿಣಸ್ತದ್ವದ್ಭವೇತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥195॥
ದೈವವಿಕ್ರಯಿಣಸ್ತದ್ವತ್ತೀರ್ಥವಿಕ್ರಯಿಣಸ್ತಥಾ
ಧರ್ಮವಿಕ್ರಯಿಣಸ್ತದ್ವದ್ಭವೇತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥199॥§
ಸುರಾವಿಕ್ರಯಿಣಸ್ತದ್ವನ್ಮಾಂಸವಿಕ್ರಯಿಣಸ್ತಥಾ
ಮತ್ಸ್ಯವಿಕ್ರಯಿಣಸ್ತದ್ವದ್ಭವೇತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥200॥§
ಪಂಚರಾತ್ರೇ ಚ ಕಾಪಾಲೇ ತಥಾ ಕಾಳಾಮುಖೇಽಪಿ ಚ
ಶಾಕ್ತೇ ಚ ದೀಕ್ಷಿತಾ ಯೂಯಂ ಭವೇತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥201॥
ಬೌದ್ಧೇಽಪಿ ಚಾರ್ಹತೇ ಚೈವ ಭವೇತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ
ಪಾಷಂಡೇಷು ತಥಾನ್ಯೇಷು ಮಾರ್ಗೇಷ್ವಶ್ರೌತಕೇಷು ಚ ॥202॥
ಶ್ರದ್ಧಯಾ ದೀಕ್ಷಿತಾ ಯೂಯಂ ಭವೇತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥203॥

ಐದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೩

---

1 ಚಲಂ (ಕ)

§ ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ.

[1]ಫಲವೇಕೆ ನಿಮಗೆ ನಿಜ
ಲಲನೆಯರ್ಗೆ ಸಂತತಿಗೆ
ಕುಲಪರಂಪರೆಗೆ ಶಿವಭಕ್ತಿಯೆಂದುಂ
ಸಲೆಯಾಗದಿರಲೆಂದು
ಕಲಿದೊಪಕರ ಗಂಡ
ನುಲಿದು ಗೌತಮನಿತ್ತು ಮುದ್ರಿಸಿದುದಂ

ಆ ಖಂಡಂ—

ಯುಷ್ಮಾಕಂ ವಂಶಜಾತಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ಸ್ತ್ರೀಭಿಸ್ಸಹ ದ್ವಿಜಾಃ
ಮದುಕ್ತಾರ್ಥಪ್ರಕಾರೇಣ ಭವೇತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮಾಃ ॥204॥
ಬಹುನೋಕ್ತೇನ ಕಿಂ ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಛಿವೇ ಸಂಸಾರಮೋಚಕೇ
ತತ್ಸಂಬಂಧೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತ್ಯುದಿತೇಷು ಚ ॥205॥
ಯುಷ್ಮಾಕಂ ವಂಶಜಾತಾನಾಂ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಚ ತಥೈವ ಚ
ಶ್ರದ್ಧಾಭಾವಸ್ಸದೈವಾಸ್ತು ಶಾಪಸ್ತೀವ್ರಃ ಕೃತೋ ಮಯಾ ॥206॥

ಮೂಱು ಶ್ಲೋಕ ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೪

ಭೃಗುಮುನೀಶ್ವರನು ವಿಷ್ಣುವಿಗೆಯೂ ವೈಷ್ಣವರಿಗೆಯೂ **ಶಾಪವಿತ್ತ ಪರಿ**ಯನೂ ಅವರಿಗೆ ಏಕಾದಶೀವ್ರತ ಬಂದ ಪರಿಯನೂ ತೋಱುವ **ಪ್ರಕರಣಂ**—

ಸ್ತ್ರೀಯನೇಕಾಕಿಯಂ
ವಾಯಕ್ಕೆ ತಲೆಯರಿದ
ಹೇಯವಱಿಯದ ಹರಿಗೆ ಭೃಗು ಶಪಿಸಿದಂ
ಪೂಯಜೀವಿಗಳೆನಿಪ
ಕಾಯವೀರ್ೖದನೆ
ಯ್ದಾಯತಿಕೆಗೆಟ್ಟುದಂ ಸ್ಕಂದಾದಿಯಿಂ

ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ಮತ್ಸ್ಯಕಚ್ಛಪರೂಪಸ್ಥೋ ಮಾಂಸಾಸೃಕ್ಪೂಯಭುಗ್ಭವ
ತಥಾ ಸೂಕರರೂಪೇಣ ಜಗದ್ವಿಷ್ಟಾಕ್ಷಯಂ ಕುರು ॥207॥
ನರಸಿಂಹಾದಿಭಿರ್ದೇಹೈಃ ಕುತ್ಸಿತೈಸ್ತಾಮಸೈಸ್ತಥಾ
ಅನೇಕದುಃಖಬಹುಲೈರ್ಯುಕ್ತೋ ಭವ ಚಿರಂ ಹರೇ ॥208॥

ಎರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೫

---

[1] ಪ (ಗ)

ಮನದೊಳೀಶ್ವರನಲ್ಲ
ದನುದಿನದೊಳನ್ಯರಂ
ನೆನೆಯದುದು ನನ್ನಿಯಾದೊಡೆ ಮಾಧವಾ
ನಿನಗಾಗಲಿ ವಿಶಾಪ
ವೆನಗದಿಲ್ಲದೊಡೆಂ[1]ದ[1]
ಇನಭೃಗುವಿನೇಕನಿಷ್ಠೆಯ ವಾಕ್ಯವಂ

ಅಲ್ಲಿ

ಯದ್ಯ[2]ಹಂ[2] ತ್ರ್ಯಂಬಕಾನ್ನಾನ್ಯಂ ದೇವಂ ವೇದ್ಮಿ ಮಹೇಶ್ವರಾತ್
ತೇನ ಸತ್ಯೇನ ಗೋವಿಂದ ನರಕಾನ್ ದಶ ಯಾಸ್ಯಸಿ ॥209॥

ಇದಕ್ಕೆ ಪದ್ಮಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯರು ಕಪಟದ್ವಿಜನಾಗಿ ಬಂದ ಶಿವಗೆಂದ ವಾಕ್ಯಂ-

ಹಿತಂ ಶೃಣು ತ್ವಂ ಪುರತಸ್ತಪಸ್ವಿನಾಂ
ನ ನಿಂದಯೇಃ ಶಂಕರಮಿಂದುಶೇಖರಮ್

ಶಪಂತಿ ತೇ ವಿಷ್ಣುಮಿವ ಕ್ಷಣಾದ್ಭೃಗುಃ
[3]ಸದು[3]ಸ್ತರಂ ಶಾಪಫಲಂ ಹಿ ತೇ ಪುನಃ ॥210॥

ಸಮತ್ಸ್ಯಕೂರ್ಮಾದಿಕುಯೋನಿಷು ಕ್ಷಣಾ-
ದ್ದಶ ಪ್ರಸೂತೋ ಹಿ ತಪಸ್ವಿಶಾಪತಃ ॥211॥

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೬

ಉರಿವರಿವ ಶಾಪ[4]ಮಂ[4]
ಪರಿಹರಿಸಲೆಂದಂದು
ವರುಷ ಮೂರ್ಕೋಟಿ ತಪವಿರ್ದ ಹರಿಗೆ
ವರವಿತ್ತನಿಶ ನೀವು
ಧರೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತವೆನಿಸಿ
ಬರುತವಿರಲೆಂದುದಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ

ಬಹು. ೮೭

ಹರಿ ನಿನ್ನ ನರರೆನಿಪ
ನರಕಿ ಪಾಷಂಡರಂ
ದರುಶನಾದಿಗಳೆಸಗಿದವರ್ಗೆಯುಮೆನೆ

---

[1] ದು (ಗ) [2] ಹೋ (ಗ) [3] ಸುದ (ಕ) [4] ವಂ (ಕಗ)

ವರವನೇಕಾದಶೇ
ಶ್ವರರಿ ಪಡೆದವರ್ಗದಂ
ಪರಿಹರಿಸಲೇಕಾದಶಿಯನಿರ್ದುದಂ

ಭೃಗುಣಾ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರೇಣ ಕ್ರೋಧಾಚ್ಛಪ್ತೋಽಸಿ ಮಾನದ
ಏಕದಂಡಿತ್ರಿದಂಡ್ಯಾದ್ಯಾ ಯೇ ಚ ಭಕ್ತಾಃ ಪ್ರಭೋ ಮಯಿ ॥212॥
ತೇ ಪಾಷಂಡಿಕೃತಾಸ್ತೇನ ದರ್ಶನಾದಪಿ ಪಾಪದಾಃ
ಶಯನಾಶನವಸ್ತ್ರಾದಿದಾನಾದಪ್ಯಭಿವಾದನಾತ್ ॥213॥

ಈ ಎರಡು ಕಾಳಿಕಾಖಂಡಂ . ಇದಕ್ಕೆ ಸೋಮ ಶಂಭೌ—

ತಥಾಽನ್ಯಲಿಂಗಿನಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾರುಣಂ ಸ್ನಾನಮಾಚರೇತ್ ॥214॥

ಮತ್ಸ್ಯಾಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ಏಕಾದಶಾನಾಂ ರುದ್ರಾಣಾಂ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಗರುಡಧ್ವಜಮ್
ಪಕ್ಷದ್ವಯೇಽಪಿ ಸತತಂ ಕರೋತ್ವೇಕಾದಶೀವ್ರತಮ್ ॥215॥

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೮

ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ದೂರ್ವಾಸದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪದೊಳಗಾದವಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಧರೆ ಸಿರಿಗಳಿರ್ವರುಂ
ನರರ್ಗೆ ಹುದುವಾಗಲೆಲೆ
ಹರಿ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬಲವು
ನೆರೆಯದಿರಲೆಂದತ್ರಿ
ವರಸೂನು ಹರಿಗಿತ್ತಿ
ವೆರಡು ಶಾಪವನೊರೆದ ಸ್ಕಂದಾದಿ[1]ಯಿಂ[1]

ಅಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡಂ—

ಸ ವಾಸುದೇವವಾಕ್ಯೈ[2][ಶ್ಚ][2] ಸಮುತ್ಥಃ ಕ್ರೋಧಪಾವಕಃ
ಮುಮೋಚ ಕೋಪಜ್ವಲನಂ ದಗ್ಧುಮಂತರ್ಹಿತಂ ಪ್ರತಿ ॥216॥
ಸಾಧಾರಣೇ ಚ ದ್ವೇ ಭಾರ್ಯೇ ಸ್ಯಾತಾಂ ಪುಂಸಾಂ ಪರಂ ಬಲಮ್
ತತ ಆಪದಿ ಭಕ್ತಾನಾಂ ನಾವಿರ್ಭವತು ಸರ್ವದಾ ॥217॥
ಅಪಿ ವಾ ಮ್ರಿಯಮಾಣಾನಾಮಶಕ್ತಶ್ಚಾಪಿ ಪಾಲನೇ
ಇತಿ ಶಾಪಾನಲೈರ್ದಗ್ಧಾ ವಾಸುದೇವಂ ಸನಾತನಮ್ ॥218॥

ಮೂಱು ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೯

---

1 ಯಂ (ಕ) 2 ಧಃ (ಕಗ) ದಃ (ಖ)

ಕೆರಳಿ ದೂರ್ವಾಸರಿ
ತ್ತುರವಣೆಯ ಶಾಪದಿಂ
ಸುರೆಯಾಗಿ ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿಯಿರೆ ಹರಿಯದಂ
ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲು ತನ್ನ
ಅರುಣಜಲಶರಧಿಯಂ
ತರಿಸಿ ಪರಮಂಗಭಿಷವಂಗೆಯ್ದುದಂ

ಆ ಸ್ಕಂದದ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು.
ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂ[1]ಗಂ[1]—

ಕ್ಷೀರೋದಾಖ್ಯಸ್ಸಮುದ್ರಶ್ಚ ನಿವಾಸಸ್ಸರ್ವದಾ ಹರೇಃ
ದ್ವಿತೀಯಶ್ಚಾಮೃತಾಧಾರೋ ಹ್ಯಪಿ ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಕೃತಃ ॥219॥
ಅವಿಮುಕ್ತೇಶ್ವರಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ವಾರಾಣಸ್ಯಾಂ ಜನಾರ್ದನಃ
ಕ್ಷೀರೇಣ ಚಾಭಿಷಿಚ್ಯೇಶಂ ದೇವದೇವಂ ತ್ರಿಯಂಬಕಮ್ ॥220॥
ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಪರಯಾ ಯುಕ್ತೋ ದೇಹಶ್ಲೇಷಾಮೃತೇನ ವೈ
ವಿಶುದ್ಧೇನ ಸ್ವಯಂ ದೇವಂ ಕ್ಷೀರೇಣ ಮಧುಸೂದನಃ ॥221॥
ಸೇಚಯಿತ್ವೈವ ಭಗವಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈರ್ಮುನಿಭಿಶ್ಮೈತಮ್
ಕ್ಷೀರೋದಂ ಪೂರ್ವವಚ್ಚಕ್ರೇ ನಿವಾಸಂ ಚಾತ್ಮನಃ ಪ್ರಭುಃ ॥222॥

ನಾಲ್ಕು ಇತ್ಯಾದಿ: ೬೦

ಗುರುವಷ್ಟಕೇಶಗಣ
ವರನಿತ್ತನೀ ದ್ವಿಜರ್ಗೆ
ಹರಿ ಪಾಂಚರಾತ್ರೆಬಾರ[2]ಸೆ[2]ಯೆಂಬಿವಂ
ಸುರೆಮಾಂಸಮುಮನುಳಿದ
ನರರ್ಗಿತ್ತನೆಂಬಿದುಮ
ನೊರೆದ ಸ್ಕಂದದೊಳುಮಾವರವಾದದಿಂ

ಉತ್ಪಾದಿತಾ ಮಯಾ ಮಾಯಾ ಕೃತೋ ದೇವಶ್ಚ ಕೇಶವಃ
ಅಘೋಷಿತಂ ಚ ವೈರಾಪ್ತ್ರೇ ದ್ವಾದಶೀತಿ ತಿಥೇಃ ಕೃತಾ ॥223॥
ಮದ್ಯಮಾಂಸೇಷು ಚಾಸಕ್ತಿಂ ಶೂದ್ರಾಣಾಂ ಪ್ರೀತಿಮಾವಹತ್
ಪಾಂಚರಾತ್ರೇ ತಥಾಮಾರ್ಗೇ ದ್ವಿಜಾನಾಂ ಪ್ರೀತಿಮಾವಹತ್ ॥224॥

ಈ ಎರಡು ಆ ಉಮಾಮಾಹೇಶ್ವರ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೧

---

[1] ಗ್ಯಂ (ಕ) [2] ಸಿ (ಕ)

ರವಿ ಮುನಿದು ನೋಡೆ ಶಿವ
ನವಸುಕೇಶನ ಪುರವ
ಭವ ಭರ್ಗ [1]ಶ[1]ರ್ವಯೆಂದೆನಲಾಗಳಾ
ರವಿ ತಾಳಫಲದವೊಲ್
ಕವಿದು ನೆಲಕುರುಳಿತಂ
ಶಿವ ಭಕ್ತನಳವುಮಂ ವಾಮನದೊಳು

ವಾಮನ ಪುರಾಣಂ—

ತತಸ್ತು ರಕ್ಷಕ್ಷಯಕೃತ್ತಿಮಿರದ್ವಿ[2]ಪ[2]ಕೇಸರೀ
ಮಹಾಂ[3]ಸ್ತ್ವ[3]ನಶ್ವರಃ ಸೂರ್ಯಃ ಸದ್ವಿಪೂತಮಚಿಂತಯತ್ ॥225॥
ದಹ್ಯಮಾನಂ ಸಮಾಲೋಕ್ಯ ಪುರಂ ಶಾಲಕಟಾಕಟಮ್
ನಮೋ ಭವಾಯ [4]ಶ[4]ರ್ವಾಯ ಇದಮುಚ್ಚೈರು[5]ದೀರ[5]ಯತ್ ॥226॥
ತಮಾಕ್ರಂದಿತಮಾಕರ್ಣ್ಯ ಚಾರಣಾ ವನಗೋಚರಾಃ
ಹಾಹೇತಿ ಚುಕ್ರುಶುಃ ಸರ್ವೇ ಹರಭಕ್ತಸ್ಯ ತಪ್ಯತಃ ॥227॥
ತಚ್ಚಾರಣವಚಶ್ಯರ್ವಃ ಶ್ರುತವಾನ್ ಸರ್ವಗೋಽವ್ಯಯಃ
ಕ್ರುದ್ಧಸ್ತು ಭಗವಾಂಸ್ತಂ ಚ ಭಾನುಮಂತಮಪಶ್ಯತ ॥228॥
ದೃಷ್ಟಮಾತ್ರಂ ತ್ರಿಣೇತ್ರೇಣ ನಿಪಪಾತ ತತೋಽಂಬರಾತ್
ಗಗನಾತ್ ಸ ಪರಿಭ್ರಷ್ಟಃ ಪಥಿ ವಾಯುನಿಷೇವಿತಃ ॥229॥
ಯದೃಚ್ಛಯಾ ನಿಪತಿತಂ ವೃಂತಮುಕ್ತಂ ಫಲಂ ಯಥಾ
ಚಾರಣೈರ್ವೀಕ್ಷಿತೋ ಭಾನುಃ ಪ್ರವಿಭಾತ್ಯಂಬರಾತ್ ಪತನ್ ॥230॥
ಅರ್ಧಪಕ್ವಂ ಯಥಾ ತಾಳಫಲಂ ಕಪಿಭಿರಾವೃತಮ್ ॥231॥

ಅಱಿಯಲುವರೆ,

ಸುಕೇಶನ ಪುರದ ಮಾಹೇಶ್ವರಕ್ಷೋಭೆಗೆ ನಂದೀಶ್ವರದೇವರು ಮುನಿದು **ನೋಡಿದೊಡೆ** ರವಿ ನೆಲಕೆ [6]ಬೀಳ್ದು[6] ನಡೆಯೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿಗುರುಳು[7]ತಂ[7] ಪೋಗಿ ಲಿಂಗಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡಿ ಬಾಲಾರ್ಕೇಶ್ವರನೆಂಬ ನಾಮ ಬಂದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಸಂಗ
ದಲ್ಲಿಯವು ಇತ್ಯಾದಿಃ ೯೨

ನಾವು ಯೋನಿಜರು ಮರಣಭವವಂತರು. ಅಯೋನಿಜನಪ್ಪ ಮೃತ್ಯುಹೀನನಹ ಮಗನಂ ಕೊಡಲಱಿಯೆವು. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಶಿವಂಗಲ್ಲದಿಲ್ಲೆಂಬ ಲಕ್ಷಣವಂ ಆ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿ[8]ಷ್ಣುವಂ[8]ದ್ರರಿಂ ನುಡಿಸಿ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

---

[1] ಸ (ಕ) [2] ಭ (ಗ) [3] ಸ್ತ (ಕ) [4] ಸ (ಕಖ) [5] ಧೀರಂ (ಕ) [6] ಬಿದ್ದು (ಕ) ಬಿಳ್ದು (ಖ) [7] ತುಂ (ಕ) [8] ಷ್ಣಿಂ (ಕ) ಷ್ಣುಯಿಂ (ಖ)

ಹರಿಯುಜರು ಯೋನಿಯಿಂ
ದುರುಳಿದರು ದೂರ್ವಾಸ
ನರರೇಯುಜಿಷಿಯ ಶಿವಾರ್ಚನ ಕುಸುಮದಿಂ
ಉರವಣಿಸುತವೆ ಬಸುಱಿೊ
ಳಿರವು ದುರ್ವಾಸ[1]ನೆಂ[1]
ದೊರೆಯೆ ಪೆಸರಾಯ್ತೆಂದ ಸ್ಕಂದೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಆ ಕಾಶೀ ಖಂಡಂ—

ದತ್ತಾತ್ರೇಯಸ್ಯ ಯಃ ಪತ್ಯ(?)ಸಮಾರಾಧಿತವಾನ್ ಪುರಾ
ಬ್ರಹ್ಮಾ ಚ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುರ್ಯಸ್ಯ ಜಾತೋ ಸುತೋ ಪುರಾ ॥232॥
ಅಸೌ ದೇವಃ ಕ್ರಮಾತ್ಪುತ್ರ ಕಾರಣ ಪ್ರಾಪಿತೇ ತಯಾ
ಪುಷ್ಪಾಂಜಲೌ ತದಾ ಪೂತೇ ವಿಸಸರ್ಜಾಂಶಕಂ ಸ್ವಕಮ್ ॥233॥
ಅಂತರಾಂಜಲಿಪುಷ್ಪೇಷು ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಂಶಃ ಪಿನಾಕಿನಃ
ಗರ್ಭವಾಸೋಽತಿದೂರ್ವಾಸಃ ಸರ್ವವಾಸಿಷ್ವಿತೀರಯನ್ ॥234॥
ದೂರ್ವಾಸನಾಮಪುತ್ರೋಽಭೂದ್ಧತಸ್ಸಂಸಾರವಿಗ್ರಹಃ ॥235॥

ಈ ಮೂಱುವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೨

ಮರಣಭವವಂತರಜ
ಹರಿಯಸ್ಮದಾದಿಗಳು
ಪರಿಕಿಸೆಮ್ಮಂತೆ ಸುತರೆಲೆ ಶಿಲಾದ
ಹರನ ನೆರೆಯಲು ಮೃತ್ಯು
ವಿರಹಿಸುತನಪ್ಪನೆಂ
ದೊರೆದ ಸುರಪತಿಯೊರೆಯದಂ ಲೈಂ[2]ಗ[2]ದಿಂ

ಮಯಾ ಚ ವಿಷ್ಣುನಾ ಚೈವ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಚ ಮಹಾತ್ಮನಾ
ಅಯೋನಿಜಂ ಮೃತ್ಯುಹೀನಂ ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಂ ನಿವೇದಿತುಮ್ ॥236॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೩

ಹರವರದೆ ಶಿವಯುಜನ
ದರಮನೆಯ ನೆಲಗಟ್ಟ
ನಿರದುಳುವ ನೇಗಿಲೊಳಜಾತನೊಗೆದಂ

[1] ವಂ (ಶ) [2] ಗ್ಯ (ಶ)

ಎರಡನೆಯ ಶಂಕರಂ
ಪರಮನಣುಗ ನಂದೀ
ವರ ಶಿಲಾದಂಗೆ ಮಗನಾದ ತೆಱಿನಂ

ಲೈಂ[1]ಗಂ[1]—

ಯಜ್ಞಾಂಕಣಂ ಚ ಕರ್ಷಾತಃ ಪುತ್ರಾರ್ಥಂ ಯಜ್ಞವಿತ್ತಮಃ
ತತಃ ಕ್ಷಣಾದಹಂ ಶಂಭೋಸ್ತನುಜಸ್ತಸ್ಯ ಚಾಜ್ಞಯಾ ॥237॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೫

ಎರದು ಸೃಜಿಸೆನಲನಂ
ತರ ನೀಲರುದ್ರನೆಸ
ಗಿರಲಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರಮಥರನೀಕ್ಷಿ[2]ಸಿ[2]
ವೊರೆದಜಂಗಱಿಯೆ ನಾಂ
ಮರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯನಂತು
ವರಮುಕ್ತರಂ ಮಾಳ್ಪೆನೆಂದುಳಿದುದಂ

ಲೈಂ[3]ಗಂ[3]—

ಉವಾಚ ದೇವದೇವೇಶಂ ಸೃಜೇಮಾ ವಿವಿಧಾಃ ಪ್ರಜಾಃ
ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಚನಂ ದೇವಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಿಶ್ವಂ ಜಗತ್ಪತಿಃ ॥238॥
ಸಸರ್ಜ ಸ್ವಾತ್ಮನಾ ತುಲ್ಯಾನ್ ಶೈವೋ ರುದ್ರಾನ್ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ
ಸ ಪುನಶ್ಚಾಹ ದೇವೇಶಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಿಶ್ವಜಗತ್ಪ್ರಭುಃ ॥239॥
ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಭಯಾವಿಷ್ಟಾನ್ ಸೃಜ ದೇವ ಪ್ರಜಾ ಇತಿ
ಏವಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಮಹಾದೇವಃ ಪ್ರಹಸ್ಯ ಕರುಣಾನಿಧಿಃ ॥240॥
ಪ್ರೋವಾಚ ಶೋಭನಾಃ ಸ್ರಕ್ಷ್ಯೇ ನಾಹಂ ಬ್ರಹ್ಮನ್ ಪ್ರಜಾ ಇಮಾಃ
ಅಹಂ ದುಃಖೋದಧೌ ಮಗ್ನಾನುದ್ಧರಾಮಿ ಪ್ರಜಾ ಇಮಾಃ ॥241॥
ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನಪ್ರದಾನೇನ ಗುರುಮೂರ್ತಿಪರಿಗ್ರಹಃ
ತ್ವಮೇವ ಸೃಜ ದುಃಖಾತ್ಮಪ್ರಜಾಸ್ಸರ್ವಾಃ ಪ್ರಜಾಪತೇ ॥242॥
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾಂತರ್ಹಿತಶ್ರೀಮಾನಭವನ್ನೀಲಲೋಹಿತಃ ॥243॥

ಈ ಐದುವರೆಯೂ ಶಿವಮಹಾತ್ಮೆಯ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಮಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೬

---

[1] ಗ್ಯಂ (ಕ) [2] ಸೆ (ಗ) [3] ಗ್ಯಂ (ಕಖ)

ಹರಿ ನಿನ್ನೊಳಾರೆನ್ನ
ಶರಣಂಗನಿಷ್ಟವಾ
ಚರಿಸಿದಂ ದ್ರೋಹಿಯಂ ಕೊಲುವೆನೆಂದು
ಹರನಾ ಹರಿಪ್ರಮುಖ
ನೆರವಿಗೊರೆದುದನೆಮ್ಮ
ಶರಣ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಪೌರಾಣದಿಂ

ಪ್ರಜಾಪತೇ ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಾ ಶಕ್ರೋ ವಾನ್ಯೇ ಸುರಾದಯಃ
ಅಜ್ಞಾನಾದಥವಾ ಜ್ಞಾನಾನ್ಮದ್ಭಕ್ತೇಷು ಮಹಾತ್ಮಸು ॥244॥
ಕುರ್ಯುಶ್ಚೇದಪರಾಧಂ ತೇ ವಧ್ಯಾ ದಂಡ್ಯಾಶ್ಚ ನಿತ್ಯಶಃ ॥245॥

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೭

ವಿಷ್ಣುವಿನ ನಿತ್ಯತೆಯ ದಶಾವತಾರದ ಮರಣವ[1]ನೂ[1] ಆತನ ಕುತ್ಸಿತತ್ವ[2]ನೂ[2] ಜಗಕ್ಕೆ ಗರ್ಭಶತ್ರುವಾದ ಪರಿಸಿಯನೂ ದಿವ್ಯಶರೀರಿಯಲ್ಲ ಪಂಚ[3]ಭೂ[3]ತಿಕ ಶರೀರಿಯೆಂಬುದನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಪೇಳ್ದ ಲಕ್ಷಣದಿಂದಱಿವುದು

ಮಾಹೇಶ್ವರಾಧಿಕ್ಯ[4]ಮಂ[4]ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ತರಣಿವಾಗಜಶಿಖಿಗೆ
ನೆಱೆ ಬಿಳಿಯ ಕಬ್ಬು ಪೂ
ಸರ ಮಕುಟ ಕಂಕಣಮಿವೆಂದು ತೋಱಿ
ಹರನೋಲಗದೊಳು ಗಣ
ನೆರವಿ ಮಾಡುವ ಹಾಸ್ಯ
ದೊರೆಯನುಮನಾ ಜಯಸ್ತಂಭೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಪೂಷ್ಣೇ ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷುಕಾಂಡಂ ಮಣಿಗಣಖಚಿತಂ ಕಂಕಣಂ ಹವ್ಯವಾಹೇ
ವಾಚೇ ಮಂದಾರಮಾಲಾಂ ಮಕುಟಮಪಿ ಹ[ರಾ]ದ್ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಪಂಚವಕ್ತ್ರಾಮ್
ದತ್ವಾ ತಾನ್ ವ್ರೀಡಯನ್ ಯಃ ಪ್ರಮಥಪರಿಷದೋ ಮಂಟಪೇ ಚಂದ್ರಮೌಳೇ-
ರ್ನಂದೀಶೋ ವಾರಯನ್ ಸಸ್ಮಿತಮಧುರಮುಖಿಃ ಪಾತು ಪರ್ಯಸ್ತವೇತ್ರಃ ॥246॥

ಇದಾ ಮತ್ಸ್ಯಕೇಶ್ವರದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಸ್ತಂಭವನು ರಾಮಂಗೆ ಬರೆವೆನೆಂದು ತೊಡಗಿ ಹನುಮಂತನು ಆ ವಾಯುವಿನಿಂದ ರಾಮ

---

[1] ನು (ಗ) [2] ನು (ಗ) [3] ಭೌ (ಗ) [4] ವಂ (ಕಗ)

ನೊಳಗೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು [1]ನಾ[ಣ್ಚಿ][1]ಬಿಟ್ಟು ನಿರುಪಮ ಪದವಪ್ಪ ಜಯುವು ನಿತ್ಯವಾದಿ ಶಿವಂಗಲ್ಲದಿಲ್ಲೆಂದು ಶಿವಾಂಕಿತವಾಗಿ ಆ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಜಯಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿಯದಿದು ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೮

ಹರಿಯ ಹೆಣ [2]ಹೆ[2]ಗಲಲ್ಲಿ
ಕರದೊಳಜಶಿರವಮರ
ನೆರವಿಯೆಲುವಂಗದೊಳ್ ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ
ಪರಿರಂಜಿಸುವ ಶಿವಂ
ಕರುಣಿಸೆನಗೆಂದ ನಿ
ಬ್ಬರದೇ ಕನಿಷ್ಠ ಬೋಧಾಯನೊರೆಯಂ

ಪಾಣೌ ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲಮುಜ್ಜ್ವಲತರಂ ಸ್ಕಂಧೇ ಮುರಾರೇರ್ವಪುಃ
ಸರ್ವಾಂಗೇಷು ತುಷಾರಹಾರಧವಳಾ ದೇವಾಸ್ಥಿವೃಂದಸ್ರಜಃ
ಬಿಭ್ರದ್ಬೀಜಮಿವ ಪ್ರಸಾಧನಧಿಯಾ ಭೂಯೋಪಿ ಸಂಭೂತಯೇ
ಪಾಯಾದ್ವಃ ಪ್ರಳಯಾವಸಾನಸಮಯೇ ಕಾಪಾಲಿಕಶ್ಶಂಕರಃ ॥247॥ ೯೯

ಗಾಳಂ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಂ
ನೂಲನಂತಂ ಮಹಾ
ಕೋಲ ನೆರೆ ನರಸಿಂಗನುಗುರಸಿಲುಕಿಂ
ಪ್ರಾಳಯಿಕ ಜಲಧಿಯೊಳು
ಕಾಲರುದ್ರಂ [3]ಪೊ[3]ಳೆವ
ಮೂಲಕಚ್ಛಪಪ್ಮತ್ಸ್ಯವಂ ತೆಗೆದುದಂ

ಕಲ್ಪಾಂತೇ ಶಮಿತತ್ರಿವಿಕ್ರಮಮಹಾಕಂಕಾಳಬದ್ಧಸ್ಫುರತ್
ಶೇಷಸ್ಯೂತನೃಸಿಂಹಪಾಣಿನಖರಪ್ರೋತಾದಿಕೋಲಾಮಿಷಃ
ವಿಶ್ವೈಕಾರ್ಣವತಾ ವಿಹಾರಮುದಿತಾ ಯೌ ಮತ್ಸ್ಯಕೂರ್ಮಾವುಭೌ
ಕರ್ಷನ್ ಧೀವರತಾಂ ಗತೋಽಸ್ಯ ತು ಸತಾಂ ಮೋಹಂ ಮಹಾಭೈರವಃ ॥248॥

ಇದಾ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣ*ವೆಂಬ ಕಾವ್ಯಮಂ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಋಷಿಗಳಂ ಕೇಳಿಸುತ್ತಂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರೆವೆಂದು ಕೇಳಿಹೆವೆಂದು ಕೇಳಿಹೆವೆಂದು ಲಿಂಗಾರ್ಚನದಿಂ ತೆಱವಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕಕಾಲಂ ಪೋಗೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಬೇಸತ್ತವಂ ನೊಂದು ಕಾವ್ಯರಸ ದಾಯಾಸವಂ ನೀರಸರೆತ್ತಱಿಗೆಂದು ಮನದೊಳೆ ನೆನೆವಲ್ಲಿಂ ಮುನ್ನವೆಯವ ರಱಿದಣಕದಿಂ ಬೋಧಾಯನಾಚಾರ್ಯರಾಕ್ಷಣಂ ರಾಮಾಯಣ*ನಾಟಕವಂ

1 ನಾಂಚಿ (ಕಖಗ) 2 ಪೆ (ಕ) 3 ಹೊ (ಗ)
* ಈ ಭಾಗ (ಖ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ

ಪೇಳೆ ಕಂಡಾ ಅತಿರಸದ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ರಾಮಾಯಣ ಕಾವ್ಯಂ ಮೆಱೆಯದಿರೆ ಆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮೈಯಿಕ್ಕಿ ವರದಾನವಂ ಬೇಡಿಕೊಂಡವರಿಂದಾ ಮಹಾನಾಟಕ ರಾಮಾಯಣವ ಮುಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಡೆಸಿಡಿದುಳಿದ ನಾಂದಿಯ ಪದ್ಯದೊಳಗಣ ಏವೆರಡೂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೦

ಹರನ ಶಿಶು ಜಲಜಲದೊ
ಳಿರಲು ನಾರಾಯಣರು
ಪರಿಕಿಸಲು ನೀನವಱಿತೊಳೊರ್ವನಲ್ಲಾ
ಅಱ [1]ನಾರಣನೆ[1] ನಿನ್ನ
ತೆಱನನಿದಱಿಂದೆಂದು
ಹಱಿದ ಕಟಕಿಯನೊರೆದ ಲೈಂ[2]ಗಾ[2]ದಿಯಿಂ

ಆಪೋ ನರಸ್ಯ ಶಿಶವ ಇತ್ಯಪಾಂ ನಾಮ ಶುಶ್ರುಮಃ
ಆಪೂರ್ಯ ತಾಭಿರಯನಂ ಕೃತವಾನಾತ್ಮನೋ ಯತಃ ॥249॥
ಅಪ್ಸು ಶೇತೇ ಯತಸ್ತಸ್ಮಾದಸೌ ನಾರಾಯಣಸ್ಸ್ಮೃತಃ ॥250॥

ಒಂದೂವರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಾಗಮಂ—

ಆಪೋ ನಾರಾ ನರೋ ರುದ್ರಃ ಪುರುಷಃ ಕೃಷ್ಣಪಿಂಗಲಃ
ತತ್ಸೂನವಸ್ತಾ ಅಯನಂ ತೇನ ನಾರಾಯಣಸ್ಮೃತಃ ॥251॥

ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಸಂಹಿತೆ—

[3]ಆ[3]ಪೋ ನಾರಾ ಇತಿ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ನಾರಾ ವೈ ನರಸೂನವಃ
ತಾ ಯದಸ್ಯಾಯನಂ ತೇನ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ನಾರಾಯಣಸ್ತ್ವಯಂ ॥252॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೧

ಹರಿ ಪ್ರಳಯಜಲದೊಳಂ
ದುರು ಮತ್ಸ್ಯವಾಗಿರಲು
ಕೊರಲನಾ ಬಕನೆಂಬ ರುದ್ರನೊತ್ತಿ
ಯಿರದೆ ಕೊಕ್ಕಿಂದೆ ತ
ತ್ತರಿಸಿತನಥರ್ವಣಂ
ವೊರೆದಾ ಬಕೋ ನಾಮ ಯೆಂದರ್ಥವಂ

'ಬಕೋ ನಾಮ ರುದ್ರೋ ನಾರಾಯಣಶಿರಶ್ಚಂಚುನಾ ಚಕರ್ತ'

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೨

---

[1] ನರಾಯಣ (ಕ) [2] ಗ್ಯಾ (ಕ) [3] ಅ (ಕ)

ಕಮಠ ಹರಿ ಶರಧಿಯೊಳು
ತಮದಿಂದೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ
ಸಮಮು ಜೀವಿಸಲೀಯದಿರೆ ಮೊಱೆಯಿಡೆ
ಅಮರ ಶಿರಮಾಲೆಯೊಳ್
ಕ್ರಮು ಸರಂಗೋದುದಂ
ಕಮಠಾಂಗಧರನಾದುದಂ ಸ್ಕಂದದಿಂ

ಆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ತತಃ ಪ್ರಾಣ್ಯುಪಕಾರಾಯ ಕೂರ್ಮಂ ಸಂಹೃತ್ಯ ಗರ್ವಿತಮ್
ತದಂಗಂ ಭೂಷಣತ್ವೇನ ಧಾರಯಾಮಾಸ ಶಂಕರಃ ॥253॥

ಇದಸ್ಥಿಭೂಷಣಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಶರಭಾಧ್ಯಾಯಂ—

ಅದ್ಯಾಪಿ ತವ ಪಶ್ಯ ತ್ವಂ ಕಪಾಲಂ ಕೂರ್ಮರೂಪಿಣಃ
ಹರಹಾರಲತಾಮಧ್ಯೇ ಮುಗ್ಧ ಕಸ್ಮಾನ್ನ ಬುದ್ಧ್ಯಸೇ ॥254॥

ಇದು ನರಸಿಂಹಂಗೆ ವೀರೇಶ್ವರನ ನಿರೂಪ
ಇತ್ಯಾದಿಃ ೧೦೩

ದಾಡೆಯಂ ಕಿ[1]ಳ್ತು[1] ಶಶಿ
ಚೂಡನಾಭರಣವಂ
ಮಾಡೆ ವಾರಾಹಸಂಜ್ಞಕವಿಷ್ಣುವಂ
ನೋಡಲೆಂದುಂ ದಾಡೆ
ಬೋಡನಾಯ್ತೆಂದೆಂದ
ಹಾಡನಾಸ್ಕಂದ ಲೈಂಗಪ್ರಮುಖದಿಂ

ಅಸ್ಥಿಭೂಷಣಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ—

ಉತ್ಪಾಟ್ಯ ದಂಷ್ಟ್ರಾಂ ತಸ್ಯೈತಾಂ ದಧಾರೋರಸಿ ಭೂಷಣಮ್
ಏಕಶೃಂಗೋ ವರಾಹೋಽಭೂತ್ತದಾ ಪ್ರಭೃತಿ ಮಾಧವಃ ॥255॥

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂ[2]ಗಂ[2]—

ದೃಷ್ಟ್ವಾವ ಜಗ್ರಾಹ ದಂಷ್ಟ್ರಾಂ ತಾಂ ವಿಷ್ಣೋಶ್ಚೈವ ಮಹಾತ್ಮನಃ
ಬಭಾರ ಚ ಮಹಾದೇವಃ ಕೂರ್ಮಪ್ರಾಂತೇ ಶುಭೋರಸಿ ॥256॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿಃ ೧೦೪

---

1 ತ್ತು (ಖಗ) 2 ಗ್ಯಂ (ಕ)

ಅಂದು ಷಣ್ಮುಖನಿಱಿಯೆ
ಹೊಂದಿ ಸಕುಟುಂಬವಾ
ಗೊಂದಿ ತಾಂ ಸೂಕರಾರೋಹವೆನಿಸಿ
ಸಂದು ಗಂಗಾತಟದೊ
ಳಿಂದುವದೆಯಿಾ ಹಂದಿ
ಯೆಂದೊರೆದ ಕಾಳಿಕಾ ಖಂಡಾದಿಯಿಂ

ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾವೃತಂ ಸ್ಕಂದೋ ವರಾಹಂ ವ್ಯವಹದ್ಬಲೀ
ಅದ್ಯಾಪಿ ಸೂಕರಾರೋಹಃ ತೀರ್ಥಗಂಗಾತಟೇ ಸ್ಥಿತಃ ॥257॥
ಸ್ಕಂದಶಕ್ತ್ಯಾಹತೋ ಯತ್ರ ವರಾಹಾಖ್ಯೋ ಮೃತೋ ಹರಿಃ ॥258॥

ಒಂದೂವರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಶರಭಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ—

ವಿಸ್ಮೃತಂ ತತ್ತದಂಶೇನ ದಂಷ್ಟ್ರೋತ್ಪಾಟನಪೀಡಿತಮ್
ವರಾಹವಿಗ್ರಹಸ್ತ್ವೇದ್ಯ ಸಾಕ್ರೋಶಸ್ಮಾರಕಾರಿಣಾ ॥259॥

ಎರಡೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೫

ಸುರರಿಪುವಿನುದರದಾ
ಸುರರಕ್ತಪಾನದಿಂ
ನರಸಿಂಗನಂದೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ಸೊರ್ಕೆ
ಶರಭೇಶ್ವರಂ ಸುಲಿದು
ಹರಿಚರ್ಮವಂ ಶಿರವ
ನರಿದು ಪತಿಗಿತ್ತುದುದಂ ಸ್ಕಂದಾದಿಯಿಂ

ಪುರಾ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುಂ ದೈತ್ಯರಾಜಂ ಮಹಾಬಲಮ್
ಹತ್ವಾ ತದ್ರುಧಿರಾಪಾನಪ್ರಮತ್ತಂ ಯಾಚಿತಸ್ಸುರೈಃ ॥260॥
ರುದ್ರಶರಭರೂಪೇಣ ನೃಸಿಂಹಂ ತಮಪೀಡಯತ್ ॥261॥

ಇದಾ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದ ವ್ಯಾಸಭುಜಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಆ ಖಂಡದ ಶರಭಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ—

ತತಸ್ಸಂತ್ಯಕ್ತವಾನ್ವಿಷ್ಣುರ್ಜೀವಿತಂ ಸ್ವಾಪರಾಧತಃ
ತದ್ವಕ್ತ್ರಶೇಷಂ ತದ್ಗಾತ್ರಂ ಕೃತ್ವಾ ಶರಭವಿಗ್ರಹಃ ॥262॥
ನೃಸಿಂಹ ಕೃತ್ತಿವಸನಸ್ತದಾಪ್ರಭೃತಿ ಶಂಕರಃ
ವಕ್ತ್ರಂ ತನ್ಮುಂಡಮಾಲಾಯಾಂ ನಾಯಕತ್ವೇನ ಕಲ್ಪಿತಮ್ ॥263॥

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗ[1]ದ ಶರಭಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ—

---

[1] ಗ್ಯ (ಕ)

ಅಥಾಸ್ಥಾಯ ಮಹಾದೇವಃ ಶಾರಭಂ ರೂಪಮವ್ಯಯಮ್
ಯಯೌ ಪ್ರಾಂತಂ ನೃಸಿಂಹಸ್ಯ ಗರ್ವಿತಸ್ಯ ಗರಾಶನಃ ॥264॥

ಇವೈದು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೬

ನರಹರಿಯನೆರಡುಗೆ
ಯ್ದುರಗಕಟಕನ ಬಳಿಯ
ನೆರದಮರರಂದು ಜಯ ಜೀಯಯೆನು[1]ತಂ[1]
ಹರಿದುದಂ ಸ್ಕಂದದಾ
ಶರಭಚರಿತೆಯೊಳುಸುರೆ
ಹರಿಂ ಹರಂತಮೆಂದಾ ಯಜುಸ್ಸಂ

ಆ ಯಜುಸ್ಸು—

'ಹರಿಂ ಹರಂತಮನುಯಾಂತಿ ದೇವಾಃ
ವಿಶ್ವಸ್ಯೇಶಾನಂ ವೃಷಭಂ ಮತೀನಾಮ್'

ಇದಕ್ಕೆ ಶರಭಾಧ್ಯಾಯಂ—

ಹರಿಂ ಹರಂತಂ ವೃಷಭಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯೇಶಾನಮೀಶ್ವರಮ್
ಅನುಯಾಂತಿ ಸುರಾಸ್ಸರ್ವೇ ನಮೋವಾಕ್ಯೈಸ್ಸಹ ದ್ರುತಮ್ ॥265॥
ನೀಯಮಾನಃ ಪರವಶೋ ದೀನವಕ್ತ್ರಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ ॥266॥

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ.— ೧೦೭

ಹರನೊಳುಪಮನ್ಯು ತರ
ತರದ ವರವಂ ಕ್ಷೀರ
ಶರಧಿಯಂ ಪಡೆಯೆ ಹರಿ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ
ಶರಣನಿಂ ಕರುಣವಂ
ಶರಧಿಯುಂ ಪಡೆದುದಂ
ಹರನ ಶೈವದ ವಾಯುವೀಯಾದಿಯುಂ

ಬಹು. ೧೦೮

ಹರಶರಣ ಚರಣ ಸರ
ಸಿರುಹ ಪೂತತ್ವದುರು
ತರ ಪರಮಪಾವನವನೇನೆಂಬುದೂ
ಹರಿಯ ಉರದೊಳುದಧೀ
ಚರ ಚರಣವಮರ್ದು ಸಿರಿ
ಗಿರಲೆಡೆಯದಾಯ್ತೆಂದ ಸ್ಕಂದೋಕ್ತಿಯಿಂ

---

[1] ತುಂ (ಗ)

ಮಾಹೇಶ್ವರ ಪದಾಸಕ್ತಂ ಸ್ಥಾನಂ ಭವತಿ ಸಂಪದಾಮ್
ಪಾದಾಹತಂ ದಧೀಚೇನ ವಿಷ್ಣೋರ್ವಕ್ಷಶ್ಶ್ರಿಯಾಸ್ಪದಮ್ ||267||

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೯

ಶರಣರ ಮಹತ್ವಕ್ಕೆ
ಬರೆದ [1]ಶಾ[1]ಸನವೆನಲು
ಹರನಣುಗ ಭೃಗುವೊದೆದ ಪಾದವಜ್ಜ್ರೆ
ಹರಿಯ ಉರದೊಳಗೆ ನಿಲೆ
ಯುರರೆ ಶ್ರೀವತ್ಸವ
ಚ್ಚರಿಯ ಪೆಸರ್ವಡೆದುದಂ ಲೈಂ[2]ಗಾ[2]ದಿ[3]ಯಿಂ[3]

ಶ್ರೀವತ್ಸಶ್ಚ ಮುನೇಃ ಪಾದಪಾತನಾತ್ತಸ್ಯ ಧೀಮತಃ

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೦

ಪರಮ ದೂರ್ವಾಸನಂ
ವರರಥದೊಳಿರಿಸಿ ನಿಜ
ಕೊರಲ್ಗಳೊಳು ನೊಗವೊತ್ತು ಪುರದೊಳೆಲ್ಲಂ
ಹರಿ ರುಕುಮಿಣಿಗಳುವಾ
[4]ದ[4]ರಿಸಿ ಮೆಱೆಯಿಸಿತನಾ
ಹರನ ಶ್ರೀಸ್ಕಂದಾದಿ ಪೌರಾಣದಿಂ

ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ. ೧೧೧

ವರಚೌತಿವೆಱೆಗಂಡು
ನೆಱೆದವಳಿಗೀ ರತ್ನ
ವರಶಮಂತಕವನಾಂ ತಂದೆ ಧರಿಸಾ
ಅರಿದಶುಚಿ ಕಾಮಿ ಹಾ
ದರಿಗನೆಂದಾ ಹರಿಯು
ಪರಿಯೊರೆದ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿ ಪೌರಾಣದಿಂ

ಈ ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣದ ಚತುರ್ಥಾಂಶದಲ್ಲಿ—

ವಚನ|| ಅಕ್ರೂರಮಾಹ— ಏತದ್ಧಿ ಮಣಿರತ್ನಮಾತ್ಮಸಂಶೋಧನಾಯೈಷಾಂ ಯದೂನಾಂ ಮಯಾ ದರ್ಶಿತಂ ಏತಚ್ಚ ಮಮ ಬಲಭದ್ರಸ್ಯ ಚ ಸಾಮಾನ್ಯಂ ಪಿತೃಧನಂ ಚೈತತ್ ಸತ್ಯಭಾಮಾಯಾಃ ನಾನ್ಯಸ್ಯೈತತ್ ಏತಚ್ಚ ಸರ್ವಕಾಲಂ ಶುಚಿ

---

[1] ಸಾ (ಖ) [2] ಗ್ಯಾ (ಕಖ) [3] ಯಂ (ಕ) [4] ಧ (ಕ)

ನಾ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಗುಣವತಾ ಧ್ರಿಯಮಾಣಮಶೇಷರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯೋಪಕಾರೀ ಅಶುಚಿನಾ [1]ಧ್ರಿ[1]ಯಮಾಣಮಾಧಾರಮೇವ ಹಂತಿ ಅತೋಽಹಮಸ್ಯ ಷೋಡಶಸಹಸ್ರ ಸ್ತ್ರೀ ಪರಿಗ್ರಹಾದಸಮರ್ಥೋ ಧಾರಣೇ ಕಥಂ ಚೈತತ್ ಸತ್ಯಭಾಮಾಯಾಂ ಕರೋತು. ೧೧೨

ಇವು ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಂಥಪ್ರಮಾಣಂ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಬಲಭದ್ರನುಣಿಸಿಂಗೆ
ಜಲಪನಟ್ಟಿದ ಮ[2]ದ್ಯ[2]
ಕುಲಧರ್ಮವದೆ ವಾರುಣಿಧ್ವಜಂಗೆ
ತಲೆಮಟ್ಟು ಕುಡಿವ ಹೇ
ಕುಳಿಗಲಿತು ರತ್ನವೆಂ
ದುಲಿವ ಹರಿ[3]ಯೊ[3]ರೆಗೆ ನೆರವಾಗೊರೆದಪಂ

ಉಪಭೋಗಾರ್ಥಮದ್ಯಾರ್ಥಂ ವರು[4]ಣಃ[4] ಪ್ರಾಹ ವಾರುಣಿಮ್
ಅಭೀಷ್ಟಂ ಸರ್ವದಾ ಯಸ್ಯ ಮದಿರೇ [5][ತೇ][5] (?) ಮಹೌಜಸಃ ||268||
ಅನಂತಸ್ಯೋಪಭೋಗಾಯ ತಸ್ಯ ಗಚ್ಛ ಮುದೇ ಶುಭೇ
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ವಾರುಣಿಸ್ತೇನ ಸನ್ನಿಧಾನಮಥಾಕರೋತ್ ||269||
ವೃಂದಾವನವನೋತ್ಪನ್ನಕದಂಬತರುಕೋಟರೇ
ವಿಚರನ್ ಬಲದೇವೋಽಪಿ ಮದಿರಾಗಂಧಮುದ್ಧತಮ್ ||270||
ಆಘ್ರಾಯ ಮದಿರೋತ್ಕರ್ಷಮವಾಪ ಸ ಹಲಾಯುಧಃ
ತತಃ ಕದಂಬಾತ್ಸಹಸಾ ಮದ್ಯಧಾರಾಂ ಸ ಲಾಂಗಲೀ ||271||
ಪತಂತೀಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಮೈತ್ರೇಯ ಪ್ರಯಯೌ ಪರಮಾಂ ಮುದಮ್
ಪಪೌ ಚ ಗೋಪಗೋಪೀಭಿಃ ಸಮವೇತೋ ಮುದಾನ್ವಿತಃ ||272||
ಸಮತ್ತೋಽತ್ಯಂತಘರ್ಮಾಂಭಃಕಣಿಕಾಮೌಕ್ತಿಕೋಜ್ಜ್ವಲಃ
ಅಗಚ್ಛದ್ಯಮುನೇ ಸ್ನಾತುಮಿಚ್ಛಾಮಿತ್ಯಾಹ ವಿಹ್ವಲಃ ||273||
ತಸ್ಯ ವಾಚಂ ನದೀ ಸಾ ತು ಮತ್ತೋಕ್ತಾಮವಮತ್ಯ ವೈ ||274||

ಮತ್ತಲ್ಲಿ—

ತಾಂ ನಿವಾ[6]ರ್ಯ[6] ಬಲಃ ಪ್ರಾಹ ಮದಲೋಲಕಲಾಕ್ಷರಮ್ ||275

---

1 ಧ (ಕ) 2 ಘ್ಯ (ಗ) 3 ಯೆ (ಗ) 4 ಣ (ಖ) 5 ತ್ವಂ (ಕಖಗ) 6 ಯೋರ್ಗ (ಖ) ಯೆರ್ಗ (ಗ)

ಮತ್ತಲ್ಲಿ—

ಅಕ್ರೂರಂಗೆ ಕೃಷ್ಣನೆಂದುದು—

ವಚನ ॥ ಆರ್ಯೇಣ ಬಲಭದ್ರೇಣಾಪಿ ಮದಿರಾಪಾನಾದ್ಯಶೇಷೋಪಭೋಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಃ ಕಾರ್ಯಃ.

ಏಳು ಮುಪ್ಪಾಗ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಮಾಣವಾ ಪಂಚಮಾಂಶದಲ್ಲಿ.

ಇತ್ಯಾದಿ.

೧೧೩

ಹರಪೂಜೆಗೆಯ್ದುಂಡು
ಶರಣ ದೂರ್ವಾಸನೊ
ಕ್ಕಿರಿಸಿಯದನುಂಡು ಹರಿಯೊಡಲೊಳೆಯ್ದೆ
ಒರೆಸಿಕೊ[1]ಳೆ[1] ಮಿಕ್ಕುದಂ
ಚರಣವುಳಿಯಲುವದೇ
ನೆರನಾದ ಕಥೆಗಳಂ ಸ್ಕಾಂದದಲ್ಲಿ*

ಆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದ ವ್ಯಾಸಭುಜಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ—

ಯವಾಗುಭಕ್ಷಣೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಪಾದಬಾಹ್ಯಾಂಗಲೇಪಕಃ
ಶಾಪರೂಪವರೇಣೈವ [2]ಯೋ[2]ಜಿತೋ ಮುನಿನ್ಯಾಮುನಾ ॥276॥

ಇತ್ಯಾದಿ.

೧೧೪

ವನಿತೆಯೊ[3]ಲ್ಮಾ[3]ಡಿ ಸಾಂ
ಬನನೆಯ್ದೆ ಯಾದವೇ
ಶನ ಕುಮಾರರು ಪಡೆವಳೇನನೆಂದು
ಮುನಿಗಳಂ ಕೇಳೆ ಕೃ
ಷ್ಣನ ಕುಲವನಿಡಿವ ಚಿಲು
ವೊನಕೆಯೆನಲೆಂದ ವೈಷ್ಣವ ಮುಖ್ಯದಿಂ

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಸ್ತಥಾ ಕಣ್ವೋ ನಾರದಶ್ಚ ಮಹಾಮುನಿಃ
ಪಿಂಡಾರಕೇ ಮಹಾತೀರ್ಥೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಯದುಕುಮಾರಕೈಃ ॥277॥
ತತಸ್ತೇ ಯೌವನೋನ್ಮತ್ತಾ ಭಾವಿಕಾರ್ಯಪ್ರಚೋದಿತಾಃ
ಸಾಂಬಂ ಜಾಂಬವತೀಸೂನುಂ ಭೂಷಯಿತ್ವಾ ಸ್ತ್ರಿಯಂ ಯಥಾ ॥278॥
ಪ್ರಶ್ರಿತಾಸ್ತಾನ್ಮುನೀನೂಚುಃ ಪ್ರಣಿಪಾತಪುರಸ್ಸರಮ್
ಇಯಂ ಸ್ತ್ರೀ ಪುತ್ರಕಾಮಸ್ಯ ಬ್ರೂತ ಕಿಂ ಜನಯಿಷ್ಯತಿ ॥279॥

---

1 ಳ (ಗ) 2 ಯೇ (ಗ) 3 ಳ್ಮಾ (ಖ)

* ಈ ಪದ್ಯ (ಖ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ

ಶ್ರೀಪರಾಶರಃ

ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನೋಪಮಂ ನಾಸ್ತಿ ವಿಪ್ರಲಬ್ಧಾಃ ಕುಮಾರಕೈಃ
ಮುನಯಃ ಕುಪಿತಾಃ ಪ್ರೋಚುರ್ಮುಸಲಂ ಜನಯಿಷ್ಯತಿ ॥280॥
ಯೇನಾಖಿಲಕುಲೋತ್ಸಾದೋ ಯಾದವಾನಾಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥281॥

ನಾಲ್ಕೂವರೆ. ಆ ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣದ ಪಂಚಮಾಂಶದಲ್ಲಿ

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ದ್ವಾರಾವತ್ಯಾಂ ಚ ಸಾಂಬೇನ ದೂರ್ವಾಸಾಃ ಕುಪಿತೋ ಮುನಿಃ
ತಚ್ಛಾಪಾನ್ಮುಸಲಂ ಜಾತಂ ಕುಲಸ್ಯ ಹನನಂ ಹರೇಃ ॥282॥

ಐದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೫

ವನಮಾಲಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ
ನನಿರುದ್ಧ ಮುಖ್ಯಯದು
ಜನಿತರನಿತುಂ ಮದ್ಯವೀಂಟಿ ಮುದದಿಂ
ಒನಕೆಯಿಂದೊಗೆದಶನಿ
ಯೆನಿಸಿರ್ದ ಗೇಕಿನಿಂ
ಸಿನೆ ಸತ್ತ ಯಾದವರ ಕಥೆಯನಲ್ಲಿ

ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣಂ—

ಚಕ್ರುಸ್ತತ್ರ ಮಹಾಪಾನಂ ವಾಸುದೇವೇನ ಚೋದಿತಾಃ
ಪಿಬತಾಂ ತತ್ರ ವೈ ತೇಷಾಂ ಸಂಘರ್ಷೇಣ ಪರಸ್ಪರಮ್ ॥283॥
ವಿರಕಾತು ಗೃಹೀತಾತ್ಯೈರ್ವಜ್ರಭೂತೇವ (?)ಲಕ್ಷ್ಯತೇ
ತಯಾ ಪರಸ್ಪರಂ ಜಘ್ನುಃ ಸಂಪ್ರಹಾರೇ ಸುದಾರುಣೇ ॥284॥
ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಾಂಬಪ್ರಮುಖಾಃ ಕೃತವರ್ಮಾಥ ಸಾತ್ಯಕಿಃ
ಅನಿರುದ್ಧಾದಯಶ್ಚಾನ್ಯೇ ಪೃಥುರ್ವಿಪೃಥುರೇವ ಚ ॥285॥
ಚಾರುವರ್ಮಾ ಚಾರುಕಶ್ಚ ತಥ್ಯಾಕ್ರೂರಾದಯೋ ದ್ವಿಜ
ಜಘಾನ ತೇನ ನಿಶ್ಯೇಷಾನಾತತಾಯೀನ್ ಸ ಯಾದವಾನ್ ॥286॥

ಇವು ನಾಲ್ಕು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೬

ವೊಳಕಾಲವೋಲಿ[1]ಟ್ಟ[1]
ತಳವೇಣ[2]ನೆಂ[2]ದಿರದೆ
ಪೊಳೆವಂಬಿನಿಂ ಜರಕನೆಸೆ[3]ಯು[3]ಚ್ಯುತಂ

---

[1] ಟ್ಟು (ಗ) [2] ನಿಂ (ಖ) [3] ಯಲ (ಖ)

ಅಳಿದಗ್ರಜಂಗೂಡಿ
ಕಳಿದುದಂ ಮುಚ್ಚಿದೊಳ
ಗೊಳಗುಸುರ್ದ ವೈಷ್ಣವದಿನಜಱಿದೊರೆದವಂ

ಆ ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣಂ—

ಸಮ್ಮಾನಯನ್ ದ್ವಿಜವಚೋ ದುರ್ವಾಸಾ ಯದುವಾಚ ಹ
ಯೋಗಯುಕ್ತೋ ಭವಾತ್ಪಾದಂ ಕೃತ್ವಾಜ್ಞಾನುನ್ಮನಿಸತ್ತಮ (?) ॥287॥
ಆಯಯೌ ಜರಕೋ ನಾಮ ತದಾ ತತ್ರ ಚ ಲುಬ್ಧಕಃ
ಮುಸಲಾವಶೇಷ ಲೋಹೈಕಸಾಯಕನ್ಯಸ್ತತೋಮರಃ ॥288॥
ಸ ತತ್ಪಾದಂ ಮೃಗಾಕಾರಮವೇಕ್ಷಾರಾದವಸ್ಥಿತಃ
ತಳೇ ವಿವ್ಯಾಧ ತೇನೈವ ತೋಮರೇಣ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಃ ॥289॥

ಇವು ಮೂಱು ಗ್ರಂಥ ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಚ ಮಾನುಷಂ ದೇಹಂ ಜರಕಾಸ್ತ್ರಚ್ಛಲೇನ ತು
ಅನುಗೃಹ್ಯ ಚ ತಂ ಕೃಷ್ಣೋಽಲುಬ್ಧಕಂ ಪ್ರಯಯೌ ದಿವಮ್ ॥290॥
ಬಲಭದ್ರೋಽಪಿ ಸಂತ್ಯಜ್ಯ ನಾಗೋ ಭೂತ್ವಾ ಜಗಾಮ ಚ ॥291॥

ಒಂದೂವರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡಂ—

ದುರ್ವಾಸಸಃ ಕ್ರುದ್ಧಮುನೇಃ ಶಿವಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಕಾರಿಣಃ
ಶಾಪೇನ ಯಾದವೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಸಬಂಧುರ್ವಿಲಯಂ ಗತಃ ॥292॥

ಈ ಪರಿಯಲೆ ಕೂರ್ಮಪುರಾಣದಲುಂಟು ಇವೈದುವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೭

ನೆರೆದಸ್ತ್ರವೆಲ್ಲಿಯಾ
ಪರಬೊಮ್ಮವೇನಾಯ್ತು
ವರಶಾಪವಿಧಿ ಕೆಡಪಿತಡವಿಯೊಳಗೆ
ನೆಱೆ ಚತುರ್ಭುಜನ [1]ಹೆ[1]ಣ
ಕೆಱೆಯುಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಪಾರ್ಥ
ನಱಿವುಳ್ಳೊಡೆ ತ್ರಕಥೆಗಳನವಱಿಯೊಳಿ

ಆ ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣಂ—

ತತಶ್ಚಾರ್ಣವಮಧ್ಯೇನ ಜೈತ್ರೋಽಸೌ ಚಕ್ರಿಣೋ ರಥಃ (?)
ಪಶ್ಯತೋ ದಾರುಕಸ್ಯಾಶು ಹೃತೋಽಶ್ವೈರ್ದ್ವಿಜಸತ್ತಮಃ ॥293॥
ಚಕ್ರಂ ತಥಾ ಗದಾ ಶಾರ್ಙ್ಗಂ ತೂಣೀಶಂಖೋಽಸಿರೇವ ಚ
ಕ್ಷಣೇನ ನಾಭವತ್ ಕಶ್ಚಿತ್ ಯಾದವಾನಾಮು ಪೂತಿನಃ ॥294॥
ವಿಜ್ಞಾತ ಪರಮಾರ್ಥೋಽಪಿ ಭಗವಾನ್ ಮಧುಸೂದನಃ
ನೈಚ್ಛತ್ತದ್ವಾನ್ಯಥಾ ಕರ್ತುಂ ವಿಧಿನಾ ಯತ್ಸಮಾಗತಮ್ ॥295॥

---

[1] ವೆ (ಕ)

ಇವು ಮೂಱುಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೮

ತಲೆಗಿರಿದು ಕೃಷ್ಣಂಗೆ
ತಲೆಗೊಳ್ಳಿಯಿಱಿದೊಡವ
ನಳಲಿ ಕಿಚ್ಚಂ ಪಾಯ್ದರಚ್ಯುತನೊಳು
ಕಲಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಪ್ರತತಿ
ಬಲನೊಳಾ ರೋಹಿಣಿಯು
ವೊಲಿದು ತೋಳ್ಕೈಗೊಟ್ಟುದುಮನವಱಿತಳು

ಆ ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣದಲ್ಲಿ—

ಅರ್ಜುನೋಽಪಿ ತದಾನ್ವಿಕ್ಷ್ಯ ಕೃಷ್ಣರಾಮಕಳೇವರಮ್
ಸಂಸ್ಕಾರಂ ಲಂಬಯಾಮಾಸ (?)ತಥಾನ್ಯೇಷಾಮನುಕ್ರಮಾತ್ ॥296॥
ಅಷ್ಟೌ ಮಹಿಷ್ಯಃ ಕಥಿತಾ ರುಕ್ಮಿಣೀಪ್ರಮುಖಾಸ್ತು ಯಾಃ
ಉಪಗೃಹ್ಯ ಹರೇರ್ದೇಹಂ ವಿವಿಶುಸ್ತಾ ಹುತಾಶನಮ್ ॥297॥
ರೇವತೀ ಚೈವ ರಾಮಸ್ಯ ದೇಹಮಾಶ್ಲಿಷ್ಯ ಸತ್ತಮ
ವಿವೇಶ ಜ್ವಲಿತಂ ವಹ್ನಿಂ ತತ್ಸಂಗಾಹ್ಲಾದಶೀತಳಮ್ ॥298॥

[1]ಮೂಱು[1] ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಮಹಿಷ್ಯಸ್ತಸ್ಯ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ರುಕ್ಮಿಣೀಪ್ರಮುಖಾಶ್ಶುಭಾಃ
ಸಹಾಗ್ನಿಂ ವಿವಿಶುಃ ಸರ್ವಾಃ ವೃಷ್ಣೀನಾಂ ಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾಮ್ ॥299॥
ರೋಹಿಣೀ ಚ ತಥಾ ದೇವಿ ಬಲಭದ್ರೇಣ ಧೀಮತಾಮ್
ಪ್ರವಿಷ್ಟಾ ಪಾವಕಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಸಾ ಚ ಭರ್ತೃಪಥಂ ಗತಾ ॥300॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೯

ಅಂದನಂತಂಗ[2]ಸ್ಥಿ[2]
ಸಂದಾನೆ ಕ್ರಿಯೆಗಳುಮ
ನಂದೆ ಶ್ರಾದ್ಧವನಾಸಪಿಂಡ ಸಹಿತಂ
[3]ಪಿಂದು[3]ಗಳೆಯದೆ ಬಲಂ
ಗೊಂದಿ ಬಾ[4]ಯ್[4]ಬೂದಿಗಳೆ
ದಂದವಡೆಯಲು ಪಾರ್ಥನೆಸಗಿದೆಸೆವಂ

ಆ ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣಂ—

ತತೋಽರ್ಜುನಃ ಪ್ರೇತಕಾರ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾ ತೇಷಾಂ ಯಥಾವಿಧಿ ॥301॥

---

1 ಎರಡೂವರೆ (ಖ) 2 ಸ್ತ (ಖ) 3 ಹಿಂದು (ಖ) ಹಿಂದೆ (ಗ) 4 ಯಿ (ಕಖಗ)

* ಈ ಭಾಗ (ಖ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಇವಕ್ಕೆ ಲೈಂ[1]ಗಂ[1]—

ಪ್ರೇತಕಾರ್ಯಂ ಹರೇಃ ಕೃತ್ವಾ ಪಾರ್ಥಃ ಪರಮವೀರ್ಯವಾನ್
ರಾಮಸ್ಯ ಚ ತಥಾನ್ಯೇಷಾಂ ವೃಷ್ಣೀನಾಮಪಿ ಸುವ್ರತಾಃ ॥302॥

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೦

ಹೊಂದಿದಂ ಜರಕಾಸ್ತ್ರ
ದಿಂದೆಂದು ನಾರಣಂ
ಗಂದು ಬಲಿಗೊಟ್ಟುದುಮನಱಿದು ಲೋಕಂ
ಇಂದುವುಂ ಕೈ[2]ದು[3]ವಿಂ
ಹೊಂದಿದವರ್ಗಾ ಛಂದ
ದಿಂದೆ ನಾ[3]ರ[3]ಣ ಬಲಿಗಳಿಂದೆಸಪಿ[4]ದಂ[4] ೧೨೧

ಕೊಲೆಯಿಂದ ಸತ್ತ ಹರಿ
ಗೆಲಲೆ ನಾರಣ ಬಲಿಗೆ
ಬಿಲಲು ಧಾನ್ಯಕ್ಕುಪಾಯವದಿಲ್ಲದೆ
ಫಲಮೂಲ [5]ಶಾಕ[5]ದಿಂ
ಬಲಗೊಟ್ಟನೆನಲದಂ
ನೆಲನಿಂದುವುಂ ಮಾಳ್ಪುದಂತೆಯದುವಂ

ಲೈಂಗಂ—

ಕಂದಮೂಲಫಲೈಸ್ತಸ್ಯ ಬಲಿಕಾರ್ಯಂ ಚಕಾರ ಸಃ
ದ್ರವ್ಯಾಭಾವಾತ್ಸ್ವಯಂ ಪಾರ್ಥೋ ಭ್ರಾತೃಭಿಶ್ಚ ದಿವಂಗತಃ ॥303॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೨

ಮಿಂಡಬೇಡರು ನೆರೆದು
ಪಂಡಿರಿಯ [6]ಹೆಂಡಿರಂ[6]
ಕೊಂಡರೀರೆಂಟುಸಾವಿರವನೆಯ್ದೆ
ಗಾಂಡೀವಿ ನೋಡುತಿರೆ
ಭಂಡಗದೆಗಳ ನಗೆಯು
ಭಂಡಿ ಮುಱಿಯಲ್ವೈಷ್ಣವಾದಿಗಳೊಳು

ಆ ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣಂ—

ಏವಂ ತಸ್ಯ ಮುನೇಶ್ಯಾಪಾದಷ್ಟವಕ್ರಸ್ಯ ಕೇಶವಮ್
ಭರ್ತಾರಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತೇ ಯಾತಾ ದಸ್ಯುಹಸ್ತಂ ವರಾಂಗನಾಃ ॥304॥

---

1 ಗ್ಯಂ (ಕಖ) 2 ಯ್ಯು (ಕ) 3 ರಾಯ (ಗ) 4 ತಂ (ಕ) 5 ಶಾಖ (ಖ) ಶಾಕ(ಗ)
6 ಪೆಂಢರನು (ಕ) ಹೆಂಡಿರನು (ಗ)

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಅಷ್ಟವಕ್ರಸ್ಯ ಶಾಪೇನ ಭಾರ್ಯಾಃ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಧೀಮತಃ
ಚೋರೈಶ್ಚಾಪಹೃತಾಃ ಸರ್ವಾಸ್ತಸ್ಯ ಮಾಯಾಬಲೇನ ಚ ॥305॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೩

ಇರದಂಬರೀಷ ನೃಪ
ವರಸುತೆಯ ಬಂಟಿಕೆಯ
ಹರಿಗೆ ನಾರದನುಳಿ[1]ದು[1]ದಾ ಸುತನವಂ
ಮರಳಿ ಶಾಪವನೀಯು
ಲರಸಿ [2]ಸೀತೆ[2]ಯುನಗ[3]ಲ್ದು[3]
ವಿರಹದೊಳು ರಾಮನಾಯ್ತಂ ಲೈಂಗದಿಂ

ಶಾಪತಶ್ಚಾಂಬರೀಷಸ್ಯ ತಥೈವ ಮುನಿಸಿಂಹಯೋಃ
ರಾಮೋ ದಾಶರಥೀ ಭೂತ್ವಾ ನಾತ್ಮವೇದೀ ಚ ಸೋಽಭವತ್ ॥306॥
ಮುನಯಶ್ಚ ತಥಾ ಸರ್ವೇ ಭೃಗ್ವಾದ್ಯಾ ಮುನಿಸತ್ತಮಾಃ
ಮಾಯಾ ನಕಾರ್ಯಾ ವಿದ್ವದ್ಭಿರಿತ್ಯಾಹುಃ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ತಂ ಹರಿಮ್ ॥307॥
ನಾರದಃ ಪರ್ವತಶ್ಚೈವ ಚಿರಾತ್ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ವಿಚೇಷ್ಟಿತಮ್
ಮಾಯಾಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ವಿನಿಂದ್ಯೈವ ರುದ್ರಭಕ್ತೌ ಬಭೂವತುಃ ॥308॥

ಮೂಲಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೪

ಒಗೆದು ಭೃಗುಶಾಪದಿಂ
ಮಿಗೆ ನಾರದನ ಶಾಪ
ವಗಲಿ ಸೀತೆಯ ವಿರಹ ಬೆರೆದು ರಾಮಂ
ತೆಗಳಿ ದೂರ್ವಾಸನಿ
ತ್ರಗಣಿತದ ಶಾಪದಿಂ
ಜ[4]ಗುಳಿ[4] ತೊಲಿೞಿಯೊಳು ಸತ್ತುದಂ ಸ್ಕಂದದಿಂ

ರುದ್ರಾಂಶೇನ ಮುನೀಂದ್ರೇಣ ಪುರಾ ದೂರ್ವಾಸಸಾ ಹರಿಃ
ರಾಮರೂಪೋ ದಾಶರಥಿಃ ಸಬಂಧುರ್ವಿಲಯಂ ಗತಃ ॥309॥

ಇದಾ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದ ವ್ಯಾಸಭುಜಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೫

ಶರಧಿ ಮಥನದ ಗರಳ
ದುರಿತಾಗಿ ಸಿತಕಳೇ
ವರವೆಯ್ದೆಸೀದು ಕರಿಗೊರಡಾಗಿರೆ

---

[1] ಹ (ಗ) [2] ಶಿಲೆ (ಗ) [3] ಲ್ದ (ಕ) [4] ಗಳು (ಗ)

ಹರಿಯುನಾ ನೀಲಕಂ
ಧರನೋವಿ ಕರುಣಿಸಿತ
ನೊರೆದ ಶಿವಧರ್ಮಾದಿ ಪೌರಾಣದಿಂ

ಸ್ಮರಣಾದೇವ ರುದ್ರಸ್ಯ ವಿಷಜ್ವಾಲಾಸಮಾಕುಲಮ್
ದುಃಖಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ಮಹಾಘೋರಂ ಧ್ವಸ್ತಮಾಸೀನ್ನಿರಂತರಮ್ ॥310॥
ತಥಾ ಪಿಶಿತ ಪದ್ಮಾಭಂ ವರ್ಣಂ ತಸ್ಥ ಸುಶೋಭನಮ್
ಕಾಳಿಮಾಸೀತ್ ಕ್ಷಣೇನ್ನೈವ ಕಾಳಕೂಟಸ್ಯ ವೈಭವಾತ್ ॥311॥

ಎರಡು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡಂ—

ನಿರ್ದಗ್ಧೋ ರಕ್ತಗೌರಾಂಗೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಕೃಷ್ಣತ್ವಮಾಗತಃ
ತತಸ್ಸರ್ವೇ ವಯಂ ಭೀತಾಃ ಶಂಕರಂ ಶರಣಂ ಗತಾಃ ॥312॥
ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಕ್ತಗೌರಾಂಗಂ ಕೃತಂ ಕೃಷ್ಣಂ ಜನಾರ್ದನಮ್ ॥313॥

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೬

ಹರಿವೆಸರಡಂಗಿದವ
ಪರಿಮಿತಂ ಬೊಮ್ಮ[1]ರಂ[1]
ಬರನೆಣಿಪಡಮರಪಾದ್ಯರ ಪೆಸರ್ಗ[2]ಳುಂ[2]
ಪರಿಕಿ[3]ಪೊ[3]ಡೆ ಕೇಳ್ ಮಹೇ
ಶ್ವರನೊರ್ವ ನಿತ್ಯನೆಂ
ದೊರೆದ ವಾಕ್ಯವನದಂ ಸ್ಕಂದಾದಿಯಿಂ

ವಿಷ್ಣುಸಂಜ್ಞಾಹ್ಯಸಂಖ್ಯಾತಾ ಹ್ಯಸಂಖ್ಯಾತಾಃ ಪಿತಾಮಹಾಃ
ಅಸಂಖ್ಯಾತಾಸ್ಸುರೇಂದ್ರಾಶ್ಚ ನಿತ್ಯ ಏಕೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ॥314॥

ಇದಾ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡಂ.

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಅಸಂಖ್ಯಾತಾ ನ ಸಂಕ್ಷೇಪಾತ್ ಪ್ರಧಾನಾದನ್ನಧಿಷ್ಠಿತಾಃ
ಅಸಂಖ್ಯಾತಾಶ್ಚ ಕಾಲಾಶ್ಚ ಹ್ಯಸಂಖ್ಯಾತಾಃ ಪಿತಾಮಹಾಃ ॥315॥
ಹರಯಶ್ಚಾಪ್ಯಸಂಖ್ಯಾತಾ ನಿತ್ಯ ಏಕೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ॥316॥

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೭

ಹರಿಗರ್ಭ ಶತ್ರು ಧರೆ
ಪರಿಕಿ[4]ಸಲು[4] ಗರ್ಭದೊಳು
ನೆರೆದ ಜೀವರ ಶಿವಜ್ಞಾನವಳಿದು

1 ಸೆಂ (ಕ) 2 ಳಂ (ಗ) 3 ಷೆ (ಳ) 4 ಸುದು (ಖ)

ಹರಹಿ ಅಜ್ಞಾನವಂ
ನಾತರದ ನಾಭವಂ
ಬರೆ[1]ಪು[1]ದಂ ಗರ್ಭೋಪನಿಷದಾದಿಯಿಂ

ಗರ್ಭೋಪನಿಷತ್—

ಥ ನವಮೇ' ಅ ಮಾಸೇ ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಸಂಪೂರ್ಣೋ ಭವತಿ
ಪೂರ್ವಜಾತಿಂ ಸ್ಮರತಿ ಕೃತ್ಯಾಕೃತ್ಯಂ ಚ ಕರ್ಮ ಜಾನಾತಿ
ಶುಭಾಶುಭಂ ಚ ಕರ್ಮ ವಿಂದತಿ'
ನಾನಾಯೋನಿಸಹಸ್ರಾಣಿ ಗತ್ವಾ ಚೈವ ತು ಯನ್ಮಯಾ
ಆಹಾರವಿವಿಧಾ ಭುಕ್ತಾಃ ಪೀತಾಶ್ಚ ವಿವಿಧಾ ಸ್ತನಾಃ ॥317॥
ಯದಿ ಯೋನ್ಯಾಃ ಪ್ರಮುಂಚಾಮಿ ತಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಮಹೇಶ್ವರಮ್ ॥318॥

ಇತಿ

ವಾಯುನಾ ವೈಷ್ಣವೇನಾಪಿ ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟೋ ಜಾಯತೇ ತಥಾ ॥319॥

ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಸಂಹಿತೆ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಮಂ.

ಯದಿ ಯೋನ್ಯಾಃ ಪ್ರಮುಂಚಾಮಿ ತಂ ಪ್ರಪದ್ಯೆ ಮಹೇಶ್ವರಮ್
ವಿರಜಾನಲಜಂ ಭಸ್ಮ ಗೃಹೀತ್ವಾಚಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಜಮ್ ॥320॥
ಸಮೂದ್ಧೂಳ್ಯ ಸದಾಽಽಚಾರ್ಯಂ ಪ್ರಣಿಪತ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯಯಾ
ಸಂಸಾರಂ ಸಾಗರಂ ಲಂಘಯಾಮ್ಯಹಮಾತ್ಮನಃ ॥321॥
ಇತ್ಥಂ ಗರ್ಭಗತಃ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಯೋನಿಯಂತ್ರಪ್ರಪೀಡನಾತ್
ಜಾಯತೇ ವಾಯುನಾ ಯಾತಿ ವಿಸ್ಮೃತಿಂ ವೈಷ್ಣವೇನ ಚ ॥322॥

ಇವು ಮೂಱು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨

ವಚನ ॥ ವಿಷ್ಣು ಬುದ್ಧಾವತಾರವಾದನಾಗಿಯೂ ಬೌದ್ಧರೂ ಸವಣರೂ ವೈಷ್ಣವರೊಳಗೆಂಬ ಪುರಾಣಂಗಳುಂಟಾಗಿಯೂ ಬೌದ್ಧ ಗ್ರಂಥ ಹದಿನಾಱು ಲಕ್ಷವಂ ವೇದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ರಚಿಸಿದನಾಗಿಯೂ ವೇದವಿರುದ್ಧ ವೇದಬಾಹ್ಯ[2]ರೆಂ[2]ಬುದನೂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಪದ ॥ ವರಗಿರಿಸುತಾ ಧನು
ರ್ವರ ಮುಕ್ತ ಶರಹತಿಯಿ
ನಿರದೆ ರಕ್ಕಸುರ ಪ್ರತತಿ ಮಡಿಯೆ

---

[1] ಪ (ಗ) [2] ನೆಂ (ಕ)

ಸರಿದೋಡಿದರ್ವಿಶಿ
ಷ್ಟರುಹ ವ್ರತಂ ಬೊರೆದು
ತಱಿದ ತಲೆಯಿಂದೆ ನಾಣ್ಗೆ[1]ಟ್ಟ[1]ಸುರರು ೧೨೯
ವೇದಮಾರ್ಗವನಖಿಳ
ವೇದವೇದ್ಯನನಿಳಿಪ
ರಾದಿ ವೈರದೆ ಸವಣರಂದು ತೊಡಗಿ
ಆದಿಯಿದು ಶ್ರುತಿಬಾಹ್ಯ
ಬೋಧಕರ ಜನನವಿದ
ಱಿಋೋದಿರ್ದ ಸೌರಾದಿ ಪೌರಾಣದಿಂ ೧೩೦

ಬಹು.

ಹಸ್ತಿ ತಾಂ ಕೊ[2]ಲ್ವ[3]ಡಂ
[3]ಸ್ವ[3]ಸ್ತಿ [4]ಪು[4]ಗಲಾಗದಭಿ
ಶಸ್ತರಾಲಯು ಜಿನಾಲಯುದೊಳೆಂದುಂ
[5]ಶಸ್ತ[5]ವೆನೆ ಶಾಸ್ತ್ರವತಿ
[6]ವಿಸ್ತ[6]ರಿಸಿ ಸಾಱಿತಂ
ಹಸ್ತಿನಾ ಹನ್ಯಮಾನೋಪಿಯೆಂದುಂ

ಆ ಸ್ಮೃತಿ—

ಹಸ್ತಿನಾ ಹನ್ಯಮಾನೋಽಪಿ ನ ವಿಶೇಚ್ಚ ಜಿನಾಲಯಮ್ ॥323॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೧

ವೇದಮುಳ್ಳುದು ಲ[7]ಕ್ಕ[7]
ವಾದಂ ಶಿವಂಗೆ ಸೊ
ಮ್ಮಾದುದೆಂದಾ ಮಿಥ್ಯದಿಂದೆ ನೆವದಿಂ
ವೇದವಂ ನಿಲಿಸಲತಿ
ವಾದಿ ಷೋಡಶಲಕ್ಷ
ವಾದುದದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಬೌದ್ಧಗ್ರಂಥವಂ

ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ. ೧೩೨

ಗೃದ್ಧವಾಹಂ ಪಾಪಿ
ಬದ್ಧವೈರದಿ ನಂದಿ
ಬುದ್ಧಾವತಾರದಿಂ ಮಾಡಿ ತಾನೆ

---

[1] ಟ್ಟು (ಗ) [2] ಲುವ (ಕ) [3] ಬ (ಕ) [4] ಹು (ಖಗ) [5] ಸ್ವಸ್ಥ (ಕ) [6] ಬಿತ್ತ (ಕ)
[7] ಕ್ಷ (ಕ)

ಹೊದ್ದಿ ಬೋಧಿಸಿ ಶ್ರುತಿಯ
ನದ್ದು ಹೊಗಿಸೀ ಬೌದ್ಧ
[1]ವೆ[1]ದ್ದ ಕಥೆ[2]ಯಂ[2] ಲೈಂಗದಾಖ್ಯಾನದಿಂ

ಮಾಯಿ ಮಾಯಾಮಯಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ಗ್ರಂಥಂ ಷೋಡಶಲಕ್ಷಕಮ್
ಶ್ರೌತ ಸ್ಮಾರ್ತವಿರುದ್ಧಂ ಚ ವರ್ಣಾಶ್ರಮವಿವರ್ಜಿತಮ್ ॥324॥
ಇಹೈವ ಸ್ವರ್ಗನರ[3]ಕ[3]ಪ್ರತ್ಯಯಂ ನಾನ್ಯಥಾ ಪುನಃ ॥325॥

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೩

[4]ವೈ[4]ಷ್ಣವದೂಷಣ ಪ್ರಕರಣಂ—

ವೈದಿಕವನುಳಿದು ದಾ
ಮೋದರಂಗೆಸಗಿ ಯತಿ
ವಾದಿ ಶಾಂಡಿಲ್ಯಸಂಹಿತೆಯೆಂಬುದಂ
ಆದಿಯೊಳು ಶಾಂಡಿಲ್ಯ
ನಾದುದಂ ನರಕಕ್ಕೆ
ಹೋದುದಂ ವಾಸಿಷ್ಠಲೈಂಗಾದಿಯಿಂ

ತತೋ ಮಾಯಿ ಹರಿರ್ಬ್ರಹ್ಮನ್ ಶಾಂಡಿಲ್ಯಂ ಪ್ರತ್ಯಭಾಷತ
ಕುಮಾರ್ಗೇಣಾಪಿ ಶಾಂಡಿಲ್ಯಕೃತಾ ಪೂಜಾ ಮಮ ತ್ವಯಾ ॥326॥
ತಸ್ಯ ಚಕ್ರುರ್ಮುನೇ ದೀಕ್ಷಾಂ ಪಾಷಂಡಾಃ ಪಾಪಯೋನಯಃ
ಪುನರ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪ್ರಸಾದೇನ ವೇದಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಿನಮ್ ॥327॥

ಇವೆರಡು ಇದಾ ಶಾಂಡಿಲ್ಯ ಸಂಹಿತೆಯೆಂದು ಪಾಂಚರಾತ್ರಂ
ಅಲ್ಲಿ—

ಕಳತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯಮಜಾತಿಭೇದ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ ಪಾದೋದಕ ಸೇವನಂ ಚ
ವೇದಾರ್ಥ ನಿಷ್ಪಾವನಮಾಶನಿಂದಾ ಪಂಚವ್ರತಾನಿತ್ವಿಹ ವೈಷ್ಣವಾನಾಮ್ ॥328॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೪

ಹರಿದಾಸನಿಂ ತಂತ್ರ
ಪರ ಶ್ರೌತಪರನಾದೊ
ಡೊರೆ ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ಎಂಬಣುವಿದು

---

[1] ಗ (ಗ) [2] ಯ (ಖ) [3] ಕಂ (ಖ) [4] ಮಹೇಶ್ವರಾಧಿಕ್ಯ ವೈ (ಗ)

ಉರು ಪಾಂಚರಾತ್ರಾದಿ
ನೆರವಿಯೊಳಿರದು ನಿನಗೆ
ವರನಿಗಮ[1]ವೆ[1]ತ್ತೆಂದ ಕವಿಯು[2]ಕ್ತಿಗೆ[2]

ಆ ವೇದಂ—

'ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ಮಹತೇ ಕರೋಮಿಾತಿ'

ಎಂದು ವೈಷ್ಣವತಂತ್ರಮಂತ್ರದೊಳಿದಿಲ್ಲವಾಗಿ ವೈದಿಕವಲ್ಲ ; ಅವೈದಿಕವೆಂದ ಱಿವುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಿಖಂಡಂ—

ಪಾಂಚರಾತ್ರಾದಿಮಾರ್ಗಾಣಾಂ ವೇದಮೂಲತ್ವಮಾಸ್ತಿಕೇ (?)
ನಹಿ ಸ್ವತಂತ್ರಾಸ್ತೇ ತೇನ ಭ್ರಾಂತಿಮೂಲಾ ನಿರೂಪಣೇ ॥329॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೫

ಶ್ರುತಿಬಹಿಷ್ಕೃತಮ[3]ಟ್ಟೆ[3]
ರತಯತಿಗಳಂ ಕೊಂದು
ಶತಮಖಂ ಕೆನ್ನಾಯಿಗಳಿಗಿಕ್ಕಿತಂ
ಅತಿ ಬಿತ್ತರಿಸೆ ಋಕ್ಕು
ಶ್ರುತಿಯೆರಡನೆಯದಿಂದ್ರ
ಯತಿಯೆಂದದೊಂದು ನಗೆ ವೇದಾದಿಯಿಂ

ಆ ಋಗ್ವೇದದಿಂ—

'ಯತ್ರೇಂದ್ರೋ ದೇವತಾಪರಿವ್ರಜಂ ವಿಶ್ವರೂಪಂ ತ್ವಷ್ಟ್ರಾಮಭ್ಯಮಂ[4]ಸ್ತ[4] ವೃ[5]ತ್ರ[5]ಮಸ್ತ್ರಯತೀನ್ ಸಾಲಾವೃಕೇಭ್ಯಃ ಪ್ರದದಾತಿ ದುರ್ಮಘಾನವಧೀತ್ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಪ್ರತ್ಯವದಿತಿ'

ಯಜುಸ್ಸು—'ಇಂದ್ರೋ ಯತೀನ್ ಸಾಲವೃಕೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಯಚ್ಛದಿತಿ'

ಇದಕ್ಕೆ ಸೌರಸಂಹಿತೆ—

ವಿಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಬಲೇನೈವ ಖಲು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪುರಂ[6]ದ[6]ರಃ
ಸಾಲಾವೃಕೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಾಯಚ್ಛದ್ಯತೀನ್ ದೇಹಾಭಿಮಾನಿನಃ ॥330॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೬

---

1 ದಿ (ಕ) 2 ತ್ರಿದೆ (ಕ) 3 ಟ್ಟ (ಖ) ಟ್ಟ (ಗ) 4 ಸ (ಖ) 5 ತ (ಖ) 6 ಧ (ಖ)

ಹರಿಭಕ್ತಿಗೆಡಹು ಗುಳಿ
ಹರಿದಾಸಗಾಯ್ತುಲಾ
ಹರಿಯನೀಕ್ಷಿಸೆ ತಾವು ತೇ[1]ರಸಿ[1]ಯೊಳು
ವರುಷವೀರಾಱಱಾ
ಹರಿಪೂಜೆ ಫಲವೆಯ್ದೆ
ಉರಿದು [2]ಪೋಪು[2]ದುವೆಂ[3]ದ[3] ಶಾಸ್ತ್ರದೊರೆ[4]ಯಿಂ[4]

ನ ಪ್ರದೋಷೇ ಹರಿಂ ಪಶ್ಯೇತ್ತ್ರಯೋದಶ್ಯಾಂ ವಿಶೇಷತಃ
ಯದಿ ಪ್ರಮಾದಾತ್ಪಶ್ಯೇತ ದ್ವಾದಶಾಬ್ದವೃಷಕ್ಷಯಃ ॥331॥

ಇದು ಸ್ಮೃತಿವಾಕ್ಯಂ
ಇದಕ್ಕೆ ಕಶ್ಚಿತ್—

ಪ್ರದೋಷೇನ ಹರಿಂ ಪಶ್ಯೇದ್ಯದಿ ಪಶ್ಯೇತ್ಪ್ರಮಾದತಃ
ಚತ್ವಾರಿ ತಸ್ಯ ನಶ್ಯಂತಿ ಆಯುಃ ಪ್ರಜ್ಞಾಯಶೋ ಬಲಮ್ ॥332॥
ತ್ರಯೋದಶ್ಯಾಂ ಪ್ರದೋಷೇ ತು ಯಃ ಪಶ್ಯೇದ್ಧರಿಮಾದರಾತ್
ದ್ವಾದಶಾಬ್ದಕೃತಂ ಪುಣ್ಯಂ ತತ್ ಕ್ಷಣಾದೇವ ನಶ್ಯತಿ ॥333॥

ಇವು ಮೂಱುಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೭

ಓವೊ ವಿಪ್ರಂಗವಾ
ನಾ ವಿ[5]ದಿ[5]ತಿಗೊಗೆದ ಕುಲ
ನಾವಿಕರೆ ವಿಷ್ಣುಪೂಜೆಗಳನೆಸಗಿ
ತಾವೆ ತ[6]ಟ್ಟಿ[6]ಯನೆಯ್ದು
ಜೀವಿಸುವರೆಂದೊರೆದ
ವೇವೇಳ್ವೆ ಮನುಕಾರಣಾಗಮಮುವಂ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಬಷ್ಠಕನ್ಯಾಯಾಂ ಜಾತೋ ವಿಘನ[7]ಸಃ ಸ್ಮೃ[7]ತಃ
ವಿಷ್ಣೋರಭ್ಯರ್ಚನಂ ಚೈವ ತಸ್ಯ ವೃತ್ತಿಃ ಕ[8]ಟ[8]ಕ್ರಿಯಾ ॥334॥

ಇದು ಮನುಸ್ಮೃತಿ. ಕಾರಣದಲೂಯಿಪರಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೮

ಕಲಿ ಹುಗಲಿಕೆಲ್ಲರುಗ
ಳಲಸಿಯದ್ವೈತವೇ
ನೆಲೆಯಾಗಿ ಶಿಶ್ನೋದರಂಗಳೆರಡಂ

---

1 ರೆಸಿ (ಖ) ರಸೆ (ಗ) 2 ಹೋಹು (ಖ) 3 ದಾ (ಗ) 4 ಯಂ (ಕ) 5 ಧಿ (ಕ) 6 ಟ್ಟೆ (ಗ) 7 ಸಸ್ಕೃ (ಗ) 8 ಟಃ (ಗ)

413

ಸಲಹುವದ್ವಿಜರು ನಾ
ಣಿಲಿಗಳೆಂದೊರೆದಿರ್ದ
ಸಲೆ ವಿಷ್ಣು ಪೌರಾಣದೊರೆಯು ನಗೆಯಂ
ಸರ್ವೇ ಬ್ರಹ್ಮ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ತು ಕಲೌ ಯುಗೇ
ನಾನುತಿಷ್ಠಂತಿ ಮೈತ್ರೇಯ ಶಿಶ್ನೋದರಪರಾಯಣಾಃ ॥335॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೯

ಪುರುಷೋತ್ತಮನನೆ[1]ಯ್ದಿ[1]
ಹರನನೇಳಿಪ ದ್ವಿಜರು
ನೆರೆದು ಕಲಿಯುಗದೊಳವರ್ಗಳನಾ ಹರಿ
ಪರಿರಕ್ಷಿಸಲಿ ಕಱಿಯ
ನುರಿವ ನರಕಕ್ಕಿಳಿವ
ರಿರದೆಂದ ವ್ಯಾಸೋಕ್ತಿಯಿಂ ಸೌರದಿಂ
ಪುರುಷೋತ್ತಮಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಶಿವನಿಂದಾರತಾ ದ್ವಿಜಾಃ
ಕಲೌ ಯುಗೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ತ್ರಾತಾ ತೇಷಾಂ ನ ಮಾಧವಃ ॥336॥

ಇದಕ್ಕೆ ಮಹಾಭಾರತಂ—

ಮದ್ಭಕ್ತಃ ಶಂಕರ ದ್ವೇಷೀ ನರಕಂ ಯಾತಿ ಫಲ್ಗುನ
ಶಿವಭಕ್ತಸ್ತು ಮಾಂ ದ್ವೇಷೀ ನ ತಸ್ಯ ಪ್ರಭವಾಮ್ಯಹಮ್ ॥337॥

ಇದು ವಿಷ್ಣುವಿನ ನುಡಿ. ಮೂಲ ಪಾಠಂ. ನರಕಕ್ಕಿಳಿವ [2]ನರರಿ[2]ದ ತಿದ್ದಿ ಪಲ್ಲಟಿಸಿ ಓದುವರು.

ಎರಡು ಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೦

ಕಱ[3]ಮನದ ಕ್ರೂರರಱ
ಯಱನಳಿವ ಶೂದ್ರರಂ
ನೆಱ[3]ಯಾಚಿಪೆಯ್ದೆ ಸಂನ್ಯಾಸವಿರ್ಪ
ಉಱ[3] ಸುಕೃತವಂ ಕ್ರಯಿಪ
ಕಱ[3]ಕಂಠಭಕ್ತರಂ
ಬಱ[3]ದೆ ನಿಂದಿಪ ವಿಪ್ರರಹರೆಂದವಂ

ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಯೇ ನಿಂದಂತಿ ಮಹಾದೇವಂ ಸಂಸಾರಾ*ನ್ಮೋಚಕಂ ಪರಮ್
[3]ತ[3]ದ್ಭಕ್ತಾಂಶ್ಚ ದುರಾತ್ಮಾನೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಸ್ತೇ ಕಲೌಯುಗೇ* ॥338॥

---

1 ಯ್ದೆ (ಖಗ) 2 ರಿ (ಖಗ) 3 ತ್ವ (ಗ) * ಈ ಭಾಗ (ಖ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ.

*ಅಧಾರ್ಮಿಕಾಃ ಕ್ರೂರಸತ್ವಾ ಅನಾಚಾ[1]ರೇ[1]ಹ್ಯಚೇತಸಃ
ಯಸ್ಮಿನ್ ಕಲೌ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ದರಿದ್ರಾಶ್ಶೂದ್ರಯಾಚಕಾಃ ॥339॥
ತಪೋಯಜ್ಞಫಲಾನಾಂ ಚ ವಿಕ್ರೇತಾರೋ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ
ಯತಯಶ್ಚ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಶತಶೋಽಥ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥340॥

ಇವು ಮೂಱುಶ್ಲೋಕ .

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಅಧಾರ್ಮಿಕಾಸ್ತ್ವನಾಚಾರಾ* ಮಹಾಕೋಪಾಹ್ಯಚೇತಸಃ
ಅನೃತಂ ಬ್ರುವಂತಿ ಲುಬ್ಧಾಂಶ್ಚ ತಿಷ್ಯೇ ಜಾತಾಶ್ಚ ದುಷ್ಪ್ರಜಾಃ ॥341॥
ದುರಿಷ್ಟೈರ್ದುರಧೀತೈಶ್ಚ ದುರಾಚಾರ್ಯೈರ್ದುರಾಗ್ರಹೈಃ
ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ಕರ್ಮದೋಷೈಶ್ಚ ಪ್ರಜಾನಾಂ ಜಾಯತೇ ಭಯಮ್ ॥342॥

[2]ಇವೆ[2]ರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೧

ಸುರೆಮ[3]ಡ[3]ಕೆಯೊಳಗೆಱೆದ
ನೆರೆ[4]ದುದಕವೆಂತಂತು[4]
ಪರಿಕಿಸಲಪೇಯ[5]ವಂ[5]ತದುವೆ ದೂಷ್ಯಂ
ವರವೇದವಂ ಹಣವಿ
ಗೊರೆದೋದಿ ದಾಸ್ಯದೊಳು
ನೆರೆದ ಮಂತ್ರವದೆಂದ ಸೌರೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಗೃಹಿತ್ವಾ ವೇತನಂ ಯಸ್ತು ಯೋಽಧ್ಯಾಪಯತಿ ಮೂಢಧೀಃ
ಅಧೀತೇ ಯೋ ಹಿ ವಾ ದತ್ತ್ವಾ ತಾವುಭೌ ಪಾಪಿನೌ ಸ್ಮೃತೌ ॥ 343॥
ತಯೋರ್ಮುಖಗತಾ ವೇದಾ ವಿನಿಂದ್ಯಾಃ ಸರ್ವಕರ್ಮಸು
ಸುರಾಭಾಂಡಗತಂ ತೋಯಂ ಯಥಾ ಭವತಿ ನಿಂದಿತಮ್ ॥344॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೨

ಶ್ರುತಿನಾಲ್ಕನೋದಿ ಜಿತ
ರತಿಪತಿಪದದ್ವಂದ್ವ
ರತಿಭಕ್ತಿಹೀನ ಪಾರ್ವಂ ತೊಳಲುವಂ
ಹತಭಾಗ್ಯನಾ ವೇದ
ನುತ ಭಾರವೇ[6]ಱಂ[6]ತ
ಗತಿಗೆಟ್ಟ ಕತ್ತೆಯೆಂದಾ ಸ್ಕಾಂದವಂ

[1] ರಾ (ಕ) [2] ಎ (ಕ) [3] ಡಿ (ಕ) [4] ದೋಽದಕವದೆಂತು (ಕ) ದೋದಕದೆಂತು (ಖ)
[5] ವೆಂ (ಕ) [6] ದಾಂ (ಗ) * ಈ ಭಾಗ (ಖ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ.

ಚತುರ್ವೇದಧರೋ ವಿಪ್ರಃ ಶಿವಭಕ್ತಿವಿವರ್ಜಿತಃ
ವೇದಭಾರಭರಾಕ್ರಾಂತಃ ಸರ್ವೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗರ್ದ[1]ಭಾಃ[1] ॥345॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೩

ವೇದ ನಾಲ್ಕುವನೋದಿ
ವೇದಸಿದ್ಧನನಱಿಯ
ದಾ ದೇಹಿಗನ್ನಪಾನಾದಿಗಳುಮಂ
ಭೂದೇವನೆಂದು ಬಗೆ
ದಾ ದ್ರೋಹಿಗಿತ್ತವಂ
ಹೋದನಱಿ ರೌರವಕ್ಕೆಂದದುವುಮಂ

ಸ್ಕಾಂದಂ—

ಚತುರ್ವೇದಧರೋ ವಿಪ್ರಃ ಶಿವಭಕ್ತಿವಿವರ್ಜಿತಃ
ತಸ್ಯ ಭೋಜನದಾನೇನ ದಾತಾ ಚ ನರಕಂ ವ್ರಜೇತ್ ॥346॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೪

ಓಸೆಗಾಗಲಿಯರ್ಥ
ದಾಸೆಗಾಗಲಿ ಮಟ್ಟಿ
ಪೂಸಿ ಹರಿ ಪೂಜನಾದಿಗಳೆಸಗಿದಾ
ಭೂಸುರನ ವೈದಿಕಂ
ಲೇಸಾಗಿ ಪತಿತನೆಂ
ದಾ ಸುರದಲುಲಿವ ಪಾರಾಶರವದಂ

ಖ್ಯಾತಿಲಾಭಾದಿಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಮಪಿ ವಿಷ್ಣ್ವಾಗಮಾದಿಷು
ಸ್ಥಿತಂ ಪುಂಡ್ರಾಂತರಂ ನೈವ ಧಾರಯೇದ್ವೈದಿಕೋ ಜನಃ ॥347॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೫

ತರದ ಜನ್ಮಂಗಳೊಳು
ನೆರೆದ ಪಾಪದ ಫಲಂ
ಹರಿಯಧಿಕನೆಂಬ ಬಗೆವೊಗೆವುದಱಿಯಾ
ನಿರಯದೊಳ್ ತಲೆಯೂಱಿ
ನಿರುತಮವನಿರ್ಪನೆಂ
ದೊರೆದ ವರಸೂತಸಂಹಿತೆಯರ್ಥವಂ

ಮಹಾಪಾಪವತಾಂ ಪುಂಸಾಂ ಪೂರ್ವಜನ್ಮಸು ಸುವ್ರತಾಃ
ವಿಷ್ಣುಃ ಸರ್ವಾಧಿಕೋ ಭಾತಿ ನಾರಕಾಸ್ತೇ ನ ಸಂಶಯಃ ॥348॥

---

1 ಭಃ (ಕಖಗ)

ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿದೇವತಾನಾಂ ವಾ ವಿಶ್ವಾಧಿಕ್ಯಂ ವದಂತಿ ಯೇ
ಅಧೋಮುಖೋರ್ಧ್ವಪಾದಾಸ್ತೇ ಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಾರ್ಣವಮ್ ॥349॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೬

ಆ ಪಾಂಚರಾತ್ರದೊಳು
ಕಾಪಾಲದೊಳು ವಿಪ್ರ
ರೀಪರಿಯ ಪಾಷಂಡದೊಳು ದೀಕ್ಷೆಯಂ
ತಾಪಿಸದೆ ಪಡೆವವರು
ಪಾಪರೆಂದಱಿಯೆಂ[1]ದ[1]
ಶ್ರೀ ಪರಾಶರಪುರಾಣದ ವಾಕ್ಯವಂ

[2]ಪಾಂ[2]ಚರಾತ್ರೇಷು ಕಾಪಾಲೇ ಷಾಷಂಡೇಷ್ವಪರೇಷು ಚ
ದೀಕ್ಷಿತಾಶ್ಚ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಮನುಷ್ಯಾಃ ಪಾಪಕರ್ಮಿಣಃ ॥350॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೭

ಊರ್ಧ್ವತಿಲಕ ದೂಷಣ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಇಡೆ ನೀಳಬೊಟ್ಟನಂ
ತಿಡೆ ಮೂಱು ಬೆರಲೊಳಂ
ತಿಡೆ ತಟ್ಟು [3]ಮ[3]ಟ್ಟೆಗಳನೂರ್ಧ್ವವಾಗಿ
ಬಿಡೆ ವರ್ತುಳಾಕೃತಿಯ
ನಿಡಲಿಚ್ಛೆಪರು ಪಾಪ
ದೊಡೆಯರೆಂದಾ ಪರಾಶರಮುಖ್ಯವಂ

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ತ್ರಿಶೂಲಂ ಚ ವರ್ತುಳಂ ಚಾರ್ಧಚಂದ್ರಕಮ್
ಲಲಾಟೇ ಧಾರಯಿಷ್ಯಂತಿ ಮನುಷ್ಯಾಃ ಪಾಪಕರ್ಮಿಣಃ ॥351॥

ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಸಂಹಿತೆ—

ಅಶ್ರೌತಂ ತೂರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾದಿ ಲಲಾಟೇ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಸಹ
ಧಾರಯಿಷ್ಯಂತಿ ಮೋಹೇನ ಪಾಷಂಡೋಪಹತಾ ಜ[4]ನಾಃ[4] ॥352॥

ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಂಬಪುರಾಣಂ—

ಅಶುದ್ಧಂ ಚ ತಥಾ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ವರ್ತುಳಂ ತೂರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಕಮ್
ಅಶುದ್ಧಂ ಚಾರ್ಧಚಂದ್ರಂ ತು ಕೀರ್ತಿತಂ ಚಾಂಕುಶಾದಿಕಮ್ ॥353॥

ಇವು ಮೂಱು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೮

---

[1] ದು (ಕ) [2] ಪಂ (ಗ) [3] ಮು (ಖ) [4] ನಃ (ಕ)

ಆಗ [1]ದೂರ್ವಾಂ[1]ಕವಿಡ
ಲಾಗದು ತ್ರಿಶೂಲಾಂಕ
ವಾಗ [2]ವರ್ತುಳ[2]ವರ್ಧಚಂದ್ರಾಂಕವುಂ
ಆಗದಾಶ್ರೌತ[3]ರಿ[3]ಡ
ಲೇಗೆಯ್ದುವೆಂಬಿದಂ
ಚಾಗಿ ಮನುಪೌರಾಣದಿಂದೆ ಕೇಳ್ದಿಂ

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ತ್ರಿಶೂಲಂ ಚ ವರ್ತುಳಂ ಚಾರ್ಧಚಂದ್ರಕಮ್
ತಂತ್ರನಿಷ್ಠೈರ್ನ ಧಾರ್ಯಂ ಚ ನ ಧಾರ್ಯಂ ವೈದಿಕೈರ್ಜನೈಃ ॥354॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೯

ಒಡಲಮಟ್ಟಿಗ ದ್ವಿಜನ
ನೆಡೆವಟ್ಟೆಯೊಳು ಕಾಣ
ಲೊಡನೆ ಭಸಿತವನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಪುದುವಂತೆ
ಬಿಡದೆ ಶಿವಮಂತ್ರಮಂ
ನುಡಿಯೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ
ವೊಡೆಯರ್ಗವೆಂದ ಪೌರಾಣಾರ್ಥವಂ

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಧ[4]ರಂ[4]ವಿಪ್ರಂ ಸಕೃದ್ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರಮಾದತಃ
ಭೂತೇಃ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣಾಚ್ಛುದ್ಧಿಃ ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪಾತ್ ಭವೇತ್ ॥355॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೦

ಕೇಳಿಯೊಳು ದ್ವಿಜನೊಮ್ಮೆ
ನೀಳಬೊಟ್ಟಂ ಮಱೆದು
ತಾಳಿದಡೆ ಮುಂದೆ ಯಮದೂತರಲ್ಲಿ
ಹೋಳಿ ಕಳೆವರ್ ತನುವ
ನೋಳಿ ಬಿಡದೆಂಬಿ[5]ವಂ[5]
ಕೇಳಿ ಮನುಪೌರಾಣದಿಂದೆ ಕೇ[6]ಳ್ದಂ[6]

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ದ್ವಿಜಃ ಕುರ್ಯಾಲ್ಲೀಲಯಾಪಿ ಕದಾಚನ
ತದಾಕಾರೇಣ ಶಸ್ತ್ರೇಣ ಭಿದ್ಯತೇ ಯಮಕಿಂಕರೈಃ ॥356॥

ಇದು ಸ್ಕಂದದಲ್ಲಿಯೂ ಮನುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೧

ವಚನ॥

ಚಕ್ರಾಂಕ ದೂಷಣಂ—

---

[1] ದುರ್ದಾರ್ಗಂ (ಗ) [2] ವತ್ತು (ಖ) ದರ್ತುಳ (ಗ) [3] ವಿ (ಕ) [4] ರೋ (ಖ) [5] ದಂ (ಕ) [6] ಳಂ (ಖ)

ತನ್ನ ಗಾತ್ರದೊಳು ಮೇ
ಣನ್ಯರಂಗದೊಳಕಟ
ಬನ್ನಗೆಟ್ಟಾ ಚಕ್ರದಿಂದೆ ಸುಡಲು
ನನ್ನಿ ನರಕಕ್ಕಿಳಿವ
ನೆನ್ನನಾದೊಡಮೆಂದ
[1]ಧ[1]ನ್ಯವಪ್ಪಾ ಸೂತಸಂಹಿತೆಯದಂ

[2]ಸ್ವ[2]ದೇಹೇ ಪರದೇಹೇ ವಾ ನ ಕುರ್ಯಾದಂಕನಂ ನರಃ
ಯದಿ ಕುರ್ಯಾಚ್ಚ ಚಕ್ರಾದ್ಯೈಃ ಪತತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥357॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೨

ಒರೆ ಸ್ಪರುಶವುಳಿದು ದ್ವಿಜ
ರಿರಬೇಕು ಚಕ್ರಾದಿ
ನರನಾಮ ರೂಪಿನಂಕಿತರ ಕೂಡಿ
ನ[3]ರ[3]ಪರೀಕ್ಷಿಸದೆ ನಿಜ
ಧರೆಯಿಂದೆ ತ್ಯಜಿಪುದೆಂ
ದೊರೆದ ಮಾನವಪುರಾಣಾದಿಯಿಂದಂ

ಆಯುಧೈಶ್ಶಂಖಚಕ್ರಾದ್ಯೈರ್ನ ದಹೇಚ್ಚ ಕದಾಚನ
ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಚ ನಾಮ್ನಾ ತು ನ ಲಿಖೇಚ್ಛ್ರೋರಸಿ ಭ್ರಮಾತ್ ॥358॥
ದಗ್ಧಾಂಗಾಶ್ಚಾಯುಧೈರ್ದಿವ್ಯೈರ್ಲಿಖಿತೋ ನರನಾಮತಃ
ಶ್ರೌತಸ್ಮಾರ್ತಸದಾಚಾರೇ ನಾಧಿಕಾರೀ ಕದಾಚನ ॥359॥*
ದಗ್ಧಾಂಗಾ ಲಿಖಿತಾಂಗಾಶ್ಚ ನ ಸಂಭಾಷ್ಯಾ ದ್ವಿಜಾತಯಃ
ನ ದರ್ಶನೀಯಾಸ್ತಾನ್ ರಾಜ ದೇಶಾಚ್ಛೀಘ್ರಂ ಪ್ರವಾಸಯೇತ್ ॥360॥*

ಇವು ಮೂಱು ಶ್ಲೋಕ.

ಇದಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞವೈಭವಖಂಡಂ—

ಕೇನಚಿಲ್ಲಾಂಛಿತೋ ಮರ್ತ್ಯೋ ನ ಸಾಕ್ಷೀ ಸರ್ವದಾ ಭವೇತ್
ಶ್ರೌತಸ್ಮಾರ್ತಸದಾಚಾರೇ ನಾಧಿಕಾರೀ ಚ ಲಾಂಛಿತಃ ॥361॥
ಲಾಂಛಿತಾಶ್ಚ ನ ಸಂಭಾಷ್ಯಾ ನ ಸ್ಪೃಶ್ಯಾಶ್ಚ ತಥೈವ ಚ
ನ ದರ್ಶನೀಯಾಸ್ತಾನ್ರಾಜಾ ದೇಶಾಚ್ಛೀಘ್ರಂ ಪ್ರವಾಸಯೇತ್ ॥362॥

ಇವೆರಡು.

---

[1] ದ (ಗ) [2] ಸ (ಗ) [3] ರಪರಿ (ಖ) ರರ (ಗ) * ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಪಾರಾಶರಪುರಾಣಂ—

ನ ದಾಹಯೇದ್ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠಾ ನ ದಹೇಚ್ಚಕ್ರಪೂರ್ವಕೈಃ
ಅಂಕಿತೋ ಯಃ ಸ್ವದೇಶಾತ್ತಂ ರಾಜಾ ಶೀಘ್ರಂ ಪ್ರವಾಸಯೇತ್ ॥363॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೩

ಶ್ವಾನ ಪಾದಾಂಕನವ
ನೂನ ಪಾತಕವಾದ
ಡೇನು ಮಾನವರ್ಗೆ ಚಕ್ರಾಂಕದಿಂದಂ
ಊನವಲ್ಲದೆ ಲೇಸು
ಹೀನವದನೊಡಲೆಂ
ದಾ ನಿಗಮದೊರೆಯ ಪಾರಾಶರದೊಳು

ಅತೀವ ಪಾತಕಾನಾಂ ಹಿ ಶ್ವಪಾದೇನಾಂಕನಂ ನೃಣಾಮ್
ವಿಧೀಯತೇ ನ ಶುದ್ಧಾನಾಮತಃ ಶುದ್ಧೋ ನ ಚಾಂಕಯೇತ್ ॥364॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೪

ತನಿಗಾಸಿ ಚಕ್ರದಿಂ
ತನುವನಂಕಿಸಿ ಕೊಳ[1]ಲು
ಯ[1]ನುಕರಿಸಿ ಮಟ್ಟಿಯಿಂದೊತ್ತಿಕೊಳಲು
ಘನಪತಿತನಾ ವಿಪ್ರ
ವೆನುತಲಿ[2]ರ್ದ[2]ರ್ಥವಂ
ವಿನುತ ಯಮ ಗೌತಮ ಸ್ಮೃತಿಯುಗಳದಿಂ

ನಾಂಕಯೇನ್ನ ದಹೇದ್ಗಾತ್ರಂ ದೇವತಾಯುಧಲಾಂಛನೈಃ
ದಹನಾಲ್ಲೇಖನಾದ್ವಿಪ್ರಃ ಪಾತಿತ್ಯಂ ಯಾತಿ ತತ್ ಕ್ಷಣಾತ್ ॥365॥

ಇದು ಯಮಸ್ಮೃತಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಗೌತಮ ಸ್ಮೃತಿ—

ಉತ್ತಪ್ತಲೋಹದಂಡೇನ ನಾಂಗಂ ದಹೇತ್ ॥366॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೫

ಒಡಲೊಳಂಕಿತ ವಿಪ್ರ
ಬಿಡದೆ ಪತಿತಂ ಶ್ರೌತ
ದೆಡೆಗಾಗ ನಂದ ಶಾತಾತಪಮುಮಂ

[1] ಳ್ಳ (ಗ) [2] ದ್ದ (ಖ)

ಬಿಡದೆಯಾ ಸ್ಮೃತಿಗೆ ಸಂ
ಗಡವಾಗಿ ಸಲೆ ನುಡಿದ
ಮೃಡಭಕ್ತ ಬೋಧಾಯನ ಸ್ಮೃತಿಯುಮಂ

ಅಂಗೇಷು ನಾಂಕಯೇದ್ವಿಪ್ರೋ ದೇವತಾಯುಧಲಾಂಛನೈಃ
ಅಂಕಯೇದ್ಯದಿ ವಾ ಮೋಹಾತ್ ಪತತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥367॥
ನಾಂಕಯೇನ್ನ ದಹೇದ್ದೇಹಂ ದಹೇಚ್ಚೇತ್ಕಾಮಚಾರತಃ
ನಾಧಿಕುರ್ವಂತಿ ದಗ್ಧಾಂಗಾಃ ಶ್ರೌತಸ್ಮಾರ್ತೇಷು ಕರ್ಮಸು ॥368॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೬

ಪಿತಮಾತೆ ದ್ರೋಹರಂ
ಕಿತ ಶಂಖ ಚಕ್ರಾಂಕ
ಹುತದೇಹರನ್ನಪಾನಾದಿಗಳುಮಂ
ಗತಿಹೀನನಾಗಿ[1]ಯುಂ[1]
ಡು ತಿಥಿಯಾದೊಡೆಯವನು
ನ್ನತ ನರಕಿಯೆಂದಾ ಪಾರಾಶರವದಂ

ಮಾತೃದ್ರೋಹಪರಸ್ಯಾನ್ನಂ ಪಿತೃದ್ರೋಹಪರಸ್ಯ ಚ
ದಗ್ಧಾಂಗಸ್ಯಾಯುಧೈರ್ದಿವ್ಯೈರ್ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸದ್ಯಃ ಪತತ್ಯಧಃ ॥369॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೭

ಶ್ರುತಿದ್ರೋಹ[2]ರನ್ನ[2]ವಂ
ಸಿತಭಸಿತ ದ್ರೋಹರಾ
ಸುತತ್ರಿಪುಂಡ್ರದ್ರೋಹರನ್ನಂಗಳಂ
ಮತಿಯ ಮಱ[3]ದುಂಡವಂ
ಪತಿತನಹನೆಂದೊರೆದ
ಜಿತಪುರ[3]ನ[3] ಪಾರಾಶರೀಯಾರ್ಥವಂ

ವೇದದ್ರೋಹಪರಸ್ಯಾನ್ನಂ ಭೂತಿದ್ರೋಹಪರಸ್ಯ ಚ
ತ್ರಿಪುಂಡ್ರದೂಷಕಸ್ಯಾನ್ನಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸದ್ಯಃ ಪತತ್ಯಧಃ ॥370॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೮

ವಚನ ॥ ಸರ್ವಜನಂಗಳಿಗೆ ಸಾಂಬನೇ ಪಿತನೆಂಬುದನೂ ಸರ್ವಾಕ್ಷರಂಗಳಿಗೆಯೂ ಸರ್ವವಿದ್ಯೆಗೆಯೂ ಶಿವನೊಡೆಯನೆಂಬುದನೂ ಆ ಶಿವನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾದೇವಿಯರವಿನಾಭಾವೆಯರ ವಿಮುಕ್ತೆಯರು ಲಿಂಗರೂ[4]ಪಿ[4]ಯರೆಂಬುದ[5]ನೂ[5] ಶಿವನ ವಿಡಂಬನ

---

1 ವುಂ (ಗ) 2 ರಂನ (ಕಖ) 3 ನಾ (ಕ) 4 ಪೆ (ಗ) 5 ನು (ಕ)

ವಿ[1]ನೋದಂ[1]ಗಳಿಗೆಯೂ ಪ್ರಪಂ[3]ಚ ಹೆ[2]ಜಲ್ಕೆಯೂ ವಿಷ್ಣುವೆಂಬ ಗುಂಡನುಂ ಹೊಂಜಿ ಹೆಂಡತಿಯೆಂಬುದನೂ ಆ ವಿಷ್ಣು ತಮೋಮಯಂ ಶಿವಂ ಸತ್ತ್ವಮಯಂ ವಿಷ್ಣುಪಾಶದಜ ಪಶು ಶಿವಂ ಪತಿಯೆಂಬಿವ್ರೊಳಗಾದವಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಉಮೆಯಾಣ್ಮನಿಂದೊಗೆದ
ವಮರ್ದುಗ ಮತಿ ದಿವಿ ಧರಣಿ
ಯಮ ಶಿಖಿ ರವೀಂದ್ರಾದಿ ವಿಷ್ಣುಸಹಿತಂ
ಕ್ರಮದಿಂದವೆಂದೊರೆದ
ರಮಣೀಯ ವೇದದೊಳು
ಸಮೆದು ಸೋಮಃ ಪವತೆಯೆನಲೊರೆದವಂ

ಆ ಋಗ್ವೇದಂ—

'ಸೋಮಃ ಪವತೇ ಜನಿತಾ ಮತೀನಾಂ ಜನಿತಾ ದಿವೋ ಜನಿತಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ಜನಿತಾಗ್ನೇರ್ಜನಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಜನಿತೇಂದ್ರಸ್ಯ ಜನಿತೋಽತ ವಿಷ್ಣೋಃ' ಇತಿ

ಇದಕ್ಕಾದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಉಮಯಾ ಸಹಿತೋ ದೇವಃ ಸೋಮ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಬುಧೈಃ
ಸ ಏವ ಕಾರಣಂ ನಾನ್ಯೇ ವಿಷ್ಣೋರಪಿ ಚ ವೈ ಶ್ರುತಿಃ ॥371॥

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡಂ—

ಮತೀನಾಂ ಚ ದಿವಃ ಪೃಥ್ವ್ಯಾ ವಹ್ನೇಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ವಜ್ರಿಣಃ
ಸಾಕ್ಷಾದಪಿ ಚ ವಿಷ್ಣೋರ್ವೈ ಸೋಮೋ ಜನಯಿತೇಶ್ವರಃ ॥372॥

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡಂ—

ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೋರಿಂದ್ರಾಗ್ನ್ಯೋರ್ಧಿಯಾಂ ತವ ಯಮಸ್ಯ ಚ
ವರುಣಸ್ಯ ಶಶಾಂಕಸ್ಯ ಜನಿತಾ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ॥373॥

ನೃಸಿಂಹಂಗೆ ವೀರೇಶ್ವರ ಕೊಟ್ಟುತ್ತರ—

ಲೈಂ[3]ಗಂ[3]—

ಸೋಮಂ ಸಸರ್ಜ ಯಜ್ಞಾರ್ಥಂ ಸೋಮಾದ್ದ್ಯೌಃ ಸಮಜಾಯತ
ಧರಾ ಚ ವಹ್ನಿಸ್ಸೂರ್ಯಶ್ಚ ವಜ್ರಪಾಣಿಶ್ಶಚೀಪತಿಃ ॥374॥
ವಿಷ್ಣುರ್ನಾರಾಯಣಶ್ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸರ್ವಂ ಸೋಮಮಯಂ ಜಗತ್ ॥375॥

---

[1] ದಿನೊಡಂ (ಗ) [2] ಚಂ ಪೆ (ಕ) [3] ಗ್ಯಂ (ಕ) * ಈ ಪದ (ಖ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಇವು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೯

ನೆಱೆಯಷ್ಟ[1]ತನು[1] ಸೃಷ್ಟಿ
[2]ಉ[2]ಱೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷಕೃತಿ
ಅಱಿಯೆನ್ನ ಶಿಶುಗಳಿಂದೀಶನೊರೆಗೆ
ಒರೆದ [3]ಸೊ[3]ಡ್ಡಳಬಾಚ
ಶರಣ ಮೊಲ್ಲೆಯಬೊಮ್ಮ
ರುರುಮತಿಗೆ ನುಡಿದ ಲೈಂಗದ ಪಕ್ಷವಂ

ಕರ್ಮಣಾ ಚ ಶಿವೇನೇಹ ಜಗತ್ಸರ್ವಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮ್
ಕಿಮತ್ರ ದೇವದೇವ[4]ಸ್ಯ[4] ಮೂರ್ತ್ಯಷ್ಟಕಮಯಂ ಜಗತ್ ॥376॥
ವಿನಾಽಽಕಾಶಂ ಜಗನ್ನೇಹ ವಿನಾ ಕ್ಷ್ಮಾಂ ವಾಯುನಾ ವಿನಾ
ತೇಜಸಾ ವಾರಿಣಾ ಚೈವ ಯಜಮಾನೇನ ಭಾವಿನಾ ॥377॥
ಭಾನುನಾ ಶಶಿನಾ ಲೋಕಸ್ತಸ್ಯೈತಾಶ್ಶಿವಃ ಪ್ರಜಾಃ

ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ—

ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಮಖಿಲಂ ಸರ್ವಂ ಪ್ರಕೃತಿರ್ಮಮ ದೇಹಜಾ ॥378॥
ಪುಲ್ಲಿಂಗಂ ಪುರುಷೋ ವಿಪ್ರ ಮಮ ದೇಹಸಮುದ್ಭವಃ
ಉಭಾಭ್ಯಾಮೇವ ವೈ ಸೃಷ್ಟಿರ್ಮಮ ವಿಪ್ರಾ ನ ಸಂಶಯಃ ॥379॥

ಇವು ನಾಲ್ಕು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೬೦

ನೆಱೆದ ವಿಶ್ವದವೊಳಗೆ
ಹೊಱಗೆ ನಾರಣನೆಂದ
ಮಱೆನುಡಿಯು ವೇದದೋಗಟೆಯರ್ಥವಂ
ಅಱಿದದಱ ಹೃದಯವಂ
ತೆಱೆದು ಸರ್ವಂ ಮಹೇ
ಶ್ವರನೆಂದ ಶಿವರಹಸ್ಯದ ಬುದ್ಧಿಯಂ

ಯಜುಃ—

ಯ[5]ಚ್ಚ[5] ಕಿಂಚಿಜ್ಜಗತ್ಯಸ್ಮಿನ್ ದೃಶ್ಯತೇ ಶ್ರೂಯತೇಽಪಿ ವಾ
ಅಂತರ್ಬಹಿಶ್ಚ ತತ್ಸರ್ವಂ ವ್ಯಾಪ್ಯ ನಾರಾಯಣಸ್ಸ್ಥಿತಃ ॥380॥

ಇತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವರಹಸ್ಯಂ—

ಯಚ್ಚ ಕಿಂಚಿಜ್ಜಗತ್ಯಸ್ಮಿನ್ ದೃಶ್ಯತೇ ಶ್ರೂಯತೇಪಿ ವಾ
ಅಂತರ್ಬಹಿಶ್ಚ ತತ್ಸರ್ವಂ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಸ್ತೇ ಸೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ (?) ॥381॥

---

[1] ತಾ (ಗ) [2] ವು (ಖ) ಯು (ಗ) [3] ಶೊ (ಖ) [4] ಸ್ಯಾ (ಗ) [5] ಶ್ಚ (ಖ) ಕ್ಷ (ಗ)

ಇದಕ್ಕೆ ವೇದಂಗಳು ಮಾಡಿದ ಸಮಯಂ; ಅನ್ಯದೈವಂಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಸಾಮ್ಯವನೀಯುವಾಗಿ ಪ್ರಣಾಮವನೀಶಂಗಲ್ಲದೆ ಮಾಡದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ; ಕಥಂಚಿದನ್ಯನಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಣಾಮವನೆಸಗಿದವಾದೊಡೆ ಧಾತುಯೋಗಿತಂಗಳಿಂದವು ಶಿವಗೆ ಮಾಡಿದ ನಮಸ್ಕಾರಂ ಅದೇಕೆಂ[1]ಬೊ[1]ಡೆ– ವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿ[2]ಯದಲಾ[2] 'ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ' ಎಂಬ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ವಿಷ್ಣುವ ಕೇಶವ ಭಾಗವತ ಪಾಂಚರಾತ್ರತಂತ್ರಮಂತ್ರ ಮಾಲೆಯೊಳಿದಿಲ್ಲವಾಗಿ; ವಿಷಲ್ಲ-ವ್ಯಾಪ್ತೌ ಎಂಬ ಧಾತುವಿಂ ವ್ಯಾಪ್ತನಹ ಶಿವಂಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂದ ಪರಿ 'ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರವ ಪುತ್ರಿಕಥನದ ಹಾಗೆ ಅನ್ಯರೊಯ್ಯಬಾರದು; ಅರಮನೆಗೆ ಹೊಗಿಸರು ನಮ್ಮ ಶಿವಮಂತ್ರದೊ[3]ಳ[3]ಯಿಂಕೆ [4]ಎ[4]ಡೆಮಂತ್ರಂಗಳ ಹೊಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ಪರಿಯಲೇ ಶ್ರುತಿ ಶಿವಂಗೆ ಅನ್ಯನಾಮದಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕಾರವೆಸಗಿದವುಂಟು. ಉದಾಹರಣೆ "ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ, ನಮೋऽಸ್ತ್ವಗ್ನಯೇ, ನಮಃ ಪೃಥಿವ್ಯೈ, ನಮ ಓಷಧೀಭ್ಯಃ, ನಮೋ ವಾಚೇ, ನಮೋ ವಾಚಸ್ಪತಯೇ, ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ಮಹತೇ ಕರೋ"ಮಿತಿ ಮಹತೇ ಎಂಬ ಪದವ ಎಲ್ಲಾ ನಾಮಂಗಳಿಗ ಹತ್ತಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ತೈ[5]ತ್ತಿ[5]ರೀಯದಲ್ಲಿ—

'ನಮ ಇಂದ್ರಾಯ ಮಖಘ್ನೇ' ಎಂದಡಿಂದ್ರನೆ ಮಖವ ಸುಟ್ಟವನು 'ಇದಿಪರಮೈಶ್ವರ್ಯೇ' ಎಂಬ ಧಾತುವಿಂದ ದಕ್ಷಾಧ್ವರವಂ ಮಖವೈರಿಯೆ ಸುಟ್ಟನೆಂದ ಪರಿ ಮತ್ತೆಯೂ ಆ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ—

'ನಮೋ ಯಜ್ಞಾಯ ಮಖಘ್ನೇ' 'ನಮೋ ರುದ್ರಾಯ ಮಖಘ್ನೇ' ಈ ಪರಿಯಲಱಿದುಕೊಂಬುದು.

[6]ಪ[6]ಲವುಂಟು, ಅನ್ಯದೈವಂಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರ ಸಾಮ್ಯವಿಲ್ಲ; ಬಱಿಯ ಬಿನುಗು ನಾಮಂಗಳಿರಲಿ ಇ[7]ದ್ದ[7]ಡೆ ನಾವು ಬೇಡೆನಲೇಕೆ.

ಶ್ರುತಿ–'ಏಕ ಏವ ರುದ್ರೋ ನ ದ್ವಿತೀಯಾಯ ತಸ್ಥೇ' ಎಂದಿನ್ನನ್ಯರ್ಗೀಡನಿಲ್ಲೆಂದ ಬಾಯಲಿ ನಾರಾಯಣ ನಾಮಕ್ಕಱುವತ್ತನಾಲ್ಕಜ್ಜ ಸಾಮ್ಯವನೀಯ[8]ದು[8]

'ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣಾಭ್ಯಾಂ ವೇದಂ ಸಮುಪಬೃಂಹಯೇತ್ತೆಂ'ದಾ ವೇದಾರ್ಥವ 'ಪುರಾಣಃ ಪಂಚಮೋ ವೇದ'ವೆಂದುಂಟಾಗಿ ಆ ಶಿವರಹಸ್ಯವಱಿದು 'ಅಂತರ್ಬಹಿಶ್ಚ ತತ್ಸರ್ವಂ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಸ್ತೇ ಸೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ' ಎಂದುದು.

ವೇದಂಗಳನಾದಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವದತ್ತ ದಾನವೆಂದಱಿವುದು. ಅದೆಂತೆನೆ—

ವೇದದ ಮೊದಲೂ ವೇದದ ಮಧ್ಯದಲೂ ವೇದದ ಕಡೆಯಲೂ ಲಿಂಗಮುದ್ರೆಯ ಶಾಸನವಿದೆಯಲಾ 'ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ ಪುರೋಹಿತಮಿತಿ' 'ಏಕ ಏವ ರುದ್ರೋ ನ ದ್ವಿತೀಯಾಯ ತಸ್ಥೇ' 'ಶಿವ ಏಕೋ ಧ್ಯೇಯಃ ಶಿವಂಕರಃ ಸರ್ವಮನ್ಯತ್ಪರಿತ್ಯಜ್ಯೇತಿ' ಎಂದೀ

---

[1] ದೊ (ಖಗ) [2] ಅದ (ಖಗ) [3] ಳದೊಳ (ಗ) [4] ಯೆ (ಖ) [5] ತಿ (ಖ) [6] ಫ (ಕ) [7] ದ್ದೊ (ಗ) [8] ದೂ (ಕ)

ಪರಿಯಲಿ ಶಿವಶಾಸನಂಗಳ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಕರ್ಮಭಾಗೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ನುಗಳಾಗಿರ್ದವರು ಜ್ಞಾನಭಾಗೆಯನೆ ಪಿಡಿವು[1]ದು[1] ವೇದ ವಿಶ್ವದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೆಲ್ಲವನೂ ಯಜ್ಞಾದಿ ಕರ್ಮಂಗಳನು ಪೇಳಿತಲಾಯೆಂದು ಛಲೋಕ್ತಿಗೆ ಪೋರಿ [2]ಪ[2]ಲವು ಕೊಂಬುಗ[3]ಳ್ಗೆ ಪಾ[3]ಯಬೇಡ ಸಮು[4]ದ್ರಂಗಳೊ[4]ಳಗೆಲ್ಲಾ ಜಲಚರಂಗಳಿರ್ದರೂ ಅನರ್ಘ್ಯವಹ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗವು, ಇದನಱಿದು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿರ್ದವರು ಉಪನಿಷದ್ಭಾಗೆಯ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ನಂಬುವುದು. ಈ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರವಹ ಶ್ರುತಿಗಳಿಗೆ ಅಳಿವ ನೆನೆದು ಕೆಟ್ಟವರುಂಟು ಅದೆಂತೆನೆ– ವಿಷ್ಣುವೇದ ತನ್ನ ಪೊಗಳದೆಂಬ ಅಸೂಯಗೆ ಬುದ್ಧಾವತಾರವಾದಲ್ಲಿ ವೇದವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹದಿನಾಱುಲಕ್ಷ ಗ್ರಂಥವ ರಚಿಸಿದನಾಗಿ ವೇದವಿರುದ್ಧನಾಗಿ ವೇದ ಬಾಹ್ಯನಾದ ಶಾಂಡಿಲ್ಯಾದಿಗಳು ಪಾಂಚರಾತ್ರಾದಿ ತಂತ್ರಂಗಳನೆಸಗಿ ನರಕಾದಿ ದಂಡನೆಯನುಂಡರು. ಅದುಕಾರಣ ವೇದಂಗಳಂ ಶಿವಗೃಹಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೆಂದಱಿವುದು. ಅನ್ಯಥಾ ಕಲ್ಪನೆಗಳನೆಸಗಿ ನರಕಕ್ಕಿಳಿಯಲಾಗದು. ಇವೈದುಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೬೧

ವರ ಕಕಾರಾದಿಯಾ
ದುರು ಕ್ಷಕಾರಾಂತವಾ
ಗೊರೆದಕ್ಷರಕ್ಕೀಶನೊಡೆಯನೆಂದಾ
ನೆರೆದ [5]ಶತ[5]ಶಾಖೆಯೊಳು
ಪರಮ ಶ್ರೀರುದ್ರದೊಳ
ಗೆರಡನೆಯ ಶ್ರುತಿಯು ಕಕ್ಷಾಣಾಣುವಂ

'ಕಕ್ಷಾಣಾಂ ಪತಯೇ ನಮೋ ನಮಃ' ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಂದದೊಳಗಣ ಸೂತ ಸಂಹಿತೆಯ ಜ್ಞಾನಖಂಡದಲ್ಲಿ—

'ಶತಶಾಖಾಗತಂ ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಛತರುದ್ರೀಯಮದ್ಭುತಮ್' ಇತ್ಯಾದಿ ೧೬೨

ಹರಭೃತ್ಯನರ್ಕನಾ
ಪರಮ ಕಾರಣ ನಿನ್ನ
ನಱಿಯಲಱಿಯಂ ಸದಾಗಾಯತ್ರಿಯಾ
ವರಮಂತ್ರವಾಚಕಂ
ಗಿರಿಜೆ ವರನೆಂದುವುಂ
ಹರಿಯಜರ್ ಸಲ್ಲರೆಂದಾ ಸ್ಕಂದವಂ

ವೇದಂ—

'ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋ ದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹೀ ಧಿಯೋ ಯೋ ನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್'

---

1 ದೂ (ಕ) 2 ಹ (ಖ) 3 ಳಿಹಾ (ಖ) 4 ದ್ರದೊ (ಖಗ) 5 ಯಜು (ಕ)

ಇದಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞವೈಭವಖಂಡಂ—

ಯೋ ನೋಽಸ್ಮಾಕಂ ಧಿಯಶ್ಚಿತ್ತಾನ್ಯಂತರ್ಯಾಮಿಸ್ವರೂಪತಃ
ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ಪ್ರೇರಯೇಚ್ಚ ತಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಸುವ್ರತಾಃ ॥382॥
ದೀಪ್ತಸ್ಯ ಸರ್ವಜಂತೂನಾಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಸ್ಯ ಸ್ವಭಾವತಃ
ಸವಿತುಃ ಸ್ವಾತ್ಮಭೂತಂ ತು ವರೇಣ್ಯಂ ಸರ್ವಜಂತುಭಿಃ ॥383॥
ಭಜನೀಯಂ ದ್ವಿಜಾ ಭರ್ಗಸ್ತೇಜಶ್ಚೈತನ್ಯಲಕ್ಷಣಮ್
ತಚ್ಛಬ್ದವಾಚ್ಯಂ ಸರ್ವಜ್ಞಂ ಜಗತ್ಸರ್ಗಾದಿಕಾರಣಮ್ ॥384॥
ಸ್ವಮಾಯಾಶಕ್ತಿಸಂಭಿನ್ನಂ ಶಿವರುದ್ರಾದಿಸಂಜ್ಞಿತಮ್
ನೀಲಗ್ರೀವಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ಸಾಂಬಮೂರ್ತ್ಯುಪಲಕ್ಷಿತಮ್ ॥385॥
ಆದಿತ್ಯದೇವತಾಯಾಸ್ತು ಪ್ರೇರಕಮ್ ಪರಮೇಶ್ವರಮ್
ಆದಿತ್ಯೇನ ಪರಿಜ್ಞಾತಂ ವಯಂ ಧೀಮಹ್ಯುಪಾಸ್ಮಹೇ ॥386॥

ಇ[1]ವೈ[1]ದು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೬೩

ಉರು ಪ್ರಣವಮಂತ್ರಕ್ಕೆ
ಹರಿಯಜರ್ ಸಲ್ಲರಿದು
ನಿರುತವಾ ಸತ್ಯಾದಿ ಲಕ್ಷಣಾಂಕಂ
ವರರುದ್ರ ಸಾಂಬ ಶಂ
ಕರನೊಡೆಯನೆಂದೊರೆದ
ವೊರೆಗಳಂ ತೈತ್ತಿರಿಯ ನಿಗಮಾದಿ[2]ಯಿಂ[2]

ಆರಣಂ—

'ಓಮಿತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಓಮಿತೀದಂ ಸರ್ವಮಿತಿ'

ಮತ್ತೆ

ಯೋ ವೇದಾದೌ ಸ್ವರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ವೇದಾಂತೇ ಚ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ
ತಸ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಲೀನಸ್ಯ ಯಃ ಪರಸ್ಸ ಮಹೇಶ್ವರಃ ॥387॥

ಇತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸೌರಸಂಹಿತೆ—

ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿನಮೋಂಕಾರಂ ಮತ್ವಾ ಧೀರೋ ನ ರೋಚತಿ
ಪ್ರಣವೋ ಹಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಣವಃ ಪರಮಂ ಪದಮ್ ॥388॥
ಯೋಽಯಂ ಮಹೇಶ್ವರಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪ್ರಣವಸ್ಯಾಸ್ಯ ಗೋಚರಃ
ಬ್ರಹ್ಮೈಕಮೇವ ಜಿಜ್ಞಾಸ್ಯಂ ನ ತತೋಽನ್ಯತ್ತು ಕಿಂಚನ ॥389॥

---

[1] ವಯಿ (ಕ) [2] ಯಂ (ಗ)

ಇವು ಮೂಱು

ಇದಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞವೈಭವಖಂಡಂ—

ಓಂಕಾರಸ್ಸರ್ವಮಂತ್ರಾಣಾಮುತ್ತಮಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ
ಓಂಕಾರೇಣ ಪ್ಲವೇನೈವ ಸಂಸಾರಾಬ್ಧಿಂ ತರಿಷ್ಯತ ॥390॥
ಉಮಾರ್ಧವಿಗ್ರಹೋ ದೇವೋ ರುದ್ರಸ್ಸತ್ಯಾದಿಲಕ್ಷಣಃ
ಸಂಸಾರತಾರಕಸ್ಯಾಸ್ಯ ಪ್ರಣವಸ್ಯಾರ್ಥ ಉಚ್ಯತೇ ॥391॥
ವಿಷ್ಣ್ವಾದಯೋऽಪಿ ದೇವಾಶ್ಚ ರುದ್ರಸ್ಯಾಸ್ಯಾನ್ವಯೇನ ತು
ಕಥಂಚಿತ್ ಪ್ರಣವಸ್ಯಾರ್ಥೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ನ ಮುಖ್ಯತಃ ॥392॥

ಇವು ಮೂಱು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೬೪

ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ವಿಪ್ರರಹ
ದುರ್ಬೋಧರೆತ್ತಱಿಂಗು
ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ದಾಮೋದರಂಗೆಱಗುವ
ಸರ್ಬ ವಿದ್ಯೆಗೆ [1]ಒ[1]ರ್ಬ
ಸ[2]ರ್ಬ[2]ನರಸೆಂದುಲಿದು
ಜರ್ಬುವೆರಡನೆಯ ವೇದಾದಿಗಳುಮಂ

ಯಜುಸ್ಸು । ಶ್ರೀರುದ್ರ— 'ಈಶಾನಸ್ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾ'ಮಿತಿ

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಓಮೀಶಾನ ನಮಸ್ತೇऽಸ್ತು ಮಹಾದೇವ ನಮೋऽಸ್ತು ತೇ
ನಮೋऽಸ್ತು ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಮೀಶಾನಃ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ॥393॥

ಇದೊಂದು ಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೬೫

ವರ ಸಾಮವೇದಂ ಸು
ಪುರುಷಂ ಮಹಾಪುರುಷ
ನೆಱೆಯೆ ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷನೆ ಉತ್ತಮಾ
ಪುರುಷನೆಂದೆಮ್ಮ ತ
ತ್ಪುರುಷಂಗೆ ನಾಮಮಿವ
ನೊರೆದು ಪುರುಷಾರ್ಥ ನಿರ್ಣಯವಾದುದಂ

'ಸೋಭ್ಯಾಯ ಸುಪುರುಷಾಯ ಮಹಾಪುರುಷಾಯ ಮಧ್ಯಮಪುರುಷಾಯೋತ್ತಮಪುರುಷಾಯ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೇ ನಮೋ ನಮಶ್ಚಂದ್ರಲಲಾಟಾಯ ಕೃತ್ತಿವಾಸಸೇ ನಮೋ ನಮ' ಇತಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೬೬

---

[1] ವೊ (ಖಗ) [2] ಬ್ಬ (ಕ)

ಪರೆ ಪರಾತ್ಪರಶಕ್ತಿ
ಹರಹರ ಜ್ಞಾನಾದಿ
ವರಕಾಯೆ ರುದ್ರಸಮಗುರುಧರ್ಮಿಣಿ
ನಿರುಪಮಜ್ಯೋತಿ ಸು
ಸ್ಥಿರೆ ಲಿಂಗರೂ[1]ಪಿ[1] ಶಾಂ
ಕರಿ ಮಹತ್ವಕ್ಕಿರ್ದ ನಿಗಮಾದಿಯೊಂ

ಶಿವಸಂಕಲ್ಪೋಪನಿಷತ್—

ಪರಾಸ್ಯ ಶಕ್ತಿರ್ವಿಪುಲಾವಿತ[2]ರ್ಕಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕೀ ರುದ್ರಸಮಾನಧರ್ಮಿಣೀ ಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯೇಚ್ಛಾದಿಸಹಸ್ರರೂಪಾ ತನ್ಮೇ ಮನಃ ಶಿವಸಂಕಲ್ಪಮಸ್ತು ॥394॥

ಇತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕೂರ್ಮಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಗ[3]ಳ[3]ಹಂಕರಿಸಿ ವಿಕಳಗೆಡದುದಕ್ಕೆ ವೃಣವವೆಂದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಂ—

ನಹ್ಯೇಷ ಭಗವಾನ್ ಪತ್ನ್ಯಾ ಸ್ವಾತ್ಮನೋ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತಯಾ
ಕ[4]ದಾ[4]ಚಿದ್ರಮತೇ ರುದ್ರಸ್ತಾದೃಶೋಽಪಿ ಮಹೇಶ್ವರಃ॥395॥
ಅಯಂ ಸ ಭಗವಾನ್ ರುದ್ರಃ ಸ್ವಯಂಜ್ಯೋತಿಸ್ಸನಾತನಃ
ಸ್ವಾನಂದಭೂತಾ ಕಥಿತಾ ದೇವೀ ನಾಗಂತುಕೀ ಶಿವಾ॥396॥

ಇವೆರಡು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಶೀಖಂಡಂ—

ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗಂ ತ್ವಮೇವಾರ್ಯೇ ಲಿಂಗೀ ಚಾಹಂ ಮಹೇಶ್ವರಃ
ತದೇತದವಿಮುಕ್ತಾಖ್ಯಂ ಜ್ಯೋತಿರಾಲೋಕ್ಯತಾಂ ಪ್ರಿಯೆ॥397॥

ಇದು ಶಿವನ ನುಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೬೭

ಅಱಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಕೃತಿ ಜಲ
ವಱಿ ಮಾಯೆ ಯೋನಿ ಹರಿ
ಗಱಿ ನಾಮಮಿವು ವಿಶ್ವನಂ ಹೆಱಲಿಕೆ
ಅಱಿ ಶಿವವಿಡಂಬನದ
ಹಱಿವಡಿಯ ಹೊರಗುಡೆ
ನಱಿ ವಿಷ್ಣುವಂ ಹಱಿಸಿನ ನಿಗಮಾದಿಯಂ

ಮಿಕ್ಕ ಯಜುಸ್ಸು ಎರಡನೆಯಲ್ಲೂ 'ವಿಷ್ಣುರ್ಯೋನಿಂ ಕಲ್ಪಯತು' ಇತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರುತಿಗಂ—

---

[1] ಪೆ (ಗ) [2] ರ್ಶ (ಗ) [3] ಳು ಅ (ಕ) [4] ಥಾ (ಖ)

ಮಕಾರಾ[1]ಖ್ಯೋ[1] ವಿಭುರ್ಬೀಜೀ ಹ್ಯಕಾರೋ ಬೀಜಮುಚ್ಯತೇ
ಉಕಾರಾಖ್ಯಾ ಹರಿರ್ಯೋನಿಃ ಪ್ರಧಾನಪುರುಷೇಶ್ವರಃ ॥398॥
ಅಸ್ಯ ಲಿಂಗಾದಭೂದ್ಬೀಜಮಕಾರಂ ಬೀಜಿನಃ ಪ್ರಭೋಃ
ಉಕಾರಯೋನೌ ವೈ ಕ್ಷಿಪ್ತಮವರ್ಧತ ಸಮಂತತಃ ॥399॥
ಸೌವರ್ಣಮಭವಚ್ಚಾಂ[2]ಡಮಾವೇಷ್ಟ್ಯಾದ್ಯಂತಮಕ್ಷರಮ್
ಅನೇಕಾಬ್ದಂ ತದಾ ಚಾಪ್ಸು ದಿವ್ಯಮಂಡಂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಮ್ ॥400॥

ಇವು ಮೂಱು.

ಇದಕ್ಕೆ ಉಪನಿಷತ್—

[3]ಅ[3]ಪ [4]ಏ[4]ವ ಸಸರ್ಜಾದೌ ತಾಸು ವೀರ್ಯಮಪಾಸೃಜತ್
ತದಂಡಮಭವದ್ಧೈಮಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯಾಯತನಂ ಮಹತ್ ॥401॥

ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವಸಂಕಲ್ಪೋಪನಿಷತ್—

'ಅಂಡಂ ಹಿರಣ್ಮಯಂ ಮಧ್ಯೇ ಸಮುದ್ರಂ ರುದ್ರಸ್ಯ ವೀರ್ಯಾತ್ ಪ್ರಥಮಂ ಬಭೂವ' ಅಂಡಾದ್ವಿಷ್ಣುರ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ಜಾತವೇದಾಸ್ತನ್ಮೇ ಮನಃ'

ಶಿವಸಂಕಲ್ಪಮಸ್ತು ಇತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ಶರ[5]ಭೇಶ್ವರ[5]ದೇವರಿಗೆ ನೃಸಿಂಹಸ್ತೋತ್ರವ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ—

ನಮೋ ವಿಷ್ಣುಕಲತ್ರಾಯ ವಿಷ್ಣುಕ್ಷೇತ್ರಾಯ ಭಾನವೇ ॥402॥

ಅುತ್ತಲ್ಲಿ-ನೃಸಿಂಹಂಗೆ ವೀರೇಶ್ವರ [6]ದೇವರು[6]ತ್ತರಂ—

ತ್ವದಾದಿಸ್ತಂಭಪರಿಯಂತಂ ರುದ್ರಶಕ್ತಿವಿಜೃಂಭಿತಮ್
ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಪರಮೋ ದೇವಸ್ತ್ವಯ್ಯೈವ ತ್ವಂ ವಿಮೋಹಿತಃ ॥403॥
ಪ್ರಕೃತಿಸ್ತ್ವಂ ಪುಮಾನ್ ರುದ್ರಸ್ತ್ವಯಿ ತದ್ವೀರ್ಯಮಾಹಿತಮ್ ॥404॥

ಇದೊಂದೂವರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಂದದ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ—

ಉತ್ಪಾದಿತಾ ಮಹಾಮಾಯಯಾ ಕೃತೋ ದೇವಶ್ಚ ಕೇಶವಃ ॥405॥

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಸ ತು ನಾರಾಯಣಶ್ಚೈತೇ ದೇವೋ ಮಾಯಾಮಯೀಂ ತನುಮ್ ॥406॥

ಇತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಶೀಖಂಡಂ—

ಮಾಯಾಪಾಶೇನ ಬಧ್ನಾತಿ ಪಶೂನೇತಾನ್ ಸ್ವಲೀಲಯಾ ॥407॥

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಶರಭದೇವರನು 'ನೃ[7]ಸಿಂಹ ಸ್ತೋತ್ರವ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ—

ನಮಃ ಪಾಶೌಘಸಂಹರ್ತ್ರೇ ವಿಷ್ಣುಮಾಯಾಂತಕಾರಿಣೇ ॥408॥

---

[1] ಖ್ಯೇ (ಗ) [2] ಚ್ಚಾಂ (ಗ) [3] ಆ (ಖಗ) [4] ಯೋ (ಖ) ಯೋ (ಗ) [5] ಛ (ಕ)
[6] ಅಂಗಡು (ಖಗ) [7] ನರ (ಕ)

ಇದಕ್ಕೆ ವಾಯವೀಯ ಸಂಹಿತೆ—

ಪಾಶೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪಶುರ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪತೀ ರುದ್ರಸ್ತ್ರಿಯಂಬಕಃ ॥409॥

ಮೂಱುವರೆ ಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೬೮

ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರಂ ಕೆಂಪು
ದ್ವಿತಿಯಾಕ್ಷರಂ ಕಪ್ಪು
ತೃತಿಯಾಕ್ಷರಂ ಬಿಳಿದು ಪ್ರಣ[1]ವ[1]ದೊಳಗೆ
ಅತಿ ಸತ್ತ್ವಗುಣ ಕಂತು
ಜಿತನೆಂದು ತೋರ್ಪ‌ಶ್ರುತಿ
ತತಿ ಶಿರಃ ಸಾಥರ್ವಶಿರಸಾದಿಯಂ

'ಪ್ರಥಮಾ ರಕ್ತಾ ಪಿತಾಮಹಬ್ರಹ್ಮದೇವತ್ಯಾ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿದ್ಯುನ್ಮತೀ ಕೃಷ್ಣಾ ವಿಷ್ಣು[2]ದೇ[2]ವತ್ಯಾ ತೃತೀಯಾ ಶುಭಾ ಶುಕ್ಲಾ ರುದ್ರ[3]ದೇ[3]ವತ್ಯಾ'

ಇತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತ ಸಂಹಿತೆ—

ರಜಸ್ತಮಶ್ಚ ಸತ್ವಂ ಚ ಗುಣಾ [4]ಉ[4]ಕ್ತಾ ಯಥಾಕ್ರಮಮ್
ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಶ್ಚ ಸಂಹಾರಃ ಕ್ರಿಯಾಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಯಥಾಕ್ರಮಮ್ ॥410॥

ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಗೀ[5]ತೆ[5]—

ಅಸ್ತಿ ರುದ್ರಸ್ಯ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾ ಅಂತಸ್ಸತ್ತ್ವಂ ಬಹಿಸ್ತಮಃ
ವಿಷ್ಣೋರಂತಸ್ತಮಸ್ಸತ್ತ್ವಂ ಬಹಿರಸ್ತಿ ರಜೋಗುಣಃ ॥411॥
ಅಂತರ್ಬಹಿಶ್ಚ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾ ಅಸ್ತಿ ತಸ್ಯ ಪ್ರಜಾಪತೇಃ ॥412॥

ಒಂದೂವರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನರಸಿಂಹಂಗೆ ಶರಭದೇವರುತ್ತರಂ—

ಯತ್ತ್ವಾಮಸಕಲಾಲೇಶಗೃಹೇತಸ್ತ್ವಂ ಪಯೋನಿಧೌ
ನಿದ್ರಾಪರವಶಶ್ಶೇ[6]ಷೇ[6] ಸ ಕಥಂ ಸಾತ್ವಿಕೋ ಭವಾನ್॥413॥

ಇತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನವಪುರಾಣಂ—

ತತ್ಸತ್ವಮಾತ್ಮನ್ಯೆವಂ ತು ಮತ್ವಾ ರುದ್ರೋ ಭವೇತ್ತಥಾ
ತಮೋಗುಣಂ ದ್ವಿಜಾ ಮತ್ವಾ ಸ್ವಾತ್ಮನ್ಯೆವ ಹರಿರ್ಭವೇತ್ ॥414॥

ಎಂದು ಎಂತುಟು ರೂಪುಯೆಂತುಟು ಗುಣವೆಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂದಱಿವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಂಬಪುರಾಣಂ—

ರಜಸಸ್ತಮಸಸ್ಸತ್ವಾದಪಕರ್ಷೋ ಹಿ ವಿದ್ಯತೇ
ರಜಸಾ ತಮಸಾಕ್ರಾಂತೌ ಬ್ರಹ್ಮನಾರಾಯಣೌ ಖಲು ॥415॥

1-ವು (ಕ) 2 ದೈ (ಖಗ) 3 ದೈ (ಖಗ) 4 ವು (ಖ) ಯು (ಗ) 5 ತ (ಖಗ) 6 ಷೇ (ಖಗ)

ಇವಾಱು ಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೬೯

ಹರಿಪಾಶವಜನೆ ಪಶು
ಹರನೆ ಪತಿಯೆಂದಱಿದ
ನರನೆ ಪಾಶಾದಿಯೈದರ್ಥವಱಿದಂ
ವರವಿಭೂತಿಜ್ಯೋತಿ
ಹರನೆಂಬಿದು ಉಮನೆಂ
ದೊರೆದ ಶೈವದೆ ವಾಯುವೀಯಾದಿಯಂ

ಶಿವೋ ಯೋಗಃ ಪಶುಃ ಪಾಶಃ ಪತಿಶ್ಚೇತ್ಯರ್ಥಪಂಚಕಮ್
ಪಾಶೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪಶುರ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪತೀ ರುದ್ರಸ್ತ್ರಿಯಂಬಕಃ ॥416॥
ಯೋಗಃ ಪಾಶುಪತಸ್ಸಾಕ್ಷಾದ್ಭಸ್ಮಜ್ಯೋತಿರ್ಮಹೇಶ್ವರಃ ॥417॥

ಒಂದೂವರೆ, ಮತ್ತಲ್ಲಿ—

ಪಶೋರಪಿ ಚ ಕರ್ತೃತ್ವಂ ಪತ್ಯುಃ ಪ್ರೇರಣಪೂರ್ವಕಮ್
ಅಯಥಾಕಾರಣಜ್ಞಾನಾದಂಧಸ್ಯ ಗಮನಂ ಯಥಾ ॥418॥

ಇದಕ್ಕೆ ಯಜುಸ್ಸು. ಶ್ರೀರುದ್ರ—'ನಮಃ ಕುಲಾಲೇಭ್ಯಃ ಕರ್ಮಾರೇಭ್ಯಶ್ಚ ವೋ ನವೋ ನಮಃ' ಎರಡೂವರೆ. ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೭೦

ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಬೇಱೆ[3] ಬಯಲ ನಿರಾಕಾರಾಕಾರವಲ್ಲ,ಸಾಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತನಪ್ಪ ವೊಡೆಯ ರುದ್ರನ ನಾಮದೊಳಗೊಂದು ನಾಮ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದಱಿವುದೆಂಬ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಪರತತ್ತ್ವ[1]ವ[1]ತ್ತಗಜೆ
ವರ[2]ನಿ[2]ತ್ತಲೆಂಬ ಬೌ
ದ್ಧರ ಬಾಯನೆಡದ ಕೆರಹಿಂ ಮುಚ್ಚಲು
ವೊರೆವೆನೆರಡಿಲ್ಲೆಂದು
ಶರಣರೇಕೆನ್ನದವ
ಧರಿಸಿ ನೆಱೆ[3] ಕರುಣಿಪುದು ಶರಣಕವಿಗೆ

ಎಂದೀ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ ಕೊಡುವುದೆಂದಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಪದ್ಮರಸರ ಬಿನ್ನಪಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೭೧

ಎರಡುಳ್ಳೊಡೊಂದೆನ್ನ
ವಿರದೊಂದನೆರಡೆನ್ನ
ಉರು ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆವಾಣಿಗ[3]ಳಿ[3]ವೆಂದುಂ

---

[1] ತ (ಗ) [2] ಗಿ (ಗ) [3] ಳ (ಖ)

ನೆರೆದನಂತಶ್ರುತಿಗ
ಳೆರಡಿಲ್ಲ[1] ವಿ[1]ಲ್ಲವೆಂ
ದೊರೆದ ಏಕೋರುದ್ರನೆಂದರ್ಥವಂ

'ಏಕ ಏವ ರುದ್ರೋ ನ ದ್ವಿತೀಯಾಯಾ ತಸ್ಥು' ಇತಿ. ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೭೨

ಏಕರುದ್ರನೆಯೆಂದ
ವೇಕಮೇವ ಬ್ರಹ್ಮ
ವೇಕೆಂದವಱಿ ಶ್ರುತಿಯೊಳೆರಡುವ್ವಂತೆ
ಶ್ರೀಕಂಠನಾಮವದ
ಱೇಕತ್ವವೊರೆದಾ ದಿ
ವಾಕರ ಪುರಾಣಾದಿಗಳ ವಾಕ್ಯವಂ

ಆ ಯಜುಸ್ಸು-'ಏಕ ಏವ ರುದ್ರೋ ನ ದ್ವಿತೀಯಾಯ ತಸ್ಥು' ಇ[2]ತಿ[2] ಮತ್ತೆ ತಾನೆ 'ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯಂ ಬ್ರಹ್ಮೇ'ತಿ ಎಂದು ಸ್ವಯಂ ವಚನ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣಂ ತರಲಾಗದಾಗಿಯೂ ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯ ಅಪ್ರಮಾಣವಲ್ಲಾಗಿಯೂ ಈ [3]ಎ[3]ರಡಱೇಕತ್ವಸಮಾಧಾನಕ್ಕುದಾಹರಣೆಯು ಸಾಕ್ಷಿವಾಕ್ಯಂ.

ಬ್ರಹ್ಮಬಿಂದೂಪನಿಷತ್—

'ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಪದಾನ್ವೇ[4]ಷಿ[4] ರುದ್ರಾರಾಧನ ತತ್ಪರಃ' ಇತಿ. ಇದು ಸ್ವಯ ವಚನ ವಿರೋಧದ ಹಾಗೆಯಿದೆ ವಿರೋಧವಲ್ಲಿದೆ ನಾಮಂ. ಶಿವಲೋಕಪದವ ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಶಿವಾರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡಿದನೆಂದ ಪರಿ—

ರುದ್ರನೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ಲಿಂಗದ ಪರಿಯಾಯ. ಈ ಲಕ್ಷಣವಂ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಪೇ[4]ಳ್ದು[4]ದಱಿಂದಱಿತುಕೊಂಬುದು.

ಇದಕ್ಕಾದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ತತ್ತತ್ತ್ವಂ ಯದ್ಭಗವತೋ ರೂಪಮಿಶಸ್ಯ ಶೂಲಿನಃ
ವಿಶ್ವಂ ತೇನಾಖಿಲಂ ವ್ಯಾಪ್ತಂ ನಾನ್ಯೇನೇತ್ಯಬ್ರವೀಚ್ಛ್ರುತಿಃ ॥419॥

ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರೋಪನಿಷತ್—

ವಿಶ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುರುತ ವಿಶ್ವತೋ ಮುಖೋ ವಿಶ್ವತೋ ಬಾಹುರುತ ವಿಶ್ವತಃಪಾತ್। ಸಂಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಧಮತಿ ಸಂಪತತ್ರೈ ದ್ಯಾವಾಭೂಮೀ ಜನಯನ್ ದೇವ ಏಕ ಇತಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕೂರ್ಮ*ಪುರಾಣದೀಶ್ವರಗೀತೆ—

ಅವ್ಯಕ್ತಂ ಕಾರಣಂ ಪ್ರಾಹುರಾನಂದಜ್ಯೋತಿರಕ್ಷರಮ್ *

---

[1] ಇ (ಕ) [2] ತ್ಯಾದಿ (ಗ) [3] ರೆ (ಗ) [4] ಳ್ದ (ಖಗ) * ಈ ಭಾಗ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ.

* ಅಹಮೇವ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತೋಽಹ್ಯನ್ಯೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥420॥
ಅಹಂ ತತ್ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸನಾತನಃ ॥421॥

ಹಿಂದೂವರೆ. ಮತ್ತಾದಿತ್ಯ*ಪುರಾಣಂ—

ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ ಈಶಾನ ಏಕೋ ರುದ್ರಸ್ಸಏವ ಚ
ಭಗವಾನ್ ಮಹೇಶ್ವರಸ್ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮಹಾದೇವೋ ನ ಸಂಶಯಃ॥422॥
ಯಸ್ಯಾಂತಸ್ಥಾನಿ ಭೂತಾನಿ ಯೇನೇದಂ ಭ್ರಾಮ್ಯತೇ ಜಗತ್
ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಯಂ ಜಗುರ್ವೇದಾಸ್ತಂ ರುದ್ರಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜ ॥423॥

ಇವೆರಡು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಥರ್ವಣಶಿರಂ—

'ತತ್ಪರಂಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಸ ಏಕೋ ರುದ್ರಃ ಸ ಈಶಾನಃ ಸ ಭಗವಾನ್ ಸ ಮಹೇಶ್ವರಃ ಸ ಮಹಾದೇವ' ಇತಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮೋಪನಿಷತ್—

ತತ್ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಭಾತಿ ನ ತತ್ರ ದೇವಾ ನ ಋಷಯೋ ನ ಪಿತರೋ ನ ಈಶತೇ ಪ್ರತಿಬುಧ್ಯಸ್ವ ಸರ್ವಂ ಬುಧ್ವೇತಿ ಸ ಶಿವ ಏಕೋ ದೇವಃ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಗೂಢಃ ಸರ್ವವ್ಯಾಪೀ ಸರ್ವಭೂತಾಂತರಾತ್ಮಾ ಇತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಜುಃ—

'ಋತಂ ಸತ್ಯಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪುರುಷಂ ಕೃಷ್ಣಪಿಂಗ[1]ಲ[1]ಮ್
ಊರ್ಧ್ವರೇತಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ವಿಶ್ವರೂಪಾಯ ವೈ ನಮಃ'

ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವಸಂಕಲ್ಪೋಪನಿಷತ್—

'ಋತಂ ಸತ್ಯಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪುರುಷಂ ಕೃಷ್ಣಪಿಂಗ[2]ಲ[2]ಮ್ ಊರ್ಧ್ವರೇತಂ ತಮೀಶಾನಂ ತನ್ಮೇ ಮನಃ ಶಿವಸಂಕಲ್ಪಮಸ್ತು।'

ಇತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನವಪುರಾಣಂ—

ಋತಂ ಸತ್ಯಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪುರುಷಂ ಸೋಮಮೀಶ್ವರಮ್
ಊರ್ಧ್ವರೇತಂ ಸಮುತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಸಂಹಾರಕಾರಣಮ್ ॥424॥
ವಿಶ್ವರೂಪಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಂ ಘೃಣಾನಿಧಿಮ್
ಹಿರಣ್ಯಬಾಹುಮದ್ವಂದ್ವಂ ಹಿರಣ್ಯಪತಿಮೀಶ್ವರಮ್॥425॥
ಅಂಬಿಕಾಯಾಃ ಪತಿಂ ಸಾಕ್ಷಾದುಮಾಯಾಃ ಪತಿಮಕ್ರಿಯಮ್
ಪರತತ್ತ್ವಸಮಾಖ್ಯಂ ಚ ಶಿವಂ ಧ್ಯಾಯಂತಿ ಸಂತತಮ್॥426॥
ತೈತ್ತಿರೀಯಾ ಶ್ರುತಿಃ ಸಾಧ್ವೀ ಪ್ರಾಹೈವಂ ಸಾದರಂ ಖಲು॥427॥

ಮೂಱುವರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

---

1 ಳ (ಗ) 2 ಳ (ಗ) * ಈ ಭಾಗ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ.

ತಮೇಕಂ ಪುರುಷಂ ರುದ್ರಂ ಪುರುಹೂತಂ ಪುರುಷ್ಟುತಮ್
ಗಹ್ವರಂ ಗಗನಾಂತಸ್ಥಂ ರೇಖಾಯಾಶ್ಚೋರ್ಧ್ವತಸ್ಥಿತಮ್ ॥428॥
ತತ್ರಾಪಿ ರಂಧ್ರಂ ಗಗನಮೋಂಕಾರಂ ಪರಮೇಶ್ವರಮ್
ವಾಲಾಗ್ರಮಾತ್ರಂ ತನ್ಮಧ್ಯೇ ಋತಂ ಪರಮಕಾರಣಮ್ ॥429॥
ಸತ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಹಾದೇವಂ ಪುರುಷಂ ಕೃಷ್ಣಪಿಂಗಲಮ್
ಊರ್ಧ್ವರೇತಂ ತಮೀಶಾನಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಮಜೋದ್ಭವಮ್ ॥430॥

ಇವು ಮೂಱು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಸಂಹಿತೆ—

ಪರಮಾತ್ಮಾನಮಾನಂದಂ ಪರಮಾಕಾಶಮೀಶ್ವರಮ್
ಋತಂ ಸತ್ಯಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸಾಂಬಂ ಸಂಸಾರಭೇಷಜಮ್ ॥431॥
ಊರ್ಧ್ವರೇತಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ವಿಶ್ವರೂಪಂ ಮಹೇಶ್ವರಮ್ ॥432॥

ಒಂದೂವರೆ.

ಇದಕ್ಕುಪನಿಷತ್—

'ತೇನೇದಂ ಪೂರ್ಣಂ ಪುರುಷೇಣ ಸರ್ವಂ'

ಇದಕ್ಕೆ ಯಜುಃ—

'ಪುರುಷ ಏವೇದಂ ಸರ್ವಂ ಯದ್ಭೂತಂ ಯಚ್ಚ ಭವ್ಯ'ಮಿತಿ

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಸರ್ವಂ ವೈ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸರ್ವೋ ವೈ ರುದ್ರಈಶ್ವರಃ
ಪುರುಷೋ ವೈ ಮಹಾದೇವೋ ಮಹೇಶಾನಃ ಪರಶ್ಶಿವಃ ॥433॥
ಏವಂ ವಿಧೋ ಮಹಾದೇವೋ ಮಹೇಶಾನಃ ಪರಶ್ಶಿವಃ ॥434॥

ಒಂದೂವರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸೌರಸಂಹಿತೆ—

ಬ್ರಹ್ಮಾ ರುದ್ರಸ್ತದೇಶಾನ ಈಶ ಆತ್ಮಾ ಹರೋಽಕ್ಷರಃ
ಏವಮಾದೀನಿ ನಾಮಾನಿ ತಸ್ಯ ಸಾಧಾರಣಾನಿ ವೈ ॥435॥
ತಸ್ಯ ಸಾಧಾರಣಾನ್ಯೇವ ನೈವ ನಾಮಾನಿ ಕೇವಲಮ್
ಶಿವಶ್ಶಂಕರ ಈಶಾನಃ ಶರ್ವೋ ರುದ್ರಃ ಪರಂಪದಮ್ ॥436॥
ತತ್ತ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಹಾದೇವೋ ಈಶ್ವರಃ ಪರಮೇಶ್ವರಃ
ರೂಢ್ಯಾ ಶಿವಾದಿನಾಮಾನಿ ವರ್ತಂತೇ ಪರಮೇ ಪದೇ ॥437॥

ಇವು ಮೂಱು. ಇದಕ್ಕೆ ಪಾರಾಶರಪುರಾಣಂ—

ಶಿವಶ್ಶಂಭುಃ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸತ್ಯಮೀಶಾನ ಈಶ್ವರಃ
ಏವಮಾದೀನಿ ನಾಮಾನಿ ತಾನಿ ರೂಢ್ಯಾ ಪರಾತ್ಮನಃ ॥438॥

ಇತ್ಯಾದಿ ವಾಕ್ಯಂಗಳಿಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಬೇಱಿಟ್ಟು ನುಡಿವ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವಾದಿನಾಮದೊಳಗೊಂದು ನಾಮವೆಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ[1]ಮಂ[1] ನಾನಾಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥಂಗಳಿಂ ತೋಱಿದೆನಾಗಿ ಇನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮವ ನಿರಾಕಾರವೆಂದು ಬಯಲ್ಗೆಡದು ನರಕಕ್ಕಿಳಿಯಲಾಗದು. ಮುನ್ನೊ[2]ರ್ಮೆ[3] ಸನತ್ಕುಮಾರನು ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂಬುದು ಬಯಲೆಂದನಾಗಿ ದಿವ್ಯಸಹಸ್ರ ವರುಷವೊಟ್ಟೆ[3]ಯಾಗಿರ್ದ. ಇದನಱಿ[4]ದು ಇ[4]ನ್ನು ಈ ಪರಿಯಲಖಿಳೋಪನಿಷತ್ ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತೀತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಾಗಮಾದಿ ವಾಕ್ಯಂಗಳ್ ಪಲವುಂಟು ಗ್ರಂಥಭಾರಕ್ಕಂಜಿ ಬರೆಯದಾದೆನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೆರಡಂ ಬರೆದು ತೋಱಿದೆನ್ನೆಸೆ. ಇವನಱಿದು ಲೋಕದೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮದೊಡ [5]ಕು[5]ಬ್ರಹ್ಮದೊಡಕೆಂಬ ನಾ[6]ಣ್ನು[6]ಡಿಗೆ ಸಾಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತವಂ ಮಾಡಿ ಶಿವಾದ್ವೈತವಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ ಪರಮಾರ್ಥದ ತೊಡಕಂ ಬಿಡಿಸಿ ಸುಸೂತ್ರವಂ ಮಾಡಿ ತತ್ತ್ವವಿದೆಂದು ತೋಱುವ ಜ್ಞಾನಾಂಜನ ದೀಪ್ತಿಯೆಂದ ಱಿವುದಿದಂ. ಇವು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೭೩

ವಚನ॥ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗೆ ಜ್ಞಾನವಂ ವಾರಕವಾಗಿ ಶಿವನಿ[7]ತ್ತಡುಂ[7]ಟು ಬೇಡೆಂದೊಡಾ ಜ್ಞಾನವಳಿದು ಮರುಳಪ್ಪರೆಂಬುದನೂ ವೇದಾಂತ ಜ್ಞಾನವೆಂದಥರ್ವಣ ಶಿರವೆಂದಱಿವುದೆಂಬುದನೂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಆದಿಯೊಳಜನನೆಸಗಿ
ವೋದಿಸಿ ಶ್ರುತಿಗಳನುಂ
ವೇದನವನೀಯದೀಶಜ್ಞಾನದಾ
ಮಾದೇವನೆನಲಿಕನು
ವಾದಿಸಿದ ನಿಗಮಕೆಣೆ
ಯಾದ ಲೈಂಗಪ್ರಮುಖದಾತ್ಮೀಯವಂ

ಆ ಶ್ರುತಿ—

'ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ವಿದಧೇ ಪುತ್ರಮಗ್ರೇ ಜಾತಂ ಚ ಯಃ ಪ್ರಹಿಣೋತಿಸ್ಮ ತಸ್ಮೈ ತಮಾತ್ಮಾನಂ ಯೇಽನುಪಶ್ಯಂತಿ ಧೀರಾಸ್ತೇಷಾಂ ಶಾಂತಿಶ್ಶಾಶ್ವತೀ ನೇತರೇಷಾಮ್ ಇತಿ'.

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ವಿದಧೇ ವೇದಾನಗ್ರಪುತ್ರೇ ಚತುರ್ಮುಖೇ
ಪ್ರಹಿಣೋತಿಸ್ಮ ತಸ್ಮೈ ಚ ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞಾನಮಯೋ ಹರಃ ॥439॥

---

1 ವಂ(ಗ) 2 ಮ್ಮೆ (ಕ) 3 ರ್ಷವೊಂಟೆ (ಗ) 4 ದಿ (ಕ) 5 ಕಂ (ಕ) 6 ಘ್ನು (ಖ) 7 ತ್ತುದುಂ (ಕ)

ಇದಕ್ಕೆ ಕೂರ್ಮಪುರಾಣಂ—

ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಭುಃ ಪರಮೇಷ್ಠೀ ಮಹೀಯಾನ್
ಬ್ರಹ್ಮಾಽಽನಂದೀಭಗ ವಾನೀಶ ಏಷಃ ॥440॥
ಏಕೋ ದೇವಃ ಸರ್ವಭೂ ತೇಷು ಗೂಢಃ
ಸರ್ವವ್ಯಾಪೀ ಸರ್ವಭೂತಾಂತರಾತ್ಮಾ
ತಮೇವೈಕಂ ಯೇಽನುಪಶ್ಯಂತಿ ಧೀರಾ ಸ್ತೇಷಾಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಶ್ವತೀ
ನೇತರೇಷಾಮ್ ॥441॥
ಸರ್ವಾನನಶಿರೋಗ್ರೀವಸ್ಸರ್ವಭೂತಗುಹಾಶಯಃ
ಸರ್ವವ್ಯಾಪೀ ಸ ಭಗವಾಂಸ್ತ ಸ್ಮಾದನ್ಯನ್ನವಿದ್ಯತೇ ॥442॥

ಇದಕ್ಕಾದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ವಿದಧೇ ಯೋಽಸೌ ಪುತ್ರಮಗ್ರೇ ಸನಾತನಮ್
ಪ್ರಹಿಣೋತಿಸ್ಮ ತಸ್ಮೈ ಚ ಜ್ಞಾನಮಾತ್ಮಪ್ರಕಾಶಕಮ್ ॥443॥
ತಮೇಕಂ ಪುರುಷಂ ರುದ್ರಂ ಪುರುಹೂತಂ ಪುರುಷ್ಟುತಮ್ ॥444॥
ವಾಲಾಗ್ರಮಾತ್ರಂ ಹೃದಯಸ್ಯ ಮಧ್ಯೇ
ವಿಶ್ವಂ ದೇವಮ್ ವಹ್ನಿರೂಪಂ ವರೇಣ್ಯಂ
ತಮಾತ್ಮಸ್ಥಂ ಯೇಽನುಪಶ್ಯಂತಿ ಧೀರಾ
ಸ್ತೇಷಾಂ ಶಾಂತಿಶ್ಶಾಶ್ವತೀ ನೇತರೇಷಾಂ ॥445॥
ಪರಾತ್ಪರತರಂ ಚಾಹುಃ ಪರಾತ್ಪರತರಂ ಧ್ರುವಮ್
ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಜನಕಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ವಹ್ನೇರ್ವಾಯೋಸ್ಸದಾಶಿವಮ್ ॥446॥

ಇವು ಮೂಱುವರೆ. ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೭೪

ನರರಿಂದೆ ಮೂವರಿಂ
ದೊರೆವಡೆದ ರುದ್ರ ತಾಂ
ಸರಸದಿಂ ಹರಿಯಜರ ಸುರಪಾದಿಯ
ನೆರೆದಿರ್ದ ಜ್ಞಾನವಂ
ಹರಿಸಿ ಮರುಳಾಗಿರ್ದ
ಪರಿಯನಾಥರ್ವಶಿರಸಾದಿಗಳೊಳು

ಅಥರ್ವಶಿರಃ—

'ದೇವಾಹ ವೈ ಸ್ವರ್ಗಂ ಲೋಕಮಗಮನ್‌ತೇ ದೇವಾ ರುದ್ರಮಪ್ರಚ್ಛನ್ ಕೋ ಭವಾನಿತಿ ಸೋಽಬ್ರವೀದಹಮೇಕಃ ಪ್ರಥಮಮಾಸಮ್' ಇತಿ. ಮತ್ತಲ್ಲಿ- 'ತೇ ದೇವಾ ರುದ್ರಂ ಧ್ಯಾಯಂತಿ ತತೋ ದೇವಾ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹವಸ್ತೋ

ರುದ್ರಂ ಸ್ತುನ್ವಂತಿ ರುದ್ರಂ ಸ್ತುನ್ವಂತೀ'ತಿ।

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಅಪಾಹರಚ್ಚ ವೈ ಜ್ಞಾನಂ ತೇಷಾಮೇವ ಮಹೇಶ್ವರಃ
ದೇವಾ ಹ್ಯಪೃಚ್ಛನ್ ತೇ ದೇವಂ ಕೋ ಭವಾನಿತಿ ಶಂಕರಮ್ ॥447॥
ಸನಾರಾಯಣಕಾ ದೇವಾಸ್ಸೇಂದ್ರಾಶ್ಚ ಮುನಯಸ್ತಥಾ
ತೇಚೋರ್ಧ್ವಬಾಹವೊ ದೇವಾ ರುದ್ರಂ ಸ್ತುನ್ವಂತಿ ಶಂಕರಮ್ ॥448॥

ಇವೆರಡು.

ಇದಕ್ಕಾದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ತೇಷಾಮುಪಹೃತಂ ಜ್ಞಾನಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದೀನಾಂ ದಿವೌಕಸಾಮ್
ದೇವಾ ಹ್ಯಪೃಚ್ಛನ್ ತಂ ದೇವಮಾತ್ಮನಾಂ ಪುರತಸ್ಸ್ಥಿತಮ್॥449॥
ಅಬ್ರುವೀದ್ಭಗವಾನೀಶೋ ಅಹಮೇವ ಪುರಾತನಃ
ಆಸಂ ಪ್ರಥಮಮೇವಾಹಂ ವರ್ತಾಮಿ ಚ ಸುರೋತ್ತಮಾಃ ॥450॥

ಮತ್ತಲ್ಲಿ—

ನಾಪಶ್ಯಂಸ್ತೇ ತದಾ ರುದ್ರಂ ದೇವಂ ಪರಮಕಾರಣಮ್
ತಂ ದೇವಾಃ ಪರಮಾತ್ಮಾನಂ ರುದ್ರಂ ಧ್ಯಾಯಂತಿ ಶಂಕರಮ್ ॥451॥
ಸನಾರಾಯಣಕಾ ದೇವಾಃ ಸೇಂದ್ರಾಶ್ಚ ಮುನಯಸ್ತಥಾ
ತತೋರ್ಧ್ವಬಾಹವ್ರೋ ದೇವಾ ಹ್ಯಸ್ತುವನ್ ಶಂಕರಂ ತಥಾ॥452॥

ನಾಲ್ಕು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಸಂಹಿತೆ—

ನಾಪಶ್ಯಂಶ್ಚ ತದಾ ರುದ್ರಂ ದೇವಾ ವಿಷ್ಣುಪುರೋಗಮಾ
ಅಥರ್ವಶಿರಸಾ ದೇವಂ ಸ್ತುವಂತಶ್ಚೋರ್ಧ್ವಬಾಹವಃ ॥453॥

ಇತ್ಯಾದಿ— ೧೭೫

ಹರಿಮುಖ್ಯರಿಂದಾಗ
ದಱಿ ಮುಮುಕ್ಷುಗಳೆಯ್ದೆ
ಉಱಿ ಶ್ರವಣ ಮನನಾದಿಯಿಂ ಯಜಿಸಲು
ಹರನಿಂ ಸುವಿಜ್ಞಾನ
ವರಸತ್ಯವೆಂದುದಂ
ನೆಱಿ ಜ್ಞಾನಯೋಗಖಂಡಾದಿಗಳೊಳು

ಜ್ಞಾನಪ್ರಸಾದಂ ಕುರುತೇ ನ ವಿಷ್ಣುರ್ನ ಪಿತಾಮಹಃ
ನ ಚೇಂದ್ರೋ ನ ಚ ತಿಗ್ಮಾಂಶುರ್ನಚಂದ್ರೋ ನಾನ್ಯ ದೇವತಾಃ ॥454॥

ಅನಂತಮವ್ಯಕ್ತಮಚಿಂತ್ಯರೂಪಂ ಶಿವಂ ಪ್ರಶಾಂತಮಮೃತಂ ಬ್ರಹ್ಮ
ಯೋನಿಮ್
ತದಾದಿಮಧ್ಯಾಂತವಿಹೀನಮೇಕಂ ವಿಭುಂ ಚಿದಾನಂದಮರೂಪಮದ್ಭು
ತಮ್ ||468||
ಉಮಾಸಹಾಯಂ ಪರಮೇಶ್ವರಂ ಪ್ರಭುಂ ತ್ರಿಲೋಚನಂ ನೀಲಕಂಠಂ
ಪ್ರಶಾಂತಮ್
ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಮುನಿರ್ಗಚ್ಛತಿ ಭೂತಯೋನಿಂ ಸಮಸ್ತಸಾಕ್ಷಿಂ ತಮಸಃ
ಪರಸ್ತಾತ್ ||469||

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಲಿಂಗಮೂರ್ತಿಃ ಶಿವಜ್ಯೋತಿಸ್ತಮಸಶ್ಚೋಪರಿ ಸ್ಥಿತಃ ||470||

ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರಸಂಹಿತೆ—

ಸಮಗ್ರೀವಶಿರಃಕಾಯಃ ಶುಚಿರ್ಭಸ್ಮಾವಗುಂಠಿತಃ
ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣೈರ್ಯುಕ್ತೋ ಗುರುಭಕ್ತಿ ಸಮನ್ವಿತ ||471||
ಹೃತ್ಪುಂಡರೀಕಮಧ್ಯೇ ತು ಶಿವಂ ಸತ್ಯಾದಿಲಕ್ಷಣಮ್
ಸರ್ವಸ್ಯ ಜಗತಸ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತ್ಯಂತಕಾರಣಮ್ ||472||
ಉಮಾಸಹಾಯಂ ಕಲ್ಯಾಣಂ ನೀಲಕಂಠಂ ತ್ರಿಲೋಚನಮ್
ಪ್ರಶಾಂತಂ ಪ್ರಭುಮೀಶಾನಂ ಧ್ಯಾಯೇನ್ನಿತ್ಯಮತಂದ್ರಿತಃ ||473||
ಧ್ಯಾನೇನೈವಂ ಶಿವಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞಾನಾನ್ಮುಕ್ತಿರ್ನ ಕರ್ಮಣಾ
ಕರ್ಮ ತು ಜ್ಞಾನಹೇತುಸ್ಸ್ಯಾದಿತಿ ತತ್ತ್ವವಿದಾಂ ಸ್ಥಿತಿಃ ||474||

ಇವು ನಾಲ್ಕು.

ಇದಕ್ಕೆ ಕೂರ್ಮಪುರಾಣಂ—

ಪಿನಾಕಿನಂ ತ್ರಿಣಯನಂ ಜಟಿಲಂ ಕೃತ್ತಿವಾಸಸಮ್
ಪದ್ಮಾಸನಸ್ಥಂ ಕುಂದಾಭಂ ಚಿಂತಯೇದ್ವೈದಿಕೀ ಶ್ರುತಿಃ ||475||

ಇದಕ್ಕೆ ಯಜುಃ, ಉಪನಿಷತ್—

'ಬ್ರಹ್ಮವಿದಾಪ್ನೋತಿ ಪರಂ ತದೇಷಾಭ್ಯುಕ್ತಾ ಸತ್ಯಂ ಜ್ಞಾನಮನಂತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಯೋ ವೇದ ನಿಹಿತಂ ಗುಹಾಯಾಂ ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮ್ನಿ ಸೋಽಶ್ನುತೇ ಸರ್ವಾನ್ ಕಾಮಾನ್ ಸಹ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಿಪಶ್ಚಿತೇತಿ ಸೋಽಶ್ನುತೇ'

ಎಂದು ಅರಿಗೆಯೊಂದೆಯಿಲ್ಲದವನು ಪರಮಲೋಕವನೆಯ್ದಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಳನು ಎಲ್ಲಾ ಭೋಗಂಗಳನು ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಸಹ ಎಂದು ಶಿವನ ಕೂಡೆ ಭೋಗಿಸುವನೆಂದೀ ಮಂತ್ರಾರ್ಥಂ.

ವೇದಾಗಮಾದಿಯಲ್ಲಿ 'ವಿಪಶ್ಚಿದ್ವಿದ್ವಾಂಸ'ನೆಂದು ಮಾಹೇಶ್ವರಂಗೆ ನಾಮವಿದೆಂದಱಿವುದು. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ. ಇದಕ್ಕಾದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಶಂಭೋಗಣೇಶ್ವರಾ ಯೇ ಚ ಯೇ ವರ್ತಂತೇ ಭವೇ ಪುನಃ
ಭೋಗಾನ್ಯಥೇಪ್ಸಿತಾನ್ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಶಿವೇನ ಸಹ ಮೋದತೇ ||476||

ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನವಪುರಾಣಂ—

ಪರಾತ್ಪರತರಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರನಾಮ ಶಿವಃ ಖಲು
ನೇತರತ್ಸತ್ಯಮೇವೋಕ್ತಂ ನಹಿ ಸಂಶಯಕಾರಣಮ್ ||477||
ವೇದಾಂತಾಃ ಸಕಲಾಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಪರ್ಯವಸ್ಯಂತಿ ಸಾದರಮ್
ತನ್ಮೂಲಾನಿ ಪುರಾಣಾನಿ ಸ್ಮೃತಯಸ್ಸಕಲಾ ಅಪಿ ||478||
ಶಿವಂ ಪರತರಂ ತತ್ತ್ವಂ ವಿನೈವಾನ್ಯತ್ತು ದೈವತಮ್
ತಾತ್ಪರ್ಯೇಣೈವ ನಾಮಾನಿ ನ ಬ್ರುವಂತಿ ಕದಾಚನ ||479||
ಶಿವಾಖ್ಯಂ ಸರ್ವದಾ ಮೃಗ್ಯಂ ದುರ್ಜ್ಞೇಯಂ ಹಿ ಪರಂ ಪದಮ್
ಸತ್ಯಂ ಜ್ಞಾನಮನಂತಂ ಚೇತ್ಯಾಹ ತಲ್ಲಕ್ಷಣಂ ಶ್ರುತಿಃ ||480||
ತಥಾ ವಿಜ್ಞಾನಮಾನಂದಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಚ ಮಹಾದರಾತ್
ತತಸ್ತಲ್ಲಕ್ಷಣಂ ಚಾಹ ಶ್ರುತಿಸ್ತಸ್ಯ ಪರಾತ್ಮನಃ ||481||
ಯಸ್ಮಾದಿಮಾನಿ ಭೂತಾನಿ ಜಾಯಂತೇ ಯೇನ ತಾನಿ ಚ
ಜೀವಂತಿ ಯತ್ರ ಲೀಯಂತೇ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮೇತ್ಯಾದರೇಣ ತು ||482||
ತಸ್ಯಾಸಾಧಾರಣಾ ಮೂರ್ತಿಃ ಸಾಂಬಚಂದ್ರಾರ್ಧಶೇಖರಾ
ನೀಲಗ್ರೀವಾ ತ್ರಿಣೇತ್ರಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಸಮನ್ವಿತಾ ||483||
ಈದೃಶೀ ಪರಮಾ ಮೂರ್ತಿರ್ಯಸ್ಯ ಸಾಧಾರಣಾ ಪರಾ
ತದೇವ ಪರಮಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪದಂ ನಾನ್ಯನ್ನ ಸಂಶಯಃ ||484||

[1]ಇವು ಹತ್ತು[1].

ಇದಕ್ಕಾಗಮಂ—

ಆಲಯಸ್ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಲಯನಾಲ್ಲಿಂಗಮುಚ್ಯತೇ ||485||

ಇದಕ್ಕೆ ಕೂರ್ಮಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರವಾಕ್ಯಂ—

ಇದಱಿಂ ಲಿಂಗವೆಂದುಪೊಗೞೆಯು ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದಱಿವುದು.

ಅಲಿಂಗಮೇಕಮವ್ಯಕ್ತಂ ಲಿಂಗಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ನಿಶ್ಚಿತಮ್
ಸ್ವಯಂ ಜ್ಯೋತಿಃಪರಂ ತತ್ತ್ವಂ ಪರವ್ಯೋಮ್ನಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಮ್ ||486||

[2]ಇವು ಹನ್ನೊಂದು ಇ[2]ತ್ಯಾದಿ. ೧೭೯

1 ಈ ಎಂಟು (ಕ) 2 ಇ (ಕ)

ಧರೆಗೆ ಮನುವಾಕ್ಯತತಿ
ಪರಮೌಷಧಿಗಳೆಂದು
ವರವೇದವೆಂದು ಮುನಿ ತಾನೆ ಪೇಳ್ದಾ
ಒರೆವೆತ್ತ ಮಾನವಂ
ಹರಭ[1]ಕ್ತ[1] ಕೈವಲ್ಯ
ದುರು ನುಡಿಗಳನೆ ನುಡಿದು ಸರಿಯಾದವಂ

[2]ಪಿಂ[2]ದೆಲ್ಲಾ ಸಮಂ.

ಅನಂತಮವ್ಯಕ್ತಮಚಿಂತ್ಯರೂಪಂ ಶಿವಂ ಪ್ರಶಾಂತಮಮೃತಂ ವೇದ ಯೋನಿಮ್
ತದಾದಿಮಧ್ಯಾಂತವಿಹೀನಮದ್ವಯಂ ವಿಭುಂ ಚಿದಾನಂದಮರೂಪ ಮದ್ಭುತಮ್ ॥487॥
ಉಮಾಸಹಾಯಂ ಪರಮೇಶ್ವರಂ ಪ್ರಭುಂ ತಥಾ ತ್ರಿಣೇತ್ರಂ ಶಶಿಶೇಖರಂ ಶಿವಮ್ ॥488॥

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೮೦

ಹರಿಮುಖ್ಯ ದೇವರ್ಗೆ
ಪರದೈವವಾವನೊ
ವರ ಸಾವನಖಿಳಸಂಸೇವ್ಯನಾವಂ
ವರರುದ್ರನೆಂದರಿಯ
ದರಿಂತ ವೇದದ್ವಿಜಂ
ಗುರಿಶಿ ನಿರಯಫಲವೆಂದ ನಿಗಮಾದಿಯಂ

ಯಜುಸ್ಸು—

ಯೋ ದೇವಾನಾಂ ದೇವ ಏಕೋ ಯಸ್ಮಿನ್ ದೇವಾ ಅಧಿವಿಶ್ವೇ ನಿಷೇದುಃ। ಯಸ್ತನ್ನವೇದ ಕಿಮೃಚಾ ಕರಿಷ್ಯತಿ। ಯ ಈಶೇ ಅಸ್ಯ ದ್ವಿಪದಶ್ಚತುಷ್ಪದಸ್ತಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ಇತಿ.

ಇದಕ್ಕಾದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಅಕ್ಷರಂ ಪರಮಂ ವ್ಯೋಮ ಶೈವಂ ಜ್ಯೋತಿರನಾಮಯಮ್
ಯಸ್ತಂ ನ ವೇದ ಕಿಂ ವೇದೈರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥489॥
ನಾನ್ಯದ್ವೇದ್ಯಃ ಸ್ವಯಂ ಜ್ಯೋತೀ ರುದ್ರ ಏಕೋ ನಿರಂಜನಃ
ತಸ್ಮಿನ್ ಜ್ಞಾತೇಽಖಿಲಂ ಜ್ಞಾತಮಿತ್ಯಾಹುರ್ವೇದವಾದಿನಃ ॥490॥

ಎರಡು ಗ್ರಂಥ. ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೮೧

---

1 ಕ್ತ (ಕ) 2 ಹಿಂ (ಖಗ)

ಮೃಡನೆಂದು [1]ವ[1]ಜಿಂಯದೀ
ಕಡುದ್ರೋಹರೊಡಸುಡಿವ
ಡೆಡೆ ತೃಣವಿದೆಂಬವೊಲ್ ಮೃಡನಿಟ್ಟುದಂ
ಸುಡಲುಡಿಯಲಡಿಯಿಡಿಸ
ಲೆಡಚನಾಯ್ತಗ್ನೀಂದ್ರ
ದಡಿಗಪವನರ್ಗೆಂದ ನಿಗಮಾದಿಯಂ

ಕೈನೇಪ ಶ್ರುತಿ. [ಕೇನೋಪನಿಷತ್]

'ಬ್ರಹ್ಮಾಹ ದೇವೇಭ್ಯೋ ವಿಜಗ್ಯೇತಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಿಜಯೇ ದೇವಾಃ ಅಮಹ್ಯಂತ ಐಕ್ಷಂತಾಸ್ಮಾಕಮೇವಾಯಂ ವಿಜಯೋಽಸ್ಮಾಕಮೇವಾಯಂ ವಿಜಯ ಇತಿ ತದ್ಧೈಷಾಂ ವಿಜಜ್ಞೌ ಯಥಿತೇಭ್ಯೋಽಹಂ ಪ್ರಾದುರ್ಬಭೂವ ತಂ ನ ವ್ಯಜಾನತ ಕಿಮಿದಂ ಯಕ್ಷಮಿತಿ.'

'ತೇನ ವಿನಾ ತೃಣಾಗ್ರಮಪಿ ನ ಚಲತಿ'

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಂದದಲ್ಲಿ ಭೃಂಗಿಯ ಸ್ತೋತ್ರಂ—

ನಾಲಂ ಚಾಲಯಿತುಂ ತೃಣಂ ಚ ಪವನಃ ಶಂಭೋತ್ವದಾಜ್ಞಾಂ ವಿನಾ
ದಗ್ಧುಂ ತನ್ನಸಮರ್ಥ ಏವ ದಹನಶ್ಛೇತ್ತುಂ ನ ವಜ್ರೇಣ ತತ್
ಶಕ್ತೋ ಗೋತ್ರಭಿದಪ್ಯಹೋ ಜಗದಿದಂ ಸರ್ವಂ ತ್ವದಾಜ್ಞಾವಶಮ್
ಕಾರುಣ್ಯಾಕರ ಭೋ ಪಿತಃ ಪಶುಪತೇ ದೋಷಾಕರಂ ಪಾಹಿ ಮಾಮ್ ॥491॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೮೨

ನಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರೆ ಸುರರ್ಗೆ
ಹುಟ್ಟುಗೆಟ್ಟರಿ ಬೊಮ್ಮ
ವಿಟ್ಟ ತೃಣದವನೆ ಮೃಡನೆನೆ [2]ಮೃಡಾಣಿ[2]
[3]ಪು[3]ಟ್ಟಿತಾಗಳೆ ಬೊಮ್ಮ
ನಷ್ಟವೆಂಬರ ಬೊಮ್ಮ
ಕೆಟ್ಟಡದೆ ಕೈನೇಪಿಯೊಳಗೆಂಬುದಂ

'ತಸ್ಮಿನ್ನೇವಾಕಾಶೇ ಸ್ತ್ರಿಯಮಾಜಗಾಮ ಬಹುಶೋಭಮಾನಾಮುಮಾಮ ಜಾಮ್ ಹೈಮವತೀಂ ತಾಂ ಹೋವಾಚ ಕಿಮೇತದ್ಯಕ್ಷಮಿತಿ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಹೋವಾಚ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಹೋವಾಚ' ಇತಿ. ಇದಾ ಕೈನೇಪಿ.

---

[1] ಅ (ಕ) [2] ಭವಾನಿ (ಗ) [3] ಹು (ಖಗ)

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ತಾಂ ಶಕ್ರಮುಖ್ಯಾಶ್ಚ ಸುಶೋಭಮಾನಾಮುಮಾಮಜಾಂ ಹೈಮವ
ತೀಮಪೃಚ್ಛನ್
ಕಿಮೇತದೀಶೇ ಬಹುಶೋಭಮಾನೇ ಕೋವಾಂಬಿಕೇ ಯಕ್ಷವಪುಶ್ಚ ಕೃಪಾ
॥492॥

ಅಜೈಕಪಾದಾಹಿರ್ಬುಘ್ನೋ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಸ್ತಥೈವ ಚ
ಹರಶ್ಚ ಬಹುರೂಪಶ್ಚ ತ್ರ್ಯಂಬಕಶ್ಚ ಮಹೇಶ್ವರಃ ॥493॥

ಇವು ಕೆಟ್ಟ ಬ್ರಹ್ಮವ ಕೈನೇಪಿಯಲ್ಲಿ ಅಱಸೆಂಬ ದ್ವೈತಿಗಳ ನಾಲ್ಗಾದೆಯಿದು
ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೮೩

ಆರೈದೊಡೀ ತೆಱದಿ
ನಾರಾಯಣಾದಿಗಳು
ದಾರುಣನವೊಲು ಶಿವಂ ಮುಂದಿಕ್ಕಿದ
ವೋರಂತೆ ತೃಣದೊಡನೆ
ಕೀಱು ಲಜ್ಜಿಸಿದುದಂ
ಬಾರಿಸಿದ ಶಾ[1]ಟ್ಯಾ[1]ಯನಾದಿಯಿಂದಱ

ಆ ಶ್ರುತಿ ಬಹು.

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ದೃಷ್ಟ್ವಾ(ಚ) ಯಕ್ಷಂ ಲಕ್ಷಣೈರ್ಹೀನಮೇತೈರ್ದೇವಾ ಸ್ಸೇಂದ್ರೋಸ್ತ್ರಿ
ಕಿಮೇತದ್ಧಿ ಹೇತಿ
ಯಕ್ಷಂ ಗತ್ವಾ ನಿಶ್ಚಯಾಃ ಪಾವಕಾದ್ಯಾಶ್ಯಕ್ತಿಕ್ಷೀಣಾ ಶಾಂಭವಾದ್ಯಕ್ಷ
ತೋಽಪಿ ॥494॥

ದಗ್ಧುಂ ತೃಣಂಚಾಪಿ ಸಮಕ್ಷಮಸ್ಯ
ಯಕ್ಷಸ್ಯವಹ್ನಿರ್ನಶಶಾಕವಿಪ್ರಾಃ
ವಾಯುಸ್ತೃಣಂ ಚಾಲಯಿತುಂ ತಥಾನ್ಯೇ
ಸ್ವೈಸ್ವೈ(ರ್ವಲೈ) ಪ್ರಭಾವೈಃ ಸಕಲಾಮರೇಂದ್ರಾಃ ॥495॥

ಎರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೮೪

ಸುರಗುರು ಬ್ರಹ್ಮವಿ
ಷ್ಟರ ಮನೆಯದಾವುದೆನೆ
ವರ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯನಾ ಕಾಶೀಪುರಂ

1 ತ್ಯಾ (ಖಗ)

ನೆರೆದ ಜೀವಾಳಿಗೀ
ಶ್ವರನಲ್ಲಿ ತಾರಕವ
ನೊರೆವನೆನಲೆಂದ ಜಾಬಾಲಾದಿಯಿಂ

ಆ ಶ್ರುತಿ—

ಅವಿಮುಕ್ತಂ ಯೋ ದೇವಾನಾಂ ದೇವಯಜನಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಭೂತಾನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಸದನಂ ಅತ್ರ ಹಿ ಜಂತೋರುತ್ಕ್ರಮಮಾಣಸ್ಯ ರುದ್ರಸ್ತಾರೆಕಂಬ್ರಹ್ಮ ವ್ಯಾಚಷ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕೂರ್ಮಂ—

ಯತ್ರ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮಹಾದೇವೋ ದೇಹಾಂತೇ ಸ್ವಯಮೀಶ್ವರಃ
ವ್ಯಾಚಷ್ಟೇ ತಾರಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತದೇವ ಹ್ಯವಿಮುಕ್ತಕಮ್ ॥496॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೮೫

ತವೆ ಶಾಪ ಪಾಪಾಗ್ನಿ
ಹವಿವಿಪ್ರ ತತಿಭವಿಗ
ಳವದಿರೆತ್ತಲಿಗುವೀ ಬ್ರಹ್ಮದೊಡಕಂ
ಸವಿಶಾಲ ತತ್ತ್ವಶಂ
ಭುವೆ ಪರಾತ್ಪರ ಸದಾ
ಶಿವನೆಂದ ಹಂಸೋಪನಿಷದಾದಿಯಿಂ

ಬಹು.

ಆ ಶ್ರುತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಅಕ್ಷರಂ ಪರಮಂ ವ್ಯೋಮ ಶೈವಜ್ಯೋತಿರನಾಮಯಮ್
ಯಸ್ತನ್ನ ವೇದ ಕಿಂ ವೇದೈರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥497॥
ನಾನ್ಯದ್ವೇದ್ಯಃ ಸ್ವಯಂ ಜ್ಯೋತೀ ರುದ್ರ ಏಕೋ ನಿರಂಜನಃ
ತಸ್ಮಿನ್ ಜ್ಞಾತೇಽಖಿಲಂ ಜ್ಞಾತುಮಿತ್ಯಾಹುರ್ವೇದವಾದಿನಃ ॥498॥

ಹಿಂದೆ [1]ಹೇಳಿದು[1]ದು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೮೬

ಎರಡು ರೂಪಂ ದೃಶ್ಯ
ವೆರಡು ನಷ್ಟಂ ಶಬ್ದ
ಪರುಷ ರಸ ಗಂಧವುಳಿದುದೆನಾವಗಂ

---

[1] ಪೇಳ್ದು (ಕ)

ನೆರೆದು ಭಜಿಪುದು ಪರಾ
ತರರೂಪ ತತ್ತ್ವವದ
ನಿರದೆಂದನು ಗೃಹಾರ್ಥದ ಗೋಪ್ಯವಂ

ಆಗಮ—

ಅರೂಪೇ ಭಾವನಾ ನಾಸ್ತಿ ಯದ್ದೃಶ್ಯಂ ತದ್ವಿನಶ್ಯತಿ
ದೃಶ್ಯಾದೃಶ್ಯೇ ರೂಪತತ್ತ್ವೇ ತದಾ ಸೇವಾಂ ಸದಾಭ್ಯಸೇತ್ ॥499॥

ಇದಕ್ಕೆ ಯಜುಃ—

'ರೂಪಮೇವಾಸ್ಯ ಏತನ್ಮಹಿಮಾನಂ ವ್ಯಾಚಷ್ಟೇ' ಈ ಮಹಿಮೆಗೆ ರೂಪ ತತ್ತ್ವವೇ ಕಾರಣವೆಂದ ಪರಿ

ರೂಪತತ್ತ್ವವೆಂದು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗನಾಮವೆಂದಱಿವುದು.

ಇದಕ್ಕಾದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ತತ್ತತ್ತ್ವಂ ಯದ್ಭಗವತೋ ರೂಪಮೀಶಸ್ಯ ಶೂಲಿನಃ ॥500॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೮೭

ನೆಱೆ ಘಟ್ಟಿತುಪ್ಪ ತಾ
ನುಱೆ ತಿಳಿಯಲಂತಂತೆ
ಯಜು ಮೂರ್ತಿಲಿಂಗದೊಳಗಂ ಪರಿಕಿಸೆ
ವರ ರುದ್ರನೇ ಪರಾ
ತ್ಪರವೆನಿಪನೊರ್ವನೆಂ
ದೊರೆದು ಡಂಗುರಿಪ ಸೂತನ ಗೀತೆಯಿಂ

ಘೃತಕಾಠಿಣ್ಯವನ್ಮೂರ್ತಿಃ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಲಕ್ಷಣಾ
ಶಿವಾದ್ಭೇದೇನ ನೈವಾಸ್ತಿ ಶಿವ ಏವ ಹಿ ನಾ ಸದಾ ॥501॥ ೧೮೮

ಆದಿಯೊಳನಂತಶ್ರುತಿ
ಯಾದಿಯಾದುಪನಿಷ
ದ್ವಾದಿಸಿಯೆ ಕರತಲಾಮಳಕವಾಗಿ
ಮೂದಲಿಸಿ ರುದ್ರನೆಯ
ನಾದಿ ಪರತತ್ತ್ವವೆಂ
ದೋದಿದವುಮೆಂದ ಮಾನವ ಮುಖ್ಯವಂ

ದೇವಾಸ್ಸರ್ವೇ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠಾಃ ಶಿವಸ್ಯಾಮಿತತೇಜಸಃ
ಅಂಬಿಕಾಯಾಃ ಪತೇಃ ಶಂಭೋಃಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ ಕರಬಿಲ್ವವತ್ ॥502॥
ಸರ್ವೋಪನಿಷದಾಮರ್ಥಃ ಶಿವ ಏವ ನ ಚಾಪರಃ

ಏಕಮೇವ ಹಿ ತತ್ ಜ್ಞಾನಂ ತದೇವಾಜ್ಞಾನನಾಶಕಮ್ ||503||

ಇವೆರಡು.

ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವಸಂಕಲ್ಪೋಪನಿಷತ್

'ಯೋಽಸೌ ಸರ್ವದೇವೇಷು ಪಠ್ಯತೇ ಹ್ಯಜ ಈಶ್ವರಃ ಅಕಾಯೋ ನಿರ್ಮಲೋ ಹ್ಯಾತ್ಮಾ ತನ್ಮೇ ಮನಃ ಶಿವಸಂಕಲ್ಪಮಸ್ತು'

ಇವು ಮೂಲಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೮೯

ಹರನೆ ಪರತತ್ತ್ವವಿನ್
ಪರವಿಲ್ಲವಿಲ್ಲೆಂಬ
ವೊರೆ ಸದಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಮಾರ್ಥಂ
ಸುರರರಿವುದಿನ್ನುಳಿದ
ವೊರೆ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷವೆಂ
ದೊರೆದ ಶಪಥವನಜನ ಗೀತಿಕೆಯೊಳು

ಶಿವ ಏವಾಸ್ತಿ ನೈವಾನ್ಯದಿತಿ ಯೋ ನಿಶ್ಚಯಸ್ಸ್ಥಿರಃ
ಸದಾ ಸ ಏವ ಸಿದ್ಧಾಂತಃ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷಸ್ತಥಾಪರಃ ||504||
ಅಯಮೇವ ಹಿ ವೇದಾರ್ಥೋ ನಾಪರಃ ಪರಮಾಸ್ತಿಕಾಃ
ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ಪರಶುಂ ತಪ್ತಂ ಸತ್ಯಮೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ||505||

ಇವೆರಡು ಬ್ರಹ್ಮಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ವಾಕ್ಯಂ. ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೯೦

ಪರತತ್ತ್ವಹರನಖಿಳ
ವರಶ್ರುತಿಗಳರ್ಥವಿದು
ನಿರುತದೀಶಾಂಘ್ರಿದಿವ್ಯಂ ಮಮ ಶಿರಂ
ಅರಿದು ಬೀಳಲಿ ನಿಮ್ಮ
ಶಿರವದಲ್ಲದೊಡೆಂದು
ಸುರರ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಿವ್ಯವನೊರೆದುದಂ

ಅಯಮೇವ ಹಿ ಸತ್ಯಾರ್ಥೋ ನಾಪರಃ ಪರಮಾಸ್ತಿಕಾಃ
ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಥಂ ಶಿವಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ತೀವ್ರಂ ಶಪಥಯಾಮ್ಯಹಮ್ ||506||
ಅಯಮೇವ ಹಿ ಸತ್ಯಾರ್ಥೋ ನಾಪರಃ ಪರಮಾಸ್ತಿಕಾಃ
ಅನ್ಯಥಾ ಚೇತ್ಸುರಾಸ್ಸತ್ಯಂ ಮೂರ್ಧಾ ಮಮ ಪತಿಷ್ಯತಿ ||507||
ಅನ್ಯಥಾ ವೇದವಾಕ್ಯಾನಾಮರ್ಥ ಇತ್ಯಭಿಶಂಕಯಾ
ಅನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾಶ್ಚೇನ್ಮೂರ್ಧಾ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಚ ಪತಿಷ್ಯತಿ ||508||

ಸತ್ಯಮೇವ ಮಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಶಂಭೋಃಪಾದಂ ಸ್ಪೃಶಾಮ್ಯಹವ್ ॥509॥

ಇವು ಮೂಱುವರೆಯೂ ಅಜನ ನುಡಿ. ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೯೧

ಅರಸುವಾಳಪ್ಪನಾ
ಳರಸಾಗನಂತೆ ಹರ
ನುರುಸ್ವತಂತ್ರಂ ವಿಶ್ವವರಿದೆನಿಪಡಂ
ಹರಿಮುಖ್ಯವಿಶ್ವವಾ
ಹರನಾಗಲಱಿಯನೆಂ
ದೊರೆದ ಸೂತನ ಗೀತಿಕಾದಿಗಳುಮಂ

ಬಹು, ಇದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಯೋಗಖಂಡಂ—

ಸರ್ಪಾದಿಭಾವೇನ ವಿಭಾಸಮಾನಾ ರಜ್ಜುರ್ನ ಸರ್ಪಾದಿ ಸದೈವ ರಜ್ಜುಃ
ತದ್ವತ್ಪ್ರಪಂಚಾತ್ಮತಯಾ ವಿಭಾತಿ ಶಿವೋ ನ ವಿಶ್ವಂ ಶಿವ ಏವ ಸತ್ಯಮ್ ॥510॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೯೨

ಮಱಿಮಾಡಿಯದ್ವೈತ
ವಱಿಗುಟ್ಟಿ ವಿಶ್ವವಂ
ತುಱುಕುವರು ಹರಿಗೆ ಸಾಮ್ಯವನಿಚ್ಛಿಸಿ
ಹರನ ಸಾಮ್ಯದೊಳಂಜ
ದೆಱಗುಲಿಗಡಂಬರಂ
ಕೊಱಿಯಲಘವಿಲ್ಲೆಂದ ಸಾಂಬಾದಿಯಂ

ಸಾಂಬಪುರಾಣಂ—

ನಿರುಪಾಧಿಕಚೇತಸ್ಕಸ್ಯೈವ ಸರ್ವಸ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿಣಃ
ಮುನೇ ಖಲ್ವದ್ವಿತೀಯತ್ವಮಮೀ ಸೋಪಾಧಿಕಾಃ ಖಲು ॥511॥
ಗುಣೋಪಾಧಿ ಪ್ರದಾನಾನಾಂ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ನಾಮಪಿದ್ವಿಜಾಃ
ಸಾಮ್ಯಮಾಪಾದಯಿಷ್ಯಂತಿ ಕೇಚಿದದ್ವೈತವಿಭ್ರಮಾತ್ ॥512॥
ರುದ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಭ್ಯಾಂ ಸಾಮ್ಯಂ ವಾಂಛತಿ ಯೇ ಜನಾಃ
ತೇಷಾಂ ವಂಶಸ್ಯ ಸಾಂಕರ್ಯಮಸ್ತೀತಿ ಮಮ ನಿಶ್ಚಯಃ
ರುದ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಭ್ಯಾಂ ನಾಧಿಕ್ಯಂ ಪ್ರವದಂತಿ ಯೇ ॥513॥
ಹನ್ಯಾತ್ತಾನವಿಚಾರೇಣ ಹಂತುರ್ದೋಷೋ ನ ಕಶ್ಚನ

ಇವೈದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಗೀತಿ—

ಕೇಚಿದದ್ವೈತಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಬೈಡಾಲವ್ರತಿಕಾ ನರಾಃ
ಸಾಮ್ಯಂ ರುದ್ರೇಣ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪ್ರವದಂತಿ ವಿಮೋಹಿತಾಃ ॥514॥

ಇವಾಱು ಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೯೩

ಶ್ರೀಕಂಠನಂ ಬಿಟ್ಟು
ಹೇಕುಳಿಗಳಖಿಳ ಶ್ರುತಿ
ವೈಕುಂಠನಂ ಪೇಳ್ವವೆಂದೂಳ್ವರು
ಲೋಕದೊಳ್ ನಿಗಮಾದಿ
ಪ್ರೋಕರಿಪವವನೆನಲು
ಸ್ವೀಕರಿಸವೆಂದ ಪಾರಾಶರವದಂ

ವಿಹಾಯ ತಂ ಮಹಾಭ್ರಾಂತ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದಿದೇವತಾಃ
ಪರತತ್ತ್ವತಯಾ ವೇದಾ ವದಂತೀತಿ ಬ್ರುವಂತಿ ಚ ॥515॥
ವಿಷ್ಣುನಾರಾಯಣಾದ್ಯೈಸ್ತು ನಾಮಭಿಃಸಕಲೈರಪಿ
ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತಿಪುರಾಣಾದ್ಯೈರ್ನೋಚ್ಯತೇ ಪರಮಂ ಪದಮ್ ॥516॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೯೪

ಪರತತ್ತ್ವನಾಮದೊಳು
ಹರಿನಾಮವೆಂದುವುಂ
ಬರಲಱಿಯುವಿದು ಸತ್ಯವಪ್ಪ ಯೋಗದಿಂ
ಬರೆ ಮುಖ್ಯವೆಂಬವಂ
ನರಕಿಯಿದು ನಿರುತವಿದ
ಕೊರೆದಿರ್ದ ಮಾನವಪುರಾಣಾದಿಯಿಂ

ಮಾನವಪುರಾಣಂ—

ನೈವನಾರಾಯಣೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಕೇಶವಃ ಶೌರಿರಚ್ಯುತಃ
ಏವಮಾದೀನಿ ನಾಮಾನಿ ತಾನಿ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಷು ॥517॥
ತದಾಪ್ಯೇತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಯೋಗವೃತ್ತ್ಯಾ ಕಥಂಚನ
ವರ್ತಂತೇ ಚ ಶಿವೇ ತಾನಿ ನ ಮುಖ್ಯಾನಿ ಪರಸ್ಯ ಹಿ ॥518॥

ಇವೆರಡು. ಇದಕ್ಕೆ ಪಾರಾಶರ ಪುರಾಣಂ—

ನಾರಾಯಣೋ ಹರಿರ್ವಿಷ್ಣುರ್ಮುಕುಂದಃ ಕೇಶವೋಽಚ್ಯುತಃ
ಏವಮಾದೀನಿ ನಾಮಾನಿ ನೈವತತ್ತ್ವಪರಾಣಿ ವೈ ॥519॥
ಪರತತ್ತ್ವೋಪದೇಶಸ್ಯ ಸನ್ನಿಧೌ ಪಠಿತಾ ಅಮೀ

ಶಬ್ದಾಃ ಕಥಂಚಿದ್ಯೋಗೇನ ಪ್ರವರ್ತಂತೇ ನ ಮುಖ್ಯತಃ ॥520॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೯೫

ಅಱಿದಱಿದ ಪಾರ್ವ ಹರಿ
ನೆಱೆ ದೈವವೆಂದಕಟ
ಉಱೆ ನಂಬಿಯೆಡಹಂಚನಾಗಿ ಕೆ[1]ಟ್ಟಾ[1]
ಹರಿನಾಮವುಂ ಹರಿಯು
ಪರಬೊಮ್ಮಕಾಗವೆಂ
ದೊಱಲಿ ನೆರೆದೆಲ್ಲ ಉಱೆ ಸಾಱುತಿರಲು

ಉದಾಹರಣೆ : ಸಾಂಬಪುರಾಣಂ—

ಯ ಏವ ಪರಮಂ ತತ್ತ್ವಂ ಯಸ್ಮಾದನ್ಯಂ ನ ತತ್ತ್ವತಃ
ನಶ್ಶಿವಸ್ಸಸದಾನಂದ ತ್ವಯಾ ಖಲು ನ ಪೂಜಿತಃ ॥521॥

ಮತ್ತಂ—

ನಾರಾಯಣಾದಿನಾಮಾನಿ ನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಮಾತ್ಮನಃ
ನಾಮಾನೀತಿ ಪರಿಜ್ಞಾನಂ ನಾಲ್ಪಸ್ಯ ತಪಸಃ ಫಲಮ್ ॥522॥

ಇವು ಮೂಱುಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೯೬

ಪಿರಿಯರಿಂ ಬಂದವೀ
ಹರಿನಾಮವೆಂದಿರದೆ
ನಿರುತಮವನುಳಿವುದಕ್ಷಯನಪ್ಪವಂ
ಹರಿನಯನ ಪೂಜಿತ್ಸನ
ವರ ನಾಮವಂ ನೆನೆಯ
ಉರು ಮುಕ್ತನೆಂದ ಮಾನವ ಮುಖ್ಯವಂ

ನಾರಾಯಣಾದಿನಾಮಾನಿ ವಿಸೃಜ್ಯೈವಾವಿಚಾರತಃ
ಜಪೇಚ್ಛಿವಾದಿನಾಮಾನಿ ಸದ್ಯೋ ಮುಕ್ತಿಂ ಯದಿಚ್ಛಸಿ ॥523॥

ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಸಂಹಿತೆ—

ಅತೋ ಮಹಾದೇವ ಶಿವಾದಿ ಶಬ್ದಂ ದ್ವಿಜೋ ಮುದಾ ನಿತ್ಯಮತಂದ್ರಿತಶ್ಚ
ವಿಹಾಯ ನಾರಾಯಣಪೂರ್ವಶಬ್ದಂ ಜಪೇದಶೇಷಾಶುಭನಾಶನಾಯ
॥524॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೯೭

ವಚನ॥

ಮುಕ್ತಿ ತಮ್ಮಿಂದಾಗದೆಂದಾ ವಿಷ್ಣುಮುಖ್ಯರಿಂ ನುಡಿಸಿ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

---

1 ಟ್ಟ (ಕ)

ಪರಮ ಕಾಂಚೀಪ್ರಭಾ
ಕರ ನೃಪತಿಗೆಂದನಾ
ದರಿಸಿ ಮಿಗೆ ಬಂದು ಮಾಧವನ ನೆರೆಯೆ
ವರ ಮುಕ್ತಿ ಕೇಳು ಶಂ
ಕರನಿನಪ್ಪುದುವೆಂದ
ಪೊರೆಯಿರ್ದ ಕಾಶಿಕಾ ಖಂಡಾದಿಯಿಂ

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡತೋ ನಿರ್ಗಮನಾಭ್ಯುಪಾಯೋ ನಾಸ್ತ್ಯೇವ ಶಾಸ್ತ್ರೇಷ್ವಖಿ
ಲೇಷು ಭೂಪ
ವ್ರತೇನ ವಾ ಪಾಶುಪತೇನ ಮುಕ್ತಿರ್ಮೃತೇನ ಕಾಶ್ಯಾಮಥವಾಪ್ಯತೇಽತ್ರ
॥525॥

ಇದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಯೋಗಖಂಡಂ—

ಶಿವಪ್ರಸಾದೇನ ಹಿ ಪುಷ್ಟಿರುತ್ತಮಾ ಶಿವಪ್ರಸಾದೇನ ಹಿ ಮುಕ್ತಿರುತ್ತಮಾ
ಶಿವಪ್ರಸಾದೇನ ವಿನಾ ನ ಭುಕ್ತಯಃ ಶಿವಪ್ರಸಾದೇನ ವಿನಾ ನ ಮುಕ್ತಯಃ
॥526॥

ಇವೆರಡುಗ್ರಂಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೮

ಹರಿಯನರ್ಚಿಸಿ ಮುಕ್ತಿ
ವರವನೀಯನೆ ವಿಷ್ಣು
ವೊರೆದನಾ ಸತ್ಯಸಂಧಾಖ್ಯ ದ್ವಿಜನಂ
ಹರನಲ್ಲಿ ನಾವಿರ್ವ
ರೆರೆವೆವೆನೆ ನಾಂಚಿಯೋ
ಸರಿಸಿತಂ ಸೂತಸಂಹಿತೆಯೊಳಗದಂ

ಯಜ್ಞವೈಭವಖಂಡಂ—

ನಾಹಂ ಸಂಸಾರಮಜ್ಞಾನಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಸಂಸಾರಮೋಚಕಃ
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತಾಶ್ಚಾನ್ಯಾಃ ನೈವ ಸಂಸಾರಮೋಚಕಾಃ ॥527॥
ಶಿವ ಏವ ಹಿ ಜಂತೂನಾಂ ಮಹಾಸಂಸಾರವರ್ತಿನಾಮ್
ಸಂಸಾರಮೋಚಕಸ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಸರ್ವಜ್ಞಸ್ಸಾಂಬ ಈಶ್ವರಃ ॥528॥

ಇವೆರಡು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೯

ನಾಮದಿಂದರ್ಥದಿಂ
ದಾ ಮಹಾದೇವನಜಃ
ನಾಮ ಮಾತ್ರವೆಯರ್ಥವಜಿ ವಿರಾಮಂ

ನಾಮವುಳಿದೀ ವಿಪ್ರ
ಕಾಮಿಸಿತನೀವವೆರೆ
ಕಾಮಹರನೆಂದೊರೆದ ಹರಿವಾಕ್ಯವಂ

ಆ ಯಜ್ಞವೈಭವಖಂಡಂ—

ನಾಮತಶ್ಚಾರ್ಥತಶ್ಚಾಪಿ ಮಹಾದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ
ತದನ್ಯೇ ಕೇವಲಂ ದೇವಾ ಮಹಾದೇವಾದೃತೇऽನಘ ॥529॥
ಮಹಾದೇವಂ ಸಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ವಾಂಛಿತಂ ನಾಪ್ನುಯ್ಯಾದಿದ
ಮಹಾದೇವಂ ಮಹಾದೇವಾತ್ ಕಥಮನ್ಯಂ ಸಮಾಶ್ರಯೇತ್ ॥530॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಶಿವನನುಳಿದೆನ್ನನಾ
ವವನರ್ಚಿಸಲು ಮುಕ್ತಿ
ಭವವನಂತದೊಳಿಲ್ಲವಿಲ್ಲವೆಂದು
ಭವಿಯೆಂದ ಹರಿವಾಕ್ಯ
ವವನವನಿಗಱುಪುವಾ
ತವೆ ಸೂತಸಂಹಿತಾದಿಯ ನುಡಿಗಳಿಂ

ಮಹಾದೇವಂ ವಿನಾಯೋ ಮಾಂ ಭಜತೇ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಸಹ
ನಾಸ್ತಿ ತಸ್ಯ ವಿನಿರ್ಮೋಕ್ಷಃ ಸಂಸಾರಾಜ್ಜನ್ಮಕೋಟಿಭಿಃ ॥531॥
ಶಿವಾದನ್ಯಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಶಿವಂ ಸಾಂಬಂ ಸದಾ ಭಜ

ಇದೊಂದೂವರೆಯೂ ಯಜ್ಞವೈಭವಖಂಡಂ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ನಾನ್ಯೇ ಮುಕ್ತಿಪ್ರದಾ ದೇವಾ ಕಲ್ಪಕೋಟಿಶತೈರಪಿ
ಫಲಂ ಯೇ ವೈ ಪ್ರಯಚ್ಛಂತಿ ಭಕ್ತಾನಾಂ ತ್ರಿದಶಾಃ ಕ್ವಚಿತ್॥532॥
ತೇಪ್ಯಾರಾಧ್ಯ ಮಹಾದೇವಂ ತೃಣಬಿಂದೋऽನ್ಯಥಾ ನಹಿ

ಒಂದೂವರೆ ಅನಿಲಾದಿಋಷಿಯವಾಕ್ಯಂ. ಇದಕ್ಕೆ ಪಾರಾಶರಪುರಾಣಂ—

ವಿಹಾಯ ಸಾಂಬಮೀಶಾನಂ ಯಜಂತೇ ದೇವತಾಂತರಮ್
ತೇ ಮಹಾಘೋರಸಂಸಾರೇ ಪತಂತಿ ಪರಿಮೋಹಿತಾಃ ॥533॥
ವಿಹಾಯ ಸಾಂಬಮೀಶಾನಂ ಯತಂತೇ ಯೇ ವಿಮುಕ್ತಯೇ
ತೇ ಮಹಾತಮಸ್ಯಾऽಕ್ರಾಂತಾ ನ ತೇಷಾಂ ಪರಮಾ ಗತಿಃ ॥534॥

ಇವೆರಡು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರಸಂಹಿತೆ—

ದೇವತಾಂತರಭಕ್ತಾನಾಂ ನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಮಾ ಗತಿಃ
ಮಹಾದೇವೈಕಭಕ್ತಾನಾಂ ಸಾಕ್ಷಾದೇವ ಪರಾ ಗತಿಃ ॥535॥

ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ವಾಕ್ಯ—

ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಮದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ನಾಸ್ತಿ ನಾಸ್ತಿ ಪರಾ ಗತಿಃ
ಶಂಭುಭಕ್ತ್ಯೈವ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸತ್ಯಮೇವ ಮಯೋದಿತಯ್ ॥536॥
ವಿಷ್ಣುನಾ ಚ ಪರೇಣಾಪಿ ಮಹಾದೇವಂ ಘೃಣಾನಿಧಿಮ್
ವಿನಾ ಜಂತುಂ ಸಮುದ್ಧರ್ತುಂ ಶಕ್ಯತೇ ನಹಿ ಸತ್ತಮಾಃ ॥537॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೦೧

ಶಿವನನುಳಿದಕಟ ಮರ
ಗವಿಯನರ್ಚಿಸಿ ಹಡೆವ
ಭವಿಯ ಬಗೆಯಿಂಗಡಲ ತಡಿಯುಲಜ್ಜ್ನಂ
ತವೆ ನೀರ ತೃಷ್ಣೆಯಾ
ದವಸರದೊಳಗುಳಿ ಕೂ
ಪವನೆಂಬನಂತೆಂದ ಸ್ಕಂದೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಶಿವಮೇಕಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಯೋಽನ್ಯಂ ದೇವಮುಪಾಸತೇ
ಕ್ಷೀರೋದತೀರೇ ತೃಷಿತಃ ಕೂಪಂ ಖನತಿ ದುರ್ಮತಿಃ ॥538॥

ಆ ವ್ಯಾಸಭುಜಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ. ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೦೨

ಪಲವು ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೊಳ
ಗುಲಿವ ಮುಕ್ತಿಗೆ ನರಂ
ಸಲುವೆನೆಂಬುದು ಮಿಂಚುಬುಳು ಪುಂಜವಂ
ಬಲಿಮುಖಂ ಕೆಂಡವೆಂ
ದಲೆವ ಚಳಿಯುಂ ಕಳಿವ
ಗೆಲುವಿನಂತೆಂದಣಕದಾಕ್ಷೇಪದಿಂ

ಆ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದ ಭೃಗುಶಾಪದಲ್ಲಿ.

ಯೇನ್ಯೈಷು ಶಾಸ್ತ್ರೇಷು ಬಹುಷ್ವತೀವ ವಾಂಛಂತಿ ಮೋಕ್ಷಂ ಪರಿಮೂಢ
ಚಿತ್ತಾಃ
ತೇ ಶೀತಭೀತಾ ಇವ ವಾನರಾಸ್ಸ್ಯುಃ ಖದ್ಯೋತಪುಂಜೋಜ್ವಲನೇಷ್ಟ
ಚೇಷ್ಟಾಃ ॥539॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೦೩

ಭವ ಕಾಲ ಸರ್ಪಾಸ್ಯ
ವಿವರಕಿರದೆರೆಯಾದ
ಭವಿಗೆ ಭವಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವದಲ್ಲದೆ
ಭುವನದೊಳಗಿನ್ನೊಂದು
ಲವ ಪಥವವಿಲ್ಲೆಂದ
ಶಿವಕಥನವೊರೆದ ಸೌರದ ಭಕ್ತಿಯಂ

ವೇದಾಹಮೇತಂ ಪುರುಷಂ ಮಹಾಂತಮಾದಿತ್ಯವರ್ಣಂ ತಮಸಃಪರಸ್ತಾತ್
ತಮೇವಂ ವಿದ್ವಾನಮೃತ ಇಹ ಭವತಿ ನಾನ್ಯಃ ಪಂಥಾ ಅಯನಾಯ ವಿದ್ಯತೇತಿ ॥540॥

ಇದಕ್ಕೆ ವಾಜಸನೀಯಂ—

ವೇದಾಹಮೇತಂ ಪುರುಷಂ ಮಹಾಂತಮಾದಿತ್ಯವರ್ಣಂ ತಮಸಃ ಪರಸ್ತಾತ್
ತಮೇವಂ ವಿದಿತ್ವಾತಿಮೃತ್ಯುಮೇತಿ ನಾನ್ಯಃ ಪಂಥಾ ವಿದ್ಯತೇಽಯನಾಯ ॥541॥

ಇದಕ್ಕಾದಿತ್ಯ ಪುರಾಣಂ— ೨೦೪

ಭವವ್ಯಾಳಮುಖಸ್ಥಾನಾಂ ಭೀರೂಣಾಂ ದೇಹಿನಾಂ ಮುನೇ
ಭಕ್ತಿರೇವ ವಿರೂಪಾಕ್ಷೇ ನಾನ್ಯಃ ಪಂಥಾ ಇತಿ ಶ್ರುತಿಃ ॥542॥

[1]ಪಿ[1]ರಿಯ ಗಗನವ. ಪಿಡಿದು
ತೆರೆ ತಟ್ಟಿಯಂತೆ ಸು
ತ್ತಿರಿಸಲಳವಡೆ ಮುಕ್ತಿ ನರರ್ಗಪ್ಪುದು
ಹರನಲ್ಲದುಳಿದಮರ
ನೆರವಿಯಿಂ ಶ್ವೇತಾಶ್ವ
ತರವೆನಲು ಸೂತಗೀತಾದಿಗಳೊಳು

ಯದಾ ಚರ್ಮವದಾಕಾಶಂ ವೇಷ್ಟಯಿಷ್ಯತಿ ಮಾನವಃ
ತದಾ ದೇವಮವಿಜ್ಞಾಯ ದುಃಖಸ್ಯಾಂತೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥543॥

ಇದುಪನಿಷತ್.

---

1 ಹಿ (ಖಗ)

ಯದಾ ಚರ್ಮವದಾಕಾಶಂ ವೇಷ್ಟಯಿಷ್ಯತಿ ಯಃ ಪುಮಾನ್
ತದಾ ವಿಜ್ಞಾಯ ಮಾಂ ದೇವಂ ದುಃಖಸ್ಯಾಂತೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥544॥

ಇದಾ ಸೂತಗೀತೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೦೫

ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಗಳು ಅಱಿಹಿಸಿಕೊಳ[1]ಲೂ[1] ಧ್ಯಾನಿಸಿಕೊಳ[2]ಲೂ[2] ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲೆಂಬು[3]ದಂ[3] ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಆವ ಠಾವಿನಲಣ್ಣ
ಆವ ಕಾಲದೊಳೊಮ್ಮೆ
ವೋವಿ ಶ್ರುತಿ ಶಿವನಲ್ಲದುಳಿದವದಿರಂ
ಓವೊ ಜಾನಿಸಲಱಿಯ
ಲಾವಗಂ ಪೇಳವೆಂ
ದಾ ಒಸಗೆವೊರೆದ ಪಾರಾಶರವದಂ

ಕ್ವಚಿತ್ಕದಾಚಿದ್ವೇದೇಷು ತದನ್ಯಾಸ್ಸರ್ವದೇವತಾಃ
ಜ್ಞೇಯತ್ವೇ ನೈವಚೋಚ್ಯಂತೇ ಧ್ಯೇಯತ್ವೇಽಪಿ ತಥೈವ ಚ ॥545॥

ಇತ್ಯಾದಿ; ೨೦೬

ವರ ವೇದಶಾಖೆಯೆಲೆ
ನೆರೆದಖಿಳ ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿ
ಪರಮ ಭಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನ ಕುಸುಮದಿಂದಂ
ನೆಱೆ ಮುಕ್ತಿ ಫಲರಸದಿ
ಮೆಱೆವಥರ್ವಣವೃಕ್ಷ
ಉಱುವುದೆಂದೆಮ್ಮ ಸೂತನ ಗೀತೆಯುಂ

ತಾರಂ ಕಂದ ಶ್ರುತೇರ್ಜಾತಿಃ (?) ಶಕ್ತಿರಾಥರ್ವಣೋ ದ್ರುಮಃ
ಸ್ಕಂದಶಾಖಾಸ್ತ್ರಯೋ ವೇದಾಃ ಪರ್ಣಂ ಸ್ಮೃತಿಪುರಾಣಕಾಃ ॥546॥
ಅಂಗಾನಿ ಶಾಖಾವರಣಂ ತರ್ಕಾಸ್ತಸ್ಯೈವ ರಕ್ಷಕಾಃ
ಪುಷ್ಪಂ ಶೈವಂ ಪರಿಜ್ಞಾನಂ ಫಲಂ ಮುಕ್ತಿಃ ಪರಾ ಮತಾ ॥547॥
ಬಹುನೋಕ್ತೇನ ಕಿಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಶಿವೋ ಧ್ಯೇಯಶ್ಶಿವಂಕರಃ
ಶಿವಾದನ್ಯತ್ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ದೈವತಂ ಭುಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಯೇ ॥548॥

ಇವು ಮೂಱು ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೦೭

---

1 ಲು (ಗ) 2 ಲು (ಗ) 3 ದನೂ (ಕ)

ನೆರೆದ ದೈವದ ಹಿಂಡ
ನಿರದೆಯಾಚೆಗೆ ನೂಂಕಿ
ಪರಮ ಮಂಗಳತರವನೆಯ್ದುಲೊಲಿವ
ನರರ್ಗೆ ಶಿವನೊರ್ವನೇ
ಪರಿಕಿಸಲಿ ದೈವವೆಂ
ದೊರೆದಥರ್ವಣಶ್ರುತಿಗೆ ದೊರೆಯಾದವಂ

ಆ ಅಥರ್ವಣವೇದಂ ಕಡೆಯಲೂ ನುಡಿದು ಮುದ್ರಿಸುವಾಗ ಮುಗಿದ್ದವಾಕ್ಯಂ—'ಶಿವ ಏಕೋ ಧ್ಯೇಯಃ ಶಿವಂಕರಃ ಸರ್ವಮನ್ಯತ್ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ' ಎನುತೆ ಸಮಸ್ತವಾಯಿತ್ತಾಗಿ ಪರಮಾರ್ಥವಪ್ಪ ವೇದಾಂತವಿದು. ಇದನಱಿಯದೆ ವೇದಾಂತ ವೇದಾಂತವೆಂದುಪನಿಷತ್ತುಗಳನೆಂಬರದನೆಂತೂ ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರದನೆಂಬುದಜ್ಞತನವದು ಗೌಣವಿದು ಮುಖ್ಯವಿದೆಂದಱಿವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪಾರಾಶರಪುರಾಣಂ—

ಸರ್ವಮನ್ಯತ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಶಿವ ಏಕಃ ಶಿವಂಕರಃ
ಧ್ಯೇಯ ಇತ್ಯಾಹ ಪರಮಾ ಶ್ರುತಿರಾಥರ್ವಣೀ ಖಲು ॥549॥

ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನವಪುರಾಣಂ—

ಅತಸ್ತತ್ಸರ್ವದಾ ಶರ್ವಃ ಪರಾತ್ಪರತರಂ ಪದಮ್
ಮೂರ್ತಿದ್ವಾರೇಣ ಹೃನ್ಮಧ್ಯೇ ಧ್ಯೇಯಮೇವ ವಿಶೇಷತಃ ॥550॥
ಧ್ಯಾನೇನೈವ ನರಾಃ ಸರ್ವೇ ಲಭಂತೇ ಜ್ಞಾನಮೈಶ್ವರಮ್
ವಿನಾ ಧ್ಯಾನೇನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಯತೇ ನೈವ ಕಸ್ಯಚಿತ್ ॥551॥
ವಿಜ್ಞಾನೇನ ವಿನಾ ಮುಕ್ತಿರ್ನ ಸಿಧ್ಯತಿ ಕದಾಚನ ॥552॥
ಅತೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಸ್ಸರ್ವೈಃ ಸಾಂಬಂ ಸರ್ವೇಶ್ವರಾಹ್ವಯಮ್
ಪರತತ್ತ್ವಂ ವಿಶೇಷೇಣ ಧ್ಯೇಯಮೇವ ಸದಾ ಹೃದಿ ॥553॥
ತಸ್ಯ ಶೇಷತಯಾ ಧ್ಯೇಯಾಃ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದಿದೇವತಾಃ
ಕದಾಚಿದಪಿ ಮೋಹಾದ್ವಾ ಸ್ವಪ್ರಧಾನತಯಾ ನಹಿ ॥554॥
ಸರ್ವಮನ್ಯತ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯೇತ್ಯಾಹ ಚಾಥರ್ವಣೀಶ್ರುತಿಃ

ಇವಾಱು.

ಇದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಯೋಗಖಂಡಂ—

ಧ್ಯೇಯಭೇದೋ ಹಿ ಸೋsಪ್ಯೇವಮುತ್ತಮಾಧಮಭೇದತಃ
ದ್ವಿವಿಧಸ್ತತ್ರ ದೇವಸ್ಯ ಶಿವಸ್ಯ ಧ್ಯಾನಮುತ್ತಮಮ್ ॥555॥
ವಿಷ್ಣ್ವಾದೀನಾಂ ತು ದೇವಾನಾಂ ಧ್ಯಾನಂ ಚಾಧಮಮಿಷ್ಯತೇ
ಅತೋ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಿಭಿಃ ಪ್ರಾಜ್ಞೈಃ ಶಿವ ಏಕಃ ಶಿವಂಕರಃ ॥556॥

ಧ್ಯೇಯಸ್ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಶಿವಾದನ್ಯಂ ತು ದೈವತಮ್
ಅಸ್ಮಿನ್ ಅರ್ಥೇ ಶ್ರುತಿಃ ಸಾಧ್ವೀ ಸಮಾಪ್ತಾ ವೇದವಿತ್ತಮಾಃ ॥557॥

ಇವು ಮೂಱು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೦೮

ವೇದಾದಿ ಋಚದಾದಿ
ವೇದಾಂತಥರ್ವಾಂತ
ಮಾದೇವನೆಂದಾಗಮಾಂತಸ್ಥವಂ
ವೇದಿಸದಿದೇಂ ದ್ವಿಜರ್ಗೆ
ಮಾದಿಗಬೋಧಕನ
ಬೋಧೆಗೆಂಬವೊಲಾಗಮಾರ್ಥವೆ[1]ತ್ತಂ[1]

ಇದು ಪದ್ಮರಸರುತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ. ೨೦೯

ಜ್ವರಿತರ್ಗೆ ಪುಳಿಯಂತೆ
ಹರಿಯಱಿಕೆ ದ್ವಿಜರ್ಗಘ
ಜ್ವರಿತರ್ಗೆ ಗೌತಮ ದಧೀಚರಿಂದಂ
ವರ ಶಾಪಹತರ್ಗೆ ಸಲೆ
ಹರಿಯಾಗಮವದೆಯ್ದೆ
ಕರಸುರುಚಿಯೆಂದ ಶಿವರಹಸ್ಯಾದಿ[2]ಯಿಂ[2]

ಪಾಪಾನಾಮಪಿ ಬಾಹುಲ್ಯಾದ್ದಧೀಚಸ್ಯ ಚ ಶಾಪತಃ
ಗೌತಮಸ್ಯ ಮುನೇಶ್ಶಾಪಾಚ್ಚ್ಯುತಲಿಂಗಂ ನ ರೋಚತೇ ॥558॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೧೦

ಶ್ರೀಕಂಠನಣುಗಂ ಪಿ
ನಾಕಿಯವರೊಡನಮರ್ದಿ
ದೀ ಕಥಾರ್ಥಾಳಾಪನಂಗೆಯ್ಯುತಂ
ಶ್ರೀಕಾಂತವಂದ್ಯನಿಗ
ಮಾಕಾರ ಸರ್ವಜ್ಞ
ನೇಕಾಂತಶೀಲನೋಲಗದೊಳಪ್ಪೆ ೨೧೧

---

[1] ರ್ಥಂ (ಕ) [2] ಯಂ (ಖಗ)

ಇದು ನಂದಿನಾಥೇಶ
ಗದಿತವಾನಂದೈಕ
ದುದಧಿ ಸಾನಂದಾಖ್ಯ ಚರಿತೆಯೊಳಗೆ
ಮುದದಿಂದ ಶರಣಕವಿ
ಗೊದವಿದೆರಡನೆಯುದಿದೆ
ಪುದಿದೇಕನಿಷ್ಠೆಯಾಗಿರ್ದ ಸಂಧಿ ೨೧೨

ಶ್ರೀ ಶಿವಾದ್ವೈತ ಸಾಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾನಂದಚರಿತೆಯ ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ

ಆ ಷಟ್ಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಂಗಳಾಗಿರ್ದವ[1]ಕ್ಕೆ[1]ಯೂ ಪಲವು ವಾಕ್ಯಂಗಳಾಗಿರ್ದವಕ್ಕೆಯೂ ಸಾಕ್ಷಿವಾಕ್ಯಂಗಳಮಾದುಳಿದವಕ್ಕೆ ಪದಗಳ ಕಡೆಕಡೆಯಲೇ ಬರವುತ್ತಂ ಬಂದೆ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಷಟ್ಪದಿಯರ್ಥವನೂ ಸಾಕ್ಷಿವಾಕ್ಯದರ್ಥವನೂ ಕೂಡಿ [2]ಯು[2]ರ್ಥವನಱಿದುಕೊಂಬುದು.

ಈ ಕೃತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಯ ಹಾಗೆ ತರು ಗಿರಿ ಖಗ ಮೃಗಾದಿ ಸ್ತ್ರೀವ್ಯಾವರ್ಣನೆಯು ಪೊಗಳಿ ಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಸೊಗಸ [3]ಪು[3]ಟ್ಟಿಸುವದಲ್ಲ. ಪರಮಾರ್ಥವಲ್ಲದೆ ಪೊಗಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರು ಲಿಂಗದ ಘನ ಮಾಹೇಶ್ವರಾಧಿಕ್ಯವನಲ್ಲದೆ ಪೊಗಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೆ ಶ್ರುತಿ ಸ್ಮೃತಿ ಪುರಾಣಾಗಮ ವಾಕ್ಯಂಗಳರ್ಥವನೂ ಯೋ[4]ಜಿ[4]ಸಿಕೊಂಡು ಆನೆಯ ಮಾನದೊಳಗಡಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಒಂದೊಂದೇ ಷಟ್ಪದಿಯೊಳಗೆ ಪೇಳುತ್ತಂ ಬರಬೇಕು. ಈ ಕೃತಿಯ ಸೇರಿಸುವ ಶರಣಕವಿಯ ಆಯಾಸವನೂ ಏಕೋ ನಿಷ್ಠರಪ್ಪ ಸಜ್ಜನ ಸಾತ್ವಿಕ ಸದ್ಭಕ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಹೇಶ್ವರರು ಚಿತ್ತೈ[5]ಸುವು[5]ದು. *

ರಾಗ-ಕನ್ನಡಗೌಳ [6]ತಾಳ-ಝಂಪೆ[6]

ಪಲ್ಲವ॥ ಹರಕಥಾಶರಧಿಯೊಳು
ಪರಮ ಮುಕ್ತಾದಿಗಳ
ಸರವೆಸೆಯೆ ಕೊರಲೊಳಳವಡೆ ನೆರಪುವಂ

ವಚನ॥ ಸಾನಂದದೇವಂ.
ಶ್ರೀಗುರುವೆ ಕಾರುಣ್ಯ
ಸಾಗರವೆ ಪರಬೊಮ್ಮ
ದಾಗರವೆ ಮಹಿಮಾವಲಂಬ ಗುರುವೆ

---

[1] ಕೆ (ಗ) [2] ಅ (ಖಗ) [3] ಹು (ಖ) [4] ಚಿ (ಖ) [5] ಪೂ (ಖ) [6] ಇದು (ಖಗ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

* ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ (ಖ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ 'ಭೋಗಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾಯೆಂ ನಮಃ ಮಂಗಳ ಮಹಾಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಭೋಗಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗಾಯ ನಮಃ' ಎಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀಗುರುವೆ ಸದ್ಗುರುವೆ
ಜಾಗಿ ಗುರುವೇ ಸದಾ
ಭೋಗಿ ಗುರುವೇ ಗುರುವೆ ರಕ್ಷಿಸೆನ್ನಂ ೧

ಶರಣ ಸಾನಂದನಾ
ಪುರಹರನ ಕ್ರೀಡಾದಿ
ವರಕಥಾಪೀಯೂಷವೀಂಟಿಯಿಂಟಿ
ಕರಮೆ ತಣಿಯದೆ ಮಗು
ಳ್ದಿರದೆರದು ಕೇಳ್ದವಂ
ಪರಿಮಿತದೊಳೊರೆವೆನಾಲಿಸುವುದೆಂದು ೨

ವಚನ॥ ಶಿವಮಂತ್ರ ಶಿವಧರ್ಮದ ಘನವಂ ಪೇಳುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಒಗೆವವಳಿವವು ಸರ್ವ
ನಿಗಮವೇಳ್ಕೋಟ್ಯಾದಿ
ತಗುಳ್ದು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯೊಳೆಂದು ಶಿವನಾ
ಅಗಜೆಗೆಂದಣುವದಂ
ಜಗಕನುಗ್ರಹಿಸಿತಂ
ಮಿಗೆ ಲಾಲಿಪುದು ಲೈಂ[1]ಗ[1]ಮಖ್ಯದಿಂ[2]ದಂ[2]

ಆ ಲೈಂ[3]ಗಂ[3]—

ಏಕೋಽಹಂ ಸಂಸ್ಥಿತೋ ದೇವಿ ನ ದ್ವಿತೀಯೋಽಸ್ತಿ ಕುತ್ರಚಿತ್
ತಸ್ಮಿನ್ ವೇದಾಶ್ಚ ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ಮಂತ್ರೇ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಸ್ಥಿತಾಃ ॥1॥
ತೇ ನಾ[4]ಶಂ ನೈ[4]ವ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾ ಮುಕ್ತ್ಯಕ್ತ್ಯಾಹ್ಯನುಪಾಲಿತಾಃ ॥2॥

ಒಂದೂವರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಮಂ—

ಸಪ್ತಕೋಟಿಮಹಾಮಂತ್ರಂ ಉಪಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ವನೇಕಶಃ
ಪಂಚಾಕ್ಷ[5]ರ್ಯಾಂ[5] ಪ್ರಲೀಯಂತೇ ಪುನಸ್ತತ್ರೈವ ನಿರ್ಗತಾಃ ॥3॥
ತಸ್ಮಿನ್ ವೇದಾಶ್ಚ ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ಮಂತ್ರೇ ಪಂಚಾಕ್ಷರೇ ಸ್ಥಿತಾಃ
ಅಂತ್ಯಜೋ ವಾಽಗ್ರಜೋ ವಾಽಪಿ ಮೂರ್ಖೋ ವಾ ಪಂಡಿತೋಽಪಿ ವಾ ॥4॥

ಜಪೇತ್ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಜಪತೋ ವಾಽಽಪ್ನುಯಾಚ್ಛಿವಮ್ ॥5॥

ಇವೆರಡು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞವೈಭವಖಂಡಂ—

---

1 ಗ್ಯ (ಕ) 2 ದ (ಗ) 3 ಗ್ಯಂ (ಕ) 4 ಶನ್ನೈ ಸಂನ್ಯ (ಘ) 5 ರೇ (ಗ)

ಅನೇನ ಸದೃಶಂ ಜಪ್ಯಂ ನಾಸ್ತಿ ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರುತೌ ಸ್ಮೃತೌ
ಏಷಾ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀವಿದ್ಯಾ ಶತರುದ್ರೀಯಮಧ್ಯಗಾ ॥6॥

ಇವೈದು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೩

ಶ್ರುತಿಯಖಿಳಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ
ವತಿಬೆಳುಕನಾಗಿಸಂ
ತತವೊತ್ತೆವೆಣ್ಗಳಂತಿರ್ಪವೆಂ[1]ದುಂ[1]
ಜಿತಪುರನ ವಿದ್ಯೆ ಸಂ
ತತ ಪತಿವ್ರತೆಯಂತೆ
ಕ್ಷಿತಿಯೊಳತಿಗೋಪ್ಯವೆಂದಾ ಸ್ಕಂದವಂ

ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣಾದ್ಯಾಃ ಸ್ಪಷ್ಟಾ ವೇಶ್ಯಾಂಗನಾ ಇವ
ಯಾ ಪುನಶ್ಶಾಂಕರೀವಿದ್ಯಾ ಗುಪ್ತಾ ಕುಲವಧೂರಿವ ॥7॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೪

ಪರಿಕಿಸಲು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ
ಪರಿವ ಹುಲುವಟ್ಟೆಗಳ
ಪರಿಮಿತಂ ವಿಘ್ನಭಯವೀವವನಿತುಂ
ಹರಪದಸ್ಮರಣ ಸುಖ
ವರೆ ಸುಮಾರ್ಗಂ ಸ್ವಸ್ಥ
ತರವೆಂದ ಶಿವರಹಸ್ಯದ ಸಾರದಿಂ

ಸ್ವರ್ಗಸ್ಯ ಮಾರ್ಗಾ ಬಹವಃ [2]ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಸ್ತೇ[2] ಕೃಚ್ಛ್ರಸಾಧ್ಯಾಃ ಕುಟಿಲಾಃ ಸವಿಘ್ನಾಃ
ನಿಮೇಷಮಾತ್ರೇಣ ಮಹಾಫಲೋಽಯಮೃಜುಶ್ಚ ಪಂಥಾ ಸ್ಮರಣಂ ಸ್ಮರಾರೇಃ ॥8॥

ಇದಾ ಎರಡಜಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಂ. ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅಱಿವಡಲ್ಪಾಶ್ರಯಮ
ವಱಿಯಲ್ಪ ಫಲದಂಗ
ಳಱಿ ಬಱಿಯ ನಿಸ್ಸಾರಧರ್ಮವನಿತುಂ

---

1 ದು (ಗ) 2 ದಿಷ್ಠಾಸ್ತಿ (ಗ)

* ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ 'ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಹಿಮಪ್ರಕರಣಂ' ಎಂದಿದೆ.

ಪರಿಕಿ[1]ಸೆ[1] ಮಹಾಶ್ರಯಂ
ಪರಮ ಕಲ್ಯಾಣದವಿ
ದೊರೆಯೆ ಶಿವಧರ್ಮವೊಂದೇಯೆಂದುದಂ

ಅಲ್ಪಾಶ್ರಯಾನಲ್ಪ ಫ[2]ಲಾಂ[2]ಸ್ತ್ವಸಾರಾಸನ್ಯಾನ್ ಧರ್ಮಾನ್ ಪ್ರಾಹು
ರ್ವಿಶ್ವೇ ದ್ವಿಜೇಂದ್ರಾಃ
ಮಹಾಶ್ರಯಂ ಬಹು ಕಲ್ಯಾಣರೂಪಂ ವದಂತಿ ಸಂತಃ ಶಿವಧರ್ಮ
ಮೇಕಮ್ ॥9॥

ಇದು ಎರಡಱಲ್ಲೂ ಸಮಂ, ಇತ್ಯಾದಿ. ೬

ಎಂತಖಿಳಪ್ರಾಣಿಗಳ
ನಂತವಜ್ಜೆಗಳಮಮ
ದಂತಿ ವಜ್ಜೆಯೊಳಡಂಗುವ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ
ಕಂತುಜಿತಧರ್ಮದೊಳ
ನಂತಭೇದದ ಧರ್ಮ
ವಂತವೆಯ್ದಿಹವೆಂದ ಸೌರಾದಿ[3]ಯಂ[3]

ಯಥಾ ದ್ವಿಜಾ ಹಸ್ತಿಪದೇ ಪದಾನಿ ಸಂಲೀಯಂತೇ ಸರ್ವಸತ್ತ್ವೋದ್ಭವಾನಿ
ಏವಂ ಧರ್ಮಾಶ್ಶಿವಧರ್ಮೇ ತು ಸರ್ವೇ ಸಂಲೀಯಂತೇನಾತ್ರಚಿತ್ರಂ
ಮುನೀಂದ್ರಾಃ ॥10॥

ಇದು ಶಿವರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸೌರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೭

ಎನಗೋಸುಗಂ ನೆಗಳ್ದ
ವನಿತು ಧರ್ಮವೆ ಧರ್ಮ
ಎನಗಲ್ಲದಿರೆ ದೋಷವೆಂದೀಶನ
ಇನಿಯೊರೆಗುದಾಹರಣೆ
ಘನ ಚಂಡಗಣನ ದ
ಕ್ಷನ ಕೃತಿಗಳೆನಲಿರ್ದ ಸ್ಕಂದೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಅನ್ಯಮಿತ್ರಕೃತಂ ಪಾಪಮಪಿ ಪುಣ್ಯಾಯ ಕಲ್ಪ್ಯತೇ
ಮಾಮನಾದೃತ್ಯ ಪುಣ್ಯಂ ವಾ ಪಾಪಂ ಸ್ಯಾತ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿನಃ ॥11॥

ಇದು ಕಾಳಿಕಾಖಂಡಂ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಸಂಹಿತೆ—

ಈಶ್ವರಾ[4]ರ್ಥಂ[4]ಧಿಯಾ ಪಾಪಾನ್ಯಪಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ಸುವ್ರತಾಃ
ಭವಂತಿ ಪೂತಾನ್ಯತ್ಯಂತಂ ಸತ್ಯಮೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥12॥

---

1 ಸಿ (ಕ) 2 ಲಂ (ಗ) 3 ಯಿಂ (ಕ) 4 ರ್ಥ (ಖಗ)

ಇತ್ಯಾದಿ: ೮

*ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಹಿ[1]ಮಾ[1] ಪ್ರಕರಣಂ—

ಶಿವಪೂಜೆ ವಿರಹಿ ದ್ವಿಜ
ನವನನಾಮಿಕನೊಂದು
ನೆವದಿ ನುಡಿವಡೆ ಮಱೆಯಲೊಡೆ ನುಡಿವುದು
ಅವಧರಿಸಿ ಕೇಳು ಪಾಂ
ಡವಯೆಂದು ಭಾರತದೊ
ಳವನಿಪಂಗೆಂದ ಕೃಷ್ಣನ ನುಡಿಯುದಂ

ಯಸ್ಯ ಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ನಾಸ್ತಿ ನಾಸ್ತಿ ವೈದಿಕಕರ್ಮ ಚ
ನಿಮಿತ್ತೇನಾ[2]ಪ್ಯ[2]ಸಂಭಾಷ್ಯಶ್ಚಂಡಾಲ ಇವ ಭಾರತ* ॥13॥

ಗುರುಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯಂ
ನರನಾವನುಳಿದಮರ
ನೆರವಿಯಂ ಯಜಿಸಿ [3]ಪ[3]ಡೆವಾ ಬಗೆಯದು
ವರ ರತ್ನವಂ ಬಿಸುಟು
ಪಿರಿದು ಗಾಜಿನ ಹಂಚ
ನೆರದರ್ಚಿಪಂತೆಂದ ಸೌರೋಕ್ತಿಯಂ

ಯ[4]ಸ್ತು[4] ಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ದೇವಾನನ್ಯಾಂಶ್ಚ ಪೂಜಯೇತ್
ರತ್ನಂ ವಿಹಾಯ ಮೂಢಾತ್ಮಾ ಯಥಾ ಕಾಚಮಪೇಕ್ಷತೇ ॥14॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦

ವರಶೈವ ಪಾಶುಪತ
ಪರಮ ಹಂಸಾದಿಗಳು
ಗುರುಲಿಂಗ ಪೂಜೆ ವಿರಹಿಗಳೆನಿಸಿರ
ತರದ ಸ್ವರ್ಗಂ ಮುಕ್ತಿ
ಯೆರಡುಮವು ವಿಲ್ಲೆಂದು
ವೊರೆದ ವ್ಯಾಸನ ಭುಜಸ್ತಂಭೋಕ್ತಿಯಂ

ಶೈವಪಾಶುಪತಾದೀನಾಮೇಕದಂಡಿತ್ರಿಂದಡಿನಾಮ್
ಲಿಂಗಾರ್ಚನವಿಹೀನಾನಾಂ ಕುತೋ ಮೋಕ್ಷಃ ಕುತೋ ದಿವಮ್ ॥15॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧

---

1 ಮ (ಗ) 2 ಪಿ (ಗ) 3 ಹ (ಕ) 4 ಸ್ಯ (ಕಗ) * ಈ ಗುರುತುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಭಾಗ (ಖ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ.

ಇನಪಥವನಿಱಿದು ಕೊಲ
ಲನುಗೆಯ್ವನೆಂತಂತೆ
ಘನ ಹ[1]ಸಿ[1]ವನುಯ್ಯೆಂದೆ ಕಳಿವನಂತೆ
ಮನಸಿಜಾರಿಯ ಪೂಜೆ
ಯನೆ ಮಾಣ್ದು ಮುಕ್ತಿಯೆಂ
ಬನ [2]ಕೇ[2]ಡುವಂತೆಯೆಂದಾ ವಾಕ್ಯವಂ

ಹನ್ಯಾತ್ ಕ್ರುದ್ಧೋಽಪಿ ಚಾಕಾಶಂ ಕ್ಷುಧಾರ್ತಃ ಖಾದಯೇತ್ತುಷಮ್
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಮೂಢೋ ಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥೀ ತ್ರಿತಯಂ ವೃಥಾ ॥16॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨

[3][ದೀಕ್ಷಾ][3]ಮಹಾತ್ಮೆಯ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಎಸೆವ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಂಕ
ಭಸಿತರುದ್ರಾಕ್ಷೆಜಪ
ಶಶಿಧರಾರ್ಚನೆ ಹೋಮ ತಪವನಿತುಮಂ
ನಸಿದು ಹೋಹವು ದೀಕ್ಷೆ
ವೊಸಗೆಯಿಲ್ಲ[4]ದೆ[4] ನರಂ
ಗುಸುರ್ದ ಭೀಮಾಖ್ಯ ತಂತ್ರಾಗಮವದಂ

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂಚೈವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಂ ನಿತ್ಯಾರ್ಚನಜಪಂ ತಥಾ
ಹೋಮಧ್ಯಾನಾದಿ ತತ್ಸರ್ವಂ ದೀಕ್ಷಾಹೀನಂ ತು ನಿಷ್ಫಲಮ್ ॥17॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩

[5][ಗುರು ಮಹಾತ್ಮೆಯ ಪ್ರಕರಣಂ][5]

ಚರಿಯಿಸುವನದೇ ತಾಂ
ಕರುಣಿಪೆನು ಪರರ್ಗೆ ಸಲೆ
ನೆರೆದ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವನದಕೆ ಯೋಜಿಪಂ
ಗುರುವೆಂದು ವಿಶ್ವಪತಿ
ಗುರುಲಕ್ಷಣವನೊರೆದ
ಗುರುವಾಕ್ಯವಂ ಲೈಂಗ ಮುಖ್ಯಾದಿಯಿಂ

ಸ್ವಯಮಾಚರತೇ ಯಸ್ಮಾದಾಚಾರೇ ಸ್ಥಾಪಯತ್ಯಪಿ

---

1 ಸಿಯ (ಗ) 2 ಕೆ (ಗ) 3 ಗುರು (ಕಖಗ) 4 ದ (ಖ) 5 (ಕಖಗ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಆಚಿನೋತಿ ಹಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಾನಾಚಾರ್ಯಸ್ತೇನ ಚೋಚ್ಯತೇ ॥18॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪

ಗುರು ಘನಂ ಗುರು ಘನಂ
ನಿರುತವಿದು ನಿರುತವಿದು
ಗುರುವಿನಿಂದಧಿಕವಿಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು
ಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವಪತಿ
ಗಿರಿಜೆಗಡಿಗಡಿಗೊರೆವ
ಗುರುವಾಕ್ಯವಂ ಶಿವಾಗಮದೊಳೆಲ್ಲಂ

ನ ಗುರೋರಧಿಕಂ ನ ಗುರೋರಧಿಕಂ ನ ಗುರೋರಧಿಕಂ ನ ಗುರೋರಧಿಕಮ್
ವಿದಿತಂ ವಿದಿತಂ ವಿದಿತಂ ವಿದಿತಂ ಶಿವಶಾಸನತಃ ಶಿವಶಾಸನತಃ ॥19॥

ಇತ್ಯಾದಿ. * ೧೫

ಶಿರವಘೋರಮನಭ'ವ[1]
ವರಕರಮವೆರಳ್ಕಣ್ಣ
ನರರೆ ತೋಱಿಸಿ ಉಳಿದವಂ ಮಱಯಿಸಿ
ಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವಪತಿ
ಚರಿಯಿಸುವನೆಂದು ಮಿಗೆ
ಗುರುಮಹಿಮೆಯೊರೆದುದುಮನಾಗಮದೊಳು

ಲಲಾಟಲೋಚನಂ ಚಾಂದ್ರೀಂ ಕಲಾಮಪಿ ಚ ದೋರ್ದ್ವಯಮ್
ಅಂತರ್ನಿಧಾಯ ಪರ್ತೇsಹಂ ಗುರುರೂಪೋ ಮಹೇಶ್ವರಿ ॥20॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೬

ಗಿರಿಜೆ ಕೇಳ್ ನಾಂ ಮುನಿಯೆ
ಗುರು ಕರುಣದಿಂ ತೀರ್ಗು
ಗುರು ಮುನಿಯಲಾಂ ನಿಲಿಸಲಱಿಯೆನದಱಿಂ
ಗುರುವಿನಿಚ್ಛೆಯೊಳು ತ್ರಿ
ಕರಣದಿಂ ನಡೆವುದೆಂ
ದುರಗಧರನೆಂದುದಂ ಲೈಂಗದಲ್ಲಿ

---

1 ಯ (ಗ) * ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ 'ಗುರು ಮಹಾತ್ಮ್ಯೆಯ ಪ್ರಕರಣಂ' ಎಂದು (ಗ) ಪ್ರತಿಯುಲ್ಲಿದೆ,

ಶಿವೇ ಕ್ರುದ್ಧೇ ಗುರುಸ್ತ್ರಾತಾ ಗುರೌ ಕ್ರುದ್ಧೇ ನ ಕಶ್ಚನ
ತಸ್ಮಾದಿಷ್ಟಂ ಗುರೋಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ಕಾಯೇನ ಮನಸಾ ಗಿರಾ ॥21॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೭

ಗುರುಭಕ್ತಿಯಂ ಸದಾ
ನೆರಪುವುದು ಶಿಷ್ಯನಱಿ
ದರಿದೆನಿಪ ಮಹಿಮೆಗಾಸ್ಪದನಪ್ಪೊಡೆ
ಗುರುದೇವ ಶಿವಯೆಂದು
ಒರೆವುತದೆ ಶ್ರುತಿಯೆಂದು
ಒರೆದ ಸೂತನ ಸಂಹಿತಾವಾಕ್ಯವಂ

ಗುರುಭಕ್ತಿಂ ಸದಾ ಕುರ್ಯಾಚ್ಛ್ರೇಯಸೇ ಭೂಯಸೇ ನರಾಃ
ಗುರುರೇವ ಶಿವಃ ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಾನ್ಯದಿತ್ಯಬ್ರವೀಚ್ಛ್ರುತಿಃ ॥22॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೮

ಅನಲನೊಳು ಕೂಡಿ ಕಾಂ
ಚನ ಮಲವದಿರದೆಂತು
ಘನಗುರುವಿನಂಘ್ರಿ ಸಂಪರ್ಕವಡೆದು
ವಿನುತಮತಿ ಶಿಷ್ಯನಿರೆ
ತನು ಮನೋವಚನ ಶು
ದ್ಧ್ಯನುನಯುದೊಳಹುದೆಂದ ಲೈಂಗೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಯಥೈವ ವಹ್ನಿಸಂಪರ್ಕಾತ್ ಮಲಂ ತ್ಯಜತಿ ಕಾಂಚನಮ್
ತಥೈವ ಗುರುಸಂಪರ್ಕಾತ್ ಪಾಪಂ ತ್ಯಜತಿ ಮಾನವಃ ॥23॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೯

ಗುರುನಾಮ ಕೀರ್ತನವ
ನೊರೆಯೆ ಸಮನೊಮ್ಮೆ ಶಂ
ಕರನಾಮ ಕೀರ್ತನವ ಪರಿಮಿತಕ್ಕೆ
ಗುರು ಶಿವಧ್ಯಾನದಂ
ತರವೊರೆವಡಂತೆಯೆಂ
ದೊರೆದ ಸೂತನ ಸಂಹಿತಾವಾಕ್ಯವಂ

ಸ್ವದೇಶಿಕಸ್ಯೈವ ತು ನಾಮಕೀರ್ತನಂ ಭವೇದನಂತಂ ಶಿವನಾಮಕೀರ್ತನಮ್
ಸ್ವದೇಶಿಕಸ್ಯೈವ ಶರೀರಚಿಂತನಂ ಭವೇದನಂತಂ ಶಿವದೇಹಚಿಂತನಮ್ ॥24॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೦

ಗುರುವೆ ಮುಕ್ತಿಪ್ರದಂ
ಗುರುವೆ ಮೋಕ್ಷಂ ತಾನೆ
ಗುರುವೆ ಭೋಗದವಖಿಳ ತತ್ತ್ವಸಾರಂ
ಗುರುವೆ ಸರ್ವಂ ಸರ್ವ
ಮರನೆಂದು ಹರಿಗೆ ಶಂ
ಕರನೊರೆದುದಂ ಸೂತಗೀತಿಕೆಯೊಳು

ಅತೀವ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಶ್ರೃಣು ಪಂಕಜಲೋಚ[1]ನ[1]
ಆಚಾರ್ಯ ಏವ ಸಂಸಾರಮೋಚಕಪ್ರದ ಉಚ್ಯತೇ ॥25॥
ಸ ಏವ ವೇದವಿತ್ತಮಃ ಸ ಏವ ಮೋಚಕಪ್ರದಃ
ಸ ಏವ ಮೋಚಕಸ್ಸ್ವಯಂ ಸ ಏವ ಸರ್ವಕಾರಣಮ್ ॥26॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೧

ಗುರುಸನ್ನಿಧಿಯೊಳೊಮ್ಮೆ
ಹಿರಿಯನೆಂದನ್ಯನಂ
ಪರಿಕಿಸದೆ ಪೂಜೆಗೆಯ್ವಾ ಶಿಷ್ಯನ
ಉರಿವುದಾ ಫಲಮೆಯ್ದೆ
ನರಕದೊಳು ನೆರೆವನೆಂ
ದೊರೆದ ಗುರುವಾಕ್ಯಮಂ ಲೈಂಗಾದಿಯಿಂ

ಗುರೌ ಸನ್ನಿಹಿತೇ ಯಸ್ತು ಪೂಜಯೇದನ್ಯಮಗ್ರತಃ
*ಸ ದುರ್ಗತಿಮವಾಪ್ನೋತಿ ಪೂಜನಂ ತಸ್ಯ ನಿಷ್ಫಲಮ್ ॥27॥

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಮಿಕಂ—

ಗುರೌ ಸನ್ನಿಹಿತೇ ಯಸ್ತು ಪೂಜಯೇದನ್ಯಮಗ್ರತಃ*
ಸ ಪಾಪೀ ನರಕಂ ಯಾತಿ ಕಾಲಸೂತ್ರಮವಾಕ್‌ಶಿರಾಃ ॥28॥

ಎರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೨

ಗುರುವಿನೊಳು ಮರ್ತ್ಯತೆಯ
ಗುರುವಿನೊಳಶಿ[2]ಷ್ಟ[2]ತೆಯ
ಗುರುವಿನೊಳು ಬಾಲ್ಯತೆಯನೀಕ್ಷಿಪಂಗೆ

---

[1] ನೆ (ಗ) [2] ಷ್ಯ (ಗ)

* ಈ ಗುರುತುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವಷ್ಟು ಭಾಗ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ.

ನೆರೆಯದುದು ಜ್ಞಾನವೀ
ಶ್ವರಭಕ್ತಿಯುಂ ಮೇಲೆ
ನರಕಿಗದು ನರಕವೆಂದಾ ಸ್ಕಂದವಂ

ಸೂತಸಂಹಿತೆ—

ಆಚಾರ್ಯೇ ಬಾಲಬುದ್ಧಿಶ್ಚ ನರಬುದ್ಧಿಸ್ತಥೈವ ಚ
ಅಶಿಷ್ಟಬುದ್ಧಿರ್ಭೂನಾಥ ಜ್ಞಾನಾನುತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣಮ್ ॥29॥

ಇತ್ಯಾದಿ: ೨೩

ಗುರುವಿನೊಳಸತ್ಯವಂ
ಚರಿಸಿ ಗೋವಧೆಯಂತೆ
ಗುರುಗೆಯರ್ಪಿಸಿ ಮರಳಿ ಕುಡದರ್ಥವಂ
ಪರಿಕಿಸಲು ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ
ಪರವದಿಲ್ಲಿಲ್ಲಯೆಂ
ದೊರೆದರ್ಥವಂ ಸೌರಪೌರಾಣದಿಂ

ಯಾ ಬುದ್ಧಿರ್ಗೋವಧಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ಗು[1]ರೋ[1]ರಗ್ರೇಽನೃತಸ್ಯ ಸಾ
ವಾಗ್ದತ್ತಸ್ಯ ಪ್ರದಾನೇನ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಸಮಂ ಹಿ ತತ್ ॥30॥ ೨೪

ಗುರುವಿನಾಜ್ಞೆಯನರ್ಥ
ಹರಣವಪ್ರಿಯವಪ್ಪ
ಚರಣೆಯೆಂಬಿವು ಗುರುದ್ರೋಹವೆಸಗೆ
ನರಕಿಸಂಪರ್ಕವಂ
ಪರಿಕಿಸದೆ ತ್ಯಜಿಪುದೆಂ
ದೊರೆದ ಮನುಪೌರಾಣವಾಕ್ಯಾದಿಯಂ

ಆಜ್ಞಾಭಂಗೋಽರ್ಥಹರಣಂ ಗುರೋರಪ್ರಿಯವರ್ತನಮ್
ಗುರುದ್ರೋಹಮಿತಿ ಪ್ರಾಹುಸ್ತತ್ಸಂಸರ್ಗಂ ಪರಿತ್ಯಜೇತ್ ॥31॥

ಇತ್ಯಾದಿ: ೨೫

ಗುರುವಿನೊಂದಾಸನದೊ
ಳಿರೆ ತಲ್ಪದೊಳ್ ಶಿಷ್ಯ
ನಱಿಯೆ ಪಾತಕಮುಹತ್ತರಮವಂಗೆ

1 ರು (ಗ)

ವೊರೆಯೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ
ವಿರದು ಶಾಸ್ತ್ರೌಘದೊಳು
ನಿರುತವೆಂದಿರ್ದ ಸೌರದ ವಾಕ್ಯವಂ
ಏಕಾಸನೇ ನೋಪವಿಶೇದ್ಗುರುಣಾ ಸಹ ಮೂಢಧೀಃ
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ [1]ನ[1] ತಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಪಾಪಂ ಗುರುತರಂ ಹಿ ತತ್ ॥32॥
ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೬

ಗುರುವೆ ತಾಂ ವಿಶ್ವಪತಿ
ಗುರುಪ[2]ತ್ನಿ ಗೌರಿ[2] ಸುತ
ವರರನಾ ಗುರುಚರಣದೋಪಾದಿಯಂ
ಕಿಱಿಯರಂ ನಿಜಪ್ರಾಣ
ದೆಱೆ[3]ಯರೆಂದೇ ಶಿಷ್ಯ
ರಱುವುದೆಂದಾಗಮದ ವಿಧಿವಾಕ್ಯಮಂ
ಗುರುಂ ಸದಾಶಿವಂ ಮನ್ಯೇ ಗುರೋಃ ಪತ್ನೀಂ ಚ ಪಾರ್ವತೀಮ್
ಜ್ಯೇಷ್ಠಾನ್ ಪುತ್ರಾನ್ ಗುರೂನ್ಮನ್ಯೇ ಕನಿಷ್ಠಾನಾತ್ಮನಾ ಸಹ ॥33॥
ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೭

ಗುರುವಿರ್ಪ ಸದ್ಗೃಹಂ
ವರ ಶಿವಾಲಯವೆಂದು
ನೆರೆದ ಶಿಷ್ಯರು ಭಕ್ತಿಭಯಸಮೇತಂ
ಅಱಿದಾಸನಾದಿಗಳೊ
ಳಱದು ನಡೆನುಡಿಗಳೊಳ
ಳಱದೆಚ್ಚಱಕೆವೆರಸವೆಂದಾಪ್ತವಂ
ಗುರೋರ್ಗೇಹೇ ಸಮಕ್ಷಂ ವಾ ನ ಯಥೇಷ್ಟಾಸನೋ ಭವೇತ್
ಗುರುರ್ದೇವೋ ಯತಸ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ ತದ್ಗೃಹಂ ಶಿವಮಂದಿರಮ್ ॥34॥
ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೮

ಶ್ರೀಗುರುಕಾರುಣ್ಯದ ಮಹತ್ವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಇದು ಜ್ಞಾನವಿದು ಜ್ಞೇಯ
ವಿದು[3]ವ[3]ನುಷ್ಠೇಯವಿದು
ವಧಿಕಾರಸಾಧನಂ ಸಾಧ್ಯವಾ[4]ಱುಂ[4]

---

1 ತ (ಗ) 2 ತ್ನೀಗೌರೀ (ಗ) 3 ಮ (ಕ) 4 ಱು (ಕ)

ಪದೆದು ಗುರುವಿಂದೊದಗ
ಲುದಿತ ಸರ್ವಜ್ಞಶಿವ
ಪದವವನದೆನೆ ವಾಯುತಂತ್ರಾದಿಯಿಂ

ಈ ವಾಯುತಂತ್ರವೆಂದಾಗಮಶಾಖೆ.

ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞೇಯಮನುಷ್ಠೇಯಮಧಿಕಾರೋಽಥ ಸಾಧನಮ್
ಸಾಧ್ಯಂ ಚೇತಿ ಷಡರ್ಥಾನಾಂ ಸಂಗ್ರಹಸ್ತ್ವೇಷ ಸಂಗ್ರಹಃ ||35||
ಗುರೋರಧಿಗತಂ ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಪಾಶಃ ಪಶುಃ ಪತಿಃ
ಲಿಂಗಾರ್ಚನಾದ್ಯನುಷ್ಠೇಯಂ ಭಸ್ಮತ್ವಧಿಕೃತಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||36||
ಸಾಧನಂ ಶಿವಮಂತ್ರಾದ್ಯಂ ಸಾಧ್ಯಂ ಶಿವಸಮಾನತಾ
ಷಡ[1]ರ್ಥಂ[1] ಸಂಗ್ರಹಸ್ಯಾಸ್ಯ ಜ್ಞಾನಾತ್ಸರ್ವಜ್ಞತೋಚ್ಯತೇ ||37||

ಇವು ಮೊದಲು ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೯

ಕ[2]ರು[2]ಣವಡೆದವನೆಮ್ಮ
ನೆರೆದ ಪಾಶಚ್ಛೇದಿ
ಹರಿಪಾಶರೊ[3]ಪಿ[3] ಕೇ[4]ಳಿ[4]ಲ್ಲಿಯಿನ್ನು
ಇರದಿರು ಶಿವಾಜ್ಞೆಯಿಂ
ಪಿರಿಯ ಗುರು ಕರುಣದವ
ಸರ ಮಹಿಮೆಯಂ [5]ಸೌ[5]ಮ ಶಂಭೂಕ್ತಿಯಿಂ

ವಿಚ್ಛಿನ್ನಾಶೇಷಪಾಪಸ್ಯ ಪಶೋರಸ್ಯ ಹರೇ ತ್ವಯಾ
ಬಂಧಕತ್ವೇನ ನ ಸ್ಥೇಯಂ ಶಿವಾಜ್ಞಾಂ ಶ್ರಾವಯೇದಿತಿ ||38||

ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೦

ಇರದು ಶೂದ್ರಾದಿತ್ವ
ವಿರದು ದ್ವಿಜ ಕುಲಧರ್ಮ
ವರಿದೆನಿಪ ಶೈವದೀಕ್ಷೆಯುದಾಗಲು
ಗುರುಕರುಣದಿಂ ಮಹೇ
ಶ್ವರ ಜಾತಕಾಖ್ಯರೆಂ
ದೊರೆವಡೆದರೆಂದಾಗವೋಕ್ತಿಗಳವಂ

ಗತಂ ಶೂದ್ರಸ್ಯ ಶೂದ್ರತ್ವಂ ದ್ವಿಜತ್ವಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ತು
ಶಿವಸಂಸ್ಕಾರಸಂಪನ್ನೇ ಜಾತಿಭೇದೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ ||39||

ಇದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಸಾರಂ—

---

1 ರ್ಥ (ಖಗ) 2 ರ (ಖ) 3 ಪಿ (ಗ) 4 ಳ (ಗ) 5 ಸೋ (ಗ).

ಸ್ತ್ರೀ ವಾ್ಯಥ ಪುರುಷಷ್ಷಂಡಶ್ಚಂಡಾಲೋ ದ್ವಿಜವಂಶಜಃ

ನ ಜಾತಿಭೇದೋ ಲಿಂಗಾರ್ಚೇ ಸರ್ವೇ ರುದ್ರಸಮಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥40॥

ಇತ್ಯಾದಿ: ೩೧

ಗಾವರಸವೆಯ್ದೆಯಾ
ದೇವನದಿಯೊಳ್ಕೂಡಿ
ದೇವನದಿಯಾಗದೆ ಶೂದ್ರಾದಿಯುಂ
ಹೇವರಿಸಿ ಭವವುಳಿದು
ದೇವಗುರುವಿಂದೊಗೆದ
ಶೈವರೀಶ್ವರರೆಂದ ಶಾಸ್ತ್ರದೊರೆಯುಂ

ನಗರೀನಿರ್ಜರಾದ್ಯಂಬು ಗಂಗಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯೈಕತಾಂ ಯಥಾ

ದೀಕ್ಷಾ ಯೋಗಾತ್ತ[1]ಥೇ[1]ಶಸ್ಯ ಶೂದ್ರಾದಿಶ್ಶಿವತಾಂ ವ್ರಜೇತ್ ॥41॥

ಇದಾಗಮಂ.

ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವರಹಸ್ಯಂ—

ಕಾಂಸ್ಯಂ ಚ ರಜತಂ ತಾಮ್ರಂ ಲೋಹಂ ಚೇತಿ ಚತುಷ್ಟಯಮ್

ಯದ್ವದೇತಿ ಸುವರ್ಣತ್ವಂ ರಸವೇಧಾಃ ಪ್ರಭಾವತಃ ॥42॥

ತದ್ವಚ್ಛೂದ್ರಾದಿ ಪಾತ್ರಂ ಹಿ ಶಿವಮಂತ್ರಾತ್ಮಕೇನ ತು

[2][ಯದ್ವದ್ರ][2]ಸೇನ ಮಹತಾ ಪರಬ್ರಹ್ಮತ್ವಮೇತ್ಯಲಮ್ ॥43॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ: ೩೨

ಇವ ವಿಪ್ರನಿವ ಶೂದ್ರ
ರಿವರುಳಿದರೆಂದು ಕುಲ
ವಿವರಣೆಯನೆಸಗೆ ಶಿವಲಿಂಗಭೇದಿ
ಶಿವನ ಸಂಸ್ಕಾರವಡೆ
ದವರೊಳಱಸಲು ಕುಲವ
ನವನಖಿಳ ನರಕಕಪ್ಪುದನೆಂದುದಂ

ಶಿವಸಂಸ್ಕಾರಸಂಪನ್ನೇ ಹ್ಯಯಂ ಶೂದ್ರೋ ಹ್ಯಯಂ ದ್ವಿಜಃ

ಲಿಂಗಭೇದಕೃತಸ್ತೇನ ರೌರವಂ ನರಕಂ ವ್ರಜೇತ್ ॥44॥

ಇದಾಗಮಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೩

---

1 ವೇ (ಗ) 2 ವಿಹಿಂ ರ (ಕ) ವಿದ್ದಂ ರ (ಖ) ವಿದ್ಧಂ ರ (ಗ)

ಪರ ರತ್ನ ತವರ ತಾಂ
ಬರ ಸೀಸ [1]ಹೊಂ[1]ಬೆಳ್ಳಿ
ತರುಜಾದಿ ಲಿಂಗದೊಳು ಪೂಜೆಯೆಂತುಂ
ಗುರುಕರಜ ಜಂಗಮದ
ಪೆಱಗುಳಿದ ಕುಲವದಂ
ಪರಿಕಿಸದೆ ಪೂಜೆಯಾಪರಿಯೆಂದುದಂ

ದಾರ್ವಶ್ಮಲೋಹ ಮೃದ್ರತ್ನಜಾತಲಿಂಗಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮ್
ಯದ್ವೇದಜ್ಞೈರ್ಯಥಾಪೂಜ್ಯಂ ತಥಾ ಶೂದ್ರಾದಿದೇಶಿ[2]ಕಃ[2] ॥45॥

ಇದಾಗಮಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೪

ಮಾಹೇಶ್ವರರಿಂ ವಿಷ್ಣು ಕ್ಷೀಣವೆಂಬುದಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ನೆಱೆ[3] ಸಮುದ್ರಂಗಳಂ
ಕಿಱಿಯ ಗಣವೊರ್ವ
ಸುಱಿಯಱಿನಕ್ಕಿ ಕಳೆದನದ್ಭುತವದ್ಭುತಂ
ಕಱಿಗೊರಲನವರಳವ
ನಱಿಯಲಾರಳವೆಂದು
ಹಱಿದ ಕಾಶೀಖಂಡವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಂ

ನೈವೈತದದ್ಭುತಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಸಮುದ್ರಾನಖಿಲಾನಪಿ
ಶಿವಭಕ್ತೋ ಮುನಿಃ ಕಶ್ಚಿಲ್ಲೇಢಿ ಜಿಹ್ವಾಗ್ರತಃ ಕ್ಷಣಾತ್ ॥46॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೫

ವರದ್ವಿಜರ್ಗೆ ಘನವಿಂದು
ಧರಚರಣ ಶರಣನೇ
ವರದ್ವಿಜರ್ಗುಮಾವರನ ಚರಣಭಕ್ತಿ
ದೊ[3]ರ[3]ಕೊಳದಿರೆ ಶ್ವಪಚ
ವರನೆಂದು ಹರಿ ನಿನಗೆ
ಪೊರೆದುದಂ ಶಿವಹರಸ್ಯೋಕ್ತ್ಯಾದಿಯುಂ

ಶ್ವಪಚೋಽಪಿ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಶಿವಭಕ್ತ್ಯಾ ದ್ವಿಜಾಧಿಕಃ
ಶಿವಭಕ್ತಿವಿಹೀನಸ್ತು ದ್ವಿಜೋಽಪಿ ಶ್ವಪಚಾಧಮಃ ॥47॥

ಇದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಸಾರಂ—

1 ಪೊಂ (ಖ) 2 ಕಾಃ (ಖ) 3 ರೆ (ಖ)

ನ ಲಿಂಗೀ ಸರ್ವದೈವಜ್ಞೋ ಯಸ್ತು ಚಂಡಾಲವದ್ಭವಿ
ಲಿಂಗಾರ್ಚಕಸ್ತು ಶ್ವಪಚೋ ದ್ವಿಜಕೋಟ್ಯಾ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ ॥18॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೬

ಕ್ಷೀಣ ಜಾತಿಯೊಳೊಗೆದು
ಕ್ಷೋಣಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಂ
ಮಾಣದೆಸಗುವನಾದಡೆನೆನ್ನವಂ
ಹೊಣೆ ಕೋಟಿದ್ವಿಜ
ಶ್ರೇಣಿಗಗ್ಗಳವೆನಲು
ಸ್ಥಾಣುವಿನ ನುಡಿಯುದಂ ಸೌರಾದಿಯುಂ

ನಿಕೃಷ್ಟಾಚಾರಜನ್ಮಾನೋ ವಿರುದ್ಧಾ ಲೋಕವೃತ್ತಿಷು
ಕೋಟಿಭ್ಯೋ ವೇದವಿದುಷಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಾ ಮದ್ಭಾವಭಾವಿತಾಃ ॥19॥

ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವಧರ್ಮದಲ್ಲಿ—

ನೋಪವೀತಿಸಹಸ್ರೇಭ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಸಹಸ್ರೇಭ್ಯೋ ವೇದಾಧ್ಯಾಯೀ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ ॥20॥
ವೇದಾಧ್ಯಾಯಿಸಹಸ್ರೇಭ್ಯೋ ಚಾಗ್ನಿಹೋತ್ರೀ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ
ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಸಹಸ್ರೇಭ್ಯೋ ಯಜ್ಞಯಾಜೀ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ ॥21॥
ಯಜ್ಞಯಾಜಿಸಹಸ್ರೇಭ್ಯಃ ಸತ್ರಯಾಜೀ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ
ಸತ್ರಯಾಜಿಸಹಸ್ರೇಭ್ಯಃ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾರ್ಥಪಾರಗಃ ॥22॥
ಸರ್ವವಿದ್ಯಾರ್ಥವಿತ್ಕೋಟ್ಯಾ ಶಿವಭಕ್ತೋ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ ॥23॥

ಇವು [1]ಮೂಱು[1]ವರೆ. ಈ ಶಿವಧರ್ಮವು ಶಿವಧರ್ಮೋತ್ತರವು ಶರ್ವೋಕ್ತವೆಂಬ ದಿವ್ಯಾಗಮ ಶಾಖೆ'ಯೊಳಗೆಂ[2]ದಱಿವುದು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೭

ಅಸಮದೃಗನಂ ನೆನೆವ
ಭಸಿತಾಂಗಿವೊಸೆದೆಲ್ಲಿ
ವಸಿಸಿರ್ದ [3]ಕೀಟಕ[3] ದೇಶಮುವ[4]ಲೆ[4]
ಎಸೆವ ಕಾಶೀಪುರಂ
ವಸುಮತಿಯೊಳೆಂದೊರೆದು
ಪಸರಿಸಿದ ಕಾಶಿಯ ಖಂಡಾದಿಯುಂ

ಕೀಕಟೇಷ್ವಪಿ ದೇಶೇಷು ಯತ್ರ ಭೂತಿವಿಭೂಷಣಃ

---

[1] ನಾಲ್ಕು (ಖಗ) [2] ಬಿಂ (ಖ) [3] ಕಿವ್ರಕದ (ಗ) [4] ವೆ (ಕ)

ಮನಾಕ್ ಪ್ರಪನ್ನೋಽಪಿ ವಸೇತ್ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರಸಮಂ ಹಿ ತತ್ ॥54॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೮

ವರಪುಣ್ಯ ಜೀವಿಗಂ
ತರದೆ ಪಾತಕಿಗವಾ
ನೊರೆದಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಕಾಶಿಯೊಳು ಮುಕ್ತಿ
ಪರಿಕಿಪೊಡದಂತಲ್ತು
ಶರಣನಿರ್ದೆಡೆ ಮುಕ್ತಿ
ಕರವೆಂದ ಹರನ ಸ್ವತಂತ್ರದಿರವಂ

ಭಕ್ತಾನಾಮಪ್ಯಭಕ್ತಾನಾಂ ಪುಣ್ಯಪಾಪಾತ್ಮನಾಮಪಿ
ಮುಕ್ತಿಂ ದಾಸ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ಕಾಶ್ಯಾಂ ಭಕ್ತಾನಾಮೇವ ಸಾ ಬಹಿಃ ॥55॥

ಇದು ಕಾ[1]ಶೀ[1]ಖಂಡಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೯

ರಥವನೋಂಕಾರವಂ
ರಥಚರಣ ಪಾಣಿಯಂ
ರಥವೆಸಪನಂ ಮಾಡಿ ಶರಣರೇಱಿ
ಪಥದೊಳಿಂತಿಂತು ಪುರ
ಮಥನಪುರಕೈಗೆವ ಸ
ತ್ಕಥೆಯುನಾ ಬ್ರಹ್ಮಬಿಂದುಶ್ರುತಿಯೊಳು

ಓಂಕಾರಂ ರಥಮಾರುಹ್ಯ ವಿಷ್ಣುಂ ಕೃತ್ವಾ ತು ಸಾರಥಿಮ್
ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಪದಾನ್ವೇಷೀ ರುದ್ರಾರಾಧನತತ್ಪರಃ ॥56॥
ಯಾವದ್ರಥೇನ ಗಂತವ್ಯಂ ತಾವದ್ರಥಪಥಸ್ಥಿತಃ
ಸ್ಥಿತ್ವಾ ರಥಪಥಸ್ಥಾನೇ ರಥಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಗಚ್ಛತಿ ॥57॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೦

ನರಕಾಯಮಂ ಧರಿಸಿ
ಧರೆಗೆ ಹಿತವಾಗೆ ರು
ದ್ರರೆ ರುದ್ರಲೋಕದಿಂದಿಳಿದು ಸುಳಿವ
ವರ ವಿವಿಧ ಚೇಷ್ಟರ್ಗೆ
ಪರಮ ಗುಣಶೀಲರ್ಗೆ
ಹರನವರ್ಗೆ ಶರಣೆಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿಯುಂ

---

1 ಶಿಕಾ (ಗ)

ಯೇ ರುದ್ರಲೋಕಾದವತೀರ್ಯ ರುದ್ರಾ ಮಾನುಷ್ಯಮಾಶ್ರಿತ್ಯ
ಜಗದ್ಧಿತಾಯ
ಚರಂತಿ ನಾನಾವಿಧಚಾರುಚೇಷ್ಟಾಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತ್ರ್ಯಂಬಕಪೂಜ
ಕೇಭ್ಯಃ ॥58॥

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಂದಪುರಾಣಂ—

ವ್ಯಾಳಾಕಲ್ಪಾ ವಿಷಮನಯನಾ ವಿದ್ರುಮಾ ತಾಮ್ರಭಾಸಾ
ಛಾಯಾಮಿಶ್ರಾಜಟಿಲಶಿರಸಶ್ಚೇಂದ್ರಲೇಖಾವತಂಸಾಃ ॥59॥
ನಿತ್ಯಾನಂದಾ[1]ನ[1]ಯನ ಲಲಿತಾಃ ಸ್ನಿಗ್ಧಕಲ್ಮಾಷಕಂಠಾ
ದೇವಾರುದ್ರಾಧೃತಪರಶವಸ್ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಭಕ್ತಾಃ ॥60॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೧

ಎಲೆ ಸ್ವರ್ಗದೊಳು ಸುಖವ
ದೊಲೆಯದೆಲ್ಲಿಯದಣ್ಣ
ತಲೆರೋಗ ಯಜ್ಞಂಗೆ ಬಿಡದು ತೊಸ್ಟು
ಸಲೆ ದಿನಕರಂಗಕಟ
ಜಲಗರಂ ವರುಣಂಗೆ
ನೆಲೆಯೆಂದ ಶಿವಧರ್ಮದುತ್ತರದೊಳು

ರೋಗಾಶ್ಚ ವಿವಿಧಾಕಾರಾ ದೇವಲೋಕೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿ[2]ತಾಃ[2]
ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಹಿ ಶಿರಶ್ಛಿನ್ನಮಶ್ವಿಭ್ಯಾಂ ಸಂಧಿತಂ ಪುನಃ ॥61॥
ತೇನ ದೋಷೇಣ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಶಿರೋರೋಗಃ ಸದೈವ ಹಿ
ಮಾರ್ತಾಂಡಭಾನೋಃ ಕುಷ್ಠಂ ಚ ವರುಣಸ್ಯ ಜಲೋದರಮ್ ॥62॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೨

ಜ್ವರವೆಯ್ದೆ ದಕ್ಷಂಗೆ
ಕರರೋಗವಿಂದ್ರಂಗೆ
ನೆರೆದ ಹಲುಬೇನೆ ಪೂಷಂಗೆ ಚಂದ್ರಂ
ಕರಮೆ ಕ್ಷಯರೋಗಿ ತಾ
ಮರಸಸಂಭವನಿರದೆ
ನೆರೆದನಾತ್ಮಜೆಯನೆಂಬಿದುಮನಲ್ಲಿ

ಪೂಷ್ಣೋ ದಶನವೈಕಲ್ಯಂ ಭುಜಸ್ತಂಭಃ ಶಚೀಪತೇಃ
ಕ್ಷಯರೋಗಶ್ಚ ಸುಮಹಾನ್ ಸೋಮಸ್ಯ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ ॥63॥

---

1 ನೀ (ಕಗ) 2 ತಃ (ಕ)

ಜ್ವರಶ್ಚ ಸುಮಹಾನಾಸೀದ್ದಕ್ಷಸ್ಯಾಪಿ ಪ್ರಜಾಪತೇಃ
ದಕ್ಷಃ ಸ್ವತನಯಾಂ ಪುತ್ರೀಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಕಾಮಿತವಾನ್ಯತಃ ॥64॥

ಇವೆರಡು ಶಿವಧರ್ಮೋತ್ತರಂ. ೪೩

ಹರಿಗೆ ಜನನಂ ವ್ಯಾಧಿ
ಮರಣವಬಲಾಹನನ
ಉರು ಕಾಮಿ ಮಾಯಿ ಸಾರಥಿಯೆನಿಪ್ಪ
ಇರದೆ ಬಲಿಬಂಧನಂ
ಪರಿಕಿಸಲು ದೂಷ್ಯವೆಂ
ದೊರೆದ ಶಿವಧರ್ಮೋತ್ತರಾದಿಯಿಂದಂ

ವಿಷ್ಣೋಶ್ಚ ಜನ್ಮ ಮರಣಂ ಮಾಯಾವಿತ್ವಂ ಚ ಸರ್ವತಃ
ಸ್ತ್ರೀವಧಃ ಕಾಮಶಕ್ತಿಶ್ಚ ಸಾರಥ್ಯಂ ಬಂಧನಂ ಬಲೇಃ ॥65॥

ಇದಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞವೈಭವಖಂಡಂ—

ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಶ್ವಜಗದ್ಯೋನಿಃ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವೈಃ ಸ್ವಕೈಸ್ಸಹ
ವಿನಾಶಂ ಪ್ರಳಯೇ ಯಾತಿ ಕಿಂ ನಿತ್ಯಂ ಗಮ್ಯತೇಽನಘ ॥66॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೪

ಪರಿಕಿಸಲು ಸಂಸಾರ
ದುರುಬಂಧವೆನ್ನವರೊ
ಳಿರದು ಪೊರ್ದದು ಕಾಲ ಯಮಬಾಧೆ[1]ಯುಂ[1]
ನಿರುತವೆಂದು ಮಿಗೆ ಶಂ
ಕರನೆಂದ ಸತ್ಯವದ
ನೊರೆದೇಕಪಾದೀಯ ಪೌರಾಣದಿಂ

ಏಕಪಾದ [2]ಪು[2]ರಾಣವೆಂಬುದು ಚಂದ್ರಜ್ಞಾನವೆಂಬಾಗಮದ ಶಾಖೆ

ಯಮಲೋಕಭಯಂ ನಾಸ್ತಿ ಸಂಸಾರಸ್ಯ ಭಯಂ ನ ಚ
ಲಿಂಗಭಕ್ತಸ್ಯ ಸುಶ್ರೋಣಿ ಕಿಮನ್ಯತ್ಕಥಯಾಮಿ ತೇ ॥67॥
ಸಕೃತ್ ಕೃತ್ವಾರ್ಚನಂ ಲಿಂಗೇ ಗರ್ಭಜನ್ಮ ನ ವಿದ್ಯತೇ
ಸತತಂ ಚಾರ್ಚಯೇದ್ಯಸ್ತು ಸ ಯಾತಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ ॥68॥

ಇವೆರ[3]ಡುವಲ್ಲಿ[3] ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೫

---

[1] ಯಮಂ (ಕ) [2] ಪು (ಗ) [3] ಡು (ಗ)

ಪ್ರಳಯದೊಳು ಹರಿಬೊಮ್ಮ
ರಳಿವರೆನಲಾ ಭೃತ್ಯ
ರುಳಿವರೇ ಕಾ ಕಥಾ ಧರಣಿಯೊಳಗೆ
ಉಳಿವನೀಶ್ವರಭಕ್ತ
ನಳಿಯನವಿಮುಕ್ತಪುರ
ವುಳಿವಂತೆಯೆಂದ ಸ್ಕಾಂದ ಶ್ಲೋಕವಂ

ನಶ್ಯಂತಿ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದ್ಯಾಸ್ತದ್ಭಕ್ತಾನಾಂ ಹಿ ಕಾ ಕಥಾ
ಶಿವಭಕ್ತಾ ನ ನಶ್ಯಂತಿ ಸ್ಥಾನಂ ವಾರಾಣಸೀ ಯಥಾ ॥69॥

ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದ ವ್ಯಾಸಭುಜಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೭

ಪ್ರಳಯದೊಳು ಜಗವಳಿಯ
ಲಳಿಯಲಜ ಮುಖ್ಯರಂ
ತಳಿಯರಳಿಯರು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಂಗಧರರು
ತಿಳಿವಡೆನ್ನವರೆಂದ
ಸುಲಲಿತದ ಶಿವವಾಕ್ಯ
ನಿಳೆಗೆಂದ ಸೌರ [1]ಪೌ[1]ರಾಣಾದಿಯಂ

ಜಗತಿ ಪ್ರಳಯೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ನಷ್ಟೇ ಚ ಕಮಲೋದ್ಭವೇ
ಮದ್ಭಕ್ತಾ ನ ವಿನಶ್ಯಂತಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ವಿಗ್ರಹಧಾರಿಣಃ ॥70॥

ಇದಕ್ಕೆ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಸಂಹಿತೆ—

ಸರ್ವಲೋಕಕ್ಷಯೇ ತಸ್ಯ ನ ಕ್ಷಯೋ ಭವತೀಶ್ವರಿ
ಲಿಂಗಪೂಜಾಂ ತು ಯಃ ಕುರ್ಯಾನ್ಮ[2]ಹಾ[2]ದೇವಿ ದೃಢವ್ರತಃ ॥71॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೮

ನೆರೆದ ಪುಣ್ಯದಿನಪ್ಪ
ಸರಸೀಜಜ ಪ್ರಮುಖ
ರುರುಳ್ವರಾ ನರಕದೊಳು ಮರಳಿ ಮರಳಿ
ತಿರಿಯಗತ್ವದೊಳು ಮನು
ಜರ ಶರೀರದೊಳಮರ
ಪುರದೊಳಿರದಿಂತು ತಿರುಗುವರೆಂಬಿದಂ

---

[1] ಪು (ಗ) [2] ಮ (ಖಗ)

ವಿರಿಂಚಿಪ್ರಮುಖಾ ದೇವಾ ಜಾಯಂತೇ ಕರ್ಮಗೌರವಾತ್
ಪ್ರಳಯೇ ಚ ವಿನಶ್ಯಂತಿ ಭವಂತಿ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥72॥
ಸ್ವರ್ಗಂ ಗತ್ವಾ ಪುನಶ್ಶ್ವಭ್ರಂ ತಿರ್ಯಕ್ತ್ವಂ ಚ ಮನುಷ್ಯತಾಮ್
ಪ್ರಳಯೇ ಚ ವಿನಶ್ಯಂತಿ ಭವಂತಿ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥73॥

ಇವೆರಡು ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೪೮

ಹರಗಣೇಶ್ವರರಿಂತು
ತಿರುಗರೆಂದುಂ ಭೋಗ
ಪರರು ಸುಖಿಗಳುಯೆಲ್ಲಿಯೆಂತಿರ್ದೊಡಂ
ಪರಮ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂಗರಂ
ತಿರದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರ
ಪರರೀಶ ಸಾಯುಜ್ಯರೆಂ[1]ದದುವು[1]ಮಂ

ಶಂಭೋರ್ಗಣೇಶ್ವರಾ ಯೇ ಚ ನಾವರ್ತಂತೇ ಭವೇ ಪುನಃ
ಭೋಗಾನ್ಯಥೇಪ್ಸಿತಾನ್ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಶಂಭೋಸ್ಸಾಯುಜ್ಯಮಾಪ್ನುಯುಃ ॥74॥
ಸ್ವೇಚ್ಛಾವಿಗ್ರಹಿಣಸ್ಸರ್ವೇ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಗಣೇಶ್ವರಾಃ
ಶಿವೇನ ಸಹ ತೇ ಭೋಗಾನ್ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಯಾಂತಿ ಶಿವಂ ಪದಮ್ ॥75॥

ಇವೆರಡು[2]ವಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ.[2] ೪೯

ನರಕದಿಂದೆತ್ತಿ ಸಂ
ಗಿರನಂ ಶತಾನಂದ
ಶರಣನಜ ಹರಿಗೆಳೆದ್ದಾಡೆ ಮುದದಿಂ
ಕರೆದು ವೈವಸ್ವತಂ
ಗೊರೆದಾಜ್ಞೆಗಳನವನಿ
ಗೊರೆದರೀ ಯಜ್ಞವೈಭವಖಂಡದಿಂ

ಚಕಾರ ದೀಕ್ಷಾಂ ಪಾಷಂ[3]ಡಿ[3]ಮಾರ್ಗೇ ಶ್ರದ್ಧಾಪುರಸ್ಸರಮ್
ಪುನಸ್ತ್ರಿಕರ್ಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾಚ್ಛಂಗಿರೋಽತೀವ ಮೋಹಿತಃ ॥76॥
ಪುನರ್ಮೋಹಾವೃತಸ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸ್ವಸಾರಂ ಮಾತರಂ ತಥಾ
ಗತ್ವಾ ಮಮಾರ ಕಾಲೇನ ಸಂಗಿರಃ ಸಾಹಸೀ ದ್ವಿಜಃ ॥77॥
ಅತ್ಯುಗ್ರಾ ಅತಿಸನ್ನದ್ಧಾ ಯಮದೂತಾ ಭಯಂಕರಾಃ
ಸಂಗಿರಂ ತು ಸಮಾದಾಯ ಶೀಘ್ರಂ ವಿಪ್ರಾ ಯಮಂ ಯಯುಃ ॥78॥

---

1 ದುದು ಉ (ಕ) 2 ಅ ಲ್ಲಿ (ಕ) 3 ಡೀ (ಖಗ)

ಯಮಸ್ತಂ ಸಂಗಿರಂ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಿಲೋಕ್ಯಾತಿಭಯಂಕರಮ್
ಯಥಾಭಕ್ತಿ ಭಟಾ ಏಷ ಪೀಡ್ಯತಾಂ ಮಮ ಸನ್ನಿಧೌ ॥79॥
ಭೇದ್ಯತಾಂ ಸಂಗಿರೋ ದುಷ್ಟಶ್ಛೇದ್ಯತಾಂ ದಹ್ಯತಾಮಯಮ್
ಇಕ್ಷುಯಂತ್ರಾದಿಷು ತ್ವೇಷು ಪೀಡ್ಯತಾಮನಿಶಂ ಭಟಾಃ ॥80॥
ಅನ್ಯೈರ್ನಾನಾವಿಧೈಃ ಕ್ರೂರೈರುಪಾಯೈಃ ಪೀಡ್ಯತಾಮಿತಿ
ಅತೀವ ಪೀಡಿತೋ ವಿಪ್ರ ಅಭವತ್ಕೋಟಿವತ್ಸರಮ್ ॥81॥
ಪುರಾಕೃತಮಹಾಪುಣ್ಯಪರಿಪಾಕಬಲೇನ ಚ
ಪ್ರಸಾದಾದೇವ ರುದ್ರಸ್ಯ ಶಿವಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನಃ ॥82॥
ಅಕಸ್ಮಾದಾಗತಸ್ತತ್ರ ಮಹಾತೇಜೋ ಮಹಾಮತಿಃ
ಶಂಭುಭಕ್ತಃ ಸದಾನಂದೋ ನಾಮ್ನಾ ಶಂಭುರಿವಾಪರಃ ॥83॥
ಸ ಪುನಃ ಪೀಡ್ಯಮಾನಂ ತಂ ವಿಲೋಕ್ಯ ಕರುಣಾಬಲಾತ್
ಪ್ರಾಹೋನ್ನಮಶ್ಶಿವಾಯೇತಿ ಮಂತ್ರರಾಜಂ ಷಡಕ್ಷರಮ್ ॥84॥
ಸ ಏವ ನರಕಸ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕೋಽಭವತ್ತದಾ ॥85॥
ದಿಶೇಷು ಶೇಷೈರಮರಾಧಿಪಸ್ಸ್ವಯಂ
ಸಹಪ್ರಮೋದೇನ ನನರ್ತಶೋಭನಮ್ ಪ್ರಜಾಪತಿಶ್ಚಾಪಿ ನನರ್ತಭಾ
ಶ್ರಿಯಾಚ ವಿಷ್ಣುಸ್ಸಹಮೋದಸಂಯುತಃ [ರ್ಯಯಾ
ಯಮೋಽತಿಭೀತಃ ಪರಮೇಶ್ವರಾಜ್ಞಯಾ
ಪ್ರವರ್ತಮಾನಃ ಸಕೃತಾಂಜಲಿರ್ದ್ವಿಜಾಃ
ಸಹಸ್ವಕೀಯೈರತಿಕಂಪಿತಃ ಸ್ವಯಂ
ಬಹುಪ್ರಣಾಮಂ ಸಹ ಶಂಕಯಾಽಕರೋತ್ ॥86॥

ಶತಾನಂದ:

ವಿಷ್ಣುಪ್ರಜಾಪತೀಂದ್ರಾದಿದೇವತಾಭ್ಯೋ ಮಹೇಶ್ವರಮ್
ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಯೋ ವಿಜಾನಾತಿ ತಂ ತ್ವಂ ಪರಿಹರ ಪ್ರಭುಮ್ ॥87॥
ಶಿವರುದ್ರಾದಿಶಬ್ದಂ ಯೋ ವಿಶಿಷ್ಟಂ ವೇದ ಮಾನವಃ
ನಾರಾಯಣಾದಿಶಬ್ದೇಭ್ಯಸ್ತಂ ತ್ವಂ ಪರಿಹರ ಪ್ರಭುಮ್ ॥88॥
ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಭಸ್ಮನಾ ಸ್ಕಂಧೇ ಲಲಾಟೇ ಚ ತಥಾ ಹೃದಿ
ಯೋ ದದಾತಿ ಮಹಾಪ್ರೀತ್ಯಾ ತಂ ತ್ವಂ ಪರಿಹರ ಪ್ರಭುಮ್ ॥89॥
ರುದ್ರಾಕ್ಷಂ ತ್ರೀಣಿ ಷಡ್ವೈಕಂ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಪರಯಾ ಸಹ
ದದಾತಿ ನಿತ್ಯಂ ಯೋ ಮರ್ತ್ಯಸ್ತಂ ತ್ವಂ ಪರಿಹರ ಪ್ರಭುಮ್ ॥90॥
ಉತ್ಕರ್ಷಂ ಸರ್ವದೇವೇಭ್ಯಃ ಶಿವಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನಃ
ಯೋ ನ ವಕ್ತಿ ಸದಾ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ತಂ ತ್ವಂ ಘಾತಯ ದುರ್ಜನಮ್ ॥91॥

ಮಹಾದೇವಸಮಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ವಾನ್ಯಮೇವ ವಾ
ಮನುತೇ ಯಸ್ತು ಮೋಹೇನ ತಂ ತ್ವಂ ಘಾತಯ ದುರ್ಜನಮ್ ॥92॥
ಮಾನುಷ್ಯಂ ದೈವಿಕಂ ನಾನ್ಯಂ ಸ್ವಶರೀರಾಂಕನಂ ನರಃ
ಯಃ ಕರೋತಿ ಭ್ರಮಾದ್ವಾಪಿ ತಂ ತ್ವಂ ಘಾತಯ ದುರ್ಜನಮ್ ॥93॥
ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ತ್ರಿಶೂಲಂ ವಾ ವರ್ತುಳಂ ಯಸ್ತ್ವವೈದಿಕಮ್
ದದಾತಿ ಮೋಹತೋ ವಾಪಿ ತಂ ತ್ವಂ ಘಾತಯ ದುರ್ಜನಮ್ ॥94॥

ಈ ೧೭ ವರೆಯೂ ಯಜ್ಞವೈಭವ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೦

ಪರಿಜನವನನ್ಯರಿಂ
ದರಸು ದಂಡಿಸನೆಂತು
ಶರಣರಪರಾಧವೆಸಗಿದೊಡೆಯುಭವಂ
ನೆಱೆ ತಾನೆ ಶಿಕ್ಷಿಸುವ
ನಱಿ ಯಮಗಿಮಾದಿಗಳಿ
ಗೆಱೆದೆಂದ ಶಿವರಹಸ್ಯಾದಿಗಳ೨

ಯಥೈವ ರಾಜಭೃತ್ಯಾನಾಂ ಶಾಸ್ತಾ ರಾಜೈವ ನೇತರಃ
ತಥೈವ ಶಿವಭಕ್ತಾನಾಂ ಶಾಸ್ತಾಽಸೌ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ॥95॥
ನ ತ್ವಂ ಮೃತ್ಯುರ್ನ ಧಾತಾ ವಾ ನ ಯಮೋ ಯಮದೂತಕಾಃ
ನಚಾನ್ಯೇ ಶಿವಭಕ್ತಾನಾಂ ಭವಂತಿ ಪ್ರಭವಿಷ್ಣವಃ ॥96॥

ಇವೆರಡು ಶಿವರಹಸ್ಯಂ. ಮತ್ತಂ

ಆ ಯಮನೂ ಶಿವಲಾಂಛನದವರ ಸೋಮ್ಮುಸಂಬಂಧಕ್ಕೆಯುಂಜೂದತ್ತ ಹೊದ್ದ ಲಾಗದೆಂದು ಕಾಲಮೃತ್ಯು ದೂತಾಳಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸಿದಲ್ಲಿಯೆಃವು

ಯೇ ಮನಾಗಪಿ ದೇವೇಶಂ ಪ್ರಪನ್ನಾಃ ಶರಣಂ ಶಿವಮ್
ದೂರಂ ಪರಿಹರಧ್ವಂತಾನ್ ಸುಕೃತಾಗ್ನೀನ್ ಯಥಾಽಧ್ವರೇ ॥97॥
ವ್ಯಾಜೇನಾಪಿ ಹಿ ಯೇ ಕುರ್ಯಾತ್ ಕಿಂಚಿತ್ ಕರ್ಮ ಶಿವಾಲಯೇ
ನ ತೇ ಯಾಂತೀಹ ನರಕಂ ಪಾಪಾತ್ಮಾನೋಽಪಿ ಮಾನವಾಃ ॥98॥
ಯೈಸ್ತು ದಸ್ಯುಚ್ಛಲೇನಾಪಿ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಹರ ಹರೇತಿ ಚ
ತೇಽಪಿ ಮಚ್ಛಾಸನಪದಂ ನ ವಿಶ್ವಂತಿ ಹಮಾನವಾಃ ॥99॥
ಭವದ್ಭಿಃ ಪರಿಹಾರ್ಯಾಸ್ತೇ ತೇಷಾಂ ನಾಸ್ತ್ಯತ್ರ ಸಂಸ್ಥಿತಿಃ
ತಸ್ಯ ಚಾನುಚರಾಶ್ಚಾಪಿ ವೀರಾಸ್ತ್ಯಾಜ್ಯಾಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥100॥
ಇತ್ಯುಕ್ತಾಸ್ತೇನ ತೇ ದೂತಾ ಭ್ರಮಂತಶ್ಚಾಂತಕೋಪಮಾಃ
ಶಂಕಿತಾಶ್ಶಿವಭಕ್ತೇಭ್ಯಸ್ತತ್ಪ್ರೇಷ್ಯಾಣಾಂ ಚ ಸರ್ವಶಃ ॥101॥

[1]ಈ ಐದೂ[1] ಆಲ್ಲಿಯವು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೧

ಮಾಹೇಶ್ವರರಲ್ಲಿ ಏಕನಿಷ್ಠೆಯ ಮಹತ್ವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಚಿರಕಾಲ ವಸ್ತ್ರದೊಳು
ನೆರೆದಂಧಕಾಸುರಂ
ಹರೆಯಲಜ್ಞತೆ ಶಿವಜ್ಞಾನವೊಗೆದು
ನೆರೆದೇಕನಿಷ್ಠೆಯಿಂ
ವರಗಣೇಶ್ವರ ಭೃಂಗಿ
ಶರಣ ಪತಿಯಾದುದಂ ಸ್ಕಂದದಲ್ಲಿ

ಶಿವರಹಸ್ಯಂ—

ಬಲಾದಂಧಕಮಾಕ್ರಮ್ಯ ರುದ್ರಶ್ಶಂಭುಸ್ತ್ರಿಲೋಕಧೃತ್
ಚಕಾರ ತಂ ವೈ ಶೂಲಾಗ್ರೇ ತತ್ರಾಸೌ ಚಾಸ್ತುವಚ್ಛಿವಮ್ ॥102॥
ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂ ಪ್ರದದೌ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಗಣೇಶತ್ವಂ ಚ ಶಂಕರಃ
ಸ ಏಷ ಲೋಕೇ ವಿಖ್ಯಾತಃ ಶೂಲಪ್ರೋತೋ ಮಹಾಯಶಾಃ ॥103॥
ನಿರ್ಮಾಂಸಾಸೃಕ್ತನುಶ್ಶ್ರೀಮಾನ್ನಾಮ್ನಾ ಭೃಂಗಿರಿಟಿರ್ಗಣಃ ॥104॥

ಇವೆರಡೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೨

ನೆಱೆ[3] ಕಾಲಕಾಲನೆಂ
ದಱಿಯೆನ್ನನೆಲವೊ ಘಡ
ಬರವೆಲ್ಲಿಯೆನೆ ಉಱುಬೆ ಶಿವಧೋಯೆನೆ
ಉರುಪಿ ಕಾಲನನಗಜೆ
ವರನೊಲಿದು ಶ್ವೇತಂಗೆ
ಕರುಣಿಸಿತನೊರೆದ ಲೈಂ[2]ಗ[2]ಪ್ರತತಿಯುಂ

ತ್ರಿಯಂಬಕಂ ಯಜೇದ್ದೇವಂ ಸುಗಂಧಿಂ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಮ್
ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಮಾಂ ಮೃತ್ಯುಃ ಮೃತ್ಯೋರ್ಮೃತ್ಯುರಹಂ ತಥಾ ॥105॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೩

ಪಶುಪತಿಯೆ ಬೆಸಸೆ ಕ್ರಿಮಿ
ಕಸಕಡ್ಡಿ ಮರ ಮಣ್ಣ
ಳೊಸೆದಪ್ಪೆನಿತರರಿತ್ರಿತರ ಪದ[3]ಮುಂ[3]

---

1 ಇವೇಳೂ (ಖಗ) 2 ಗ್ಯ (ಕ) 3 ವಂ (ಕ)

ಕಿಸುಗುಳವದೆಂಬಿನೆಂ
ದುಸುರಿದುಪಮನ್ಯುಗಣ
ವೆಸೆವನಾ ಶಿವರಹಸ್ಯಾದಿಗಳೊಳು

ಪಶುಪತಿವಚನಾದ್ಭವಾಮಿ ಸದ್ಯಃ ಕ್ರಿಮಿರಥವಾ ತರುರಪ್ಯನೇಕಶಾಖಃ
ಅಪಶುಪತಿವರಪ್ರಸಾದಜಾ ಮೇ ತ್ರಿಭುವನರಾಜ್ಯವಿಭೂತಿರಪ್ಯನಿಷ್ಟಾ ॥106॥

ನಾನ್ಯಂ ದೇವಮಭಿಧ್ಯಾಯೇ ನಾನ್ಯಂ ದೇವಮುಪಾಶ್ರಯೇ
ನಾನ್ಯಸ್ಯ ನಾಮ ಗೃಹ್ಣೀಯಾಮೇತದ್ವೀರವ್ರತಂ ಮಮ ॥107॥
ಕ್ರಿಮಿಃ ಕೀಟಃ ಪತಂಗೋ ವಾ ಭವೇಯಂ ಶಂಕರಾಜ್ಞಯಾ
ನ ತು ಶಕ್ರ ತ್ವಯಾ ದತ್ತಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮಪಿ ಕಾಮಯೇ ॥108॥
ನ ನಾಕಪೃಷ್ಠಂ ನ ಚ ದೇವರಾಜ್ಯಂ ನ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಂ ನ ಚ ವಿಷ್ಣು ಲೋಕಮ್
ನ ಧರ್ಮಕಾಮಾನಖಿಲಾನ್ ವೃಣೋಮಿ ಹರಸ್ಯ ದಾಸತ್ವಮಹಂ ವೃಣೋಮಿ ॥109॥
ಅತೋ ವರಮಹಂ ಕಾಂಕ್ಷೇ ನಿಧನಂ ವಾಪಿ ಶಂಕರಾತ್
ಗಚ್ಛ ವಾ ತಿಷ್ಠ ವಾ ಶಕ್ರ ಯಥೇಷ್ಟಂ ತ್ವಂ ಶಚೀಪತೇ ॥110॥

ಈ ಐದು ಎಲ್ಲಾ ಪುರಾಣಂಗಳಲೂ ಸಮಂ.
ಇದಕ್ಕೆ ಸನತ್ಕುಮಾರಸಂಹಿತೆ—

ಬಹುನಾ ಕಿಂ ಪ್ರಲಾಪೇನ ತೇನ ದತ್ತಮಹಂ ವೃಣೇ
ನರಕಂ ವಾ ಪಶುತ್ವಂ ವಾ ಕಿಂ ಪುನರ್ಯದತೋಽನ್ಯಥಾ ॥111॥
ತ್ವತ್ತೋ ನೇಚ್ಛಾಮಿ ವಿಷ್ಣುತ್ವಂ ಶಕ್ರತ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮತಾಮಪಿ
ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ ಸುರೇಶಾನ ಮಾ ವೃಥಾ ಕ್ಲೇಶಮಾಚರ ॥112॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೪

ಹರಭಕ್ತನಲ್ಲೆನಿಸಿ
ಸುರಪನುದರದೊಳೊಗೆವ
ವರವನೊಲ್ಲೆಂ ಪರಮಭಕ್ತನೆನಿಸಿ
ನೆಱೆ ನಾಯನಟ್ಟುಂಬ
ಪಱೆಗುಲದೊಳೊಗೆವುದೆ
ನ್ನಱಕೆಯೆಂದಾ ವಾಕ್ಯಮಂ ಶೈವದಿಂ

ವಾಯುವೀಯ ಸಂಹಿತೆ—

ಜನ್ಮ ಶ್ವಪಾಕಮಧ್ಯೇಽಸ್ತು ಹರಚರಣವಂದನರತಸ್ಯ

ಮಾಚಾನೀಶ್ವರಭಕ್ತೋ ಭವಾಮಿ ಭವನೇಽಪಿ ಶಕ್ರಸ್ಯ ॥113॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೫

ಗಿರಿಜೆ ಪಶುಪತಿಯಾನೆ
ವರ ಪಾಶುಪತರೆನ್ನ
ಶರಣರೆಂದಱಿ ಭಸ್ಮದಿಗ್ಧಾಂಗರಂ
ಪರಿಕಿಸುವುದೆಂದ ಶಂ
ಕರವಾಕ್ಯಮುಮನುಮಾ
ವರವಾದದೊಳು ಭಾರತಾದಿಗಳೊಳು

ಅಹಂ ಪಶುಪತಿರ್ನಾಮ ಮದ್ಭಕ್ತಾ ಯೇ ಚ ಮಾನವಾಃ
ಸರ್ವೇ ಪಾಶುಪತಾ ಜ್ಞೇಯಾ ಭಸ್ಮದಿಗ್ಧತನೂರುಹಾಃ ॥114॥

ಇದಾ ಉಮಾಮಾಹೇಶ್ವರ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕೂರ್ಮಪುರಾಣಂ—

ಸರ್ವೇ ತಪಸ್ವಿನಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾಸ್ಸರ್ವೇ ಯಜ್ಞೇಷು ಭಾಗಿನಃ
ರುದ್ರಭಕ್ತಾಃ ಸ್ಮೃತಾಸ್ಸರ್ವೇ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಮಸ್ತಕಾಃ ॥115॥

ಇದಕ್ಕೆ ಮತ್ಸ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಶಿವೋ ಮಾಹೇಶ್ವರೋ ದೇವೋ ಮದ್ಭಕ್ತಾ ಯೇ ಚ ಮಾನವಾಃ
ಸರ್ವೇ ಮಾಹೇಶ್ವರಾ ಜ್ಞೇಯಾ ಭಸಿತಾತ್ತತನೂರುಹಾಃ ॥116॥

ಇವು ಮೊದಲು ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೬

ಎಲ್ಲ ಲಾಭಂ ಲಿಂಗ
ವಲ್ಲದೆನಗಿಲ್ಲೆಂಬ
ನೆಲ್ಲ ಲಾಭಂ ತಾನೆಯೆನಗೆಯುವನೆ
ನಲ್ಲನವ ಕೇಳೆಂದ
ವಲ್ಲಭೆಗೆ ಶಿವನೊರೆದ
ಸೊಲ್ಲನಾ ಶಿವರಹಸ್ಯಾದಿಗಳೊಳು

ಮಲ್ಲಾಭಾನ್ನಾಪರೋ ಲಾಭೋ ಏಷಾಮಸ್ತಿ ಯಥಾ ತಥಾ
ಮಮಾಪಿ ಲಾಭಸ್ತಲ್ಲಾಭಾನ್ನಾಪರಃ ಪರಮೇಶ್ವರಿ ॥117॥

ಇ[1]ದಾ[1]ದಿತ್ಯಪುರಾಣದೊಳು ಉಂಟು. ಇದಕ್ಕೆ ಪಾರಾಶರ ಪುರಾಣಂ—

ಸರ್ವಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯಥಾ ಜ್ಞಾನೀ ಮಾಮೇಕಂ ಲಬ್ಧವಾನ್ಪ್ರಿಯೆ
ಸರ್ವಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ತಥಾ ಚಾಹಂತಮೇಕಂ ಲಬ್ಧವಾನ್ ಮುದಾ ॥118॥

---

1 ದು ಆ (ಗ)

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೭

ಹರಗಣರಸಂಖ್ಯಾತ
ನೆರವಿಗಳಸಂಖ್ಯಾತ
ವರರೀಕ್ಷಣಕ್ಕರಿದು ನೆನಹಿಂಗಗೋ
ಚರರೆಂದುವಱಿವುದೆಂ
ದುರುಭಯದೆ ತೈತ್ತಿರಿಯ
ಪೊರೆಯಲೊಡನೊರೆದ ವಾಜಸ[1]ನೀಯ[1]ವಂ

ಯಜುಃ—

ಅಸಂಖ್ಯಾತಾಃ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ನ ಸ್ಮ[2]ರ್ಯ[2]ತೇ ನ ಚ ದೃಶ್ಯತೇ ಏವಮೇವಂ ನಿಬೋಧತ ಇತಿ

ಆ ಶುಕ್ಲ ಯಜುಸ್ಸು—

ಅಸಂಖ್ಯಾತಾಃ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಯೇ ರುದ್ರಾ ಅಧಿಭೂಮ್ಯಾಂ ॥119॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೮

ಶಿವನ ಕಾರುಣ್ಯದ [3]ಸು[3]ಲಭತೆಯಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಪರಿಸೂತ್ರದೊಳು ಹದ್ದು
ಚರುವಿನಾಸೆಗೆ ಸುಳಿವ
ಭರದ ಗಱಿ ವಾಯುವಾ ರಜವನೆಸಗೆ
ಧರೆಯೊಳದನೆಮ್ಮ ಶಂ
ಕರನರಸುಮಾಡಿದರು
ಕರುಣವಂ ಶಿವನ ನಚ್ಚಿನ ಸೌರದಿಂ

ಬಹು ಇತ್ಯಾದಿ. ೫೯

ಪಿಂದೆ ನಾಯಟ್ಟೆ ಶಿವ
ಮಂದಿರದ ಬಾವಿಯೊಳು
ಮುಂದುಗಾಣದೆ ಬಿಳ್ದು ಸಾಯಲಮಮಾ
[4]ಪಂ[4]ದಿಗೆ ಗಣತ್ವವಿ
ತ್ತಿಂದುಶೇಖರಕರುಣ
ದಂದವಂ ಲೈಂಗಪೌರಾಣೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಪುರಾ ತು ಸೂಕರಃ ಕಶ್ಚಿಚ್ಛ್ವಾನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಯಾತ್ಪಥೇ
ಪ್ರಸಂಗಾಚ್ಛಿನ್ನದೇಹೀ ತು ಶಿವತೀರ್ಥೇಽವಗಾಹ್ಯ ಚ ॥120॥

---

[1] ನಿಯ್ಯ (ಖಗ) [2] ರೀಯ (ಖಗ) [3] ಶು (ಕ) [4] ಹಂ (ಗ)

ಮೃತಸ್ಸ್ವಯಂ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠಾ ಗಾಣಾಪತ್ಯಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥121॥

ಒಂದೂವರೆ. ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೦

ಮೃಗಧ್ಯಾನವೆತ್ತಲಱಿ
ವಗೆ ವೊಗವದೆತ್ತಲಗಿ
ದಗಿದು[1]ರಿ[1]ವಡೆವ ಬಿಲ್ವವತ್ತವೆತ್ತಂ
ಅಂಗಜೇಶನಿರವೆತ್ತ
ವೊಗೆವ ಶಿವರಾತ್ರಿಯೆ
ತ್ತಗಣಿತವವಂಗೆತ್ತ ಪದವೆಂಬಿದಂ

ಸ್ಕಂದಾದಿ ಪುರಾಣಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ ೬೧

ಸಲೆಯಾ ಹರಪ್ರಹರ
ಯೆಲೆಯೆಂದು ಸುವ್ಯಾಧ
ಕೊಲಲಿಕೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳನೊಮ್ಮೆಯುಂ
ಒಲಿದು ಹರನಾಮವಂ
ಗೆಲೆ ನೆನೆದನೆಂದು ಗಣ
ನೆಲೆ ಪದವದಾದುದಂ ಸೌರಾದಿ[2]ಯಿಂ[2]

ಆಹ[3]ರ[3] ಪ್ರಹರೇತ್ಯಾದಿನಾಮಸಂಕೀರ್ತನಂ ಸದಾ
ಕರೋತಿ ತೇನ ಪುಣ್ಯೇನ ದುಷ್ಕೃತಂ ಭಸ್ಮಸಾತ್ಕೃತಮ್ ॥122॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೨

ಕಳಲರ್ಥವಂ ನೋಡ
ಲೆಳಸಿ ಶಿವನಿಳಯದೊಳು
ಕಳಿವ ದೀವಿಗೆಯನೆಸಗಿದ ಖಳಂಗೆ
ಕೆಳೆಯತನಮುಮನರ್ಥ
ಕುಳದೊಡೆಯತನಮನ
ಗ್ಗಳವಿತ್ತುದಂ ಶಿವರಹಸ್ಯಾದಿಯಿಂ

ಯಾವದ್ದೀಪೋ ಗತಪ್ರಾಯೋ ವರ್ತಿಚ್ಛೇದಾದ್ಭವೇತ್ಕಿಲ
ತಾವತ್ತೇನ ದಶಾ ದತ್ತಾ ದ್ರವ್ಯಾನ್ವೇಷಣಕಾರಣಾತ್ ॥123॥

ವೃತ್ತ॥ ಸಖ್ಯಂ ಚ ದಿಕ್ಪಾಲಪದಂ ಚತುರ್ಥಮ್
ಧನಾಧಿಪತ್ಯಂ ಚ ದಿವೌಕಸಾಂ ಸಃ

---

1 ಗಿ (ಗ) 2 ಯಂ (ಕ) 3 ರೇ (ಗ)

ಲಬ್ಧ್ವಾಧಿವತ್ಯಂ ತದನಿಂದ್ಯಕೀರ್ತಿಃ
ಸುಖಂ ಬಭೂವಾಪ್ರತಿಮಪ್ರಭಾವಃ॥

ಇವೆರಡು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೩

ತಾತನಂ ಕೊಂದು ನಿಜ
ಮಾತೆಯೊಡನಿರ್ದ ಮಾ
ಪಾತಕಂ ಕೋಳಾಹಳಾಂ[1]ಕ[1] ಕುಡಿಯುಂ
ಶ್ರೌತವನದೊಳು ಭಕ್ತಿ
ಗಾತನಂತಿರೆ ಮುಕ್ತಿ
ಯೋತುದೆಂದಾ ಮುಕ್ತಿಖಂಡಾದಿಯಿಂ

ಪುರಾ ಕೋಳಾಹಳೋ ನಾಮ ವೃಷಲೋ ವಿಧಿಚೋದಿತಃ
ಕಾಮೇನ ಪೀಡಿತಃ ಸ್ವಸ್ಯ ಪಿತರಂ ಪಂಕಜೇಕ್ಷಣಃ ॥124॥
ಹತ್ವಾ ಮಾತರಮಾದಾಯ ಗತ್ವಾ ಮೋಹೇನ ಕೇಶವಃ
ವೇದಾರಣ್ಯೇ ಯಥಾ ಕಾಮಂ ಚರಿತ್ವಾ ಮರಣಂ ಗತಃ ॥125॥
ಪ್ರನಷ್ಟಪಾಪಃ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ವೇದಾರಣ್ಯಪತೇರ್ಮಮ
ಪ್ರಸಾದಾದೇವ ವೇದಾಂತಜ್ಞಾನಂ ಲಬ್ಧ್ವಾಮೃತೋಽಭವತ್ ॥126॥

ಇವು ಮೂರು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೪

ಶಿವಲಿಂಗಧಾರಣಂ—

ತ್ರಿ[2]ಸ[2]ಹಸ್ರಪಾರ್ವರಸು
ವಸುಗಳಂ ಕೊಂಡ ಸಾ
ಹಸಿ ವೇಶಿ ತಿರು[3]ಕಾ[3]ಳತಿಯ ಪುರದೊಳು
ಭಸಿತಾಂಗಿಗೋತವಳು
ಬೆಸ[4]ಕೆ[4]ಯ್ದುದಕ್ಕುಮಾ
ವಸದ ಪದವಾಯ್ತೆಂದ ಸ್ಕಂದೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಯಜ್ಞವೈಭವಖಂಡಂ—

ಪುರಾ ಕಾಚಿತ್ಕುಲಾಲಸ್ತ್ರೀ ಬಭೂವಾತೀವ ಸುಂದರೀ
ಸಾ ಸಹಸ್ರತ್ರಯಂ ಹತ್ವಾ ವಿಪ್ರಾಣಾಮರ್ಥವಾಂಛಯಾ ॥127॥
ಶ್ರೀಕಾಳಹಸ್ತೀಶಪುರೇ ಸಕಿಲ್ಬಿಷಾಮಾಪೇಶ್ವರಂ
ಪ್ರಾಪ್ತವತಿ ಚ ಶೋಭನಂ ತದಂಗ ಸಂಶ್ಲೇಷಜಪುಣ್ಯ ॥128॥

---

1 ತ (ಕ) 2 ಸಾ (ಖ) 3 ಕೋ (ಕ) 4 ಗೆ (ಗ)

ಗೌರವಾದ್ವಿಸಷ್ಟಪಾಪಾ ತ್ರಿಪುರಾರಿಮಭ್ಯಗಾತ್ ||129||

ಇವೆರಡು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೫

ಶಿಶುಗಳಾಟದೊಳು ಮಱ[3]
ದೆಸಗೆ ಲಿಂಗ[1]ವಿ[1]ದೆಂದು
ಪಸರಿಸಿ ಮ[2]ರ[2]ಲ್ಮಣ್ಣಿನಿಂದರ್ಚಿಸಿ
ವಸುಧೇಶಕುಲದೊಳುದ
ಯಿಸಿ ಧರಣಿಯಾಳ್ದುಮಾ
ವಸಥಪುರವರ್ಗೆಂದ ಸೌರಾದಿಯಿಂ

ಕ್ರೀಡಂತಿ ಶಿಶವೋ ಯತ್ರ ಲಿಂಗಂ ಕೃತ್ವಾ ಯಜಂತಿ ಯೇ
ಸೈಕತಂ ಮೃಣ್ಮಯಂ ವಾಽಪಿ ತೇ ಭವಂತ್ಯೇವ ಭೂಭುಜಾಃ ||130||

ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವಧರ್ಮಂ—

ಪಾಂಸುನಾ ಕ್ರೀಡಮಾನೋಽಪಿ ಲಿಂಗಂ ಕೃತ್ವಾ ತು ಯೋ ನರಃ
[3]ಪ್ರೀತ್ಯಂ[3]ತೇ ಲಭತೇ ರಾಜ್ಯಂ ಸುಸಂಪನ್ನಮಕಂಟಕಮ್ ||131||

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಬಾಲಾಶ್ಚ ಲೋಷ್ಟೇನ ಶಿವಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಮೃದಾಪಿ ವಾ ಪಾಂಸುಭಿ
ರಾದಿದೇವಮ್
ಗೃಹಂ ಚ ತಾದೃಗ್ವಿಧಮಸ್ಯ ಶಂಭೋಃ ಸಂಪೂಜ್ಯ ರುದ್ರತ್ವಮವಾ
ಪ್ನುಯುಶ್ಚ ||132||

ಇವು ಮೂಱು ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೬

ಕೇಳಿಯೊಳಗೊಮ್ಮೆಮ್ಮ
ಶೂಲಿಯಾಲಯಗೆಯ್ದ
ಧೂಳಿಯನಿತನಿತು ಕಾಲದೊಳುವಗಜಾ
ಲೋಲನಿ[4]ರ್ಪ[4]ಲ್ಲಿಯಾ
ಬಾಲನಿ[5]ರ್ಪ[5]ನು[6]ವೆಂ[6]ದ
ಶೈಲಾದಿಯೊರೆದ ಶಿವಧರ್ಮೋಕ್ತಿ[7]ಯಂ[7]

ಕ್ರೀಡಮಾನೋಽಪಿ ಯಃ ಕುರ್ಯಾದ್ಬಾಲಭಾವೇ ಶಿವಾಲಯಮ್
ರುದ್ರಲೋಕೇ ಭವೇತ್ತಸ್ಯ ವಿಮಾನಂ ಸಾರ್ವಕಾಮಿಕಮ್ ||133||

---

[1] ದಿ (ಗ) [2] ಳ (ಕ) [3] ಪ್ರೇತ್ಯಾಂ (ಗ) [4] ಪ್ಪ (ಕ) [5] ಪ್ಪ (ಕ) [6] ವೊಂ (ಕ)
[7] ಯಿಂ (ಕ)

ಇತ್ಯಾದಿ. ೬೭

ಹರನೆಂದು ಮ[1]ಣ[1]ಲ್ಗಳಂ
ನೆರಪಿ ಹೋಮದ ಗೋವು
ಗಳಿಱಯೆ ನಿಂದಿ[2]ಸೆ[2] ತಂದೆಯಂ ಕೊಂದಿರೆ
ಪರಮ ಚಂಡಂಗೆ ಭಾ
ಸುರ ಗಣತ್ವವನೆಯ್ದೆ
ಕರುಣ ಪ್ರಸಾದವಿತ್ತರಸುತನವಂ

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಂದಾದಿ ಪುರಾಣಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪ್ರಸಿದ್ಧಂ ೬೮

ವಸುಧಾರೆಯಿಟ್ಟ್ವ[3]ರ್ಗ[3]
ಳೆಸೆವನುಸುರಲದೆಲ್ಲಿ
ಬಿಸಿಲಲಿ[4]ರ್ದ[4]ಱಲು ಹತ್ತಿದ ಲಿಂಗಕೆ
ಬಿನುಸು[5]ಯಿದು[5] ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿ
ಪೊಸೆದೆಱತದ ಕಣ್ಣಪನ
ಡೆಸೆಯನಾ ಶಿವರಹಸ್ಯವದೆಂದುದಂ

ಬಹುವಾಕ್ಯಂ ೬೯

ಉದಯಕಾಲದೊಳೊಮ್ಮೆ
ಪೊದವಿ ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ
ಮುದದಿ ಬೆಸಕೆಯ್ಯಲಖಿಳೂರ್ವರೆಯಿದಂ
ಪದೆದು ನಾನಾವಿಧ[6]ದೆ[6]
ಪುದಿದ ಬೆಳೆವೆರಸಿತ್ತ
ದದಕಧಿಕವೆಂದ ಶಿವಧರ್ಮೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಪ್ರಾತರುತ್ಥಾಯ ಯೋ ಲಿಂಗಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪೂಜಯತೇ ಸಕೃತ್
[7]ಸ[7]ಪೂರ್ಣಾಂ [8]ಮೇದಿನೀಂ[8] ದತ್ವಾ ಯತ್ಫಲಂ ತದವಾಪ್ನುಯಾತ್
॥134॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೦

ದಿನವೊಂದಱೊಳು ಶಿವಾ
ರ್ಚನಮನೆಸಗಿದವ[9]ಳ್ಗೆ[9]
ಯನುಮಿಷರ ನಡುವೆ ಸಾವಿ[10]ತ್ರೀಪದಂ[10]

---

1 ಥ (ಕ) 2 ಸಿ (ಕ) 3 ಗೆ (ಗ) 4 ದ್ದ (ಗ) 5 ಯ್ದು (ಖಗ) 6 ದಿ (ಕ) 7 ಸು (ಖಗ) 8 ಪ್ರೂರ್ಣಾವೀಂ (ಖಗ) 9 ಗ್ಗೆ (ಕ) 10 ತ್ರಿಪದವಂ (ಕ)

ಮನಸಿಜಾರ್ದನನೊ[1]ಲಿದು[1]
ವಿನುತ ಸೌಖ್ಯವನಿತ್ತ
ಘನವನಾ ಸೌರಾದಿ ಪೌರಾಣದಿಂ
ಶಿವರಹಸ್ಯದ[2]ಲೂ[2] ಉಂಟು [3]ಹ ಲವು ವಾಕ್ಯಂ. ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೧

ತರತರದ ಭುವನದೊಳು
ನೆರೆದ ಜೀವರನೆಯ್ದೆ
[4]ಕೊ[4]ಱೆದರಿದು ಉರುಪಿದಾತನ ಪಾತಕಂ
ಹರ ಹರ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ
ಚರಣ ಪೂಜನದಿಂದೆ
ಹರೆದು ಗಣಪದವೆಂದ ಲೈಂಗಾದಿಯಿಂ

ಹತ್ವಾ ಭಿತ್ವಾ ಚ ಭೂತಾನಿ ಹುತ್ವಾ ಸರ್ವಮಿದಂ ಜಗತ್
ಯಜೇದೇಕಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ನ ಸ ಪಾಪೈಃ ಪ್ರ[5]ಲೀಯ[5]ತೇ ॥135॥
ಕೃತ್ವಾ ತು ಸುಮಹತ್ಪಾಪಂ ರುದ್ರಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯಯಂತಿ ಯೇ
ಮುಚ್ಯಂತೇ ಪಾತಕೈಃ ಸರ್ವೈಃ ಪದ್ಮಪತ್ರಮಿವಾಂಭಸಾ ॥136॥

ಇವೆರಡು. ಇದ[6]ಕ್ಕೆ ಆ[6]ದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಸಂಚಿತಂ ಜನ್ಮಸಾಹಸ್ರೈಃ ಪಾಪಂ ಮೇರೂಪಮಂ ಯದಿ
ಕರೋತಿ ಭಸ್ಮ[7]ಸಾದ್ಭ[7]ಕ್ತಿಃ ಶಂಭೋರಮಿತತೇಜಸಃ ॥137॥
ಕುರ್ವನ್ನಪಿ ಸದಾ ಪಾಪಂ ಸಕೃದೇವಾರ್ಚಯೇಚ್ಛಿವಮ್
ಲಿಪ್ಯತೇ ನ ಸ ಪಾಪೈಸ್ತು ಯಾತಿ ಮಾಹೇಶ್ವರಂ ಪದಮ್ ॥138॥

ಇವೆರಡು ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವಧರ್ಮಪುರಾಣಂ—

ಭವಭಕ್ತ್ಯಾ ಸುಪೂತಾತ್ಮಾ ಯದ್ಯಪಿ ಸ್ಯಾತ್ಸಪಾಪಕೃತ್
ಶಿವಲೋಕೇ ವಸೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಶಿವವತ್ಸಂವೃತೋ ಗಣೈಃ ॥139॥

ಇವೈದು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೨

ಶಿವಲಿಂಗಧಾರಣೆಯ ಮಹಾತ್ಮೆ ಸರ್ವರಿಗೆಯೂ ಧರಿಸಲು ವಿಧಿಯೆಂಬುದನು ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಹರಿಯಜಸುರಪಾದಿ
ನೆರವಿ ದೇವರು ಶಿವನ
ವರಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಬಿಡದೆ

---

[1] ಲ್ದು (ಖಗ) [2] ಲು (ಖಗ) [3] ಫ (ಖ) [4] ತೊ (ಖ) [5] ಲಿಪ್ಯ (ಖಗ) [6] ಕ್ಕಾ (ಕ) [7] ನಾ ಭ (ಕ)

ಸಿರಿ ವಾಣಿ ಮೊದಲಾದ
ಪರಿಪರಿಯ ಸಂಪದವ
ಧರೆಯಜೀಯಿಯೆ ಪಡೆದುದಂ ಋಗ್ವೇದದಿಂ

ತವ ಶ್ರಿಯೇ ಮರುತೋ ಮರ್ಜಯಂತ ರುದ್ರ ಯತ್ತೇ ಜನಿಮ ಚಾರು ಚಿತ್ರಂ
ಪದಂ ಯದ್ವಿಷ್ಣೋರುಪಮಂ ನಿಧಾಯಿ ತೇನ ಪಾಸಿ ಗುಹ್ಯಂ ನಾಮ ಗೋನಾಮ್ ॥140॥

ಇದಕ್ಕೆ ಪಾರಾಶರಪುರಾಣಂ—

ರೌದ್ರಂ ಲಿಂಗಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುರ್ಗೋನಾಂ ಗುಹ್ಯಂ ಶಿಲಾಮಯಮ್
ಚಾರು ಚಿತ್ರಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನ್ ಪರಮಂ ಪದಮ್ ॥141॥
ಮಾ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮಾಖ್ಯಾತಾ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಸ್ತು ವಲ್ಲಭಾ
ಯಸ್ಯ ಲಿಂಗಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಸ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವಚೇತನೈಃ ॥142॥
ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸರ್ವಜಗತ್ಕರ್ತಾ ಯಸ್ಯ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೇನ ತು
ಭಾರತೀಮಾಪ್ತವಾನಾಶು ಸ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವಚೇತನೈಃ ॥143॥
ಯಸ್ಯ ಲಿಂಗಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಸ್ವಭರ್ತುರ್ವಲ್ಲಭಾ ತಥಾ
ಶಚೀದೇವೀ ಸ್ತ್ರಿಯಶ್ಚಾನ್ಯಾಃ ಸ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವಚೇತನೈಃ ॥144॥
ಯಸ್ಯ ಲಿಂಗಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಮರುತಃ ಸಕಲಾ ಅಪಿ
ಲಬ್ಧವಂತಃ ಶ್ರಿಯಂ ಪೂರ್ಣಾಂ ಸ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವಚೇತನೈಃ ॥145॥ ೭೩

ಇವೈದು ಗ್ರಂಥ. ಇತ್ಯಾದಿ.

ಶಿವದೀಕ್ಷಿತರು ಶುದ್ಧ
ರವರ ಹೃದಯದೊಳೀಶ
ನವಿರಳ ಜ್ಯೋತಿಯಂತೆಸೆವುತಿಹನೂ
ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದಾ
ಭವಿಪಾಪಿಯಸ್ಪೃಶ್ಯ
ನವನೆಂದಪಾಪಕಾಶಿನಿಯೆಂದುದಂ

ಶ್ರೀರುದ್ರಂ—

'ಯಾ ತೇ ರುದ್ರ ಶಿವಾ ತನೂರಘೋರಾऽಪಾಪಕಾಶಿನೀ'

ಇದಕ್ಕೆ ಮಹಾಸ್ತೋತ್ರಂ—

ಅಪಾಪಕಾಶೀತಿ ವಪುಃ ಶ್ರುತಂ ತೇ ಶಿಷ್ಟಾಃ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾ ಭಗವನ್ನಪಾಪಾಃ
ಅತಸ್ತ್ವದೀಯಾನಪಪಾಯಭಕ್ತಾನನ್ಯಾನಶಿಷ್ಟಾನಿತಿ ನಿಶ್ಚಿನೋಮಿ॥146॥ ೭೪

ಇತ್ಯಾದಿ.

ಶಿವನಿಂ ಘನಂಗಳಿವೆ
ಶಿವಲಿಂಗವಂ ಮುಟ್ಟ
ದಿವೆ ಜನನ ವೈದ್ಯವೆನ್ನೀ ಕೈಗಳಿ
ಯಿವೆಯೆಂದು ತನ್ನ ಹ
ಸ್ತವನೋವಿ ಪೊಗಳ್ವ ನಿಜ
ಶಿವಭಕ್ತಿರತಿಯ ಋಗ್ವೇದಾರ್ಥವಂ

ಆ ಋಗ್ವೇದಂ—

'ಅಯಂ ಮೇ ಹಸ್ತೋ ಭಗವಾನಯಂ ಮೇ ಭಗವತ್ತರಃ
ಅಯಂ ಮೇ ವಿಶ್ವಭೇಷಜೋ ಽಯಂ ಶಿವಾಭಿಮರ್ಶನಃ ‖147‖

ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೫

ಎನಗೆ ತಾಯುಂ ತಂದೆ
ಯೆನಗೆನ್ನ ಜೀವನವಿ
[1]ದ[1]ನಗೆ ಲಿಂಗವಿದಿರ್ದ ಹಸ್ತ[2]ವಿ[2]ಲ್ಲಿ
ವಿನಯದಿಂದಗಲದನು
ದಿನವಿರ್ಪುದೆಂದು ಋ
ಕ್ಕನುನಯದೊಳೀಶಂಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿತಂ

ಆ ಋಗ್ವೇದಂ—

ಅಯಂ ಮಾತಾಽಯಂ ಪಿತಾಽಯಂ ಜೀವಾತುರಾಗಮತ್
ಇದಂ ತವ ಪ್ರಸರ್ಪಣಂ ಸುಬಂಧವೇಹಿ ನಿರೀಹಿ ‖148‖

ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೬

ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿ ಶಿವಂ
ಬ್ರಹ್ಮವೆಂಬುದು ಲಿಂಗ
ವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ ಪವಿತ್ರವದನು
ಕರ್ಮಿಗಳುವೆಯ್ದರದ
ನಿರ್ಮಲರು ಧರಿಸಿರ
ಲ್ಕೆಮ್ಮ ಶಿವನಹರೆಂದ ಋಗ್ವೇದವಂ

ಆ ಋಗ್ವೇದಂ—

ಪವಿತ್ರಂ ತೇ ವಿತತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ಪ್ರಭುರ್ಗಾತ್ರಾಣಿ ಪರ್ಯೇಷಿವಿಶ್ವತಃ
ಅತಪ್ತತನೂರ್ನತದಾಮೋ ಅಶ್ನುತೇ ಶೃತಾಸ ಇದ್ವಹಂ ತಸ್ತತ್ಸಮಾಶತ ‖149‖

---

1 ರೆ (ಗ) 2 ದ (ಖ)

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಾಂದಂ—

ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿರೀಶೋ ವೈ ಬ್ರಹ್ಮೈತಲ್ಲಿಂಗಮುಚ್ಯತೇ
ಪವಿತ್ರಂ ತದ್ಧಿ ವಿಖ್ಯಾತಂ ತತ್ಪ್ರಭುರ್ವಿಶ್ವತಃ ಸ್ವಯಮ್ ॥150॥
ತತ್ಸಂಪರ್ಕಾತ್ಪವಿತ್ರತ್ವಂ ಗಾತ್ರಾಣಿ ಕುರುತೇ ಸ್ವಯಮ್
ಅತಪ್ತತನುರಜ್ಞೋ ವೈ ಆಮಃ ಸಂಸ್ಕಾರವರ್ಜಿತಃ ॥151॥
ದೀಕ್ಷಯಾ ರಹಿತಸ್ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಾಪ್ನುಯಾಲ್ಲಿಂಗಮುತ್ತಮಮ್
ಶಿವಧರ್ಮಾಶ್ರಿತಾಃ ಶಾಂತಾಃ ಶಿವಾರ್ಚನಪರಾಯಣಾಃ ॥152॥
ಯೇ ವಹಂತಸ್ಸದಾಲಿಂಗಂ ತೇ ಯಾಂತಿ ಪರಮಂ ಪದಮ್
ಅನ್ಯಥಾ ನಹಿ ಮಾಂ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಶಕ್ಯಂ ದೇವಿ ತಥಾ ಶ್ರುತಿಃ ॥153॥

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಶೀಖಂಡಂ—

ಶಸ್ತಂ ವಿಪಾಪಂ ಪರಮಂ ಗಗನಂ ದೇಹಸಂಸ್ಥಿತಮ್
ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾತೀತಂ ತತ್ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಚಕ್ಷತೇ ॥154॥
ಪತನಾತ್ತ್ರಾಯತೇ ಯಸ್ಮಾದತೀವ ನರಕಾರ್ಣವಾತ್
ಯತ್ಪವಿತ್ರಂ ಪವಿತ್ರಾಣಾಂ ತಲ್ಲಿಂಗಂ ಜ್ಯೋತಿರೈಶ್ವರಮ್ ॥155॥
ತತ್ಸಂಪರ್ಕಾತ್ಪವಿತ್ರತ್ವಂ ಗಾತ್ರಾಣ್ಯತ್ಪರಿಯೇಷಿ ವೈ
ತದೇತತ್ಪರಮಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗಂ ದೇವಿ ತ್ವದಾತ್ಮಕಮ್ ॥156॥
ಶಿವಾನಂದಂ ಪರಂಧಾಮ ಮಪ್ರಾಪಮಕೃತಾತ್ಮಭಿಃ
ಯೇ ಸಂಶ್ರಿತಾಸ್ಸದಾ ಲಿಂಗಂ ಯೇ ವಹಂತಃ ಸದಾಽಽದರಾತ್ ॥157॥
ತೇ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿ ಸರ್ವೇಶಂ ಮಾಮೇವಾತ್ರ ನ ಸಂಶಯಃ

ಎಂಟೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೭

ಈ ಲಿಂಗವಂ ಭಜಿಪು
ದೇ ಲಿಂಗವಂ ನೆನೆವು
ದೇ ಲಿಂಗವಂ ಬಿಡದೆ ಧರಿಸಿರ್ಪುದು
ಈ ಲಿಂಗವಿಡಿದು ದೇ
ವಾಳಿಗಳು ಪಿತೃಜನರು
ಶೂಲಾಂಕರೆನಿಸಿರ್ದಥರ್ವಣವದಂ

ಅಥರ್ವಣವೇದಂ—

ತಮೀಶಾನಂ ಪುರುಷಂ ದೇವಮೀಡ್ಯಂ ರುದ್ರಂ ಧಾತಾರಂ ಪ್ರಾಣೇಷ್ಟಮ್
ತನ್ನಾಮ್ನಸಂ ಲಿಂಗಮಾಹುಃ ರುದ್ರೇ ರುದ್ರ ಏಕತ್ವಮಾತ್ ॥158॥
ತದೇತದುಪಾಸಿತವ್ಯಂ ತದ್ವಾಗ್ವೈತು ತದೇವ ಗ್ರಹಣಮ್
ಅಯಂ ಪಂಥಾ ವಿತತ ಉತ್ತರೇಣ ಯೇನ ಯಾಂತಿ ದೇವಾಃ ॥159॥

ಯೇನ ಋಷಯೋ ಯೇನ ಪಿತರಃ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿ ಪರಮಂ ಪದಮ್

†ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೮

ಕರದಲ್ಲಿ ಉರದಲ್ಲಿ
ಕೊರಲಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷದೊಳು
ಶಿರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರಾದಿಯಲ್ಲಿ
ಹರಿಮುಖ್ಯರಾದಖಿಳ
ಸುರರೆಲ್ಲ ಲಿಂಗವಂ
ಧರಿಸಿರ್ಪರೆಂದ ಶಿವವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಂ

ವಾತೂಲ ತಂತ್ರಂ—

ಧಾರಯೇದ್ಯಸ್ತು ಹಸ್ತೇನ ಲಿಂಗಾಕಾರಂ ಶಿವಂ ಸದಾ
ತಸ್ಯ ಹಸ್ತಸ್ಥಿತಂ ವಿದ್ಧಿ ಮತ್ಪದಂ ಸಂಪದಾಂ ಪದಮ್ ॥160॥
ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಸುರೇಶಾದಿದೇವತಾಃ ಪರಯಾ ಮುದಾ
ಶಿರೋಭಿರ್ಧಾರಯಂತ್ಯೇತೇ ಶಿವಲಿಂಗಮಹರ್ನಿಶಮ್ ॥161॥
ಅಷ್ಟಪಾದಾದಯಃ ಸರ್ವಾಶ್ಶೈಕ್ತ್ರಯಃ ಸರ್ವದಾ ಮುದಾ
ಧಾರಯಂತ್ಯಳಿಕಾಗ್ರೇಷು ಶಿವಲಿಂಗಂ ಚ ಸಾದರಮ್ ॥162॥
ವಿನಿರ್ಭಿದ್ಯ ತಥಾ ಗಾತ್ರಂ ವಿವರೇ ಲೋಹಪಾತ್ರಕೇ
ಶಿವಲಿಂಗಂ ವಿನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಪೂಜಯಂತಿ ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥163॥
ಕಂಠೇಷು ಹರಕಂಠಾದಿಮುನಯೋ ಮನವಸ್ತಥಾ
ಸರ್ವದಾ ಶಿವಲಿಂಗಂ ತು ಧಾರಯಂತಿ ಯಜಂತಿ ಚ ॥164॥

ಇದಕ್ಕುಮಾಮಾಹೇಶ್ವರಸಂವಾದದಲ್ಲಿ—

ಉತ್ತಮಾಂಗೇ ಗಳೇ ವಾಪಿ ಕಕ್ಷೇ ವಕ್ಷಸ್ಥಲೇಽಪಿ ವಾ
ತಥಾ ಹಸ್ತತಲೇ ವಾಪಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಂ ಧರೇತ್ಸುಧೀಃ ॥165॥
ಉತ್ತಮಾಂಗೇ ಗಳೇ ಕಕ್ಷೇ ಸರ್ವದಾ ಧಾರಯೇಚ್ಛಿವಮ್
ಮೂತ್ರಾದ್ಯುತ್ಸರ್ಜನೇ ಯಾನೇ ಭೋಜನೇಽಪಿ ಸದಾ ಶುಚಿಃ ॥166॥
ಗಚ್ಛನ್ ತಿಷ್ಠನ್ ಸ್ವಪನ್ ಜಾಗ್ರನ್ನುನ್ಮಿಷನ್ನಿಮಿಷನ್ನಪಿ
ಶುಚಿರ್ವಾಪ್ಯಶುಚಿರ್ವಾಪಿ ಲಿಂಗಂ ಸರ್ವತ್ರ ಧಾರಯೇತ್ ॥167॥
ನಾಭೌ ಚ ಹೃದಯೇ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಸು ಸರ್ವದಾ
ಶ್ರೀಲಿಂಗಧಾರಣಂ ಕುರ್ಯಾದ್ದೇವಿ ನಿತ್ಯಂ ಮಮ ಪ್ರಿಯಮ್ ॥168॥
ನಾಭೇರಧೋ ಲಿಂಗಧಾರೀ ಪಾಪಾತ್ಮಾ ಚ ಸ ಉಚ್ಯತೇ
ನಾಭ್ಯೂರ್ಧ್ವೇ ಲಿಂಗಧಾರೀ ಚ ಸೌಭಾಗ್ಯಜ್ಞಾನವರ್ಧನಃ ॥169॥

---

† ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು (ಖ,ಗ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಶಿವಭಕ್ತನೇ ಉತ್ತಮ ಪಾತ್ರಂ' ಎಂದಿದೆ.

ಅಪವರ್ಗೇಚ್ಛುರೀಶಾನಂ ಗಳೇ ಭಕ್ತಿಪರಾಯಣಃ
ಈಶ್ವರೇಣಾವಿನಾಭಾವಸಂಬಂಧಂ ಕರ್ತುಮಾತ್ಮನಃ ॥170॥
ಮೂರ್ಧ್ನಿ ವಾ ಧಾರಯೇಲ್ಲಿಂಗಂ ನ ಕದಾಚಿದ್ವಿಯೋಜಯೇತ್
ಈಶಾನಂ ನಿತ್ಯಸಂಯೋಗಪರಯಾ ನಿಜನಿಷ್ಠಯಾ ॥171॥
ವಕ್ತ್ರೇ ವಾ ಧಾರಯೇಲ್ಲಿಂಗಂ ಮತ್ಸ್ವಭಾವಂ ವಿಭಾವಯೇತ್
ತಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಹಿತೇ ಕಿಂಚಿನ್ನೋಚ್ಛಿಷ್ಟಮಿತಿ ನಿಶ್ಚಿತಮ್ ॥172॥
ಅಧಮಾಧಮಯುಕ್ತಾನಾಂ ಪಾಪಿನಾಂ ಚಾಭಿಚಾರಿಣಾಮ್
ಯಮಲೋಕೋ ನ ವಿದ್ಯೇತ ಸದಾ ವೈ ಲಿಂಗಧಾರಿಣಾಮ್ ॥173॥

ಇವು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಇತ್ಯಾದಿ. ೭೯

ಶಿವಭಕ್ತನೇ ಉತ್ತಮಪಾತ್ರ. ವಿಪ್ರನಧಮಪಾತ್ರನೆಂಬುದಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಅವನಿ ಮೊದಲಾದ ದಾ
ನವನೀಶಭಕ್ತನಿರೆ
ಭವಿ ದ್ವಿಜರ್ಗೀಯೆ ಫಲವಳಿದು ಪೋಲೆ
ಅವಿಚಾರಿ ದಾನಿ ನರ
ಕವನೆ[1]ಯ್ದೆ[1]ಸವಿವುದಂ
ರವಿ ಪೇಳ್ದ ಸೌರಾದಿಪೌರಾಣದಿಂ

ಶಿವಭಕ್ತಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ಯಚ್ಚಾನ್ಯಸ್ಮೈ ಪ್ರದೀಯತೇ
ನಿಷ್ಫಲಂ ತದ್ಭವೇದ್ದಾನಂ ನರಕಂ ಚ ಪ್ರಪದ್ಯತೇ ॥174॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೦

ಶ್ರುತಿಗಣನೆ ವಿಧದಾನ
[2]ತಾ[2]ತಿಯೊಳಿಹದಂಗಳೆನಿ
ಪತಿತುಚ್ಛವಾ ತ್ರಿವಿಧದಾನವುಳಿದು
ಜಿತಪುರನವರ್ಗಿತ್ತ
ನುತ ವಿಮಲ ದಾನವ
ಪ್ರತಿಮ ಮುಕ್ತಿದವೆಂದ ನಿ[3]ರ್ಣ[3]ಯುವದಂ

ನಿ[4]ತ್ಯಂ[4] ನೈಮಿತ್ತಿಕಂ ಕಾಮ್ಯಂ ವಿಮಲಂ ಚ ಚತುರ್ವಿಧಮ್
ದಾನಂ ಪಾತ್ರೇ ಪ್ರದಾತವ್ಯಂ ನಾಪಾತ್ರೇಽಪ್ಯಣುಮಾತ್ರಕಮ್ ॥175॥

---

1 ಯಿಂದೆ (ಕ) 2 ರ (ಖಗ) 3 ರ್ಣ (ಗ) 4 ತ್ಯ (ಕ)

ತಸ್ಮಾದ್ದಾನಾಯ ಸತ್ಪಾತ್ರಂ ವಿಚಾರ್ಯೈವ ಪುನಃ ಪುನಃ
ಹರಸ್ಯ ಪ್ರೀಣನಾರ್ಥಂ ಚ ಶಿವಭಕ್ತಾಯ ದೀಯತೇ ॥176॥
ದಾನಂ ತದ್ವಿಮಲಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಕೇವಲಂ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಮ್
ತಸ್ಮಾತ್ಪಾತ್ರತಮಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಶಿವಭಕ್ತಮಕಲ್ಮಷಮ್ ॥177॥
ತಸ್ಮೈ ಸರ್ವಂ ಪ್ರದಾತವ್ಯಮಕ್ಷಯಂ ಫಲಮಿಚ್ಛತಾ

ಇವು ಮೂಱುವರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಸಾರಂ—

ಸಕೃಲ್ಲಿಂಗಾರ್ಚಕೇ ದತ್ವಾ ಸುವರ್ಣಂ ಚಾಣುಮಾತ್ರಕಮ್
ದೇವೇಭ್ಯಃ ಪೂಜ್ಯತೇ ಸಮ್ಯಗ್ಗಣಮುಖ್ಯೋ ಗಣೇಶ್ವರಃ ॥178॥
ಸಕೃಲ್ಲಿಂಗಾರ್ಚಕೇ ದತ್ವಾ ವಸ್ತ್ರಮಾತ್ರಂ ಯದೃಚ್ಛಯಾ
ಏಕಚ್ಛತ್ರಂ ಲಭೇದ್ರಾಜ್ಯಂ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಮೇವ ಚ ॥179॥
ಸಕೃಲ್ಲಿಂಗಾರ್ಚಕೇ ದತ್ವಾ ಧೇನುಂ ಬಹುಪಯೋಧರಾಮ್
ರುದ್ರಲೋಕೇ ನಿವಸತಿ ಯಾವದ್ರೋಮಾಣಿ ತತ್ಪಶೋಃ ॥180॥
ಸಕೃಲ್ಲಿಂಗಾರ್ಚಕೇ ದತ್ವಾ ಭೂಮಿಂ ಗೋಷ್ಪದಮಾಶ್ರಿತಾಮ್
ಭೂಲೋಕಾಧಿಪತಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಶಿವೇನ ಸಹ ಮೋದತೇ ॥181॥

ಇವು ನಾಲ್ಕು ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೧

ಕುಲವೇದ ಪಾತ್ರವೆಂ
ದೊಲಿದೀಯೆ ದಾನವಾ
ಕುಲ ಗುಣಕ್ಕಹುದು ಶಿವಲಾಂಛನಕ್ಕೆ
ಹಲುಬದವರಿವರೆಂದು
ಚಲಿಸದೀಯಲು ಶಿವಂ
ಸಲೆ ಕೊಂಬನೆಂದ ಶಿವಧರ್ಮಾದಿಯಂ

ಗುಣವತ್ಪಾತ್ರಪೂಜಾಯಾಂ ವರಂ ಶಾಸನಪೂಜನಮ್
ಶಾಸನಂ ಪೂಜಯೇತ್ತಸ್ಮಾದವಿಚಾರಂ ಶಿವಾಜ್ಞಯಾ ॥182॥

ಇದಕ್ಕಾದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಮದ್ಭಕ್ತಃ ಸರ್ವದಾ ಸ್ಕಂದ ಶ್ವಪಚೋಽಪಿ ಮಮ ಪ್ರಿಯಃ
ನ ತಸ್ಮಾದಧಿಕಃ ಕಶ್ಚಿದ್ವಿದ್ಯತೇ ಪಾತ್ರಮುತ್ತಮಮ್ ॥183॥
ಸರ್ವಾಚಾರವಿಹೀನೋಽಪಿ ವರ್ಣಾಶ್ರಮವಿವರ್ಜಿತಃ
ಭಕ್ತಿಲೇಶಯುತಃ ಸ್ಕಂದ ಮತ್ಪ್ರಿಯೋ ನ ಗುಣಾಧಿಕಃ ॥184॥

ಇವೆರಡು.

ಲಿಂಗಿನೋ ಭೋಜಯೇತ್ಪಶ್ಚಾದ್ದ್ವಿಜಾಂಧಕೃಪಣಾನಪಿ

ಇ[1]ದು[1] ಕಾರಣಾಗಮಂ. ಇವು ಮೂಱುವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೨

ಇರೆ ಪಾತ್ರ ಶಾಸನಮ
ವೆರಡಱೊಳು ಪಾತ್ರವದ
ನಿರಿಸಿ ಶಾಸನ ಪೂಜೆಗೆಯ್ವುದಱಿಂವಂ
ಪರಿಕಿಸಲ್ಕಾಗ ಪುರ
ಹರನಾಜ್ಞೆಯ ವಿಚಾರ
ವರವೆಂದು ಪೇಳ್ದ ನಂದೀಶನೊರೆಯಿಂ

ಪಾತ್ರಶಾಸನಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಶಾಸನಂ ತು ವಿಶಿಷ್ಯತೇ
ತಸ್ಮಾಚ್ಛಾಸನಮೇವಾದೌ ಪೂಜ್ಯಂ ಯತ್ನಾಚ್ಛಿವೋ ಯಥಾ ॥185॥
ಅವಿಕಲ್ಪಮತಿಸ್ತಸ್ಮಾತ್ಪೂಜಯೇಚ್ಛಿವಶಾಸನಮ್

ಒಂದೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೩

ವರ ವಿಪ್ರ ಪಂಚಾಕ್ಷ
ನರಸಿಯುತ್ತಮೆ ಭೂತಿ
ಯೊರೆದನಾಮಿಕನನರ್ಚಿಸುತಲಸಘ
ಶರಣರವರಿವರೆನ
ಲ್ಕರಿದೆಲ್ಲರಿಂ ಪೂಜ್ಯ
ತರವೆಂದ ವಾಕ್ಯವಂ ಸ್ಕಂದಾದಿಯಿಂ

ದ್ವಿಜೋತ್ತಮೋ ವಾಪ್ಯಥ ಲೋಲುಪೋ ವಾ ನಾರ್ಯೋಽಪಿ ವಾ ಪುಲ್ಕಸಜಾಂತ್ಯಜೋ ವಾ
ವಂದ್ಯಸ್ಸದಾ ಸರ್ವಜನೈರ್ಮಹಾತ್ಮಾ ಶಿವಸ್ಯ ಪಾದಾಬ್ಜನಿವಿಷ್ಟಸತ್ತ್ವಃ ॥186॥

ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವಧರ್ಮಂ—

ಅಸಂಯತಃ ಸಂಯುತೋ ವಾ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಂ ಗತೋಽಪಿ ವಾ
ಯೋ ವಾ ಕೋ ವಾ ಶಿವೇ ಭಕ್ತಃ ಶಿವವತ್ಪಾತ್ರಮುತ್ತಮಮ್ ॥187॥
ಬಹುನಾತ್ರ ಕಿಮುಕ್ತೇನ ಶಿವಭಕ್ತಂ ತು ಭೋಜಯೇತ್
ಶಿವಭಕ್ತೋ ಯಥಾ ಭುಙ್ಕ್ತೇ ಸಾಕ್ಷಾದ್ಭುಙ್ಕ್ತೇ ಸದಾಶಿವಃ ॥188॥

ಇವೆರಡು. ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವಧರ್ಮಂ—

ಅಂತ್ಯಜೋ ವಾಧಮೋ ವಾಪಿ ಮೂರ್ಖೋ ವಾ ಪಂಡಿತೋಽಪಿ ವಾ
ಶಿವಭಾವಂ ಪ್ರಪನ್ನಶ್ಚೇತ್ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವಸುರಾಸುರೈಃ ॥189॥

ಇವು ನಾಲ್ಕು ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೪

---

[1] ದಾ (ಗ)

[1]ಹೊ[1]ಲೆಯನಾದಡೆಯವಂ
[2]ಹೊ[2]ಲೆಯನಲ್ಲೆಲೆ ಶಿವನ
ನೊಲಿದೊಮ್ಮೆ ನೆನೆಯಲಾ ಮಹಿಮನೊಡನೆ
ನಲಿದೊರೆವುದೊಡನಿರ್ಪು
ದಲಸದೊಡಪಡುವುದೊಡ
ನೊಲಿದುಂಬುದೆಂದ ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಯಂ

ಅಪಿ ವಾ ಯಶ್ಚಂಡಾಲಶ್ಶಿವೇತಿ ವಾಚಂ ವದೇತ್ತೇನ ಸಹ ಸಂವದೇತ್ತೇನ ಸಹ ಸಂವಿಶೇತ್ತೇನ ಸಹ ಸಂವಸೇತ್ತೇನ ಸಹ ಭುಂಜೀತ ತೇನ ಸಹ ಭುಂಜೀತೇತಿ ॥190॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೫

ಶಿವಭಕ್ತ[3]ರ್ಗೆ[3] ಸೂತಕಾದಿಗಳಿಲ್ಲೆಂಬುದಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯಿಂದೊಗೆದ
ಶಿವಪೂಜಕನ ತನುವ
ನವು ಪೊರ್ದಲಮ್ಮವಾ ಸೂತಕೌಘಂ
ತವೆಯೆಂದುವೆಂದ ಶ್ರೀ
ಶಿವರಹಸ್ಯ ಪ್ರಮುಖ
ಗವಿಬೃಹತ್ಕಾಲೋತ್ತರಾದಿಗಳೊಳು

ದೇವಾರ್ಚನಾದಿಕಂ ಕರ್ಮ ಕಾರ್ಯಂ ದೀಕ್ಷಾನ್ವಿತೈಃ ಸದಾ
ನಾಸ್ತಿ ಶಾವಂ ಯತಸ್ತೇಷಾಂ ಸೂತಕಂ ವಾ ಯತಾತ್ಮನಾಮ್ ॥191॥
ಶೈವೀ ದೇವಾರ್ಚನೇ ದೀಕ್ಷಾ ಯಸ್ಯ ಚಾಗ್ನಿಪರಿಗ್ರಹಃ
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯತೀನಾಂ ಚ ಶರೀರೇ ನಾಸ್ತಿ ಸೂತಕಮ್ ॥192॥

ಇವೆರಡೂ ಶಿವರಹಸ್ಯದಲೂ, ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣದಲೂ ಸಮಂ.

ಮತ್ತೆ ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಶಿವಸಂಸ್ಕಾರಸಂಪನ್ನಶ್ಶಿವಾರ್ಚನರತಸ್ತು ಯಃ
ನ ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರಾಕೃತಾ ದೋಷಾಸ್ಸಜ್ಯಂತೇ ಸೂತಕಾದಯಃ ॥193॥

ಇದಕ್ಕೆ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಂ—

ಸೂತಕೇ ಮೃತಕೇ ವಾಪಿ ನೋಪವಾಸಂ ತ್ಯಜೇದ್ವ್ರತೀ

ಇದಕ್ಕೆ ಬೃಹತ್ಕಾಲೋತ್ತರಂ—

---

[1] ಪೊ (ಗ) [2] ಪೊ (ಗ) [3] ರಗೆ (ಖ)

ಪೂಜಾಲೋಪೋ ನ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಸೂತಕೇ ಮೃತಕೇಽಪಿ ವಾ
ಜಲಬುದ್ಬುದವದ್ದೇಹಸ್ತಸ್ಮಾಲ್ಲಿಂಗಂ ಸದಾರ್ಚಯೇತ್ ॥194॥

ಇವು ನಾಲ್ಕುವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೬

ಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಮಾಡು
ವಂಗನೆಯೊಳೊಗೆಯುವಾ
ವೇಗದೊಳು ಸೂತಕಾದಿಗಳವೆಂದುಂ
ಅಂಗಾರನನಿಲನಿನ
ರಿಂಗುಣೋತ್ತರಶುಚಿತ
ರಂಗವೆಂದಾ ಲಿಂಗಸಾರೋಕ್ತಿಯಿಂ

ಲಿಂಗಾರ್ಚನರತಾ ನಾರೀ ಸೂತಕಾ ನ ರಜಸ್ವಲಾ
ರವಿರಗ್ನಿರ್ಯಥಾ ವಾಯುಸ್ತದ್ವತ್ಕೋಟಿಗುಣಂ ಶುಚಿಃ ॥195॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೭

ಶಿವಭಕ್ತನು ಭವಿಯಾಚರಣೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗದೆಂಬುದಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ–

ಭವಿಸೂತಕಾದಿ ಕ
ರ್ಮವನೆಸಗುವವನಂತೆ
ಶಿವಭಕ್ತನಂ ಕಂಡನಾದೊಡವನೆ
ತವಿ[1]ಲೆಲ[1]ಯ ನರಕಾಗ್ನಿ
ಭವನದೊಳಗೋರಂತೆ
ನವೆವನೆಂದೊರೆದ ಸೌರಾದಿಯಿಂದಂ

ಮರ್ತ್ಯವನ್ಮನುತೇ ಯಸ್ತು ಶಿವನಿಷ್ಠಂ ದ್ವಿಜಂ ನರಃ
ಸತಪ್ತಕುಂಭೇ ಪತತಿ ನಿರಯೇ ಕಾಲಮಕ್ಷಯಮ್ ॥196॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೮೮

ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು
ಭವಿಗಳಾಚಾರಗಳ
ನವನೆಸಗೆ ಸೂತಕ ಪ್ರಮುಖಾದಿಯಂ
ತವೆ ಕುಂಭಿಪಾಕದೊಳು
ನವೆದು ಶ್ವಪಚರ ಕುಲದೊ
ಳವತರಿಪರೆಂದ ಸೌರದ ದೃಢತೆಯಿಂ

---

1 ೦೦ (ಖ) ಲಿತ (ಗ)

ಆರೋಪಯಂತಿ ವೈ ಕರ್ಮ ಯೇ ಶಿವಾಶ್ರಮಿಮಾನುಷಾಃ
ಕುಂಭೇ ಪಾಕಾಗ್ನಿನಾ ದಗ್ಧಾ ಜಾಯಂತೇ ನೀಚಯೋನಿಷು ॥197॥

ಇತ್ಯಾದಿಃ ೮೯

ನರರ ಪಶುಶಾಸ್ತ್ರದಾ
ಚರಣೆ ದೇವಾದಿಯಂ
ಪರಿಕಿಸಲು ನಡೆಯಲುಂ ನೋಡಲಾಗಂ
ಹರಭಕ್ತನೆಂದು ಶಂ
ಕರನಾತ್ಮಜಂಗೆಂದ
ವರ ಸರ್ವಜ್ಞಾನೋತ್ತರಾದಿಗಳೊ[1]ಳು[1]

ನ ಸ್ಕಂದಮುಖ್ಯಯಾ ವೃತ್ಯಾ ಲೋಕಧರ್ಮಂ ಸಮಾಚರೇತ್
ನಾನ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮಾದಿಷ್ಟಂ ನ ಚಾನ್ಯಾ ದೇವತಾಃ ಸ್ಮರೇತ್ ॥198॥

ಇದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಸಾರಂ—

ಲಿಂಗಾರ್ಚನೈಕಶರಣೋ ಯೋಽನ್ಯದೈವಂ ತು ಮನ್ಯತೇ
ನರಕಂ ನಾಯಕಂ ಗತ್ವಾ ಕುಷ್ಠಿಃ ಪಂಗುಶ್ಚ ಜಾಯತೇ ॥199॥

ಇವೆರಡು. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಸಂಹಿತೆ—

ಉತ್ತಮಾಂ ವೃತ್ತಿಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ನೀಚಾಂ ವೃತ್ತಿಂ ಸಮಾಶ್ರಿ[2]ತಃ[2]
ಆರೂಢಪತಿತೋ ಜ್ಞೇಯಃ ಸರ್ವಕರ್ಮಬಹಿಷ್ಕೃತಃ ॥200॥ ೯೦

ಲೌಕಿಕರು ನಡೆವಂತ
ಲೌಕಿಕರು ನಡೆಯೆ ಯಮ
ಲೋಕವಧೆಗಪ್ಪನಾ ಭಕ್ತನಱಿಯೆ
ಏಕನಿಷ್ಠನೆಯೆನ್ನ
ಲೋಕದೊಳಗಿಪ್ಪನೆಂ
ದಾ ಕುಮಾರಂಗೆ ಶಿವನೆಂದದುವುಮಂ

ವಿಶುದ್ಧಭಾವನಾಯುಕ್ತಃ ಶಿವೈಕಗತಮಾನಸಃ
ವಿಶುದ್ಧಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ಸ್ಥಾನಮಚಿಂತ್ಯಂ ಸರ್ವಗಂ ಧ್ರುವಮ್॥201॥
ಶಬಲಂ ಕರ್ಮ ಸಂದೇಹಾದ್ಯತ್ಕೃತಂ ಪಾತಕೋದ್ಭವಮ್ ॥202॥

ಇದೊಂದೂವರೆ. ಇದು ಸರ್ವಜ್ಞಾನೋತ್ತರಂ. ಇತ್ಯಾದಿ.‡ ೯೧

---

1 ಳೂ (ಕಖ) 2 ತಃ (ಖ) ‡ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ 'ಶಿವಭಕ್ತನು ಭವಿಯಾಚರಣೆಯ ಮಾಡಲಾಗದು' ಎಂದಿದೆ.

ಹರೆಯುಜನವಂ ತನ್ನ
ಗುರುನಿಂದಕ ಭ್ರಷ್ಟ
ಚಿರರೋಗಿ ದೂಷಕಾದಿಗಳೀಕ್ಷಿಸೆ
ಹರೆವುದಾ ಫಲಮುದಱಿ
ದೆರೆಕವಾಟಾದಿಯಿಂ
ಪರಿಹರಿಪುದೆಂದ ದಿವ್ಯಾಗಮವದಂ

ಕವಾಟಸ್ಯಾರ್ಗಳಂ ಬಧ್ವಾ ಯಜೇದ್ದೇವಂ ತ್ರಿಯಂಬಕಮ್ ॥203॥

ಮತ್ತೊಂದಾಗಮಂ—

ಅರ್ಚನಾದಿಕ್ರಿಯಾಕಾಲೇ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯಃ ಪಟಉತ್ತಮಃ
ಪಾಪೀ ರೋಗೀ ಪರಿಭ್ರಷ್ಟೋ ನಾಸ್ತಿಕೋ ವ್ಮೃಡದೂಷಕಃ ॥204॥
ದುರ್ಮುಖಶ್ಚ ದುರಾಚಾರೋ ಮೂರ್ಖಸ್ಸ್ವಗುರುನಿಂದಕಃ
ಪ್ರಮಾದಾದ್ಯದಿ ದೃಷ್ಟಶ್ಚೇತ್ ಪೂಜನಂ ತತ್ತು ನಿಷ್ಫಲಮ್ ॥205॥

ಇವೆರಡೂವರೆ. ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೨

ಶಿವದೀಕ್ಷಿತನ ಲಿಂಗ
ದವಸರದೊಳಱಿಯದಾ
ಭವಿದ್ವಿಜನೋಡಲಲ್ಲಾ ಮುಟ್ಟಲಿ
ತವೆ[1]ಯ[1]ಘೋರದಿ ಲಕ್ಷ
ದವಿರಳ ಜಪಾದಿಗಳ
ನವಕೆ ಪರಿಹಾರವೆಂದಾಗಮವದಂ

ಅದೀಕ್ಷಿತ[2]ಸ್ಯ[2] ವಿಪ್ರ[3]ಸ್ಯ[3] ಲಿಂಗಂ ನೈವ ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್

ಮತ್ತೊಂದಾಗಮಂ—

ಸಂಸ್ಕೃತಂ ದೀಕ್ಷಿತೈರ್ಬಿಂಬಂ ದೀಕ್ಷಯಾ ರಹಿತಃ ಸ್ಪೃಶೇತ್
ಲಕ್ಷ್ಯಾಘೋರಶತಂ ಜಾಪ್ಯಂ ತತ್ರ ಸ್ನಾನಂ ವಿಶುದ್ಧಯೇತ್ ॥206॥

ಮತ್ತೊಂದಾಗಮಂ—

ಶಿವಸಂಸ್ಕಾರಹೀನೈಸ್ತು ಸ್ಪೃಷ್ಟೇ ಲಿಂಗೇ ದ್ವಿಜಾದಿಭಿಃ
ಕ್ರಮಾಜ್ಜಪೇದಘೋರಸ್ಯ ವೃತ್ತ್ಯೈಕೋತ್ತರಯಾ ಶತಮ್ ॥207॥

ಇವೆರಡೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೩

---

1 ಅ (ಗ) 2 ಕ್ಷ (ಗ) 3 ಕ್ಷ (ಗ)

ಗುರು ನೆಳಲನಾಜ್ಞೆಯುಮ
ನೆರಡನೆಂದುಂ ದಾಂಟ
ದಿರಬೇಕು ಮುಂದೆ ಗತಿಯಿಚ್ಛೈಪಾತಂ
ಹರನಿಳಯವೆರಡನಾ
ಚರಿಯಿಸಲ್ಕಾಗದೆಂ
ದೊರೆದಾಪ್ತವಾಕ್ಯಮುಮನಾಗಮದೊಳು

ನ ದೇವಾಯತನಂ ಗಚ್ಛೇತ್ಕದಾಚಿತ್ವಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮ್
ನ ಚಾಕ್ರಮೇದ್ಗು[1]ರೋಶ್ಛಾ[1]ಯಾಂ ತಥಾऽऽಜ್ಞಾಂ ಚ ಗುರೋಃ ಸದಾ
॥208॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೪

ಶಿವನಣುವಿನವಜ್ಞೆಯಿಂ
ದವೆಯಹುದು ಬಡತನಂ
ತವೆಯಹುದು ಸಾವು ಗುರುವಿನವಜ್ಞೆಯಿಂ
ಶಿವಮಂತ್ರ ಗುರುವನುಳಿ
ದವರೆ ರೌರವನರಕ
ಕವರಪ್ಪರೆಂದ ದಿವ್ಯಾಗಮಮುಮಂ

ಗುರೋರವಜ್ಞಯಾ ಮೃತ್ಯುರ್ಮಂತ್ರಸ್ಯಾಪಿ ದರಿದ್ರತಾ
ಗುರುಮಂತ್ರಪರಿತ್ಯಾಗೀ ರೌರವಂ ನರಕಂ ವ್ರಜೇತ್ ॥209॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೫

ಅಱಿಂದುದಾಸೀನದಿಂ
ಧರೆಗುದಿರ್ದ ಭಸಿತದಾ
ಪರಮಾಣು ಗಣನೆಗಳವೊಂದೊಂದಕೆ
ಪರಿಕಿಸಲು ಸಾಹಸ್ರ
ವರುಷ ಸಂಖ್ಯೆಯಲವಂ
ನರಕದೊಳಗಿಪ್ಪನೆಂದಾ ಸ್ಕಂದವಂ

ಯಾವಂತಃ ಪತಿತಾ ಭೂಮೌ ಭಸ್ಮನಃ ಪರಮಾಣವಃ
ತಾವದ್ವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ನರೋ ಭವತಿ ಕಿಲ್ಬಿಷೀ ॥210॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೬

---

1 ರುಚ್ಛಾ (ಗ)

ಮರಣಕಾಲದೊಳು ಶಿವ
ಶರಣನೀಶಧ್ಯಾನ
ನಿರತನಹುದಲ್ಲದೊಡೆ ನೆರದಾಪ್ತರು
ಹರಘೋಷವಂ ಮಾಳ್ಪ
ದೊರೆಯಲಾಗನ್ಯವದ
ನೊರೆಯಿಳಿವನಖಿಳನರಕಕ್ಕೆಂದುದಂ

ಮೃತ್ಯುಕಾಲೇ ಪ್ರಬುದ್ಧೋ ಯಸ್ಸ್ವಹ್ಮದಾ ಬೋಧಿತೋಽಪಿ ವಾ
ಶಿವಮೇಕಮನಾ ಧ್ಯಾಯನ್ ಸ ಯಾತಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ ॥211॥
ಶಿವಪೂಜಾಪರೋ ಭೂತ್ವಾ ಯೋಽನ್ಯದೈವಂ ಸ್ಮರನ್ ಮ್ರಿಯೇತ್
ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತಿಕೋಟಿಂ [1]ಚ[1] ನರ[2]ಕಂ ಯಾ[2]ತ್ಯಸೌ ಧ್ರುವಮ್ ॥212॥

ಇವೆರಡೂ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದ ವ್ಯಾಸಭುಜಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೭

ವರಲಿಂಗಶಿಖಿಯೊಳೊಂ
ದರಳುಗುಂದಲು ರಾಜ್ಯ
ವಿರದರ್ಥವಸ್ತುವಾಹನಸಮೇತಂ
ಅರಸಿದು ನಿಮಿತ್ತವು
ರ್ವರೆಯೊಳು ವಿಚಾರಿಸಲು
ಪುರುಷಾರ್ಥಫಲವೆಂದ ಲೈಂ[3]ಗಾ[3]ದಿಯಿಂ

ಯಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೇ ತು ಲಿಂಗಸ್ಯ ಮಸ್ತಕೇ ಶೂನ್ಯಲಕ್ಷಣಮ್
ತಸ್ಯಾಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಮಹಾರೋಗೋ ದುರ್ಭಿಕ್ಷಂ ವಾಹನಕ್ಷಯಃ ॥213॥
ತಸ್ಮಾತ್ಪರಿಹರೇದ್ರಾಜಾ ಧರ್ಮಕಾಮಾರ್ಥಮುಕ್ತಯೇ
ಶೂನ್ಯಲಿಂಗಸ್ಯ ರಾಜಾ ಚ ರಾಷ್ಟ್ರಂ ಚೈವ ಪ್ರಣಶ್ಯತಿ ॥214॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೮

ಹರನಿಂದೆಗೆಯ್ವವನ
ಶಿರವರಿವುದಲ್ಲದೊಡೆ
ಭರ[4]ದೆ[4] ನಾ[5]ಲ[5]ಗೆಗೀಳ್ವುದಲ್ಲದೊಡೆ ತಾಂ
ಹರಣವಂ ಬಿಡೆ ಬಂಧು
ವೆರಸಿ ಶಿವಲೋಕದೊಳು
ನೆರೆವನವನೆಂದ ಲೈಂಗಪ್ರಮುಖದಿಂ

---

[1] ಶ್ಚ (ಗ) [2] ಕಾನ್ಯಾಂ (ಗ) [3] ಗ್ಯಾ (ಕ) [4] ದಿ (ಗ) [5] ಲಿ (ಗ)

[1]ಶ್ರು[1]ತ್ವಾ ನಿಂದಾಂ ಶಿವಸ್ಯಾಥ ತತ್‌ಕ್ಷಣಾದೇವ ಸಂತ್ಯಜೇತ್
ಸ್ವದೇಹಂ ತಂ ನಿಹತ್ಯಾಶು ರುದ್ರಲೋಕಂ ಸ ಗಚ್ಛತಿ ॥215॥
ಯೋ ವಾ ಚೋತ್ಪಾಟಯೇಜ್ಜಿಹ್ವಾಂ ಶಿವ[2]ನಿಂದಾ[2]ರತಸ್ಯ ತು
ತ್ರಿಸಪ್ತಕುಲಮುದ್ಧೃತ್ಯ ರುದ್ರಲೋಕಂ ಸ ಗಚ್ಛತಿ ॥216॥

ಇವೆರಡು.

ಇದಕ್ಕಾದಿತ್ಯಪುರಾಣಂ—

ಯನ್ನಿಂದಾಶ್ರವಣಾತ್ಪಾಪಮಧಿಕಂ ತದುಪೇಕ್ಷಣಾತ್
ಶಿವನಿಂದಾಕರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಘಾತಯೇಚ್ಚ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥217॥

ಇವು ಮೂಱು ಇತ್ಯಾದಿ. ೯೯

ವಚನ॥ ಶಿವನ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದ ವೈದಿಕವು ಸರ್ವರೂ ಧರಿಸಲು ವಿಧಿಯೆಂಬುದನು ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ಶಿವನ ಪಾದೋದಕಂ
ಭವಪಾಶಜಾಲ ಹರ
ವವಿರಳವ್ಯಾಧಿ ಪಾಪಾದಿಗಳುಮಂ
ತವೆ ಕೆಡಿಸಿ ಕಳೆವುದತಿ
ಸುವಿಶಾಲತರವೆಂದು
ಶಿವನು ಗಿರಿಜೆಗೆ ಪೇಳ್ದ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಂ

ಪಾದೋದಕಂ ಪುರಭಿದಃ ಪಾಶಜಾಲಹರಂ ಪರಮ್
ಪಾಣಿಶುಕ್ತಿಭಿರಾದಾಯ ಪಪುಃ ಕಾಮಂ ಗಣೇಶ್ವರಾಃ ॥218॥
ಅಭಿಷಿಕ್ತಜಲಂ ಪ್ರಾತಃ ಪಿಬೇನ್ನಿತ್ಯಂ ದಿನೇ ದಿನೇ
ಶೂಲಕುಷ್ಠಾದ್ಯಪಸ್ಮಾರಜ್ವರಾಣಾಂ ಭೇಷಜಂ ಪ್ರಿಯೇ ॥219॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೦

ಶಿವನ ಪಾದೋದಕವ
ಶಿವನ ಪ್ರಸಾದವಂ
ಸವಿವ ಶಿವಭಕ್ತನ ತ್ರಿಕರಣದೊಳು
ಭುವನದೊಳಗುಳ್ಳ...
ತವೆ ಪೊರ್ದಲಮ್ಮ...
ದವಿರಳಾಗಮ ಕಾಮಿಕಾದಿಗಳೊಳು

---

1 ಕೃ (ಕ) 2 ಲಿಂಗಾ (ಗ)

ಪಾದೋದಕಂ ಚ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ಭಕ್ತೈರ್ಧಾರ್ಯಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ
ನ ತಾನ್ ಸ್ಪೃಶಂತಿ ಪಾಪಾನಿ ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯಜಾನಿ ಚ ॥220॥
ಪಾದೋದಕಂ ಪಾಪಹರಂ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ಚೈಹಿಕಪ್ರದಮ್
ಗುರೋರ್ಭುಕ್ತಂ ಸದಾ ಧಾರ್ಯಮಾಮುಷ್ಮಿಕಫಲಪ್ರದಮ್ ॥221॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೧

ಶಿವನೊಕ್ಕುದಂ ದ್ವಿಜರು
ಸವಿ ಶುದ್ಧವುಂಬುದಂ
ತವನಱಿಯದಳಿದೈವದೆಂಜಲುಣಲು
ಭವಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ
ಮವೆ ಬೇಕುವೆಂದೆಂಬ
ಶಿವನ ಜಾಬಾಲಕ ಶ್ರುತ್ಯಾದಿಯಂ

ಶಂಭೋರ್ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಕಂ ಶುದ್ಧಂ ಭುಂಜೀಯಾತ್ಸರ್ವತೋ ದ್ವಿಜಃ
ಅನ್ಯದೈವಸ್ಯ ನೈವೇದ್ಯಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ಚರೇತ್ ॥222॥

ಇದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಸಾರಂ—

ಪ್ರಸಾದಮನ್ಯದೈವೇನ ಭುಕ್ತಂ ತತ್ ಕಿಲ್ಬಿಷಂ ಭವೇತ್
ಕುಣಪಂ ಚ ಮಲಂ ಚೈವ ಸಮಶ್ನಾತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ॥223॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೨

ನಿರ್ಮಲಂ ಶಿವನಾಗಿ
ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವಾ[1]ಯ್ತುದಱಿ
ನೊ[1]ಮ್ಮೆಯುವನಿಂದ್ಯ ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ
ಕರ್ಮ್ಮಿಸಮಲಾತ್ಮಭವಿ
ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವುಣಲವನ
ಧರ್ಮಿ ನಾರಕಿಯೆಂದ ಸ್ಮೃತ್ಯಾದಿ[2]ಯಂ[2]

ನಿರ್ಮಲಸ್ಯ ತು ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ನಿರ್ಮಲತ್ವಾದನಿಂದಿತಮ್
ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಮಭೋಜ್ಯಂ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ಪ್ರಾಕೃತೈರಶಿವಾತ್ಮಭಿಃ ॥224॥

ಇದಕ್ಕಾಗಮಂ—

ನಿರ್ಮಲತ್ವಾ[3]ಚ್ಚ[3] ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ಮಲದೇಹೀ ನ ಧಾರಯೇತ್
ಧಾರಯೇಚ್ಛಿವನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಲೋಭಾನ್ನ ಧಾರಯೇತ್ ॥225॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೩

---

1 ಯಿತದತಱಿಗೊ (ಗ) 2 ಯಿಂ (ಕ) 3 ಶ್ಚ (ಖಗ)

ಶಾಕಪುಷ್ಪಂ ಫಲಂ
ಪಾಕವನುಲೇಪಾದ್ಯ
ನೇಕವಸ್ತುಗಳನಗಜಾವರಂಗೆ
ಸಾಕಲ್ಯವೀಯದವ
ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಂ ನರಕ
ದಾಕರನುಮೆಂದ ಕಾಮಿಕ ಮುಖ್ಯದಿಂ

ಪತ್ರಂ ಪುಷ್ಪಂ ಫಲಂ ತೋಯಮನ್ನಪಾನಾದ್ಯಮೌಷಧಮ್
ಶಿವಾರ್ಪಿತಂ ವಿನಾ ಭುಙ್ಕ್ತೇ ಭುಙ್ಕ್ತೇ ಸದ್ಯೋ ಹಿ ಕಿಲ್ಬಿಷಮ್ ॥226॥
ಪತ್ರಂ ಪುಷ್ಪಂ ಫಲಂ ತೋಯಮನ್ನಪಾನಾದ್ಯಮೌಷಧಮ್
ಅನಿವೇದ್ಯ ಪ್ರಭುಂಜಾನಃ ಶಾಶ್ವತಂ ನರಕಂ ವ್ರಜೇತ್ ॥227॥

ಇದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಸಾರಂ—

ಸರ್ವಂ ಚ ತೃಣಕಾಷ್ಠಾದ್ಯಂ ಭಕ್ಷ್ಯಂ ಚೈವಾನುಲೇಪನಮ್
ಲಿಂಗಾರ್ಪಿತಂ ತು ಸ್ವೀಕಾರ್ಯಮನ್ಯನ್ಮಾಂಸಂ ಶ್ವಕೀಟಯೋಃ ॥228॥

ಇವು ಮೂಱು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೪

ತ್ರ್ಯಂಬಕೋಚ್ಛಿಷ್ಟವದ
ನುಂಬುದೆಲ್ಲಾ ದ್ವಿಜರ್ಗ
ಳಂಬಿಕಾಪತಿಗೀಯದುಂಡನ್ನದಿಂ
ಕುಂಭಿಪಾಕದಿ ಬೆಂದು
ತುಂಬಿರ್ದ ಕ್ರಿಮಿಮಲವ
ನುಂಬನವನೆಂದೊರೆದ ಕಠಶಾಖೆ[1]ಯಂ[1]

ಆ ವೇದಂ

ತ್ರಿಗುಪ್ತಾನ್ತಮಶ್ನೀಯಾದ್ಯದಿ ಪಾಪಾತ್ಮಾ ಶಿವಾನರ್ಪಿತಂ ಭುಂಕ್ಷ್ವ
ತದೇನೋ ಭುಂಕ್ಷ್ವ ಕ್ರಿಮಿಂ ಭುಂಕ್ಷ್ವ ಮಲಂ ಭುಂಕ್ಷ್ವಾಘಂ ಭುಂಕ್ಷ್ವಾಧೋ
ಗಚ್ಛ ಅಧೋಗಚ್ಛ ॥229॥

ಇದಕ್ಕೆ ಶೈವಪುರಾಣಂ—

ಅನಿವೇದ್ಯ ಶಿವಾಯಾನ್ನಂ ಯೋ ಭುಙ್ಕ್ತೇ ಪಾಪಕೃದ್ದ್ವಿಜಃ
ಕುಣಪಂ ಚ ಮಲಂ ಚೈವ ಸಮಶ್ನಾತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ॥230॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೫

---

1 ಯಿಂ (ಕ)

ಶಿವಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ
ಶಿವಗೆ ಉಣಲಿತ್ತದಱ
ಸವಿಯನವಧಾನದಿಂದಿತ್ತು ತಾನು
ಸವಿದನ್ನವಮೃತ ಮಿ
ಕ್ಕವರ್ಗಳುಂಡುದು ಮಲಂ
ಭುವನವಱಿಯಲ್ಕೆಂದ ಋಗ್ವೇದವಂ

ಅಂತರಿಚ್ಛಂತಿ ತಂ ಜನೇ ರುದ್ರಂ ಪರೋಪಮನೀಷಯಾ ಗೃಹ್ಣಂತಿ ಜಿಹ್ವಯಾ ಸಸ್ಯಮ್

ಇದಕ್ಕೆ ಪಾರಾಶರಪುರಾಣಂ—

ಅಂತರಿಚ್ಛಂತಿ ತಂ ರುದ್ರಂ ಯದಾ ಪೈದ್ಯಂ ಮನೀಷಯಾ
ಗೃಹ್ಣಂತಿ ಜಿಹ್ವಯಾ ತೇ ತು ರಸ್ಯಂ ಸಸ್ಯಂ ಸದೋದನಮ್ ॥231॥
[1][ಯಸ್ಮಾನ್ನೇ][1]ಚ್ಛಂತಿ ತಂ ರುದ್ರಂ ಭವಾನೀಸಹಿತಂ ಭವಮ್
ಪುರೀಷಮೇವ ಗೃಹ್ಣಂತಿ ಜಿಹ್ವಯಾ ತೇ ನ ಸಂಶಯಃ ॥232॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೬

ಆವಾವ ಮುಖದಲ್ಲಿ
ಆವಾವ ವಿಷಯದೊಳ
ಗಾವಾವ ವಸ್ತುವದನಾ ಮುಖದಲಿ
ಶೀವಿ ತತ್ಕಾಲದೊಳು
ಭಾವದಿಂ ಶಿವಗೀಯ
ಲಾವಗಂ ಶುಚಿಯೆಂದ ಶಿವವಾಕ್ಯವಂ

ವಾತೂಳ[illegible]—

[illegible] [1]ಪ್ರಸ್ತುತಾಜಾ[2]ಯತೇ ರತಿಃ
[illegible]ಸಮರ್ಪಣಧಿಯಾ ಸುಧೀಃ ॥233॥
ಉಪಭೋಗ[illegible] ವಸ್ತು ಯದ್ಯದುಪಸ್ಥಿತಮ್
[illegible]ತಃ ॥234॥
[illegible]ತಮ್
[illegible]ತದಿಂದ್ರಿಯಮುಖೇನ ಚ ॥235॥

ಇದಕ್ಕೆ ಬೃಹತ್ಕಾಲೋತ್ತರಂ—

---

1 [illegible] 2 [illegible]

ಗಚ್ಛನ್ ತಿಷ್ಠನ್ ಸ್ವಪನ್ ಜಾಗ್ರನ್ಭುಂಜನ್ ಕುರ್ವನ್ ರತಸ್ಸದಾ
ಯಶ್ಶಿವಾರ್ಪಿತಚೇತಸ್ಕೋ ಭಕ್ತಿಮಾನ್ ಸ ತು ನಾನ್ಯಥಾ ॥236॥
ಯದಿಂದ್ರಿಯಮುಖಾದ್ದೇಯಂ ತದಿಂದ್ರಿಯಮುಖಾಚ್ಚರೇತ್
ಅನ್ಯೇಂದ್ರಿಯೋಪಭುಕ್ತಂ ಚೇದನರ್ಹಂ ಭೂಷಣಾದಿವತ್ ॥237॥

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಂದಪುರಾಣಂ—

ಸಮಾಘ್ರಾತಂ ಪರಿಸ್ಪೃಷ್ಟಂ ಯಥಾ ದೃಷ್ಟಂ ಮನೀಷಯಾ
ಶಿವಾಯ ಕಲ್ಪಿತಂ ವಸ್ತು ನ ಕಿಂಚಿದಪಿ ದುಷ್ಯತಿ ॥238॥

ಇದಕ್ಕೆ ಲೈಂಗಂ—

ಭೋಜ್ಯಾ ಲೇಹ್ಯಾಶ್ಚ ಚೋಷ್ಯಾಶ್ಚ ಯೇ ಚ ಲಿಂಗಾರ್ಪಿತಾಃ ಪರೇ
ಲಿಂಗೋಚ್ಛಿಷ್ಟಂ ತು ಭುಂಜೀತ ಪ್ರಸಾದಾಪ್ತಿರುದಾಹೃತಾ ॥239॥
ಖಾದ್ಯಾನಿ ಚಾದನೀಯಾನಿ ಪೇಯಾದ್ಯನ್ಯಾನಿ ಯಾನಿ ಚ
ಪೇಯಾನಿ ತಾನಿ ವೈ ಶಂಭೋರಶ್ನೀಯಾದ್ದಾಸಭಾವತಃ ॥240॥
ಇಕ್ಷುದಂಡಫಲಾಪೂಪಖಾದ್ಯಾನಿ ವ್ಯಂಜನಾನಿ ಚ
ಪ್ರಸಾದಮೇವ ಭೋಕ್ತವ್ಯಮನ್ಯದ್ಗೋಮಾಂಸವಿಟ್ಸಮವತ್ ॥241॥
ಇಕ್ಷುರಂಭಾಫಲಾದೀನಿ ಸಖಂಡಾನಿ ನಿವೇದಯೇತ್
ದ್ರಾಕ್ಷಖರ್ಜೂರಚೂತಾದೀನ್ಯಖಂಡಾನಿ ನಿವೇದಯೇತ್ ॥242॥

ಇವು ಹತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೬

ಶಿವನುಂಡು ಕೊಟ್ಟುದಂ
ಶಿವನೆ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿತಂ
ಶಿವನೊಲಿದು ಮುಡಿದಿತ್ತುದಂ ನಿಚ್ಚಲು
ಸವಿವಂ ಪ್ರಶಾಂತನವ
ನವನೆ ವಿದ್ವಾಂಸನವ
ನವನೆ ಘನವೆಂದ ಜಾಬಾಲ ಶ್ರುತಿಯುಂ

'ರುದ್ರೇಣಾತ್ತಮಶ್ನಂತಿ ರುದ್ರೇಣ ಪೀತಂ ಪಿಬಂತಿ ರುದ್ರೇಣಾಘ್ರಾತಂ ಜಿಘ್ರಂತಿ ತಸ್ಮಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪ್ರಶಾಂತಮನಸೋ ವಿದ್ವಾಂಸೋ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಮೇವ ಭಕ್ಷಯಂತಿ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಮೇವಾಶ್ನೀಯಾನ್ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಮೇವ ನಿಷೇವೇತ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಮೇವ ನಿಷೇವೇತೇತಿ'
ಇದಾ ಜಾಬಾಲೋಪನಿಷತ್

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣಂ—

ಶಿಷ್ಟಾಃ ಶಾಂತಾಶ್ಚ ರುದ್ರೇಣ ಭುಕ್ತಮೇವ ಹಿ ಭುಂಜತೇ
ಘ್ರಾತಮೇವ ಹಿ ಜಿಘ್ರಂತಿ ಪೀತಮೇವ ಪಿಬಂತಿ ಚ ॥243॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೮

ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ವೈದಿಕತ್ವವನು ಆಧಿಕ್ಯವನು ಮಹಿಮೆಯನು ಘನತ್ವವನು ಪವಿತ್ರತ್ವವನು ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವರಿಗೆಯೂ ಧರಿಸಲು ವಿಧಿಯೆಂಬುದನು **ತೋರುವ ಪ್ರಕರಣಂ**—

ತಾತನಂ ಬೆಸಗೊಂಡ
ನಾತುರದೆ ಷಣ್ಮುಖನ
ಜಾತ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯುತ್ಪತ್ತಿಯದಱ
ಪೂತತೆಯ ಪುಣ್ಯವಂ
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದೊರೆಯೆನ
ಲ್ಯೋತು ಕಾತ್ಯಾಯನ ಶ್ರುತಿಯೊಳಿಱುವೇದಂ

ಆ ವೇದಂ—

ಅ[1]ಥೈ[1]ನಂ ಭಗವಂತಂ ರುದ್ರಂ ಕುಮಾರಃ ಪಪ್ರಚ್ಛ ಭಗವನ್ ಕಥಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷೋತ್ಪತ್ತಿಸ್ತದ್ಧಾರಣಫಲಂ ಕಿಮಿತಿ। ಸ ಹೋವಾಚ ಭಗವಾನ್ ರುದ್ರಃ

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೦೯

ಪುರದಹನಕಾಲದೊಳು
ಪರನಯನ ಜಲಬಿಂದು
ಧರೆಗುದಿರ್ದು ರುದ್ರಾಕ್ಷ[2]ಜಂ[2]ಗಳೆನಿಸಿ
ಪರಮ ಪುಣ್ಯಂ ನೆನೆಯೆ
ಧರಿಸಿ ಮುಟ್ಟಲ್ ಫಲವ
ನೊರೆಯಲಾರಳವೆಂದ ಶಿವವಾಕ್ಯವಂ

ಆ ವೇದಂ—

ಪುರಾ ತ್ರಿಪುರವಧಾಯೋನ್ಮೀಲಿತಾಕ್ಷೋಽಹಂ ತೇಭ್ಯೋ ಜಲಬಿಂದವೋ ಭೂಮೌ ಪತಿತಾಸ್ತೇ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾ ಜಾತಾಸ್ಸರ್ವಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥಾಯ ತೇಷಾಂ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೇನ ದಶಗೋದಾನಫಲಂ ಭವತಿ। ದರ್ಶನಸ್ಪರ್ಶನಾಭ್ಯಾಂ ದ್ವಿಗುಣತ್ರಿಗುಣಫಲಂ ಭವತಿ ಅತ ಊರ್ಧ್ವಂ ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯಮಿತಿ।

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೦

---

1 ವೈ (ಖಗ) 2 ಜಪಮಂತ್ರ (ಖ)

ಕರದಲ್ಲಿ ಉರದಲ್ಲಿ
ಕೊರಲಲ್ಲಿ ಶಿರದಲ್ಲಿ
ವರ ಕರ್ಣ ಶಿಖಿ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ತೋಳ್ಗಳಲ್ಲಿ
ಧರಿಪುದೇಕಾನನಾ
ದ್ಯುರುಚತುರ್ದಶವಕ್ತ್ರ
ಪರಿಯಂತ ಮಂತ್ರ ಜಪಸಹಿತೆಂದುದಂ

ಆ ವೇದಂ—

ಕುಮಾರ! ತತೋ ಜಪಸಮಂತ್ರಕಧಾರಣವಿಧಿಂ ಕಥಯಾಮಿ। ಸ್ನಾನವಿಧಿನಾ ಸ್ನಾತಃ ಶುಚಿರಾಗ್ನೇಯಸ್ನಾನಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಏಕಾಸ್ಯಾದಿಚತುರ್ದಶಾಸ್ಯಾಂತಾನಾಂ ವ್ಯಷ್ಟಿಕ್ರಮೇಣ ಮಂತ್ರಾಸ್ತು ಪ್ರಣವಃ ಹ್ರೂಂ ಶ್ರೂಂ ಬ್ರೂಂ ರೂಂ ಜ್ರೂಂ ಪ್ರಾಂ [1]ಗು[1]ರುಮಪಿ ಸ್ತ್ರಿಂ ಮಂ [2]ಕ್ಷಾಂ[2] ಕ್ಷಮಪಿ ಕ್ಷಾಂ ಹ್ರಿಂ ನಮೋಂ ತಮೋಮಿತಿ

ಪೂರ್ವೋಕ್ತಮಂತ್ರಾನನಂತರೋಕ್ತಾನ್ವಾ ಜಪೇತ್। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಕ್ಷಯಾರ್ಥಂ ಶಿವಜ್ಞಾನಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಸಮಷ್ಟಿಮಂತ್ರೈಸ್ಸಹ ಧಾರಣಂ ಕರಿಷ್ಯ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಶಿಖಾಯಾಮೇಕಮೇಕಾಸ್ಯಂ ಶ್ರೀಸದಾಶಿವಾಯ ನಮ ಇತಿ, ದ್ವಿತ್ರಿದ್ವಾದಶವಕ್ತ್ರಾಣಿ ತ್ರೀಣಿ ಶಿರಸಿ ವಹ್ನಿ ಸೂರ್ಯ ಸೋಮಾಧಿಪಾಯ ಶಿವಾಯ ನಮ ಇತಿ ಏಕಾದಶವಕ್ತ್ರಂ ಷಟ್ತ್ರಿಂಶನ್ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಷಟ್ತ್ರಿಂಶತ್ತತ್ತ್ವಾತ್ಮಕಾಯ ಪರಶಿವಾಯ ನಮ ಇತಿ ಪಂಚದಶಸಪ್ತವಕ್ತ್ರಾಣಿ ಕರ್ಣಯೋರೇಕಮೇಕಂ ಸೋಮಾಯ ನಮ ಇತಿ ಷಡಷ್ಟವಕ್ತ್ರಾಣಿ ಕಂಠೇದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ ತ್ರಿಯಂಬಕ ಕಲಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀಕಂಠಾಯ ನಮ ಇತಿ ಚತುರ್ವಕ್ತ್ರಂ ಪಂಚಾಶನ್ಮಾಲಿಕಾಮುರಸಿ ಶ್ರೀಕಂಠಾದಿ ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಾಯ ಶ್ರೀ ಸರ್ವಜ್ಞಾಯ ನಮ ಇತಿ ಬಾಹ್ವೋಸ್ತ್ರಯೋದಶವಕ್ತ್ರಾಣಿ ಷೋಡಶ ಷೋಡಶ ಸುಖಾಸನಾದಿ ಷೋಡಶಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಾಯ ಶ್ರೀಕಂಠಾಯ ನಮ ಇತಿ ದಕ್ಷೇ ಸೋಮಕಲಾತ್ಮಕಾಯ ಶ್ರೀಸೋಮನಾಥಾಯ ನಮ ಇತಿ ವಾಮೇ ಮಣಿಬಂಧಯೋರ್ನವವಕ್ತ್ರಾಣಿ ದ್ವಾದಶ ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯಾಧಿಪಾಯ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಾಯ ನಮ ಇತಿ ದಕ್ಷೇ ಕೇಶವಾದಿ ಮೂರ್ತ್ಯಧಿಪಾಯ ಶ್ರೀ ಉಮಾಪತಯೇ ನಮ ಇತಿ ವಾಮೇ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತಮ್ ಸೋಪವೀತಂ ಚತುರ್ದಶ ವಕ್ತ್ರಾಣಿ ಶತರುದ್ರ ವಿದ್ಯೇಶ್ವರಾತ್ಮಕಾಯ ಶ್ರೀವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾಯ ನಮ ಇತಿ ಇತ್ಯೇವಂ ವಿದ್ವಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಗೃಹಸ್ಥೋ ವಾನಪ್ರಸ್ಥೋ ಯತಿರ್ವಾ ಧಾರಯೇತ್ ಪದೇ ಪದೇಽಶ್ವಮೇಧಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋ[3]ತೀತಿ[3]

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಾಂದಂ—

---

1 ರು (ಖ) 2 ಕ್ಷ್ರೋಂ (ಖ) 3 ತಿ (ಖಗ)

ರುದ್ರಾಕ್ಷಂ ಧಾರಯೇದ್ವಿಪ್ರಃ ಸಂಧ್ಯಾದಿಷು ಚ ಕರ್ಮಸು
ತತ್ಸರ್ವಂ ಸಮವಾಪ್ನೋತಿ ಕೋಟಿಕೋಟಿಗುಣಂ ಸದಾ ॥244॥
ಸ್ನಾನೇ ದಾನೇ ಜಪೇ ಹೋಮೇ ವೈಶ್ವದೇವೇ ಸುರಾರ್ಚನೇ
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತೇ ತಥಾ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ದೀಕ್ಷಾಕಾಲೇ ವಿಶೇಷತಃ ॥245॥
ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ಹಸ್ತೇ ಜಟಾಯಾಮಪಿ ಮಸ್ತಕೇ
ಚಿಹ್ನಂ ಶಿವಾಶ್ರಮಸ್ಥಾನಂ ಭಸ್ಮನಾ ಚ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಕಮ್ ॥246॥
ಹಸ್ತೇ ಚೋರಸಿ ಕಂಠೇ ವಾ ಮಸ್ತಕೇ ವಾಪಿ ಧಾರಯೇತ್
ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯೋ ರುದ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಚ ಧಾರಣಾತ್ ॥247॥

ಇವು ನಾಲ್ಕು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೧

ಕೊರ[1]ಲ[1] ರುದ್ರಾಕ್ಷಿವೆರ
ಸಿರಲು ಶುನಕಂ ಸಾಯೆ
ಪರದೊಳಾಗಳೆ ಗಣೇಶ್ವರಪದದೊಳು
ಹರುಷದಿಂದಿರ್ಪುದೆನೆ
ನರನನುದ್ಧರಿಸಲದ
ನರರೆ ಹರನಹರೆಂದ ಆಗಮವದಂ

ಕಂಠೇ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಶ್ವಾಪಿ ವಾ ಮ್ರಿಯತೇ ಯದಿ
ಸೋಽಪಿ ರುದ್ರತ್ವಮಾಪ್ನೋತಿ ಕಿಂ ಪುನರ್ಮಾನುಷಾದಯಃ ॥248॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೨

ಪುಣ್ಯವೀಕ್ಷಿಸೆ ಲಕ್ಷ
ಪುಣ್ಯ[2]ವಂ[2]ಟಲು ಕೋಟಿ
ಪುಣ್ಯ ದಶಶತಕೋಟಿ *ಧರಿಸಲೊಂದಂ
ಪುಣ್ಯ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ
ಪುಣ್ಯ ಶಿವಪುರದೊಳಾ
ಅಣ್ಣನೆನಿತನಿತು ಕಾಲವೆರಸಿರ್ಪುದಂ

ಲಕ್ಷಂ ತು ದರ್ಶನಾತ್ಪುಣ್ಯಂ ಕೋಟಿಸ್ತತ್ಸ್ಪರ್ಶನಾದ್ಭವೇತ್
ದಶಕೋಟಿ*ಶತಂ ಪುಣ್ಯಂ ಧಾರಣಾಲ್ಲಭತೇ ನರಃ ॥249॥

---

1 ಳ (ಕ) 2 ವೀಂ (ಗ)

* ಈ ಗುರುತುಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ.

ನಾತಃ ಪರತರಂ ತೀರ್ಥಂ ನಾತಃ ಪರತರಂ ತಪಃ
ರುದ್ರಾಕ್ಷಂ ಯಸ್ಯ ಕಂಠೇ ವಾ ಬಾಹ್ವೋರ್ವಾ ಧ್ರಿಯತೇ ಧ್ರುವಮ್
ಕುಲೈಕವಿಂಶಮುತ್ತಾರ್ಯ ರುದ್ರಲೋಕೇ ವಸೇನ್ನರಃ ॥250॥

ಇವೆರಡೂವರೆ ಆಗಮದಲ್ಲಿಯವು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೩

ವರವೇದತ್ರಿತಯುವಂ
ಧರಿಸಿದಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷೆ
ಧರಿಸಿದವನದು ಕಾರಣಂ ವಿಪ್ರನುಂ
ಧರಿಸಿದವನೇ ರುದ್ರ
ನಿರದಪ್ಪನೆಂದೊರೆದ
ಪರಮ ಜಾಬಾಲೋಪನಿಷದಾದಿಯಂ

ತಾನಿ ಹ ವಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾಣಿ ಯತ್ರ ಯೋ ವೇದ ಧಾರಯಂತಿ
ತಸ್ಮಾದ್ದೇವಾ ಧಾರಯಂತಿ ಯಸ್ತಾನಿ ಧಾರಯನ್ನಶನ್ ॥251॥
ಪಿಬನ್ ಗಚ್ಛನ್ ತಿಷ್ಠನ್ ಸ್ವಪನ್ ಜಾಗ್ರನ್ನುನ್ನಿಷನ್ನಿಮಿಷನ್ ವಸನ್
ಸರ್ವಾಣ್ಯೇನಾಂಸಿ ತರತಿ ರುದ್ರೋ ಭೂತ್ವಾ ರುದ್ರೋ ಭವತಿ ॥252॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಮೇಷ ಧರ್ಮ ಇತಿ.
ಇದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಯೋಗಖಂಡಂ—

ರುದ್ರಾಕ್ಷಾನ್ ಧಾರಯೇನ್ನಿತ್ಯಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾಣಾಮಿತಿ ಸ್ಮೃತಿಃ ॥253॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೪

ನೆಱೆ ಮದ್ಯಮಾಂಸರತ
ನೆರವಸಂತ್ಯ[1]ಜ[1]ಯನೆಂ
ಬುರುಪಾಪಿದ್ವಿಜನೊಂದೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ
ಶಿರದೊಳಾಂತಡೆ ಪಾಪ
ಉರಿದು ಗಣಪದವಿಯೊಳು
ನೆರವನವನೆಂದ ಲೈಂ[2]ಗಾ[2]ದಿಯಿಂದಂ

---

1 ಜೆ (ಖ) ಜಿ (ಗ) 2 ಗ್ಯ (ಕ)

ಖಾದನ್ ಮಾಂಸಂ ಪಿಬನ್ಮದ್ಯಂ ಸಂಗಚ್ಛನಂತ್ಯಜಾಮಪಿ
ಸದ್ಯೋ ಭವತಿ ಪೂತಾತ್ಮಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷೇ ಶಿರಸಿ ಸ್ಥಿತೇ ॥254॥

ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನವಪುರಾಣಂ—

ರುದ್ರಾಕ್ಷಾನ್ ಧಾರಯನ್ ಪಾಪಂ ಕುರ್ವನ್ನಪಿ ಚ ಮಾನವಃ
ಸರ್ವಂ ತರತಿ ಪಾಪ್ಮಾನಂ ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿರಾಹ ಹಿ ॥255॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೧೫

ದಶಶತಬ್ರಹ್ಮೇತಿ
ಪಶುಹನನವನಿತಘಂ
ವಸುಧೆಯೊಳನಾಮಿಕಂಗೀಶಪದವಿ
ಮಿಸುಪ ವರರುದ್ರಾಕ್ಷಿ
ಪಸದನದಿನಾಪ್ಸುದೆಂ
ದುಸುರ್ದ ವಾಸಿಷ್ಠಲೈಂ[1]ಗದ ಘನವದಂ

ಬಹು ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೧೬

ತರದ ವೈದಿಕ ಕರ್ಮ
ನೆರವಿಯೊಳು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ
ಧರಿಪುದೆ ವಿಧಿ ದ್ವಿಜರ್ಗಂತಲ್ಲದೆ
ಇರೆ ನೆಗಳ್ದ ಕರ್ಮವಂ
ತುರಿದು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿ
ಹರೆವುದೆಂದೊರೆವ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಿಗಳವಂ

ರುದ್ರಾಕ್ಷಂ ಧಾರಯೇದ್ವಿಪ್ರಃ ಸಂಧ್ಯಾದಿಷು ಚ ಕರ್ಮಸು
ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಕರ್ಮಣಿ ಯಜ್ಞೇ ವಾ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತೇ ಸುರಾರ್ಚನೇ ॥256॥
ಅರುದ್ರಾಕ್ಷ[2]ಧರೋ[2] ಭೂತ್ವಾ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಕರ್ಮ ವೈದಿಕಮ್
ಕುರ್ಯಾದ್ವಿಪ್ರಸ್ತು ಯೋ ಮೋಹಾನ್ನಾಸಾವಾಪ್ನೋತಿ ತತ್ಫಲಮ್ ॥257॥

ಇವೆರಡೂ ಸ್ಮೃತಿವಾಕ್ಯಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೩೧೭

ಶ್ರೀ ವಿಭೂತಿಯಾಧಿಕ್ಯಮುಂ ವೈದಿಕತ್ವಮುಂ ಸರ್ವರಿಗೆಯುಂ ಧರಿಸಲು ವಿಧಿಯೆಂಬುದನು ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

---

[1] [illegible] (ಶ) [2] ಧಾರಣ (ಕ)

ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರನಂ
ಕೇಳಿದಂ ಭಸಿತದು
ದ್ಧೂಳನವನಾ ಫಲವನುತ್ಪತ್ತಿಯ
ಕಾಲವೇದದ ಛಂದ
ದೋಳಿಯಿಂ ಸುತಗೊರೆದ
ಕಾಲಾಗ್ನಿ ರುದ್ರೋಪನಿಷದಾದಿಯಂ

ಆ ವೇದ—

ಅಥ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರಂ ಭಗವಂತಂ ಸನತ್ಕುಮಾರಃ ಪಪ್ರಚ್ಛ ಅಭಿದೇಹಿ ಭಗವನ್ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಿಧಿಂ ಸತತ್ತ್ವಂ ಕಿಂ ದ್ರವ್ಯಂ ಕಿಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ಕತಿ ರೇಖಾಃ ಕಿಂ ದೈವತಮ್ ಕಾ ಶಕ್ತಿಃ ಕಿಂ ಫಲಮಿತಿ ಚ ತಂ ಹೋವಾಚ ಭಗವಾನ್ ಯದ್ದ್ರವ್ಯಂ ತದಾಗ್ನೇಯಂ ಭಸ್ಮ ಸದ್ಯದಿ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಮಂತ್ರೈಃ ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಮಾನಸ್ತೋಕೇತಿ ಸಮುದ್ಧೃತ್ಯ ತ್ರಿಯಾಯುಷಂ ಜಮದಗ್ನೇರಿತಿ ಶಿರೋಲಲಾಟಸ್ಕಂಧೇಷು ತ್ರಿಭಿರಾಯುಷೈಸ್ತ್ರಿಯಂಬಕೈಸ್ತಿಸ್ರೋ ರೇಖಾಃ ಕುರ್ವೀತ ವ್ರತಮೇತಚ್ಛಾಂಭವಂ ಸರ್ವವೇದೇಷು ವೇದವಾದಿಭಿರುಕ್ತಂ ತತ್ಸಮಾಚರೇನ್ಮುಮುಕ್ಷುರಪುನರ್ಭವಾಯ ಆಲಲಾಟಾದಾಚಕ್ಷುಷೋರ್ಭ್ರುವೋರ್ಮಧ್ಯತೋ ಯಾ ಚಾಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಾ ರೇಖಾ ಸಾಽಽಹವನೀಯ ಅಕಾರೋ ರಜೋ ಭೂಲೋಕ ಆತ್ಮಾ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಃ

ಋಗ್ವೇದಃ—

ಪ್ರಾತಸ್ಸವನೋ ರುದ್ರೋ ದೇವತಾ ಯಾಚಾಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಾ ರೇಖಾ ಸಾ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ ಉಕಾರಸ್ತಮೋ ದ್ಯೌಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಃ ಯಜುರ್ವೇದೋ ಮಾಧ್ಯಂದಿನಂ ಸವನಂ ಮಹೇಶ್ವರೋ ದೇವತಾ ಯಾ ಚಾಸ್ಯ ತೃತೀಯಾ ರೇಖಾ ಸಾ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಿರ್ಮಕಾರ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಂತರಾತ್ಮಾ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಃ ಸಾಮವೇದಃ ಸಾಯಂ ಸವನಂ ಸದಾಶಿವೋ ದೇವತೇತಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೮

ಪಂಚಮುಖದಿಂ ವರ್ಣ
ಪಂಚಕಂಗಳೆ ಭೂತ
ಪಂಚಕಂ ಗೋಪಂಚಕಂಗಳವಱಿಂ
ಪಂಚವಿಧ ಭಸಿತವಿದ
ಪಂಚಮಂತ್ರ[1]ದೆ ಮಾಡಿ
ಪಂಚಪಾತ್ರೆಯೊಳಿರಿಸಿ ಧರಿಪುದೆನಲು

ಜಾಬಾಲೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ—

1 ದಿ (ಕ)

ಸದ್ಯೋಜಾತಾತ್ ಪೃಥ್ವೀ ತಸ್ಮಾನ್ನಿವೃತ್ತಿಃ ತಸ್ಯಾಃ ಕಪಿಲವರ್ಣಾ ನಂದಾ ತಸ್ಯಾ ಗೋಮಯೇ ಭೂತಿರ್ಜಾತಾ ವಾಮದೇವಾದುದಕಂ ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ತಸ್ಯಾಃ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಾ ಭದ್ರಾ ತಸ್ಯಾ ಗೋಮಯೇ ಭಸಿತಂ ಜಾತಂ ಅಘೋರಾದ್ವಹ್ನಿಃ ತಸ್ಮಾದ್ವಿದ್ಯಾ ತಸ್ಯಾ ರಕ್ತವರ್ಣಾ ಸುರಭಿಸ್ತಸ್ಯಾ ಗೋಮಯೇ ಭಸ್ಮಜಾತಂ ತತ್ಪುರುಷಾ ದ್ವಾಯುಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಛಾಂತಿಸ್ತಸ್ಯಾ ಶ್ವೇತವರ್ಣಾ ಸುಶೀಲಾ ತಸ್ಯಾ ಗೋಮಯೇ ಕ್ಷಾರಂ ಜಾತಂ ಈಶಾನಾದಾಕಾಶಸಸ್ಮಾಚ್ಛಾಂತ್ಯತೀತಾ ತಸ್ಯಾ ಚಿತ್ರವರ್ಣಾ ಸುಮನಾ ತಸ್ಯಾ ಗೋಮಯೇ ರಕ್ಷಾ ಜಾತಾ ಐಶ್ವರ್ಯ ಕಾರಣಾದ್ಭೂತಿರ್ಭಾಸನಾದ್ಭಸಿತಂ ಸರ್ವಾಘ ಭಕ್ಷಣಾದ್ಭಸ್ಮ ಆಪದಾಂ ಕ್ಷರಣಾತ್ ಕ್ಷಾರಂ ಭೂತಪ್ರೇತಪಿಶಾಚಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಾಪಸ್ಮಾರ ಭವಭೀತಿಭ್ಯೋಽಭಿರಕ್ಷಣಾದ್ರಕ್ಷೇತಿ.

ತೇಷಾಂ ವಿರಜಾನಲಜಂ ವಕ್ಷ್ಯೇ—ಅಗ್ನೌ ಜ್ವಾಲಾವೃತಂ ರುದ್ರಂ ವಹ್ನಿಮಂಡಲ ಮಧ್ಯಗಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಕಲಾದಶಯುತಂ ಶಕ್ತಿಸ್ವಸ್ತಿಕ ಧಾರಣಮಿತಿ ರುದ್ರಾಗ್ನಿಂ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ರುದ್ರಾಗ್ನೌ ವಿಭೂತ್ಯಾದಿ ಸಂಪಾದಯಾಮೀತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ವಿಕಟಾಂಗಾ ಮುನ್ಮತ್ತಾಂ ಮಹಾಶನಾಂ ಖಿಲಾಮಲಸಾಮಶಿವಚಿಹ್ನಾಂಕಿತಾಂ ಪುನರ್ಧೇನುಂ ಕೃಶಾಂಗಾಂ ವತ್ಸಹೀನಾಂ ವಂಧ್ಯಾಮಂಗಹೀನಾಮದುಗ್ಧದೋಹಿನೀಂ ನಿರಿಂದ್ರಿ ಯಾಮಜಗ್ಧತೃಣಾಂ ಕೇಶಚೇಲಾಸ್ಥಿಭಕ್ಷಿಣೀಂ ಸಂಧಿನೀಂ ನವಸುತಾಂ ರೋಗಾನ್ವಿತಾಂ ವಿಹಾಯ ಅಪ್ರಶಸ್ತ ಭೂಮ್ಯಾದಿಪತಿತಕ್ಲಿನ್ನ ದುರ್ಗಂಧ ಪರ್ಯುಕ್ಷಿತೇತ್ಯಾದಿ ಗೋಮಯಂ ವಿಹಾಯ ಪ್ರಶಸ್ತಗೋಮಯಮಾದಾಯ ಈಶತತ್ಪುರುಷಾಘೋರ ವಾಮಸದ್ಯೋಜಾತಾದ್ಯೈರುತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರ ಭೇದೈರ್ಗ್ರಹಣ ಕಬಳನ ಶೋಷಣ ದಹನ ಶೋಧನಾಭಿಮಂತ್ರಾದಿ ಕ್ರಮೇಣ ಪಂಚಪ್ರಣವೈಃ ಪಂಚಬೀಜೈಃ ಸಹ ಪಂಚಮಂತ್ರೈರ್ವಿಭೂತ್ಯಾದಿಸ್ಸಂಪಾದ್ಯಾ ಸುದೃಢರಮ್ಯ ಕ್ಷಾಲಿತ ಪ್ರೋಕ್ಷಿತ ಚೂತ ಬಿಲ್ವಾಶೋಕದಾರುಮಯಪಾತ್ರೇ ಶೈಲಮಯಪಾತ್ರೇ ವಾ ಧನವತ್ಸಂ ಗ್ರಹೇದಿತಿ ಕಾಲಗ್ನಿರುದ್ರಃ.

ಇದಕ್ಕೆ ವಾಯವೀಯ ಸಂಹಿತೆ—

ಶಿವಾಗ್ನೇರ್ಭಸಿತಂ ಗ್ರಾಹ್ಯಮಗ್ನಿಹೋತ್ರೋದ್ಭವಂ [1]ತಥಾ[1]
ವೈವಾಹಾಗ್ನ್ಯುದ್ಭವಂ ವಾಪಿ ಪ[2][ಕ್ವಂ][2] ಶುಚಿ ಸುಗಂಧಿ ಚ ॥258॥
ಕಪಿಲಾಯಾಃ ಸಕೃಚ್ಛಸ್ತಂ ಗೃಹೀತಂ ಗಗನೇ ಪತತ್
ನ ಕ್ಲಿನ್ನಂ ನಾತಿ ಕಠಿನಂ ನ ದುರ್ಗಂಧಂ ನ ಶೋಷಿತಮ್ ॥259॥

---

1 ಕುವಾ (ಕಿಗ) 2 ಕ್ವಂ (ಕಖಗ)

ಉಪರ್ಯಧಃ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗೃಹ್ಣೀಯಾತ್ ಪತಿತಂ ಯದಿ
ಪಿಂಡೀಕೃತ್ಯ ಶಿವಾಗ್ನ್ಯಾದೌ ತತ್ ಕ್ಷಿಪೇನ್ಮೂಲಮಂತ್ರತಃ ॥260॥
ಅಪಕ್ವಮತಿಪಕ್ವಂ ಚ ಸಂತ್ಯಜ್ಯ ಭಸಿತಂ ಸಿತಮ್
ಆದಾಯ ವಾಸಸಾಲೋಡ್ಯ ಭಸ್ಮಾಧಾರೇ ವಿನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ ॥261॥
ಸುಕೃತೇ ಸುದೃಢೇ ಶುದ್ಧೇ ಕ್ಷಾಲಿತೇ ಪ್ರೋಕ್ಷಿತೇ ಶುಚಿಃ
ಸಮ್ಮಂತ್ರ್ಯ ಮಂತ್ರೀ ಮಂತ್ರೇಣ ಪಾತ್ರೇ ಭಸ್ಮ ವಿನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ ॥262॥
ತೈಜಸಂ ದಾರುಜಂ ವಾಪಿ ಮೃಣ್ಮಯಂ ಶೈಲ[1]ಮ್ಯೈ[1]ವ ವಾ
ಅನ್ಯದ್ವಾ ಶೋಭನಂ ಶುದ್ಧಂ ಭ[2]ಸ್ಮಾ[2]ಧಾರಂ ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ॥263॥
ಕ್ಷೇಮದೇಶೇ ಸ್ಥಿರೇ ಶುದ್ಧೇ ಧನವದ್ಭಸ್ಮ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್
ಪ್ರಸ್ಥಿತೋ ಭಸ್ಮ ಗೃಹ್ಣೀಯಾತ್ ಸ್ವಯಂ ವಾನುಚರೋಽಪಿ ವಾ॥264॥
ನ ಚಾಯುಕ್ತಕರೇ ದಧ್ಯಾನ್ನೈವಾಶುಚಿತಲೇ ಕ್ಷಿಪೇತ್
ನ ಸಂಸ್ಪೃಶೇನ್ನಿಜಾಂಗೈಶ್ಚನೋಪೇಕ್ಷೇತ ನ ಲಂಘಯೇತ್ ॥265॥
ತಸ್ಮಾದ್ಭಸಿತಮಾದಾಯ ವಿನಿಯುಂಜೀತ ಮಂತ್ರತಃ
ಕಾಲೇಷೂಕ್ತೇಷು ನಾನ್ಯತ್ರ ನಾಯೋಗ್ಯೇಭ್ಯಃ ಪ್ರದಾಪಯೇತ್ ॥266॥

ಗ್ರಂಥ ಒಂಬತ್ತು. ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೧೯

ಗಾರುಹಸ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮ
ಚಾರಿ ಅತ್ಯಾಶ್ರಮಿಗ
ಳಾರಾಗಲಿನ್ನು ಯತಿ ವನವಾಸಿಯುಂ
ಚಾರುತರ ಭಸಿತವಿದ
ನೋರಂತೆ ಧರಿಪುದೆಂ
ದಾರಯ್ದು ಸಾಱುವುಪನಿಷದಾದಿಯುಂ

ಆ ವೇದಂ—

ತ್ರೈವರ್ಣಿಕಾನಾಮಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಾಗ್ನಿಜಂ ಗೃಹಸ್ಥಾನಾಂ ವಿರಜಾನಲಜಂ ವಿವಾಹಾಗ್ನಿಜಮೌಪಾಸನಾಗ್ನಿಜಂ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಾಂ ಸಮಿದಗ್ನಿಜಂ ಶೂದ್ರಾಣಾಂ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಾಗಾರಪಚನಾಗ್ನಿಜಮನ್ಯೇಷಾಂ ದಾವಾನಲಸಮುದ್ಭವಂ ಯತೀನಾಂ ಸರ್ವತ್ರಸ್ಥಿತಂ ಅತಿವರ್ಣಾಶ್ರಮಿಣಾಂ ಶ್ಮಶಾನಗತಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾಲಯಸ್ಥಿತಮಿತಿ

ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನವ ಪುರಾಣದೀಶ್ವರ ವಾಕ್ಯಂ—

---

[1] ಮೋ (ಗ) [2] ಸ್ಕ (ಗ)

ಅಥಾಚಿರೇಣ ಸಂಸಾರನಿವೃತ್ತ್ಯೈ ಚಾದರೇಣ ತು
ಆಶ್ರಮಾಣಾಂ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಮುಪಾಯಂ ಪ್ರವದಾಮ್ಯಹಮ್ ॥267॥

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ವಿಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಸಮಿದಗ್ನಿಂ ಸಮುದ್ಭವಮ್
ಭಸ್ಮಾದಾಯಾದರೇಣೈವ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಧಾರಯೇನ್ಮುದಾ ॥268॥

ಗೃಹಸ್ಥೋ ವಾಽಽಹಿತಾಗ್ನಿಸ್ತು ಭಸ್ಮಸ್ವಾಪಾಸನೋದ್ಭವಮ್
ಆದಾಯ ಸಜಲಂ ನಿತ್ಯಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ತೇನ ಧಾರಯೇತ್ ॥269॥

ಆಹಿತಾಗ್ನಿರ್ದ್ವಿಜಸ್ಸ್ವಸ್ಯ ಭಸ್ಮಾದಾಯಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಜಮ್
ತೇನ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಸಶ್ರದ್ಧಂ ಧಾರಯೇಚ್ಚ ದಿನೇ ದಿನೇ ॥270॥

ವ[1]ನಸ್ಥೋ[1] ವಹ್ನಿ[2][ಜಂ][2] ಸೋ ಚೇದ್ಭಸ್ಮಾದಾಯಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಜಮ್
ಪರೇಷಾಂ ತೇನ ಸಶ್ರದ್ಧಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಧಾರಯೇತ್ ಸದಾ ॥271॥

ವೈಖಾನಸೋಗ್ನಿಮಾನ್ವಹ್ನೇಃ ಸ್ವಸ್ಯ ಭಸ್ಮ ಸಮುದ್ಭವಮ್
ಆದಾಯ ಸಜಲಂ ತೇನ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಧಾರಯೇತ್ಸದಾ ॥272॥

ಪರಿವ್ರಾಡಗ್ನಿಹೋತ್ರಾದೇಃ ಗೃಹಸ್ಥಾನಾಮನುಜ್ಞಯಾ
ಭಸ್ಮಾದಾಯ ಸಿತಂ ತೇನ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಧಾರಯೇನ್ಮುದಾ ॥273॥

ಅಥವಾ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಾಗಾರಾದಗ್ನಿಮಾಹೃತ್ಯ ಸಾದರಮ್
ವಿರಜಾಖ್ಯೇನ ಮಂತ್ರೇಣ ತತ್ತ್ವಾನಿ ಸಕಲಾನಿ ತು ॥274॥

ಜುಹುಯಾದ್ರುದ್ರರೂಪೇಣ ಭಾವಿತಾಗ್ನೌ ಸ್ವಯಂ ಪುನಃ
ತದುತ್ಥೇನ ಸಿತೇನೈವ ಭಸ್ಮನಾ ಸಜಲೇನ ತು ॥275॥

ಅಗ್ನಿರಿತ್ಯಾದಿಭಿರ್ಮಂತ್ರೈಸ್ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಮವಕುಂಠಯೇತ್
ಪ್ರಣವೇನ ತ್ರಿರುಕ್ತೇನ ಸಹಂಸೇನ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಕಮ್ ॥276॥

ಲಲಾಟೇ ಹೃದಯೇ ಬಾಹ್ವೋರಧೋರ್ಧ್ವಂ ದ್ವ್ಯೈ ಚ್ಚೈವ ಧಾರಯೇತ್
ಶಿವಲಿಂಗಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಸು ವಿಶೇಷತಃ ॥277॥

ಏವಂ ಯೋ ವರ್ತಮಾನಸ್ತು ಸರ್ವಬಂಧೈಸ್ಸಮುಚ್ಯತೇ

ಇವು ಹನ್ನೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೦

1 ನಿಸ್ಥಾ (ಗ) 2 ಪೂ (ಕಖಗ)

ಜಲದೊಳ್ವಿಭೂತಿಯಂ
ಕಲಸಿ ಧರಿಸುವುದರ್ಕೆ
ನಲಸಿ ಪಡುವಲು ಪಕ್ಕಿಗೆಯ್ದುವನ್ನಂ
ಜಲವುಳಿಯಲಲ್ಲಿಂದ
ಬಳಿಕುಳಿದ ಸಮಯದೊಳು
ಸಲೆಯೆಂದು ವಿಧಿಸಿದಾಗಮವಾಕ್ಯವಂ

ಭಸ್ಮ ವಾಮಕರೇ ಸ್ಥಾಪ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇನಾಭಿಮಂತ್ರಿತಮ್
ಮಧ್ಯಾಹ್ನಾತ್ ಪ್ರಾಗ್ಜಲೈರ್ಯುಕ್ತಂ ಪರತೋ ಜಲವರ್ಜಿತಮ್ ||278||

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೧

ಎಸುವಡೆದು ಮಸಣದೊಳ
ಗಸುಗಳೆವವನ ನೊಸಲೊ
ಳಸವಸದಿನಡಿಯಿಟ್ಟನಾಯ್ಪುಜ್ಜಿಯ
ಭಸಿತದಿನವಂಗುಮಾ
ವಸಥಗಣಪದವಿಯೆಂ
ದುಸುರ್ದ ಶಿವ[1]ರಾ[1]ಹಸ್ಯದಾಶ್ಚರ್ಯವಂ

ಕಶ್ಚಿತ್ಕಂಠಗತಃಪ್ರಾಣಃ ಕಾಲಪ್ರಾಪ್ತೋ ಮೃತೋಪಮಃ
ಶೇತೇ ಶ್ಮಶಾನೇ ವಿವಶೋ ದಸ್ಯುಶಸ್ತ್ರನಿಷೂದಿತಃ ||279||
ಅಥ ತೇಷಾಂ ಪುಳಿಂದಾನಾಂ ಶ್ವಾಽನುಗಃ ಕಶ್ಚಿದೇವ ಹಿ
ಧಾವನ್ನನುಪದಾಂತಸ್ಥಭಸ್ಮಪುಂಜೇಷ್ವಿತಸ್ತತಃ ||280||
ತಸ್ಯಾನನಲಲಾಟಾಗ್ರನ್ಯಸ್ತಾಂಘ್ರಿಃ ಸ್ವೈರತೋ ಯಮೌ
ಏತಸ್ಮಿನಂತರೇ ನೇತುಂ ಕಾಲಮೃತ್ಯುರ್ಯಮಾನುಗಾಃ ||281||
ತಾವತಾ ಮುಚ್ಯಮಾನಾಸುಂ ಪ್ರತ್ಯಸರ್ಪನ್ನಮುಂ ಯದಾ
ತದಾನೀಮೇವ ಗಣಪಾ ನಾನಾಪ್ರಹರಣೋದ್ಯತಾಃ ||282||
ವಿಮಾನೇಽಪ್ಸರಸಾಂ ವೃಂದೈಸ್ತಂ ಮೃತಂ ಪರ್ಯವಾರಯನ್
ತತಸ್ತೇ ಧರ್ಮರಾಟ್ ಪ್ರೇಷ್ಯಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾಽ ಭಸ್ಮಾಂಕಧಾರಣಮ್ ||283||
ಶಂಭೋಸ್ತು ಶಾಸನಂ ಕೃತ್ವಾ ಹಿತ್ವಾಽತಸ್ತಂ ಚ ಲಿಂಗಿನಮ್
ಪ್ರದದ್ರುರ್ ಊರ್ದ್ವಿಶಸ್ಥಿತಂ (?) ನಿನ್ಯುಃ ಶಿವಪುರಂ ಗಣಾಃ ||284||

ಇವಾಲು ಶಿವರಹಸ್ಯಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೨

1 ರ (ಕ)

ಶ್ರೀ ವಿಭೂತಿಯನೊಲ್ಲ
ದೋವೊ ಮುಕ್ತಿಯನೆಯ್ದ
ಲಾವನಿಚ್ಛೈಪನವನ ಬಗೆಯದೆನಲು
ತೀವಿ ವಿಷವಂ ಕುಡಿದು
ಭಾವಿಪನ ನಿತ್ಯತ್ವ
ದಾ ವಿಧವದೆಂದ ಪಾರಾಶರಿಯವಂ

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣಂ ಮುಕ್ತ್ವಾ ಮುಕ್ತಿಮಿಚ್ಛತಿ ಯಃ ಪುಮಾನ್
ವಿಷಪಾನೇನ ನಿತ್ಯತ್ವಂ ಕುರುತೇ ಸ್ವಾತ್ಮನೋ ಹಿ ಸಃ ॥285॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೩

ಸಿಂಗರಕೆ ರಕ್ಷೆಗಂ
ಮಂಗಳಕೆ ಪೂತತೆಗೆ
ಲಿಂಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಭಸ್ಮಾಂಕವಿದನೆ
ಜಂಗಮಕೆ ಪರದೈವ
ಭಂಗುರರ್ಗಿತ್ತೆನೆಂ
ದಂಗಜಾರಾತಿ ನುಡಿದುದನಖಿಳದಿಂ

ರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಮಂಗಲಾರ್ಥಂ ಚ ಪವಿತ್ರಾರ್ಥಂ ಚ [1]ಸತ್ತಮ[1]
ಲಿಂಗಾರ್ಥಂ ಚೈವ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಭಸ್ಮ ದತ್ತಂ ಮಯಾ ಪುರಾ ॥286॥
ಇದು ಭವಿಷ್ಯತ್ಪುರಾಣ ಮೊದಲಾಗೆಲ್ಲಾ ಪುರಾಣದಲ್ಲೂ ಸಮಂ

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೪

ವರಭೂತಿವಿಧಿಯೆಂದು
ತರದ ತ್ರಿರೇಖೆಯಂ
ವಿರಚಿಸಿದನಜನಖಿಳ ನರರ ನೊಸಲಂ
ಪರಿಕಿಸಲ್ಕಿದುವೆ ಶುಭ
ಕರವೆಂದು ಸ್ಕಂದವಾ
ದರಿಸಿ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಮಹಿಮೆಯನೊರೆದುದಂ

ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಸೃಷ್ಟಿಚ್ಛಲೇನಾಹ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತತಾಮ್
ಸಸರ್ಜ ಚ ಲಲಾಟಂ ಹಿ ತಿರ್ಯಗ್ರೇಖೋರ್ಧ್ವಂ ನ ವರ್ತುಳಮ್ ॥287॥

---

1 ಸಂತತಂ (ಖಗ)

ತಿರ್ಯಗ್ರೇಖಾಃ ಪ್ರದೃಶ್ಯಂತೇ ಲಲಾಟೇ ಸರ್ವದೇಹಿನಾಮ್
ತಥಾಪಿ ಮಾನವಾ ಮೂರ್ಖಾ ನ ಕುರ್ವಂತಿ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಕಮ್ ॥288॥

ಇವೆರಡೂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೫

ಹಾ ಶಿವಾದೇವ ಶ್ರೀ
ಭಾಸುರ ವಿಭೂತಿಯಂ
ಲೇಸಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಮಣ್ಣಿಟ್ಟು ಮುದದಿಂ
ದೇಶಮಿವು ನರ್ತಿಸುವ
ಹೇಸಿಕೆಯ ಪರಿಯೊರೆದ
ವಾಸಿಷ್ಠರಾಮಾಯಣೀ ಯಾದಿಯಂ

ಅಹೋ ನ ಚಿತ್ರಂ ಯತ್ಸತ್ಯಂ ಭಸ್ಮ ತದ್ವಿಸ್ಮೃತಂ ಧೃತಂ
ಯದಸತ್ಯಂ ಮೃದಾ ಧಾರ್ಯಂ ತತ್ಪುರಃ ಪರಿವಲ್ಗತಿ ॥289॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೬

ಕಂಡು ಕಾಣದೆ ಮರು
ಳ್ಗೊಂಡು ಶಿವಪಥದ ತ್ರಿ
ಪುಂಡ್ರವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಣ್ಣಿಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟು
ಕೊಂಡಾಡುತಿರೆ ಜಗದ
ಭಂಡಾಟವಂ ಮನಂ
ಗೊಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಪೌರಾಣಾದಿಯಂ

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಪುರಾಣಂ—

ಅಹೋ ಮೋಹಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಲೋಕಃ ಪಶ್ಯನ್ನಪಶ್ಯತಿ
ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಮೋಕ್ಷದಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾಹ್ಯನ್ಯತ್ರ ರಮತೇ ನರಃ ॥290॥

ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತಸಂಹಿತೆ—

ಅಹೋ ಮೋಹಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಮುನೀಂದ್ರಾ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಃ
ಯನ್ನರಾ ಭಸ್ಮ ಸಂತ್ಯಜ್ಯ ಕುರ್ವಂತ್ಯನ್ಯೈಸ್ಸಮಾಹಿತಾಃ ॥291॥

ಇದು ಸೂತಸಂಹಿತೆಯದು

ಅಹೋ ಮೋಹಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಮಯಾ ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ
ಮುಕ್ತಿದಂ ಭಸ್ಮ ಸಂತ್ಯಜ್ಯ ನರೋಽನ್ಯತ್ರ ವಿಚೇಷ್ಟತೇ ॥292॥

ಇದು ವಾಸಿಷ್ಠ ಲೈಂ[1]ಗ[1]ದಲ್ಲಿ ಶಿವನ [2]ನುಡಿ[2]
ಇವು ಮೂಱು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೭

---

1 ಗ್ಯ (ಕ) 2 ವಾಕ್ಯ (ಗ)

ತಿರಿಯಕ್ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಕಂ
ಸುರವಿಪ್ರತತಿಗೆ ಭೂ
ವರ ವೈಶ್ಯನಿಚಯಕ್ಕೆ ವರ್ತುಳಾಂಕಂ
ಅರೆವೆಱೆಯು ಕುಱುಪು ಶೂ
ದ್ರರ ನೊಸಲೊಳುಳಿದರ್ಗೆ
ಬರೆ ಊರ್ಧ್ವವೆಂದ ಶಾತಾತಪಮುಮಂ

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಸುರವಿಪ್ರಾಣಾಂ ವರ್ತುಳಂ ನೃಪವೈಶ್ಯಯೋಃ
ಅರ್ಧಚಂದ್ರಂ ತು ಶೂದ್ರಾಣಾಮನ್ಯೇಷಾಮೂರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಕಮ್ ॥293॥

ಇದಾ ಸ್ಮೃತಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೮

ದ್ವಿಜರೆಂದುವುಂ ಸದಾ
ಯಜನಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳೊಳು
ನಿಜವಾದ ವಿಧಿಭಸಿತಧಾರಣವದೆ
ತ್ಯಜಿಪುದಾ ಮಣ್ಣ[1]ದಂ[1]
ದ್ವಿಜರಂಟಲಾಗೆಂದು
ದ್ವಿಜನೊರೆದ ಗಾರುಡಪುರಾಣೋಕ್ತಿಯುಂ

ಅಭಾವೇ ವಾ ತಥಾ ವಿಪ್ರೋ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನೇರಥಾಹರೇತ್
ಭಸ್ಮನೈವ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ನ ಕುರ್ಯಾನ್ಮೃತ್ತಿಕಾದಿಭಿಃ ॥294॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೨೯

ಎಲೆ ವೇದವಂ ಶೂದ್ರ
ರೆಲೆ ವೋದಲಾಗದೆಂ
ತೆಲೆಯುಂತು ಭಸಿತವಿಡದಾ ಪಾರ್ವರುಂ
ಎಲೆ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯುಂ
ಸಲೆ ಮಾಡಲಾಗದೆಂ
ಬೆಲೆ ನಿನ್ನ ಸಂಹಿತಾ ವಾಕ್ಯಾದಿಯುಂ

ವೇದಸ್ಯಾಧ್ಯಯನೇ ಶೂದ್ರೋ ನಾಧಿಕಾರೀ ಯಥಾ ಭವೇತ್
ತ್ರಿಪುಂಡ್ರೇಣ ವಿನಾ ವಿಪ್ರೋ ನಾಧಿಕಾರೀ ಶಿವಾರ್ಚನೇ ॥295॥

ಇದು ಸನತ್ಕುಮಾರ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಗಾರುಡಪುರಾಣಂ—

---

1 ಷಂ (ಗ)

ಗೋಪೀಮಲಿಸಧಾರೀ ತು ಶಿವಂ ಸ್ಪೃಶತಿ ಯೋ ದ್ವಿಜಃ
ತಸ್ಯೈಕವಿಂಶತಿಕುಲಮಕ್ಷಯಂ ನರಕಂ ವ್ರಜೇತ್ ॥296॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೦

ಭಸಿತ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧರ
ನಸಮ ವಿಪ್ರಂ ಶುದ್ಧ
ನೊಸೆದುಣಲು ಪಿತೃಪಙ್ಕ್ತಿಪೂತನವನೆ
ತ್ರಿಷುಲೋಕ ವಂದ್ಯನೆಂ
ದುಸುರ್ದವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ
ವೆಸೆವ ಲೋಕಾಕ್ಷಿ ಸೂತ್ರೋಕ್ತಿಗಳವಂ

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರ ಧೃಗ್ವಿಪ್ರವರೋ ಯೋ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧರಶ್ಶುಚಿಃ
ಸಪಙ್ಕ್ತಿಪಾವನಃ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಣಾಂ ದತ್ತಮಕ್ಷಯಮ್ ॥297॥

ಇದಾ ಪಾರಾಶರಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ—

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧೃಗ್ವಿಪ್ರವರೋ ಯೋ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧರಶ್ಶುಚಿಃ
ಸಪಙ್ಕ್ತಿಪಾವನಃ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪೂಜ್ಯೋ ವಿಪ್ರೈಸ್ಸುರೈರಪಿ ॥298॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೧

ನುತ ಶ್ರಾದ್ಧ ಯಜ್ಞ ಜಪ
ಹುತವಹ ವ್ಯಾಪಾರ
ಜಿತ ಕಂತುಪೂಜನಾದಿಗಳೊಳೆಲ್ಲಂ
ಸಿತ ಭಸಿತಧರನಾವ
ನತಿಪೂತದೇಹನೂ
ರ್ಜಿತ ಮೃತ್ಯುವಂ ಗೆ[1]ಲು[1]ವನೆಂದುದುವುಮಂ

ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಯಜ್ಞೇ ಜಪೇ ಹೋಮೇ ವೈಶ್ವದೇವೇ ಸುರಾರ್ಚನೇ
ಧೃತತ್ರಿಪುಂಡ್ರಃ ಪೂತಾತ್ಮಾ ಮೃತ್ಯುಂ ಜಯತಿ ಮಾನವಃ ॥299॥

ಇದಾ ಲೋಕಾಕ್ಷಿಕಂ ಸೂತ್ರಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೨

ಭಸಿತ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಮುಮ
ನೆಸೆವ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯೆಯೊ[2]ಳ
ಗೊ[2]ಸೆದಾವನಿಡಲಘವದುರಿದು ಪೋಗಿ

---

[1] ಲಿ (ಖಗ) [2] ಳುವೊ (ಗ)

ಮಿಸುಪತಪ [1]ಮ[1]ಖವಿದ್ಯೆ
ನಸಿಪವೆಂದುಸುರ್ದು ಮಿಗೆ
ಪಸರಿಸಿದ ಸರ್ವಾಗಮೋತ್ತರವದಂ

ನಾಸ್ತಿ ಭಸ್ಮ ವಿನಾ ಸ್ನಾನಂ ದೀಕ್ಷಾ ಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಃ
[2]ನೇಶಃ ಶಿವಾರ್ಚನಾದೀನಿ ನಿರ್ಭಸ್ಮೈವಂ ತಥಾಗಮಃ ॥304॥
ನ ದೀಕ್ಷಾ ನ ತಪೋ ಮಂತ್ರಾ ನ ಯಜ್ಞಾ ದೇವತಾ ನ ಚ
ವಿದ್ಯಾ ಸೈವಾಗಮಜ್ಞಾನಂ ಭಸ್ಮಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ವರ್ಜಿತಮ್ ॥305॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೩೯

ಭೀತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಹಾ
ಪಾತಕಂಗಳನೆಯ್ದಿ
ದಾತನೀ ಭೂತಿ ಧಾರಣನಿಚಯದಿಂ
ವೀತಕಲ್ಮಷನೆಂದು
ಪ್ರೀತು ಪೇಳ್ದ ವೃದ್ಧ
ಶಾತಾತಪಸ್ಮೃತಿಯ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಂ

ಸುರಾಂ ಪೀತ್ವಾ ಗುರುದಾರಾಂಶ್ಚ ಗತ್ವಾ ಸ್ತೇಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ
ಭಸ್ಮಚ್ಛನ್ನೋ ಭಸ್ಮಶಯ್ಯಾಂ ಶಯಾನೋ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯೀ ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ॥306॥

ಇತ್ಯಾದಿಃ ೧೪೦

ಜಲದೊಳವಗಾಹವದು
ಲಲನೆಸಂಗಂ ಪ್ರಾಣಿ
ಗೊಲೆಯೆಂದು ಬಿಟ್ಟುದಕದಾ ಸ್ನಾನವಂ
ಸಲೆಭಸಿತದವಗಾಹ
ನೆಲೆ ಯತಿಗೆ ವಿಧಿಯಿದೆಂ
ದುಲಿವ ಸೂತಾಖ್ಯ ಸಂಹಿತವಾಕ್ಯವಂ

ಆಗ್ನೇಯಂ ಭಸ್ಮಸ್ನಾನಂ ಯತಿಭಿಸ್ತು ವಿಧೀಯತೇ
ಆರ್ದ್ರಸ್ನಾನಾತ್ಪರಂ ಭಸ್ಮ ತ್ವಾರ್ದ್ರೇ ಜಂತುವಧೋ ಧ್ರುವಮ್॥307॥
ಆರ್ದ್ರಂ ತು ಪ್ರಕೃತಿಂ ವಿದ್ಯಾತ್ ಪ್ರಕೃತಿಂ ಬಂಧನಂ ವಿದುಃ
ಪ್ರಕೃತೇಸ್ತು ಪ್ರಹಾಣಾರ್ಥಂ ಭಸ್ಮನಾ ಸ್ನಾನಮಿಷ್ಯತೇ ॥308॥

ಈ ಎರಡೂ ವಾಸಿಷ್ಠ ಲೈಂಗದಲೂ ಸಮಂ. ಇತ್ಯಾದಿಃ ೧೪೧

---
1 ಮು (ಕ) 2 ನೆ (ಖಗ)

ಅವಪಾತಕಂಗಳಂ
ತವನೆಯ್ದುವಂ ಭಸಿತ
ದವಗಾಹವಿರ್ದವನೆ ಶಿವಮಂತ್ರವಂ
ತವೆ ಜಪಿಸಿದವಸುಮಾ
ಶಿವತೀರ್ಥಸುಸ್ನಾತ
ನವನೆಂದ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರಶ್ರುತಿಯಂ

'ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಭಸ್ಮನಾ ಕರೋತಿ ಯೋ ವಿದ್ವಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಗೃಹಸ್ಥೋ ವಾನಪ್ರಸ್ಥೋ ಯತಿರ್ವಾ ಸ ಸಮಸ್ತಪಾತಕೋಪಪಾತಕೇಭ್ಯಃ ಪೂತೋ ಭವತಿ। ಸತತಂ ರುದ್ರಮಂತ್ರಜಾಪೀ ಭವತಿ। ತೇನೇತಿಹಾಸಾಗಮಪುರಾಣಾನಾಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ಜಪ್ತಾನಿ ಭವಂತಿ। ಪ್ರಣವಾನಾಮಯುತಂ ಜಪ್ತಂ ಭವತಿ। ರೂಪೇ ರೂಪೇ ದಶಪೂರ್ವಾಂ ಪಙ್ಕ್ತಿಂ ಪುನಾತಿ। ದಶೋತ್ತರಾಂ ಚ ಪಙ್ಕ್ತಿಂ ಪುನಾತಿ। ಸಮಸ್ತಮಹಾತೀರ್ಥೇಷು ಸ್ನಾತೋ ಭವತಿ। ಸ ಸರ್ವಕರ್ಮಸು ಸದಾ ಯೋಗ್ಯೋ ಭವತಿ। ದೇಹಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯ [1]ಮೇ[1]ತಿ। ನ ಚ ಪುನರಾವರ್ತತ ಇತ್ಯಾಹ ಭಗವಾನ್ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರಃ'

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೨

ಸರ್ವತೀರ್ಥಸ್ನಾನ
ಸರ್ವಯಜ್ಞಾವಭೃತ
ದೊರ್ವುಳಿಯ ಕೋಟಿಗುಣ ಫಲವಪ್ಪುದು
ಸರ್ವಾಂಗದೊಳು ಭೂತಿ
ಪರ್ವಿರಲು ಧೂಳಿಸಲ
ಗುರ್ವಿಂದೆ ಭೀಮತಂತ್ರಾಖ್ಯಾನವಂ

ಸರ್ವತೀರ್ಥೇಷು ಯತ್ಪುಣ್ಯಂ ಸರ್ವಯಜ್ಞೇಷು ಯತ್ಫಲಮ್
ತತ್ಫಲಂ ಕೋಟಿಗುಣಿತಂ ಭಸ್ಮಸ್ನಾನಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥309॥

ಇತ್ಯಾದಿ॥ ೧೪೩

ಪರಿವಿಡಿಯಲಾಶ್ರಮದ
ನೆರವಿ ರುದ್ರಾಗ್ನಿಪರಿ
ಚರಿಯ ವಿಧಿಯಿಂದೊಗೆದ ಶ್ರೀವಿಭೂತಿಯಂ
ವರತ್ರಿಯಾಯುಷಮಂತ್ರ
ವೊರೆದಿಡುವುದೆಂದ ಪರ
ತರ ಭವಿಷ್ಯತ್ಪುರಾಣದ ವಾಕ್ಯವಂ

---

[1] ಖ (ಗ)

ಶಿವಾಗ್ನಿಕಾರ್ಯಂ ಯಃ ಕೃತ್ವಾ ಕುರ್ಯಾತ್ತ್ರ್ಯಾಯುಷಮಾತ್ಮವಿತ್
ವಿಶುದ್ಧಃ ಸರ್ವಪಾಪೈಶ್ಚ ಸಿತೇನೈವ ಚ ಭಸ್ಮನಾ ॥310॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೪

ಭೂತಿಯೇ ವರವಿಪ್ರ
ಜಾತಿಗಿದು ವಿಧಿಯೆಂದು
ಪ್ರೋತು ಮಾನಸ್ತೋಕ ಮಂತ್ರಾದಿಯಿಂ
ಕಾತ್ಯಾ[1]ಯಿನೀ[1] ಗೃಹ್ಯ
ಕಾತ್ಯಾ[2]ಯಿನೀ[2] ಸ್ಮೃತಿಯ
ನಾತುರಿಪ ಬೋಧಾಯನ ಸ್ಮೃತಿಯುಮಂ

'ಮಾನಸ್ತೋಕೇ ತನಯೇ ಮಾನ ಆಯುಷಿ ಮಾನೋ ಗೋಷು ಮಾನೋ ಅಶ್ವೇಷು ರೀರಿಷಃ ವೀರಾನ್ಮಾನೋ ರುದ್ರ ಭಾಮಿತೋವಧೀರ್ಹವಿಷ್ಮಂತೋ ಸಮಿಧಮಿತ್ವಾಂ ಹವಾಮಹೇ' ಇದು ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರೋಪನಿಷತ್

ಮಾನಸ್ತೋಕೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಮಂತ್ರಿತಂ ಭಸ್ಮ ಧಾರಯೇತ್
ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ಭವೇತ್ಸಾಮಂ ಮಧ್ಯಪುಂಡ್ರಂ ಯಜೂಂಷಿ ಚ ॥311॥
ಅಧಃಪುಂಡ್ರಮೃಚಸ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ ತಸ್ಮಾತ್ ಪುಂಡ್ರತ್ರಯಂ ಶುಭಮ್
ತ್ರಿಯಾಯುಷಂ ಜಮದಗ್ನೇಃ ಕಶ್ಯಪಸ್ಯ ತ್ರಿಯಾಯುಷಮ್ ॥312॥
ಅಗಸ್ತ್ಯಸ್ಯ ತ್ರಿಯಾಯುಷಂ ಯದ್ದೇವಾನಾಂ ತ್ರಿಯಾಯುಷಮ್
ತನ್ಮೇ ಅಸ್ತು ತ್ರಿಯಾಯುಷಮಿತಿ ಮಂತ್ರೈಃ ಪೃಥಕ್ಕ್ರಮಾತ್ ॥313॥
ತ್ರಿಯಾಯುಷಾಣಿ ಕುರುತೇ ಲಲಾಟೇ ಚ ಭುಜದ್ವಯೇ
ನಾಭೌ ಶಿರಸಿ ಹೃತ್ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವೈದಿಕಸ್ಸದಾ ॥314॥

ಈ ನಾಲ್ಕುಗ್ರಂಥ ಮೂಱುಶ್ರುತಿಯುಲೂ ಸಮಂ ಇತ್ಯಾದಿ * ೧೪೫

ಭೂತಿಯಂ ಬಿಡದಿರೆಲೆ
ಪಾತಕರಿರೆಂದೆಂದು
ಮಾತೆಯೊಲು ವಿಪ್ರರ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ
ತ್ರೈ[3]ತ್ರಿ[3]ರಿಯುವೆನೆ ಸರಿಗೆ
ಪ್ರೋತು ಮಾನವಪದುಂ
ಭೂತ್ಯೈ ನ ಪ್ರಮದಿತವ್ಯಾಯರ್ಥವಂ

---

[1] ಯನ (ಕ) [2] ಯನ (ಕ) [3] ತ್ರಿ (ಗ)

* ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ (ಗ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ 'ಶಿವವಾಕ್ಯ ಮಾಹೇಶ್ವರವಾಕ್ಯ' ಎಂಬಿದೆ.

ಭೂತ್ಯೈ ನ ಪ್ರಮದಿತವ್ಯಮೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಜುಸ್ಸಿನ ಶಿಕ್ಷಾಪನ್ನದಲ್ಲಿ ।
ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನವಪುರಾಣಂ—

ಭೂತ್ಯಾಲಗ್ನಿ ಸಮುತ್ಥಾಯಾಸ್ತಥಾದೇಹಾವಕುಂಠನಾತ್
ಲಲಾಟೇ ಹೃದಿ ದೋರ್ದ್ವಂದ್ವೇ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಸ್ಯ ಚ ಧಾರಣಾತ್ ॥315॥
ನೈವ ಪ್ರಮದಿತವ್ಯಂ ವೈ ಭ್ರಮಾದಪಿ ಕದಾಚನ
ಭೂತ್ಯೈವೋದ್ಧೂಳನಂ ತಿರ್ಯಕ್ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಸ್ಯ ಚ ಧಾರಣಮ್॥316॥
ವರಿಷ್ಟಂ ಸರ್ವಧರ್ಮೇಭ್ಯಸ್ತತಸ್ತಂ ನಿತ್ಯಮಾಚರ

ಇವೆರಡೂವರೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೬

ಹರನಮರವರನೆಂತು
ವರಕಾಶಿತೀರ್ಥದಾ
ಕಾರವೆಂತು ತತ್ತ್ವಮಯುವೆಂತು ಭಸಿತಂ
ನೆರೆದ ಪುಂಡ್ರಾಳಿಗಂ
ತರಸು ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವೆಂ
ದೊರೆದ ಶ್ರುತಿಮಯ ಶಿವರಹಸ್ಯೋಕ್ತಿಯಂ

ಸಮಸ್ತತೀರ್ಥೌಘಮಯಾ ಚ ಕಾಶೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಃ ಸರ್ವಸುರಾತ್ಮಕೋ ಯಥಾ
ಸಮಸ್ತತತ್ತ್ವೈಕರಸಾ ವಿಭೂತಿಸ್ತಥೈವ ಪುಂಡ್ರೌಘಮಯಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಮ್ ॥317॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೭

ಭಸಿತವೇ ರುದ್ರಾಗ್ನಿ
ಭಸಿತವೇ ಬ್ರಹ್ಮವಾ
ಭಸಿತವೇ ನಿರಂಜನಜ್ಯೋತಿಯೆಂದು
ಒಸೆದು ಜಾಬಾಲೋಪ
ನಿಷದವಾ ಮಹಿಮೆಯುಮ
ನುಸುರ್ದುದು ಸ ಏಷ ಭಸ್ಮಜ್ಯೋತಿಯಂ

ಸ ಏಷ ಭಸ್ಮ ಜ್ಯೋತಿಃ ಸ ಏಷ ಬಸ್ಮಜ್ಯೋತಿರಿತಿ ।

ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನವಪುರಾಣಂ—

ಭಸ್ಮಜ್ಯೋತಿರ್ಭವತ್ಯೇವ ಶಿವಾಖ್ಯಂ ನ ಹಿ ಸಂಶಯಃ
ಜಾಬಾಲೋಪನಿಷತ್ಸರ್ವಂ ಪ್ರಾಹೇದಂ ಪರಯಾ ಮುದಾ ॥318॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೮

ನೆರದ,ಶ್ರುತ್ಯಾಗಮಂ
ನಿರುತವೇದುಂ ಪೊಗಳ್ದು
ಹರಹರ ಶ್ರೀವಿಭೂತಿ ಮಹಿಮೆಯುಳವಂ
ಪರಿಕಿಸಲು ನಡುಗಿದಪ
ವಿರ[1]ದೆಂ[1]ದು ಶಿವವಾಕ್ಯ
ವೊರೆದ ಸರ್ವಾಗಮೋತ್ತರಪ್ರಮುಖ್ಯವಂ

ಏನಂ ತಾಃ ಖಲು ವೈ ವೇದಾಃ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ಭೂರಿಶಃ
ಅಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ವೈಭವಂ ಭೂತೇರ್ಯದಿದಂ ಚಕಿತಂ ವ್ಯದುಃ ||319||

ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನವಪುರಾಣಂ—

ಶ್ರುತಯಃ ಸ್ಮೃತಯಸ್ಸರ್ವಾ ಪುರಾಣಾನ್ಯಖಿಲಾನಿ ಚ
ವದಂತಿ ಭಸ್ಮಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮತಸ್ತದ್ಧಾರಯೇತ್ ಸದಾ ||320||

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೪೯

ಶಿವವಾಕ್ಯ ಮಾಹೇಶ್ವರ ವಾಕ್ಯಪ್ರಮಾಣ[2]ಮೊ[2]ಳಗಾದವಂ ತೋಱುವ ಪ್ರಕರಣಂ—

ನರಮುನಿಸುರ ಬ್ರಹ್ಮ
ಹರಿನುಡಿಗಳೊಂದೊಂದ
ನರಿಯುವೊತ್ತಲು ಕ್ರಮದಿನಂತೆ ಹರಿಯ
ವೊರೆ ಹರನೊಳಿರದೆನಲು
ನರಕಿಯದನಳಿವವಂ
ವರವೆಂದ ಸರ್ವಜ್ಞಾನೋತ್ತರವದಂ

ನ ಪುಂಭಿರಾರ್ಷಕಂ ವಾಕ್ಯಂ ದೈವಿಕಂ ಮುನಿಭಿಸ್ತಥಾ
ನ ದೇವೈರ್ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಾಕ್ಯಂ ವೈಷ್ಣವಂ ಪದ್ಮಜನ್ಮನಾ ||321||
ನ ಶೈವಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ವಾಕ್ಯಂ ಬಾಧ್ಯತೇ ತು ಕದಾಚನ
ಬಾಧತೇ ಯೋ ಹಿ ಪಾಪಾತ್ಮಾ ಸ ನಷ್ಟೋ ಮೂಢಚೇತನಃ ||322||

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೦

---

1 ಬೆಂ (ಗ) 2 ಪೊ (ಕ)

ವೇದಾಗಮಾದಿಯುಂ
ಭೇದಿಪ ಕುದೃಷ್ಟಾಂತ
ವಾದ ಸಾಕ್ಷಿಪವೊರೆದಾ ಶಾಸ್ತ್ರವಂ
ಓದಿಸಲ್ಕಾಗದತಿ
ವಾದಿಗಳಿನೆಂದೊರೆದ
ನಾದಿ ನುಡಿಯುಂ ಶಿವರಹಸ್ಯಾದಿಯುಂ

ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತಿವಿರುದ್ಧಂ ಯತ್ಸಾಕ್ಷಿ ಪಂಚತ್ವಹೇತುಮತ್
ತದಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಮಿತ್ಯಾಹುಃ ಪುರಾಣಾಗಮವೇದಿನಃ ॥323॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೧

ನೆರದ ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯವುಂ
ವರಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯವುಂ
ಶರಣರೊರೆಯುಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ತ್ರಿವಿಧವುಂ
ಧರೆಗೆಂದು ಶರಣರು
ತ್ಕರುಷೆಯು ಮಹತ್ವವಂ
ನೆಱೆ ಮೆಱೆದ ಶಿವರಹಸ್ಯದ ಹೃದಯವಂ

ಶಿವಧ್ಯಾನರತಾಃ ಶಾಂತಾಃ ಶಿವಶಾಸ್ತ್ರವಿದಶ್ಚ ಯೇ
ತೇಷಾಂ ವಾಕ್ಯಂ ಸದಾ ಶ್ರಾವ್ಯಂ ಶ್ರೇಯಃ ಪರಮಿಹೇಚ್ಛತಾ ॥324॥

ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೨

ಶ್ರುತಿ ಶೈವಶಾಸ್ತ್ರಜಿತ
ರತಿಪನವರೊರೆಗಳ
ಪ್ರತಿಮ ಪ್ರಮಾಣವಿಮಾನವಳಿಪ
ಕ್ಷತಭಾಗ್ಯಹತಪುಣ್ಯ
ಗತಿಹೀನ ಮನುಜನೊರೆ
ಪ್ರತಿಯಪ್ಪುದೆಂತೆಂದ ವಾಕ್ಯವದುವಂ

ವೇದಾಃ ಪ್ರಮಾಣಂ ಸ್ಮೃತಯಃ ಪ್ರಮಾಣಂ ಧರ್ಮಾರ್ಥಯುಕ್ತಂ
ವಚನಂ ಪ್ರಮಾಣಮ್
ಯಸ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಂ ನ ಭವೇತ್ಪ್ರಮಾಣಂ ಕಸ್ತಸ್ಯ ಕುರ್ಯಾದ್ವಚನಂ
ಪ್ರಮಾಣಮ್ ॥325॥

ನ ಯಸ್ಯ ವೇದಾ ನ ಚ ಶೈವಶಾಸ್ತ್ರಂ ನ ವೃದ್ಧವಾಕ್ಯಂ ಹಿ ಭವೇತ್
ಪ್ರಮಾಣಮ್
ಸ ಪಾತಕೋದ್ದಿಷ್ಟಹೆತೋ ದುರಾತ್ಮಾ ನಾತ್ಮ್ಯಾಪಿ ತಸ್ಯೇಹ ಭವೇತ್ಪ್ರ
ಮಾಣಮ್ ॥326॥

ಇವೆರಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ೧೫೩

ನೆರದ ಕೋಟಿಯು ಕೋಟಿ
ವರಕೋಟಿ ವರುಷವಾ
ಪರಿಯ ಕೋಟಿಗಳ ನಾಲಗೆಗಳಿಂದಂ
ಹರನ ಮಹಿಮೆಯು ನಿರಂ
ತರ ಪೊಗಳೆ ಸವೆಯದಾ
ಪರಮಾಣೆನನಿತೆಂದ ಸ್ಕಂದೋಕ್ತಿಯಂ

ಕೋಟಿಕೋಟ್ಯಾಯುಷಾ ಕೋಟಿಕೋಟಿಜಿಹ್ವೇನ ಸರ್ವದಾ
ಕೇನಾಪಿ ಶಕ್ಯಂ ನೋ ವಕ್ತುಂ ಶಂಭೋರ್ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಪ್ಯಣುಮ್
॥327॥

ಇದಾ ಕಾಳಿಕಾಖಂಡದ ವ್ಯಾಸಭುಜಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ೧೫೪

ನರಕದಿಕ್ಕಿಗೆ ದ್ವಿಜ
ನೆರೆವ ಕಳ್ಳರು ಕದ್ದು
ಹರಿಸೆ ಹರಿಗಾಡಿನೊಳು ಪಶುನಿಚಯವಂ
ಮರಳ್ಚಿ ಪಶುಪತಿಪುರದೊ
ಳಿರಿಸಿ ಸುವಿಧಾನದೊಳು
ವೆರಪಲಿಂದಾಂ ಬಯಸಿ ಬರದೆನಿನಿತಂ ೧೫೫

ಇಂತಿನಿತು ಮೊದಲಾದ
ನಂತ ಕಥೆಯಂ ಕೇಳು
ತಂತಕಾಂತಕನವರ್ಗೂಡಿ ನಿಚ್ಚಂ
ಸಂತತಂ ಸುಖದಿಂದ
ಚಿಂತ್ಯನವನಮು ನಿ
ಶ್ಚಿಂತದೊಳು ಸಾನಂದನೊಪ್ಪುತಿರ್ದಂ ೧೫೬

ಇದು ನಂದಿನಾಥೇಶ
ಗದಿತವಾನಂದೈಕ
ದುದಧಿ ಸಾನಂದಾಖ್ಯಚರಿತೆಯೊಳಗೆ
ಮುದದಿಂದೆ ಶರಣಕವಿ
ಗೊದವಿದ ಶಿವಾದ್ವೈತ
ಹೃದಯವಿದು ಭಾವಿಸೆ [1]ತೃತೀ[1]ಯ ಸಂಧಿ ೧೫೭

ಇದು ಶಿವನ ಭಕ್ತತತಿ
ಗುದಿತ ಸಂಪದಕರಂ
ಇದು ಶರಣನಿಕರಕ್ಕೆ ಸಂಭ್ರಮಕರಂ
ಇದು ಶಿವಜ್ಞಾನಿಗಳ
ಹೃದಯಕಾಹ್ಲಾದಕರ
ವಿದು ನರರ ದುರಿತಹರವೆನಿಪ ಸಂಧಿ ೧೫೮

---

1 ತ್ರಿತ (ಖಗ)

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ

ನರಕ ವರ್ಣನದ ರಗಳೆ—

ಕಂದ॥ ಶ್ರೀನಾಗಕುಂಡಲಂ ಪಂ
ಚಾನನ ಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವನಾಥಂ ಸಾಂಬಂ
ಸಾನಂದದೇವನಧಿಕನ
ನೂನ ಶಿವಾಸ್ಪದವನೆನಗೆ ಕೊಡುಗನವರತಂ ೧

ಲಲಿತರಗಳೆ.

ಗೌರೀಶನಣುಗಸಾನಂದೇಶನಾನಂದ
ಪೂರಿತಾತ್ಮಂ ಶಿವನ ಭಕ್ತಿಗೆಡೆಯಪ್ಪಂದ
ಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವೇಶ ಚರಣ ಸರಸಿಜಭೃಂಗ
ಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವಪತಿ ಪದಕಮಲ ವರಭೃಂಗ
ನಿರುತಿರ್ದನೊಂದುದಿನವುದಯುಸಮಯಂಗೆಯ್ದು
ಹರಹರಮಹಾಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿವಧರ್ಮಮುಮನೆಯ್ದೆ
ಶರಣನಾಲಿಸಿ ಗುಹನಿನಾದ ಉತ್ತರವದಂ
ಪರಿಕಿಸುವನೆಂಬ ಬಗೆ ಮನವನನುವಿಸಲದಂ
ಪುರಮಥನ ಪ್ರಮಥಾದಿ ನಾಥತತಿಯೊಡಗೂಡಿ
ನೆರದೋಲಗದ ಶರಣ ತಿಂಥಿಣಿಯೊಳೊಡಗೂಡಿ

ಕೇಳುತಿರಲಾಶಾಸ್ತ್ರದುತ್ತರದೊಳಿರ್ದುದದ
ನೋಳಿಯಿಂ ನರಕದಾಖ್ಯಾನವೆಂದಿರ್ಪುದದ
ನಾಲಿಸಿದನಮಮ ಯಮಲೋಕವದು ನಡನಡುಗೆ
ಆಲಿಸಿದನಖಿಳದೋಷಂಗಳವು ನಡನಡುಗೆ
ನರಕದೊಳಗೊಂದಿರ್ಪ ಜೀವತತಿ ನಲಿದಾಡೆ
ನಿರಯದೊಳಗಿರ್ದ ಪಾಪರ್ಗೆ ಮುದವೊಡಗೂಡೆ
ಕೇಳಲುಸುರ್ವೆಂ ದೋಷವಿರ್ಪ ತೆಱನಂ ನಿನಗೆ
ಸ್ಥೂಲಸೂಕ್ಷ್ಮಂ ಸುಸೂಕ್ಷ್ಮಾಖ್ಯದಿಂ ಜಗದೊಳಗೆ

ತ್ರಿವಿಧರೂಪಿಂದಖಿಳದೋಷಂಗಳಿರ್ಪವೆಲೆ
ತವಿಸಲಾವಂಗಿವಂ ಕೇಳಲರಿದರಿದು ಸಲೆ

ಇಂದಿವಱಿಹೊಳೊಂದನೊರೆವೆಂ ಸ್ಥೂಲವೆನಿಪುದಂ
ಸಂದ ಭೇದೋಪಭೇದ ಪ್ರಕಾರದೊಳದಂ
ಜನಿಪವೆಲ್ಲಾ ದೋಷ ತ್ರಿಕರಣದೊಳಜೀಯುವಕೆ
ಜನಿಯಿಕುಂ ಬೇಱೆ ಬೇಱಬ್ಧಿಸಂಖ್ಯೆಯೊಳವಕೆ
ಪಾಪ ಉಪಪಾಪಮಾಪಾಪವತಿಪಾಪವೆಂ
ದೀ ಪುರಾಣದೊಳು ನಾಲ್ಕುಂ ಭೇದವಿಂತಿವಂ
ಸ್ಮಾರ್ತರಂತೊರೆವರೀರಯ್ದು ವಿಧವೆಂದಿವಂ
ಕರ್ತನ ವರ್ಗಗಳು ಪೊರ್ದರೆಂದುವೀ ಪಾಪವಂ
ಅಂತಕಾಂತಕನವರು ಪೊರ್ದರೀ ದೋಷವಂ
ಎಂತಕ್ಕೆಯೇನಾನುವಶದಿನೊಗೆದೊಡೆಯುವಂ

ಗುರುವೆ ಪರಿಹರಿಪರಂತಂತೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದೆ
ಹರ ಹರ ಹರ ವರ ವರಗುರು ಕೃಪೆಯೊಳೆಂದಂದೆ
ಅಂತಕನವರ್ಗಲ್ಲಿಯಧಿಕಾರವಿಲ್ಲಣ್ಣ
ಎಂತುವುಂ ಯಮನವರ್ಗೆ ಪುಗಲರಿದುವರಿದಣ್ಣ
ಉಳಿದವರ್ಗುಳಿಯದುಣ್ಣದೆ ಕರ್ಮವಣ್ಣ
ಅಳಿದು ಪೋಗದುವೆನಿತು ಜನ್ಮವುಳಿವಡೆಯಣ್ಣ
ಅಂಡಜ ಜರಾಯುಜ ಸ್ವೇದಜೋದ್ಭಿಜವೆಂದು
ಹಿಂಡುಯೋನಿಯು ಲಕ್ಕವೆಂಬತ್ತನಾಲ್ಕೆಂದು
ಅಜನಿಂತು ನಾಲ್ಕುತೆಱನಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವೀ
ತ್ರಿಜಗದೊಳು ದಿವಿಜ ದನುಜರ್ಮನುಜರೆಂದುವೀ

ತಿರಿಯಗಾದಿ ಪ್ರಮುಖ ಬಹುವಿಧದ ಜೀವರಂ
ತರತರದ ಕರ್ಮಾನುಗುಣ್ಯದಿಂ ಜೀವರಂ
ಪರಿಪರಿಯಲೊತ್ತಿ ಗೋಣ್ಮುರಿಗೊಂಬುದಾಮೃತ್ಯು
ಪರಿಕಿಸಲ್ಕರಿದಾವಗಂ ಮುಱಿವುದಾ ಮೃತ್ಯು
ಮಿಥುನ ಋತುಕಾಲಮುವನಾ ಗರ್ಭದೊಳಗೆಯ್ದೆ
ಪ್ರಥಮದಿನ ಕಲಲವೆಸರಂ ಪಡೆವನವನೈದು

ದಿನಕೆ ಬೊಬ್ಬುಳಿಯೆನಿಸಿದವನೇಳುದಿನದವಂ
ಜನನಿ ಗರ್ಭದ ಮಾಂಸಪೇಸಿಯೆಂದೆನಿಪವಂ
ಪದಿನಾಲ್ಕು ದಿನಕೆ ನೆತ್ತರ ಘಟ್ಟಿಯೆನಿಪವಂ
ಪದೆದು ಪೊಳೆ ಪೊನಸಿದಿಪ್ಪತ್ತೈದುದಿನದವಂ

ತಿಂಗಳೊಂದಱೊಳಯ್ದು ಪೊಳೆ ಪೊಳೆತು ತೋರ್ಪವಂ
ತಿಂಗಳೆರಡಱೊಳಖಿಳಮುಖ್ಯಾಂಗವೊಗೆದವಂ
ಪ್ರತ್ಯಂಗಸಂಧಿ ಮೂದಿಂಗಳಿಗೆ ನೆಱೆತದವಂ
ಮತ್ತೆ ಬೆರಲ್ಗಳು ಪುಟ್ಟಿದಬ್ದ ಮಾಸದೊಳವಂ
ಮುಖ ಮೂಗು ಕಿವಿ ಪೊಳೆತು ತೋರ್ಪೈದು ತಿಂಗಳವ
ನಖ ದಂತ ಕಿವಿ ವಿವರವಡೆದಾಱು ತಿಂಗಳವ
ನೇಳುತಿಂಗಳೊಳಖಿಳ ಗುಹ್ಯವಡೆದಿರ್ಪವಂ
ಜೋಳಿಸಿದ ಪೂರ್ಣಾಂಗದೇಳ್ಮಾಸಗರ್ಭವಂ
ಮಾತೃವುಂಡನ್ನ ಷಡ್ರಸವೀರ್ಯವಂ ನಾಭಿ
ಸೂತ್ರಯಂತ್ರದಿ ತೃಪ್ತಿಯೆಯ್ದೆ ವರ್ಧಿಸಿ ಶೋಭೆ

ವಡೆದಖಿಳ ಲಕ್ಷಣಂಬೆತ್ತು ನವಮಾಸದೊಳು
ತಡೆಯದೆ ತ್ರಿಕಾಲದಱಿವೊಗೆದು ನವಮಾಸದೊಳು
ತನಗೆ ಸುಖವಿದು ತನಗೆಯಿದು ದುಃಖವೆಂದಱಿದು
ತನಗೆ ನಿದ್ರೆಯು ತನಗೆ ಸ್ವಪ್ನವೆಂಬುವನಱಿದು
ಮುನ್ನ ಮಾಡಿದ ಸುಕೃತ ದುಷ್ಕೃತಂಗಳನಱಿದು
ಇನ್ನು ತಾ ಮುಂದೆಸಪ ಕೃತವಕೃತ ಫಲವಱಿದು
ಸತ್ತುಪುಟ್ಟುವ ಪುಟ್ಟಿಸಾವ ಪರಿಗಳನಱಿದು
ಸುತ್ತಿ ಚೌರಾಸೀತಿ ಲಕ್ಷಯೋನಿಯುನಱಿದು
ಪೇವರಿಸಿ ಭವಮಾಲೆಗಳ್ಕಿ ಕಡುನೊಂದಗಿದು
ತಾವು ಕಾಣದ ಯೋನಿಯಿಲ್ಲೆಂದು ಸುಗಿದಗಿದು

ಉಣ್ಣದಿರ್ಪುದದೋಂದು ಪೊಲೆಯದಿಲ್ಲಿಲ್ಲೆಂದು
ಬಣ್ಣಾವಣ್ಣಿಗೆಯ ದುಃಖವನೆಯ್ದೆ ಕುದಿದಂದು
ನಿರಯದಿಂ ದೂರ್ವಾಸ ಗರ್ಭವಾಸವಿದೆಂದು
ನರಕದಿಂ ಘೋರತರ ಗರ್ಭದಿರವಿದೆಯೆಂದು

ಮರಳಿ ಯೋನಿಗೆ ಸಲ್ಲದಿರ್ಪುಪಾಯವನೆಂದು
ನಿರುತವಿದನುಳಿವಡಿನ್ನಿದೆಯಲ್ಲದಿಲ್ಲೆಂದು
ಇದೆ ಯೋನಿ ಕಂಬಿಯೆಚ್ಚಿನ ಸರಿಗೆಯಾವಿನ್ನು
ಇದೆ ಯೋನಿಮಲಗಳಿಂ ನುಸುಳ್ದು ಬರ್ದುಕಿದೊಡಿನ್ನು
ಗುರು ಕರುಣಭಸಿತ ಶಿವವಿದ್ಯೆವಡೆದಾವಿನ್ನು
ಹರನ ಚರಣವನೆಯ್ದೆ ಪೊರ್ದಿ ಬದುಕುವೆನಿನ್ನು

ಭವರೋಗ ವೈದ್ಯನಂ ಸಾರ್ದು ಬರ್ದುಕುವೆವೆಂದು
ಭವಘೋರ ಶರಧಿಯಂ ದಾಂಟಿ ನೀಗುವೆವೆಂದು
ನೆನೆವುತಿರಲಣ್ಣ ಗರ್ಭ[1]ರಿಪು[1] ಹರಿ ತಾನೆ
ಸಿನೆ ಗರ್ಭಶತ್ರು ವಿಷ್ಣ್ವನಿಲ ರೂಪಿಂ ತಾನೆ
ಮುನಿದು ಪೊಡೆಯಲ್ ಪ್ರಾಣಿ ತಿರಿಗಿದನಧೋಗತಿಗೆ
ಘನ ಸುವಿಜ್ಞಾನವಱಿದೊಗೆವನಜ್ಞತೆಯೊಳಗೆ
ಹರಿ ಸೋಂಕೆ ನರಕದೊಳು ಪೊರಳ್ವರಿಂತೆಂಬಂತೆ
ಧರಣಿಯೊಳ್ ಬಿೞ್ದ[2]ಱಿಂಚಿ ಮಿಡಿಕಿ ಪೊರಳ್ವವನಂತೆ
ನೆಲದೊಳಗೆ ಮೊಱೆದೊಳಗೆ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಗಕಟಕಟ
ನಲಿವವಂ ನಗುವವಂ ಲಲ್ಲೆಗೆಯ್ವವನಕಟ

ತೊದಲುನುಡಿಗಲಿತು ಮುದ್ದಾಗಿ ಬಾಳ್ವವನಯ್ಯೊ
ಪದೆದು ದಟ್ಟಡಿಯಿಟ್ಟು ನಡೆದು ಬಾಳ್ವವನಯ್ಯೊ
ಉಡುವಲ್ಲಿ ಉಂಬಲ್ಲಿ ಪಡೆವಲ್ಲಿಯೊ ವೋವೋ
ಬಿಡದೆಲ್ಲವಂ ಬಲ್ಲನೊಡೆಯನೆನಲೊವೋವೋ
ಇಂತು ನಾನಾವಿಧದೊಳೊಂದಿರ್ಪ ಜೀವರುಮ
ನೆಂತುವುಂ ಬಾಳಲೀಯಂ ಮೃತ್ಯುದೇವರುಮ
ನೊತ್ತಿ ಕೊಲಲತ್ತಲೆಲೆ ದೂತರೊಯ್ವರು ಸಂದು
ಮುತ್ತಿ ಯಮಲೋಕಕೆರಡುಂ ಬಟ್ಟೆಯೊಳವೆಂದು
ವಸುಧೆಯೊಳು ಧರ್ಮನಿಷ್ಠರನೊಯ್ವ ಮಾರ್ಗವದು
ಸಸಿನವದು ಸಾರೆಯದು ಸ್ವಸ್ಥವದು ಸೌಖ್ಯವದು

---

[1] ವಗೆ (ಕ) [2] ಢ್ಢ (ಖ)

ಕೆರಹು ತುರಗಂ ಕರಿಗಳುಂ ರಥಂಗಳುವಮುಮ
ತರತರದ ಕೊಡೆಗಳುಂ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟುವಂತಮುಮ
ಭೋಗವಸ್ತ್ರಾಭರಣವನ್ನಪಾನಾದಿದಂ
ರಾಗಪ್ರದಂ ಪಡಿಕರಿಗೆ ಮಂಗಳಪ್ರದಂ
ಏವೇಳ್ವೆ ಪಾಪಕರ್ಮರನೊಯ್ವ ಬಟ್ಟೆಯದ
ಏವೇಳ್ವೆ ಕ್ರೂರಕರ್ಮರನೊಯ್ವ ಕಷ್ಟವದ
ನೇವೇಳ್ವೆನಣ್ಣ ಬಣ್ಣಿಪರಾರೊ ಘೋರವಂ
ಏವೇಳ್ವೆನಣ್ಣ ಬಣ್ಣಿಪರಾರೊ ಹೇಯವಂ
ಜೀವಪನ ಪುರಕೊಯ್ವ ತೆಂಕಬಟ್ಟೆಯನದಂ
ಗಾವುದೆಂಬತ್ತಾಱುಸಾಹಸ್ರವೆನಿಪದಂ

ಹರಹಿ ತೀವಿದ ಕೂರಿತಪ್ಪ ಬಲ್ಮುಳ್ಳಿನಿಂ
ಚರಣವಿಡೆ ಘುರಿಘುರಿಲಸರಿವ ನಿರ್ಮು'ಣ[1]ಲಿನಿಂ
ಕ್ಷುರಧಾರೆಯಂತೆ ಕೂರಿದವಪ್ಪ ಕಲ್ಲಿನಿಂ
ಇರಬಾರದುತ್ತರಿಸಬಾರದೊಳ್ಗಿಸಱಿನಿಂ
ಸುತ್ತಿ ಸೂಚೀನಿಭದ ದರ್ಭೆವುಲ್ಲಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಇತ್ತ ದರಿಯುತ್ತ ಪರ್ವತತತಿಗಳಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಧಳಧಳನೆವ್ವರಿವ ಕೆಂಡವನುಗುಳ್ವ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ
ಧಳಧಳನಿಳಿದುಕೊಳ್ವ. ವಿಷಮಗರ್ತಗಳಲ್ಲಿ
ಅಯ್ಯಲಡಿಯಿಡೆ ಕಾಲಸರಿವ ಹೆಂಟೆಗಳಣ್ಣ
ಅಯ್ಯಲಡಿಯಿಡೆ ಸುಡುವ ಹುರಿದ ಬೆಳ್ಮಣಲಣ್ಣ

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಸಿ ಪೆಟ್ಟಿದ ಸಿಲುಕುಮೊಳೆಯಣ್ಣ
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯಿಡಿದಡರ್ದ ಬಿದಿರ ಹಿಂಡಿಲವಣ್ಣ
ತನ್ನ ತಾನಱಿಸಿ ಕಾಣದ ತಮಂಧಂಗಳಿಂ
ಎನ್ನನಂ ಮುಂದುಗೆಡಿಸುವ ಚೌಹಟಂಗಳಿಂ
ವೊಂದಿ ಘೋಳ್ಗುಟ್ಟಿಸುವ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ತಗುಳ್ವಲ್ಲಿ
ಸಂದು ಹಾಸಿದ ಕಾಸಿದಱಿಗಲ್ಗಳಲ್ಲಲ್ಲಿ

1 ಳ (ಕ)

ಉಱಿಹಿಮಂ ನೆನೆವ ಮನವಂ ಮುರುಂಟಿಪುದೆಯ್ಯೊ
ತಱಿಸಲಲು ಮೂಗುವರೆ ಮುಳುಗುಗುವೆಳೆಮಣಲಯ್ಯೊ
ನಡೆದು ಹುಗೆ ಕುಡಿದುಕ್ಕುತಿರ್ಪ ಕಮ್ಮಡುವಕಟ
ಮಡುಗಟ್ಟಿ ಕರಗಿರ್ಪ ಸೀಸರಸವಕಟಕಟ

ಕಿಱಿದೆಡೆಯ ಸಿಂಹ ಕಿಱಿದೆಡೆಯ ಪೆರ್ಬುಲಿಯುಪ್ಪ
ಕಿಱಿದೆಡೆಯ ಬಳ್ಳು ಕಿಱಿದೆಡೆಯ ಚೇಳುಗಳಪ್ಪ
ಅಲ್ಲಿ ಪಥಿಕರನೆಯ್ದಿ ಪೀರ್ವ ಜಿಗುಳೆಗಳಮ್ಮ
ಅಲ್ಲಿ ನೆಲಮುಕ್ಕನೆನಿಸುವ ಪಾವು ನೋಡಮ್ಮ
ಅಕಟ ಬೆಂಬಿಡದೂಱುವಾ ಮಹಾನೋಣವಹೋ
ಅಕಟ ಅಱಿತಿಯಟ್ಟಿ ನುಂಗುವ ಮಹೋರಗವಹೋ
ಅಲ್ಲಿ ಮುನಿದೆಱಗಿಱಿದು ಸೀಳ್ವ ತುಳಗಜವಹೋ
ಅಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯನುಳಿದು ಪುಗದೆಸೆಗಳಿಲ್ಲಹೋ
ಬಸಿದ ಕೋಡಿನ ಸಲಗನೆಸೆವ ಕೋಣಂಗಳಿಂ
ಮಸಗಿ ವಿಸಟಂಬರಿದು ಕರ್ಚುವೃಷ್ಟಂಗಳಿಂ

ಪಿಡಿದು ರಕ್ತವನೀಂಟಿ ಬಿಡದ ಢಾಕಿನಿ ನಿವಹ
ವೊಡೆದು ಕರವಾಳಿನಿಂ ಪೋಳ್ವ ರಕ್ಕಸನಿವಹ
ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯರೋಗ ಮೂತ್ರಂ ಗುಲ್ಮಪೋತ್ತರಂ
ಅಲ್ಲಿ ವಾತಂ ಪಿತ್ತವತಿಸಾರ ಕೇಕರಂ
ಬೆಂದ ಕುಷ್ಟಂ ಪಾಂಡು ಮೊಲೆನಾಗನೊಡನೊಡನೆ
ಪಿಂದುವಿಡಿದಲೆವವೆಲ್ಲಾ ರೋಗವೊಡನೊಡನೆ
[1]ಪು[1]ಡಿಯನಿಡಿದಡಸಿ ಕೂಱುಂಗೊಂಬ ಗಾಳಿಯಿಂ
ಒಡೆದು ತಲೆಹುಡಿಗುಟ್ಟುವಱಿತಗಲ್ಲ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂ
ಅಱಿಯಟ್ಟಿ ಕುಟ್ಟಿ ಛಿಳಿಛಿಟಿಲೆಂಬ ಸಿಡಿಲ್ಗಳಿಂ
ನೆಱಿ ತನುವನುಜೀತಾಗಿ ನುಸುಳ್ವ ಸರಲ್ವಳಿಗಳಿಂ

ಘೂರುಘುಮ್ಮೆಂದಿಳಿವ ಕೈದುಗಳ ಮಳೆಯಣ್ಣ
ಏಱಿ ಬಾಯೊಳ್ ಪುಗುವ ಕ್ಷಾರಧಾರೆಗಳಣ್ಣ
ಅಕ್ಕಟ ಮುರುಂಟಿಸುವ ಶೀತವಾತವದಣ್ಣ
ಅಕ್ಕಟುರಿವರಿವ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಗಳವಣ್ಣ

---

[1] ಹು (ಖಗ)

ಒಡನೆ ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೀಪರಿಯ ಮಾರ್ಗದೊಳು
ಯೆಡೆಯಲೂರಿಲ್ಲೊಡನುಡಿವರಿಲ್ಲ ಮಾರ್ಗದೊಳು
ನೀರಿಲ್ಲ ನೆಳಲಿಲ್ಲ ನಿಲಲೀಯರಕಟಕಟ
ದಾರಿ ಮುನ್ನಿಲ್ಲ ಘೋರಾಂಧವಿಡಿದಕಟಕಟ
ಅಲ್ಲಿ ದುರ್ಮದರೆನಿಪ ಪಾಪಕರ್ಮರನೋವೊ
ಬಲ್ಲಾಳಯಮದೂತರೆಳದೊಯ್ವರೋವೋವೊ

ಪಿತರಿಲ್ಲ ಸುತರಿಲ್ಲ ಮಾತೆಯಿಲ್ಲಯ್ಯಲಾ
ಸತಿಯಿಲ್ಲ ಸುತೆಯಿಲ್ಲ ಹಿತವರಿಲ್ಲಯ್ಯಲಾ
ಇಲ್ಲಿ ಸಹಭೋಕ್ತೃಗಳು ಏಕಾಕಿ ತಾನಲ್ಲಿ
ಇಲ್ಲಿಯರ್ಥಾರ್ಜನೆಯ ದುಃಖವಗಣಿತವಲ್ಲಿ
ಓರ್ವನಾರ್ಜಿಸಿದ ಸುಖಕನಿಬರುಂ ಹುದುವಿಲ್ಲಿ
ಸರ್ವರಾರ್ಜಿಸಿದ ದೋಷಕ್ಕೋರ್ವನಂತಲ್ಲಿ
ಬಳಿ ಬಳಿಯಲಂದು ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮವಳುತ ಬರೆ
ಹಳವಿಸುತ ರೂಪುಗೊಂಡಾ ಪಾಪವೊಡನೆ ಬರೆ
ಬರುತಲಱ್ತವೆಣನಾಗಿ ಬಱಬಱನೆ ತನು ಬತ್ತಿ
ಬಱಲಾಗಿ ತುಟಿಗಂಟಲಿರ್ಪೊಡಿ ನೆಱೆಪೊತ್ತಿ

ಕರಮೆ ನೀರಡಿಕೆ ಮಿಗೆ ತಟ್ಟಾಱಿಸುತ್ತ. ಬರೆ
ಮರಗಿಚ್ಚಿನಂತೆ ಪಸಿವೊಳಗೊಳಗೆ ಸುಡುತ ಬರೆ
ಇನಿತವಸ್ಥೆಯ ಬಟ್ಟೆಗೊಲೆಯುಲ್ಲದೆಲೆಯಣ್ಣ
ಇನಿತವೆಯ್ದುದೆ ಮೇಲೆ ಮಾಳ್ಪ ವಧೆಗಳಿವಣ್ಣ
ಅತಿಗರ್ವಿತದ ಧೂರ್ತರೆಂಬರ್ಗೆ ಕೇಳಣ್ಣ
ನುತ ಶೃಂಖಲಾಬಂಧನಂ ಮಾಡಿ ಕೇಳಣ್ಣ
ನೆಗಪಿ ತಲೆ ತೇಯೆ ದಱದಱನೆಳವರೋವೋವೊ
ಮಗುಚಿವುರವೆಯ್ದೆ ತೇಯಲು ಮಾರ್ಗದೊಳಗೋವೊ
ಅರೆಬರಂ ಮುಳ್ಳೊಳಗೆ ಕೆಲರನಗ್ನಿಗಳೊಳಗೆ
ಕರಮೆ [1]ಹೆಡ[1]ಗಟ್ಟಿನಿಂ ಕೈಸಂಕಲೆಗಳು ಮಿಗೆ

ಕೆಲಬರಂ ಕೊರಲ ಸಂಕಲೆಯುರುಳಿನಿಂದಯ್ಯೊ
ಕೆಲಬರ್ಗೆ ನಾಲಗೆಯೊಳಿಕ್ಕಿದಂಕುಶಪಯ್ಯೊ

---

1 ಪೆಡೆ (ಖ)

ಉಱೆ ವರ್ಮ ಕುರುಳ ಸಂಕಲೆಯೊಳರೆಬರನಹೋ
ನೆಱೆ ತೂಂತುಗೊಱೆದ ಮೂಗಿನ ನೇಣೆನಿಂಪಹೋ
ಗಲ್ಲವಂ ಕೊಱೆದು ಸಂಕಲೆಗೋದು ಕೆಲಬರಂ
ಎಲ್ಲ ತುಟಿಯೊಳ್ ಕೊಯ್ದು ಸಂಕಲೆಯೊಳರೆಬರಂ
ಕೊಱೆದು ತೊಡೆಯೊಳ್ ಕಾಯ್ದು ಕೋದ ಸಂಕಲೆಯಿಂದೆ
ಕೊಱೆದು ಕಿವಿಯೊಳು ಕೊಱೆದು ಚಿಬುಕದೊಳ್ ನೇಣಿಂದೆ
ನಡೆಗುಱುಗಳಂ ಮಾಡಿ ಕೈಯನೆಚ್ಚುವರಿರವೆ
ನಡಯಿಸೆಚ್ಚಾರ್ದು ಕಾಲ್ಗಳನರಿದು ಬಿಡದಿರವೆ
ತಲೆಗಳಂ ತುದಿಮೂಗನೆಚ್ಚು ಕೆ[1]ಡ[1]ಪುವರಹೋ
ಕೆಲರ ಶಿಶ್ನಂ ವೃಷಣವಂಗಸಂಧಿಯನಹೋ
ಈ ತೆಱದ ಯಾತನೆಯ ಮಾಡುತವರೊಯ್ವಲ್ಲಿ
ವಾತ ಪಿತ್ತಾದಿ ರೋಗಂಗಳಂತಲೆವಲ್ಲಿ
ಹಸಿದೆವೆಂಬರು ಕೆಲರು ತೃಷೆಯೆಂಬವರ್ ಕೆಲರು
ನಸಿದೆವೆಂಬರ್ ಕೆಲರು ಛಳಿಯೆಂಬವರ್ ಕೆಲರು
ಬೆಂದ ಕಾಮನ ದಾಳಿಯೆಡೆಯೆಡೆಯಲವಗ್ರಾಹ
ಕಂದರ್ಪಜಿತನನಱಿಯದ ಪಾತಕಗ್ರಾಹ
ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳನಂದೀಯದಿಂದುಂಟೆ
ಮುನ್ನವೀಯದ ಸುಖವ ನೆರೆವರಲ್ಲಿಯದುಂಟೆ
ಇಱಿಸಿಕೊಳುತಂ ತಱಿಸಿಕೊಳುತ ಕೊಱೆಯಿಸಿಕೊಳುತೆ
ನೆಱೆಮುಱಿಸಿಕೊಳುತೊಱಸಿಕೊಳುತಲೂಱಿಸಿಕೊಳುತೆ
ಹರಿವುತುಂ ತೇರ್ರೈಸುತುಂ ತೆರಳುತುರುಳುತುಂ
[2]ಪೊ[2]ರಳುತುಂ ಸುರುಳುತುಂ ಮೊರೆವುತುಂ ನರಳುತುಂ
ನೊಂದೆವಯ್ಯೋ ನೊಂದೆವಯ್ಯೊ ಸಾಲದೆಯಿನ್ನು
ಬೆಂದೆವಯ್ಯೋ ಬೆಂದೆವಯ್ಯೊ ಸಾಲದೆಯಿನ್ನು
ನಿಂದು ನಿಂದೆಳೆಯಿರಯ್ಯೋ ಧರ್ಮವಾಗದೇ
ನಿಂದು ನಿಂದರಿಯಲಾಗವೆ ಕೊಯ್ಯಲಾಗದೇ
ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸೀಳಿರೆಮ್ಮಯ್ಯ ದಮ್ಮಯ್ಯ
ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಚುಚ್ಚಿರೆಮ್ಮಯ್ಯ ದಮ್ಮಯ್ಯ

---

1 ಡು (ಖ) 2 ಹೊ (ಖಗ)

ದೂತರಿರ ತಾತರಿರ ಒಟ್ಟೆ ಕೃಪೆಮಾಡಿರೇ
ಆತುರರ ಕಾ[1]ತ[1]ರರೊಳೇನು ದಯೆಮಾಡಿರೇ
ಬಾತೆಗೇಡಿಗಳೆಮ್ಮೊಳೇಕಿನಿತು ರೋಷವೆಲೆ
ಪಾತಕರನಱಿದಱಿದು ಮೂದಲಿಸಲೇಕೆ ಸಲೆ
ಅಂದೆಯುಱಿದೊಡೆ ಯಿನಿತವಸ್ಥೆಯುಹವೇ ತಂದೆ
ಅಂದು ಮಱೆದಿರ್ದಕಾರಣವಿನಿತುವೆಲೆ ತಂದೆ
ಪರಮಶಿವಧರ್ಮವೆನಲೊಮ್ಮೆ ಕೇಳದ ಫಲಂ
ನರಕದಾಖ್ಯಾನವೆನಲೊಪ್ಪೆ ಕೇಳದ ಫಲಂ
ವೇದಾಗಮಂಗಳೆನೆ ಸಾಧಿಸದಿರೆಂದದಿದು
ಆದ್ಯರಾಖ್ಯಾನವೆನಲೋದದಿರಿಯೆಂದದಿದು
ಶರಣರುನ್ನತಿಕೆಯುಱಿದಱಿಯದಂತಿರ್ಪುದಿದು
ಹಿರಿಯರೆಂಬುದುಮನೆಲೆ ಕೇಳದಂತಿರ್ಪುದಿದು
ಎಲ್ಲಿಯದು ಸ್ವರ್ಗವೆಲ್ಲಿಯ ನರಕವೆಂದ ಫಲ
ಎಲ್ಲಿಯದು ಭಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಿಯ ಮುಕ್ತಿಯೆಂದ ಫಲ
ಅಱೆಹೊದೆದ ಗೋಣೆ ಹೋಣೆಗನಾಯ್ತು ಕೊಲೆಗೆ ಸಲೆ
ಉಱಿದಱೆಸಿಕೊಂಡ ತಲೆಗುಱಿ ನೆಱಿಯಿತಿಲ್ಲಿಗೆಲೆ
ಸರಿ ಹರಿಹರರ್ ಭೇದವಿಲ್ಲೆಂದ ಫಲವಯ್ಯ
ನೆರೆದ ಶ್ರುತಿ ಏಕನೆನಲಾಲಿ[2]ಸಿ[2]ದ ಫಲವಯ್ಯ
ಇಟ್ಟ ಮಟ್ಟಿಯು ಬೊಟ್ಟುಯಿಟ್ಟೆಯಾಯಿತ್ತಹೋ
ಸುಟ್ಟ ಮುಡುಹಿನ ಚಕ್ರವಿಕ್ಕಿತೀ ಪಥಕಹೋ
ಧರ್ಮವೆಂದೆಸಗೆ ಹಸುಕರ್ಮಬೊಮ್ಮತಿಯಾಯ್ತು
ಸುಮ್ಮನವ ಕೊಂದ ಫಲ ಕುಮ್ಮರಿದುದಿಂತಾಯ್ತು
ಬಯಲ ಬೊಮ್ಮದ [3]ಬೋಳು[3] ದಾಳಿಯಾಯಿತ್ತಕಟ
ನಯದ ಮುಂಡೆಯ ಬೋಧೆ ವಧೆಮಾಡಿತಕ್ಕಟ
ನಾವೆಸಪ ಕೃತ್ಯವೇ ಕೃತ್ಯವೆಂದಿರ್ದಂದು
ನಾವೆ ನಿತ್ಯರು ಸಾವದೆತ್ತಣದು ಘಡಯೆಂದು
ಅರುಯೆಮಗಿದಿರಿಲ್ಲೆನುತಿರ್ದುವಿರುತ್ತಿರಲು
ಮಾರಿಯಂದದ ಮೃತ್ಯುವೊತ್ತಿ ಮುಱಿವುತ್ತಿರಲು

1 ತು (ಗ) 2 ಸ (ಖ) 3 ಬೊಳ್ಳು (ಗ)

ಮರಗಳಿರ ಮಟ್ಟಿಗಳಿರಾ ಕಂಡಿರೇ ತಮ್ಮ
ಗಿರಿಗಳಿರ ಶರಧಿಗಳಿರಾ ಕಂಡಿರೇ ತಮ್ಮ
ಗಿಡುಗಳಿರ ಮಡುಗಳಿರ ಕಂಡಿರೇ ತಮ್ಮಿರವ
ಸುಡುಗಾಡುಗಳಿರ ಕಂಡಿರೆ ಕಂಡಿರೇಯಿರವ
ಅವನಿ ಬಾಯ್ದೆಱೆದು ನುಂಗವ್ವ ಬರ್ಸೆಕಿಸು ತಾಯೆ
ಅವಧರಿಸು ದೆಸೆಯ ದೈವವೆ ನುಂ[1]ಗಿರ್ಪ ತಾಯೆ
ಮಾರಿ ನಿನ್ನಂ ಮಾರಿ ನುಂಗಿತೆಯಕಟಕಟ
ದಾರಿಯಿದನಾರು ಸೈರಿಸಿ ನಡೆವರಕಟಕಟ
ಬೇಕೆಂಬರಿಲ್ಲ ಬೇಡೆಂಬರಿಲ್ಲಯ್ಯಲಾ
ಸಾಕೆಂಬರಿಲ್ಲ ಸಾಲದೆಯೆಂಬರಿಲ್ಲಲಾ
ಹಾ ಪಾಪವೇಯಕಟ ಹಾ ಕರ್ಮವೇಯಕಟ
ಏ ಪರಿಯೊ ಭಾವಿ ಹಾ ಹಾ ದೈವವೇಯಕಟ
ಅಕ್ಕಟಾ ಅಕ್ಕಟಾಯಿಂತು ಮಾಡಿದೆ ವಿಧಿಯೆ
ಅಕ್ಕಟಕ್ಕಟ ನಿನಗೆ ಸಂತೋಷವೇ ವಿಧಿಯೆ
ಎಂದು ನೆನೆನೆನೆದು ದುಷ್ಕೃತ ಕೃತವನಡಿಗಡಿಗೆ
ನೂರ್[2]ದೆಂಬತಾಱುಸಾಹಸ್ರ ಯೋಜನದೊಳಗೆ
ಅಗಿದು ಮೈದೆಗೆದು ಸಿಗ್ಗಾಗಿ ತಮ್ಮಿಂ ತಾವೆ
ತೆಗಳಿ ಬೈಬೈದು ಬಾಯುಳಿದು ಶೋಕಿಸಿ ತಾವೆ
ಕೈಮುಱಿಯೆ ಮೋದಿ ಬಾಯ್ ಬಸುಱ್ಗಳುಮನಯ್ಯಲಾ
ಮೈಮಱೆದು ಮೂರ್ಛಿಸುತವೆಚ್ಚಱುತವಯ್ಯಲಾ
ಅಳುತ ಬಳಲುತ ಕಳವಳಿಸುತಳಲುತಯ್ಯಯ್ಯೊ
ಹಳವಿಸುತ ಹೆಪ್ಪಳಿಸುತಳಸಿಕೊಳುತಯ್ಯಯ್ಯೊ
ಇಂತಿಂತು ಬರ್ಪವರನಂತ ಸಂತಾಪದಿಂ
ಸಂತತಂ ಯಮನವರ್ಗಳಿಂತಿಂತು ಕೋಪದಿಂ
ನಾನಾಪದೌಘಸಂದಣಿ ಪುದಿದ ಮಾರ್ಗದೊಳು
ನಾನಾವಿಚಿತ್ರವಿಧ ವಧೆ ಪುದಿದ ಮಾರ್ಗದೊಳು
ಪುರಕೊಯ್ದು ಯಮರಾಜನೋಲಗದೊಳಮರ್ದಿರಲು
ಪರಿವಿಡಿಯೊಳಿರಿಸಿ ದೂತರು ಬಿನ್ನವಿಸುತಿರಲು

---

[1] ಗಿಲೆ (ಖಗ) [2] ದೆನೆಂಬತ್ತು (ಗ)

ಇದು ನಂದಿ ರಚಿತ ಸಾನಂದಚರಿತದೊಳಗಿದು
ಪದಪಿನಿಂ ಶರಣಕವಿಯೊರೆದ ಕನ್ನಡದೊಳಿದು
ಪ್ರಕರಣ ಚತುಷ್ಟಯವೆನಿಪ ರಗಳೆ ಸಲೆ ತಾನೆ
ಸಕಲರಿಗೆ ವೈರಾಗ್ಯದ ಪ್ರಕರಣಂ ತಾನೆ ೨೭೦

ಕಂ॥ ಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವನಾಥಂ
ನರಕಾಂಧ ದ್ಯುಮಣಿಯೊಡೆಯನಗಜಾವಸಥಂ
ಗುರುಭಕ್ತಿವರವನೆಮಗಂ
ಕರುಣಿಸುಗೆ ಪುರಾರಿ ಮೃತ್ಯುಹರನನವರತಂ ೨

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ

ನಿರಯನಾಮವರ್ಣನ ಸಂಧಿ

ರಾಗ– ಗುಂಡಾಕ್ರಿ। ತಾಳ-ಝಂಪೆ

ಪಲ್ಲವ॥ ನರಕತರು ಪರಶು ಶಂ
ಕರ ಶರಣ ಕಾರುಣ್ಯ
ಶರಧಿ ನರಕಾಖ್ಯಾನಮಂ ಕೇಳಿದಂ

ವ॥ ಸಾನಂದದೇವಂ ಅಮಮ!

ಪದ॥ ಶ್ರೀಪರಮನಮಲಜನ
ದಾಪತ್ತೃಶಾಂತಕರ
ನಾ ಪಾಪತತಿಗತುಳ ತಾಪಪ್ರದಂ
ಶ್ರೀಪಾರ್ವತೀಶ ಗುರು
ರೂಪವಿಶ್ವೇಶಯೆ
ನ್ನೋಪ ರಕ್ಷಿಪುದಚಲಭಕ್ತಿಯಿತ್ತು ೧

ಆತುರಿಸಿಯಂತಂತೆ
ಘಾತಿಸುತೆ ಗರ್ವಿತರು
ಪ್ರೀತಿವಿಮುಖರು ದುಷ್ಟರಾಪಥದೊಳು
ದೂತರೊಯ್ದೆಲೆದೇವ
ಪಾತಕಾಳಿಯಿದೆನಲು
ಪ್ರೇತಾಧಿರಾಜನಾ ಪಥದೊಳಣ್ಣ ೨

ಈ ಪಥಕ್ಕಿತರವ
ಪ್ಪಾ ಪಥದೊಳೊಗೆದ ನಿ
ಷ್ಪಾಪರ್ಗೆ ಧರ್ಮಮೂರ್ತಿಯನೆ ತಳೆದು
ಆ ಪೊತ್ತು ಆದರಿಸಿ
ವೋಪರಂತೊಸೆದೆಂದ
ನಾ ಪುಣ್ಯಜನಕೆ ಭಾಸ್ಕರನಂದನಂ ೩

ಎನ್ನಾಣೆ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ
ಗನ್ಯಾಯುವಿಲ್ಲಲೇ
ಮನ್ನಿಸಿದರೇ ಸುಖದೊಳೆಯ್ತಂದಿರೆ
ಧನ್ಯರಾರ್ ನಿಮ್ಮಿಂದೆ
ಯನ್ಯರಾರ್ ನಿಮಗಾಪ್ತ
ರೆನ್ನರೊಳರೆಲೆ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠರಿನ್ನು ೪

ನಿವನಿವಗೆ ಪುಷ್ಪಕವ
ನಿವನೇಱಿ ದಿವದೊಳಗೆ
ತವೆಯುಂಡು ಯಿಲ್ಲಿಗೆಯ್ತಂದು ಮರಳಿ
ಅವಶೇಷ ನರಕವೆಂ
ಬವನುಂಬುದೆಂದು ಕಳು
ಪುವ ಭರದೊಳಿರ್ದುಳಿದು ತಿರಿಗಿನೋಡಿ ೫

ದೋಷಿಗಳ ಕಣ್ಗೆಯು
ಪ್ಪಾಸುರಂ ಮಸಗಿದಂ
ತಾಶಾಸಮೂಹವಂ ನುಂಗುವಂತೆ
ದೋಷಾಸ್ಯದಿಂದಳುರ್ವ
ಕೇಸುರಿಯಿಪೆನಲಡರ್ದ
ವಿಾಸೆ ತಲೆನವಿರ್ಗಳ್ಕಿಭಯುಮನುಗು[1]ಳ್[1] ೬

ಕಾಳೋರಗಮುಮನಾ
ಹಾಳಾಹಳಮುಮನಾ
ಕಾಲಾನಳನುಮನಾ ಗರಳದುರಿಯಂ
ಕಾಳರಕ್ಕಸಿಯನಾ
ಕಾಳಭೈರವನನುಱಿ
ದೇಳಿಪಾ:ತಿರ್ದನಾ ಪಾ[2]ಪಿ[2]ತತಿಗೆ ೭

ನೀಲಾಂಜನಾದ್ರಿಯೆಂ
ಬೋಲೊಗೆದ ತನುರೋಮ
ಜಾಲವಲ್ಲಿಯು ಬೇಗೆ ವುರಿತತಿಗಳಂ

---

1 ಳ್ಳ (ಕ) 2 ಪ (ಗ)

[1]ಪೊ[1]ೞಿಪಂತಿರ್ದುದೆನೆ
ಕಾಲಯಮನಿರವದಾ
ಲೋಲುಪರ್ಗರಿದು ನೋಡುವಡೆನಿಸಿದಂ ೮

ಮೀಱಿ ವದನದೊಳೊಗುವ
ಕೋಱದಾಡೆಗಳಲ್ಲಿ
ಊಱಿದಂತೆರಡಗ್ನಿಮಂಡಲಮವಂ
ಸಾಱುವಂತಿರ್ದ ಕಣ್
ಬೇಱಿರ್ದ ಕೈದುವಿಂ
ಮೂಱಾಱು ತೋ[2]ಱು[2] ಸುತ್ತಿಱಿಯಲಿರ್ದಂ ೯

ಕಡುರಕ್ತವಸ್ತ್ರವತಿ
ಕಡುರಕ್ತಚಂದನಂ
ಕಡುರಕ್ತ ಪೂಮಾಲೆ ಭಯಮನುಗುೞ
ಕುಡಿವಂತೆ ಸಾಗರವ
ನಿಡಿದು ಬೊಮ್ಮಾಂಡವಂ
ಪುಡಿಗುಟ್ಟಿ ಮುಕ್ಕುವಂತಿರಲಗುರ್ವಿಂ ೧೦

ಆ ರೂಪಿನಿಂ ಮೃತ್ಯು
ವಾ ರೂಪಿನಿಂ ಕಾಲ
ನಾ ರೂಪಿನಿಂ ಕೃತಾಂತಾಖ್ಯನಲ್ಲಿ
ಮಾರಿಯಲ್ಲತ್ಯುಗ್ರ
ಮಾರಿಯಂತಲ್ಲಿ ಮಾ
ಮಾರಿಯಾ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಾದಿಕರಣಂ ೧೧

ಉಗ್ರಕಂಟಕ ಮಹಾ
ನುಗ್ರ ಮಾಚಂಡನ
ತ್ಯುಗ್ರ ಸುರಕಂಟಕಂ ಕಾಳರಾತ್ರಿ
ಅಗ್ರದೊಳು ಕಂಡಂ ಸ
ಮಗ್ರರೋಲೈಸಿರ್ದ
ರಗ್ರಗಣ್ಯರು ಗಣಿಸಲರಿದೆನಿಪರು ೧೨

---

1 ಹೋ (ಖಗ) 2 ಳ (ಗ)

ರೂಪ್ರಗೊಂಡೋವೊ ಮಾ
ಪಾಪ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಾಂ
ಭೂಪನೆನಿಸುವ ಕ್ಷಯವ್ಯಾಧಿಗೂಡಿ
ತಾಪನೆನಿಸುವುದು ಸಂ
ತಾಪವೆನಿಸುವುದುಗ್ರ
ತಾಪವೆನಿಸುವುದು ತಾಱಿಂಗಾವುಲಿ ೧೩
ಜ್ವರ ವಾತ ಪಿತ್ತ ಜಲ
ಗರ ಕುಷ್ಠ ಕ್ರಿಮಿ ಮಹೋ
ದರ ವಕ್ಷಗುಲ್ಮ ಸಂಗ್ರಹಣಿ ಗ್ರಹಣಿ
ಉರಿಯಪಸ್ಮಾರ ಕೇ
ಕರ ಪಾಂಡು ಶಿರ ಭಗಂ
ಧರ ಮೂತ್ರ ಮೂಲರೋಗಂಗಳಿನಿತುಂ ೧೪
ಪರಿವರಿಸಿ ಯಿಾತೆಱದ
ನೆರದೋಲಗದ ನಡುವೆ
ಉರಿದೆ[1]ಳ್ದು[1] ನೋಡಿ ಪಾಪರನಾ ಯಮಂ
ಪರಿಭವಿಸುತಿರೆ ಸಭ್ಯ
ವರನದಂ ನಿಲಿಸಿ ಶ್ರೀ
ಕರಣಾಧಿಪಂ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಾಂಕನು ೧೫
ನೀತಿಯುತ ಮಧ್ಯಸ್ಥ
ನಾತುರರನೀಕ್ಷಿಸಿಯೆ
ಭೂತ ಭವ್ಯಂ ವರ್ತಮಾನವಱಿವಂ
ಜಾತಕಜ್ಞಂ [2]ಶಾಸ್ತ್ರ
ಜಾತ[2]ವಂ ಬಲ್ಲವಂ
ಮಾತುಗಳನಾಕ್ಷೇಪವ್ಶೊರೆದು ಕೃಪೆಯಿಂ ೧೬
ಬಂದಿರೇಯಕಟಕಟ
ತಂದೆಗಳಿರಯ್ಯಯ್ಯೊ
ನೊಂದಿರೇ ಬೆಂದ ದಾರಿಯೊಳಿಲ್ಲರು
ಅಂದನ್ಯರರ್ಥವದ
ನೊಂದು ನೆವದಿಂ ಕೊಂಬ
ಚಂದದಾ ಬಲ್ಮೆಯುಂ ನೆನೆವುದಿಲ್ಲಿ ೧೭

---

[1] ದ್ದು (ಕ) [2] ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರ (ಕ)

ಕಳವಿಂದೆ ಬ[1]ಲ್ಪಿಂ[1]ದೆ
ದಳವುಳದಿನರ್ಥದಿಂ
ಚೆಲುವೆಂಬ ತೊವಲ ಮಱಿಗೆಱುವಿನಿಂದೆ
ಪಲತೆಱದಿನಕಟ ಪರ
ಲಲನೆಯರನೊಯ್ಯಲಾ
[2]ಪೊ[2]ಲೆಮನದೆ ಕೆಡಿಸುವುದನೀಕ್ಷಿಸುವುದು ೧೮

ಪರಗೃಹಕ್ಷೇತ್ರವಂ
ಪರರ ಪಶುವರ್ಗವಂ
ಪರರ ಧಾನ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳನಂದು
ಪರರ ಫಲವ್ರಾತ[3]ವಂ[3]
ಹರಿದೇ[4]ಳ್ದು[4] ಕೊಳುವುದಂ
ಪರಿಕಿಸುವುದಿಸ್ನು ನಿರಯಾಗ್ನಿಮುಖದಿಂ ೧೯

ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದಂ
ಶರಣರೊಡನಣಕಿಪುದ
ನುರುತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಂಕವುಳಿದಿಟ್ಟು ಮಣ್ಣಂ
ಅರವರಿಸದಕಟ ಕೇಳ್
ನರರ್ಗೆ ಮೈಯಿಕ್ಕಿ ಪರಿ
ವರಿಸಿ ಮಂಚದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳ್ಳಿರ್ಪುದುಂ ೨೦

ಹರಿದು ಹಣವುಳ್ಳ ಹೊಲೆ
ಯರೊಳು ವೇದವನೋದಿ
ತರದಘಕ್ಕೊರೆದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಂ
ನೆರೆದು ಪರಧನವನಪ
ಹರಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಯನಂತೆ
ಪರರನ್ನದಿಂ ಹೊರೆವುತಿಪ್ಪರವದಂ ೨೧

ಕೆಲವು ದಿನವಲ್ಪವಹ
ನೆಲನಾಳ್ದು ಧನಲೋಭ
ದಳಿಪಿನಿಂ ಪ್ರಜೆಯನನ್ಯಾಯದಿಂದೆ

---

[1] ಲುಹಿಂ (ಖಗ) [2] ಹೊ (ಕ) [3] ಮಂ (ಗ) [4] ಡ್ದು (ಕ)

ನೆಲೆಗೆಡಿಸಿ ಕವರ್ದು ನಿಜ
ತಳತಂತ್ರಕಿಕ್ಕಿ ಸಲೆ
ಯೆಲೆ ನರಕ ಸಮರಕೇಕಾಕಿಯಹರೆ ೨೨

ಮಂಡಲವದಿಲ್ಲವಾ
ಮಂಡಲೇಶ್ವರರಿಲ್ಲ
ದಂಡನಾಥರು [1]ಪೆಂ[1]ಡಿರೊ[2]ರ್ವ[2]ರಿಲ್ಲ
ಭಂಡಾರವಿಲ್ಲಕಟ
ತಂಡ ತಂಡದ ದಳಂ
ಕೊಂಡೆಯರುವಿಲ್ಲ ದಿಂಡೆಯರುವಿಲ್ಲ ೨೩

ಹರಪೂಜೆ ಗುರುಲಿಂಗ
ವರಮಂತ್ರಸ್ಮರಣೆಗಳ
ದುರುಳತನದಿಂದುಲಿದು ನಿಂದಿಸುತಲು
ಪರಮ ಶಿವಶಾಸ್ತ್ರವದ
ನೊರೆಯಬೇಡದ ಕೇಳ
ದಿರುಮೆಂದ ನಿರಯಫಲವೃಂಬುದಿಲ್ಲಿ ೨೪

ನರಕಿಗಳು ನೆರದಂದು
ಅರಸನಂ ಬೇಳ್ಮಾಡಿ
ಪರಿವರಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಜೆಯುಂ ಪೀಡಿಪ
ಅರಮನೆ [3]ಪಸಾಯಿತ[3]ರ
ನರರೆ ನೋಡುವೆ ಬಳಿಕ
ವಿರದೆ [4][ಮಾ][4]ರಾಜ ಮಾಡಿತನುಣ್ಣರೆ ೨೫

ಹರಭಕ್ತಿ ಹಸರವಿಡಿ
ದಿರದೆ ಹರಿದಾಡಿ ಮೆ
ಲ್ಪೊರೆದ ನುಡಿವದಿರಿನಿಂ ಕೈಮುಗಿವ[5]ತಂ[5]
ಕರಗಿ ಕಾಸಿದ ತುಪ್ಪ
ದೊರೆವುಗ್ಗಡಂ ತೂಕ
ಸರಿಯೆಂದು ಹುಸಿವ ಪರಿಯುಂ ನೆನೆವು[6]ದು[6] ೨೬

---

1 ಹೆಂ (ಖಗ) 2 ಬ್ಬ (ಖಗ) 3 ಯ ಪಸಾಯ್ತ (ಗ) 4 ಮಹಾ (ಕಖಗ) 5 ತುಂ (ಕ) 6 ದುಂ (ಕ)

ನೆರದ ಸಿರಿಗರ್ವದಿಂ
ಪರಿಕಿಸದೆ ಕುಲಧರ್ಮ
ದಿರವನೀಕ್ಷಿಸದೆ ಪಾರ್ವರು ನೆಲದೊಳು
ಇರೆ ಮಂಚದೊಳು ನೀವು
ಹರುಷದಿಂದಿರಲವರ್
ನೆರದೋಲಗಿರ್ಪುದಂ ನೆನೆವುದಿಲ್ಲಿ ೨೭

ಶಿವನವರ್ಗೆ ಭಸಿತಕ್ಕೆ
ಶಿವಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ
ಶಿವನ ಕ್ಷೇತ್ರಾದಿ ಸಂಪದಕೆ ದ್ರೋಹಂ
ಅವಿಚಾರಿತಂ ಮಾಡಿ
ತವಿಲಿಲಿಯ ನಿರಯವಂ
ನಿವನಿವಗೆ ಸವಿದು ಬಳಿಕಂ ನೆನೆಯಿರೆ ೨೮

ಇಂತಿಂತು [1]ಪ[1]ಲವನೇ
ಕಾಂತದೊಳು ಮಾಡಿ ನಿ
ಶ್ಚಿಂತವೆಂದಿರ್ದರಿಪ್ಪನ್ನವಕಟ
ಅಂತಕನವರ್ಗಳೞಿ
ದಿಂತು ತಂದರು ನಿಮ್ಮ
ನೆಂತೆಂತು ಮಾಳ್ಪುದಂ ನೋಡಿಯಿರದೆ ೨೯

ಸಲೆಯಿಂದುವನ್ಯರ್ಗೆ
ನೆಲದ್ರೋಹಗೆಯ್ದವಂ
ದೊಲಿದು ನಲಿದಾ ದ್ರೋಹವೀ ರೂಪನೆ
ತಳೆದು ನಿಮ್ಮಯ ಕೊಲೆಗೆ
ಫಲವಾದುದೆಂದಿರ್ಪು
ದೆಲೆ ದೂತರೆಂದು ಬೇಜಲ್ಪುವಜಾಯಿಂ ೩೦

ಎಂದ ಕರಣಾಧಿಪನ
ಚಂದದಾಕ್ಷೇಪದಿಂ
ದಂದು ನೆಗಳ್ದಾ ಪಾಪವೊಡನೆ ನೆರದು

---

1 ಹ (ಖಗ)

ಬಂದು ರೂಪಂ ತಳೆದು
ಮುಂದೆ ಶೋಕಿಪುದಜಂ
ನೊಂದು ತಲೆಗುತ್ತಿರ್ದ ಪಾಪಿಷ್ಠರಂ ೩೧

ನೋಡಿ ಯಮನೆಂದನೀ
ಗಾಡಿಗರನಿರಿಸಿ ಮಾ
ತಾಡಿಸದಿರೇಳಿ ಚಂಡಪ್ರಮುಖರು
ಬೇಡಿದ ಪರಿಯ ವ[1]ಧೆ[1]ಯ
[2]ಮಾ[2]ಡಿ ನರಕಾಗ್ನಿಯೊಳು
ಕೂಡಿ ಕಡಿದಡಸಿಯೆನೆ ಕೇಳಿಯುವರುಂ ೩೨

ನಿರಯವ್ಯೇಕೋಟಿಗಿರ
ದರಸೆನಿಪವ್ವೊಂದೊಂದು
ನಿರಯವ್ವೈದೈದು ಪ್ರಧಾನ ವರ್ಗಂ
ಉರುಪಿ ಕಾಲಾಗ್ನಿಗಳ
ನಿರದೆಡಕಿದಂತಮಮ
ನೆರೆದಿರ್ದವಿವೆಯಿಪ್ಪತ್ತೆಂಟುಕೋಟಿ ೩೩

ಅರಸಾವುದೆಂದೆನಲು
ಪರಿವಿಡಿಯೊಳೊರೆವೆನಿದೆ
ಪರಿಕಿಪುದು ಘೋರಾಖ್ಯವಿದೆ ಮೊದಲದು
ಉರು ಸುಘೋರಾಖ್ಯವಾ
ಪರಿಯಲತಿಘೋರಾಖ್ಯ
ವಿರೆ [3]ಮಹಾಘೋರಾಖ್ಯವೆಂ[3]ದು ನಾಲ್ಕುಂ ೩೪

ಘೋರ ರೂಪಂ ತರಳ
ತಾರಂ ಭಯಾನಕದ
ಸಾರಯದೆ ಕಾಳನಿಶಿಭಯವುತ್ಕಟಂ
ಈರೈದನೆಯ ಚಂಡ
ವಾರಯ್ಕೆ ಮಹಚಂಡ
ವೀರಾಱನೆಯ ಚಂಡಕೋಳಾಹಳಂ ೩೫

---

1 ಧ (ಗ) 2 ಜೋ (ಕಗ) 3 ಯಘೋರಾಖ್ಯವಿಂತೆಂ (ಖಗ)

ಅದು ಪ್ರಚಂಡಂ ಪದ್ಮ
ವದು ಮಹಾಪದ್ಮವಂ
ತದಭೀಮ ಭೀಮಭೀಷಣ ಕರಾಳಂ
ಅದದೆ ವಿಕರಾಳವೋ
ವದೆ ವಜ್ರವೆಂಬ ದಂ
ತದಿ ತ್ರಿಕೋಣಂ ಪಂಚಕೋಣವೆಂದುಂ ೩೬

ಉರುಸುದೀರ್ಘಾಂಕವದೆ
ಪರಿವರ್ತುಳಂ ನಾಡೆ
ಪರಿಕಿಪೊಡೆ ಸಪ್ತಭೌಮಾಷ್ಟಭೌಮಂ
[1]ಉರಿವ ದೀಪ್ತಾಖ್ಯವಂ
ತರರೆ ಮಾಯಾಖ್ಯ ನೋ
ಡಿರೆಯರಸು[1] ನರಕವಿಪ್ಪತ್ತೆಂಟಿವಂ ೩೭

ರೌರವಂ ಮೊದಲಾಗಿ
ಯಾರಯ್ವುದೈದ
ನೋರಂತೆ ನರಕಪ್ರಧಾನತತಿಯುಂ
ಬಾರಿಸುವೆ ತಮ ಮಹಾ
ರೌರವಂ ಶೀತೋಷ್ಣ
ದೋರನ್ನದೈದು ಸಚಿವರು ಘೋರದ ೩೮

ಇದು ಸುದಮನಾಖ್ಯವಿಂ
ತಿದು ಸುತೀಕ್ಷ್ಣಂ ನೋಡ
ಯಿದು ಪದ್ಮಸಂಜೀವನಾಂಕ ನಿರಯಂ
ಇದು ಶತಾಖ್ಯಂ ಬೆಂದ
ಡಿದು ಮಹಾನಾಶಾಖ್ಯ
ವದು ಸುಘೋರಾಖ್ಯಕ್ಕಮಾತ್ಮವರ್ಗಂ ೩೯

ಇದೆ ವಿಲೋಮಂ ಬೆಂದ
ದಿದೆ ಸುಭೀಮಂ ಬೆಂದ
ದಿದೆ ಕಟಂ ಕಟ ಮಹಾತೀವ್ರವೇಗಂ
ಇದೆ ಕರಾಳಂ ಬೆಂದು
ದಿದೆಗೂಡಿ ಪಂಚಕಂ
ಪದೆದುವತಿಘೋರಕ್ಕಮಾತ್ಮವರ್ಗಂ ೪೦

---

1 ನೆರಡು ಕಿಡಿಕಿಡಿಯೊಗೋಗುತುರಿವರಿವೃತಿವೆ ನೋಡಿರರಸನಿಜ (ಕ)

ನೋಡ ವಿಕರಾಳಮಂ
ನೋಡ ಪ್ರಕಂಪವಂ
ನೋಡ ಮಾಪದ್ಮಂ ಸುವಕ್ತ್ರಂಗಳಂ
ನೋಡ ಕಾಲಾಖ್ಯವೊಡ
ಗೂಡಿದೈದುಗಳಿವಂ
ನೋಡ ಮಾಘೋರಕ್ಕಮಾತ್ಯವರ್ಗಂ ೪೧

ಆಹ ಪ್ರಮರ್ದನವಿ
ದಾಹ ಸೂಚೀಮುಖವಿ
ದಾಹಾ ಸುನೇಮಿಬಾಧಕವೆಂಬಿವು
ಆಹ ಸಂಪೀಡನಮಿ
ದಾಹವೈದುಗಳುಮಾ
ವಾಹಿನೀಶಘೋರ್ರರರೂಪಾಖ್ಯದ ೪೨

ಬೆಂದ ಕುಂಭೀಪಾಕ
ಬೆಂದೀ ಸುಪಾಕಮಿವು
ಬೆಂದ ಪ್ರಮುಖಾಖ್ಯ ಬೆಂದೀ ದಾರುಣಂ
ಬೆಂದ ಅಂಗಾರಕವಿ
ದೊಂದಿದಯ್ದುಂ ಸಚಿವ
ರೆಂದಱಿಯ ತರಳತಾರಾನಿರಯಕೆ ೪೩

ನರಕವಿದು ದಹನಾಖ್ಯ
ವಿರದಸೃಜ್ಮಡುವಿದೆ ದ
ಲರರೆ ತೀಕ್ಷ್ಣಾಯಸಸ್ತುಂಡಶಕುನಿ
ನರಕವಿದು ಘಾಯಹ್ರದ
ವೆರು ಮಹಾಸಂವರ್ತ
ದೊರೆವೆತ್ತಮಾತ್ಯರ್ ಭಯಾನಕ್ಕೆ ೪೪

ನಿರಯವಿದು ಕ್ರತುವೆಸರ
ನಿರಯ ಘಾತಿಮಾಂಸ
ನಿರಯಂ ಸತಪ್ತ ಜತುಲೇಪವೆಸರ
ನಿರಯ ದ್ರವದ್ರಪುವಿ
ದಿರದೆ ಉಚ್ಛ್ವಾಸವಿದು
ನಿರಯ ಸಚಿವರು ಕಾಳರಾತ್ರಿಗೈದುಂ ೪೫

ಓಹೋ ನಿರುಚ್ಛ್ವಾಸ
ವೋಹೋ ಸುದೀರ್ಘವಿದೆ
ವೋಹೋಹೊ ಕೂಟಶಾಲ್ಮಲಿಯರಿಷ್ಟಂ
ಓಹೊ ಸುಮನಾಹಾಖ್ಯ
ವೋಹೊವ್ಯೆದುಂ ನರಕ
ವಾಹಿನೀಶರ್ಭಯೋತ್ಕಟ ನೃಪತಿಗೆ ೪೬

ಅಯ್ಯವಿದೆ ನಾದಾಖ್ಯ
ವಯ್ಯೊ ಪ್ರದಾಹವಿದೆ
ಯಯ್ಯೊ ರುಕ್ಷಂ ಸುಪ್ರದಾಹವೆಂದುಂ
ಅಯ್ಯೊ ಮೇಷಾಖ್ಯವಿದೆ
ಯಯ್ಯಲಯ್ಯುದ್ದಂ ನಿರಯ
ವಯ್ಯ ಚಂಡಾಖ್ಯಕ್ಕಮಾತ್ಯವರ್ಗಂ ೪೭

ಎಲೆಲೆ ಸಲಗಂ ನೋಡಿ
ದೆಲಲೆ ಶಲ್ಯಾಂಕವಿದೆ
ಯೆಲಲೆ ಸಿಂಹಾಖ್ಯಂ ಗಜಾನನಾಖ್ಯಂ
ಎಲಲೆ ವ್ಯಾಘ್ರಾಂಕವಿಂ
ತೆಲೆ ಮಹಾಚಂಡಂಗೆ
ಕೊಲೆಗೆಡಿಗ ಸಲುವ ಸಪ್ರಧಾನನರಕಂ ೪೮

ಶುನಕನಿದೆಯುಮ್ಮಮ್ಮ
ಕನಿಗಸೂಕರನೋವೊ
ತನುಗೊಬ್ಬಿನಜಮಹಿಷಿವೆಸರವಕಟ
ತೊನೆವುದಿದೆಯಾವಿಕಂ
ವಿನುತ ಪ್ರಧಾನರಜಿಃ
ಘನಕೋಪ ಚಂಡಕೋಳಾಹಳಕ್ಕೆ ೪೯

ನೆರದ ಉಗ್ರಾಖ್ಯವಿದೆ
ನೆರದೀ ವೃಕಾನನಮು
ಮಿರದೆಯಿಪೆ ಗ್ರಾಹಕುಂಭೀರಂಗಳುಂ

ನೆರೆದ ನಕ್ರಾಖ್ಯಮಿವು
ನರಕಪ್ರಧಾನವರ
ರಿರವೆ ಪ್ರಚಂಡಭೂಪಂಗಿವೈದುಂ ೫೦

ಸಲೆ ಸರ್ಪನೆಂಬುದಿದೆ
ಸಲೆ ಕೂರ್ಮನೆಂಬುದಿದೆ
ಸಲೆ ವಾಯಸಂ ಗೃಧ್ರವೆಂಬವೆರಡುಂ
ಸಲೆ ಉಲೂಕಾಖ್ಯಮಿವು
ಸಲುವ ಪ್ರಧಾನರಱಿ
ಕೊಲೆಗಡಿಗ ಪದ್ಮಾಖ್ಯನೃಪವರಂಗೆ ೫೧

ಎಲೆ ಜಲೂಕಾಖ್ಯವಿದೆ
ಎಲೆ ಮಹಾವ್ಯಾಘ್ರವಿದೆ
ಯೆಲೆ ಮರ್ಕಟಂ ಕರ್ಕಟಂಗಳೆರಡುಂ
ಎಲೆ ಗಂಡಕಂಗೂಡಿ
ಸಲುವ ಪ್ರಧಾನರಱಿಂ
ಸಲೆ ಪಂಚದಶದ ಪದ್ಮಾವತಿಗೆಲೆ ೫೨

ಒಂದು ಪೂತೀವಕ್ತ್ರ
ವೊಂದು ರಕ್ತಾಖ್ಯವಂ
ತೊಂದು ಪೂತೀಮೃತ್ತಿಕಾಖ್ಯವೊಂದು
ಒಂದು ಕಣ ಧೂಮವೆಸ
ರೊಂದಿದ್ದೈದುಂ ಸಚಿವ
ರಂದವಡೆದಾ ಭೀಮ ನೃಪವರಂಗೆ ೫೩

ಒಂದುಂ ತುಷಾಗ್ನಿ ಮ
ತ್ತೊಂದು ಚಿಃ ಕ್ರಿಮಿಪುಂಜ
ವೊಂದಮೇದಾಖ್ಯವೊಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ
ಒಂದು ಮೂತ್ರಾಂಬುಗಳ
ನೊಂದೆ ಭೋಜನವೆಸರು
ಸಂದ ಸಚಿವರು ಭೀಮ ಭೀಷಣಕ್ಕೆ ೫೪

ಇದಿದೆ ಮಲಭಕ್ಷಣಮು
ಮಿದೆಯಾತ್ಮಭಕ್ಷಣಮು
ಮಿದಿದೆ ರುಧಿರಾಂಭಃ ಪ್ರಭೋಜನಾಖ್ಯಂ

ಇದೆ ಸರ್ವಭಕ್ಷಣಮು
ಮಿದೆ ಸುದಾರುಣವೊಂದೆ
ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಕರಾಳದ ಸಚಿವರು ೫೫

ಇದಿದೆ ಸಂಕಟವಿಕಟ
ಯಿದಿದೆ ಸುವಿಶಾಲವಿಂ
ತಿದಿದೆ ವಿಕಟಂಕಟಾಖ್ಯಾಂಕನರಕಂ
ಇದಿದೆ ಪೂತನವೆಸರ
ದಿದುಗೂಡಿದೈದುಗಳು
ಪುದಿದು ವಿಕರಾಳಕ್ಕಮಾತ್ಯವರ್ಗಂ ೫೬

ಅಕಟಾಂಬರೀಷಾಂಕ
ವಕಟಾಕಟಾಹಾಖ್ಯ
ವಕಟ ಕಷ್ಟಂ ತಪ್ತಲೋಹಶಯನಂ
ಅಕಟ ವೈತರಣಿನದಿ
ಪ್ರಕಟದಿಂ ವಜ್ರಂಗೆ
ಸಕಲನರಕಪ್ರಧಾನಿಗಳಜೀವ್ರುದು ೫೭

ಅಕಟಾಸಿತಾಳವನ
ವಕಟಾತಸೀಯಂತ್ರ
ವಕಟಾಸ್ಥಿಭಂಗ ಪ್ರಪೀಡನಾಖ್ಯಂ
ಅಕಟಕಟ ತಿಲಯಂತ್ರ
ವಕಟಕಟಿಕ್ಷುಯಂತ್ರ
ವಕಟಕಟ ತ್ರಿಕೋಣಕ್ಕಮಾತ್ಯವರ್ಗಂ ೫೮

ಇದು ಮಹಾಚೂರ್ಣ ನೋ
ಡಿದು ದಲಾ ಸಂಚೂರ್ಣ
ವಿದು ಕೂಟವೇಷ ಪ್ರಮರ್ದನಾಖ್ಯಂ
ಇದು ತಪ್ತಲೋಹಮಯ
ಮಿದು ತಪ್ತಶೈಲಮಯ
ವೊದವಿ ಭೂ ಪಂಚಕೋಣದ ಸಚಿವರು ೫೯

ಪರ್ವತಂ ಕ್ಷುರಧಾರೆ
ಪರ್ವತಾಂಕಂ ಯಮಳ
ಪರ್ವತಂ ಮೂತ್ರಕೂಪಾಖ್ಯ ನರಕಂ

ಪರ್ವಿವಿಷ್ಟಾ ಕೂಪ
ದೊರ್ವ್ರಳಿಯುಮಾತ್ಯರತಿ
ಗರ್ವಿತರು ನೆರದಾ ಸುದೀರ್ಘವೈದುಂ ೬೦

ಅಮಮ ಕ್ಷಾರದ ಕೂಪ
ವಮಮಾಂಧಕೂಪವಂ
ಶಮಮ ಶಾಂತನ ಮುಸಲುಲೂಖಯಂತ್ರಂ
ಅಮಮಾ ಶಿಲಾಶಕಟ
ವಮಮ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು
ವಮರ್ದರಾ ನರಕಪತಿ ವರ್ತುಳಕ್ಕೆ ೬೧

ಇದು ಲಾಂಗುಲಂ ನಿರಯ
ವಿದು ತಾಳಪತ್ರಾಖ್ಯ
ವಿದದಲಸಿ ಗಹನ ಮಶಕದ ಮಂಟಪಂ
ಇದು ಮೋಹನಂಗೂಡಿ
ಪದದಿಪ್ಪತ್ತೈದನೆಯು
ಪದದಮಾತ್ಯರು ಸಪ್ತಭೌಮಾಖ್ಯದ ೬೨

ಇದು ವಸ್ತಿಭಂಗ ನೋ
ಡಿದು ತಪ್ತಶೂಲಮಯ
ವಿದು ತಪ್ತಗುಡನರಕ ಬಹುದುಃಖಜಂ
ಇದು ಮಹಾದುಃಖಾಖ್ಯ
ವೊದವಿದ್ದೈದುಂ ನರಕ
ವದೆಯಷ್ಟಭೌಮಕ್ಕಮಾತ್ಯವರ್ಗಂ ೬೩

ಅರರೆ ಶಾಲ್ಮಲ ನರಕ
ವರರೆ ಸಕಲಂ ಮಲಮು
ಮರರೆ ಹಾಳಾಹಳವಿರೂಪವೆರಡುಂ
ಅರರೆ ಸಾರೂಪಾಂಕ
ವೊರೆದೀ ಪ್ರಧಾನರಾ
ನರಪ ದೀಪ್ತಾಖ್ಯಕೆಂದಜಃವುದ್ದೈದುಂ ೬೪

ಅಕಟೀಯುಮಾನುಗಮು
ಮಕಟೇಕಪಾದ ನೋ
ಡಕಟಾ ವಿಪಾದ ತೀವ್ರಾಂಕವೆಂದುಂ

ಅಕಟಾ ಚಿರಂತವಿಂ
ಶಕಟವೈದುಂ ನರಕ
ವಕಟ ಮಾಯಾಖ್ಯಕ್ಕಮಾತ್ಮವರ್ಗಂ ೬೫

ವರಕವಿಪ್ಪತ್ತೆಂಟು
ವರಸುಗಳು ಸಾವಂತ
ನಿರಯಶತ ಚತ್ವಾರಿಗಣನೆಯಿನ್ನು
ನಿರಯವಿಪ್ಪತ್ತೆಂಟು
ವರ ನಾಯಕಕೋಟಿ
ಪರಿವಾರ ಭೇದವರಿದೆಣಿಸಲೆಂದುಂ ೬೬

ಇಂತು ಪೇಳುತೆ ಪಾಪ
ಸಂತತಿಗೆ ತೋಱಿ ಭಯ
ದಂತವೆಯ್ದಿಪ ದೂತ ದುಶ್ಚೇಷ್ಟೆಯಂ
ಕಂತುಜಿತಗಣವಱಿಯ
ನಂತಕಾಂತಕನವಂ
ಮಂತಣದೊಳಮರ್ದೊಪ್ಪಿ ಕೇಳುತಿರ್ದಂ ೬೭

ಇದು ನಂದಿನಾಥೇಶ
ಗದಿತವಾನಂದೈಕ
ದುದಧಿ ಸಾನಂದಾಖ್ಯ ಚರಿತೆಯೊಳಗೆ
ಮುದದಿಂದೆ ಶರಣಕವಿ
ವಿದಿತಮಾಗಲು ಪೇಳ್ದ
ಪುದಿದ ನರಕಾಖ್ಯಾನ ಸಂಧಿ ತಾನೆ ೬೮

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ

ನರಕಯಾತನೆಯ ರಗಳೆ—

ಕಂದ॥ ಪರಮಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವೇ
ಶ್ವರನಾಜ್ಞೆಯಸಾಂತು ಸೂರ್ಯನಂದನನತ್ಯಾ
ತುರದಿಂ ಪಾಪಿಷ್ಠರನಾ
ನಿರಯದೊಳನವರತ ದಂಡಿಸುವನೆನಲೆಂತೆನೆ ೧

ಉತ್ಸಾಹರಗಳೆ :

ರೌದ್ರಕಾಯರುನ್ನತಾಂಗರುಗ್ರರುದ್ಧತ[1][ರುಂ][1] ಸದಾ
ಕ್ರುದ್ಧರೇಳ್ದರಾಜ್ಞೆಯಿಂದನಂತ ದೂತತತೀ ತದಾ
ಕ್ಷುದ್ರಮೃಗವನೆಯ್ದೆ ಸಿಂಹವಿಕ್ರಮಂತೆ ಪಾಪತತಿಯ
ಮುತ್ತಿ ಮುಸುರ್ವರೊರ್ವರೊರ್ವರೊತ್ತಿಪಿಡಿದು ಜೀವತತಿಯ
ನಾಗಸವನಡರ್ದು ನೋಳ್ಪ ಮರನ ಕೊಂಬಿನಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ದು
ತೊಡರ್ದ ಸಂಕಲೆಯುಲಿ ಕಯ್ಯ ನೇಱಗಟ್ಟಿ ಕಾಲೊಳೆಯ್ದೆ
ನೂಱು ನೂಱು ಲೋಹ ಭಾರವಂತೆ ಸೂಳು ಸೂಳಿಗೊಮ್ಮೆ
ನಡುವನಱೆಯೆ ನೂಱುಯೋಜನಾಂತವಾಡೆ ತೂಗಿ ತಮ್ಮ
ನೆಯ್ದೆ ಬಯ್ದು ನೊಂದು ನೋಡಿ ಗೆಯ್ದ ಪಾಪದಂದವೆಂದು
ಸುಮ್ಮನಳುತವಿರಲು ಕಾಯ್ದ ಮೊಳೆಯ ಚಮ್ಮಟಿಗೆಗಳಿಂದೆ

ಅಡಸಿ ಹೊಯ್ಯೆ ಜರ್ಝರೀಕೃತಾಂಗರಾಗಿ ಬಿಡದೆ ಮತ್ತೆ
ಏಱ ಬಾಯೊಳಗ್ನಿಯಂತೆ ಉರಿವ ಕ್ಷಾರವೆಱೆದು ಮತ್ತೆ
ಕರಗಿ ಕೆಸಱಿಸಂತಿರಿರ್ದ ತಾಮ್ರಲೇಪನಂಗಳಕಟ
ತೊಪಲನೆತ್ತಿ ನೆತ್ತಿಪರಲು ಕತ್ತಿಯಿಂದೆ ಕೀಸಿಯಕಟ
ಎಣ್ಣೆ ತೀವಿ ಕಾಯ್ದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯೊಳದ್ದಿ ತೆಗೆವರಯ್ಯ
ಬಳಸಿ ಹುಳುಗಳಡರ್ವ ಶುದ್ಧಕೂಪನಿಚಯದೊಳಗೆಯುಯ್ಯ

---

[1] ರು (ಕಖಗ)

ಒಂದಿ ರಕ್ತಶ್ಲೇಷ್ಮ ಸಿಂಬುಳಿಂದೆಯಾದ ಕೂಪದಲ್ಲಿ
ಎಲುಗಳುಳಿಯೆ ಕ್ರಿಮಿಗಳು[1]ೞಿ[1]ಯೆ [2]ಹೊಗಿಸಿ ಸುತ್ತ[2] ಬರಿಸಿಯಲ್ಲಿ
ಅಯ್ಯ ಉಕ್ಕಿನಿಂದೆ ಸವೆದ ಕೊಕ್ಕನುಳ್ಳ
ಯೆಯ್ದೆ ತನುವನಿಱಿದು ತೂಂತುಗೊಱೆದು ಖಂಡದಿಂಡೆಯಾಡಿ

ಕಚ್ಚಿ ನೆಳಲ್ವ ನಾಯ್ಗಳಲ್ಲಿ ಕರುಳನುಗಿವ ನರಿಗಳಲ್ಲಿ
ಜಕ್ಕುಲಿಪ್ಪ ಕರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೊತ್ತಿಮುಱಿವ ಹುಲಿಗಳಲ್ಲಿ
ತೆಗದು ಬಗಿದು ಪುಗಿಸಿ ಹುಗ್ಗಿ ರಾಶಿಯಾದ ಕೆಂಡದೊಳಗೆ
ತರದಿ ಪಿಡಿದು ತೊಡಸಿ ಕೂರ್ಪುವೆತ್ತು ಬಸಿದ ಶೂಲದೊಳಗೆ
ತಱಿದುಯೆಳ್ಳಿನಂತಿರಾಗ್ನಿ ಚಕ್ರವೆಂಬ ನಿರಯದೊಳಗೆ
ಚುಚ್ಚಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕಿಚ್ಚನೊಟ್ಟಿಯಿಕ್ಕಿ ಲೋಹಭಾಂಡದೊಳಗೆ
ಮತ್ತೆ ಎಣ್ಣೆ ತೀವಿ ತರದೊಳಿಟ್ಟು ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯೊಳೆಯ್ದೆ
ಮಾಯ ಜೀವತತಿಯ ನಡುವರೊಯ್ದು ಬಯ್ದು ಪೊಯ್ದು ಕೊಯ್ದು
ಶರಣರೊಡನಸತ್ಯವಪ್ರಿಯಂಗಳುಸುರ್ದ ನಾಲಗೆಗಳ
ನೊಱಲಲೊಱಲನಂತಬಾರಿ ಕಿತ್ತುಪೊಟ್ಟಿ ನಾಲಗೆಗಳ

ನುದಿರ್ಚಿ ಹುರಿದು [3]ಪ[3]ಲ್ಲನುರದೊಳಿಕ್ಕಿ ಕಾಲೊಳೊರಸಿ ಮತ್ತೆ
ಮೂಗನರಿದು ಕೆತ್ತಿ ಕೀಸಿಯುರದೊಳುದ್ದುತಿರ್ಪರೊತ್ತಿ
ಕಿಱಿಯ ಬಱಿಯ ದೈವತತಿಗೆ ಆಗಮಂಗಳೊರೆದ ನರರ
ರಸನೆಗಳೆವ ಕೂರ್ಪುವೆತ್ತ ನೇಗಿಲಲ್ಲಿಯುಳುವರರರೆ
ತಂದೆ ತಾಯ್ಗೆ ಗುರುಗೆ ಉತ್ತರಂಗಳಿತ್ತ ಮುಖದೊಳೆಯ್ದೆ
ವಜ್ರಲೇಪವೆನಿಪ ಜಿಗುಳೆಗಳುಮನೊಯ್ದು ಬಿಡುವರೆಯ್ದೆ
ಬಾಯ್ಗಳೇಱಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಕ್ಷಾರರಸವನೆಱೆದು ಮತ್ತೆ
ಕಾಯ್ದ ತಾಮ್ರ ರಸವನುಕ್ಕುವೆಣ್ಣೆಯೆಱೆದುಯೆಱೆದು ಮತ್ತೆ
ಬಿಡದೆ ಹುಳಿತ ಶುದ್ಧ ವೆಱದು ತೀವಿ ತೀವಿ ಚಿಃ ಸುಡಕಟ
ಅರ್ಚಿಸುವರು ಮುಳ್ಳುವೊರೆದ ಲೋಹದೆಲವ ಮರದೊಳಕಟ

ಲೋಹ ವಲಿಕೆಗಳೊಳು ಬೆನ್ನನೊತ್ತಿ ಸೀಳಿ ತೆಗೆವರಣ್ಣ
ದೇಹಜಂಗಳೆನಿಪ ಕರ್ಮಿ ಶಿರವನಿರದೆ ಕೀಳ್ವರಣ್ಣ
ಅನ್ನದಾನ ವಿರಹಿಗಿಕ್ಕುತಿರ್ಪರರಿದು ತಮಗೆ ತಮ್ಮ

[1] ಳಿ (ಖ) [2] ಹೋಗಿ ಸುತ್ತಿ (ಖ) [3] ಹ (ಗ)

ನುದಕವೀಯದವರ್ಗೆಯಂತೆ ರಕ್ತವೆಱೆವರಱೆದು ತಮ್ಮ
ನಾಲೆಯಾಡುತ್ತಿರ್ಪರರೆಗು ಕಬ್ಬಿನಂತೆ ಗಾಣದೊಳಗೆ
ಅಂಗವರಿದು ಬೀಳೆ ಹರಿಸಿ ಖಡ್ಗ ತಾಳ ವಿಟಪಿಯೊಳಗೆ
ಪಾಪ ರಂಗದೊಳಗೆ ಸೂಚಿಗಳುಮನಿಡಿದು ಪೊಡೆದು ತೀವಿ
ಮಸೆದು ಕೂರಿತೆನಿಸಿ ಕಾಯ್ದ ಶೂಲತತಿಯೊಳಿಡುವರೋವಿ
ಇನಿತವಷ್ಟೆ ನಿರಯ ಯಾತನೆಗಳನುಣುತೆ ನೊಂದು ಬೆಂದ
ರೊಮ್ಮೆಗೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿ ತಮ್ಮನಿಂತು ಬಯ್ದು ಸುಯ್ದುವೆಂದ

ಇಂತು ಕೊಯ್ದು ಕೊಱೆದು ಕುಸುರಿದಱಿಯೆ ಸಾವು ಬಾರದಿಹವೆ
ಇಂತು ಸೀಳಿ ಹೋಳಿ ಜಾಳಿಸಲ್ಕೆ ಹರಣವಳಿಯದಿಹವೆ
ಅಡಲು ಜೀವವಳಿಯವೋವೊ ಸುಡಲು ಜೀವವಳಿಯವೋವೊ
ಪಿಡಿದು ಖಂಡವರಿಯಲಯ್ಯೊ ಕೊಡಲಿಗಡಿಯಲಳಿಯವಯ್ಯೊ
ಶೂಲವೆಂದಡಳಿಯದಿಹವೆ ಸೂನವೆಂದಡಳಿಯದಿಹವೆ
ಎಳೆವ ಹೂಟೆಯೆಂದಡಕಟ ಕಳಹಲಂಗಳೆಂದಡಕಟ
ಬೈದೊಡಂತೆ ಬಡಿದೊಡಂತೆ ಹೊಯ್ದಡಂತೆ ಕೊಯ್ದಡಂತೆ
ಕೊಱೆದೊಡಂತೆ ಮುಱಿದೊಡಂತೆ ಹಱಿದೊಡಂತೆ ಇಱಿದೊಡಂತೆ
ಅರೆದೊಳುದ್ದೆ ಮರಳಿ ಬಹವು ಕರುಳನುಚ್ಚೆ ಮರಳಿ ಬಹವು
ಹುರಿವಡಯ್ಯೊ ಮರಳಿ ಬಹವೆ ಕರಿದಡಯ್ಯೊ ಮರಳಿ ಬಹವೆ

ಕುರುಳ್ಚೆಯುರಳ್ಚೆ ತೆರಳ್ಚೆ ಮರಳ್ಚೆ ಹೊರಳ್ಚೆಯಕಟ ನಿಜವು ಜೀವ
ಹತ್ತು ತೆಱನೆ ಪ್ರಾಣವೆಂಬರಲ್ಲ ಹುಸಿಯನಂತ ಜೀವ
ವೆನಿತು ಖಂಡವಾದೊಡನಿತಱಲ್ಲಿ ಬೇಱೆ ಬೇಱೆ ಜೀವ
ವೆನಿತು ಚೂರ್ಣವನಿತಱಲ್ಲಿ ತೀವಿ ತೀವಿ ಬೆಂದ ಜೀವ
ಎಲೆಲೆ ತಲೆಯನರಿದೊಡರಿಯಲೆಂದು ಕೆಲವ ಕಾಲವೊಳವೆ
ಕೊಲಲು ಕೊಲಲು ಮಲೆತು ನಿಲುತ ಕುಲಲುವೆಂಬ ಕಾಲವೊಳವೆ
ಕಾಯವುರಿಯದೊಡುರಿಯಲೆಂದು ಜೀವವಿರ್ದ ಮಾರಿಯುಂಟೆ
ದೇಹವಳಿದಡಳಿಯಲೆಂದು ಜೀವವಿರ್ದ ಮಾರಿಯುಂಟೆ
ಬೆಂದ ಜೀವವಳಿದೊಡುಳಿವೆವೆನಿತು ದುಃಖವೊಂದದೋವೊ
ಬಂದು ಬಂದು ಜೀವವೆಮ್ಮ ಕೊಂದು ಕೂಗುತಿರ್ದುದೋವೊ

ಎಂದು ಪಲವು ಪರಿಯಲಾಗಳಾಗಲಳುತೆ ಶೋಕಿಸುವರು
ಅಲ್ಲಿಯಱಿದು ಬಂದ ದೂತರೊಚ್ಚೆ ಕರುಣವಿಲ್ಲದವರು

ಉಳ್ಳಮಾಂಸವನಿತನುಗಿದುವಸ್ಥಿಗಳುಮನಿಡಿವರಂತು
ಅಕಟ ಪಾಪದೃಷ್ಟಿಗಳುಮನೆಯ್ದೆ ಮೀಂಟಿ ನಿಲ್ಲರಂತು
ನಿರುಚ್ಛ್ವಾಸವೆಂಬ ನರಕದಲ್ಲಿ ಮೂಗು ಬಾಯನಯ್ಯೊ
ಉಸುರು ಮಸುಳದಂತಿರಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ಮೆಟ್ಟಿ ಕೊಲುವರಯ್ಯೊ
ಉಸುರಸಂಕೆ ಪುಗಲಿಕೀಯರುರುಚ್ಛ್ವಾಸ ನಿರಯದೊಳಗೆ
ಪುಗಿಸಿ ಸಣ್ಣಮಣಲನಿಡಿದು ಪೊಯ್ವರಲ್ಲಿಯಕಟ ಮುಳುಗೆ
ವಿವಿಧವಧೆಗಳಿಂದೆ ಅಳಿಸುತಿರ್ಪ ರೌರವದೊಳು ಮತ್ತೆ
ಮಹಾಪಿರಿಯರೆಂಬರಳುವ ಮಹಾ ರೌರವದೊಳು ಮತ್ತೆ

ಓವ್ವೊವಕ್ಷಿ ವದನ ಚರಣ ಹಸ್ತ ವಕ್ಷ ಶಿರದೊಳೆಯ್ದೆ
ಗುಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಸೆದು ಕಾಯ್ದ ಬಿಸಿಯನಿಡಿದು ನಡುವರೊಯ್ದು
ಕೆಂಡದಂತಿರುರಿವ ಮಳಲನಿಡಿವರವಯವದೊಳಗಕಟ
ಅಱಚಲಱಚಲೊಯ್ದು ಕರಗಿದರಗುಗೆಸಱೊಳಿ ಎವರಕಟ
ಅವನವಳ್ಗೆಯವಳ್ಗದಾವನು ಕೆಯುಕ್ಕಿನಿಂದೆ ಸಮೆದು
ಪಿಂದಣಾಕೃತಿಗಳ ಪಾಣ್ಬ ಪುತ್ಥಳಿಗಳನೆಯ್ದೆ ತಂದು
ಕಾಸಿಯಪ್ಪಿಸುವರು ತಂದು ಕೂರ್ತುವಪ್ಪುವಂತಿರೆಂದು
ಗಂಡರೇವರೆಂದು ಹರಿದು ಕರೆದು ನೆರೆವ ಪರಿಯಲೆಂದು
ನೆರೆವುದೆಂದು ತೀರದುಗ್ರಯಾತನೆಗಳನುಣಿಪರಲ್ಲಿ
ಬೆಂದ ಲೋಹ ಮೂಸೆಗಳೊಳು ಪೊಗಿಸಿಯುಂದ್ರಿಸಿರಸಿಮೆಲ್ಲ

ಮೆಲ್ಲನೂಡಿ ಪಾಪರೆಯ್ದೆ ಕರಗುವಂತಿರುರುಪಿರಯ್ಯೊ
ಕಲ್ಲಿನೊರಳೊಳಿಕ್ಕಿಯಿಕ್ಕಿ ವೊನಕೆವಿಡಿದು ಯಿಡಿವರಯ್ಯೊ
ಪುಗಿಸಿ ಹಾಳುಬಾವಿಗಳೊಳು ತುಂಬಿವಿಂಡನೆಬ್ಬಿ ಬಿಡದೆ
ಜರ್ಝರಾಂಗರಾಗಿ ಕ್ಷಾರ ಕೂಪದೊಳಗೆ ಮೆಟ್ಟಿ ಬಿಡದೆ
ಮಹಾಜ್ವಾಲೆಯೆಂಬ ನರಕಕಿಕ್ಕಿಯಱಚಿ ಅಱಚಿ ಮತ್ತೆ
ಕಯ್ಯನಿಱಿದು ಕಟ್ಟಿ ಪಿಂದೆ ಕಾಲ್ಗಳೆರಡನಂತೆಯೊತ್ತಿ
ಎರಡುಕಂಬದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿದು ಚಕ್ರದಾಕೃತಿಗಳೊಳಿರಿಸಿ
ದುಟ್ಟ ಕಡಂದುಱುಗಳಿಂದೆ ತನುವನೆಯ್ದೆ ತೂತುಗೊಱೆದು
ಒಡಲನೆಯ್ದೆ ತೀವುವಂತೆ ಕ್ಷಾರರಸವನೆಱೆದುವೆಱೆದು
ಕೂರಿತಪ್ಪ ಶಾಣಕಲ್ಲೊಳಿಕ್ಕಿ ತೇಪರೊತ್ತಿ ಪಿಡಿದು

ಒಡಲೊಳುಳ್ಳ ಮಾಂಸವಳಿದು ಹುಳಿವ ತೆಱದಿ ಕ್ರಿಮಿಯನೊಯ್ದು
ದ್ವಾರದೊಂಬತ್ತಱೊಳು ಪುಗಿಸಿ ಹೇಸದಲ್ಲಿ ದೂತರೆಯ್ದೆ

ಉರಿವ ಕಿಚ್ಚಿನೊಳಗೆ ತಲೆಕೆಳಕನೆ ಪಿಡಿದು ಸೀವುತಿಪ್ಪ
ಕುದಿವ ಕಿಟ್ಟ ಗುಳವನೆಱೆದು ಕುಡಿಯಿಮೆಂದು ಬ[illegible]ಪರಪ್ಪ
ಶಿವನನಿಳಯ ಶಿವನ ಕೂಪವಾಪಿನಂದನಾಳಿಯಲ್ಲಿ
ಶಿವನ ಮಠಕೆ ಮಂಟಪದೊಳು ಬಿಟ್ಟ ಭೂಪರಳುಕದಲ್ಲಿ
ಮೂತ್ರಮಲವಿಸರ್ಜನಾಂಗ ಮರ್ದನಾದಿಗಳುಮನಲ್ಲಿ
ಸ್ನಾನ ಪಾನ ಊಟ ಕೂಟ ದ್ಯೂತವಾದಿಯೆಸಗಲಲ್ಲಿ
ಅಲ್ಲಿಯೆಳ್ಳುಕಬ್ಬನಾಡುವಂತೆ ಗಾಣವಾಡಿ ನೃಪರ
ಸೂರ್ಯಸಸಿಗಳುಳ್ಳಿನೆಲ್ಲ ನರಕದೊಳಗೆ ಕೂಡಿಯುವರ

ನೋವೊ ತನ್ನ ಗುರುವ ನಿಂದೆಗೇಳಿದವನ ಕಿವಿಯೊಳೆಱೆದು
ಕಾಯ್ದ ತಾಮ್ರ ಸೀಸ ತವರವಾದಿಯಾದ ರಸವನೆಱೆದು
ಉರಿದು ಉಕ್ಕುವೆಣ್ಣೆಯರಗು ಕ್ಷಾರರಸವನೆಱೆದು ಕ್ರಮದಿ
ವಜ್ರಲೇಪವರೆದುವಖಿಳ ನಿರಯದೊಳಗೆ ತರ್ಪರಿರದೆ
ಅನ್ಯವಧುವನಳಿಪಿ ನಿಂದೆ ಸೋಂಕಿದವರ ಮೈಯೊಳಡರೆ
ತೀವಿ ಕಾಯ್ದ ಸೂಜಿಗಳುಮನಿಡಿದು ಬೆಟ್ಟುತಿರ್ಪರರರೆ
ಪಿಂದೆ ಪೇಳ್ದ ತಾಮ್ರವಾದಿಯಾದ ರಸವನೆಱೆವರಂತೆ
ಮುನಿದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದೆ ಗುರುವನೀಕ್ಷಿಸಿರ್ದ ಪಾಪಿಗಿಂತು
ಅಱಿಯದಕಟ ಗುರುವನೊಮ್ಮೆ ರೋಷದಿಂದೆ ನೋಡಿದವನ
ಅನ್ಯವಧುವಿಗಳುಪಿ ನೆನೆದು ಕೋಪದಿಂದೆ ನೋಡಿದವನ

ಕಣ್ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದ ಸೂಜಿಚಯವನಿಡಿದು ಪಿಡಿವರಕಟ
ಕ್ರಮದೆ ಲೋಹವಾದಿಯಾದ ರಸವನೆಱೆದು ಸುಡುವರಕಟ
ಗುರುಗೆ ಲಿಂಗ ಜಂಗಮಾದಿಗೀಯದುಂಡ ಬಾಯೊಳಯ್ಯೊ
ಆರಿಗೀಯದೊಡಲ ಪೊರೆವ ಬೆಂದ ನರರ ಬಾಯೊಳಯ್ಯೊ
ನೂಱು ಕೂರ್ಪ್ಪವೆತ್ತ ಕಾಯ್ದ ಮೊಳೆಯನಿಡಿದು ಬೆಟ್ಟಿಲೋಹ
ಜಾದಿ ರಸವನೆಱೆದು ಕ್ರಮದಿ ನರಕದೊಳಗೆ ತಪ್ಪರಾಹ
ಶಿವನವನದ ಪುಷ್ಪ ಉಗಿದು ವಾಸಿಸೆತ್ತಿ ಮುಡಿದ ಪಾಣೆ
ಮೂಗುತಲೆಗಳೊಳಗೆ ಕಾಯ್ದ ಮೊಳೆಯನಿಡಿವರೆಯ್ದೆ ಹೂಣೆ
ಕ್ರಮದಿ ಲೋಹಜಾದಿರಸದಿ ದಂಡಿಸುತ್ತವಿಪ್ಪರೊಂದೆ
ಶೈವಪಥಮ ದೇಶಿಕರುಮ ಶರಣತತಿಯನುಜದೆ ನಿಂದೆ

ಗೆಯ್ದ ನರರ ಶಿರ ಕಪೋಲ ಹಸ್ತವಕ್ಷಿ ಕುಕ್ಷಿಯಿನ್ನು
ಉಳಿದ ಸಂದಿಗಳುಮವೆನಿತುವೊಳವವನಿತಱೊಳು ಕಡಂಗಿ

ಕಾಯ್ದ ಮೊಳು ಮೊನೆಯ ಮೊಳೆಯನಿಡಿವರೆಲುಗಳೊಡೆದು ಮೂಡೆ
ಕ್ರಮದೆ ಲೋಹಜಾದಿರಸವನೆಱೆವರೇಱೊಳೆಯ್ದೆ ನೋಡಿ
ಅಖಿಳ ನಿರಯದೊಳು ವಿಚಿತ್ರ ಯಾತನಂಗಳೆಸಪವರ್ಗೆ
ಇದುವೆ ಶಾಸ್ತಿ ಪರರ ಧನವನೆಳದುಕೊಂಬ ಪಾತಕರ್ಗೆ
ಶಿವನ ಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಾಪಹರಣ ಶರಣತತಿಯನಿಂತು
ಕಾಲೊಳಂಟಿದವರ್ಗೆ ಪಿಂದೆ ಪೇಳ್ದ ಶಾಸ್ತಿ ಮಾಳ್ಪರೆಂತು
ಇನ್ನು ಕಾಲು ಕೈಯೊಳಗೆವವನಿತನೊರೆವರಾರೊಯಿಲ್ಲಿ
ಶಿವನ ನಿಳಯದೊಳಗೆ ಮೂತ್ರ ಮಲವನೆಸಪ ಪಾಪಿಗಲ್ಲಿ ೧೪೦

ವೃಷಣ ಶಿಶ್ನವೊಡೆಯಲುಕ್ಕಿನೊನಕೆವಿಡಿದು ಬಡಿವರುರದೆ
ತನುವಿನಲ್ಲಿ ಕೂರ್ಪುವೆತ್ತ ಕಾಯ್ದ ಸೂಜಿವಿಡಿವರುರದೆ
ಕೂರ್ಪುವೆತ್ತ ಧಾರೆ ತೋರ ಹಾರೆಗಾಸಿ ಗುದದೊಳಿಟ್ಟು
ತನುಗಳೆಲುಗಳೊಡೆದು ನೆತ್ತಿಗೇಱಿ ಮೂಡೆ ಕುಟ್ಟಿ ಹೆಟ್ಟಿ
ಮರ್ಮದಲ್ಲಿ ಲೋಹಜಾದಿ ರಸವನೆಱೆದು ಸುಡುವರೆಯ್ದೆ
ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳೆಲ್ಲಜಲ್ಲಿಯನಿತು ರಸವನೆಱೆವರೆಯ್ದೆ
ಗಾರುಹಸ್ಥರೆನಿಸಿ ಶರಣಗರ್ಭವನ್ನು ವೀಯದವರ
ಕಾಲು ಕೈಯನಗಚಿ ತೋರಣದೊಳು ಕಟ್ಟಿ ಸೀಳಿ ನರರ
ನಾಱಿಸುವರು ತಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಪೋಳ್ದು ಸೂಱುವರುಸವಿಟ್ಟು
ವಕ್ತ್ರ ಭಾಳ ಚರಣ ಕರಮೊಳಿಡಿಯೆ ಮೊಳೆಯನಿಕ್ಕಿ ಹೆಟ್ಟಿ
ಮುಖವನೀಳ್ದು ತಿನಲಿಕಲ್ಲಿ ಲೋಹತುಂಡ ವಾಯಸಾದಿ ೧೫೦

ಪ್ರಾಣಿಚಯವನೋವಿ ನಾಲಗೆಯುಲಮರ್ಚಿ ಲೋಹದೊಂದು
ಭಾರಗುಂಡನಿಳಿಯಬಿಟ್ಟು ಮರ್ಮವೆರಡಱೊಳುಮವೆರಡ
ನೊತ್ತಿ ತೂಂತುಗೊಱೆದು ಕೈಯೊಳಮರ್ಚಿ ದ್ವಿಗುಣದೆರಡು ಗುಂಡ
ನಸ್ಥಿಯುಳಿಯಲುಳ್ಳ ಮಾಂಸವೆಳ್ಳಿನನಿತನನಿತನರೆದು
ತಮ್ಮನಿಂತು ತಮಗೆ ಹಲವು ಕಾಲವಿಕ್ಕುತಿರ್ಪರರಿದು
ಕಳೆದು ಕರಗಿ ಉಳಿದು ತಿಳಿದ ಲೋಹ ಸೀಸ ತವರ ರಸವ
ನಂತೆ ಕರಗಿದರಗಿನಂತೆ ಯೆಣ್ಣೆಯಂತೆ ಕ್ಷಾರರಸವ
ನೊಂದನೊಂದನೊಮ್ಮೆ ಕ್ರಮದಿ ತೊಡೆದುವೋಱಲಲೊಱಲಲಯ್ಯ
ಕೊಡಿಸಿಗೊಂಡು ಕೆಡೆಯಲಲ್ಲಿ ಮಳೆಯನೆಸಪರಯ್ಯ ೧೬೦

ಗಾಳಿಯೆಸಗಿಯಾಱಿ ಯೆಣ್ಣೆಯೆಱೆದು ತಾಳಿಸುವರುವಯ್ಯ
ನೆರೆದ ಕಿರ್ಚಿನೊಳಗೆ ಅಡ್ಡ ಹಿಡಿದು ಹಿಡಿದು ಸೀವರಯ್ಯ

ಇನ್ನು ಹಲವು ಯಾತನೆಗಳನೆಸಪರ್ಗ ಪ್ರತಿದಿನಕಟ
ಪಾಪಕ್ಷಯವನೆಯ್ದುವನ್ನ ಕಷ್ಟ ಯಾತನೆಗಳನಕಟ
ಹಸಿವು ಬೇಹತ್ತಿಯಲಿಪ್ಪುದಯ್ಯೊ ತೃಷೆಗಳಲಿದು ಕೊಲುವವಯ್ಯೊ
ಉಷ್ಣವೆಡೆಯಲಿಡೆಯಲೋವೊ ಶೀತವೆಡೆಯಲೆಡೆಯಲೋವೊ
ವಾತ ಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮವಣ್ಣ ಶ್ವಾಸ ಕಾಸ ಮೂತ್ರವಣ್ಣ
ಕಷ್ಟ ಕಷ್ಟ ಗುಲ್ಮವಯ್ಯ ಮೂತ್ರಮೋಹಸಂಗಳಯ್ಯ
ಜ್ವರವದೆಯ್ದೆ ಕುರುವದೆಯ್ದೆ ಗೃಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯವದಲ್ಲಿ
ಕಾಮವ್ಯೋಹೊ ಕ್ರೋಧವ್ಯೋಹೊ ಲೋಭವೆಡೆಯ ಮೋಹವೆಡೆಯ

ಮದವು ಮತ್ಸರಂಗಳಾದಿಯಾದವೆಯ್ದೆಯೆಡೆಯಲಲೆಯೆ
ಬೊಮ್ಮರಕ್ಕಸಾದಿ ಭೂತಗ್ರಹವವೆಡೆಯಲೆಡೆಯಲಲೆಯೆ
ಇಂತಿವೆಲ್ಲವಾದಿಯಾದ ಘೋರತರದ ಶಾಸ್ತಿ ನೋಡ
ಲೆಲ್ಲ ನರಕದೊಳಗಿವೆಲ್ಲ ಬೇಹತ್ತಿ ಬೇಹತ್ತಿಯುಂಟು ನೋಡ
ಮುಖ್ಯ ನರಕಮಿವುಗಳುಳಿದ ನರಕಸಂಖ್ಯೆಯಜೀವನಾವ
ನೂಜು ದಿವ್ಯವರುಷವಣೆಸಿಯಜ ಕಡೆಯನಜೀವನಾವ
ಎನಿತು ಕಾಲ ಚಿತ್ರವಧೆಯನೆಸಗಲಲ್ಲಿ ಸಾಯಲಜೀಯ
ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗೆಯ್ದ ಪಾಪವೆಯ್ದೆ ತೀರುವನ್ನ ಲಜೀಯ
ಒಂದುವ್ಯೊಂದು ನರಕ ಉರಿವ ಕಲ್ಪ ಶಿಖಿಯನಿಳಿಪವಣ್ಣ
ಅಖಿಳ ನಿರಯ ವಧೆಯನೆಯ್ದೆ ಕೇಳ್ದನಾವನುಳಿವನಣ್ಣ

ಅಖಿಳ ಪಾಪತತಿಗೆ ನಿರಯ ಶಾಸ್ತಿವ್ಯೊಂದೆ ಚಂದವಲ್ಲಿ
ಕಾಲಭೇದದಿಂದೆ ಹೆಚ್ಚುಕುಂದುವೆಳವುವುಸುವರ್ಣಡಲ್ಲಿ
ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಜಂಗಮಾದಿಗಳೊಳು ಮಾಡಿತಲ್ಲಿ
ಅತ್ಯತೀತ ಪಾಪವೆಂಬುದವನಿಯುಳ್ಳನಿಪ್ಪರಲ್ಲಿ
ಉಳಿದ ಪಂಚಮಹಾಪಾಪಕೊಂದು ಕಲ್ಪವಿಪ್ಪರಣ್ಣ
ಪಾತಕರ್ಗಳರ್ಧಕಲ್ಪವರಲು ನಿರಯದೊಳಗೆಯಣ್ಣ
ಇನ್ನುವ್ಯೊಪ ಪಾಪರೆಲ್ಲ ಪಾಪಕಲ್ಪವರಲಿಕಿಂತು
ಕಾಲಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲ ನಿರಯ ವಧೆಯನುಂಬರಂತು
ತನಗೆ ತಾನೆ ಹಗೆವನಾಗಲೆಂತು ನಿದ್ರೆ ಬರ್ಪುದಿರುಳು
ನಿತ್ಯಜೀವನಕ್ಕೆ ಪಾಪವೆಸಗುತಿರ್ಪರೋವ್ಯೊ ಮರುಳ
ರಕಟವಖಿಳ ನಿರಯ ಯಾತನೆಗಳನುಂಬರಲ್ಲಿ ಸಂದು
ಕ್ಲೇಶಪಾರವೆಯ್ದುವನ್ನ ಉಂಡು ಬಳಿಕ ಕ್ಷಿತಿಗೆ ಬಂದು

ಮಗ್ಗುಳಾಗಿ ಕಲ್ಗಳಾಗಿ ಬರನು ಬಳ್ಳಿಗಿಡುಗಳಾಗಿ
ಕ್ರಮದಿ ಸ್ಥಾವರಂಗಳೆನಿಪ ಭೇದವೆನಿತವನಿತವಾಗಿ
ಬಳಿಕ ಕ್ರಿಮಿಗಳೆನಿಪ ಯೋನಿಭೇದವನಿತವನಿತವಾಗಿ
ಹದ್ದು ಕಾಗೆ ಗೂಗೆ ಕೋಳಿಯಾದಿಯಾದ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿ
ವಕಟವಕ್ಕವೆನಿತು ದುಃಖ ಮೊಳವವನಿತನುಂಡು ನೀಗಿ
ಬಳಿಕ ಬೆಂದ ಹಂದಿ ನಾಯಿ ಕತ್ತೆ ಕೋಡ ನರಿಗಳಾಗಿ
ಕ್ರಮದೆ ಮೃಗವವೆನಿತು ಯೋನಿಭೇದಮೊಳವವನಿತನೆಯ್ದಿ
ಬಳಿಕ ಪಶುವವೆನಿತುವನಿತು ಭೇದವ್ಪೊಗೆದು ಕಡೆಯನೆಯ್ದಿ

ಇಂತು ಚೌರಸೀತಿ ಲಕ್ಷಯೋನಿಯೊಳಗೆ ತಿರುಗುವಲ್ಲಿ
ಕಾಕತಾಳನ್ಯಾಯದಿಂದೆ ಮನುಜಜನ್ಮವಪ್ಪುದಲ್ಲಿ
ಅರಿಯ ಜನ್ಮವಡೆದು ಸ್ವರ್ಗ ಮೋಕ್ಷವಡೆಯುದಳಿವರಯ್ಯ
ದೇವ ದಾನವರೊಳು ದುರ್ಲಭತ್ವ ಮನುಜಭವವಿದಯ್ಯ
ಸರ್ವಧರ್ಮಲಾಭವೀವ ಮೂಲಧನವಿದೆನಿಪುದಣ್ಣ
ವ್ಯರ್ಥ ವ್ಯಯವದಾಗದಂತು ಕಾಯ್ದು ಲಾಭವಡೆಯಿರಣ್ಣ
ಸ್ವಸ್ಥನಾಗಿ ನಿಂದ ದಿನದೊಳಾರ್ಜಿಸುವುದು ಭಕ್ತಿಧನವ
ಕಾಯಭಾಂಡದಿಂದೆ ಪಡೆದುಕೊಂಬುದೀಶ ಭಕ್ತಿಧನವ
ನಂದಿ ಕೆಡುವವ್ನೊಡಲಿನಿಂದೆಯೆಂದು ಕೆಡದ ಧನವನೊಲ್ಲ
ರಕಟ ಆಯು ನೋಡೆ ನೋಡೆ ಕೊಱಿದು ಕೊಱಿದು ಪೋಗಲೆಲ್ಲ

ಪಗಲಿರುಳ್ಗಳೆಂಬ ನೆವದಿ ಕಂಡು ಕಂಡುವಱಿಯರಕಟ
ಆವಕಾಲದಾವ ಪೊತ್ತು ಮರಣವೆಂಬುದಱಿಯರಕಟ
ಇತ್ತಲಾ ಕಳತ್ರ ಪುತ್ರ ವಿತ್ತವತ್ತಲೊರ್ವನಾಗಿ
ಪೋಪಮಾರ್ಗ ಸಂಬಳಕ್ಕದೇನು ಧರ್ಮವಲ್ಲದಾಗ
ಕ್ಷೇಮಯಾತ್ರೆಯಹುದದೆಂತು ಬಳಿಕ ಸ್ವಸ್ಥವಿಹುದದೆಲ್ಲಿ
ಅಲ್ಲದಂದು ಕುಪಥ ಮಾರ್ಗ ಕ್ಲೇಶವೆಯ್ದಿ ಸಾವರಲ್ಲಿ
ಇತರ ಧರ್ಮವಮರ ಪುರಕೆ ಸಲುವುದತ್ತ ಸಲ್ಲದಣ್ಣ
ಶೈವಧರ್ಮನರಕಧೀಶ ಪುರದೊಳಿಕ್ಕಿ ಸಲುವುದಣ್ಣ
ಇಂತಿವೆಲ್ಲವಱಿದು ಪಾಪ ಉಳಿಯೆ ನರರು ಬಾಳ್ವರಪ್ಪ
ಪುಣ್ಯದಿಂದವಖಿಳಸುಖಮವಿತರಕಖಿಳನರಕವಪ್ಪ

ಮಱಿದು ಶಿವನನೊಮ್ಮೆ ನೆನೆದ ಭವಿಯೆ ನರಕವೆಯ್ದನಯ್ಯ
ಪಿರಿಯಪಾಪವೆನಿತವಿರ್ದಡವನೊಳಂಜಿ ಧರ್ಮನಯ್ಯ

ಈಶನಾಜ್ಞೆವಿಡಿದು ಬೇಗ ಶುದ್ಧಿಗೆಯ್ದು ಶಿವನ ಪುರವ
ನೆಯ್ದಿ ಸುಖಿಪನೆನಲಿಕಣ್ಣ ಅಱಿದು ನೆನೆವ ನರನ ಘನವ
ನಾವನೆಯ್ದೆ ಪೊಗೞಲಱಿವನೆಂದಡಿನ್ನು ಭಕ್ತನೞಿವ
ನಱಿವಡಱಿವನಗಜೆಯಾಣ್ಮನೆನಲದಿನ್ನದಾವನಱಿವ
ನೆನಲು ನೋಡಿ ತಿಳಿದು ಕಳೆದು ಭವವನುಳಿದು ಶಿವನನಱಿದು
ಶೈವಧರ್ಮ ಸುಧೆಯನೀಂಟಿ ಸುಖಿಸಲಾರ್ಗೆಯರಿದುವರಿದು
ಶೈವಧರ್ಮ ಸೂಱೆವಡೆದದುಂಡು ಉಂಡು ಬರ್ದುಕಿ ಬಿಡದೆ
ಬೇಡ ಕುಪಥವಿಡಿದು ಕೆಡದೆ ಬರ್ದುಕಿ ಶಿವನ ಭಕ್ತಿವಿಡಿದು

ಅಖಿಳ ದೋಷವ್ರೊರೆದನೀವೆನೆನ್ನಡೊಮ್ಮೆ ಶಿವನ ನಿಂದು
ನೆನೆಯಲವನನೆಯ್ದದುದಕವಬ್ಜದಳವನೆಯ್ದದಂತೆ
ಎಂದೆ ಮಹಿಮೆಯಱಿದು ಬೆರಸುತಿರ್ಪುದೀಶ್ವರಾಂಘ್ರಿಯುಗದ
ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಂಸೃತಿಗಳನೊದವುದುಕ್ತ ಬುಧರು ಪವೆದು
ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರದೊಳಗೆ ಪೇಳ್ದ ನಿರಯವರ್ಣನಮುಮನೆಯ್ದೆ
ಕೇಳ್ದು ತಾಳ್ದ ಜೀವತತಿಯ ನೋವನೆಯ್ದೆ ಕಂಡು ಸುಯ್ದು
ಅಕ್ಕಟಜ್ಞ ಜಂತುಗಳಿಗೆಯೆನಿತವಸ್ಥೆ ಗಡವಪೆಂತು
ಮೃದುಗಳಪ್ಪ ಪ್ರಾಣವಾಯುವಿನಿತವಸ್ಥೆಗಾರ್ಪವೆಂತು
ನೋಳ್ಪೆನೆಂದಸಂದು ನರಕದೊಂದು ಗುರ್ವಿನುರ್ವಿನುಕ್ಕ
ಸಂದು ಮನವನಲೆಯಲಿಂದುಜೂಟಸವನ ಬಗೆಯದುಕ್ಕಿ

ಪ್ರಾಣಿತತಿಯ ಮೇಲಣೋದು ಕರುಣವಿರದೆಯೆಳೆಯುಲೆಯ್ದೆ
ನರಕಲೋಕವಿರ್ಪ ತೆಱನ ನೋಳ್ಪೆನೆಂದು ಶರಣನೆಯ್ದೆ
ಬಪ್ಪುತಿರ್ದನಮುಮ ನಿರಯವನಧಿವಡಬನಂದು ಬಂದು
ನೆರೆದು ಪ್ರಮಥರೊಗ್ಗಿನೊಳಗೆ ವ್ರೊಪ್ಪುತಿರ್ದನಮುಮ ಸಂದು
ಇದುವೆ ನಂದಿನಾಥ ರಚಿತ ಕಥೆಯೊಳಮರ್ದು ಪದ್ಮದೇವ
ನೊದವಿ ಪದೆದು ಧರೆಯೊಳೆಂದು ಪೇಳ್ದ ಕನ್ನಡದೊಳು ಮೆಱೆವ
ರಗಳೆಯಾಱನೆಯದಿದೆನಿಪ ನರಕಸೂನ ವರ್ಣನವಿದು
ದೋಷಕಾಸೆಗೆಯ್ಯಲೀಯದಾಪ್ತಕಾರಿ ಧರೆಗೆ ಪದೆದು

ಕಂದ॥ ನರಕಗಿರಿವಜ್ರನುರುತರ
ನರಕಾರ್ಣವ ವಡಬನಮುಮ ಸಾನಂದೇಶಂ
ಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವನಾಥನ
ಚರಣದ ಭಕ್ತಿಯನು ಕೊಡುತಲಿರ್ಕೆಮಗೆಂದುಂ ೨

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯೋಪಾಖ್ಯಾನಂ—
ರಾಗ-ವರಾಳಿ॥

ಪಲ್ಲವ॥ ನೆರೆದು ಪಿರಿದುತ್ಸವದಿನಿದಿರ್ಗೊಳ
ಲರರೆ ಪುರವದನೆಯ್ದಿ ಯಮುನಿಂ
ಪರಮ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಚರಿತೆಯನಾಲಿಸಿದನೊಪ್ಪಿ

ವಚನ॥ ಹರ ಹರ ಹರ ಕುವರನಂದು॥

ಪದ॥ ಶ್ರೀಮದಗಜಾವರ ಪರಾತ್ಪರ
ಧಾಮ ಕರುಣಾವರಣ ಶರಣ
ಪ್ರೇಮಿ ಮೃಡ ನಿಸ್ಸೀಮಭೀಮ ಮುರಾರಿ ದೃಕ್ಚರಣ
ಸೋಮ ಸೋಮಾಭರಣ ನಿಗಮ
ಸ್ತೋಮ ಗಂಗಾಧರ ಪುರಾರಿ
ಶ್ರೀಮಹಾಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಕರುಣಿಸೆನಗೆ ೧

ಶರಣ ಕೇಳ್ ಸಾನಂದನಂತಾ
ನರಕದಾಖ್ಯಾನವದನಾಲಿಸಿ
ನೆರೆದ ಜೀವರ ನೋವನಾಙಿಸಲೊಗೆದ ಕೃಪೆಯವನಂ
ಇರದೆಯಂಡಲೆಯಲು ಪರೀಕ್ಷಿಪ
ಭರದಿ ನರಕಾಂತಕ ಮಹತ್ತರ
ಕರುಣಿ ನೆರೆದೊಡ್ಡೋಲಗಂ ಬೆರಸೇಳಲಾ ಪೊತ್ತು ೨

ತೊಳತೊಳಪ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಗಳ[1]ಲಿ[1] ಸಲೆ
ನಳನಳಿಪ ಝಲ್ಲರಿಗೆಳೆಸದಿರೆ
ಹಳಹಳಿಪ ಮುತ್ತಿನ ವಿಲಾಸದ ಕೊಡೆಗಳೆಡೆಗೆಡೆಯಂ
ದಳದಳನೆ ಪೊನಲ್ಪರಿವ ಕಾಂತಿಯ
ಕಳಕಳಸ್ವನವೊಗೆವ ರನ್ನದ
ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಚಿತ್ರದ ವಿಚಿತ್ರದ ಕೊಡೆಗಳೊಪ್ಪುತಿರೆ ೩

---

[1] ತಿ (ಕ) ವಿ (ಗ)

ಮಿಳಿರ್ವ ವೃಷಭಧ್ವಜ ಪತಾಕೋ
ಜ್ವಲದ ರನ್ನದ ಲಂಬಳದ ಕುಡಿ
ಗಳೊಳು ತೊಡರ್ದ ಠಣತ್ಕೃತಿಯ ಘಂಟಾಳಿಯುಲುಪುಗಳ
ಥಳಥಳಿಪ ಕಳಶಂಗಳೆಡೆಯೊಳು
ನಳನಳಿಪ ಪುತ್ಥಳಿಗಳೆಸೆದಿರೆ
ಗಳಬಳಿಪ ಶುಕಪಿಕ ಮರಾಳ ಕಪೋತ ಶಿಖಿತತಿಯಿಂ ೪

ಗಗನದೊಳು ಚರಿಯಿಸುವ ಮಂದರ
ನಗವೊ ತುಹಿನಾಚಲವೊ ಮೇಗ
ಣ್ಗೊಗೆದ ಕಾಂಚನಗಿರಿಯೊ ಕೈಲಾಸಾದ್ರಿಯೋಯೆನಲು
ಮ[1]ಗಮಗಿ[1]ಪ ಪರಿಮಳದಿ ಶೈತ್ಯದಿ
ಮಿಗುವ ರತ್ನ ಸುವರ್ಣ ಕಾಂತಿಯ
ನೆಗಳ್ದಮಲ ಶುಭ್ರತೆಯಿನೊಪ್ಪಂಬಡೆದ ಪುಷ್ಪಕವಂ ೫

ಏಱಿದಂ ಮೃಡಕುವರನಂದೊಡ
ನೇಱಿ ರುದ್ರಾಂಗನೆಯರವರೊಡ
ನೇಱಿ ರುದ್ರರು ಪ್ರಮಥರಗ್ರೇಶ್ವರರು ಗಣವರರು
ಏಱಿದರು ಶಿಷ್ಯಪ್ರಶಿಷ್ಯರು
ವೇಱಿ ಮನು ಮುನಿ ಋಷಿಗಳೊಡನೊಡ
ನೇಱಿಯುಘೆಯುಘೆ ಜಯಜಯಧ್ವನಿ ದಶದಿಗಂತಮವಂ ೬

ಮಣಿಮಯೋನ್ನತ ಸಿಂಹಪೀಠದ
ಗಣವರನ ಕೆಲದಣುಕೆಯರ ಕಂ
ಕಣ ನಿನಾದೋತ್ಕರ ಝಣ ಝಣತ್ಕಾರವೊದವಿಪವು
ಪ್ರಣಯಕಲಹದ ಹಂಸಮಿಥುನಮ
ನಣಿಯ[2]ರದಿ[2] ವ್ಯಾಜಿಸುವ ವೊಲು ಕುಣಿ
ಕುಣಿ[3]ವ[3] ಚಾಮರವೆಸೆದವಾ ಸಾನಂದನೆಡಬಲದ ೭

ಇರದೆ ಸನಕ ಸನಂದನಾದಿಯಿ
ನುರವಣಿಪ ಹರ ಹರ ನಿನಾದದೆ
ಪರಮ ಶಿವಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮಾಲೋಚನೆಯ ಸವಿನುಡಿಯಿಂ

---

1 ಘಮಘಿ (ಕ) 2 ರಂ (ಖಗ) 3 ದ (ಖಗ)

ಶರಣ ಭೃಗು ಜಾಬಾಲ ಗೌತಮ
ವರದಧೀಚ್ಯುಪಮ[1]ನ್ಯಗಸ್ತ್ಯರ[1]
ನಿರುತ ಬೋಧಾಯನ ವಸಿಷ್ಠಾದಿಯ ಸುಗೋಷ್ಠಿಗಳಿಂ ೮

ಅರರೆ ತುಂಬುರ ನಾರದರ ಪರಿ
ಪರಿಯ ಮಂಗಳಗೇಯರವದಿಂ
ಪರಮ ಚಂಡಪ್ರತತಿ ಕೀರ್ತಿಪ ಪಟುತರಧ್ವನಿಯಿಂ
ಸುರರ ತೂರ್ಯಾಸ್ವನದಿ ಗಂಧ
ರ್ವರಿನೊಗೆವ ಪೂಮಳೆಯ ಪರಿಮಳ
ವಿರದೆಳೆಯಲೊಡನೊಡನೆ ಮೊರೆವಳಿವಳಗದಿನಿದನಿಯಿಂ ೯

ಪೊಡೆವ ನಿಸ್ಸಾಳದ ದಳಂಕೃತಿ
ನುಡಿವ ಗಣಸಂತತಿಯ ಸಂಭ್ರಮ
ವೆಡೆಗೆಡೆಗೆ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಾಳಾಪದೊಳು ಗತಿಗೆ
ಬಿಡದೆ ರಂಭಾದ್ಯಪ್ಸರೆಯರೊಡ
ನೊಡನೆಯಾಡುವ ನೂಪುರಾರವ
ವಡಿಗಡಿಗೆಯೊಪ್ಪಿದುದು ಸಾನಂದಪ್ರಯಾಣದೊಳು ೧೦

ಪರಮಸಿದ್ಧರ ಚಾರಣರ ಕಿಂ
ಪುರುಷರಪ್ಸರಸಿಯರ ಗಂಧ
ರ್ವರ ಗರುಡರರ್ಕಾದಿ ಸುರರೊಪ್ಪುವ ವಿಮಾನಮವು
ಪರಿವರಿಸಿ ಬರುತಿರ್ದವುಚಿತಂ
ಬೊರೆದು [2]ಹಿಮ್ಮುನ್ನೆ[2]ಡಬಲಂಗಳೊ
ಳರರೆವೋಲಗಿಸುತ್ತವಾ ಪುಷ್ಪಕನೃಪಾಗ್ರಣಿಯ ೧೧

ಇಂತನಂತ ಸುಖಾವಗಾಹದ
ನಂತ ಶಿವಕಥನದ ಸುಗೋಷ್ಠಿಯೊ
ಳಂತ್ರಕಾಂತಕನವರ್ಗಳೊಡನಮರ್ದೋಲಗದೊಳೊಪ್ಪಿ
ಕಂತುಮದಹರ ಗಮನದಂತಿರ
ಲಂತುವಾ ಪಟ್ಟಣದ ಪೊಱವನ
ದಂತವದನವನೆಯ್ದುವಲ್ಲಿಂ ಮುನ್ನ ಯಮನಱಿದು ೧೨

---

1 ನ್ಯ ಕುಂಭಜ (ಖಗ) 2 ಹಿಂ ಮುಂದೆ (ಖಗ)

ಪೊಡೆಯಿಸಿದನಡಿಗಡಿಗೆ ಭೇರಿಯ
ನೊಡನೊಡನೆ ಮಂಗಳದ ತೂರ್ಯದ
ಗಡಣವೆಸೆಯಲು ಬರಿಸಿದಂ ಚಾತುರ್ವಿಧದ ಬಲವಂ
ಗುಡಿಗಳಿಂ ತೋರಣದಿ ಪುರದಂ
ಗಡಿಗ[1]ಳಿಂ[1] ಕನ್ನಡಿ[2]ಕ[2]ಳಸದಿಂ
ದೆಡೆವಿಡದೆ ಕೈಗೆಯ್ದು ಬರಿಸಿದ ವಾರನಾರಿಯರಂ ೧೩

ನೆರೆದರಂತಃಪುರದ [3]ರಾಣಿ[3]ಯ
ರರರೆ ನೂಪುರ ವರ ನಿನಾದಂ
ಕರಮೆ ದಿಗ್ವನಿತೆಯರ್ಗೆ ಕರ್ಣಾಭರಣವಾದವೆನೆ
ಪುರಜನಂ ಪರಿಜನವೆರಸಿ ತಾ
ನುರವಣಿಪ ಸಂಭ್ರಮದಿನಿದಿರ್ಗೊಳೆ
ಹರನಣುಗನಾ ಯಮನ ಮನೆಯೊಳೋಲಗದೊಳೊಪ್ಪಿರಲು ೧೪

ಹರ ಶರಣ ಸಾನಂದಗಣವರ
ಚರಣಯುಗಳವ ನಿನ್ನ ಮಗನಾ
ದರಿಸಿ ತೊಳದಮಳಾಂಬುಗಳನಾಂತವಯವಂಗಳೊಳು
ಕರಮೆಸೆಯಲರ್ಚಿಸಿ ಮಹೋತ್ಸವ
ಪರವಶದೊಳಡಿಗೆಱಗಿ ಮೈಯಿ
ಕ್ಕಿರದೆ ಶಿರದೊಳು ಕರವನಿಟ್ಟುಚಿತಜ್ಞನಿಂತೆಂದಂ ೧೫

ಪೂತನಾದೆಂ ಪುಣ್ಯಕೃತ್ಸಂ
ಪೂತಮಧ್ಯದೊಳೆಣಿಕೆವಡೆದೆಂ
ಭೂತಿ ಭೂಷಣ ನಿನ್ನ ಕಾರುಣ್ಯಾವಲೋಕನದಿಂ
ಶೀತಕರಧರನೊಲ್ಮೆಯುಂಟೆಂ
ದಾತುರಿಸಿ ಹೇಳುತಿದೆ ಪಿರಿದಂ
ತಾತ ನಿನ್ನಾಗಮನವೆತ್ತಾನೆತ್ತಲೆಲೆ ಮಹಿಮ ೧೬

ಗಡಣಿಸಿದ ದೋಷಗಳಿಗೆಂದುಂ
ನುಡಿಯಲೇತುಂ ನೋಡಲರಿದೆನೆ
ಮೃಡಶರಣನಾಂ ಪುಣ್ಯಕೃದ್ವರನೆಂದಱಿದೆನಿಂದು

---

[1] ಳಂ (ಖಗ) [2] ಗ (ಕ) [3] ನಾರಿ (ಗ)

ಒಡೆಯರೊಡಮಾತಾಡಲೀಕ್ಷಿಸ
ಪಡೆದೆನಾಹಾ ಭಾಗ್ಯವೇಯಿಾ
ಪೊಡಲಿದಳಿಯದೆ ಮರಳಿ ಪುಟ್ಟದೆ ಮುಟ್ಟಿದೆಂ ಪದವಂ ೧೭

ಜಿತ[1]ಪು[1]ರನವೊಲು ಬಂದಿರೆನ್ನಯ
ಹಿತ ಯಮತ್ವದೊಳಿರಿಸಿಯಿನ್ನೇಂ
ಹತವಿಹೀನಾಶ್ರಯದೊಳೆಲೆ ನಿಮ್ಮಿಚ್ಛೆಯೊಳು ಸುಳಿವೆಂ
ಪತಿಯೆ ನೀಂ ಕಿಂಕರನೆನಿಸಿ ನಾಂ
ಕೃತವಕೃತವೆಂದಱಿಯೆನಗಜಾ
ಪತಿಯಣುಗ ಬೆಸನಾವುದದ ಬೆಸಸೆಂದೆನಲು ಕಂಡು ೧೮

ಶರಣಕುಲ[2]ಕಾ[2]ನಂದದಾಯಕ
ಪರಮ ಸಾನಂದಾಂಕ ಗಣವರ
ನಿರದೆಯಿಾಷದ್ದರಹಸಿತವದನಾರವಿಂದದೊಳು
ನಿರುತನುಚಿತಜ್ಞಂ ಪ್ರಿಯೋಕ್ತಿಗ
ಳರಸನಖಿಳಾಗಮವಿದಾಂವರ
ಕರುಣಿ ನರಕಂಗಳುಮನೀಕ್ಷಿಸ[3]ವೇ[3]ಡಿಬಂದೆವೆನೆ ೧೯

ದೇವರಱಿವಿರಿ ವೇದ ವೇದಾಂ
ತಾವಳಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮಂಗಳ
ನಾವನಱಿವಂ ನಿಮ್ಮವೊಲು ಶಿವಶಿವ ಮಹಾಮಹಿಮ
ದೇವ ಶಿವನಿಂದಕರು ದುಃಖಾ
ತ್ಮಾವಬೋಧರು ಶ್ರೀವಿಭೂತಿಯ
ಭಾವ[4]ಹೀನರು[4] ನೋಡಲುಂ ಕೂಡಲ್ಕವಹವೆನುತುಂ ೨೦

ಮನದೊಳಸವಸದಿಂದೆ ಮಱಿದೆಲೆ
ಮನಸಿಜಾರಿಯನೊಮ್ಮೆ ನೆನೆದವ
ನನುನಯದಿ ನೋಡಿದವನೆಂದುಂ ನೋಡನಿವನೆನಲು
ಅನವರತ ಲಿಂಗಾರ್ಚನಾಪರ
ರನವರತ ಜಂಗಮ ಸುಪ್ರೇಮಿಗ
ಳಿನಿತು ನಿರಯವನೀಕ್ಷಿಪಾಗ್ರಹವೇಕೆ ಬೆಸಸಿಮೆನೆ ೨೧

---

1 ಹ (ಕ) 2 ಸಾ (ಖಗ) 3 ಜೇ (ಗ) 4 ಕರ್ಣೀವು (ಖ)

ಕಾರಣವದೊಂದಿಲ್ಲ ಮನದೊಳು
ಸೇರಿದಾ ಕೌತುಕವೆ ನೋಡಿದು
ಕಾರಣಂ ಗೋಪ್ಯಂಗಳತಿದುಷ್ಕರಮವಾದೊಡವಂ
ಬಾರಿಸಲು ತೋಱಿಸಲು ವೀಕ್ಷಿಸ
ಲಾರಯಲು ನಿನಗೆನಗವರಿದದು
ಬಾರದೆಂದುಸುರುತ್ತಮಿರದೇಳೇಳು ಬೇಗಮೆನೆ ೨೨

ಕರುಣಿ ನೀವೇನೆಂದು ಬೆಸಸಿತು
ವರವಲಂಘ್ಯವದೆನಗೆ ಹರಿಯಜ
ಸುರಸಮಿತಿಗಾ ವಿಶ್ವನಾಥಾಜ್ಞೇಯಲೆಂತಂತು
ಪರಮಮಾರ್ಕಂಡೇಯನವಜ್ಞೆಯಿ
ನುರಿದೆನಂದಿಂದಾ ಮಹಾತ್ಮರು
ಶರಣರೆಂದುದನೆಂದು ಜೀವಿಪೆನೆನಲದೆಂತೆನಲು ೨೩

ಶರಣರಱಿಯಿರೆ ಸುರರ ಪದವಿದು
ನರಕಿಗಳ ಪದದಿಂದೆ ಕೀಳ್ ಚಿಃ
ಪರಿಕಿಸಲು ನಗೆಯಾದಪುದು ರುದ್ರನ ನಿಮೇಷದಲಿ
ಹರಿಯ ನಾರಾಯಣರನಂತುರು
ಮರಣ ಧರ್ಮವನೆಯ್ದುವರುವಾ
ಹರಿಯ ದಿನವೊಂದಱೊಳುವಜನೊರ್ವಂ ಮಡಿವನಿರದೆ ೨೪

ಸರಸಿಜೋದ್ಭವನೊಂದುದಿನದೊಳ
ಗುರುಳ್ವವಿನಶಶಿಯುಮರರಮರಪ
ರಿರದೆ ಮನುವೊಳಗಾದರೀರೇಳ್ಪೊಳುಗಳನೆನಲು
ಪರಿಕಿಸುವೊಡೆಮಗಮರವೆಸರಿನ
ಕರಕರೆಯ ನಾಂಚಿಕೆಯುವೊಳಗಿದು
ಶರಣ ನೀವಱಿಯದುದೆಯೆಮ್ಮಯನಿತ್ಯತೆಯ ಹದನಂ ೨೫

ಹರಿಯಜರ್ ಸುರಪಾದಿಗಳಿಗೆಯು
ನೆರೆದ ದಾನವ ಮಾನವರ್ಗೆಯು
ಸರಿ ನೂಱು ನೂಱಿವರುಷದಾಯುಷ್ಯಸಂಖ್ಯೆಗಳು
ಪರಿಕಿಸಲು ಪದವಳಿಯಲಳಿವೆವು
ನಿರುತವಿದಱೊಳು ಮರ್ತ್ಯನೊರ್ವಂ
ಹರನ ಕರುಣದಿ ತನುವದಳಿಯದೆ ನಿತ್ಯತೆಯೊಳಿರ್ದಂ ೨೬

ಚಂದವಡೆದಾ ಪದ್ಮಕಲ್ಪದೊ
ಳೊಂದನೆಯ ಕೃತಯುಗದೊಳಬ್ಜಜ
ನಿಂದಲೊಗೆದೈದನೆಯ ಋಷಿಯುಪ್ಪಾ ಮೃಕಂಡ್ವಂಗೆ
ಬಂದ ಗುಣವತಿನಾಮ ಲಲನೆಗೆ
ವೊಂದು ಮಕ್ಕಳುವಿಲ್ಲದುಬ್ಬೆಗ
ವೊಂದಿನೊಂದುವಪಾರಕಾಲಮವಳಿಯುಲಗಿದವರು ೨೭

ಉಳಿದ ನದಿಲಲನೆಸುರನಂಬುಧಿ
ಕಳವಿನಿಂ ಧರಣೀತಳವನೀ
ಳ್ಪಳಸಿ ಮಱಯಿಸಿ ಸುತ್ತಿಬರೆ ಕಾವೇರಿಯಾಣ್ಮನೊಳು
ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ನಂದನದೊಳೊಪ್ಪು
ತ್ತಿಳೆಗೆ ಮಂಡನವಪ್ಪ ಚೋಳನ
ಬಳವದುರ್ವೀತಳಪುಳಿನದೊಳು ಕೂಡುವಳು ನಿಚ್ಚಂ ೨೮

ದೋಷತತಿಗಳನುಳಿಯಲಂಬುಧಿ
ದೇಶವೆಲ್ಲವನೆಯ್ದಿ ಸುತ್ತಿ ಸ
ದಾಶಿವಂ ಬಿಡದಲ್ಲಿ ನರ್ತಿಪ ದೇಶವದನೆಯ್ದಿ
ಕ್ಲೇಶವೆಲ್ಲವನುಳಿವ ನಿಚ್ಚ
ಕ್ಕಾ ಸುದತಿಗೂಡಿರ್ಕೆಲಂಬಿಡ
ದಾಸೆಯಿಂ ಬಿಲ್ವೋಪವನವದನೋಲಗಿರ್ಪರೆನೆ ೨೯

ತಾನೆ ವನಧಿಯ ಪಡುವತೀರದೊ
ಳಾ ನದಿಯ ತೆಂಕಣ ತಡಿಯೊಳ
ನೂನದುರುತರ ಪಾವನದ ಬಿಲ್ವದ್ರುಮದ ನಡುವೆ
ಶ್ರೀನಗೇಂದ್ರಸುತಾವರಂ ವರ
ದಾನಿ ಮದ್ಗುರು ಲಿಂಗವುದಯಿಸಿ
ಯಾನತರ್ಗಭಿಮತ ಫಲಂಗಳನೆಸಗುತಿರ್ಪುದೆನೆ ೩೦

ಆ ಮಹಾಲಿಂಗದೊಳು [1]ಭಕ್ತ[1]
ಪ್ರೇಮಿ ಗುಣವತಿದೇವಿವೆರಸು
ದ್ದಾಮನನುದಿನವರ್ಚಿಸುತ್ತಿರಲಾ ಮೃಕಂಡುವಿನ

[1] ಜಂಗಮ (ಕ)

ಸೀಮೆಗೆಟ್ಟಗಣಿತದ ನೇಮ
ಕ್ಕಾಮಹಾ ವರದಾನಿ ಕರುಣಿಸಿ
ಕಾಮಹರನವರಿಚ್ಛೆಯಱಂದಿಂತೆಂದನೀಕ್ಷಿಸುತಂ ೩೧

ಪರಿಕಿಸಲು ಸುತಮಾತ್ರರೆನಿಪರ
ನಿರದೆ ದಶಶತರುರುತರಾಯು
ಷ್ಯರನನಘ ನಿನಗೀವೆನೊ ಮೇಣ್ ಷೋಡಶಾಬ್ದದೊಳು
ಮರಣವಶಗತನಖಿಳ ವಿದ್ಯಾ
ಕರ ಕರುಣಿ ಶಿವಶಾಸ್ತ್ರ ಕೋವಿದ
ವರಗುಣಾರ್ಣವನೊರ್ವ ಸುತನಾಗಲಿಯೊ ಪೇಳೆನಲು ೩೨

ನಳನಳಿಸೆ ರೋಮೋದ್ಗಮಾಳಿಗ
ಳೊಳಗೊಳಗೆ ಥಳಥಳಿಪ ಸೌಧಮ
ನಿಳಿದಿಳಿದು ದಳದಳನುಗುವ ಬಾಷ್ಪಂಗಳಮರ್ದೊಪ್ಪೆ
ಕಳಕಳಸ್ವನವೆಸೆಯೆ ನುತಿಯಿಂ
ಗಳಗಳನೆ ವೈದಿಕ[1]ದ ತುತಿಯಿಂ[1]
ಕಳೆದು ಕಳೆದಡಿಗಡಿಗೆಱಗಿ ಮೈಯಿಕ್ಕಿಯಿಂತೆಂದಂ ೩೩

ಇಂದುಶೇಖರ ಬಳಿಕ ನೀವೆಂ
ದಂದವನನೇ ಕರುಣಿಸಿ ನಗುವ
ನಿಂದುನಿಭವದನಾರವಿಂದವನೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಫಲಂ
ಒಂದುದಿನವಿರ್ದಳಿದಡಳಿಯಲಿ
ಬೆಂದ ಪುತ್ರಿಕನೆನಿಸಿಕೊಂಬುದೆ
ಱಂದೆ ನರಕದೊಳಿರ್ಪುದದುವೆ ಶ್ಲಾಘ್ಯವದು ಸೌಖ್ಯಂ ೩೪

ಎತ್ತಣದು ಪರಲೋಕವಕಟಕ
ಟೆತ್ತಣದು ಸುಖವಿಹದೊಳವರ್ಗಿ
ನ್ನೆತ್ತಣದು ಪಿತೃಋಣವನಯ್ಯೋ ನೀಗುವಾ ತೆಱನು
ಅತ್ತ ಪುತ್ತೆಂಬಾ ನಿರಯದೊಳು
ಸುತ್ತುವರನುದ್ಧರಿಪನಿಂದಾ
ಉತ್ತಮದ ಪುತ್ರಾಭಿಧಾನವನೊರೆದರಾರ್ ನೀನೆ ೩೫

---

1 ಸ್ತೋತ್ರದಿ (ಕ)

ಧರೆಯೊಳಗೆ ನಿಜಕುಲದೊಳೊರ್ವಂ
ಹರ[1]ಶರಣ[1]ನುದಯಿಸುಗುಪೆಂದೆಂ
ಬೊರೆದು ಪಿತೃಗಳು ಪಿಚ್ಚಿಪರು ಮಳೆಗಿಚ್ಚಿಪೊಲ್ ಕುಡಿಯಂ
ಗುರುವೆ ಅಜಿಂದೆನು ರಕ್ಷಿಸೆನಲಾ
ಪುರಹರು ಕೃಪೆಮಾಡಲೊಗೆದಂ
ಶರಣ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನುದ್ಯತ್ತ್ರೀಜನಪ್ರತಿಮಂ ೩೬

ಗುರುಕರುಣವೊಳಗಾದ ವಿದ್ಯಾ
ಪರಿಚಿತಂಗುರು ನಿಷ್ಮನಭಯುಂ
ಗುರುಚರಣ ಪರಿಣಾಮುವೊರೆದಂತಃಕರಣನಚಲಂ
ಹರಹರಖಿಳಾಗಮ ವಿಶಾರದ
ನಿರದೆ ಭವಿದೂರಂ ಸುಚರಿತಂ
ಕರುಣಿ ಶರಣಾಗ್ರಣಿ ಶಿವಾರ್ಚಕನಮಳಗುಣನಿಳಯುಂ ೩೭

ಪೊಗಳ್ವವನ ಬಗೆಗರಿದನಂತಂ
ಗಗಣಿತಂ ವಾಕ್ಪತಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿ
ನಗಧರರ್ಕಳಿಗೆನಲು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನುನ್ನತಿಯಂ
ಪೊಗಳಲಹುದಿಂತೆಂದು ಹರಹರ
ಅಗಜೆಯಾಣ್ಮ ವರಪ್ರಸಾದಜ
ವಿಗತಕಲ್ಮಷನೆಂದು ಶ್ರೀಗುರುಭಕ್ತಿರತನೆಂದು ೩೮

ಉದಯುಡೊಳು ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯುಮಂ
ಪಡೆದು ಹಗಲಿರುಳ್ಗಳೊಳು ನಿಚ್ಚಂ
ಸದಮಲಂ ಗುರುಪೂಜೆಗಳುಮಂ ಮಾಳ್ಪನೊಡನೊಡನೆ
ಪದಪದುಮಕರ್ಘ್ಯಾಂಬುವಿತ್ತಾ
ಹೃದಯುವನಜಕ್ಕತಿವಿಕಾಸವ
ನೊದವಿದನುರಾಗದಿ ಮುಖಾಂಬುರುಹಮನಲರ್ಚಿಸುವಂ ೩೯

ವಿನಯುರತ್ನಾಕರನೊಡರ್ಚುವ
ವಿನಯುವಾ ಪಿತಮಾತೆಗಳಿಗನು
ದಿನವತೀವ ಸುಖಾವಗಾಹವನಿರಿಸುವುದು ಕೇಳಾ

---

[1]ಭಕ್ತ (ಕ)

ಅನವರತ ಶುಶ್ರೂಷೆಗೆಯ್ದುಂ
ಮನದಣಿಯದಾರ್ತತೆಯನೀಕ್ಷಿಸಿ
ಘನಮಹಿಮರೊಮ್ಮಿಂಗೆವೊಮ್ಮಿಂಗುಬ್ಬುವರ್ಗಂದು ೪೦

ಎಂದಿನಂದದಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಕೆ
ಯ್ತಂದ ಕಂದನ ಮೊಗವನೀಕ್ಷಿಸಿ
ಮುಂದುಗೆಟ್ಟವರೊರ್ವರೊರ್ವರನಿರದೆ ನಡೆನೋಡಿ
ಅಂದವಳಿದರು ನೊಂದರಯ್ಯೋ
ಕಂದಿದರು ಕುಂದಿದರು ಬೆಂದರು
ಸಂದ ಪುತ್ರಸ್ನೇಹಿಗಳು ವೃದ್ಧರುವನಾಥಕರು ೪೧

ಉಱುವ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನೊಳು ಸಿಲ್ಕಿದ
ಗೆಱಿ ನೆಱೆತಯದಂಚೆಯವೊಲಾದರು
ಮಱಗೆಡಸಿದೆಳೆವುಲ್ಲೆಯಂತಕಟಕಟ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು
ಮಱುಗಿದರು ಹಿಗ್ಗಿದರು ಬಿಕ್ಕನೆ
ವೆಱೆ ಬಿರಿದರಱಚಿದರು ಬಾ
ಯ್ದೆಱೆದೊಱಲಿದರು ಮೈಮಱೆದು ಶೋಕೋದ್ರೇಕಪರವಶರು ೪೨

ಸಿಡಿಲು ಪೊಡೆದತ್ತೋ ನಗಂ ಬೇರ್
ಸಡಿಲಿ ಕೆಡೆದಪ್ಪಳಿಸಿತೋ [1]ಮೇ[1]
ಲಡಸಿ ಗಗನಂ [2]ಬಿಳ್ದು[2]ದೊಮ್ಮೆನಲಾದುದವರ್ಗಳಿಗೆ
ಒಡಲೊಳೆಡೆಗಟ್ಟಿರ್ದ ದುಃಖವ
[3]ತೊ[3]ಡೆದು ಜಲಮಯವಾಗೆ ಕಡಲಿ
ಟ್ಟೆಡೆವಿಡದೆ ಪರಿವಶ್ರುಧಾರಾಪೂರದೊಳಗದ್ದು ೪೩

ಬಿಡದಳುವರಂಘ್ರಿಯೊಳು ನಡನಡ
ನಡುಗಿ ಕೆಡದೊಡನೊಡನೆಯಳುತಂ
ತಡಿಗಡಿಗೆ ಮೈಯಿಕ್ಕಿ ಭಯ ವಿಹ್ವಳ ಕುತೂಹಲನು
ಕಡೆಗಣಿಸರೊಮ್ಮಿಂಗೆ ಸಲೆ ಸು
ಯ್ದೊಡೆಯರೆನ್ನಯ ಬಿನ್ನಪವನೆಂ
ದೆಡೆಯುಡುಗದಿಂತೇಕಿದನೆನುತ್ತಂ ಹೊಸತೆನುತ್ತಂ ೪೪

---

1 ಮೊಸ (ಖಗ) 2 ಬಿದ್ದು (ಕ) 3 ದೊ (ಖಗ)

ಅಡಿಗೆಱಗೆ ಮೈಯಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕಲು
ಪಿಡಿದು ನೆಗಪಿದರಪ್ಪಿ ಲಾಲಿಸಿ
ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟಕ್ಕಱೊಳು ದೀರ್ಘಾಯುಮೆಂದೆನ್ನ
ತಡೆಯದೆ[1]ನ್ನಂ[1] ಮೃಡನುಮಂ ನಿ
ಮ್ಮಡಿಯುಮುಮನೊಡನೊಡನೆ ಹರಸು
ತ್ತಡಿಗಡಿಗೆ [2]ಪೆರ್ಚು[2]ವರ್ಗಿನಿತನೊಡರಿಸಿದೆನಿಂದೆನುತಂ ೪೫

ಒಡೆಯರಿಚ್ಛೆಯನಱಿದುಚಿತದೊಳು
ನಡೆಯಲಱಿಯದ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ
ಕೊಡಲಿಯಂದದ ಪಾತಕನೊಳೇಂ ಗುಣವಱಸಲುಂಟೆ
ಕೆಡುಕನೊಳು ನಿರ್ಮೋಹಿ ಕ್ರೂರನೊ
ಕಡರ್ದು ತಪ್ಪುಗಳಿಡಿದ ಹೃದಯನೊ
ಕೆಡೆವಿಡದ ನಿರ್ದಯನೊಳಿನಿತೇಕುಳಿವುದಿದನೆನಲು ೪೬

ಬಱಿದುರಿವ ಕಿಚ್ಚಿನೊಳು ತುಪ್ಪವ
ನೆಱೆದ ತೆಱನಾಯ್ತುವರ್ಗೆ ದುಃಖಂ
ಮಱುಕಣಿಸಿ ನೋಯಿಸಿತು ವಿನಯಾರ್ಣವನಮಳವಚನಂ
ಅಱಿದೆಯಿಲ್ಲಲೆ ಕಂದ ನಿನ್ನೀ
ಮೆಱೆವ ಗುಣನಿಚಯಂಗಳೆಮ್ಮುವ
ನಿಱಿದು ಮಱುಗಿಸಿದಪ್ಪುವಿನ್ನಿದನುಳಿವ ತೆಱನೆಂತು ೪೭

ಬಡವನರ್ಥವನಂಧಕಂ ಕ
ಣ್ಪಡೆದವೊಲು ಮುಪ್ಪಿನೊಳಗಾವುಂ
ಪಡೆದು ಮೋಹವದಿಂದುವರಲಱುವಂ ಮುಸುಂಕಿರ್ದು
ಹಡೆದೆಱೆಯುಲಿಂದಱಿಯಲಾಯ್ತೆನು
ತಡಿಗೆ ಮೈಯಿಕ್ಕಿರ್ದ ಮಗನಂ
ತೊಡೆಯೊಳಿಟ್ಟಮರ್ದಪ್ಪಿ ಮೊಗವಂ ನೋಡಿ ಮಗುಳ್ದವರು ೪೮

ಮಗನೆ ನಿನ್ನೊಳು ಗುರು[3]ಬಕುತ[3]ನೊಳು
ವಗಜೆಯಾಣ್ಮ ಪದೈಕರತನೊಳು
ವೊಗೆಯಲಱುವುದೆ ಮತ್ಕೃತಕ ದುಷ್ಕರ್ಮಫಲವೆನುತುಂ

---

[1] ನ್ನಯ (ಕ) [2] ಹೆಚ್ಚು (ಕ) [3] ಭಕ್ತ (ಕ)

ತೆಗಳಿ ತಮ್ಮಂ ಬೈವುತಿಂದಿನ
ಪಗಲು ಹದಿನಾರ್ವರುಷದಂತ್ಯದ
ಪಗಲು ಪುತ್ರವಿಯೋಗಕೆಣಿಸಿರಿಸಿಟ್ಟು ಪಗಲಿದೆನೆ ೪೯

ಗುರುವೆ ಅಲ್ಪಾಯುಷ್ಯನೆಂಬಿದ
ನೊರೆದು ಪರಿಗಣಿಸಿಟ್ಟರಾ[1]ರೆನೆ[1]
ಹರನೆಮಗೆ[2]ಯೆಂ[2]ದಜುಪಿ ನಿನ್ನಂ ಕರುಣಿಸಿದನೆನಲು
ಪರಮ ಗಿರಿಜಾವರ ಕೃಪಾಕರ
ಕರುಣೆ ಶರಣಪ್ರೇಮಿ ಪಿರಿದುಂ
ನಿರುತವಿಂದೊಳಗಾಗಲೆನಗೆಯು ನಿತ್ಯವಿದು ತಥ್ಯಂ ೫೦

ಗುರುಕರುಣವಿರಲಾನಿರಲ್ಕೆಮ
ಮರಣಬಾಧೆಯದೆತ್ತಣದುವಿ
ನ್ನೆರಡು ಘಳಿಗೆಡೆಯುಂಟು ಶಿವನಿನಿತು ನಿರ್ದಯನೆ
ಗುರುವೆ ನಿಚ್ಚಂ ದೀರ್ಘಾಯುಮೆಂ
ದೊರೆವ ಹರಕೆಯದೌಪಚಾರವೆ
ಗುರುವೆವುಮ್ಮಳವೇವುದುಳಿವುದು ಕರುಣಿಸುವುದೆನುತಂ ೫೧

ಗುಣವತಿಯು ಕಣ್ಣೀರ್ಗಳಂ ಗುಣ
ಮಣಿ ನಿಲಿಸಿ ಗುರುಚರಣಯುಗಳ
ಕ್ಕಣಿಯುರದಿ ಮೈಯಿಕ್ಕಿ [3]ಧೀರ[3]ನುದಾರನತಿನಿಷ್ಠಂ
ತ್ರಿಣಯನನನಾಗಮಶಿರೋನ್ನತ
ಮಣಿಯುನಮರಾಗ್ರಣಿಯನಾರ್ತರ
ರುಣಿಯುನಗಜಾವರ ಪರಾತ್ಪರ ಶಂಕರನ ಶಿವನಂ ೫೨

ಶ್ರೀ ವಿಭೂತಿಯು ಗಾತ್ರ ರುದ್ರಾ
ಕ್ಷಾ ವಿರಾಜಿತ ಪೂತ ಶೈವ ವಿ
ಭಾವಿತಾಂತಃಕರಣ ಶ್ರೀಪಂಚಾಕ್ಷರೀನಿ[4]ರ[4]ತಂ
ಓವಿ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಮೃತಸಂ
ಜೀವನೀ ವಿದ್ಯಾದಿಯಿಂ ನಾ
ನಾವಿಧದೊಳರ್ಚಿಸಿ ಮಗುಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಯಜನಕ್ಕೆ ೫೩

[1] ರೀ (ಕ) [2] ಅಂ (ಖಗ) [3] ದೀತ (ಕ) [4] ರು (ಕ)

ಶರಣನೀಕ್ಷಿಸಿದಂ ಹೊಱಗನಂ
ದಿರದೆ ಮಾಧ್ಯಂದಿನವದಾಗಲು
ಕರುಣ ಶುದ್ಧಿಯನುಜ್ವಲಾಂಬುಗಳಿಂದೆಸಗಿ ಧೀರಂ
ಮರಳಿ [1]ಪೊ[1]ಗುವಲ್ಲಿಂದ ಮುನ್ನವೆ
ಕೊರಲನೊತ್ತುವೆನೆಂದು ಚರಿತದಿ
ಹರಿಗಿರಿಗಳವದಿರುಗಿಪದಿರೆಂಬಂತೆಯಂತಕನು ೫೪

ಗುರುವೆ ಸಾನಂದೇಶ ಕೇಳೀ
ನೆರೆದಕಾಲ ಕರಾಳಿವೆರಸಾ
ಸುರದ ರೂಪಂ ತಳೆದು ಹರಿದುರವಣಿಸಿ ಮುತ್ತಲಿಕೆ
ಕರಮೆ ಭಯವಿಹ್ವಳಿತ ಶಿಶುಗಳು
ಹರಿದು ತಾಯ್ತಂದೆಗಳನಳುತಂ
ಕೊರಲನಪ್ಪುವವೊಲು ಮೃಕಂಡುವಿನಣುಗನೊಳಪೊಕ್ಕು ೫೫

ಲಿಂಗ ರಕ್ಷಿಸು ರಕ್ಷಿಸೆನುತಾ
ಲಿಂಗಿಸಿದನಾ ಲಿಂಗವಂ ಬಿಡ
ದಂಗವಮರ್ದಿರೆ ಜಂಗಮಾರ್ತಿ ಕೃಪಾಕರನ ಶಿವನಂ
ಅಂಗವಿಸಿ ಕಾಲಾಖ್ಯನೆಯ್ದಿದ
ನಂಗವೈರಿಯ ಹವಣವಱಿಯದೆ
ಭಂಗ ಜ್ಯೋತಿಯನಿಳಿಪಲೆಯ್ದುವ ಕತ್ತಲೆಯವೋಲು ೫೬

ತರುಣ ಬಿಡು ಬಿಡು ತರಳ ಬಿಡು ಬಿಡು
ದುರುಳ ಬಿಡು ಬಿಡು ಮರುಳೆ ಲಿಂಗವ
ನಿರವಿನೆಲ್ಲಿಗೆ ಸಲ್ಲದೇಳೇಳೆನುತೆ ನಿಂದಿಸುತಂ
ಕೊರಲ್ಗೆ ಬೀಸಿದನುಱದಿ ಪಾಶವ
ನುರವಣಿಸಿ ಬರತೆಗೆಯೆ ಬಿಡದವ
ನುರಗಕುಂಡಲ ಏವೆನಿನ್ನೇಗೆಯ್ವೆನೆಂದಱಚಿ ೫೭

ಪಿಡಿದು ಗಂಟಲನೊತ್ತುತೀ ಧರೆ
ಪ್ರೊಡೆಯ ನಿನ್ನಯ ಮುಂದೆಯಿನ್ನಿದ
ನೊಡವೆವಾರ್ಗಾನಾರನಱವೆಂ ಗುರುವೆ ಮದ್ಗುರುವೆ

---

1 ಹೊ (ಖ)

ಉಡುಪಶೇಖರ ಮೊಱೆಯೊ ಪಾರ್ವತಿ
ಯೊಡೆಯ ಮೊಱೆಯೋ ಮೊಱೆಯೊ ಶಿವನೇ
ಮೃಡನೆ ಮೊಱೆಯೋ ಹರನೆ ಮೊಱೆಯೋಯೆಂಬ ರೋದನವಂ ೫೮

ಕೇಳಿದಂ ಕಾಳೀಧವಂಗೆಲೆ
ತಾಳಿದಂ ಕ್ರೋಧವನು ಶೂಲಿ ಕ
ಪಾಲಿ ನೀಲಗ್ರೀವ ಬಾಳಾಂಬಕನಿದೇಗಹನಂ
ಕಾಲ ಕಾಲಂ ನೋಡಲುರಿ[1]ವುದು[1]
ತೂಲಮಾತ್ರದಿ ನೀಲನಗನಿಭ
ಕಾಲ ಕಾಯಮುಮಾನುಮೆನ್ನೀಪುರವೆನಲ್ಕರಿದೆಂ ೫೯

ಅಂದು ಲಿಂಗವದುಲಿದು ಹರಹರ
ನೊಂದನೊಂದಾ ಕಂದ ಬಂದೆಂ
ಬಂದೆನೆನ್ನಯ ತಂದೆಯಂಜದಿರಂಜದಿರುಮೆನುತಂ
ಸಂದ ಮಾರ್ಕಂಡೆಯಗೆ ನಿತ್ಯವ
ನೋದಿಸೆಲೆ ನಿರ್ದೋಷರಪ್ಪೆ
ಮ್ಮಂದಿಗರನುರುಪಿದನನಾಥರನೊಲವರವಿದಲ್ಲಾ ೬೦

ನೆರೆದ ಜೀವರ ಕಲ್ಪನೆಗಳಂ
ತರಿಸಲೋಯೆಂದೆಮ್ಮನದಕೆಂ
ಬಿರಿಸಿದವರಾರ್ ತಾನೆ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನಾಯುವದಂ
ಪರಿಗಣಿಸಿದೀರೆಂಟು ವರುಷಂ
ಬರವಿರದೆಯುರುಪಿದೆವೆಯಾವೇಂ
ನೆರಪಿದಪರಾಧಮನದಾವುದು ಕರುಣಿಸುವುದೆನುತಂ ೬೧

ಹಲವನಾಡಲಿಕಿಲ್ಲಯೆಮ್ಮಯ
ಕೊಲೆಯು ತಿಳಿಪಿತ್ತೆಲ್ಲವಂ ಶಿವ
ನೊಲಿದನೇ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನೊಲವಿಲ್ಲದನೆ ಪಾಪಾತ್ಮಂ
ಎಲೆ ಶರಣಯಿದನಱಿದು ಶಿವನವ
ರೊಲಿದ ಕಾಲೊಳು ನೂಂಕಿತಂ
ತಲೆಯೊಳಗೆ ತಳೆದಾಂ ಬಾಳ್ವೆನಂದಿಂದಿಂದುವರಮೆನುತುಂ ೬೨

1 ದುವು (ಖ)

ದೇವ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಚರಿತಂ
ದೇವಯಿದು ಅಸ್ಮತ್ಪ್ರಸಂಗಂ
ದೇವ ಅದು ತನ್ನವರೊಳೀಶನ ಪಕ್ಷೈಕಪಾತಂ
ದೇವಯಿದುದಲು ಕಾರಣಂ ನಿನ
ಗಾವತೆಱದೊಳಗಂಜುವೆಂ ಮುಂ
ಗಾವಿಲತ್ವಡೊಳಂದು ಪಡೆದಾ ಲಾಭವದೆ ಸಾಲ್ದುಂ ೬೩

ಅನುದಿನಂ ಪುಲ್ವಿಡಿದು ಸಾಱುವೆ
ನನವರತವೀ ಕಾಲಮೃತ್ಯುಗೆ
ಯನಘರೀಶನ ಶರಣರಂತಿಂತಿರ್ದರೆನಲರಿದು
ಘನಮಹಿಮನಗಜೇಶನವರ್ಗಳ
ಮನದ ಬೆಂಬಳಿವಿಡಿದು ತಿರುಗುವ
ವಿನಿತನಱಂದವರೇಳು ನೆರೆಯೊಳು ಸುೞಯದಿರಿಮೆಂದುಂ ೬೪

ಭಸಿತ ವಿಲಸಿತ ಗಾತ್ರಗುಮನಂ
ತೆಸೆವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾ ವಿರಾಜಿ ತ
ವಸುಧೆ ಪಾವನವರ್ಗಳಂ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮೈಯಿಕ್ಕಿ
ಅಸಮ [1]ದೃಗನಂ[1] ಕಂಡವ್ರೋಲ್ ಕುಸಿ
ಕುಸಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಸರಿವುದೆಂದಾ
ನುಸು[2]ರ್ವೆ[2]ನಗಜಾವಸಥಲಾಂಛನಮಾತ್ರರೆನಲ[3]ಱ[3]ದಂ[3] ೬೫

ಇಂತನಂತೋತ್ಸವದಿನಿದಿರ್ಗೊಂ
ಡಂತಕಂ ಪೂಜಿಸಲು ಸಮಯವ
ನಂತಕಾಂತಕನಣುಗನೊಲ್ದೊಡ್ಡೋಲಗದೊಳಿತ್ತು
ಕಂತುಹರನವರೊಡನೆ ಹರ ಹರ
ಮಂತಣದ ತಿಂಥಿಣಿಯೊಳತಿ ನಿ
ಶ್ಚಿಂತನಾನಂದದೊಳು ಸಾನಂದೇಶನೊಪ್ಪಿರ್ದು ೬೬

ಇದು ಪರಮನಂದೀಶರೊರೆಯಿಂ
ಪುದಿದದಿದು ಸಾನಂದಚರಿತದೊ
ಳಿದು ದಲುಪಕಥೆಯಾದ ಮಾರ್ಕಂಡೇ[4]ಯಲುಪಕಥ[4]ನಂ
ಇದು ಶರಣಕವಿರಚಿತ ಕನ್ನಡ
ವಿದುವೆ ಸಪ್ತಮಸಂಧಿ ಪ್ರಮಥರ
ಪದ ಮಹತ್ವಕ್ಕಾದ ಸಂಧಿಯಿದಘಟಿತದ ಸಂಧಿ ೬೭

---

[1] ನೇತ್ರನ (ಖಗ) [2] ರ್ದೆ (ಗ) [3] ದಱಂ (ಕ) [4] ಯುಪಾಖ್ಯಾ (ಕ)

ಸಾನಂದ ನಾರಕಿಗಳನ್ನು ಶಿವಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದುದು—

ರಾಗ-ನಾಟಿ । ತಾಳ-ಪಜಿನುಟ್ಟೆ

ಪಲ್ಲವ॥ ಘೋರತರ ಯಾತನೆಯೊಳಳುರ್ವ ಸು
ದಾರುಣರ್ ನಾರಕಿಗಳಂ ಮಾ
ರಾರಿಪುರದೊಳು ನೆರಪಿದಂ ಸಾನಂದಗಣವರನು

ಪದ॥ ಶ್ರೀಭವಾನೀಧವ ಸರೋರುಹ
ನಾಭ ನಯನಾರ್ಚಿತ ಪದಾಬ್ಜನಿ
ಜಾಭಿರಾಮ ಸುನಾಮ ಸೋಮಾಭರಣ ಕಾಮಹರ
ಶ್ರೀಭಸಿತ ವಿಲಸಿತ ಸಿತಾಂಗಮ
ಹಾಭವಾಂಬುಧಿ ಬಾಡಬಾಖ್ಯವ
ರಾಭಯದ ಕರ ಕರುಣಿ ಶಂಕರ ಕರುಣಿಸುವುದೆನಗೆ ೧

ದೇವಯಿದು ಶರಣರ ಘನತ್ವಂ
ದೇವಯಿದು ಭಕ್ತರ ಮಹತ್ವಂ
ದೇವಯಿದು ನಿಮ್ಮವರ ನಿತ್ಯತ್ವದ ಸಿರಿಯು ಕೊರ್ಬು
ದೇವಯಿದು ಕಾಲನ ಮರಣಗತಿ
ದೇವಯಿದುಯೆನಗಾದ ಪರಿಭವ
ದೇವಯಿದು ಶಿವನೊಲವರದ [1]ಪ[1]ವಣೊಡೆಯ ಚಿತ್ತೈಸು ೨

ಗುರುವಿನಾಜ್ಞೆಯೊಳೆಂತು ಶಿಷ್ಯರು
ಪರಮನಾಜ್ಞೆಯೊಳಜಹರೀಂದ್ರರ
ನೆರವಿ ವರ್ತಿಪುದೆಂತು ನಿಮ್ಮಾಜ್ಞೆಯೊಳಮರವೃಂದಂ
ಪರಿಕಿಸಲು ಸುಳಿವುದುಮೆನಲ್ಕಾಂ
ಪರಮಣುನಿಭನೊಳಗಿನಿತೆನಿತಂ
ಕರ ಶರಣ ಚಿತ್ತೈಸು ಚಿತ್ತದೊಳಿರ್ದುದೆಸಗುವುದು ೩

---

1 ಹ (ಕ)

ಎಂದು ಧರ್ಮನ ಭಯರಸಾರ್ದ್ರವ
ದಿಂದೆ ತೋದೆಸವಮಳಭಕ್ತಿಯೊ
ಳೊಂದಿದುಚಿತದ ಬಿನ್ನಪವನಾಲಿಸಿ ಮನಂಗೊಂಡು
ಇಂದುಶೇಖರನವರೊಳಮರ್ದಿ
ರ್ದೊಂದು ಸಂದಣಿಯೋಲಗಕ್ಕಾ
ನಂದಮೊದವಲ್ಕಂದು ಸಾನಂದಾಂಕನಮಳಗುಣಂ ೪

ಸರಸಿರುಹಸಖನಣುಗ ಕೇಳಾ
ಪರಮಶಿವಧರ್ಮೋತ್ತರದೊಳಾಂ
ಪರಿವಿಡಿಯೊಳಾಲಿಸಿದ ಮಾಳ್ಕೆಯನಱಿ ಕ್ರಮದಿಂದೆ
ಅರಸು ನರಕಗಳಿವು ಚಮೂವರ
ನರಕಮಿವು ನಾಯಕನರಕಮಿವು
ಪರಿವಾರ ನರಕಮಿವುಮಿವಱೊಳು ನವೆವರಿವರೆಂದು ೫

ಎನೆ ಕರುಣಿಸನುಪಮ ಹಸಾದಂ
ಎನಲನಘನೊಡ್ಡೋಲಗಂ ಬೆರ
ಸನಿಮಿಷರು [1]ಪೂ[1]ಮಳೆಗಱೆಯಲಿರ್ದಂ ಮಹಾಕರುಣಿ
ತನತನಗೆ ಯಮಲೋಕವಂಜು
ತ್ತನುನಯದೆ ಕೌತುಕವಿದೇನೇ
ನೆನುತ ದೂತರು ಭೀತರಾಗುತಲೋಡಲಾ ಪೊತ್ತು ೬

ಗುರುಭಕತ ಕೇಳಣ್ಣ ಶಂಕರ
ಶರಣನೆಳ್ತರವೆತ್ತ ನಿರಯಾ
ಕರಮವೆತ್ತಾ ನರಕಿಗಳ ಮೇಲೊಗೆದ ಕೃಪೆಯೆತ್ತ
ಪರಮಶೈವಾಗಮವದೆತ್ತಾ
ನರಕವರ್ಣನವೆತ್ತ ಹರಹರ
ಪರಿಕಿಸುವ ಭರವೊಗೆದುದೆತ್ತ ಘಟಿತವಘಟಿತವಿದು ೭

ಮಂತ್ರ ಪೂತರನಂತಶೀಲರು
ತಂತ್ರನಿಷ್ಠಾಪರರತಿ ಸ್ವಾ
ತಂತ್ರರತ್ಯಾಶ್ರಮಿಗಳಮಳಾಗಮವಿಶಾರದರು

---

1 ಹೂ (ಖಗ)

ಯಂತ್ರವಾಹಕರಮಮ ತಾವೆ ನಿ
ಯಂತ್ರಗಳು ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಗೆಲೆ ಸಲೆ
ಸಂತ್ರಾಸಜನಕರುವಿನಿಂದಕನೆ ರವಿಗಿವರಱಿಯ ೮

ಕರುಣಿಗಳು ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿಗಳು
ಪರಹಿತೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಶಂಕರ
ಶರಣರಮಳರು ನಿತ್ಯರಪ್ರತಿಮರು ದಯಾಳುಗಳು
ವರ ಗುಣಾರ್ಣವರಚಲರೆಂದುದ
ನರವರಿಸದದನೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಪ
ರುರು ಮಹಿಮರೆಮ್ಮಪರ್ಗಳಿವರ್ಗಳನಱಿವುದದಱಿಂದೆ ೯

ತರಣಿಯಣುಗಂ ತೋಱಿದಂ ಹರ
ಶರಣನೊರೆದಾ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ ಹರ
ಹರ ಸುಘೋರಂ ರೌರವಂ ಮೊದಲಾದವೆನಿತನಿತಂ
ಪರಿವಿಡಿ[1]ಯಲೊಂ[1]ದೊಂದನೊಂದಂ
ಪರಿಕಿಸಲು ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನಂದದ
ಲಿರದೆ ಮಾಡುವ ಸೂನವಂ ಪಾತಕರ ಹಾನಿಗಳಂ ೧೦

ಶಿರವನರಿವರು ಕರುಳನುಗಿವರು
ಬರಿಯೆಲುವನುಚ್ಚುವರು ಕೊರಲ್ಗಳ
ನಿರದೆ ಬಿಗಿವರು ತೊರಳೆಯುಂ ಸುಗಿದೊಟ್ಟುವರು ತೆಗೆದು
ನರವನೆತ್ತುವರಿಡಿವರಡಿಗಡಿ
ಗುಃರ[2] ಕಪೋಲ ಕಪಾಲ ಕಟಿಕೂ
ರ್ಪರ ತ್ರಿಕಾದಿಯನಲ್ಲಿ ದೂತರು ಪಾತಕಾದಿಗಳು ೧೧

ಕೊಱೆವ ಕುತ್ತುವ ಮುತ್ತುವೊತ್ತುವ
ಹಱಿವ ಹಿಕ್ಕುವ ಮುಕ್ಕುವೊಕ್ಕುವ
ಮುಱಿವ ಪೋದುವ ಸೇದುವೈದುವ [3]ಬಯ್ದು[3] ಬಗ್ಗಿಸುವ
ತಱಿವ ಕೆತ್ತುವ [4]ತ[4]ತ್ತುವೆತ್ತುವ
ವೊಱಿವ ವುಚ್ಚುವ ಚುಚ್ಚುವೆಚ್ಚುವ
ಜಱಿವ ಹಱಿದುಱಿ[3] ಕಿಱಿಕಿಱಿದನರಿದರಿದು ಸಣ್ಣಿಸುವ ೧೨

---

[1] ಯೊಳೊಂ (ಗ) [2] ರು (ಕ) [3] ಬೈದ (ಖ) [4] ತು (ಖಗ)

ಛಿಳಿ ಛಿಮಿದ್ಧಿಮಿ ಘುಳ್ಕು ನೆಳ್ಕುಂ
ಘಣಲು ಘಣ್ ಘಣ್ ಧಂ ಧಗಂ ಘುಳು
ಘುಳು ಛಟಿಲ್ ಛಟಿಲೆಂಬ ಕಟಿಪಟಿ ನಿಟಿಲು ನಿಱಿಲೆಂಬ
ಧುಳುಧು[1]ಳಂ ತೊ[1]ಪ್ಪೆಂಬ ಗುಱುಗುಱು
ಧಳ ಧಳಂ ಜೋಱೆಂಬುದೆಱದಱ
ದೊಳದೊಳೆಂಬೀ ಧ್ವನಿಗಳವನಿಗೆ ಭಯವನೀವುತಿರೆ ೧೩

ಖಣಿ ಖಣಿಲು ನಟಿ ನಱಲು ಛಟ ಛಟ
ಧಣಿ ಪಿಣಿಕು ಜಣಕಣಿನು ಕೃಣು ಪಟ
ಧಣ ದುಳದ ವೇಳ್ಗೆಗಳ ಕೈದುವದ[2][ನೆ][2] ಮಹೋನ್ನತವು
ಕುಣಿಕುಣಿದು ವೇತಾಳ ಶಾಕಿನಿ
ಝುಣಕರಿಸಿಯೆ ವಸಂತದಂದದಿ
ಮುಣುಗುತಿಹ ಯಾತನೆಯ ನೋಡುತ ನಡೆದ ಮುನಿವರನು ೧೪

ತರತರದ ಯಾತನೆಗಳೊಂದೆಸೆ
ನೆರೆದ ರೋಗದ ಪೀಡೆಯೊಂದೆಸೆ
ಉರಿವರಿವ ತೃಷೆ ಹಸಿವು ಕಾಮಾದಿಗಳವೊಂದೆಸೆಯು
ಅರಿದೊಡಟ್ಟೊಡೆ ಸುಟ್ಟೊಡಂ ಪರಿ
ಪರಿಯ ವಧೆಗಳಿಗಳಿಯದುಳಿದಿಹ
ಹರಣವೊಂದೆಸೆಯಲ್ಲಿಯಿನಿತಂಡಲೆಗೆ ಪಕ್ಕಾಗಿ ೧೫

ಕಳಕಳಿಪ ಹೆಪ್ಪಳಿಪ ಶೋಕಿಪ
ಹಳವಿಸುವ ಬಾಷ್ಪಂಗಳಲ್ಲುಗೆ
ಯಳುವ ನಿಜಕರ್ಮಂಗಳಂ ಬಯ್ದುಳವಳಿಪ ಸೆಡೆವ
ಬಳಲ್ವ ಹಾಹಾಕ್ರಂದನಂಗೆ
ಯ್ದುಳಲ್ವ ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ ದುಃಖಂ
ಕಳಲ್ವವೋಲೀಕ್ಷಿಸಲಿಕೆಯ್ತಂದಾ ಮಹಾಕರುಣಿ ೧೬

ಕಾಣಲಾಗಿವನೆಂದನಖಿಳ
ತ್ರಾಣಕರುಣಾಕರ ಮಹಂತಂ
ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನೋವಿಂಗಗಿದು ಕಡುನೊಂದು ಕೃಪೆಯಿಂದಂ

---

1 ಳುಂದೊ (ಖ) 2 ನಿ (ಕಖಗ)

ಸ್ಥಾಣುಗತ್ಯಂತಾಪ್ತನಮಳಂ
ಗಾಣಪತ್ಯವನೊಲಿದು ಕ್ಷೋಣೀ
ಪ್ರೀಣನವನೀಪಾಲಸಾರ್ಥಂ ಕಂಡನವನಂದು ೧೭

ಅತಳ ವಿತಳ ಸುತಳ ರಸಾತಳ
ವಿತತಿಯಡಿಯೊಳು ನೆರೆದ ನಿರಯ
ಪ್ರತತಿಯಂ ತೋಱಿಸಿದನೆಲ್ಲವನೊಂದದುಳಿದಿರಲು
ನುತವೆನಿಪ ವಿಲಯಾಗ್ನಿಯೊಲು ಸಂ
ತತವಧಾರ್ಮಿಕರೆನಿಪ ಕಾಷ್ಠವ
ನತಿಶಯದಲಳುರ್ದುರಿವರಿದು ಸುಡುತಿರ್ಪುದೊಂದೆಸೆಯಂ ೧೮

ಮಸೆದು ಮುಮ್ಮೊನೆಯಾದ ಲೋಹದ
ದಸಿಯನಗ್ನಿಯೊಳಿಕ್ಕಿ ಕಾಯಿಸಿ
ಮಸಗಿ ಪಾಪರ ಕಿವಿಯೊಳಿರ್ವೊನೆ ಮೊಳೆಯಲುಱೆ ನಾಂಟಿ
ಅಸದಳಂ ಕೊಡತಿಯೊಳಡಸಿ ಕುಸಿ
ಕುಸಿದು ಮೋದುತ್ತುಸುರದಿರಿಪೆಂ
ದೊಸರ್ವ ಲೋಹಾದಿಗಳ ರಸವೆಱೆದೆಱೆದು ಬಿಡದಲ್ಲಿ ೧೯

ಕರಮೆಸೆಯೆ ಮಸೆದಿಕ್ಕಿ ಕಿಚ್ಚಿಂ
ಕರಗುವಂತಿರೆ ಕಾಸಿದುಕ್ಕಿನ
ಕರಗಸಂ ನೇಗಿಲುಗಳಿಂ ಕೂರಿಹ ಕುರುಜೆಗೆಗಳಿಂ
ಗಱಗಱನೆ ಕೊಱೆಕೊಱೆವುತುಳ್ತು
ಳ್ತೊಱಲಲೊಱಲಲು ಸಱಸಱನೆ ಸೀ
ಳ್ದಱವಗೆಗಳಾ ನಾಲಗೆಗಳಂತಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿರಲು ೨೦

ಅಟ್ಟಡಿಯಲೆಲ್ಲಾ ನಿರಯದಿಂ
ತಟ್ಟತಳದೊಳು ಕಟ್ಟಕಡೆಯಲಿ
ದುಟ್ಟನೀತೆಱದಿಂದೆಯೆಕ್ಕಲನಾಗಿರಲು ಕಂಡು
ಮುಟ್ಟೆ ನರಕಮಿವೆಲ್ಲಮುಮನೀ
ಕಟ್ಟಪಾತಕತತಿಯೆಸಗಿತಂ
ನೆಟ್ಟನೊರೆದಿದನೇನುಕಾರಣವುಳುಪಿದ್ದೈಯೆನಲು ೨೧

ನರಕಮಿವಱಂತಲ್ತುಮಿವಱೊಳು
ಪೊರೆದರೆಂದುಂ ಪೊಱಮಡರು ಪರಿ
ಪರಿಯ ವಧೆಗಾಸ್ಪದರು ನಿತ್ಯರು ಪರಿಕಿಸುವಡಿವರು

ಉರಿವರಿವ ಯಾತನೆಯನುಂಬರು
ಕರಮೆ ದ್ರೋಹಾತ್ಮಕರನೀಕ್ಷಿಸ
ಲರಿದು ದೇವರ್ಗಾಗದೆಂದಿದನುಳಿದೆನೆಂದೆನಲು ೨೨

ಹೇಳಿದೆಲ್ಲಾ ನರಕತತಿಯೊಳು
ಜಾಳಿಸಿದ ಜೀವಾಳಿದೋಷಂ
ಜಾಳಿಸಲು ಪೊಱಮಡುವರೆಂದೆನಗೊರೆದೆ ಕೇಳ್ಪೋಗು
ಹೇಳಬೇಕೀ ಪಾತಕರ್ಕಳ
ನಾಳುತಿರ್ಪಾ ಪಾಪವೆಂತುಟು
ಕೇಳಲೆನ್ನೀ ಮನವಿದಂಡಲೆದಪ್ಪುದಚ್ಚರಿಯುಂ ೨೩

ಎನಲೊರೆಯಲರಿದರಿದು ಪಾಪವಿ
ದನಿರ್ವಚನಂ ರುದ್ರಸನ್ನಿಭ
ಘನಮಹಿಮಯಿದನುಳುಯಿಮೆನಲಗಜಾವಸಥಸೂನು
ಇನತನೂಭವ ಚೋದ್ಯ ಚೋದ್ಯಂ
ಮನಸಿಜಾರ್ದನನಾಣೆ ಹರ ಹರ
ಘನವದಾವುದು ಹೇಳಬೇಕೆನೆ ಚಿತ್ತದೊಳ್ ನೊಂದು ೨೪

ಹರನ ರಾಜಾದೇಶವೋ ಮೇಣ್
ಶರಣನುದ್ಯತ್ತೇಜವೆನ್ನೀ
ನಿರಯಲೋಕವನಳುರ್ದುರಿಪಲೋ ಮೇಣ್ ಕೃಪಾಕರನ
ಕರು[1]ಣಾ[1]ಮೃತಸಂಜೀವನೀನದಿ
ನರಕಿಗಳ ಮೇಲ್ಪರಿದಮರ[2]ರೆಂ[2]
ದಿರಿಸಲೋ ಮೇಣಾಗ್ರಹವಿದೇನೆನುತಲವರ್ಗೆಂದಂ ೨೫

ದೇವಯಿವರ್ಗಳ ಪಾಪವಿಂತೆಂ
ದಾವನುಸುರ್ದಾ ಪೆಸರ್ಗೊಳಲ್ಕೆ
ಜೀವಿಗಳಿಗದೆ ನೋಡ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೇನೆಂಬೆ
ದೇವಯಿದು ಕಾರಣವಿನಿತುಪೊ
ಳ್ತಾವ ತೆಱನೆಂದುಸುರಲಱಿಯದೆ
ದೇವ ಅಂಜಿದೆನೇವೆನಾವುದು ಬೆಸಸೆನಲ್ಕೆಂದಂ ೨೬

---

1 ಣಾ (ಗ) 2 ಲೆಂ (ಖಗ)

ಅರರೆ ಲೇಸಾಯ್ತುದುವೆ ಕಾರ್ಯಂ
ನೆರೆದ ಜೀವರ ನೋವನಾಜಿಸ
ಲುರವಣಿಸಿ ಬಂದ ಪ್ರಯೋಜನಕದುವೆ ನೆರವಣ್ಣ
ಒರೆಯದಾವುದು ಧರ್ಮಮತ್ತಿಯ
ನಿರತ[1]ಮಧ್ಯ[1]ಸ್ಥಿಕವರ ಚೆ
ಚ್ಚರವುಸುರುಮೆನ್ನಾಣೆ ಕೌತುಕವೆನಲು ನಡನಡುಗಿ ೨೭

ಗುರುವೆ ಕೇಳೀ ಪಾತಕರ್ಕಳ
ನೆರೆದ ಜನ್ಮವನಂತದೊಳಗೊಂ
ದಱೊಳಗೊಮ್ಮೆ ನಮಶ್ಶಿವಾಯಾಯೆಂದಱಿಯುರಯ್ಯೊ
ಪರರ ನುಡಿಯುಂ ಕೇಳಿಯಱಿಯದ
ರುರುತರದ ಪಾಪಾತ್ಮರೆನಿಪೀ
ನರರ ದುಷ್ಕೃತ ಕರ್ಮವೃತ್ತಾಂತರ[2]ವಿ[2]ದೆಂದೆನುತಂ ೨೮

ತಡೆಯದಾ ಪಾತಕಮಿವರ್ಗಳ
ನೆಡೆವಿಡದೆ [3]ಪಿ[3]ಡಿದೆಳ್ದು ತಂದೀ
ಯೆಡೆಯಲಿಕ್ಕಿತ್ತಡಸಿ ನಿರಯಾರ್ಣವಮುಖಾಗ್ನಿಯಲಿ
ಒಡೆಯ ಸಾನಂದೇಶ ಬಿನ್ನಪ
ವೊಡರಿಸುವುದಿನ್ನಾವುದೇಂ ನೀಂ
ನುಡಿವುದೆಂದಡಿಗೆಱಗಿ ಮೈಯಿಕ್ಕಿರ್ದನಿರಲಣ್ಣ ೨೯

ಮಾಡಲಕ್ಕಿಲ್ಲುಳಿದ ಧರ್ಮಂ
ಮಾಡದೊಡೆ ಪಾಪಂಗಳಿಲ್ಲತಿ
ಗೂಢವಿದು ಶಿವಧರ್ಮವೆಲೆ ಕೌತುಕವಿಚಿತ್ರತರಂ
ನೋಡು ಮಗನೆ ಸನತ್ಕುಮಾರಕ
ರೂಢಿಯೊಳು ಶ್ರುತಿ ರಸನೆವಡೆದಂ
ನೀಡೆಯಲ್ಲ ಶಿವಾಣು ವಿಧಿಯೆಂದಱಿವುದಿದಱಿಂದೆ ೩೦

ಕೆಲರ್ಗೆ ಕೆಳೆ ಗಡ ಕೆಲರ್ಗೆ ಹಗೆ ಗಡ
ಕೆಲರ್ಗುದಾಸೀನಂ ಗಡಕ್ಕಟ
ಕೆಲರ್ಗೆ ಬಲವಿಲ್ಲಂ ಗಡೆನಿಸಲು ಜನ್ಮನಾಮಕ್ಕೆ

1 ಮದ್ಯ (ಖ) 2 ವ (ಖಗ) 3 ಹಿ (ಕ).

ನೆಲದೊಳಿವು ಮೊದಲಾದ ದ್ರೋಹಗ
ಳುಲಿದು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯನೆಳಸಿ
ಗೆಲೆ ನರಕದೊಳಗಾಳ್ವ ಶಾಪೋಪೇತರೆತ್ತಱಂಗುಂ ೩೦

ಧರೆಯೊಳುಳ್ಳ ಮಖೌಘವಂತರ
ತರದ ಕ್ಷೇತ್ರಸುತೀರ್ಥನಿಚಯವ
ನಿರದಖಿಳ ಧರ್ಮಮುಮನೆಸಗಿದನುಳಿಯಲಳಿಯಲವು
ನೆರೆದಜಾಂಡ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗದ
ಕರಣದೊಳು ದಶವಿಧದಿ ಪುಟ್ಟುವ
ಪಿರಿದು ಪಾಪವಿದಳಿಯಲರಿದಿರವಣ್ಣ ಚಿತ್ರತರಂ ೩೧

ಹುಲಿಸಿಲಿಯಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೊಳು ಸಲೆ
ನಿಲೆ ನೆರೆದ ಬೀಜಂಗಳಿಂ ಕೋ
ಟಲೆಗುದಿದು ತಮಗುಳಿವುದಿಲ್ಲದೆ ಮಱುಗುವರು ನರರು
ತಲೆವೊಲದೊಳೀ ಐದೆ ಬೀಜದೆ
ನೆಲೆ ನೊಸಲ ಕಣ್ ಚೆಲುವ ಮುಖವೈ
ದಲೆವ ಜೆಡೆ ದಶಭುಜವೆನಿಪ ಹೆಸ್ಬೆಳಸಱಿಯರಕಟ ೩೨

ಅರಿದನಾಮಿಕ ವಿಪ್ರನೆಂದೆನ
ಲರಿದು ನಾರಕೀಸ್ವರ್ಗಿ ವಿವರಣೆ
ಯರಿದು ಪಾತಕಪೂತನದ ಮೊತ್ತಮವಿವೇಕಮವು
ಅರಿದು ಅಱಿಯುವೆಯಿಂದೆ ಪಂಚಾ
ಕ್ಷರಿಯನುಚ್ಚರಿಸಿದ ಬಳಿಕ್ಕಂ
ಪರಿಕಿಸುವೊಡಲ್ಲಿಂದೆ ಮುನ್ನವರಿವರೆನಿಪರೆಲ್ಲಂ ೩೪

ತರದ ಸಪ್ತಕ ಕೋಟಿಯೊಳಗಿದ
ನೊರೆಯದಿರಸಾಧಾರಣಂ ಗ್ರಹ
ನೆರವಿಯೊಳಗಿರ್ದಂತಿನಂ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಾದಂ
ಪರಿಕಿಸಲು ಶ್ರುತಿಯೊಳಗೆ ಸಾಮವ
ದುರು ಮಕಾರವದಕ್ಷರದೊಳು
ತ್ಕರುಷ ಪ್ರಣವದೊಳುಂ ತೃತೀಯಾಕ್ಷರವದೆಂತಂತೆ ೩೫

ನೆರೆದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಹಾಜಗತಿಯಾ
ಗಿರೆ ಪ್ರಣವಮಣಿಗಳಸವೆಸೆಯಲು
ವರ ಸುವರ್ಣಂಬೊರೆದ ವೇದ ಶಿವಾಲಯದ ನಡುವೆ

ಹರ ಹೆರುಷ ನಿಷದುನ್ನತೋನ್ನತ
ಪರಮಪೀಠದೊಳೊಪ್ಪಿ ಪಂಚಾ
ಕ್ಷರಿ ಸ್ವಯಂಭುಜ್ವಲದ ಲಿಂಗವದೊಲಿದು ನೆಲಸಿಹುದು ೩೬

ಧರೆಯೊಳುದಯಿಸಿದದಱ ಲಿಂಗಕೆ
ಧರಣಿ ಕಾರಣವೆ ಸ್ವಯಂಭುಗೆ
ವರ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಗೆ ನಿರಂಜನ ನಿಷ್ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ
ಪರಿಕಿಸಲ್ಕೆಂತಂತೆ ಪಂಚಾ
ಕ್ಷರಿಗೆ ಶ್ರುತಿ ಮಾತೆಗೆಯನಾದಿಗೆ
ನಿರುತ ವೇದಮಿವಲ್ತು ಕಾರಣವೆಂದಱಿವುದಿಂದೆ ೩೭

ನಿರವಯುವ ನಿರ್ನಾಮಿ ಲಿಂಗವ
ನರರೆ ಈ ಪೆಸರಿಂದೆ ಕರೆಯಲು
ಚರಿತದಿಂದೋಯೆನಿಪುದಘಟಿತಘಟನ ವಿಧಿಮಂತ್ರಂ
ಶರಣ ಕೇಳಿಮ್ಮಂದಿಗರ್ಗೀ
ಪರಮ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ವರ್ಣನ
ವರಿದು ಗಿರಿಜಾವರನುಳಿಯಲೆಡಬಡಕರೆಂದೆನಿಪ ೩೮

ಪದೆದು ಪ್ರಾಸಂಗೀಕವಾಗೀ
ಸದಮಲಾಣುವಿನುನ್ನತಾಧಿ
ಕ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯೊಳಗಣುವಿನನಿತಱಿಕೂಳಯುತ ಭಾಗೆಯೊಳು
ಒದವಿದೀ ಪಲ್ಲವ ಸಹಸ್ರಾಂ
ಶದನಿತೆನ್ನಿಂದಱಿಯಲಾಯ್ತಂ
ತದನುಸುರ್ದನೆಲೆ ಮಗನೆ ಮೇಲೊಗವಚ್ಚರಿಯಸೊರೆವೆಂ ೩೯

ಅಂದು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಕತದಿಂ
ಬೆಂದರೀ ನಿರಯದೊಳುಮಿವರೆಂ
ದಿಂದುಜೂಟನ ಸೂನುಗಿನಸೂನೊರೆದೊರೆಗಳಣ್ಣ
ಸಂದವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಿವಿಯೊಳು
ನಂದಿಸಿದವಾ ನೋವನಾಗಳೆ
ಪೊಂದಿಸಿದವೀಶ್ವರಗಣತ್ವವನವರ್ಗೆನಲ್ಕಮಮ ೪೦

ಮನದೊಳಿರ್ದುದು ತಾನುವಲ್ಲಿಗೆ
ನೆನದು ಬಂದುದುವದು ಸಮಾಹಿತ
ವೆನಿಪಲಂಕಾರಾರ್ಥವೆನಿಸಿರ್ದುದುವೆನಲ್ಕಾಹಾ

ವಿನುತನಂತಾರ್ಕದ್ಯುತನ ನಿಯ
ತನ ನಿರಾಶನ ನಿರ್ಮಮನ ಜಿತ
ಮನಸಿಜನ ಘನತರವಿಲಾಸನ ನಿಷ್ಕಪಟ ಮನನ ೪೧

ಸರಿದಲಗು ತಾಂ ಮರಳೆ ಕರದೊಳು
ನೆರೆದ ಮಾಳ್ಕೆಯೊಳರ್ಕನಂದನ
ನೊರೆದ ಮಾತದು ತನ್ನ ಪ್ರೈ ತನ್ನಚ್ಚಿದೆನಲಣ್ಣ
ಪರಿಕಿಸಲ್ ತಾಂ ಮುನ್ನವೇಂ ಮರು
ಳರಸರಾಳಿವನಲ್ಲನೋ ಮೇಣ್
ಮರುಳೆ ಸಾನಂದಾಂಕನಲ್ಲನೊವೆನಲಳಿದು ಕಳಿದು ೪೨

ಹರನೆ ಶಿವನೇ ಶಂಭುವೇ ಶಂ
ಕರನೆ ಶಾಂತನೆ ಶರ್ವನೇ ಪುರ
ಹರನೆ ಕಲ್ಯಾಣದನೆ ಕಲ್ಯಾಣಾಂಕನೇ ವರನೆ
ಗುರುವೆ ಸರ್ವಜ್ಞನೆ ಸದಾರನೆ
ಕರುಣಿಯೇ ಕರುಣಾವರಣನೇ
ಶರಣು ಶರ್ವಾಣೀಧವನೆ ಕರುಣಿಸು ಕರುಣಿಸೆನುತಂ ೪೩

ಗುರುವನಾಥರ ನಾಥ ಗುರುವಂ
ಗುರುವನಾಥರ ಬಂಧು ಗುರುವಂ
ಗುರುವನಾನತಪಕ್ಷ ಗುರುವಂ ಗುರುವನವನಂದು
ಗುರುವನಮರನಿಧಾನಗುರುವಂ
ಗುರುವನಮಳ ಗುಣಾಂಕಗುರುವಂ
ಗುರುವನೆಮ್ಮಯ ಪರಮಗುರುವಂ ನಮಿಸಿ ಗಣನಾಥಂ ೪೪

ಪರಮ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯನೆಮ್ಮಂ
ಪೊರೆವ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯನಖಿಳ
ಕ್ಕರಸು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯನಾ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯನಾಗಂ
ಕರೆದು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯನವನೆರ
ದೆರದು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯನದನೊರೆ
ದೊರೆದು ಶ್ರೀಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯನವನಮಳವಾಕ್ಯಗಳಿಂ ೪೫

ನಮಶ್ಶಿವಾಯ ನಮಶ್ಶಿವಾಯ
ನಮಶ್ಶಿವಾಯ ನಮಶ್ಶಿವಾಯ
ನಮಶ್ಶಿವಾಯ ನಮಶ್ಶಿವಾಯ ನಮ ಶಿವಾಯ ನಮಃ

ನಮಶ್ಶಿವಾಯ ನಮಶ್ಶಿವಾಯ
ನಮಶ್ಶಿವಾಯ ನಮಶ್ಶಿವಾಯ
ನಮಶ್ಶಿವಾಯ ನಮಶ್ಶಿವಾಯ ನಮಶಿವಾಯೆನುತೆ ೪೬

ವರಶಿವಾಣುವಿನಾದಿಯೊಳು ಹದಿ
ದೆರಡು ಹರನಾಮಂಗಳಿರಲು
ಚ್ಚರಿಸುತೀ ಕ್ರಮದಿಂದೆ ವಿಧಿವಿಧಿಯೊಳು ಕರುಣೆಯ
ಮರಳಿ ಮರಳುಚ್ಚರಿಸಿಯುಬ್ಬು
ಬ್ಬೊರೆದ ಪಾತಕ ರೂಪುಗಳುಮಂ
ನರಕಿ ಜೀವಿಗಳೆನಿಪ ಪೆಸರಂ ತೊಡೆತೊಡೆದು ಮಹಿಮಂ ೪೭

ಅರಸುನರಕದೊಳಾ ಪ್ರಧಾನಕ
ನರಕದೊಳು ನಾಯಕನರಕದೊಳು
ಪರಿವಾರನರಕದೊಳು ಬಿನುಗುಗಳೆನಿಪ ನರಕದೊಳು
ನೆರದವರ್ಗೆ ಗಣನಾಮ ಉರಗಾ
ಭರಣನಿಭತನುವಾಗೆ ಹರಹರ
ಯಿರದೆ ಪ್ಪೈಯಿಕ್ಕಿಕ್ಕಿ ತನ್ನಡಿಗಡಿಗಡಿಗೆ ಮೆಱೆಯೆ ೪೮

ಕೂಡೆ ದಶಭುಜರಾದರೆಲ್ಲರು
ಕೂಡೆ ಪಂಚಾನನರೆನಿಸಿದರು
ಕೂಡೆ ನೋಡ ತ್ರಿಪಂಚಲೋಚನರೆನಿಸಿದರುಮವರೆ
ಕೂಡೆ ಶೂಲಾಯುಧರು ಶಿವಶಿವ
ಕೂಡೆ ಹರಿನಯನಾಂಘ್ರಿಯುಗಳರು
ಕೂಡೆಯಜಶಿರಕರರೆನಿಸಿಯಿರೆ ಯಮನಿದಿರೊಳವರಂ ೪೯

ನೋಡಿ ಯಮನಲ್ಲಳ್ಕಿರಲು ನಡೆ
ನೋಡಿ ಮೃತ್ಯುಸಮೇತರಲ್ಲಿರ
ದೋಡೆ ದೂತರ್ಗೀತರಂತಕ ಬೊಂತಕ ಪ್ರತತಿ
ನೋಡೆ ನರಕವದೃಶ್ಯವಾಯ್ತುರೆ
ಕೂಡೆ ಶಿವಮಯವಾಗಲಿಳೆ ನಲಿ
ದಾಡೆ ರುದ್ರರು ರುದ್ರಕನ್ನೆಯರಲ್ಲದಿಲ್ಲೆನಿಸಿ ೫೦

ನಡನಡುಗಿ ದೂತರುಗಳೆಲ್ಲರು
ಪಿಡಿದ ಕೈದುವ ಮಱೆದು ಬಿಡುತಲಿ
ಮೃಡನ ರೂಪನೆ ತಳೆದು ರುದ್ರರ ಕಂಡು ಭಯಗೊಂಡು

ಕೆಡದು ಬೀಳುತ್ತೇಳುತೋಡುತ
ಬಿಡುತ ಬಾಯ್ಗಳನಂತಕರುಗಳು
ಕಡೆಯದಿನವಾಯ್ತೆಮಗೆನುತ್ತಡಿಗಡಿಗೆ ದೆಸೆಗೆಡೆದು ೫೧

ಬಗಿದು ಬಗಿದಾಗಸವದೊರ್ಮೆಯೆ
ಮಿಗೆ ಬಯಲ ಬೞಿದಾಗೆ ಪುಷ್ಪಕ
ವೊಗೆದವಾ ರುದ್ರಾಂಗನಾ ಚೋದಿತವಸಂಖ್ಯಾತಂ
ನೆಗೆವ ಪಂಚಮಹಾಸ್ವನವನುೞಿ
ತೆಗೆವ ವೃಷೆವೃಷೆ ಶಬ್ದವಂತ
ಲ್ಲುಗುವ ಪೂಮಳೆವೆರಸು ಗಳಗಳನಿಳಿದಿಳಿದು ಬಂದು ೫೨

ಎನಗೆ ತನಗೆಂದೋರ್ವರೋರ್ವರ
ನನಘೆಯರು ಕೈವಿಡಿದು ತೆಗೆತೆಗೆ
ದನುಮಿಷರು ಯೆವೆಯಿಕ್ಕದೀಕ್ಷಿಸೆ ತೊಡೆಯೊಳಳವಡಿಸಿ
ಇನಿಯಮಧುರಾಳಾಪೆಯರು ಸಲೆ
ಮನಸಿಜಾಂತಕನಾಜ್ಞೆ[1]ಯಿಂ[1] ಪಾ
ಲನೆಯುರಲಘು ನಿತಂಬೆಯರು ಕೋಮಳೆಯರಮಳೆಯರು ೫೩

ಮುಗುಳ್ದು ಮುಗುಳ್ದೊಯ್ದಲ್ಲಿ ನೆರೆದರು
ಜಗವನತಿಗಳೆದಿರ್ಪ ಲೋಕದೊ
ಳಗಜೆಯಾಣ್ಮನ ಸುಖನಿವಾಸವೆನಿಪ್ಪ ಲೋಕದೊಳು
ನಿಗಮ ವಾಕ್ಯಾರಂಭಣಕ್ಕಗ
ದಗಣಿತಂ ಹರಿಯಜಸುರಾದ್ಯಾ
ದಿಗೆಯೆನಿಪ ನಮ್ಮವರ್ಗೆ ತಾನೆ ತವರ್ಮನೆಯುಮೆನಿಪ ೫೪

ಕೂಡಿದರು ಸಾಮೀಪ್ಯ ಪದವಿಯೊ
ಳಾಡಿದರು ಗಣನಾಥರೊಳು ಸಲೆ
ಹಾಡಿದರು ಸಾನಂದನಂಕಿತದಂಕಮಾಲೆಯುಮಂ
ನೋ[2]ಡು[2] ರುದ್ರಾಂಗ[3]ನೆ[3]ವೆಸರುಮಿವು
ರೂಢಿ ಮೋಕ್ಷಾಂಗನೆಯರೆಂದೞಿ
ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯರೊಳು ಶಿವಾನಂದಾತ್ಮರೆನಿಸಿರಲು ೫೫

---

[1] ಯಂ (ಕ) [2] ಡ (ಖ) [3] ನೆಯ (ಖ)

ಗರುಡರಾದಿತ್ಯರು ಮುನೀಶ್ವರ
ರುರಗರಪ್ಸರಿಯರು ಮರುದ್ಗಣ
ವರರು ಸಿದ್ಧರು ಖೇಚರರು ಕಿಂಪುರುಷರೆನಿಪವರು
ಸುರರು ಸುರಪ ಸುರೇಜ್ಯರಬ್ಜಜ
ಹರಿಯೆನಿಪರೊಳಗಾದರೆಲ್ಲರು
ನೆರೆದು ತಮ್ಮೊಳು ವಾದಿಸುತ್ತಂ ನುತಿಯಿಸಿದರೊಲಿದು ೪೮

ನರಕಗಳಿಗಿಂತೀಶ್ವರೋಪಮ
ದಿರವು ದಶಭುಜ ಪಂಚವಕ್ತ್ರಂ
ಸುರಕರೋಟಿಯು ನೊಸಲ ಕಣ್ಜಡೆ ಚಂದ್ರಕಳೆಯೆನಿಪ
ಪರಮಮಂಗಳ ವೇಷದೊಪ್ಪಂ
ಬೊರೆ[1]ಮು[1] ಗಣಪದವಕಟ ದೀಕ್ಷಾ
ವಿರಹಿ ಭವಿಗಳ ನೆರವಿಗಘಟಿತವೆನಲಜಿಂವರಲ್ಲಿ ೪೯

ಇವರ ನೆನಹಿನೊಳಿರಲು ಮಾನಸ
ವಿವರ ನೋಟದೊಳಿರಲು ಚಾಕ್ಷುಷ
ಮಿವರ ನುಡಿಯೊಳಗಿರಲು ವಾಚಿಕವೆಸಗಿತೇ ಸಮಯಂ
ಇವರ ವೇಧೆಯೆ ವೇಧೆ ದೀಕ್ಷಾ
ಗವಿಯೆ ಸದ್ಗುರುಕರುಣದಿಂದೊಗೆ
ದಿವರ್ಗಸಾಧ್ಯಮದಿಹಪರಂಗಳೊಳಾವುದಿಲ್ಲಱಿಯ ೫೦

ಖರಕರನೊಳೇ ತಮವದಕ್ಕಟ
ಉರಿಯೊಳೇ ಬೂರಂಗಳೆಲೆಯಿ್ಾ
ಶರಣರೊಳು ನಿರಯಂಗಳೇ ಹುಃ ಘಡಯಿದೇನಣ್ಣ
ಉರಗಕುಂಡಲನಣುಗರೊಳು ಶಂ
ಕರ ಶರಣಸೇವಕರೊಳಮಳರೊ
ಳರಸುಗಳೊಳನುಪಮರೊಳೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರಾತ್ಮರೊಳು ೫೧

ಸುರನಗಂ ಚಂದನಮು ತಮ್ಮಂ
ತಿರವನೆಸಗಲ್ಕರಿಯವಾ ಮುಂ
ಬೊರೆದ ಸಾಜಮನಾ ಸ್ವರೂಪಮನಳಿಯುವಂತಲ್ತು

1 ದ (ಕ)

ನಿರಯದೊಳಗೋರಂತೆ ನವೆದುಂ
ಬರನಿವಂ ಸಾನಂದ ಶರಣಂ
ಪರಿಕಿಸಲ್ ತನ್ನಂತೆ ಮಾಡಿದನಱಿದು ಗಳಪದಿರು ೬೦

ಕೆಮ್ಮನೊರ್ವರ್ಭಕನಜಾಂಡವ
ನೊಮ್ಮೆ ಸರವೆಸಗಿಕ್ಕಿಯಾಡಲು
ನಮ್ಮ ಗೋಷ್ಠಿಯೊಳಂದು ಅಂಡಾಭರಣನೆನಿಸಿರನೆ
ಸುಮ್ಮನಿರ್ದಂತಿರ್ಪರೊಲ್ಲದೆ
ಬೊಮ್ಮನಂ ತೃಣವಂ ತೃಣವನೀ
ಬೊಮ್ಮನಂ ಮಾಡುಪರೊಲಿದೊಡೆಲೆ ನಾತಿಭಾರವಱಿ ೬೧

ಕೆಲರು ಕರ್ಮದಿನೆಂಬರಕ್ಕಟ
ಕೆಲರು ಬೊಮ್ಮದಿನೆಂಬರಯ್ಯೋ
ಕೆಲರು ಭೋಗಾದೇವ ಮೋಕ್ಷವದೆಂಬ ಡೊಂಬುಗಳು
ಗೆಲಲು ನಿರಯ ಮಹಾಸಮರವಂ
ಸಲಲು ಮುಕ್ತಿಯೊಳಣ್ಣ ವೊಗ್ಗೇ
ತೊಲಗು ನಿಂಬಿಯ ಸೂಱೆಯೇ ಗಣಿಸದಿರುಮವ[1]ನಿ[1]ಲ್ಲಿ ೬೨

ಕ್ರಮದೆಯೂಡದೆ ಬಿಡಧು ಕರ್ಮಂ
ಸಮನದೆಲ್ಲರ್ಗೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರ
ಭ್ರಮೆಯನಾಡದಿರಯ್ಯ ಶಿವಧರ್ಮಪ್ರಸಂಗದೊಳು
ಕ್ರಮದೆ ತ್ರೈಕಾಲದೊಳು ನಿರಯದೊ
ಳಮರ್ದುಣಲು ಬೇಡಿದರನೆಲ್ಲರ
ನಮರಗಣರೆನಿಸಿಟ್ಟನಿನ್ನಾ ಕಥೆಗಳೇಕಿಲ್ಲಿ ೬೩

ಮರುಳೆ ನಿಗಮಾಗಮ ಪುರಾಣಂ
ಮರಳಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಘೋತವಖಿಳ
ಕ್ಕಿರದೆ ಕರ್ಮಮವಶ್ಯಮನುಭೋಕ್ತವ್ಯಮೆಂದೆಂದು
ಒರೆದ ಚರ್ವಿತ ಚರ್ವಣಂಗಳು
ನೆರೆದು ಮತ್ತಿನ ನಮಗೆಯುಲ್ಲದೆ
ಪುರಹರನ ಮದಕರಿಗಳಿದಿರೊಳು ಸಲ್ಲದಿವೆ ನೋಡ ೬೪

---

1 ನ (ಖ)

ಧರಣಿ ದಿವಿಜನದೋರ್ವವೈಷ್ಣವ
ನೊರೆದ ಶಾಂಡಿಲ್ಯಾಂಕ ಸಂಹಿತೆ
ಗಿರದೆ ನರಕಕ್ಕಿಳಿದ ನರನಂ ತೆಗದನೇಯಿಾತಂ
ನರಕವೀರೈದುಗಳು ಭೃಗುವಿಂ
ಬರೆ ಶನಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿದನೆ ಹರಿ
ಗಿರಿಗಳಳವೇ ನರಕವಂ ಮಂ ಮಸ್ಮದಾದಿಗಿದಂ ೬೫

ಬೇಕು ಬೇಕು ಸಮಾನ ಉರುಡು ಪಿ
ನಾಕಿಯೊಡನೊಪ್ಪದೆ ನಮಗೆ ಬೆಂ
ದೀಕರಿದ ಮೊಜಿತಗಳೀಗಕಟ ವಿಚಾರಿಸಲು ಮತ್ತೆ
ಸಾಕು ಬಕ್ಕಟ ಬಯಲ ಹೆಮ್ಮೆ ಕೃ
ಪಾಕರನನಘನಿದಿರ ಲಿಂಗದ
ನೇಕೆ ಬಿಡೆ ತುತಿಯಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥತೆವಡೆಯಿಮೆಂದೆನುತಂ ೬೬

ದಯದ ಚಿಂತಾರತ್ನವೆನಿಸುವ
ದಯದ ಸುರಭೂಜಾತವೆನಿಸುವ
ದಯದ ಕಾಂಚನ ಕುಧರವೆನಿಸುವ ದಯದ ನಿಧಿಯೆನಿಪ
ದಯದ ಸಿರಿಯುಂ ದಯದ ತವರುಂ
ದಯದೊಜಿತೆಯುಂ ದಯದ ಮಡುವುಂ
ದಯದ ಬಾಂದೊಜಿಯುಂ ದಯದ ವನನಿಧಿಯುಮೆಂದೆನಿಪ ೬೭

ಕರುಣಿ ಜಯ ಕರುಣಾತ್ಮವರ ಜಯ
ಕರುಣಿ ಜಯ ಕರುಣಾವಸಥ ಜಯ
ಕರುಣಿ ಜಯ ಕರುಣಾಳು ಜಯ ಶಂಕರಶರಣು ಜಯತು
ಕರುಣಿ ಜಯ ಕರುಣಾಭರಣ ಜಯ
ಕರುಣಿ ಜಯ ಕರುಣಾವರಣ ಜಯ
ಕರುಣಿ ಜಯ ಕರುಣಾವಕುಂಠನಮೂರ್ತಿ ಜಯ ಜಯತು ೬೮

ನರಕ ಶಾರ್ದೂಲಾರಿಯುಘೆಯುಘೆ
ನರಕ ಕರಿಪಂಚಾಸ್ಯವುಘೆಯುಘೆ
ನರಕ ಬಲವ ನೃಹರಿ ಶಿರಜಿತ್ ಶರಭವುಘೆಯುಘೆಯ್ಯೆ
ನರಕ ಕಂದರ್ಪಾರಿಯುಘೆಯುಘೆ
ನರಕ ಮೃತ್ಯೋ ಮೃತ್ಯು ವುಘೆ ವುಘೆ
ನರಕ ವಿಷಸಂಹರಣವುಘೆಯುಘೆ ನಿತ್ಯ ವುಘೆ ವುಘೆಯ್ಯೆ ೬೯

ಶರಣಮಳ ಶರಣ ಭವಸನ್ನಿಭ
ಶರಣಮಳಗುಣ ನಿಳಯ ಶಂಕರ
ಶರಣು ಶರಣ ಸಮಿಾಪಶರಣಾಗ್ರಣಿ ಶರಣು ಶರಣು
ಶರಣು ಶರಣು ಪಿತಾಮಹಾರ್ಚಿತ
ಶರಣು ಶರಣು ಮುರಾರಿಸೇವಿತ
ಶರಣು ಶರಣಖಿಳಾರ್ತಿಹರ ನಿರುಪಮ ಶರಣು ಶರಣು ೭೦

ಎಂದು ತಮ್ಮಂ ತೆಗಳಿ ನಿಂದಿಸಿ
ಸಂದು ಪೊಗಳ್ದು ಪರಾರ್ಥನಿಧಿಯುಂ
ಚಂದದಿಂ ವಚನಾರಚಿತಪುಷ್ಪೋಪಹಾರದೊಳು
ನಂದನೋದ್ಭವಕುಸುಮವರುಷವ
ನೊಂದೆಯರ್ಚಿಸಲೊಪ್ಪಿರಲು ಸಾ
ನಂದ ಶೈವಾನಂದ ಸಂದೋಹಾಂಕನವನಂದು ೭೧

ವಸುಧೆ ಗುಡಿಯುಂ ಕಟ್ಟಿಯಂತನು
ಮಿಷಜ[1]ನಂ[1] ಗುಡಿಗಟ್ಟಿಯುರಗರ
ಮಿಸುಗುವವನೀ ಚಕ್ರವುಮ್ಮಹದಿಂದೆ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿ
ಒಸಗೆವಱತಿಯುಂ ಪೊಯ್ಯ್ದು ಮಂಗಳ
ವಸದನಂಗೊಂಡವುಮೆನಲು ಮಿಗೆ
ಪಶುಪತಿಯ ಕುವರನ ಮಹೋತ್ಸವವೇನೆಸಗದಂದು ೭೨

ಧರೆಯೊಳುಳ್ಳ ಮಹಾಗಣಂಗಳು
ಉರವಣಿಪ ಉತ್ಸವಕೆ ಮರುಳ್ಗೊಂ
ಡಿರದೆ ಮಂಗಳತೂರ್ಯವಾವುಪ್ಪರಗುಡಿಗಳೆಸೆಯೆ
ವರ ವಿಭೂತಿಯ ವೀಳೆಯವನಾ
ದರಿಸಿ ಕೇಳಿಕೆಮಾಡಿ ಹರ ಹರ
ಪರಮ ಸೀಮೆಯ ಸುಖದೊಳೋಲಾಡುತ್ತಮಿರಲೆಲ್ಲಂ ೭೩

ಪರಮ ಸಾನಂದಾಂಕ ಚರಿತೆಯು
ವರಮಹಾರ್ಥಾಳಾಪನದೊಳು
ಬ್ಬರಿಪ ಶೈವಾನಂದ ಸಂದೋಹಾವಗಾಹದೊಳು

---

1 ಗಂ (ಕ)

ನೆರೆದು ನೆರೆದಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರ ಹರ
ಕರೆದು ಕರೆದಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರ ಹರ
ಪೊರೆದು ಪೊರೆದಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಹರಯೆನುತಿರಲು ಮೆಱೆದಂ ೭೪
ಕುಸಿದು ನಿಲ್ಲದ ಜಯ ಜಯಸ್ವನ
ವಸದಳದ ವೃಷೆಯುಘೇರವಂ ಪಸ
ರಿಸಿದ ಹರ ಹರ ರಾವಮುಂ ಮುಪ್ಪುರಿಸಿಯೆಡೆಬಿಡದೆ
ರಸಿಯನಾಚ್ಛಾದಿಸಿದವಾಹಾ
ಗಸವನಾಚ್ಛಾದಿಸಿದವಾಹೆ
ಣ್ದೆಸೆಯನಾಚ್ಛಾದಿಸಿದವಾಹೆನೆ ದಶದಿಗಂತಮವಂ ೭೫
ಸುರಿದ ಪೂಮಳೆವೆಳಗಿನಿಂ ಶಂ
ಕರ ಶರಣರೊಳು ನಗೆವೆಳಗಿನಿಂ
ಕರುಣೆಯುನ್ನತಕೀರ್ತಿವೆಳಗುಗಳಿಂದೆ ಜಗವನಿತುಂ
ನೆರೆದ ಚಂದ್ರಾತಪದ ಘಟ್ಟಿಯ
ನಿರದೆ ಖಂಡಣೆಸಿಟ್ಟ ನಯನದ
ನೆರವಿಯೆಂಬೋಲ್ ಧವಳದಿಂದೊಪ್ಪಿರ್ದವೆನೆ ಮೆಱೆದಂ ೭೬
ಸತ್ಯ ಶರಣನ ಕೀರ್ತಿಲತೆ ಮೊದ
ಲಿತ್ತ ಕಾಲಾಗ್ನೀಶಭುವನದೊ
ಳತ್ತಲಾ ಕುಡಿ ಫರ್ವಿ ಸಾಂಬಪುರೋಪವನವೆನಿಸಿ
ಸುತ್ತಿ ದಿನ ಸಸಿ ಪತ್ರವನುಮಿಷ
ಮೊತ್ತಿ ಗರಪುಷ್ಪಕವೆ ಪುಷ್ಪಮ
ದೊತ್ತರದಜಾಂಡಾಳಿ ಫಲವದಕೆಸದವೆನೆ ಮೆಱೆಯೆ ೭೭
ಬಾಡಿದಂ ಬಾಯಾಱೆ ಮುಖವಿ
ಪ್ಪೋಡಿದಂ ಯಮನಂದು ಶಿವ ಶಿವ
ಪಾಡಳಿದು ನಿಜಸಿರಿಯ ಹಾನಿಗೆ ಮಲಮಲನೆ ಮಱುಗಿ
ರೂಡಿಯಂ ಸಾನಂದದೇವನ
ಗಾಡಿಯಂ ಸಂಪದವನೆಲೆ ನಡೆ
ನೋಡಿಯಿಂತೆಂದಂ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಯಿದೇನನೆಸಗಿದಿರಿ ೭೮
ಪಾರದಾರಿಕರಾರ್ಯನಿಂದಕ
ರಾರುಮಾಘಾತಕರು ಮಾನಕ
ರೂರುಗಿಚ್ಚಿಟ್ಟವರ್ಗಳಾಚಾರಾತಿ ಗುರುಖಳರು

ಚೋರರವಿಚಾರರು ದುರಾತ್ಮರು
ಮಾರಣಾದಿ ವಿನಿಂದ್ಯಕರ್ಮರು
ಮಾರಮಥನಾಚಾರ ವಂಚಕರಾಸವಪ್ರಿಯರು ೭೯

ದೇವಪಿತೃ ಮಾತಾಭಿಘಾತರು
ದೇವಸತಿಸುತ ಮಿತ್ರಘಾತರು
ದೇವಪತಿ ಶರಣಾಗತಾರ್ಥರು ಗುರುವಿಘಾತಕರು
ದೇವ ಶೈವಾಚಾರಘಾತರು
ದೇವ ಶ್ರೀಭಸಿತಾಂಗಘಾತರು
ದೇವ ಶಿಶುಗೋಬ್ರಹ್ಮಹಾ ಮಾತಾಗಮನರತರು ೮೦

ನೋಡಲಿವರ್ಗೆ ಗಣತ್ವಮಂ ಸಲೆ
ರೂಡಿಯೊಳು ಸಲಿಸಿದಿರಿ ಶಿವ ಶಿವ
ನೋಡಿದಡೆ ಮರುಳರವೊಲಿದಿರೆ ಪುರಹರಂಗರಿದು
ಕೂಡಿ ಮಂಗಲವೆಸಗಿದಿರಿ ನಿ
ರ್ಜೋಡನೆನ್ನಧಿಕಾರಕಕ್ಕಟ
ಮಾಡಿದಿರಿ ಕೂಡಿದಿರಿ ಪ್ರಳಯವನೇವೆನೆನಗೆನುತಂ ೮೧

ನಿರಯಕೆರಡೇ ಪಗೆಗಳೆಂದುಂ
ಶರಣರುಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯುಮೆಂ
ದೊರೆದ ವೃದ್ಧಾಪ್ತಾಖ್ಯವಾಕ್ಯವನೆಣಿಸಿರುಳುಪಗಲುಂ
ಎರಡುಯೆರಡೆಂದಂಜಲಂಜಲು
ಯೆರಡಱಿಂ ಕೇಡಾಯ್ತು ತಪ್ಪದೆ
ಪರಿಕಿಸಲುವಾನಾರ್ಗೆ ಬಾಳ್ತೆಗವಿನ್ನೆನು[1]ತ[1] ಮತ್ತೆ ೮೨

ಸುರದನುಜ ಮನುಜಾದಿಗಳಿಗೀ
ನಿರಯುದಬುವಂ ತೋಱಿಯಂಜಿಸಿ
ಕರಮೆ ದೋಷಕ್ಕೆಱಗಲೀಯದೆ ನಡಯಿಸುತ್ತಿರ್ದೆಂ
ಆರಸು ಮಾರ್ಗದಿ ದಾಳಿಯಾಗಿರ
ದುರವಣಿಸಿ ಬಂದೀ ವಿಧವನೆ
ಗಿರಿಸಿದಿರಿ ಹರನಾಜ್ಞೆಯಿಂದವನಱಿಯಿರೇ ಮುನ್ನ ೮೩

---

1 ತೆ (ಖ)

ಹರನಿರಿಸಲಾಗಿರ್ದನುಳಿದ
ಗ ೯ರಿದು ಹರಿಮುಖ್ಯಾದಿಯೆಂದುಂ
ಹರಿದು ಬಹುದಾಪದವಳಿಯಲಿಲ್ಲಿಗೆ ಮದಾಜ್ಞೆಯಲಿ
ಪರಮನಾಧಿಕ್ಯಂದವಿಂತುಟು
ಕರುಣಿ ನೀವಱಿಯದುದೆಮೆನಲಱಿ
ವಿರಿಯೆನಗೆ ಹದನೇನು ಬೆಸಸೆ[1]ನಲುತ್ತರಂ[1]ಗುಡದೆ ೮೪

ಮುಗುಳುನಗೆಯುಂ ನಗು[2]ತುವೊ[2]ಯ್ಯನೆ
ಜಗಳ್ದು ಮಗುಳ್ದುಸುರ್ದೊಂದು ನುಡಿಯಂ
ಮಗನೆ [3]ಪೋಪೆ[3]ವೆ ಧರ್ಮನೆ ನೀಂ ಸುಖದೊಳಿರಿಮೆಂದು
ಪೊಗಳ್ದು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟಿರಿಸಿ ಮಗುಳ್ದಾ
ಮ[4]ಗಮುಗಿ[4]ಪ ಪುಷ್ಪಕವನೇಱಿದ
ನಗಜೆಯಾಣ್ಮನ ಶ್ರೀಪದಾಲೋಕನ ರತೇಪ್ಸಿತನು ೮೫

ಒಡನೆ ನೆರದಿರ್ದೊಪ್ಪಿದೋಲಗ
ದೊಡನೆ ಪುಷ್ಪಕದೊಳು ವಿರಾಜಿಸಿ
ಪೊಡೆವ ನಿಸ್ಸಾಳಾದಿ ಗಮನೋಚಿತವಱಿಗೆ ನಾಣ್ಚಿ
ಒಡೆಯನವರೊಳಗಾನದೆಸಱಿ
ನೊಡರಿಸಿದಮಾ ಕಜ್ಜವಾವುದು
ಬಿಡಿಮಿದನುಚಿತವೆಂದು ಮಾಣಿಸಿ ಮಾನನಿಧಿ ಮಹಿಮಂ ೮೬

ಉಲುಪನಾಱಿಸಿ ಮೆಲ್ಲನಲ್ಲಿಂ
ತಳರ್ದು ಗೆಲೆಯಭಿಮಾನಿ ಜಂಗಮ
ದೊಲವದುಳ್ಳಂ ಭಯುರಸಾರ್ದ್ರೀಕೃತಸುಭಕ್ತಿಯುತಂ
ಸಲೆ ಪದಾರ್ಥ ನಿಧಾನನುದ್ಯ
ನ್ಮಲೆವ ದೂಷಕಕುಲವಿಭಾಡನ
ನೆಲೆಲೆ ಭಕ್ತಜನಾರ್ತಿ ಹರ ಶಂಕರ ಶರಣಮಿತ್ರಂ ೮೭

ಒರ್ವನೇ ಶಿವಧರ್ಮದುಳುಮೆಯ
ನುರ್ವಿಯುಜೀಯೆ ನಿಮಿರ್ಚಿನೋಡಲ
ಗುರ್ವು ಸರ್ವಂಗರಿದೆನಿಪ ಕಾರ್ಯವಿವನೆಸಗಿದವಂ

---

[1] ನೆ ಮಱುಮಾತು (ಕ) [2] ತವೊ (ಕ) [3] ಹೋಹೆ (ಕ) [4] ಘುಮುಘ (ಕ)

ಉರ್ವಿದನೆ ಕೊ[1]ರ್ವಿ[1]ದನೆ ಜಗದೊಳು
ಜರ್ವಿದನೆ ಸುರ್ವಿದನೆ ಚರ್ವಿತ
ಚರ್ವಣವನೊರ್ವರೊಳು ಗರ್ವಿಸಿದನೆ ನಿಗರ್ವಿತನು ೮೮

ತಡೆಯದಾ ಮಾರ್ಗದೊಳು ಶರಣಂ
ನಡೆದು ಉಚಿತಜ್ಞಂ ಭವಾನೀ
ವ್ರೊಡೆಯನಂಘ್ರಿಯ ನೆಯ್ದಿ ಕಂಡೋಲಗದೊಳಮರ್ದಪ್ಪಿ
ಗಡಣವಮರಗಣಂಗಳೊಳು ಸಲೆ
ಮೃಡಶರಣನೆಸದಿರಲ್ಕತ್ತಲು
ಪೊಡವಿಯೊಳು ಮಾ[2]ರ್ತಂ[2]ಡನಣುಗಂ ನೋಡಿ ಬೆಱಗಾಗೆ ೮೯

ನೋಡಿ ತನ್ನಯ ಕಾರ್ಯವಂ ನೆಱೆ
ಕೂಡಿಯಾಂ ಬೆಸಗೊಂಡಡೇನುವ
ನಾಟದೆಲೆ ಚದುರಿಂದೆ ಸಾನಂದಂ ಮರುಳುಮಾಡಿ
ನೋಡ ಬಂದೆನೆನುತ್ತೆ ನಮಗೀ
ಕೇಡನೆಯ್ದಿಸಿ ಹೋದನಿದಕಿ
ನ್ನಾಡ ಬೇಹುದದೇನು ತಿಳಿಹೀ ವಿಸ್ಮಯವನೆನುತಂ ೯೦

ಶರಣನೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದೆ ಮುನ್ನವೆ
ನಿರುತವಲ್ಲಿಂದಂ ಬಳಿಕ್ಕವೊ
ನರಕಿಗಳು ಪ್ರಮಥರ್ಕಳಾಗಿರ್ದೊಂದು ಚಿತ್ರವಿದು
ಹರವಿಮಾನಾಗಮನವುಂ ಪುರ
ಹರನಪುರ ವ್ರೊಗೆವಂದು ಬೇಗಮು
ಮರರೆ ಠಾಳಿಯ ವಿದ್ಯೆಯೋ ಮಾಹೇಂದ್ರಜಾಲವಿದೊ ೯೧

ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಯಿದೇನು ಕೌತುಕ
ವತ್ತ ಸಾನಂದೇಶನೆಸಗಿತು
ಕೃತ್ರಿಮವ್ರೊ ವಿದಕೃತ್ರಿಮವ್ರೊ ಕಣ್ಮಾಯವ್ರೋ ಮೇಣು
ಚಿತ್ರವ್ರೋಯೆಂಬೊಂದು ಭ್ರಮೆಯುತಿ
ಚಿತ್ರಯಿನ್ನೂ ಮನದೊಳಿದೆಯೆಲೇ
ಕೃತ್ಯವೀಘನವಾರ್ಗೆ ಮತ್ತಿನ್ನೆಣೆಪೊಡಿನ್ನಾರ್ಗೆ ೯೨

---

1 ಖರ್ (ಕ) 2 ತಾರ್ಂ (ಗ)

ಎಂದು ಯೀವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವ
ನಿಂದೆವೊಡೆಯಂಗಱಪದಿರ್ದೊಡೆ
ಸಂದರಾಜದ್ರೋಹಸಂಭವಿಸಿರ್ಪುದದನುಳಿಯಿಂ
ಇಂದು ಸಾನಂದಂಗಸಹ್ಯವಿ
ದೆಂದುಳಿದ ಟಕ್ಕಕ್ಕು ಶಿವಶಿವ
ಮುಂದೆ ಬರ್ಪುದನಱಿವರಾರೆಂದಿರದೆ ತ್ವರಿತಮನಂ ೯೩

ಪುರದ ಬಾಗಿಲ ಬೀಯಗಂಗಳ
ನಿರದೆ ನಿರಯದ ದಂಡಮುದ್ರೆಯ
ನಿರಿಸದೆಲ್ಲಾಸೀವಡಿಯಂ ತ್ರಿಕರಣ ಮೊದಲಿಗರಂ
ಬರಲು ತನ್ನೊಡವೇಳಿ ಮಿಕ್ಕಿನ
ಪರಿಜನವನಾಪುರಕೆ ಕಾಪಾ
ಗಿರಿಸಿ ಪಯಣಮೋದ್ಯೋಗಿಯಲ್ಲಿಂ ತಳರ್ದು ಪೊಱಮಟ್ಟು ೯೪

ಇದು ಪರಮ ನಂದೀಶರೊರೆಯಿಂ
ಪುದಿದ ಸಾನಂದೇಶಚರಿತದೊ
ಳಿದು ನರಕ ವಿಧ್ವಸ್ತಸಂಭವ ಸೂಚನಾಸಂಧಿ
ಪದೆದು ಪದ್ಮರ[1]ಸಾಂಕನಿಂ[1]ದಂ
ಗದಿಸಿದೊಳುಗನ್ನಡದೊಳೆಂಟನೆ
ಯದಿದೆ ಸಂದಿಯಿದಾರ್ತರಾರ್ತಿಹರವೆನಿಪ ಸುಸಂಧಿ ೯೫.

---

1 ಸಾರ್ಯರಿಂ (ಕ)

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ

ಮಹೇಶಾಸ್ಥಾನವರ್ಣನಂ

ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ

ರಾಗ—ಮಾಳವಗೌಳ॥ ತಾಳ—ಪಡಿಮತೆ

ಪಲ್ಲವ ॥ ಕರುಣಿ ಶ್ರೀಸಾನಂದನೊಡೆಯಂ
ಗಿರಿಜೆವರ ಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವೇ
ಶ್ವರನೆನಗೆ ಗುರುಭಕ್ತಿಯಂ ಕೊಡುಗಾದ್ಯರೊಲ್ಮೆಯನು

ಪದ ॥ ಶ್ರೀಶರಣಸಿಂಧುಪತಿಹಿಮಕೃ
ಚ್ಛ್ರೀಶರಣಸರಸಿರುಹದಿನಕೃ
ಚ್ಛ್ರೀಶರಣಕುಮುದೇಂದು ಶ್ರೀಶರಣೋಪವನಚೈತ್ರ
ಶ್ರೀಶರಣಸರಸಿಜಮರಾಳಂ
ಶ್ರೀಶರಣಗಂಗಾಸರಿತ್ಪತಿ
ಶ್ರೀಶರಣಕೈಲಾಸವಾಸಿ ಸದಾ ಕರುಣಿಸೆನಗೆ ೧

ಶರಣ ಕೇಳು ಸನತ್ಕುಮಾರಕ
ಎರಡೆ ಮಾತಿನೊಳೊರೆವೆನೆಲ್ಲರೊ
ಳಿರದೆ ನೆರೆದಂಡಾಳಿಯೊಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕಪ್ರತ್ಯೇಕಂ
ಪರಿವಿಡಿಯೊಳೀರೇಳುಭುವನದ
ನೆರೆಯ ವಿಪ್ಣುವಲೋಕವ್ಪೊಟ್ಟಿಯ
ಲೊರೆ[1]ವ[1] ಮಾಳ್ಕೆಯೆನಿಪ್ಪನಂಡದೊಳಜೀವುದಖಿಳದೊಳು ೨

ನರರು ಸಮಜಾತಿಗಳುವೊಳಗಾ
ಗೆರಡುಮನೆಗವಿರಳದ ಬೆಮ್ಮರ
ನಿರ[2]ಿಕಾಗೆಂಬರು ಶುಭಾಶುಭದಾದಿ ಫಲಕ[2]ಗಿ[2]ದು
ಹರಿಪ್ರಮುಖ ಹದಿನೆಂಟುಜಾತಿಯು
ಸುರಸಮಾಜಕರೊಗ್ಗಿ ತಮ್ಮೊಳು
ನೆರೆದು ನೆಲಸಿರ್ಪಖಿಳಬೊಮ್ಮಾಂಡಂಗಳಿಂ ಮೇಲೆ ೩

[1] ದ (ಕ) [2] (ಬಿ) ಗ

ನೆರೆಯುವಾದಪ[1]ವೆಂಬ ಶಂಕೆ[1]ಯೊ
ಳಿರಿಸಿ ದಶಸಾಹಸ್ರಯೋಜನ
ಪರಿಮಿತದ ಬಿಡವಾಂತರಾಳವನುಳುಪಿರದೆ ಮತ್ತೆ
ವರತ್ರಿಕೋಟಿಯೊಳೊಂದಿಗೂಡಿ
ರ್ದಱುವತುಂ ಲಕ್ಷಗಳ ಯೋಜನ
ವೊರೆದುದಾಗಮವಜೀಂದನಿತನದನಜೀಯಲದಱಳವೆ ೪

ಕೀಳುಜಾತಿಗಳೆಂಬುದಂ ಶಾ
ಸ್ತ್ರಾಳಿ ಹೇಳುವ ಮಾತವಂ ಬುಧ
ಜಾಳವಜೀವಂತಂಡವೆನಿತನಿತೆಲ್ಲವಡಿಯಾಗಿ
ಬಾಲಹರಿಣಾಂಕಾರ್ಧಮಂಡಿತ
ಮೌಳಿ ಶೂಲಿ ಕಪಾಲಿ ಕಾಳೀ
ಲೋಲ ನೀಲಗ್ರೀವ ವಿಶ್ವಾಧಿಕ ಮಹಾಬುಡಿಯ ೫

ಲೋಕವಾಲೋಕನದಳವೆಯಾ
ಲೋಕ ವಾಙ್ಮನಕೆಲ್ಲಿಯದುವಾ
ಲೋ[2]ಕವತಿ[2]ತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲವದುವೆಯಿಂತೆನಲು
ಲೋಕ ವೃಷಭಾಧೀಶನಕ್ಕಱ
ಲೋಕ ಶರಣ ಸಮೀಪನಗಲದ
ಲೋಕ ಭವಿದೂರಾಂಕನಾರ್ತರ ರುಣಿ ಪರಾತ್ಪರನ ೬

ಸ್ಮೃತಿಗೆ ವಿಸ್ಮೃತಿ ವಿಷಯವಾಶ್ರುತಿ
ತತಿಯ ವಾಙ್ಮನಸಕ್ಕಗೋಚರ
ವತಿಶಯಮು ಮೇಣಾ ಪುರಾಣಗಿರಾಣದಱತಕ್ಕೆ
ನುತವದೇನಿತಿಹಾಸವೆತ್ತ
ಪ್ರತಿಮ ಪುನರಾವೃತ್ತಿವರ್ಜಿತ
ಜಿತಪುರನ ಪುರವಿಶ್ವನಾಥಾಂತಃಪುರವನಱಯ ೭

ಉಪನಿಷಚ್ಚಯವೊಲಿದು ಪಾಡುವ
ಉಪನಿಷಚ್ಚಯವೊಲಿದು ಹರಸುವ
ಉಪನಿಷಚ್ಚಯವೊಲಿದುವಾರ್ತದಿ ಕೀರ್ತಿಪಾದರಿಪ
ಉಪನಿಷಚ್ಚಯವುಣ್ಮೆವೋದುವ
ಉಪನಿಷಚ್ಚಯವುಣ್ಮೆ ವಾದಿಪ
ಉಪನಿಷಚ್ಚಯವುಣ್ಮೆ ಜಾನಿಪ ಸಾಂಬಲೋಕವದು ೮

---

1 ೦ೆಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ (ಕ) 2 ಕಾತ್ಯ (ಖಗ)

ಮೃಡಮೃಡಾಣಿ ಕುಮಾರ ಗಣಪತಿ
ಮೃಡಸಮಾನದ ನಂದಿಕೇಶ್ವರ
ಮೃಡನಣುಗ ವೀರೇಶನೊಳಗಾದಖಿಳಸಂಖ್ಯಾತಂ
ಮೃಡನ ರುದ್ರಾಂಗನೆಯರನುಪಮ
ಮೃಡಶರಣರಾ[1]ದ್ಯ[1]ರು ಪುರಾತನ
ರೊಡೆಯರಾಲೋಕಕ್ಕೆಯನ್ಯವನಱಿಯದುನ್ನತರು ೯

ಆದ್ಯರನುಮಿಷಜಾಲಕಿವರಿವ
ರಾದ್ಯರಮರೇಂದ್ರಂಗಮಿವರಿವ
ರಾದ್ಯರಜಹರಿ ಮುಖ್ಯ ಜಗಜುಗಕಿವರಿವರನಱಿಯ
ಆದ್ಯರಾದಿಯೆನಿಪ್ಪ ಕಾಲ
ಕ್ಕಾದ್ಯನಾದಿಯುಮೆಂಬುದಕ್ಕೆಯು
ವಾದ್ಯರಗಜಾವರ ಪರಾತ್ಪರಲಿಂಗಪೂಜಕರು ೧೦

ರಾಣಿವಾಸದೊಳನ್ಯವಾಸದೊ
ಳಾಣತಿಯನುಚಿತಾನುಚಿತಪರ
ಮಾಣುವಱಿಯದೆ ಸಲುವ ಸಜ್ಜನದಾಪ್ತ ಪರಿವಾರಂ
ಸ್ಥಾಣುಗಾದಿಯ ಹಳೆಯರಣಕಿಸೆ
ಪ್ರಾಣವಂ ಬಾಸಣಿಸಲಱಿಯದ
ಹೂಣಿಗರು ಜಾಣರುಗಳಭವನೊಳಗಲದವಿರಳರು ೧೧

ಅವರ್ಗೆ ತಾ[2]ಯ್ವ[2]ನೆಯುವರ್ಗೆ ತವರ್ಮನೆ
ಯುವರ್ಗೆ ಹೊಕ್ಕಿಲಮನೆಯುಮೇಳುಂ
ಗವಿಯ ಬೆಳಗುವನೆಯ್ದೆ ರಕ್ಷಿಪ್ಪರಮನೆಯು ತಾನೆ
ಅವರ್ಗೆ ಸದ್ಗುರು ಮನೆಯುವದೆ ಮ
ತ್ತವರ್ಗೆ ಮ[3]ಹ[3]ಮನೆಯೆನಿಪು[4]ದುಂ[4] ತಾ
ನವರ್ಗೆಯಾಲೋಕವದುವನ್ಯರು ಸಲ್ಲರಂದಿಂ[4]ದುಂ[4] ೧೨

ಶಿವನ ರಾಣೀವಾಸದರಮನೆ
ಶಿವನ ಕಟ್ಟೇಕಾಂತದರಮನೆ
ಶಿವನ ಆಪ್ತಗಣಂಗಳೋಲೈಸಿರ್ಪ ಮನೆ ತಾನೆ

---

1 ರ್ಯ (ಖಗ) 2 ಯಿವು (ಕಖ) 3 ಹಾ (ಗ) 4 ದಂ (ಖಗ)

ಶಿವನ ಅಂತರ್ಗೃಹವೆನಿಪುದದು
ಶಿವನ ಸುಖನಿಳಯವದನಾರತ
ಶಿವನ ಸೆಜ್ಜೆಯ ಗೋಪ್ಯದರಮನೆಯೆನಿಪ ಲೋಕವದು ೧೩

ಅತ್ತ ಮಾಯಿಾ ತಾಮಸಿಗನೇ
ಕತ್ತ ಕಾಮುಕ ಹಾದರಿಗನೇ
ಕತ್ತಧೋಕ್ಷಜ ಶಾಪಹತ ಶ್ರುತಿಬಾಹ್ಯ ಹೆಂಗೊಲೆಗಂ
ಅತ್ತ ಬಂಡಿಯ ಬದಗನೇಕಕ
ಟತ್ತ ಬಲಿಬಂಧನ ಕಪಟಪಟು
ವತ್ತವಾರುಣಿರತನನುಜ ದೂ[1]ಪ್ಯಾಂಗ[1]ನೇಕತ್ತ ೧೪

ಎತ್ತಲಜಗಿಜನೆತ್ತಲಿನಗಿನ
ನೆತ್ತಸಸಿಗಿಸಿಯೆತ್ತ ಶಿಖಿಗಿಖಿ
ಯೆತ್ತಲಮರಪಗಿಮರಪಂ ಯಮಗಿಮ ಸಮಾಜಕರು
ಎತ್ತನೈರುತಿಗೀರುತಿಗಳಿವ
ರೆತ್ತ ಜಲಧಿಪಗಿಲಧಿಪಂ ಫಡ
ಎತ್ತ ಪವನಂಗಿವನ ದೊದ್ದೆಗೆ ಹೊದ್ದಲೇನಲ್ಲಿ ೧೫

ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರು ಬದ್ಧಕರಿಗೇ
ನಲ್ಲಿ ಚಾರಣ ಚೂರಣರಿಗೇ
ನಲ್ಲಿ ರಂಭಾದ್ಯಪ್ಸರಿಯರ್ಗೆ ನಡ[2]ಕಿವಾ[2]ಯರ್ಗೆ
ಅಲ್ಲಿ ಕಿನ್ನರಗಿನ್ನರಿಗಳೇ
ನಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷರು ಭಿಕ್ಷುಗಳಿಗೇ
ನಲ್ಲಿ ಖೇಚರ ಭೂಚರಾದಿಯುವೆಲ್ಲವಿತ್ತಿತ್ತಂ ೧೬

ಮಱಿದುವಾ ಲೋಕದೊಳಗೆಂದುಂ
ತಱಿಸಲಲು ಯೋಗ್ಯತೆಯುದಿಲ್ಲದೆ
[3]ಪೊ[3]ಱಗೆ ವರ್ತಿಪ್ಪಿಪ್ಪತೆರ[4]ಳ್ವಿಧ[4]ದಧಿಕೃತಾದಿ ಜನಂ
ನೆರೆದು ಸೇವಿಸಿ ಬರ್ದುಕಲೆಂದುರು
ಕರುಣಿ ಮಂದರಪರ್ವತಾದಿಯೊ
ಳರಮನೆಯನೊಡ್ಡೋಲಗದ ಶಾಲೆಗಳನಾದಿಯೊಳು ೧೭

---

1 ಪ್ಯಾನಾಸ (ಕ) 2 ವಾರಿ (ಗ) 3 ಹೊ (ಕ) 4 ಳದ (ಗ)

ತರತರದೆ ಬೊಮ್ಮಾಂಡಕೋಟಿಯು
ಕೊಱತೆ ಕೊಂಕುಗಳೊಳಿಗಂಗಳ
ನಿರದೆಯೆಯ್ದಿಸಲೆಂದು ಮಾಡಿದ ಹೆಗ್ಗಡೆಗಳೆನಿಪ
ಹರಿಯಜರ ಬಿನ್ನ[3]ಪವು[3] ಬೀಳ್ಕೊಡೆ
ಗುರುಗ ಮಂಡನನೆಸಗಿ ಧರೆಯೊಳು
ಮೆಱೆವಮರವರ ರಾಜಧಾನಿಗಳೊಳಗೆ ಮೇಲೆನಿಸಿ ೧೮

[4]ಪೊ[4]ಗಳಲುರಗೇಶಂಗತರ್ಕ್ಯಂ
ನಗಧರಂ ವಾಕ್ಪತಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿ
ಗಗಣಿತಂ ಶಿವಶಿವ ಅಸಾಧ್ಯವೆನಲ್ಕದೆನ್ನಳವೆ
ಅಗಜೆಯರ ಸೊಸೆದಿರ್ಪವೊಡ್ಡೋ
ಲಗದ ವರಸೌಂದರದ ಮಂದರ
ನಗದ ಚಂದಂಬೆತ್ತ ಮಂದಿರದಂದದುನ್ನತಿಯಂ ೧೯

ಅಂತೆಸೆವ ವೋಲಗದ ಮನೆಗ
ತ್ಯಂತ ಭೂಷಣವಪ್ಪ ಮಣಿಮಯ
ಕಾಂತಿಯಿಂ ಪ್ರಜ್ವಲಿಪ ಸಿಂಹಾಸನ ಸುಖಾಸೀನಂ
ಕಂತುಹರನಮಳೇಂದುಮಂಡಿತ
ನಂತಕಾಂತಕವಂಬಿಕಾಧವ
ನಂತು ಶ್ರೀಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನೆಸೆದನೊಪ್ಪಿ ೨೦

ನಾರದನ ತುಂಬುರನ ಗಾನ ಸು
ಚಾರು ನಂದೀಶಾದಿಗಳ ವಾ
ದ್ಯಾರವದ ರಂಭಾದಿ ಲಾಸ್ಯ ವಿಲಾಸ ಕುಶಲತೆಯು
ಓರಣದಿ ಚಂಡಪ್ರತತಿ ಕೈ
ವಾರಿಸುವ ಪಾಟವದೆ ಪಾಠಕ
ಸೂರಿಗಳ ಸಂಭ್ರಮದ ಕಳಕಳವೆಸೆವ ವೋಲಗದೆ ೨೧

ಅಲ್ಲಿ ಗೌತಮಮುನಿ ದಧೀಚಿಗ
ಳಲ್ಲಿ ದೂರ್ವಾಸೇಶ ಗಣವರ
ರಲ್ಲಿ ಭೃಗು ಜಾಬಾಲ ಬೋಧಾಯನ ವಸಿಷ್ಠಾಳಿ

---

[3] ಹವ (ಕ) [4] ಹೊ (ಕ)

ಭರದಿನರ್ಚಿಸುವೇಕನಿಷ್ಠಾ
ಪರನ ನೇಮವದೆನಲು ಮೆಱೆವು
ಬ್ಬರದ ಸೊಡ್ಡಳ ಬಾಚತಂದೆಗಳಂದೆಸೆದರಲ್ಲಿ ೩೧

ಲಿಂಗಸುಖಿ ಲಿಂಗಾತ್ಮಲಿಂಗಾ
ಲಿಂಗನೋತ್ಸುಕ ಲಿಂಗರತ ಲಿಂ
ಗಾಂಗಿ ಲಿಂಗ ವಿನೋದಿ ಲಿಂಗಸದರ್ಥಲಿಂಗೈಕ್ಯಂ
ಜಂಗುಳಿಗಳಪ್ಪನ್ಯದೈವದ
ಗೊಂಗ ಜಂಗಮದಾರ್ತಿ ಜಂಗಮ
ಲಿಂಗ ಜಂಗಮದಣುಗನಗಣಿತ ಗೊ[1]ಪೆ[1]ಯ ಶಿವನಲ್ಲಿ ೩೨

ನರಕಲೋಕವದೆನಲು ಹುಲಿಗೆಱೆ[3]
ಯರುಹಮಯವಾಗುಕ್ಕೆ ಜೈನರು
ಹರನವರ ಸುಳಿವಿಂಗೆ ಸೈರಿಸದಿರಲು ಕಡುಮುಳಿದು
ಒರಸಿಯರುಹನ ಬಸದಿಯೊಳು [2] ಶಶಿ [2]
ಧರನನವನಿಗೆ ತೋಱಿದನು ಪರಮ
ಶರಣನಾದಿಗಣೇಶನೀಶನ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ಮೆಱೆಯೆ ೩೩

ಹೆರನವಂಗಿಕ್ಕುವರೆ ಗುರುಗಳ
ಚರಿಗೆಗಾದುದನಕಟ ತಪ್ಪೆನು
ತುರವಣಿಸಿ ಗಂಡಂಬಡಿಯೆ ನೊಂದರುಹನಂ ಬಗಿದು
ಉರದ ಮೇಲುದಯಿಸಿದ ಲಿಂಗವ
ನರರೆ ಪರಿವಳಿಗೆಯೊಳು ತೋಱಿಸಿ
ಮೆಱೆ[3]ದ ಜಂಗಮನಿಷ್ಠೆ ವೈಜವ್ವೆಗಳು[2]ವಂತ[3]ಲ್ಲಿ ೩೪

ಜರ್ಬಿದರುಹನವರು ಹರಿದಿರಲ
ಗುರ್ಬಿನಿಂ ತಲೆಯುರಿದು ಪಡೆದುದ
ನುರ್ಬಿಯಾಯೆನಲೊಡೆದು ಜಿನನಂ ಮೆಟ್ಟಿ ಕೆಡೆಯಿಕ್ಕಿ
ಅಬ್ಬಲೂರ ಜಿನಾಲಯದಲತಿ
ಗರ್ಭದಿಂ ಶಿವನಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ
ಸರ್ಬನವನೇಕಾಂತರಾಮಯ್ಯಂಗಳಂತಲ್ಲಿ ೩೫

---

[1] ಪ (ಕ) [2] ಹೆಱೆ (ಕ) [3] ತನ್ನ (ಕ)

ಮಾರಿ ಕೊಟ್ಟಣಗುಟ್ಟಿಯುಂ ಮೈ
ಲಾರ ಕೊಡೆವಿಡಿದುಂ ಬರ್ದುಂಕಿದ
ರಾರುಹತನಾರಾಯಣಾದಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನೊಡೆದು
ಹಾಱಿಸಿದವು ಈಕ್ಷಿಸಲು ಫಡಯಿ
ನ್ನಾರೊ ಶಂಕರದಾಸನಿದಿರಲಿ
ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲುಳಿದರಿಲ್ಲೆನಲಾ ಮಹಿಮನಲ್ಲಿ ೩೬

ಮಾರುಡಿಗೆಯೆಂಬಾ ಪುರದ ಕಿ
ರ್ಗೇರಿಯೊಳು ಬಿಡೆ ಬೀಸಿ ಬತ್ತಲೆ
ವೂರಮಲಧಾರಿಗಳು ಮಿಗೆ ಧರೆ ಹೇಸಿ ಜಿನತತಿಯಂ
ನೆರೆ ಬಸದಿಯನೊಡದಿಡಿದು ವೇ
ಳ್ನೊಱಱಿೊಳು ಲಿಂಗಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ
ನೋರಣಿಸಿದಾ ನಾಚಿರಾಜಂ ರಾಜಿಸಿದನಲ್ಲಿ ೩೭

ಬಿಡದೆ ಶರಣರ ಚೇಲತತಿಯಂ
ಕಡಹಿಲೊಗೆದಡೆಗೊಡ್ಡಿ ಘಟ್ಟಿಸಿ
ಮಡಿಸಿ ಘುಡಿಸವನೊಡನೊಡನೆ ತಡೆಯದೆ ಕೊಡುವನಿರದೆ
ಪೊಡವಿಗೆನಲಪ್ರತಿಮನುನ್ನತ
ಮಡಿವಳರ ಮಾಚಯ್ಯ ಮಮಕುಲ
ದೊಡೆಯನೋಲಗದೆಡೆಯಲೊಪ್ಪಿದನಮಳಗುಣನಿಳಯಂ ೩೮

ಮಱಿವೊಲೆಯುರಱಗುಲಿಗ ಹಾರುವ
ನೆರವಿಗೀಶಾಲಯದ ಕದವೇಂ
ತೆಱವವೆ ಫಡ ಹರಿಯುಜರ್ಕಳಿಗಗ್ಗಳವದಮಮಾ
ತೆಱದವನೆ ತನ್ನಿಂದೆಯುವನಿಗೆ
ಶರಣರಾಧಿಕ್ಯವನೆ ಮೆಱಿದೆಂ
ಮೆಱಿಯ ದೇವರದಾಸ ದುಗ್ಗಳೆವೆರಸಿಸಿದರಲ್ಲಿ ೩೯

ಹರನ ನಿಂದಾಪರಪುರಾಣದ
ನರಕಿಯುಂ ಕೊಂದಡೆಯಿದನ್ನಯ
ವರಿದವಧ್ಯಂ ವಿಪ್ರನೆನಲೇಱಿಂದು[1]ಗುವ ಹುಳುವಂ[1]

---

1 ಳುವಪುಗುವಂ (ಖ ಗ)

ಧರೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಂ ಮಿಗೆ
ನೆಱೆಯೆ ತೋಱಿಸಿದಚ್ಚನಿಚ್ಚಟ
ನೆರದ ದೂಷಕ ಗುಮ್ಮ ತೆಲುಗರ ಜೊಮ್ಮನಂತೊಪ್ಪೆ ೪೦

ಕರಮೆ ತನ್ನಂ ಕುಱಿತು ಫಾಧದ
ನರರು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲೆಂ
ದೊರೆದ ಸಾರಕಿ ಸಭೆಗೆ ನಗುತಂ ಜನ್ನಿವರವಿಕ್ಕಿ
ಕರೆದು ನಾಯಿಂದಖಿಳವೇದವ
ನಿರದೆಯೋದಿಸಿಯವರ ಬಾಯಂ
ಕೆರಹಿನಿಂ ಮುದ್ರಿಸಿ ಮೆಱೆದ ಜಂಬೂರ ಮಹಕಾಳಂ ೪೧

ಹಿರಿಯ ಮಾಹೇಶ ಪ್ರಸಾದವ
ದರಿದುವುಂಡಂಗುಂಟೆಯಾತಿಯ
ದಿರದೆನಲು [1]ವಾ॰ಜನವಣಕದಿಂ ನುಡಿಸಿಯುದನೆನಲು
ಕರೆದು ಕಾಗೆಯನುಂಟೆನಿಸಿ ಹರ
ಶರಣರಾಧಿಕ್ಯವನೆ ಮೆಱೆದುರು
ವರಗಣಾರ್ಣವ ಬಳ್ಳಿಗಾವೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ೪೨

ನಿಗಮಚಯ ಮಂತ್ರದೊಳೆಸಗಿ ಸಲೆ
ಮಿಗೆ ಮಹಾಸ್ತೋತ್ರದೊಳು ಬಯಲಾಗ
ಭಗವಸಾ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನ ಬೌದ್ಧನ ವೇದಾಂತವದನೆ (?)
ತೆಗಳೆ ಸುಗಿದಿಟ್ಟೊರಸಿ ನೀರೊಳ
ಗಗುಳಿಸಿರದಿಲ್ಲೆನಿಸಿಯೊಪ್ಪಿ
ರ್ದಗಜೆಯರಸನ ಶರಣನೊರು ಮುಕ್ಕಾಳುವರುವಲ್ಲಿ ೪೩

ಶ್ರುತಿಗಳಾಣುವನೆತ್ತಿ ದ್ರಾವಿಡ
ಕೃತಿಯ ಬೆಂಬಾವುಗಳನಱುದಶ
ಶತವ ತೊಂಬತ್ತಾಱು ಪ್ರಕರಣವೆಸಗಿ ಮಾಧವನಂ
ಶ್ರುತಿ ಬಹಿಷ್ಕೃತವೆನಿಸಿ ವಾದಿಸಿ
ಜಿತಪುರಾದ್ವೈತ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ
ನತಿಶಯದಿನೆಸಗಿದ ಪುಲವಕಪಿಲರುವನಂತಲ್ಲಿ ೪೪

---

1 ಮಹ (ಕ)

ಅಲ್ಲಮಂತರರದ ಪ್ರಪಂಚದೊ
ಳಲ್ಲಮಂ ದಿವಿಜಾದಿ ನೆರವಿಯೊ
ಳಲ್ಲಮಂ ಹರಿಯಜ ಸುರೇಂದ್ರಾದಿಗಳೊಳಂದಿಂದು
ಅಲ್ಲಮಂ ಮೂಜಗದೊಳುನ್ನತ
ದಲ್ಲಮಂ ಗುರುಲಿಂಗದವಿರಳ
ದಲ್ಲಮಂ ಗೊಗ್ಗೇಶವಲ್ಲಭನಲ್ಲಿಯಂತೆಸೆದಂ ೪೫

ಭವಿಯ [1]ಪುರಮಂ[1] ಭವಿಯ ನೆಲನಂ
ಭವಿಯ ಕೆಱೆಯುಂ ಭವಿಯ ಪಶುವಂ
ಭವಿಯ ಧನಧಾನ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳೆನಿತನಿತನುಳಿದು
ತವೆ ಹುರಿದ ಬಿತ್ತಿಕ್ಕಿ ಬೆಳೆದೆಲೆ
ಭುವನದೊಳು ಮೆಱೆದಮಳನುನ್ನತ
ಶಿವಶರಣನೇಲೇಶಕೇತಯ್ಯಂಗಳಂತೊಪ್ಪೆ ೪೬

ತೆಗೆದು ನಾಯುಡಗಡುತವದಱೊಳ್
ಪುಗುಗು ದ್ವಿಜನಂಬರದ ನೆಳಲೆಂ
ದಗಿದು ಕೆರಹಿಂ ಮುಚ್ಚಿಯದಱಿಂದಧಮನವನೆಂದು
ಜಗಕೆ ಶಿವಧರ್ಮದ ಘನತೆಯುಂ
ಮಿಗೆ ಮೆಱೆದ ಶಿವಪಥಿಕ ನಿಚ್ಚಟ
ದಗಣಿತದ ಸುವ್ರತಿಪ ಶ್ವಪಚಯ್ಯಂಗಳಂತಲ್ಲಿ ೪೭

ವರನಿಜಾಸ್ಯ ಸುಭಾಂಡಪಾಕದ
ಪರಮಪೂತತೆವಡೆದಮಲರುಚಿ
ಕರವೆನಿಪ್ಪೋಗರದ ಅಬ್ಬಳಿಗೆಗೆ ಬಯಸಿ ಬಾಯಿ
ಒಱೆತು ಶಿವನೆರೆದುಂಡನೆನೆ ನೆಱೆ
ಮೆಱೆದಯೆನ್ನ ಕುಲಾಭಿಮಾನ
ಕ್ಕೆಱೆಯ ಮಾದರಚನ್ನನುನ್ನತಮಹಿಮನೊಪ್ಪಿರ್ದಂ ೪೮

ಲಿಂಗನಿಷ್ಠನು ಲಿಂಗವಂತನು
ಲಿಂಗದಾರಾಮಂ ಮಹತ್ತರೆ
ಲಿಂಗಸಂಗ ಸುಖಾವಗಾಹ ಪವಿತ್ರ ಸುಕ್ಷೇತ್ರಂ

---

1 ಊರಂ (ಕ)

ಜಂಗಮದ ನೆಲೆ ಜಂಗಮದ ಮನೆ
ಜಂಗಮದ ಸಿರಿ ಜಂಗಮಂಗಳ
ಕಂಗಳಾಭರಣಂ ಬಸವಿರಾಜಂ ಮೆಱೆದನಲ್ಲಿ ೪೯

ಆಸುರದ ನದಿಯೊಳಗೆ ದಾಸಣ
ವಾ ಸುಗಂಧಾಕ್ಷತೆವೆರಸುಮವ
ನೋಸರಿಸದೆಯ್ತರಿಸಿದುಬ್ಬಟೆಯಚ್ಚ ನಿಚ್ಚಟನು
ಈಶಭಕ್ತಾಧೀನನೆಂಬುದ
ನೀ ಸಮಸ್ತಾವನಿಗೆ ತೋಱಿದ
ಕೇಶಿರಾಜಯ್ಯಂ ಮೆಱೆದನೊಡ್ಡೋಲಗದ ನಡುವೆ ೫೦

ಭರತವಿದ್ಯಾಪರಿಚಿತಂ ನಿಜ
ಹರನಿಳಯದೊಳಗಿಪ್ಪ ಮೂವ
ತ್ತೆರಡು ವಿಧ ವೀಣೆಗಳೊಂದೊಂದಾ ಸಮಯವಱಿದು
ಇರದೆ ಯಿಂಚರದೋಱಿದದನೇ
ಕರೆಕರೆದು ಸಕಲೇಶಲಿಂಗವ
ನರರೆ ಕೇಳಿಪ ಮಾದಿರಾಜಯ್ಯಂಗಳಂತೊಪ್ಪೆ ೫೧

ಪರಮ ಮದ್ದುಗ್ಗರು ಕುಲಜನನುಪಮ
ಗುರುವರಂ ಸಕಲೇಶಲಿಂಗದ
ಶರಣಪಥನಿರತಾತ್ಮನುನ್ನತ ಮಾದಿರಾಜರೊಳು
ಕರುಣವಡೆದುರ್ವರೆಯೊಳುಬ್ಬರ
ದುರವಣೆಯ ಗುರುನಿಷ್ಠನೆನಿಸಿ
ರ್ದರರೆ ಶ್ರೀಮ[1]ಹ[1]ಲಿಂಗರಾಮನ ವೀರನಂತಲ್ಲಿ ೫೨

ವಿನುತ ಗುರುಲಿಂಗ ಪ್ರಸಾದದಿ
ತನುವದಾಯ್ತೆಂಡೆನಿಸಿ ತನ್ನಯ
ಮನವ ಭವಚರಣಾರವಿಂದದೊಳೊಂದಿತೆಂದೆನಿಸಿ
ಧನವದಗಜಾವರನ ಜಂಗಮ
ದನುಗೆ ಸಂದುದುವೆನಿಸಿ[2]ದನುಪಮ[2]
ಘನಮಹಾಗುರು ಕೆಱೆಯಪದ್ಮರಸಯ್ಯನಲ್ಲಿರ್ದಂ ೫೩

---

[1] ಹಾ (೩ಗ) [2] ಧರೆಯೊಳು (ಕ)

ಅಕ್ಕ ಮೋಕ್ಷಾಂಗನೆಯು ಮುಂಗಡೆ
ಯಕ್ಕ ಭಕ್ತಿಗೆ ತನಗೆ ಮೇಳವ
ದಿಕ್ಕೆ ಕಳೆಯೆಂದೆನಲು ಈ ಅಗಜಾವರನ ಮನೆಯು
ಅಕ್ಕವೆಸರಾರ್ಗಕ್ಕುವುದುಯೆ
ಮ್ಮಕ ಉಡುತಡಿಯಕ್ಕಗಲ್ಲದೆ
ತಕ್ಕುದಲ್ಲೆಂದೆನಿಸಿ ಗಿರಿಜೆಯ ಪಾದವಿಡಿದಲ್ಲಿ ೫೪

ಗುರುಪರೀಕ್ಷಿಸವೇಳೆ ಹಾ ಸಂ
ಭರದಿನೇಱಿದನಾಹ ಶೂಲವ
ನಿರದೆ ಗುರುಭಕ್ತಂಗೆಯಿಹಪರದೊಳಗಸಾಧ್ಯವದೇಂ
ಗುರು ವಿಮಾನದೊಳೆಯ್ದಲಡ್ಡಂ
ಬರಿದು ತನ್ನರ್ಧಾಯುವಿತ್ತು
ವರ್ಗೆಗೆ ಮೆಱೆದೆಸೆದೆಮ್ಮಗುರುಭಕ್ತಯ್ಯನಂತಲ್ಲಿ ೫೫

ಪರಮಗುರುನಿಷ್ಠಂಗವರಿದೇಂ
ಧರೆಗೆ ನರಿ ಕುದುರೆಗಳವಾಗಲು
ಮೆಱೆದು ಹರನಾಪೊಳ್ತುವುಂ ಗುರುಮೂರ್ತವನೆ ತಳೆದು
ಕರಮೆಸೆದು ತೋರ್ಪಂತೆ ವರವದ
ನೆರೆದು ಪಡೆದಾ ಪ್ರಮಥರಿದಿರೊಳು
ಗುರುಭ[1]ಕತ[1] ಶಿರುವಾಡವೂರೊಡೆಯರುವನಂತಲ್ಲಿ ೫೬

ಶರಣವೇಷದಿ ಪಿಂದೆ ಪುಗೆ ಕ
ಳ್ಳರನಿರಿಸಿಯುವರ್ಗಾಗಿ ಶೂಲ
ಕ್ಕರವರಿಸದಾದುರ್ರವಣೆಪಿ ಮರನಂಕುರಿಸಿ ತಳಿತು
ಕರವೆಸೆಯೆ ಲಿಂಗಂಗಳಾಗೀ
ಧರೆಗೆ ಶರಣರ ಘನವನಾಗಳೆ
ನೆಱೆಮೆಱೆದ ಗುಂಡಯ್ಯ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯಂಗಳಂತೋಪ್ಪೆ ೫೭

ಇಂದುಜೂಟನ ಶರಣವೇಷದಿ
ಬಂದು ಸಿಂಧುಮರಾಳ ತಂದೆಯ
ನೊಂದಿಸಿದ ಬಿಜ್ಜಳ ಮಹಾದೂಷಕನ ಘನತನುವಂ

---

೧ ಕ್ತ (ಹ ಗ)

ಕೊಂದು ದೆಸೆಬಲಿಗೆಯ್ದು ಹಂತವ
ನಂದು ಧರೆಯೊಳು ಮೆಱೆದುವಿರದೇ
ಸಂದ ಜಗದೇವಣ್ಣನಾ [1]ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೋಲಗದಂ[1] ೫೮

ಹರಭಕ್ತನಿಧಿಯೆನಿಪ ಚೋಳನ
ಧರೆಯೊಳಚ್ಚರಿಯಿಂದೆ ಶಿವನಂ
ಪರಿಪರಿಯಲೊಲ್ದೊಲಿಸಿಯರ್ಚಿಸಿ ಬಂದ ಪರಿವಿಡಿಯು
ತಿರುನೀಲಕಂಠಾಖ್ಯ ಕುಶವರು
ಧರೆಗಿಹಃಪಗೆಯಾಂಡರಚ್ಚರಿ
ವೆರಸಿದಿಳೆಯಾಂಡಗುಡಿಮಾರರು ಸೇದಿರಾಜಯ್ಯಂ ೫೯

ಅಲ್ಲಿ ಮೆಱೆಮಿಂಡರುವೆನಂತರ
ದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದಮರನೀತಿಗ
ಳಲ್ಲಿ ದೇವರ ನಂಬಿಯಣ್ಣನುಯಿಱೆಭಕ್ತರಿಂದಂ
ಅಲ್ಲಿ ಅಮರ್ದೇಣಾದಿನಾಥರು
ವಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಣ್ಣಪ್ಪದೇವರು
ವಲ್ಲಿ ಶರಣಕೊರ್ಂಗುಲಿಯ ಕಲಿಯರುವನಂತರದಿಂ ೬೦

ಮಾನಕಂಜರನಂತರದ ನೆಱೆ
ದಾನಿ ಅರಿವಾಳ್ತಾಂಡರಲ್ಲಿಂ
ದಾನಾಯ್ನಾರ ವೊಲ[2]ಘಾ[2]ಂಡರು ಮುರುಘರಿಂದಂ
ತಾನೆ ನೆಱೆಗಲಿ ರುದ್ರಪಶುಪತಿ
ಯಾ ನೆರೆಯ ತಿ[illegible]ನಾಳುಪೋವರು
ಮಾನನಿಧಿ ತಿರುಕುಱುಪೆ ತೊಂಡರು ತಂಡೇಶರಿಂದಂ ೬೧

ಕರುಣಿ ವಾಗೀಶ್ವರರು ತಿರುಕುಲ
ಚೆಱೆಯರುಂ ಪೆರುಮಳಲಿ ಕುಱುಬರು
ಹರನ ತಾಯೆನಿಪಾ ಕಾರಿಕಾಲಮ್ಮೆಯರು ಮೆಱೆಯೆ
ಶರಣರಃಪೂತಡಿಯರುನ್ನತ
ತಿರುನೀಲನಕ್ಕರುವನಂತರ
ಪರಮ ನಮಿನಂದಿಯಡಿಯರು ತಿರುಜ್ಞಾನಸಂಬಂಧಿ ೬೨

---

1 ಹರನೋಲಗದೊಳೆಸೆದಂ (ಖ ಗ) 2 ಗಾಂ (ಕ)

ಹರನ ತಿರುಕುಲಿ ಕಾಮದೇವನು
ತಿರುಮೂಲದೇವರುವನಂತರ
ದರುಹನಂ ಬಡಿದೆಸೆದ ನಾಟ್ಯನಮಿತಂಡಿಗಳುವಂತಲ್ಲಿ
ನಿರುತವಚ್ಯುತರುಂ [1] ಮದಾಂತಕೆ [1]
ಹರಶರಣ ಸೋಮಾಸಿಮಾರರು
[2] ನಿರುತ [2] ನಿಯಮದ ಸಾಂಖ್ಯನಾರ್ ಚೆಱುಪುಲಿಯಾಂಡರೊಪ್ಪೆ ೬೩

ಕರುಣೆ ತಿರುಚೆಱುತೊಂಡರುಂ ಪರಿ
ವರಿಸಿಯರಸಂ ಚೇರಮಂ ಹ
ತ್ತಿರೆ ಪರಮ ಗಣನಾಥರುಂ ವೆಳ್ಳೂಕತರಂತಲ್ಲಿ
ತಿರುಪಗಲ್ಕೋಳರುವನಂತರ
ನರಸಿಂಗಮೊನೆಯರುವನಂತರ
ನಿರತರತಿಭಕ್ತರು ನಿಯತಕಲಿಕಂಬರಂತಲ್ಲಿ ೬೪

ಕಲಿಯನಾರ್ ಕಳಚಿತ್ತಿಗಳು ವಾಕ್
ಪುಲಿಗಳಯ್ಯಡಿಗಳುವನಂತರ
ತಲೆನವಿರ ಬೆಳಗೆತ್ತಿ ಮೆಱೆದ ಕಣಂಬುಲ್ಲನಂಬಿ
ಸಲುವ ತಿರುಕಡವೂರಕಾರಿಯ
ಕೊಲುವ ಸೌಂದರಪಾಂಡ್ಯದೇವರು
ಕುಲಜ ತಿರುವಾಯಿಲರು ಮೊನೆಯಿಡುವರು ಕಳಚೆಂಗರು ೬೫

ಬಂದೆಡಂಗ[3]ಳೆ[3]ಪೆರುಮಾಳೆಯರು
ಬಂದು ಚೆಱುತೊಣೆಯಾಂಡರಲ್ಲಿಗೆ
ಬಂದ ಪಗಲ್ತೊಣೆಯಾಂಡ ಕೊಳ್ಪುಲಿಯಾಂಡರಂತಲ್ಲಿ
ನಿಂದವೂರಿನ ಪುಶಲೆಯಾಂಡರು
ಬಂದ ಮಂಗಕ್ಕರಸಿಯರು ಸಲೆ
ಬಂದನೈಸರು ಕೊಳ್ಚಿಂಗಪೆರುಮಾಳೆಯರುವೊಪ್ಪೆ ೬೬

ತಿರುನೀಲಕಂಠಾಖ್ಯ ಪಾಣರು
ತಿರುಜೆಡೆಯನಾರುಂ ಮಹತ್ತರ
ಕರುಣೆಯಸ್ಯಜ್ಞಾನದೇವಿ ಪ್ರಮುಖರಂತಲ್ಲಿ

---

[1] ವನಂತರ (ಕ) [2] ಕರಮೆ (ಗ) [3] ಣಿ (ಕ)

ಪರಿವಿಡಿಯಲಱುವತ್ತುಮೂವರು
ತರದೊಳು ಚಿತಾಸನದೊಳೊಪ್ಪಿದ
ರುರಗಕಟಕನ ಪ್ರಮಥರೊಗ್ಗಿನ ವೋಲಗದೊಳಂದು ೬೭

ಹಿರಿಯ ಮೂಱುಂಜಾವದೇವರು
ಬರಗುರಾಜನಿರಂತದೇವರು
ಪರಮನಿರುಗಡು ಮುಲದ ವಿರಳದ ಚಾಕಿರಾಜಯ್ಯ
ಕಱಿಕುಚಿಗ ಬಾಚಯ್ಯನಗ್ಗದ
ಗಿಱುಗಟೆಯ ಶಿವದೇವನೆಮ್ಮಯ
ಕುಱುಗೋಡ ನೃಪ ರಾಚಮಲ್ಲಂ ಸಲ್ಲಲಿತನಲ್ಲಿ ೬೮

ಚೋಳ ಪಲ್ಲವರಾಯರುಂ ಚೇ
ಲಾಳ ಮೈಲನ ಬೊಮ್ಮನವನಿಪ
ಹೊಳಜಿಗೆಯಂ ಮುಗಿಯುತಿರುಮಾಳಿಘದೇವರಮರ್ದು
ಈಳದೊಳು ಕೋಳೂರ ಬಾಲೆ ಸು
ಶೀಲನೋಲೆಯರಾಮನಮಳಂ
ತಾಳಿ ಪಾಱುನ ಮೆಱೆದ ಬೊಲ್ಲಯ್ಯಂಗಳಂತಲ್ಲಿ ೬೯

[1] ಹಿ [1]ರಿಯ ವರದಯ್ಯಂಗಳುಂ ಹರ
ಶರಣ ಮೊರಟದ ಬಂಕ ತಂದೆಗ
ಳರಿಯ ಸುರಗಿಯ ಚೌಡರಾಯುತ್ತುಂಗಚೋಳನೃಪಂ
ಧರೆಯ ಕಲ್ಲಯ್ಯಂಗಳುಂ ಗುರು
ಪರಮನಾದಿಯ ವಿಶ್ವನಾಥನ
ಶರಣ ಮಾಯ್ದೇವರಸನುತ್ತಮ ಗುರುಭಕ್ತ ಕಾಮಂ ೭೦

ಅಗ್ಗಣಿಯ ಹೊನ್ನಯ್ಯ ನೇಮದ
ಅಗ್ಗಣಿಯ ಹಂಪಯ್ಯನಗ್ಗದ
ವಗ್ಗಣಿಯ ದೇವರಸನಗ್ಗ[2]ಳ[2] ಗಣ್ಣ ಧಮ್ಮರಸಂ
ಗುಗ್ಗುಳದ ಧವಳಯ್ಯನೆಮ್ಮಯ
ಕೊಗ್ಗನೂರಿನ ಶರಣನೋಲಗ
ದೊಗ್ಗಿನೊಳು ಮಮಪಿತಾಮಹ ಗುರುನಿಷ್ಠಮಾಯ್ದೇವಂ ೭೧

---

1 ಹಿ (ಓ) ರ (ಖಗ)

ತರಂಗಟೂರಿನ ಮಾರತಂದೆಯು
ಭಂಗನೆಮ್ಮ ಪರಾಕಿದೇವರು
ಚಂಗಳವ್ವೆಗಳುಮ್ಮಚಿಗೆ ಬಂಕಯ್ಯನಪ್ರತಿಮೆಂ
ತೆಂಗುಳಿಯ ಕೂಚಯ್ಯನೀಶನ
ಸಿಂಗಿಬೊಪ್ಪಂ ಮಳೆಯರಾಜರು
ವಂಗರಾಜರು ಲೆಂಕಮಂಚಯ್ಯಂಗಳಂತೆಸೆಯೆ ೭೨

ಸಿದ್ಧನಾಥನ ಮಾದಿರಾಜ ಪ್ರ
ಸಿದ್ಧ ಸದ್ಯೋಜಾತದೇವರು
ಸಿದ್ಧನಾಥೇಶ್ವರನ ರಾಯರಸಯ್ಯ ದಶವರ್ಮಂ
ಸಿದ್ಧರೇವಣತಂದೆಗಳು ನಿಜ
ಸಿದ್ಧಕ[1]ರು[1]ವೂರ್ದೇವನಿರ್ದನ
ನರ್ಧಚಂದ್ರೇಶ್ವರನ ಬಾಯ್ದೇವರಸರಮರ್ದಿರಲು ೭೩

ಸಲೆ ಮೆಱೆದ ಕಲಕೇತಬೊಮ್ಮನು
ಸುಲಭ ಕೆಲೆಯೂಬೊರ್ಮ್ಮ ಶಿವನೊಳು
ಸಲುವ ಪಿಣ್ಯಾಕರುವರಿಯಲೆಲೆ ಸಂಗರೇಚಯ್ಯಂ
ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯಂಗಳುಂ ನೃಪ
ಕುಲತಿಲಕ ಕರಿಕಾಲಚೋಳಂ
ಸಲಿಗೆಯ್ಯೆಚಯ್ಯಂಗಳುಂ ಹುಲಿಕಲ್ಲ ಮಾದಯ್ಯಂ ೭೪

ಆಣತಿಯ ಲಕ್ಕರಸತಂದೆಗೆ
ಆಣಬೆಯ ಚಂದಯ್ಯನೀಶನ
ಬಾಣಸಿಗ ಭೀಮಯ್ಯ [2]ಚ[2]ಣಗನ ಬೊಮ್ಮತಂದೆಗಳು
ಜಾಣೆ ಗುಡ್ಡವ್ವೆಗಳು ವೀರಂ
ಹೊಣೆಗಂ ಹಂದಯ್ಯನೋವದೆ
ಕೇಣಿಗನ ಕೊಂದೆಸದ ಸಗರದ ಬೊಮ್ಮಿತಂದೆಗಳುಂ ೭೫

---

[1] ಠ (ಗ) [2] ಜ (ಕ)

ಕನ್ನಗಳವಿನ ಕೇತನೀಶನ
ಕನ್ನೆ ಕನ್ನೆಯ ಬರಿಸಿ ಶಿವಮು
ದ್ದೆನ್ನ ನನ್ನಯ್ಯಂಗಳುಂ ಬಾಹೂರ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯಂ
ಮನ್ನೆಯರ ಮಹದೇವನನುಪಮ
ಕಿನ್ನರಿಯ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯನವನಿಗೆ
ಚೆನ್ನ ಡೋಹರ ಕಕ್ಕಸಪ್ಪರಸಯ್ಯ ಮೂಕಯ್ಯಂ ೭೬

ಧೂಪದುನ್ನತ ಮಾಚನಂತೆನ
ಗೋಪಹಾವಿನಹಾಳಕಲ್ಲಂ
ಶ್ರೀಪರಮ ಕೇತಾರ ಬಾಚಂ ಬಿಬ್ಬಬಾಚಯ್ಯಂ
ಭೂಪಕುಲವರ ಭೋಜರಾಜರು
ಕೂಪನಾಚಾರ್ಯಯ್ಯನಮಳಂ
ಶ್ರೀಪುರಾಂತಕನಾಳು ರುದ್ಧರಸಯ್ಯನಂತಲ್ಲಿ ೭೭

ವೀರಶಂಕರತಂದೆಗಳು ಸರ
ಗೂರ ಬಂಕಯ್ಯಂಗಳುಱಿ ಬಡಿ
ಹೋರಿ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯಂಗಳುರಿಲಿಂಗೇಶಪೆದ್ದಿಗಳು
ವೀರಚೋಳವ್ವೆಗಳು ತೊಳಲಿಯ
ಮಾರತಂಡೆಗಳಮೃತನಾಥನ
ಸಾರಿದಪ್ಪರಸಯ್ಯನೋಹಿಲತಂದೆಗಳುವಲ್ಲಿ ೭೮

ಪುಲ್ಲಡಿ[1]ಗ[1] ರೇಚಯ್ಯ ಮಲ್ಲಣ
ಮೊಲ್ಲೆಯರ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ಮಲ್ಲಣಿ
ತೆಲ್ಲಿಗೇಶನ ಮಸಣಹುಳ್ಳಿಯ ಮಾರತಂದೆಗಳು
ಮಲ್ಲಬೊಮ್ಮಯ್ಯಂಗಳುನ್ನತ
ಬಿಲ್ಲಣಂ ಬಳ್ಳೇಶಮಲ್ಲಂ
ಪಲ್ಲೇಶ ಸೋಮಯ್ಯನಾಹವಮಲ್ಲನುಪ್ಪಳನುಂ ೭೯

---

1 ಗೆ (ಗ)

ಅಂಬಲಿಯ [1]ಬೈ[1]ರಯ್ಯ ಗೊಲ್ಲಳ
ಟೆಂಬರಾಣಿಯು ನನ್ನಮರಸಂ
ಕೆಂಬಾವಿ ಭೋಗರಸ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರರ ಪೆದ್ದಿಗಳುಂ
ಕುಂ[2]ಬಳಿ[2]ರ ಗುಂಡಯ್ಯ ನಂಬಿ ತ್ರಿ
ಯಂಬಕಂ ನಿಂಬವ್ವೆ ನಿಂಬಂ
ಕಂಬಿ[3]ಯಲಿ[3] ಭೈರಯ್ಯನುದ್ಭಟದೇವರಂತಲ್ಲಿ ೮೦

ಮೃಡನವೊಕ್ಕಲ ಮುದ್ದನೊಡನಮ
ರ್ದೊಡೆಯ ಹಡಪದ ರೇಚ ಬಡಿಗನ
ಬಡಿದ ಕಲ್ಲಯ್ಯಂಗಳೆಡೆ ಪುರುನಾಗತಂದೆಗಳು
ಇಡುಬನಾಥನ ತಿಪ್ಪನೊಪ್ಪುವ
ಕಡಲವಾಡದ ಚಾಯಿದೇವರು
ಕಡುಪೆಯೊಳು ಪಾಲವ್ಮೆ ಹೇರೂರೆಮ್ಮ ಕೊಡಗೂಸು ೮೧

ಆ ಮುಸುಂಟೆಯ ಚೌಡ ಕಂಥೆಯ
ಸೋಮ ಕದಿರೆಯ ರೇಮನೆಮ್ಮೆಯ
ವಾಮರಾಸಿ ಪ್ರಸನ್ನಸೋಮನ ಬಸವಿರಾಜಯ್ಯಂ
ಆ ಮಹಾಮೊಗವಡದ ಮಾದನ
ಕಾಮಿ ಶ್ರೀಪರವೆಯರು ನೆಱೆ ಶಿವ
ಕಾಮಸೌಂದರಿಯರುವನಂತರ ಚಿಱುಪರವೆಯುಲ್ಲಿ ೮೨

ಭೋಗ ಬಾಚಯ್ಯಂಗಳುಂ ಶಿವ
ಯೋಗಿ ಸಾಂತಯ್ಯಂಗಳುನ್ನತ
ಬಾಗುಳಿಯಲುರು ಕೇಶಿರಾಜರು ಜಕ್ಕಿಯರ ಬೊಮ್ಮಂ
ಭೋಗಿ ವರಸಿರಿಶೈಲಮಲ್ಲಂ
ಚಾಗಿ ಗೋವೆಯ ವಜ್ರರಾಯ ವಿ
ರಾಗಿ ಗಜೇಶನ ಮಸಣಂ ನಿಜಲಿಂಗಚಿಕ್ಕಯ್ಯಂ ೮೩

---

[1] ಬೋ (ಗ) [2] ಬಾ (ಗ) [3] ಯಾ (ಕ)

ದಂಡನಾಯಕ ಚಿಕ್ಕಬಸವಂ
ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯಯ್ಯನುಂ ಕಾ
ಕಂಡಿಕೆಯ ಶಿವಮುದ್ದು ನಿರ್ವಾಣಿಯು ಹಲಾಯುಧನುಂ
ಇಂಡೆಯಲಿ ಭಾಸ್ಕರನನಾರತ
ದಿಂಡೆಯಲಿ ರೇಕವ್ವೆತಾಯುಂ
ಗಂಡುಗಲಿ ತಂಡೇಶಚಾಮಂ ಸಿಂಧುಬಲ್ಲಾಳಂ ೮೪

*ವೀರಸೋಯಿಗನಾಗಸಂಗಂ
ವೀರಮಾ[1]ರ್ತಂ[1]ಡಯ್ಯ ಭಗಣಂ
ವೀರಭೋಗರಸಯ್ಯ ರಾಜನ ಬೊಮ್ಮನೊಳಗಾದ
ವೀರಮಾಯ್ದೇವಿಯರು ಕೇತವೆ
ವೀರಬಾಚವ್ವೆಗಳು ಕಾಳವೆ
ದೋರಿದೇವ ಪ್ರಮುಖ ವೀರರನೇಕರಂತಲ್ಲಿ ೮೫

ವಿಷಧರನ ಹೇರೂರ ನಾಗಂ
ಹಸಿಯ ತಲೆಯಿಂದೆಸೆವ ಮಾದಂ
ವಿಷಮನಯನನ ತೆನೆಯ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಾಚಿರಾಜಯ್ಯಂ
ಅಸಮನವಿಮುಕ್ತಯ್ಯನಗಜಾ
ವಸಥನವ ರವಿಯಣ್ಣನೊಡನನು
ಮಿಷ ಕೇಶಿರಾಜಾದ್ಯರಗಣಿತರಪ್ರತಿಮರೊಪ್ಪೆ ೮೬

ನೀಲಲೋಹಿತ ಲೋಹಿತಾಂಗ ಕ
ಪಾಲಿ ಹಾಲಾಹಲ ತ್ರಿಲೋಚನ
ಶೂಲಧರ ಸುಸ್ಥೂಲ ಶಿರಸಪ್ತ ಶಿರಸಾನಂದಂ
ಕಾಲಧರರಧಿಕಂ ಕರಾಳಿಕ
ನೀಲ ನೀಲಗ್ರೀವ ಕಾಲನ
ಸ್ಥೂಲ ದಂಷ್ಟ್ರಜ್ವಾಲಕೇಶ ಸುಕೇಶ ಹರಿಕೇಶಂ ೮೭

---

1 ರ್ತಾಂ(ಖ ಗ) * ಖ ಗ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ೮೫ ನೆಯ ಪದ್ಯ ೮೬ ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದೆ.

ಚಂಡದೃಢದ[1]ರುಶ[1]ನದನಾಹವ
ಭಿಂಡಿಯಾಯುಧಿಯಾ ಭವೋದ್ಭವ
ಮುಂಡಿ ಖಡ್ಗಿ ಸುಘೋಷಮಣಿಭೂಷಣಕರಣ ವೃಷಭಂ
ಕುಂಡಕೋಕಿಲ ವಿಶಿಖಿ ತ್ರಿಶಿಖಿ ಶಿ
ಖಂಡಿ ಕುಂಭೋದರ ಪ್ರಕಂಪನ
ದಂಡಿಯುಂಡಾಭರಣ ಫಣಿಭೂಷಣ ಗಣಾಧೀಶಂ ೮೮

ವೀರಕಾರ್ಗ್ರೀ ಶೇಷಶಂಕರೆ
ದಾರುಕೋಗ್ರ ವರೂಥಿ ಭೌತಿಕ
ಭಾರ ಭೂತಿ ಕಪರ್ದಿ ಜಟಿ ಧೂರ್ಜಟಿ ಹಯಗ್ರೀವಂ
ಪಾರಿಯಾತ್ರ ಸುರೂಪ ಪುಷ್ಕಳ
ಮಾರಹರ ನಿಧಿಯೋಗ ಶಿಖಿಯ
ಕ್ರೂರ ಕ್ರೋಧೀಶ ಸ್ಥಿತೀಶ ವಿಶಾಖ ವಿಷ್ಟಂಭಂ ೮೯

ಪಂಚವಕ್ತ್ರ ಸಹಸ್ರಬಾಹುಕ
ಪಂಚಶಿಖಿ ನಿಶ್ಶಂಕ ದುಂದುಭಿ
ಪಂಚಜಟಿಯಾಸೀನ ಕುಂಭಕ ಚರ್ಮಿ ವರ್ಮಿಕುಥಂ
ಪಂಚಶಿರಸಂ ಹರುಷಣ ಪ್ರಭು
ಪಂಚದೃಕ್ ಪಿಪ್ಪಲ ಶಿಥಿಲಭವ
ಪಂಚಭೂತಪ ಬಲ್ಬು ಶುಭ ಸನ್ನಾದನೀಶಾನಂ ೯೦

ಅಕ್ಷಪಾದ ತ್ರ್ಯಕ್ಷ ವಿದ್ಯುತ್ತ
ನಕ್ಷಪಪ್ರತಿಮ ಪ್ರದೂಷಿ ಶ
ತಾಕ್ಷನಂದಾನತ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಾಶನಿ ಸ್ಥಾಣು
ಅಕ್ಷರ ಸಿತಗ್ರೀವಸುತ್ತಮ
ಚಕ್ಷುಧರ ಸರ್ವಾಕ್ಷನಕ್ಷರ
ದ್ವ್ಯಕ್ಷ ಸಂತಾನಕ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಾಕ್ಷರಾತ್ಮ[2]ನಜಂ ೯೧

---

1 ಶ್ನ (ಗ) 2 ಜನಂ (ಗ)

ಸೋಮಪಮರೇಶ ದ್ವಿಜಿಹ್ವ ವಿ
ಧೂಮ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಮಹಾಬಲ
ಸೋಮ ಪೇಷಕ ಧೂಮ್ರ ಕಾಯಾಜ್ಯಪ ಪಿಶಾಚಾಸ್ಯ
ಭೀಮಧೂ[1]ಮ[1] ವಿಕರ್ಣಬಾಹುಕ
ಸೋಮವರ್ಣಿ ಮಹೌಜಸಾನದ
ಸೋಮದಪ ಬರ್ಹಿಃ ಪ್ರಕುಂದಂ ದೀಪ್ಯಮಾನ ಜಯಂ ೯೨

ಮಹಾರೂಪಜ ವಕ್ತ್ರ ಷಟ್‌ಶಿರ
ಮಹೋದರ ದುರ್ದರುಶ ಚೌಶಿರ
ಮಹಾನಳ ಸಂಜಿಹ್ವ ವರುಷತ ಶರ್ವ ಪರ್ವತಕಂ
ಮಹಾಯೋಗ ವಿಕಾಯಜೃಂಭಿತ
ಮಹಾತಪ ಸರ್ವಾಂತಕತಿಬಲ
ಮಹಾಕಾಳಂ ವಿಜಯ ಸದ್ಯೋಜಾತ ಶತಬಾಹು ೯೩

ಅದ್ರಿವಂದಿ ಸುಮಂತ್ರ ನವಶಿರ
ಭದ್ರಕಾಳ ವಿರೂಪ ಪಶುಪತಿ
ರುದ್ರ ವಿದ್ಯುಜಿಹ್ವ ಘಂಟಾಕರ್ಣ ದೀಪಾಸ್ಯಂ
ಅರ್ಧಕಂಠನಮೋಘವಿಷ್ಟಿತ
ನರ್ಧವಕ್ತ್ರ ಶತಾಸ್ಯ ರೇಣುಕ
ನರ್ಧನಾರಿ ಸಮಾನ ಕುಮುದನ ಕರ್ಣನುದ್ಧತಮಂ ೯೪

ಏಕನೇತ್ರಂ ಭೃಂಗಿ ಪಿಂಗಳ
ನೇಕಪಾದಾಂಗಾರಕಾಶನ
ಕೋಕಿಲಾಂಗ ಮತಂಗನೋಂಕಾರ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ
ಏಕನಾಮದಲಸಂಖ್ಯಾತರ
ನೇಕಗಣವರರೆಡಬಲದೊಳು ಪಿ
ನಾಕಿಯೊಡ್ಡೋಲಗ ಸಮುಚಿತಾಸನದೊಳೊಪ್ಪಿದರು ೯೫

---

[1] ಮ್ನ (ಗ)

ನೆರೆದದುರಗಣವೃಂದ ಸಂತತಿ
ನೆರೆದ ದಾನವ ವರಗಣಂಗಳು
ನೆರೆದ ಮನುಮುನಿ ಮುಖ್ಯ ತರ್ಕ್ಯಗಣಾಗ್ರಣಿಗಳಮಮ
ನೆರೆದ ಮರ್ತ್ಯಗಣೇಶ ತಿಂಥಿಣಿ
ನೆರೆದುದಗಜಾಲೋಲನೋಲಗ
ದರಮನೆಯೊಳೊಪ್ಪಿದುದು ಪೂರ್ಣಾಂಭೋಧಿ[1]ಯೋ[1]ಲಿರಲು ೯೬

ಓಲಗದ ಕಡೆಗಡೆಯು ತಟ್ಟಿಯು
ಲಾಲಿಸಿದ ತೆಱನೆಡಬಲದ ವನ
ಮಾಲಿ ಬೊಮ್ಮರ ಜೋಕೆಯುಕ್ಕಡದೆಚ್ಚಱೆನಲಮರ್ದು
ಮೇಳದಿಂದನಿಮಿಷರ ಸಾಯುಧ
ರೋಳಿಯಿಂ ತೆತ್ತೀಸಕೋಟಿಯ
ಜಾಳವೆಣ್ದೆಸೆ ಕಾಪಿನೊಗ್ಗಿನೊಳೊಪ್ಪಿದುದು ಮೆಱೆದು ೯೭

ಇಂತು ದೇವರು ದೇವಿಯರುಪೆರ
ಸಿಂತು ದೇವಕುಮಾರರಂ ತೊಡ
ಗಿಂತು ನಂದೀಶಾದಿ ಗಣತಿಂಥಿಣಿಯ ಸಂದಣಿಯಂ
ಇಂತು ತೆತ್ತೀಸಾದಿ ಪರಿವರಿ
ಸಿಂತೆಸೆದು ಮಂದರದ ಮಂದಿರ
ದಂತದೊಳು ಬಂದಂದವಡೆದೋಲಗದೊಳಾ ಹೊತ್ತು ೯೮

ತ್ವರಿತಮನನೆಯ್ತಂದು ಶ್ರೀಮಂ
ದರದ ಬಾಗಿಲೊಳಿರ್ದುವಂದೊಳ
ಗಱುಪಿ ಕರಸಿಕೊಂಡು ಯಮನಾವೋಲಗದ ಮುಂದೆ
ಚರಿತದಿಂ ಮೈಯಿಕ್ಕಿ ತಂದಾ
ಪುರದ ಬಾಗಿಲ ಬೀಯಗಂಗಳ
ನಿರಿಸಿ ಸಿವಡಿಯ ದಂಡಮುದ್ರೆಯನೊಪ್ಪಿಸಿದನೆನಲು ೯೯

[1] ಯವೊ (ಗ)

ಇಂದುಜೂಟನ ಮನವೆ ತಾನೀ
ಯಂದರೂಪಂ ತಳೆದುದೋಯೆಂ
ಬಂದದಖಿಳಾಧೀಶ ನಂದೀಶ್ವರ ಸುವೇತ್ರಧರರ
ಇಂದಿ[1]ವೆ[1]ಲ್ಲವನೇಕೆಯಿಲ್ಲಿಗೆ
ತಂದೆ ಊಳಿಗವೇನೊ ಯಮ ನೀಂ
ಬಂದ ಕಜ್ಜವದೇನೊ ಬಿನ್ನವಿಸೇಳೆನಲಿಕೆಳ್ದು ೧೦೦

ದೇವ ಭಕ್ತಾಧೀನ ಕಾವುದು
ಯೇವೆನೆಂತೆನಲುಭಯಸಂಕಟ
ವೋವಿದಪೆ ಬಿನ್ನವಿಸಲಂಜುವೆನೆನಲಱಿದು ನಗುತರ
ದೇವ ಕಾರುಣ್ಯಾಬ್ಧಿ ದೇವರ
ದೇವನೆಂದಂ ತಪ್ಪು ನಿನಗಿ
ಲ್ಲಾವ ದೆಸೆಯಿಂದೊರೆಯೆನಲು ಭಯವುಳಿದು ಕೈಮುಗಿದು ೧೦೧

ಅರಸುಮಾರ್ಗದೆ ಬಂದು ನೆರದೀ
ನಿರಯನಾಯಕತತಿಯೊಳೊಂದಾ
ಕರದೊಡೋಯೆನಲಿಲ್ಲದಂತಿರವೆಸಗಿಯಱಿಯದೊಲು
ಮೆಱೆವ ದಶಭುಜ ಪಂಚವಕ್ತ್ರಂ
ಮಿಱುಪಜೆಡೆ [2]ಹೆ[2]ಱೆನೊಸಲು ಮೊಗ
ಣ್ಣುಱುವ ರುದ್ರಾಂಗನೆಯರೊಳು ನೆರೆವಿಲ್ಲಿಗೆಯ್ತಂದಂ ೧೦೨

ಅಱುಪಲೀ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ನಿಲ
ಲಱಿಯದೆಯ್ತಂದೆಱೆಯ ನಿನಗಾಂ
ನೆಱೆಯೆ ಬಿನ್ನಪವೆಸಗಿದೆಂ ನಿಮ್ಮವರೊಳೆನಗಾದ
ಪರಿಭವಂಗಳನಾಂತೆನಿನ್ನ
ತ್ತರಿಸಲಾಱೆಂ ಬಿಡಿಸುಮಿದ ನೀಂ
ಕರುಣಿ ಹೀನಾಶ್ರಯದೊಳಿರಿಸೆನಗದುವೆ ಶ್ಲಾಘ್ಯತರಂ ೧೦೩

---

1 ದೆ (ಖ ಗ) 2 ಪೆ (ಗ)

ಎನೆ ತಿರಿಗಿನೋಡಿ[1]ದೊ[1]ಡೆ ಭಯದಿಂ
ವಿನಯಮತಿ ನಡನಡುಗೆ ಬರತೆಗೆದ
ಸುನಯದಿ ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿ ತೊಡೆಯೊಳಗಳವಡಿಸಿ ಶಿವನು
ವಿನುತ ಶಿವಧರ್ಮಾರ್ಥಪಾಲಕ
ಘನಶೈವಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾರ್ಗವ
ಘನಕರುಣಿ ಸಾನಂದನಂ ಲಾಲಿಸುತ ಪಾಲಿಸುತಂ ೧೦೪

ವರಸುವರ್ಣ ಮಲಕ್ಕೆ ಶಿಖಿತರ
ತರದ ಭೂತಂಗಳಿಗೆ ಭಸಿತಂ
ನೆರೆದು ತೀವಿದ ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆಗೆ ಮಚ್ಛಿವಜ್ಞಾನಂ
ಉರುತರದ ಕತ್ತಲೆಗೆ ದೀಪಂ
ಪರಿಪರಿಯ ರೋಗಕ್ಕೆಯೌಷಧಿ
ಯರಿಯ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಗುರು ಹಗೆಯಜೀಯನಾದಿಗಳಂ ೧೦೫

ನೆರದಿವ್ರೊಂದಕ್ಕೊಂದರಿಗಳೆಂ
ತಱಿ ನರಕಸಂತತಿಗೆಯುಂ ಹಗೆ
ಯೆರಡೆಯೆನ್ನಯ ಶರಣನುಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯುಮೆನಲು
ಮರುಳೆ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಸುಸಿದ್ಧಂ
ಗರಿದೆವ್ರೊಂದೇಯಂಡದೊಳಗಣ
ನರಕದಳವಿಯಜೀಯೆಯಣುಭಕ್ತನ ಮಹತ್ವವನು ೧೦೬

ನೆರೆದ ವಿಶ್ವದೊಳುಳ್ಳ ಶಿಶು ಪಶು
ವರಿಯ ದ್ವಿಜರೊಳಗಾದ ಜೀವರ
ನರಿದುರುಪಿ ಕೊಂದಿಕ್ಕಿದಘಸಂಘಾತವೆನಿತನಿತಂ
ಶರಣನೀಕ್ಷಣದಿಂದವಾಗಲಿ
ವರಶಿವಾಣುವಿನಿಂದವಾಗಲಿ
ಉರಿ[2]ದ[2] ಪಾತಕವೆನಲಿಕಿನಸೂನು ಬಿಡುವದನು ೧೦೭

---

1 ದ (ಕ) 2 ವ (ಕ)

ಬಂದುದುಚಿತಂ ಮಗನೆ ನೀ ನವ
ಗೆಂದುದುಚಿತಂ ಧರ್ಮ ನೀನಿ
ನ್ನೊಂದು ಚಿಂತೆಯನುಳಿದುಯಿಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಗಳಂ
ತಂದುಕೊಳು ಕಲ್ಪನೆಗಳಳಿದರ
ನೆಂದು ಕರುಣಿಸಿ ಕಳುಪಿ ಶ್ರೀಸಾ
ನಂದನೊಳು ಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನೊಸೆದು ಮೆಱೆದಂ ೧೦೮

ಅಮರಕುಲ ಮಾ[1]ರ್ತ[1]ಂಡನೊಪ್ಪಿದ
ನಮರವರಮಾಣಿಕ್ಯನೊಪ್ಪಿದ
ನಮರಶಿರ [2]ಸ್ರಗ್ಭ[2]ಸಿತವಿಲಸಿತಗಾತ್ರನೊಪ್ಪಿದನು
ಅಮಲ[3]ಕೋಟ್ಯಾ[3]ರ್ಕಾಭನೊಪ್ಪಿದ
ನಮಿತನುದ್ಯತ್ತೇಜನೊಪ್ಪಿದ
ನಮಮ ಮದ್ಗುರು ರೂಪವಿ[4]ಶ್ವನುದಾರ[4]ನೊಪ್ಪಿದನು ೧೦೯

ದೇವಗಿರಿಜಾಂಭೋಧಿ ಹಿಮಕರ
ದೇವ ಗಿರಿಜಾಂಭೋಜ ಷಟ್ಪದ
ದೇವಗಿರಿಜಾಸರಸಿನಿರತ ಮರಾಳ ಭಾಳೇಕ್ಷಾ
ದೇವಗಿರಿಜಾರ್ಧಾಂಗ ಮಂಡಿತ
ದೇವಗಿರಿಜಾವಸಥ ಸುಸ್ಥಿತ
ದೇವ ಗಿರಿಜಾಲೋಲ ಶೀಲವಿಲಾಸ ಕಾಲಾರಿ ೧೧೦

ಪರಮ ಪರಶಿವ ಗರಳಧರ ಶಂ
ಕರ ಪರಾತ್ಪರ ಜಲರುಹೋದರ
ವರನಯನಪೂಜಿತಭರಣ ಕರುಣಾವರಣ ಕರುಣಿ
ಹರಶರಭನರಸಿಂಹಚರ್ಮಾಂ
ಬರ ಪುರಾರಿ ಭವಾರಿ ಗಿರಿಜಾ
ವರ ಮುರಾರಿ ಕಳೇವರಾರ್ಚಿತ ಶೂಲಧರ ಶರಣು ೧೧೧

---

[1] ರ್ತಾಂ (ಖಗ) [2] ಸಧ್ಭ (ಕಗ) [3] ನಂತಾ (ಕ) [4] ಶ್ವಾಧೀಶ (ಖಗ)

ಲಿಂಗೆ ಮಂಗಳನಿಳಯ ಜಂಗಮ
ದಂಗ ಸಿಂಗರ ಸಿಂಗ ಕಲಿತಸು
ಸಂಗ ಗಂಗಾಲಹರಿ ಪರಿವೃತ ಸೇವಿತೋತ್ತುಂಗೆ
ಲಿಂಗ ಪಿಂಗಜಟಾಕಲಾಪ ಪಿ
ಶಂಗಲೋಚನ ಜಂಗಮಾರ್ತಿಯ
ಭಂಗದೇವರ ಗೊಂಗ ಕರುಣಿಸು ಹಿಂಗದೆನಗೊಲಿದು ೧೧೨

ಶರಣು ಶರಣಸಮೀಪ ಶಂಕರ
ಶರಣು ಶರಣಸುರೂಪ ಶಶಿಧರ
ಶರಣು ಶರಣಸುಪಕ್ಷ ತ್ರ್ಯಕ್ಷಾಕ್ಷರ ಶರಣು ಶರಣು
ಶರಣು ಶರಣವಿಲಾಸ ಪುರಹರ
ಶರಣು ಶರಣವಿಕಾಶ ಪಶುಪತಿ
ಶರಣು ಶರಣನಿವಾಸಿ ಕಾಶೀವಾಸಿ ಶರಣಾಗು ೧೧೩

ಗುರುವೆ ಜಯ ಶ್ರೀಗುರುವೆ ಜಯ ವರ
ಗುರುವೆ ಜಯ ಸದ್ಗುರುವರನೆ ಜಯ
ಗುರುತರನೆ ಜಯ ಮಹಿಮಾವಲಂಬ ಮಹಾಗುರುವೆ ಜಯತು
ಗುರುವೆ ಜಯ ನಿಜಗುರುವೆ ಜಯ ಸ
ದ್ಗುರುವೆ ಜಯ ಸದ್ಗುರುವೆ ಜಯ ಕುಲ
ಗುರುವೆ ಜಯ ಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಜಯತು ಜಯತು ೧೧೪

ನರಕತರುವರ ಪರಶು ಕರುಣಿಸು
ನರಕವನದಾವಾಗ್ನಿ ಕರುಣಿಸು
ನರಕಗಿರಿಪವಿಯುಟದೆನಗೆ ಕರುಣಿಸುವನಾಥಂಗೆ
ನರಕತನುಮಾ[1]ರ್ತಾಂ[1]ಡ ಕರುಣಿಸು
ನರಕವರ ಹರಿಶರಭ ಕರುಣಿಸು
ನರಕ ಪುರಜಿತ ಕರುಣಿಸೆಲೆ ಸಾನಂದ ಶರಣಾಗು ೧೧೫

---

[1] ತಾರ್ಕ್ಷ (ಖಗ)

ತರುಣನೆನ್ನೊಳು ತರಳನೆನ್ನೊಳು
ದುರುಳನೆನ್ನೊಳು ಮರುಳನೆನ್ನೊಳು
ಪುರುಳದೇನುಂಟೈ ಪರೀಕ್ಷಿಸೆ ನರಕವಡಬಾಗ್ನಿ
ಕರುಣಿಸೆನ್ನಂ ನೋಡಿ ಕೃತಿಯಂ
ಶರಣರೊಳು ಸಲಿಸುವುದು ಧರೆಯೊಳು
ವರಮಹತ್ತರದಾನಿ ಮೆಱೆವುದು ದಾನಕಾಲವಿದು ೧೧೬

ನರಕಿಗಳನುದ್ಧರಿಸಿಯೆತ್ತಿದ
ಬಿರಿದು ಬಿರಿದೇ ನಿನ್ನ ಕಿಂಕರ
ನೆರೆದು ಪಡೆಯದೆ ಭಕ್ತಿಯಂ ಮೊಱೆಯಿಡುತವಿರಲಕಟ
[1]ಪೆಱ[1]ರು ನಿನ್ನಂ ನಗರೆ ಭಕ್ತಿಯ
ನಱಕೆಯಿಂದೆನಗೊಲ್ದು ಕರುಣಿಸಿ
ಮೆಱೆವುದೈ ನಿನ್ನಯ ಬಿರಿದನೆಲೆ ತಂದೆ ಸಾನಂದ ೧೧೭

ನೀನೊರೆದವ್ರೊರೆಗರ್ಥವಱಿಯಲ
ದಾನದೇಸಱನೂನ ತಪ್ಪುಕ
ಮಾನಹೀನನನೆ[2]ನ್ನುಳುಹಿ[2] ಶಿಕ್ಷಿಪುದು ರಕ್ಷಿಪುದು
ಆನದಾರವ ಕೃತಿಯದಾರದು
ನೀನೆ ಪತಿಕರಿಸು[3]ವುದ[3]ದಂ ಗುಣ
ಮಾನಿ ಶ್ರೀನಂದೀಶ ನೀಂ ನೆಱೆ[3]ಮೆಱೆ[3]ವುದಪ್ರತಿಮ ೧೧೮

ಕೀಱದಿರು ಚಾರ್ವಾಕ ನೀಂ ಬಾ
ಯಾಱದಿರು ತಾರ್ಕಿಕನೆ ಘಡ ತಲೆ
[4]ಯೂ[4]ಱದಿರು ಲೋಕಾಯತಿಕ ಬೌದ್ಧಾರುಹತರಿನ್ನು
ಮೀಱದಿರು ಪ್ರಭಾಕರಿಗ ಮುಖ
ದೋಱದಿರು ವೇದಾಂತಿ ಬಯಲುಗ
[5]ಹಾ[5]ಱದಿರು ವೈಷ್ಣವ ವಿಷಣ್ಣಾವೊಳಗನಱಿವೆನಗೆ ೧೧೯

1 ಪರ (ಗ) 2 ನ್ನುಱುಹಿ (ಖಗ) 3 ದುವಿ (ಕ) 4 ದೋ (ಖ) ತೋ (ಗ) 5 ಹೋ (ಗ)

ಹರನ ಸೊಮ್ಮದಿದೆನ್ನದೆಲ್ಲವ
ರುರುಘನವ ಮಹಿಮೆಯ ಮಹತ್ವವ
ಪರಮಪೂತತ್ವವ ಸುಸೇವ್ಯವ ಗುಣವರುಚಕರವಂ
ಒರೆವ ಹಾಡುವ ಕೀರ್ತಿಸುವ ಮಿಗೆ
ಪರಸುವಾದರದಿಂದನಾರತ
ನೆರೆದ ನಿಗಮಾದಿಯೊಳು ವರ್ತನವುಳ್ಳೊಡೊರೆ ಮತ್ತೆ ೧೨೦

ನರಕಿ ಹಾರುವ ನಿನಗೆ ನಿನ್ನಯ
ಹರಿಯ ದೆಸೆಯಿಂ ಮಟ್ಟಿಯಿಂದಾ
ಕರಿ[1]ದೊ[1]ಡಲ ಚಕ್ರಾಂಕದಿಂ ನರಕಂ ನರಕ[2]ವೆಂ[2]ಬ
ನೆರೆದ ನಿಗಮಾದಿಯೊಳಗಿನ್ನೂ
ವಿರದೆಯಿದನಿಲ್ಲೆಂಬದುಳ್ಳೊಡೆ
ವೊರೆಯದಾವುದೊ ಶಾಪಹತ ಪಾತಕ ಸುಪಾಪಾತ್ಮ ೧೨೧

ಇಕ್ಕಿದೆಂ ಶ್ರುತಿನಿಚಯ ಮುಡಿಗೆಯ
ನಿಕ್ಕಿದೆಂ ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿ ಮುಡಿಗೆಯ
ನಿಕ್ಕಿದೆಂ ಶೈವಾಗಮಾದಿಯ ವಾಕ್ಯಮುಡಿಗೆಯಿದಂ
ಚಕ್ಕನೆತ್ತವೊ ನಿನ್ನ ದೈವಂ
ಚಿಕ್ಕುಟಿಯ್ಯಾ ವ್ಯಾಸಋಷಿಗಂ
ದಕ್ಕದೇ ನೀವ[3]ಕ್ಕುಡ[3]ರೆನಿಕ್ಕುವರೆ ಜಗದೊಳಗೆ ೧೨೨

ವೇದದೊಳು ಶಾಸ್ತ್ರದೊಳಗಾಗಮ
ವಾದನದೊಳು ಪುರಾಣದೊಳಗತಿ
ವಾದಿಯಿತಿಹಾಸದೊಳು ನಿನ್ನಯ ದೈವಕಂದಿಂದು
ವಾದನುಳಿ ಕರ್ತೃತ್ವವುಂಟೆಂ
ಬೋದದುಳ್ಳೊಡೆ ತೋಱು ಬಱವೊಣ
ವಾದವೇವುದೊ ಸಾಕು ಬೋಧಕಬೋಧೆಗಳುವಿನ್ನು ೧೨೩

1 ವೊ (ಖ) 2 ವೆಂ (ಕ) 3 ಬ್ಬುದ (ಖ ಗ)

ನೇಱಿದೆಂ ಪತ್ರಮುಮನಿದೆಯಿದೆ
ತೋಱಿದೆಂ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಘನವಂ
ಸಾಱಿದೆಂ ವಿಧಿಯುಂ ನಿಷೇಧವನಾಱಿಸಿದೆನುಗಿದು
ಗೂಱಿದೆಂ ಹರಿಮುಖ್ಯನಥಮವ
ನೂಱಿದೆಂ ದೂಷಕರ ಶಿರವಂ
ಕೀಱಿದೆಂ ಮತ್ತಿತರ ಶಾಸ್ತ್ರವನೆತ್ತಿ ತೂಱಿರದೆ ೧೨೪

ನೆರೆದ ಪರದೈವಂಗಳಂ ಕೊಱತು
ದರಿದರಿದು ಸಣ್ಣಿಸಿ ಹಱಹಿಯಿರ
ದುರು[1]ಪಿ[1] ನೀರೊಳು ನೆರಹಿ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯೊಳು ಸುಖದಿಂದ
ಕರಗಿ ಗುರುಲಿಂಗಾರ್ಚನ[2]ವ[2]ಸರ
ವರಿಸದೊಯ್ಯನೆ ಮಾಳ್ಪವುತ್ಸವ
ದಿರವು ದೊರೆಕೊಳ್ಗೀ ಕಥಾರ್ಥದಾಳೋಚಕರ[3]ಗೆಂದುಂ[3] ೧೨೫

ಏಕನಿಷ್ಠೆಯುದಕ್ಕು ಜಂಗಮ
ಬಾಕುಳಿಗಳೆಂಬಳ್ಕಱಕ್ಕು ಪಿ
ನಾಕಿಯುಚಲವೆನಿಪ್ಪಮಲಭಯುಭಕ್ತಿ ದೊರೆಕೊಳ್ಗುಂ
ಲೌಕಿಕರ ಬಲುದೊಡರ[4]ದು[4]ಳಿಗಳಿ
ನಾಕಿಗಳ ಕೈವಾರದಳಿಪಿನ
ಹೆಕ್ಕಳಿ ಭ್ರಾಂತಿಗಳವುಳಿಗೀಕಥನದವರ್ಗೆಂದುಂ ೧೨೬

ನರರ ವರ್ತನವುಳಿಯುಲುಂ ಬೆರ
ಸಿರಲುವಂಜುವರುಳಿಯುದವರೊಳು
ಪೊರೆ[5]ವ[5] ಬ[6]ಳ[6]ಕೆಗಳುಳಿಗು ಲೌಕಿಕಭಾಷೆಗಳು ಮೇಲೆ
ಶರಣಪದವರ್ತನವು ಶರಣರೊ
ಳರವರಿಸದೊಡನಿರ್ಪಿರವು ಶರ
ಣರ ಕರುಣವೀಕಥೆ [7]ವೊ[7]ರೆವ ಬಾರಿಸುವವರ್ಗಳ್ಗಕ್ಕು ೧೨೭

---

[1] ಹಿ (ಕ) [2] ಮ (ಖ ಗ) [3] ಗೆಸದಾ (ಕ) [4] ಗು (ಕ) [5] ದ (ಕ) [6] ಠ (ಕ)
[7] ಐ (ಕ)

ಶರಣರೊಂದೇ ಬಿನ್ನಪವನಪ
ಧರಿಪುದಾಳ್ವರ ಮಹಾಸ್ತೋತ್ರಮ
ಮರಿಯರಾ ಶಿಷ್ಯರ ವಿನುತ ವಿಶ್ವಾಧಿಕಾರ್ಥಮವಂ
[1]ಒ[1]ರೆಯೆ ವೇದಾಂತಾದಿ ತರ್ಕಮ
ವೆರಸುವೈದಾರ್ಲಕ್ಷ ಪಠನವ
ದರಿದುವೆಂದಾನಱಿದು ಮದ್ಗುರುವಾಜ್ಞೆಯಾ ಬಲದಿಂ ೧೨೮

ನೆರೆದ ನಿಗಮಾ[2]ಳಿ[2]ಯೊಳು ಕಥೆಗಳ
ನುಱಿ[3]ಸಸಾಕ್ಷಿಕವಾಗೆ ಪೊಸತೆನ
ಲೊರೆದೆ ಸಾಸಿರದೈನೂಱಱಿಂದಱಿಯೆ ಕಿಱಿದಱ[3]ೊಳೆ
ಅರಿದುವವರ್ಗಳ ಕೃತಿಗೆ ಸರಿಮಿಗಿ
ಲೊರೆದೆನೆನ್ನದೆಯುವರ ಮನೆಗಾ
[3]ದೆ[3]ರಡಱಿಯದಿರ್ಪಾ ಸೊಣಗನೆಂದೆನ್ನ ನಡೆ[4]ಪು[4]ವುದು ೧೨೯

ಕರಮೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದ ಪೊಳ್ತು
ರ್ವರೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನಱಿಸುವ
ಬರೆವ ವೋದುವ ಆಯ್ವ ಪಿರಿದಾಯಾಸವಱಿದಾನು
ಭರದೆ ಶರಣರ ಮನೆಯು ತೊತ್ತಾ
ನೊರೆವೆನೆಮ್ಮವರ್ಗಾಗಿ ನೆರಪಿದೆ
ಬರೆದೆ[5]ನ[5]ದಱಿಂ ಪುಸ್ತಕವನಾರೈದು ನಡಸುವುದು ೧೩೦

ಬಾಳ್ಗೆಯೆನ್ನಯ ಗುರುಕುಲಂ ನೆಱೆ
ಬಾಳ್ಗೆ ಮಾಹೇಶ್ವರರು ಸತತಂ
ಬಾಳ್ಗೆ ಶಿವಸಮಯದ ಮಹೋನ್ನತಿ ದಶದಿಗಂತದೊಳು
ಬಾಳ್ಗೆ ಸಾನಂದೇಶ ಕೃತಿಯಿದ
ಱೇಳ್ಗೆ ಶಿವನವರುತ್ಸವಂಗಳ
ತಾಳ್ಗೆ ಶಿವನಾಲಿಸುಗೆ ಪಾಲಿಸುಗೆನ್ನನನವರತಂ ೧೩೧

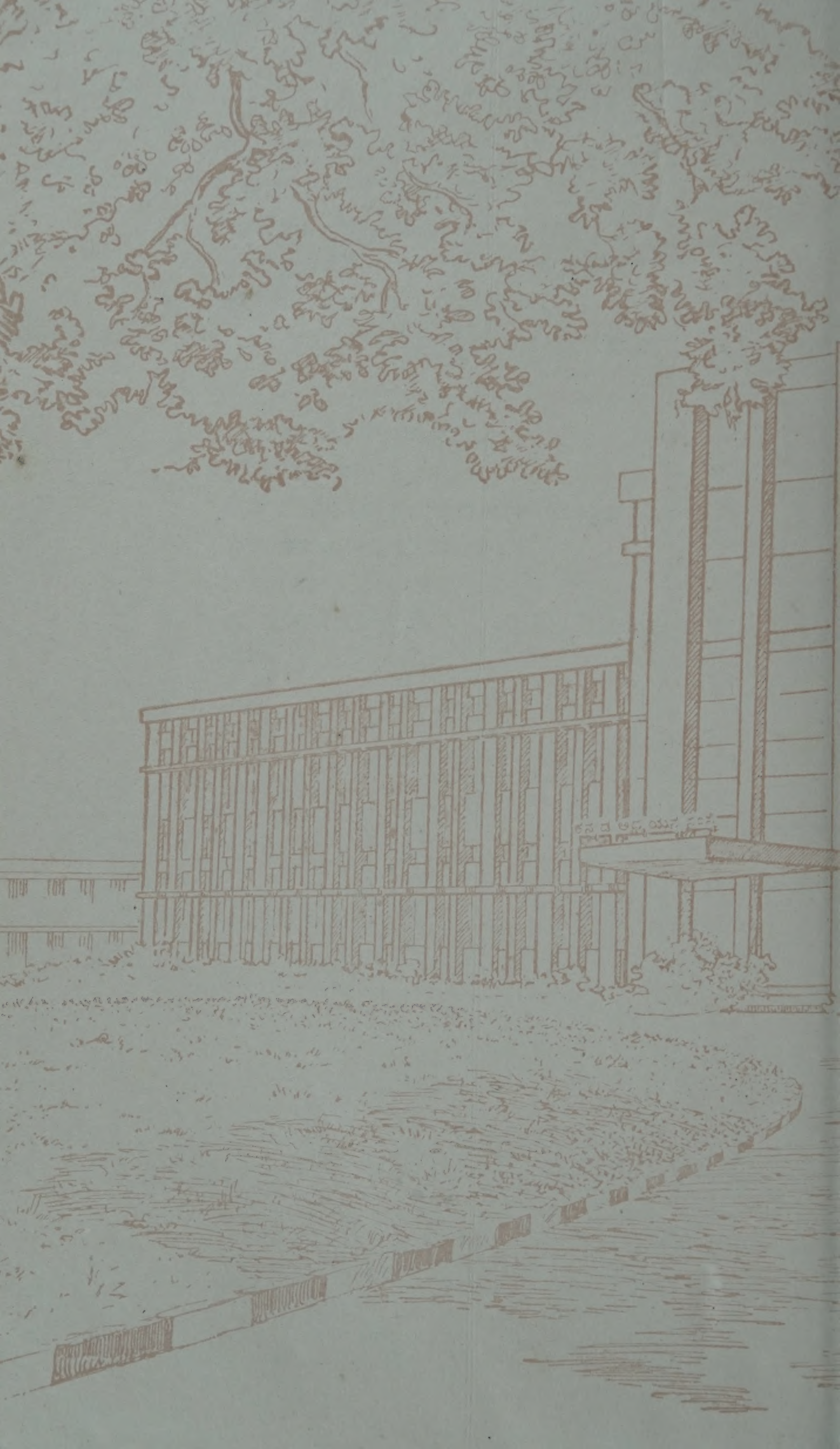
---

1 ಬೊ (ಖಗ) 2 ದಿ (ಕ) 3 ನೆ (ಕ) 4 ಸು (ಖ) 5 ನಿ (ಖಗ)

ಪಾಲಿಸುಗೆ ಯಿಾಕೃತಿಯನನುದಿನ
ವಾಲಿಸುಗೆ ಶಿವನವರ್ಗಳಳ್ತಿಯಿ
ನಾಳಿಯೆನ್ನಂ ರಕ್ಷಿಸುಗೆ ತಮ್ಮೊಕ್ಕುದನೆಯಿಕ್ಕಿ
ಲೀಲೆಯಿಂ ಸದ್ಭಕ್ತರೊಲವಿಂ
ಲಾಲಿಸುಗೆ ಮುದದಿಂದೆ ಮದ್ಗುರು
ಶೂಲಿ ಶ್ರೀಗುರುರೂಪ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಶರಣು ಶರಣು ೧೩೨

ಇದು ಪರಮನಂದೀಶರೊರೆಯಿಂ
ಪುದಿದ ಸಾನಂದೇಶ ಚರಿತದೊ
ಳಿದು ಮಹೇಶಾಸ್ಥಾನದುತ್ತಮವರ್ಣನದ ಸಂಧಿ
ಇದು ಶರಣರ ಕವಿ ಪದುಮಿದೇವಂ
ಪದೆದು ಕನ್ನಡದಿಂದೆ ಮುದ್ರಿಸಿ
ದೊದವಿದೊಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಸಮಾಪ್ತ ಶಿವಮಸ್ತು ೧೩೩

—~—





ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ

ಪ್ರಾಚ್ಯ ಕಾವ್ಯಮಾಲೆಯ ಕೆಲವು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

೧. ಪದಾರ್ಥಸಾರ (ಭಾಗ ೧) : ಸಂ. ಎಂ. ಸಿ. ಪದ್ಮನಾಭ ಶರ್ಮ
೨. ಸೂಪಶಾಸ್ತ್ರ : ಸಂ. ಎಸ್. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಜೋಯಿಸ್
೩. ಸೊಬಗಿನ ಸೋನೆ : ಸಂ. ಬಿ. ಎಸ್. ಸಣ್ಣಯ್ಯ
೪. ಬಸವರಾಜ ಚಾರಿತ್ರ (ಸಿಂಗಿರಾಜಪುರಾಣ) : ಸಂ. ಎಚ್. ದೇವೀರಪ್ಪ
೫. ಸನತ್ಕುಮಾರ ಚರಿತೆ : ಸಂ. ಜಿ. ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥನ್
೬. ನಳಚಂಪು : ಸಂ. ಎಚ್. ಆರ್. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ; ಎಸ್. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಜೋಯಿಸ್
೭. ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣ : ಸಂ. ಎಸ್. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣ ಜೋಯಿಸ್
೮. ಕಂಠೀರವ ನರಸರಾಜ ವಿಜಯ : ಸಂ. ಡಾ. ಆರ್. ಶಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿ
೯. ಸೌಂದರ್ಯ ಲಹರೀ : ಸಂ. ಸು. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಶಾಸ್ತ್ರೀ
೧೦. ಆದಿಪರ್ವ : ಸಂ. ಕೆ. ಆರ್. ಶೇಷಗಿರಿ
೧೧. ರಸರತ್ನಾಕರಂ : ಸಂ. ಎಚ್. ಕೆ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ
೧೨. ಕರಸ್ಥಲ ನಾಗಲಿಂಗನ ಚರಿತ್ರೆ : ಸಂ. ಕೆ. ಆರ್. ಶೇಷಗಿರಿ
೧೩. ಅನಂತನಾಥ ಪುರಾಣಂ : ಸಂ. ಎಚ್. ದೇವೀರಪ್ಪ; ಎಂ. ಸಿ. ಪದ್ಮನಾಭ ಶರ್ಮ
೧೪. ಮದನಮೋಹಿನಿಯ ಕಥೆ : ಸಂ. ಬಿ. ಎಸ್. ಸಣ್ಣಯ್ಯ
೧೫. ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ : ಸಂ. ಎನ್. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್
೧೬. ದೀಕ್ಷಾಬೋಧೆ : ಸಂ. ಎಸ್. ಬಸಪ್ಪ
೧೭. ಗುರುಭಕ್ತ ಚಾರಿತ್ರ : ಸಂ. ಕೆ. ಆರ್. ಶೇಷಗಿರಿ
೧೮. ಪದಾರ್ಥಸಾರ (ಭಾಗ ೨) : ಸಂ. ಎಂ. ಸಿ. ಪದ್ಮನಾಭ ಶರ್ಮ
೧೯. ಹರಿಹರನ ಐದು ರಗಳೆಗಳು : ಸಂ. ಎಂ. ಎನ್. ಲೀಲಾವತಿ
೨೦. ಅಬ್ಬಲೂರು ಚರಿತೆ : ಸಂ. ಎನ್. ಬಸವಾರಾಧ್ಯ
೨೧. ಕುಮಾರ ಕಾಳಗ : ಸಂ. ಕೆ. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್
೨೨. ಕೆಳದಿನೃಪ ವಿಜಯ : ಸಂ. ಆರ್. ಶಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿ
೨೩. ಉದ್ಯೋಗಸಾರ : ಸಂ. ಎನ್. ಬಸವಾರಾಧ್ಯ
೨೪. ಗುರುಬೋಧಾಮೃತಂ : ಸಂ. ಡಿ. ಸಿದ್ಧಗಂಗಯ್ಯ; ಪಿ. ಮರಿಬಸವಾರಾಧ್ಯ
೨೫. ವರ್ಧಮಾನಪುರಾಣಂ : ಸಂ. ಬಿ. ಎಸ್. ಸಣ್ಣಯ್ಯ
೨೬. ಹರಿವಂಶಾಭ್ಯುದಯಂ : ಸಂ. ಬಿ. ಎಸ್. ಸಣ್ಣಯ್ಯ
೨೭. ವಿರಾಟಪರ್ವ : ಸಂ. ಎಸ್. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಜೋಯಿಸ್
೨೮. ಜನವಶ್ಯ : ಸಂ. ಜಿ. ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥನ್
೨೯. ದ್ವಾದಶಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ : ಸಂ. ಕೆ. ಆರ್. ಶೇಷಗಿರಿ
೩೦. ಹಾಲಾಸ್ಯಪುರಾಣ : ಸಂ. ಜಿ. ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥನ್